

בעזה"ש"ת

ספר

אור האורות

הפּפּוּת

לספר הקדוש

לקוטי מוהר"ן

על מועדי השנה

מרבנו נחמן מברסלב זיע"א

עם לקוטי התפלות

אלול - ימים נוראים

אור
האורות

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

המכתה

לְסֵפֶר הַקְדוֹשׁ

לְקוּטֵי מוֹהַר"ן

עַל מוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה

עִם לְקוּטֵי הַתְּפִלוֹת

גליון 235 – ראש השנה תשפ"ד

חֹדֶשׁ אֱלוֹל | לְדוֹד ה' אֹרֵי | סְלִיחוֹת וַי"ג מִדּוֹת | נְסִיעָה
לְצַדִּיקִים-אֲמֵתַיִם עַל-רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה וְעִנְיָנֵי 'אוּמָאן רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה'
| רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה וְתִקְיַעַת שׁוֹפָר | יוֹם הַדִּין | עֶרֶב רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה,
וְדוּי דְבָרִים | חֹדֶשׁ תְּשֵׁרֵי | בְּלִיּוֹת יָמִים-נְוֹרָאִים | עֶשְׂרֵת יָמֵי
תְּשׁוּבָה | הַמֶּלֶךְ | מִמַּעַמְקִים | שֶׁבֶת שׁוֹבָה | יוֹם-הַכְּפוּרִים | וְדוּי
בְיוֹם-הַכְּפוּרִים | מִפְּטִיר יוֹנָה | מְחַרַת יוֹם-הַכְּפוּרִים

תּוֹכַן הָעִנּוּיִם

הַמִּפְתָּח לְלִקוּטֵי-מוֹהַר"ז

- [א] חֹדֶשׁ אֱלוּל ג
[ב] מִזְמוֹר "לְדוֹד ה' אֹרִי" כה
[ג] סְלִיחוֹת וּשְׁלֹש-עֶשְׂרֵה מִדּוֹת לב
[ד] נְסִיעָה לְצַדִּיקִים-אֲמִתִּיִּם עַל רֹאש־הַשָּׁנָה –
וְעִנּוּי 'אוּמָאן רֹאש־הַשָּׁנָה' מה
[ה] רֹאשׁ הַשָּׁנָה וּתְקִיעַת שׁוֹפָר קח
[ו] יוֹם הַדִּין – לְשַׁפֵּט אֶת-עַצְמוֹ קנג
[ז] עֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה – 'וְדוּי דְבָרִים' קנו
[ח] חֹדֶשׁ תְּשֵׁרִי קס
[ט] כָּל־לַיּוֹת יָמִים נוֹרָאִים קסא
[י] עֶשְׂרֵת יָמֵי תְּשׁוּבָה קסג
[יא] "הַמְלָךְ" – שְׁתַּמְּלִיכוּנִי עֲלֵיכֶם קסו
[יב] מִמַּעַמְקִים קָרָאתִירָ ה' קעב
[יג] שַׁבַּת שׁוֹבָה קעז
[יד] הַפְּטָרַת שַׁבַּת שׁוֹבָה קעט
[טו] יוֹם הַכְּפוּרִים קפז
[טז] וְדוּי בְּיוֹם הַכְּפוּרִים קיג
[יז] מִפְּטִיר יוֹנָה קטו
[יח] מִחֲרַת יוֹם הַכְּפוּרִים קיז

לִקוּטֵי-תַּפְּלוֹת

- [א] חֹדֶשׁ אֱלוּל ריט
[ב] מִזְמוֹר "לְדוֹד ה' אֹרִי" רכז
[ג] סְלִיחוֹת וּשְׁלֹש-עֶשְׂרֵה מִדּוֹת רכט
[ד] נְסִיעָה לְצַדִּיקִים-אֲמִתִּיִּם עַל רֹאש־הַשָּׁנָה ... רלה
[ה] רֹאשׁ הַשָּׁנָה רמ
[ו] תְּקִיעַת שׁוֹפָר רמט
[ז] עֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה – וְדוּי דְבָרִים רנד
[ח] עֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה – סֵדֶר פְּדִיוֹן נֶפֶשׁ רנח
[ט] כָּל־לַיּוֹת חֹדֶשׁ תְּשֵׁרִי, יָמִים הַנוֹרָאִים, וְעֶשְׂרֵת
יָמֵי תְּשׁוּבָה רס
[י] יוֹם הַדִּין רסו
[יא] "הַמְלָךְ" – שְׁתַּמְּלִיכוּנִי עֲלֵיכֶם רעה
[יב] מִמַּעַמְקִים קָרָאתִירָ ה' רעט
[יג] יוֹם הַכְּפוּרִים רפב
[יד] וְדוּי בְּיוֹם הַכְּפוּרִים רפט

אור האודות

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

לְחִיּוֹר

בְּאוֹר הַזְּמַנִּים

עִם תּוֹרָה

דְּעִתִּיקָא סְתִימָא

דְּעִרְתִּידָא לְאַתְגְּלִיא

לְעִרְתִּיד-לְבָא

– הַדְפַסַת הַגְּלִיּוֹן –

נִתְנַדָב ע"י אֲנִ"שׁ הַיִּקְרִים
וְהַחֲשׁוּכִים שֶׁהִתְנַדְּבו לָבֶם
לְמַעַן הַקִּיבוּץ הַקְּדוֹשׁ שֶׁל
רְבִינוּ הַקְּדוֹשׁ בְּאוֹמֵן
"הַרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁרִי
עוֹלָה עַל-הַכֹּל"

יו"ל בעז"ה ע"י

מִכּוּן אוֹר הָאוֹדוֹת

רְבִינוּ נַחְמָן מִבְּרֶסֶלֶב זִיע"א

052.763.1800

B48148@gmail.com

חדש אלול

א.

(ח"א, א-ב-ג-ד-בסוף)

על שהגשמים את רוממות אלקותו יתברך.
אשרי הזוכה לתשובה כזאת.

ומי שרוצה לשוב להשם יתברך - צריך להיות בקי בהלכה מאד, שלא יפיל ולא ירחק אותו שום דבר בעולם, בין בעליה ובין בירידה. ובכל מה שיעבר עליו, יחזק את-עצמו (שקורין: דערהאלטן זיך).

ויקיים (תהלים קלט, ח): "אם אפק שמים שם אתה, ואציעה שאול הנד" - שגם בשאול-תחתיות יכולין לקרב את-עצמו להשם יתברך, כי גם שם הוא יתברך נמצא, בבחינת: "ואציעה שאול הנד".

וצריך להיות לו שתי בקיאות - הינו: 'בקי ברצוא', 'בקי בשוב', בחינת: "זבאה מאן דעיל ונפיק" (זהר ויקהל ריג: האזינו רצב). הינו: בין שיזכה לאיזה עליה לאיזה מדרגה גדולה או קטנה, אף-על-פי-כן אל יעמד שם, ולא יסתפק עצמו בזה.

וצריך שיהיה בקי בזה מאד: לידע ולהאמין שהוא צריך לילך יותר ויותר וכו', שזהו בחינת 'בקי ברצוא' - בבחינת 'עיל' - שהוא בחינת: "אם אפק שמים שם אתה".

וכן להפך: שאפלו אם יפל חסוֹשֶׁלוֹם למקום שיפל, אפלו בשאול-תחתית חסוֹשֶׁלוֹם, גם שם אל יתיאש עצמו לעולם בשום אפן חסוֹשֶׁלוֹם, יהיה איך שיהיה.

רק יחפש ויבקש את השם יתברך, ויחזק עצמו בכל מקום שהוא, בכל מה

עקר ה'תשובה' הוא: כשישמע בזיונו, ידם וישתק, ויסבל 'בזיונות ושיכחות-דמים', ולמעט בכבוד עצמו, ולהרבות בכבוד המקום יתברך, על-ידי שמרגיש שפלותו וקטנותו ופגמיו המרבים, ומבין שבודאי ראוי לו לסבל הבזיונות הפאים עליו.

ובזה הוא ממעט הדים שבחלל השמאלי שבלב, וזובח יצרו הרע, ועל-ידי-זה זוכה לכבוד אלקי.

קדם התשובה, עדין אין לו הויה, פאלו עדין לא נתהוה בעולם, כי "טוב לו שלא נברא משנברא" (ערובין יג:). וכשבא לטהר עצמו ולעשות תשובה, אז מכין את-עצמו שיהיה לו הויה בעולם. על-כן 'תשובה' היא בחינת 'אחיה', הינו: "אנא זמין למהוי" (זהר ויקרא יג: אתרי סה:).

ואפלו אם יודע האדם בעצמו שעשה 'תשובה-שלמה' - אף-על-פי-כן צריך לעשות 'תשובה' על 'תשובה' הראשונה. כי מתחלה כשעשה 'תשובה', עשה לפי השגתו, ואחר-כך בודאי כשעושה 'תשובה', בודאי הוא מכיר ומשיג יותר את השם יתברך.

נמצא: לפי השגתו שפשיג עכשו - בודאי השגתו הראשונה היא בבחינת 'גשמיות'. נמצא: שצריך לעשות 'תשובה',

שְׂיוּכָל, כִּי גַם בְּשֵׁאוֹל־תַּחֲתִית נִמְצָא הַשֵּׁם־
 יִתְבָּרַךְ, וְגַם מִשֵּׁם יְכוּלִין לְדַבֵּק אֶת־עַצְמוֹ
 אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וְזֶה בְּחִינַת: "וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל
 הַנֶּהָד". וְזֶה בְּחִינַת 'בְּקִי בְּשׁוֹב'.

כִּי אִי־אֶפְשֶׁר לְזָכוֹת לְתַשׁוּבָה, כִּי אִם
 כְּשֶׁבְקִי בְּשִׁתִּי בְּקִיאוֹת אֵלָיו.

וְזֶה: "אֲנִי לְדוֹדֵי וְדוֹדֵי לִי" (שִׁיר־הַשִּׁירִים ג,
 ג). [רֵאשִׁי־תְבוּת 'אֵלּוּ' ל'. הַרוֹקֵת, שִׁיר־
 הַשִּׁירִים; אַבּוּדְרָהֶם, תַּפְלַת רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה; בִּיח אַרְח־חַיִּים
 תַּקְפֵּא; לְקוּטִי־תוֹרָה מִשְׁפָּטִים; שְׁעַר־הַפְּסוּקִים שִׁיר־
 הַשִּׁירִים; פְּרִיעֶזְר־חַיִּים רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה].

"אֲנִי לְדוֹדֵי" - זֶה בְּחִינַת 'עֵיל'. "וְדוֹדֵי לִי"
 - זֶה בְּחִינַת 'וְנַפִּיק'.

וְכַשֵּׁי־שׁ לֹא שְׁתִּי בְּקִיאוֹת אֵלָיו - אֲזִי הוּא
 הוֹלֵךְ בְּדַרְכֵי הַתְּשׁוּבָה, וְאִז "יִמִּין
 הַשֵּׁם פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל תְּשׁוּבָתוֹ" (תַּפְלַת יְהוּדָה
 רְחוּם; סֶדֶר סְלִיחוֹת לְאֵלּוּל וְעֶשְׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה; תַּפְלַת
 'נְעִילָה'; תַּנְחוּמָא בְּשֵׁלַח טו; פְּרָקִי־דְרַבִּי־אֱלִיעֶזֶר פַּמ"ב;
 סְפָרֵי וְאַתְחַנֵּן ה'; זֶהר בְּרֵאשִׁית כג. תַּקוּנֵי־זֶהר כב. נח. פה.
 קא: עֵין פְּסָחִים קיט.), וְזוֹכָה לְכְבוֹד־הַשֵּׁם,
 וְנַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי־זֶה "אָדָם לְשֶׁבֶת עַל הַכֶּפֶא"
 - אֲשֶׁרֵי לֹא.

*

וְזֶה סוּד 'פְּנוֹנוֹת אֵלּוּל' (סוּד־הָאֲרִיז"ל, רֵאשִׁי־
 חֹדֶשׁ אֵלּוּל; שְׁעַר־רוּח־הַקֹּדֶשׁ, יְחוּד לְרֵאשִׁי־חֹדֶשׁ
 אֵלּוּל; מִשְׁנַת־חֲסִידִים, מִסְכַּת אֵלּוּל) - עֵינֵי־שֵׁם.

מְבַאֵר שֵׁם: שְׁפָלָל 'פְּנוֹנוֹת אֵלּוּל' הוּא
 (יִשְׁעִיָּה מִג, טז): "הַנּוֹתֵן בָּיִם דָּרְדָּךְ" -
 שְׁעָרֵיכִין לְהֵאִיר בְּחִינַת דָּרְדָּךְ, בִּי"ם וְכוּ'.
 וְזֶה ה'דָּרְדָּךְ' - הוּא בְּחִינַת שְׁתֵּי פְּעָמִים
 הַשֵּׁם 'יב"ק', שְׁעוֹלָה דָּרְדָּךְ'.

וְזֶה נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת שְׁנֵי שִׁמוֹת 'קס"א'
 'ס"ג' - שְׁעוֹלִים בְּגִימַטְרִיא בְּשִׁתִּי
 פְּעָמִים יב"ק, בְּגִימַטְרִיא דָּרְדָּךְ, כַּנ"ל.

וְצָרִיךְ לְכוּן: שֵׁם 'קס"א' בְּסֻגּוֹל, וְשֵׁם
 'ס"ג' בְּחִירִיק - שְׁעוֹלִים תִּי"ו.

כִּי שֵׁם 'קס"א' - הוּא שֵׁם 'אֶהֱיָה' (שִׁמוֹת ג,
 יבִּיד) בְּמַלּוּאוֹ פְּזָה: אֶל"ף ה"י יו"ד ה"י,
 שֵׁהֶם יו"ד אוֹתִיּוֹת, וְכָל אַחַת נִקְדָּה בְּסֻגּוֹל'
 שֶׁהוּא 'שְׁלֹשׁ נִקְדוֹת', וְעַל־כֵּן הוּא עוֹלָה
 'שְׁלֹשִׁים', וְעַל־כֵּן יו"ד פְּעָמִים 'סֻגּוֹל' עוֹלָה
 שִׁי"ן.

וְ'ס"ג' - הֵם יו"ד אוֹתִיּוֹת שֶׁל מַלּוּי הַיּוֹי"ה,
 יו"ד ה"י וְא"ו ה"י, וְכָל אַחַת נִקְדָּה
 בְּחִירִיק, עוֹלָה ק'.

וְשְׁנֵיהֶם: 'חִירִיק דָּס"ג', וְסֻגּוֹל דְּקס"א'
 - עוֹלִים יַחַד תִּי"ו, בְּגִימַטְרִיא
 'פְּשׁוּטָה'.

וְאִז עַל־יְדֵי כָּל בְּחִינּוֹת הַנ"ל, ה"יִמִּין
 פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל תְּשׁוּבָתוֹ" - כִּי 'יִמִּין'
 בְּמַלּוּאוֹ [יִזַּד מ'ם יִזַּד ג'זן], עוֹלָה דָּרְדָּךְ' עִם
 ה'שְׁלֹשׁ אוֹתִיּוֹת' - שֶׁהוּא 'שְׁתֵּי פְּעָמִים
 יב"ק' וְכוּ'. עֵינֵי־שֵׁם.

כַּל־זֶה מְבַאֵר מֵתוֹךְ 'פְּנוֹנוֹת אֵלּוּל'.

*

וְעַתָּה בּוֹא וְרֵאָה וְהִבֵּן: אֵיךְ כָּל הַפְּנוֹנוֹת
 הַנ"ל מְרַמְזִים וְנַעֲלָמִים בְּדַרְדָּךְ
 נִפְלָא וְנוֹרָא מְאֹד בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה הַנ"ל.

כִּי מְבַאֵר שֵׁם: שְׁמֵי שְׁרוּצָה לְעִשׂוֹת
 תְּשׁוּבָה, צָרִיךְ שִׁיְהִיָּה לֹא 'שְׁנֵי בְּקִיאוֹת',
 הֵינּוּ: 'בְּקִי בְּרִצּוֹא', 'בְּקִי בְּשׁוֹב' - שֶׁהוּא
 בְּחִינַת 'עֵיל וְנַפִּיק'.

בְּחִינַת: "אִם אָפֶק שְׁמַיִם שֵׁם אָתָּה" -
 שֶׁהוּא בְּחִינַת 'בְּקִי בְּרִצּוֹא'.
 "וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּהָד" - שֶׁהוּא בְּחִינַת 'בְּקִי
 בְּשׁוֹב' וְכוּ' - כְּמַבְאֵר לְעֵיל.

והפרוש הפשוט הוא: שמי שרוצה לילך בדרך התשובה - צריך להגדר אתגור, שיתחזק עצמו ב'דרכי-השם' תמיד, בין בעליה בין בירידה, שהם בחינת: "אם אפסק שמים, ואציעה שאול" וכו'.

ודקדק רבנו ז"ל וקרא ענין זה בלשון: 'בקי' - כי היא 'בקיאות גדול' מאד מאד, שיזכה לידע ליגע עצמו ולטרח בעבודת-השם תמיד, ולצפות בכל עת להגיע למדרגה גבוה יותר. ואף-על-פי-כן אל יפל משום דבר, ואפלו אם יהיה איך שיהיה חס-ושלום, אל יפל בדעתו כלל, כנ"ל.

ועל-פי סוד, נעלם בזה 'סוד פונות אלול' הנ"ל - כי 'בק"י', הוא בחינת שם 'יב"ק' הנ"ל, שהוא אותיות 'בק"י' (זהר משפטים קטז: פנחס רכג).

[זהר משפטים קטז: 'הקב"ה' בחשבון 'יב"ק'. ומאן דאיהו 'בק"י' בהלכה' דיליה, דאיהו 'שכינתא', 'קודשא' בריך-הוא' עמיה - דבגינה לא יזוז מניה לעלם].

וזוה שזוכה לשני הבקיות הנ"ל, שהם 'שתי פעמים בק"י', דהינו: 'בקי ברצוא', 'בקי בשוב' - על-ידי-זה זוכה ל'דרך התשובה'.

כי 'שתי פעמים בק"י', שהם בחינת 'שתי פעמים יב"ק' הנ"ל - עולה בגימטריא 'דר"ך', כנ"ל.

כי על-פי הפונות - נעשה זה ה'דר"ך', מבחינת 'סגול דקס"א' ו'חיריק דס"ג', שהם בגימטריא 'שתי פעמים יב"ק', כנ"ל.

*

וזוה בעצמו סוד בחינת 'שני הבקיות' הנ"ל:

כי 'בקי ברצוא', שהוא בחינת "אפסק שמים" - זה בחינת 'סגול דקס"א'. כי 'אפסק', אותיות 'קס"א'.

ו'בקי בשוב', שהוא בחינת: "ואציעה שאול הנד", זה בחינת 'חיריק דס"ג', מלשון (משלי כב, כח; כג, י): "אל תפג גבול עולם" - שהוא בחינת 'שמסיג גבולו ומחזירו לאחוריו'. שזה בחינת 'ירידה', שהאדם נופל חס-ושלום ממדרגתו, והוא "נסוג אחר" (תהלים מז, יט), חס-ושלום.

אף-על-פי-כן יחזק את-עצמו, ואל יתיאש עצמו לעולם, כי גם שם נמצא השם-יתברך, בבחינת: "ואציעה שאול הנד", כנ"ל.

וזוה בחינת שם 'ס"ג' כנ"ל - כי "סגול דא חמה" (תקוני-זהר ז), שהוא 'נקדה-העליונה שעל האל"ף', הנחלקת ל'שלש טפין', שזהו בחינת "אפסק שמים", בחינת 'סגול דקס"א', שהוא אותיות 'אפסק', כנ"ל.

ו'חיריק' - הוא בחינת 'נקדה-התחתונה של האל"ף', שהוא בחינת: "ואציעה שאול הנד", שהוא בחינת 'חיריק דס"ג' הנ"ל.

*

וזוה שכתב שם למעלה בהתורה הנ"ל: "וכשיש לו אלו השני בקיות הנ"ל, אזי הוא הולך בדרך התשובה".

כי מ'שני פעמים בק"י', שהם בחינת 'קס"א' ו'ס"ג', "אפסק שמים, ואציעה שאול" וכו' - על-ידי-זה נעשה בחינת 'דר"ך', שהוא בגימטריא 'שתי פעמים

בְּק"י, שֶׁהֵם 'קס"א' ו'ס"ג' וְכו' בַּנ"ל - כִּי עָמַר 'דָּר"ך' הַתְּשׁוּבָה' זֹכִין עַל-יְדֵי 'שְׁנֵי הַבְּקִיאוֹת' הַנ"ל.

*

וְאָז: "יְמִין ה' פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל תְּשׁוּבָתוֹ".

כִּי 'יְמִי"ן' [בְּמִלּוּאוֹ יוֹד מ'ם יוֹד ניון], בְּגִימָטְרִיא 'דָּר"ך' [עִם ה'שְׁלֹשׁ אוֹתִיּוֹת], שֶׁהֵם 'שְׁתֵּי פְעָמִים בְּק"י, בַּנ"ל.

וְ'פְשׁוּטָה', בְּגִימָטְרִיא 'סְגוּל דְּקס"א' ו'חִירִיק דְּס"ג', שֶׁהֵם בְּעֶצְמָם בְּחִינַת 'נְקֻדַּת-הַעֲלִיּוֹנָה' ו'נְקֻדַּת-הַתְּחִתּוֹנָה'.

שֶׁהֵם בְּחִינַת: מַה שְּׁצָרִיכִין לְבַקֵּשׁ הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ תָּמִיד, הֵן לְמַעַלָּה הֵן לְמַטָּה, בְּחִינַת: "אִם אָסַק שְׁמַיִם שָׁם אַתָּה, וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּדֶךְ" - שֶׁהֵם בְּחִינַת 'שְׁנֵי הַבְּקִיאוֹת' הַנ"ל.

וְעַל-כֵּן פְּשִׁישׁ לֹא 'שְׁנֵי הַבְּקִיאוֹת' הַנ"ל - אֵז הוּא הוֹלֵךְ בְּ'דָרְכ'י הַתְּשׁוּבָה'; וְאֵז "יְמִין הַשֵּׁם פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל תְּשׁוּבָתוֹ".

וְהֵבִן הַדְּבָרִים הַיָּטִב, כִּי הֵם דְּבָרִים עִמָּקִים מְאֹד.

*

וְעַל-פִּי-זֶה תִּבִּין לְקַשֵּׁר הַתּוֹרָה הַיָּטִב, שְׂמָה שְׂכָתָב בְּסוּף מַעֲנִין 'נְקֻדַּת-הַעֲלִיּוֹנָה' ו'נְקֻדַּת-הַתְּחִתּוֹנָה שֶׁל הָאֱל"ף' - זֶהוּ בְּעֶצְמוֹ בְּחִינַת 'שְׁנֵי הַבְּקִיאוֹת' הַנ"ל - כִּי זֶה אֵינוֹ מְבֹאֵר בְּפֶרוּשׁ בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל, רַק עַל-פִּי פּוֹנוֹת הַנ"ל, מוֹכֵן זֹאת מִמִּילָא לְמַשְׁכִּיל.

*

וְזֶהוּ בְּעֶצְמוֹ בְּחִינַת 'תְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה' שְׂכָתָב שָׁם.

כִּי 'זְבִיחַת הַיִּצְרָה-הָרַע', שֶׁהוּא בְּחִינַת "דוּם לָה" (תְּהִלִּים לז. ו), שֶׁהוּא בְּחִינַת 'תְּשׁוּבָה הָרֵאשׁוֹנָה', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'כְּבוֹד עוֹלָם-הַזֶּה' - זֶה בְּחִינַת 'נְקֻדַּת-הַתְּחִתּוֹנָה', שְׁנַעֲשִׂית מִבְּחִינַת ה'דְּמִימָה' וְה'שְׁתִּיקָה', מִבְּחִינַת "דָּם לָה".

וְכַל-זֶה הוּא בְּחִינַת 'חִירִיק דְּס"ג' וְכו', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'בְּקִי בְּשׁוּב' בַּנ"ל.

ו'תְּשׁוּבָה הַשְּׁנִיָּה' שְׁעוֹשָׂה עַל תְּשׁוּבָתוֹ הָרֵאשׁוֹנָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'כְּבוֹד הָעוֹלָם-הַבָּא', בְּחִינַת (מְשָׁלִי כה, ב): "כְּבוֹד אֱלֹקִים הַסֵּתֵר דְּבָר" - זֶה בְּחִינַת 'נְקֻדַּת-הַעֲלִיּוֹנָה', בְּחִינַת 'פְּתֵר', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'מְשָׂה', בְּחִינַת 'סְגוּל' וְכו'.

*

וְהֵבִן הַדְּבָרִים הַיָּטִב, אִיךָ כָּל הַדְּבָרִים הַנִּצְאָרִים שָׁם בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל, נִקְשָׁרִים וְנִכְלָלִים אַחֲר־כֵּן בְּיַחַד בְּקַשֵּׁר נִפְלָא וְנוֹרָא, וְהַמְשַׁכִּילִים יְבִינּוּ קֶצֶת.

*

וְעָמַר הַדְּבָר: שְׁעַל-יְדֵי שְׁהֶאֱדָם כְּשֶׁהוּא בְּמִדְרָגָה הַתְּחִתּוֹנָה מְאֹד, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הוּא מְחַזֵּק עֲצָמוֹ וּמְאֲמִין: שְׁגַם שָׁם יֵשׁ לֹא תִקְוָה עֲדִין, כִּי גַם שָׁם נִמְצָא הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ, בְּבְחִינַת: "וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּדֶךְ".

אֲזִי מִמְשִׁיךְ עַל-עֲצָמוֹ הַקֹּדֶשׁה, מִשֵּׁם הַקֹּדוֹשׁ 'הוֹי"ה' בְּמִלּוּי 'ס"ג' - שֶׁהוּא מְחַיֶּה אֶת כָּל הַנְּסוּגִים אַחֲזֵר מְקַדְשָׁתוֹ, לְהַחְזִיקָם לְבַל יִפְלוּ לְגַמְרֵי חִסּוֹן-שְׁלוֹם.

וְזֶה בְּחִינַת 'בְּקִי בְּשׁוּב' - שְׂזֶה הַבְּקִיאוֹת הוּא בְּחִינַת 'שֵׁם יב"ק הַקֹּדוֹשׁ', בְּחִינַת 'שֵׁם ס"ג'.

וְכַן כְּשֶׁאָדָם זֹכֶה לְבֹא לְאִיזוֹ מִדְּרָגָה
בְּקִדְשָׁה הָעֲלִיזוֹנָה, וְאִף־עַל־פִּי־כֵן אֵינּוּ
עוֹמֵד שָׁם, וְהוּא מִתְחַזֵּק וּמִתְגַּבֵּר לְעֵלוֹת יוֹתֵר
וְיוֹתֵר - אֲזִי מִמְשִׁיךְ הַקִּדְשָׁה עַל־עַצְמוֹ,
מִשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ אֱהִי"ה בְּמִלּוֹי קַס"א, שֶׁהוּא
בְּחִינַת 'בְּקִי בְּרִצּוֹא'.

כִּי הָאָדָם, כְּפִי תְּנוּעוֹתָיו וְכְפִי הַתְּחַזְּקוֹתוֹ
בְּעִבּוּדָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ, בֶּן גּוֹרֵם לְיַחַד הַשְּׁמוֹת
לְמַעֲלָה, וּמִמְשִׁיךְ עַל־עַצְמוֹ הַקִּדְשָׁה מִשֵּׁם,
וְהֵבֵן הֵיטֵב.

*

[חִי־מוֹהָר"ן ב: בְּשַׁעַת אֲמִירַת הַתּוֹרָה, לֹא דִבֵּר כָּלֵל
מֵעֲנִין בּוֹנֵת אֱלוֹל, רַק אַחֵר כִּד כְּשֶׁגָּמַר אֲמִירַת הַתּוֹרָה
הַזֹּאת וְכוּ, עָנָה וְאָמַר לְאֲנָשִׁים חֲשׂוּבִים זְקֵנִים שֶׁיָּשְׁבוּ
אֲצֻלּוֹ אַז, שֶׁהֵיוּ מִתְפַּלְלִים מִתּוֹךְ 'סְדוּר הָאֲרִיז"ל' (עֵקֶר
שְׁאַלְתוּ הֵיחָד לְרַבֵּי יוֹדֵל' שֶׁהָיָה מִתְפַּלֵּל עִם הַכּוֹנְנוֹת שֶׁבְּסְדוּר
הָאֲרִיז"ל. שִׁיחַ שְׂרָפִיר־קִדְשׁ ח"ב ערה): "תֹּאמְרוּ לִי: אֵיךְ מְרַמֵּז
בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל כָּל הַכּוֹנְנוֹת שֶׁל אֱלוֹל"?

וְהַחֲרִישׁוּ וְלֹא עָנּוּ - כִּי בְּאֶמֶת אֵי־אֶפְשֵׁר בְּשׁוּם אִפְן לְהַבִּין
מֵעַצְמָן סוּד הַכּוֹנְנוֹת שֶׁל אֱלוֹל' אֵיךְ מְרַמֵּזִים בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל.
וְצִוָּה לְהַבִּיא לְפָנָיו 'סְדוּר הָאֲרִיז"ל', וּפְתַח אוֹתוֹ וְהִרְאָה
לְפָנֵיהֶם הַכּוֹנְנוֹת שֶׁל אֱלוֹל'. וְאַחֲרֵי־כֵן פָּתַח פִּיּו הַקְּדוֹשׁ
וְהִנּוּחָא וְהַתְּחִיל לְגַלוֹת פְּלֹאוֹת: "אֵיךְ כָּל הַכּוֹנְנוֹת שֶׁל אֱלוֹל
מְרַמֵּזִים שֵׁם בְּדֶרֶךְ נִפְלְאָ וְנוֹרָא מְאֹד!" כְּמִבְּאֵר מִזֶּה בְּסִפְר.
אָבֵל אֵי־אֶפְשֵׁר לְצִיר בְּכַתֵּב, אֵת הַשְּׁעוֹר שֶׁבִלְבָב, אֵת כָּל
הַנְּעִימוֹת וְהַנִּפְלְאוֹת תְּמִים דְּעִים, שֶׁהִרְגַּשְׁתִּי אֲזִי בַּעַת
שְׂזַכִּיתִי לְשִׁמְעַת כְּלִיזָה].

ב.

(ח"א כא, בסוף)

שְׁלֵמוֹת הַדַּעַת הוּא: כְּשֶׁנַּעֲשֶׂה מ'מְקִיפִים'
- 'פְּנִימִים'. וְאִז נִצּוּל מִכָּל צָרוֹת.
לְמִשְׁל: כְּשֶׁאֶחָד מְצַפֶּה וְאוֹרֵב לְחֵבְרוֹ
לְהַרְגוֹ, אֲזִי צָרִיךְ לְשַׁנּוֹת
הַמְּלַבּוֹשִׁים כְּדִי שֶׁלֹּא יִפְרִיּוּ אוֹתוֹ, כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב (אִיּוֹב יד, כ): "מִשְׁנֵה פָּנָיו וַתְּשַׁלַּחֲהוּ",
כִּי עַל־יְדֵי שִׁמְשֻׁנִּין הַפָּנִים עַל־יְדֵי לְבוּשִׁין
אַחֲרִים, נִפְטָר מִמֶּנּוּ.

וְכַן בְּעֵקֶר הָאָדָם, הֵינּוּ בְּה'שִׁכְל' - יֵשׁ
בְּחִינּוֹת 'לְבוּשִׁין', הֵינּוּ ה'שִׁכְל'-
הַמְּקִיף'. וְצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת מִה'מְקִיף' - 'פְּנִימִי',
וְלַעֲשׂוֹת לוֹ 'מְקִיפִין אַחֲרִים', הֵינּוּ בְּחִינַת
'מְלַבּוֹשִׁים אַחֲרִים'.

וְעַל־יְדֵי־זֶה נִצּוּל מִכָּל אוֹרֵב וּמִסְטִין - כִּי
'מְלַבּוֹ"ש' בְּגִימָטְרִיא 'חֲשַׁמ"ל',
וּמִה'חֲשַׁמ"ל' בּוֹרְחִים כָּל הַמְּשַׁחֲתִים.

וְזֶה (מְשַׁלִּי לֹא, כה): "עֵז וְהָדָר לְבוּשָׁה,
וַתִּשְׁחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן" - עַל־יְדֵי
ה'לְבוּשׁ', שֶׁהוּא בְּחִינַת ה'חֲשַׁמ"ל', שֶׁהוּא
'לְבוּשׁ עֵז וְהָדָר', לְבוּשׁ חֶזֶק וְנֹאָה - עַל־יְדֵי־
זֶה: "וַתִּשְׁחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן" - שֶׁאֵינּוּ יֵרָא
מִמֶּנּוּ כָּלֵל.

וְעֵקֶר הַזְּמַן לָזֶה - הוּא 'חֲדָשׁ אֱלוֹל'. וְזֶה:
"לְבוּשָׁה וַתִּשְׁחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן",
רְאשֵׁי־תִבּוֹת אֱלוֹל'.

[לְקוֹטִי־עֲצוֹת, מוֹעֲדֵי ה' אֱלוֹל ב: "חֲדָשׁ אֱלוֹל הוּא
הַזְּמַן הַמְּסַגֵּל לְזִכּוֹת לְדַעַת' - דְּהֵינּוּ: שִׁיזְכֶּה לְיַדַּע וּלְהַבִּין
מִה שֶׁלֹּא הָיָה יוֹדֵעַ מִתְּחִלָּה. וְעַל־יְדֵי־זֶה עוֹשִׂין לְבוּשִׁין
חֲדָשִׁים לְנִשְׁמָתוֹ, וְנִצּוּל מִכָּל הַצָּרוֹת".

שִׁיחַ־שׂוֹפֵי־קִדְשׁ ח"ה תנוד: אֲנִשֵּׁי־שְׁלוֹמֵנו אָמְרוּ עַל
תּוֹרָה הַנ"ל: שֶׁעַל־כֵּן אִם יִזְכֶּה הָאָדָם לְהַתְּעוֹרֵר בְּחֲדָשׁ זֶה
כְּרֹאֵי וּכְכּוֹן, אֲכַן יִתְלַבֵּשׁ ב'לְבוּשׁ חֲדָשׁ', וְלֹא יִפְרִיּוּהוּ
הַמְּקַטְרִגִּים ב'יוֹם־הַדִּין' בְּמַעֲשָׂיו הָרָעִים. כִּי סִגְלוֹת חֲדָשׁ
זֶה: לְקַבֵּל וּלְהַחֲלִיף מְלַבּוֹשִׁים וּבְגָדִים חֲדָשִׁים, אִם יִטִּיב
מַעֲשָׂיו כְּרֹאֵי בְּחֲדָשׁ זֶה].

ג.

(ח"א קמא)

'חֲדָשׁ אֱלוֹל', מְסַגֵּל לְמוֹל אֵת עֲרֻלַת
לְבָבוֹ - עַד שֶׁיִּשִּׁים אֵל לְבוֹ
וְיִרְגִישׁ הֵיטֵב כִּי אֵב חֲטָאֵיו בְּאֶמֶת, עַד
שֶׁיִּרְגִישׁוּ גַם כָּל הַלְּבָבוֹת שֶׁל כָּל הַטְּפוֹת
שֶׁנִּמְשְׁכוּ מִמֶּנּוּ לְכָל מְקוֹם שֶׁנִּמְשְׁכוּ וְכוּ',
וְהָיָה נַעֲשֶׂה רַעַשׁ גָּדוֹל בֵּינֵיהֶם וְיִשׁוּבוּ
בְּתִשְׁבּוּבָה כָּלֵם.

כי אלול ראשי-תבות: "ומל ה' את לבבך ואת לבב זרעך" (דברים ל, ו) - הינו: שימול השם את לבבו ואת לבב סתם, התלוי בו, להיכן שנמשך כנ"ל.

[שיח-טרפי-קדש ח"ג רעא: לרבי אליעזר מעיר לאדיזין (ש דעה שעוד זכה לקבל את פני מוהרנ"ת), נולד בן שיום מילתו חל להיות בראש-השנה, ולא ידע לשית עצה לנפשו, האם יסע לראש-השנה לאומאן וימנה שליח למילת בנו, או שישאר בביתו בלאדיזין לקיים מצות הברית של בנו בעצמו.

ושאל על-זה לרבי נחמן מטולטשין ז"ל. ענה לו: הפסוק אומר (דברים ל, ו): **"ומל ה' אלקיך את לבבך ואת לבב זרעך"** - הרי שמקדם עליך למול את לבבך, ואחר-כך למול את לבבך. וכך עשה, ונסע לראש-השנה לאומאן. רבי לוי יצחק בענדער זכרונו-לברכה עוד הכירו, ובקר אצלו בשנת תרע"ה].

ד.

(ח"ב עג)

ב'ימי תשובה, דהינו: באלול ועשרת-ימי-תשובה, כל ישראל עוסקין אז ב'אמירת תהלים'.

כי 'אמירת תהלים' מסגל ל'תשובה' - שאפלו מי שאין לו שום התעוררות לתשובה, יזכה על-ידי 'אמירת תהלים' להתעורר לתשובה, וגם להגיע אל השער השיך לנשמתו, ולפתח השער - עד שיזכה ל'תשובה שלמה'. אשרי שיאחז בו.

ה.

(ח"ב פב)

כשרואה אדם בעצמו, שהולך לו 'שלא-בסדר' - ידע: "שיש לו 'גדלות'!" ייעשה תשובה! וישפיל עצמו! ויהיה בבחינת מ"ה! - ואז יחזר לילך לו בסדר.

ועקר ה'תשובה, היא ב'חדש אלול' - פי הם 'ימי רצון, שעלה משה לקבל לוחות אחרונות' (פרקי-דרבי-אליעזר

פמ"ה; טור ארחהיים תקפא), **ופתח 'דרך פבושה' לילך בה.**

ועקר 'דרך התשובה' שעשה משה: הוא לידע: שהשם-יתברך בכל מקום, ולמצא השם-יתברך בכל מקום, בכל הירידות שבעולם, ובכל העליות שבעולם.

כי לפעמים על-ידי שהאדם עולה למעלה, כגון שנתעשר - אזי הוא שוכח בהקדוש-ברוך-הוא. גם אפלו בעבודת-השם מצינו: שיש שעלה למעלה גדולה, וכפר בעקר רחמנא-לצלן.

על-כן צריך לבקש מהשם-יתברך: שיקרבהו בהתקרבות שלא יזיק לו.

וכן בכל הירידות שבעולם חסו-שלום - אפלו בדיוטא התחתונה, אפלו בעשרה בתרין דמסאבותא - גם שם צריכין לקשר עצמו להשם-יתברך, פי "מלכותו בכל משלה" (תהלים קג, יט).

ומשה קשר עצמו אפלו לפחות שבישראל, ומסר נפשו עליהם וכו'.

ועוד זאת הבחינה היתה למשה: פי כל מה שעלה למעלה יותר עליונה, מצא שם אלקים, כמו שפתוב (שמות יט, ג): "ומשה עלה אל האלקים".

[נעין בפנים ענין הפסוקים: "כלו ס"ג יחדיו"; "אם אס"ק שמים שם אתה" - שעה בחינות ס"ג וקס"א השיכים ל'כונות אלול', וכמו שמצין כאן רבנו בסוף התורה: "וזה הסוד נרמז וכו', וב'כונות של ראש-חדש אלול". וכמו שמבאר כאן ב'פרפראות-לחכמה', שמצין לתורה ח"א ו, ששם מבאר באריכות כל הכונות של אלול, ענין ס"ג וקס"א וכו', עין-שם].

ו.

(ח"ב פז)

דע: ש'פונת אלול', הם תקון ל'פגם-הברית'.

כי 'סוד פונות אלול' (סדור-האר"ל, ראש-חדש אלול; שער-רוח-הקדש, יחוד לראש-חדש אלול; משנת-חסידים, מסכת אלול) - הוא "הנותן בים דרך" (ישעיה מג, טז), להאיר בחינת דרך' ב'ים'. ו'דרך' זה - נפתח ב'חדש אלול'. ועיני-שם בפונות, כל הפונות של אלול.

ועקר 'פגם-הברית - הוא בבחינת דרך' הזה. כי היה צריך להאיר בחינת ה'רכ"ד אורות', בבחינת ים', בחינת 'אמונה'.

והוא נטה מזה, ופגם בבחינת דרך' בבחינת (בראשית ו, יב): **"כי השחית כל בשר את דרכו"**.

כי 'אשה נקראת דרך' (קדושין ב:). ויש דרך' אחר, בחינת (משלי ל, כ): **"דרך אשה מנאפת"**.

והכלל: שעקר הפגם - בבחינת דרך' שלא האיר ה'דרך' ב'ים'.

ולפעמים מחמת זה הפגם, יוכל לאבד זיוגו. כי מאחר שנטה מזיוגו, קשה לו למצא זיוגו. ואפלו אם ימצא זיוגו, תהיה לו מנגדת, ולא תהיה נוטה אחר רצונו, מחמת שנטה ממנה ולא האיר בה, מזה נתהוה שיש לה רצון אחר כנגדו. ואז: **"לא זכה, כנגדו"** (יבמות סג.).

ו'חדש אלול' - שאז יכולין לתקן זה, ולהאיר ה'דרך' ב'ים', כנ"ל - **עליכן 'פונת אלול' הם תקון לזה.**

וכשמתקן זה - אזי מוצא זיוגו, והיא אינה כנגדו, רק כרצונו.

ויש בזה סוד נפלא - כי דע: שזה הסוד מסר אברהם לאליעזר עבדו,

כששלחו לבקש הזוג של יצחק בנו, הינו: 'סוד פונת אלול', שהם מסגלים לתקון-הברית, שעל-ידי-זה מוצאין הזוג - **כי על-ידי התקון הנ"ל, נעשה בה רצון אליו וכו'.**

וזוה הסוד מבאר בתורה ב'פרשת אליעזר'. כי 'אברהם' מסר לו הסוד הזה.

וזוה שאמר אברהם לאליעזר (בראשית כד, ח): **"ויאם לא תאבה האשה ללכת אחריו"**.

ראה והבט נפלאות תורתנו - כי ראשי-תבות' פסוק זה, הם אותיות 'אלול'; ובאמצע הם תבות: **"תאבה האשה"**.

כי על-ידי בחינת אלול', הינו: סוד פונות אלול' - על-ידי-זה: "תאבה האשה" - כי על-ידי-זה נעשה בה רצון אליו, כנ"ל.

נמצא: שבאלו התבות בעצמן שדבר אברהם עם אליעזר מענין החשש: **'שפא לא תתרצה לילך אחריו, דהינו מה שאמר לו: "ואם לא תאבה האשה ללכת אחריו" - באלו התבות עצמן, גלה לו סוד התקון לזה, דהינו: 'סוד אלול' ה'מרמז בראשי-התבות, שהוא התקון לזה, שעל-ידי-זה "תאבה האשה". ועוד יש בזה סודות נוראים מאד.**

גם עין במאמר המתחיל: "ויאמר ה' אל משה קרא את יהושע" (לקוטי-מזרח"ן ח"א ו), כי שם מדבר מ'פונות אלול', והוא תקון לפגם-הברית'.

הינו: לעין באותו המאמר, ולזכות להבין בו ולעשות עמו איזה עבודה בעבודת-השם - על-ידי-זה יתקן פגם-הברית.

[לקוטי-הלכות, ברפת-הפרות ה, ו (על התורה הנה): פונת אלול' - הם בחינת התורה קרא את יהושע, בסימן

ו' לקוטי חלק א, עיר-שם - כי שם מבאר, שזהו 'סוד פונת אלול'. עיר-שם היטב (הינו: לקים כל מה שנאמר שם, פנ"ל).

ז.

(ח"ב פח; שיחות-הר"ן קפ)

אמר: שענין פונת אלול שהם תקון לפגם-הברית' (בתורה הקודמת ח"ב פז), וענין ה'פרות', וענין ה'מלאך עם השופרות' (בתורה הזה) - הכל אחד, ויש בזה רזין גדולים (עין התורה ח"ב פח בפנים, ועין לקוטי-הלכות, ברפת-הפרות ה).

ח.

(שיחות-הר"ן קכז-רצד)

פעם-אחד היה מדבר מענין אלול. ואמר: שמה שנוהגין לומר 'תקונים' [תקוני-זכר] ב'אלול' - מה'נגון' של ה'תקונים', וגם מה'חלישות הלב' שיש לכל אחד אז, מחמת שכל אחד מתאחר אז בבית-המדרש יותר מרגילותו - מכל-זה נעשה דברים עליונים ותקונים גדולים למעלה.

ט.

(שיחות-הר"ן רנא)

בימי אלול, ועשרת-ימית-שובה, וימים-נוראים, עד 'הושענא-רבא' - צוה רבנו ז"ל לכמה אנשים: "לומר אז כל ספרי תנ"ך" [תורה נביאים וכתובים] מתחלתם ועד סופם". וגם הוא בעצמו נהג כך כמה פעמים. גם היה גומר כמה ספרים בימים הללו.

י.

(תיי-מוהר"ן לט)

בראש-חדש אלול, הלך עמי רבנו ז"ל בחוץ אצל בית-הכנסת אנה ואנה בדרבנו, ודבר עמי, ושאל אותי: "אם נפל עלי פחד בזה הראש-חדש-אלול"!

וספר לי: "שעליו נפל פחד גדול ונורא מאד כששמע קול השופר בזה היום שהתחילו לתקוע, כי אחזתו פחד ורעדה גדולה!" - ואחר-כך אמר לי ענין הנדפס (בלקוטי-מוהר"ן ח"א קמא): "את ל'בבך ו'את ל'בב, ראשי-תבות אלול".

והענין: שפשאדם זוכה להרגיש בלבו באמת כאב עזונותיו - אזי מחיבים הלבבות של כל הטפות שנמשכו ממנו להרגיש כאבם ומכאובם וכו', מחיבים הלבבות של הטפות, להרגיש כאבם ומכאובם הגדול, כשנתעורר לב אביהם והרגיש היטב כאב עזונותיו וכו', כמבאר שם.

ואמר אז: אני הרגשתי זאת היום הזה. כי היום הזה אחזני סמר ורעדה גדולה כששמעתי קול השופר וכו', ואחר-כך באה אלי בתי אדל ואמרה: "אבי, בשרי סמר ופחד לבי עלי, מקול השופר ששמעתי עתה".

וראיתי זאת: שעל-ידי שלב האב נתעורר, נתעורר גם לבב הטפות שנמשכו ממנו ילדיו ממש, או חסו-שלום וכו', בכל-מקום שהם - מחיבים הלבבות להרגיש ולהתעורר וכו', על-ידי שנתעורר לב אביהם והרגיש היטב כאבו באמת.

יא.

(תיי-מוהר"ן צו)

ספר בימי אלול: "שחלם לו, שהיה רוצה לכנס בבית לשמע קול שופר" - ועבר לפני בית אחד, ושמע: ששם מזמירין ומבין בה אל בה, ומרקדין מאד, ושמחין בקפיצות ורקודין גדולים, בדרך השמחים והשוחקים מאד. עניתי ואמרתי: 'הלא לכאן בודאי טוב לכנס לשמע קול שופר'! (והשאר איני זוכר).

ואמר: אלו לא בא לברסלב אלא בשביל לקרב אותי - די. ופה ברסלב ישב בשלוח מבני העיר כל ימיו, אבל בעולם היה המחלקת הולך ומתגבר וכו'.

יג.

(פוכבי-אור, אנשי-מוהר"ן כוכז)

מוהרנ"ת ז"ל אמר: "אמירת ספרי אדמו"ר ז"ל, שהם הלקוטי-מוהר"ן, ו'ספר-המדות', ו'ה'ספורי-מעשיות', ו'ה'שיחות' שלו - ה'אמירה' לבד, מסגלת להנשמה כמו אמירת 'ספרי הזהר' והתקונים".

עוד אמר: "שגם בימי אלול הקדושים, מצוה לאמרם מתחלתם ועד סופם, ומועיל מאד מאד".

יד.

(לקוטי-הלכות נדרים ד, ט)

עתה בעונותינו שפבר נחרב בית-מקדשנו, ואין מי שיכפר בעדנו לטהרנו ממשאווי הגדול של עונותינו, עקר סמיכתנו - על ימי התשובה, שהם מראשי-חדש אלול עד יום-הכפורים, שנזכה לשוב בהם בתשובה-שלמה.

עד שנזכה לפעל בקשתנו ביום-הכפורים, דהינו בקשת "סלח נא" וכו', שהשם-יתברך ימחל עונותינו ועון חטא המרגלים שגרמו חרבן בית-המקדש שבזה תלויים כל החטאים.

פי מראשי-חדש אלול עד יום-הכפורים, הם ארבעים יום, כנגד ארבעים יום שפגמו בהם המרגלים שגרמו חרבן בית-המקדש, שבזה תלויים כל החטאים, שאנו צריכין לתקן פגם אלו הארבעים יום,

וענה אחד: שגם מרמז בספרו (לקוטי-מוהר"ן ח"א י, ה): "ש'מצות שופר' היא בחינת 'המחאת פה ורקודין'", שפבאר שם מאמר הזהר-הקדוש (תקוני-זהר מט:): "בתרועה דאיהו רוחא, אתעבר אל אחר כפירות" וכו', שעל-ידי-זה זוכין ל'המחאת פה ורקודין'. שהיא בחינת (שם נג): "והיה רוחא, נשב בשית פרקין ודרועין, ובשית פרקין ורגליו".

ונענע לו רבנו ז"ל ראשו.

אחר-כך שלח השם בלבי: שמרמז בפסוק: ש'שופר' היא בחינת 'רנה ושמחה' - פי (תהלים קכו, ב): "אז ימלא ש'חוק פ'ינו ו'לשוננו ר'נה" ראשי-תבות 'שופר'. ועל-כן אחר פסוק (שם פט, טז): "אשרי העם ידעי תרועה" וכו', פתיב (שם שם, יז): "ב'שמך יגילון כל היום".

ועין במקום-אחר (לקוטי-מוהר"ן ח"א קעה): "שעקר הבכיה, צריכה להיות מתוך שמחה, פי 'בכיה' היא ראשי-תבות: "ב'שמך יגילון כל היום".

יב.

(חיי-מוהר"ן קטו)

בשנת תקס"ב ב'חדש אלול' נכנס רבנו ז"ל לעיר ברסלב, על שבת פ'רשת פי תצא. וכאשר נשמע הדבר בנעמרוב הסמוך לפה, היה אצלנו דבר פלא מאד שהוא נכנס לכאן. אבל השם-יתברך חמל עלינו מן-השמים, וחשב מרחוק להיטיב אחריתנו, להשאיר שארית בארץ "למען עשה ביום הזה להחית עם רב" (לשון הפסוק בראשית נ, כ) וכו' וכו'.

ואנחנו זכינו ברחמי המרבים, להתקרב אליו תכף בכניסתו לפה, ויתבאר מזה במקום אחר, אם ירצה השם באריכות.

בְּאַרְבָּעִים יָמִים הַקְדוּשִׁים וְהַנּוֹרָאִים הָאֵלֶּה,
שֶׁהֵם מְרַאש־חֹדֶשׁ אֱלוֹל עַד יוֹם־הַכַּפּוּרִים.

טו.

(לקוטי־הלכות, ערב ג, לה־לו - על־פי
לקוטי־מוהר"ן ח"ב ד, וְאֵת הָעֵרְבִים')

עַל־יְדֵי רַבּוּי הַתְּפִלוֹת וְהַהֲפָצְרוֹת שֶׁל
מֹשֶׁה, עַל־יְדֵי־זֶה נִתְפָּיִס לֹא הַשֵּׁם־
יִתְבָּרַךְ, וְהַפֶּךְ הַרְגֵז לְרִצּוֹן, וְנִתְרַצָּה לְיִשְׂרָאֵל,
בְּאַרְבָּעִים יָמִים הָאֲחֵרוֹנִים, שֶׁהֵם מְרַאש־
חֹדֶשׁ אֱלוֹל עַד יוֹם־הַכַּפּוּרִים.

וְעַל־כֵּן אֵלֶּה הַיָּמִים הֵם 'יְמֵי־רִצּוֹן', 'יָמֵי־
רִצּוֹן' דִּיקָא - כִּי בָהֶם מֵאִיר
הַרְצוּן־הָעֲלִיוֹן, בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, בְּכָל יוֹם
וְיוֹם.

וְאֵז צְרִיכִין לְהִתְנַבֵּר בְּיוֹתֵר, לְהַמְשִׁיךְ
עַל־עַצְמוֹ רִצּוֹנוֹת חֲזָקִים וְכַסּוּפִין
גְּדוֹלִים לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ.

וְעַל־יְדֵי הַרְצוֹן נַעֲשֶׂה 'יְרָאָה' כַּנ"ל; וְעַל־
כֵּן אֵלֶּה הַיָּמִים נִקְרָאִים "יָמִים
נּוֹרָאִים", שֶׁהֵם 'אֱלוֹל' וְעִשְׂרֵת יָמֵי תְּשׁוּבָה'
עַד יוֹם־כַּפּוּר - כִּי אֵז עֵקֶר הַתְּגַלּוֹת עֵצָם
ה'יְרָאָה־דַקְדָּשָׁה' שֶׁנִּמְשַׁכֶּת עַל־יְדֵי 'הַתְּגַלּוֹת־
הַרְצוֹן' שֶׁמִּתְגַּלֶּה אֵז בְּיוֹתֵר, כַּנ"ל.

וְעַל־כֵּן נוֹהֲגִין כָּל יִשְׂרָאֵל לְהַרְבוֹת
בְּצַדְקָה מְאֹד בְּאֵלֶּה הַיָּמִים - כִּי
עֵקֶר הַתְּקוּן עַל־יְדֵי הַצַּדְקָה, כִּי עֵקֶר הַקְּלִקּוּל
הוּא עַל יְדֵי 'מִצְח־הַנְּחָשׁ' כּו' כַּנ"ל, וְצְרִיכִין
עֲבָשׁוּ לְהַכְנִיעוֹ וּלְבַטְלוֹ, וְעֵקֶר הַכְּנַעְתּוֹ הוּא
עַל יְדֵי 'צַדְקָה'.

עַל־כֵּן צְרִיכִין אֵז בְּיָמֵי־הַנּוֹרָאִים,
לְהַרְבוֹת מְאֹד בְּצַדְקָה לְעַנְיֵים־
הַגּוֹנִים - כִּדֵּי לְהַכְנִיעַ 'מִצְח־הַנְּחָשׁ', כִּדֵּי
לְגַלּוֹת 'הָאֲרֵת־הַרְצוֹן', כִּדֵּי לְזַכּוֹת ל'יְרָאָה',
שֶׁהוּא עֵקֶר בְּחִינַת 'רֵאש־הַשָּׁנָה' ו'יוֹם־

הַכַּפּוּרִים', בְּחִינַת (תְּפִלַּת שְׁמוֹנֶה־עָשָׂר לְיָמִים־
נּוֹרָאִים): "וּבִכֵּן תֵּן פַּחַדְךָ" וכו'.

וְזֶה שֶׁנִּתְּנָנוּ הַקְּדָמוֹנִים סִימָן לְיָמִים אֵלֶּה
(עמוס ג, ח): "אֲרִיָּה שָׂאג מִי לֹא יִירָא" -
כִּי אֵז נִתְעוֹרֵר 'יְרָאָה' גְּדוֹלָה, עַל־יְדֵי
'הַתְּגַלּוֹת־הַרְצוֹן', כַּנ"ל.

וְזֶהוּ "אֲרִיָּה שָׂאג" דִּיקָא - כִּי יֵשׁ 'חִיּוֹת־
רְעוּת' הַדּוֹרְסִים וְטוֹרְפִים, שֶׁהֵם
'הָאֲפִיקוֹרְסִים הַכּוּפְרִים בְּרִצּוֹן', שֶׁהֵם בְּחִינַת
(שְׁמוּאֵל־א יז, לד): "וּבֹא הָאֲרִי וְהַדָּב" וכו',
שֶׁנֶּאֱמַר בְּמַעֲשֵׂה דְדָוִד עִם גְּלִית וכו', כַּמְבָאָר
בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל.

וְעַכְשָׁיו בְּיָמֵי־הַנּוֹרָאִים, עַל־יְדֵי רַבּוּי
הַצַּדְקָה, זוֹכִין לְהַכְנִיעַ 'מִצְח־
הַנְּחָשׁ', עַד שֶׁנִּתְבַּטֵּל הָאָרֶס הַרַע שֶׁל ה'חִיּוֹת־
הַרְעוּת', שֶׁהֵם ה'כּוּפְרִים', וְאֵז נִתְהַפֵּךְ לֵב
הַכּוּפְרִים מֵרַע לְטוֹב, עַד שֶׁכֻּלָּם מוֹדִים בְּרִצּוֹן.

טז.

(לקוטי־הלכות, רמזים וְצְרוּפִים עַל אֱלוֹל
מְמוֹהַרְנ"ת ז"ל - הַשְּׂמִטָּה שֶׁנִּדְפַס בְּלִקוּטֵי־
הַלְכוֹת הַיְּשָׁנִים בְּתַחֲלַת חֶלֶק אֲבֵן־הָעֶזְרָה,
וְנִדְפַס בְּחֶלֶק מֵהַהוֹצָאוֹת הַחֲדָשִׁים)

[א] "וְאֵת אֶהְרֹן וְאֵת בְּנָיו אֲקַדֵּשׁ לְכַהֵן
לִי, וְשִׁכַּנְתִּי" וכו' (שְׁמוֹת כט, מד־מה) -
רֵאש־יְתִבּוֹת 'אֱלוֹל'.

עֵקֶר 'קְדֻשַׁת הַכֹּהֲנָה' הוּא ב'אֲרֶץ־יִשְׂרָאֵל'
שֶׁשֵּׁם ה'בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ' וכו', ו'אֲרֶץ־
יִשְׂרָאֵל' הוּא 'תְּקוּן־הַבְּרִית', בְּחִינַת 'כּוֹנֵן
אֱלוֹל'.

וְעַל־כֵּן גַּם ה'כֹּהֲנִים' הֵם בְּבְחִינַת 'תְּקוּן־
הַבְּרִית', כִּמוֹ שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים לג, ט):
"כִּי שָׁמְרוּ וְכוּ', וּבְרִיתְךָ יִנְצְרוּ". וְעַל־כֵּן
נִצְטוּר עַל 'קְדֻשַׁת־הַבְּרִית' יוֹתֵר מִיִּשְׂרָאֵל,

כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (וַיִּקְרָא כּא, ז): "אִשָּׁה זָנָה וְכוּ', לֹא יִקְחוּ"; וְכִמוֹ שְׁפָתוֹב (שָׁם): "כִּי קֹדֶשׁ הוּא".

[ב] "אֵתָהּ הִכְחַת לְעִבְדֶּךָ לְיִצְחָק וְיָבָה אֲדַע" (בְּרֵאשִׁית כד, יד). "לָנוּ לְלִינִי, וְיִתְאָמַר אֵלֵינוּ" (בְּרֵאשִׁית כג, כג-כד). כִּי זְוִיגוֹ שֶׁל יִצְחָק נִזְדַּמְנָה לוֹ עַל־יְדֵי 'פְּנוֹת אֱלוֹל' (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"ב פז).

[ג] "וַיִּתֵּן לָהּ אֶת בְּרַכְתּוֹ אֲבָרָהּ לָהּ וּלְזֶרְעָהּ אֶתְךָ לְרִשְׁתָּהּ אֶת אֶרֶץ מִגְרִיד" וְכוּ' (בְּרֵאשִׁית כח, ד).

[ד] "וְהָיָה לָכֶם לְיִצְיָת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ" (בַּמִּדְבָּר טז, לט). כִּי 'צִיּוּת' הֵם בְּחִינַת 'תְּקוּנַת־הַבְּרִית', כְּמוֹ שְׁפָתוֹב בְּפֶסוּק זֶה (שָׁם): "וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וְזִכְרְתֶם וְכוּ', וְלֹא תִתְּוֹרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אֲתֶם זֵנִים אַחֲרֵיהֶם" וְכוּ', וְכִמוֹ שְׁפָתוֹב אֲדוּגִינוּ מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ בְּהַתּוֹרָה "מִשְׁפָּטִים אֲמוֹנָה" (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"א ז).

[ה] "כִּי אֶסְלַח לְעֹזְנֶם וְיִלְחַטְּאֶתֶם לֹא אֲזַכֵּר עוֹד" (יִרְמְיָהּ לא, לג) - אֱלוֹל.

[ו] "אֲנֹכִי אֲנֹכִי הוּא וְכוּ' [מִחַה פְּשְׁעֵיךָ] לְמַעַנִי וְיִחַטְּאֶתֶיךָ לֹא אֲזַכֵּר" (יִשְׁעִיָהּ מג, כח).

[ז] "זָכַר לְעִבְדֶּיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב, אֶל תִּפְּוֹן וְכוּ' (דְּבָרִים ט, כז).

[ח] "וְהָיִיתֶם לִי לְעַם, וְאֲנֹכִי אֶהְיֶה לָכֶם לְאַלְקִים" (יִרְמְיָהּ יא, ד; ל, כב; יחֲזַקְאֵל לו, כח).

[ט] "וּמִכָּל גְּלוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם, וְיִנְתַּתִּי לָכֶם לְבַב חֲדָשׁ" (יחֲזַקְאֵל לו, כה-כו).

[י] "וְזָכוּת עִמּוֹ הַבְּרִית וְכוּ', לְתַת לְזֶרְעוֹ וְתִקֵּם אֶת דְּבָרֶיךָ" (נְחֻמְיָה ט, ח).

[יא] "וְהִקְמַתִּי אֶת בְּרִיתִי וְכוּ', לְהִיּוֹת לָהּ לְאַלְקִים וּלְזֶרְעָהּ אֶחָרֶיךָ; וְיִנְתַּתִּי

לָהּ [וּלְזֶרְעָהּ אֶחָרֶיךָ] אֶת אֶרֶץ מִגְרִיד" וְכוּ' (בְּרֵאשִׁית יז, זח). רֵאשִׁי־תְבוּת שְׁתֵּי פְעָמִים אֱלוֹל.

[יב] "אֲשֶׁר פָּרַת אֶת אֲבָרָהָם וְשִׁבּוּעַתוֹ לְיִצְחָק; וְיַעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֶק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם" (דְּבָרֵי־הַיָּמִים א טז, טז-יז). רֵאשִׁי־תְבוּת שְׁתֵּי פְעָמִים אֱלוֹל.

בְּכָל אֱלוֹ הַפְּסוּקִים יֵשׁ הַרְבֵּה צְרוּפִים רֵאשִׁי־תְבוּת אֱלוֹל, כִּי 'אֱלוֹל' הוּא 'תְּקוּנַת־הַבְּרִית', כְּמִבְּאֵר בְּדְבָרֵינוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"ב פז) עַל פְּסוּק (בְּרֵאשִׁית כד, ח): "וַיֵּאָם לֹא תֵאָבֶה הָאִשָּׁה לְלַכֵּת אֶחָרֶיךָ וְכוּ'.

וְתִקְוֵן הַבְּרִית וְיִרְשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל הֵם בְּחִינָה אַחַת, בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים לז, כט): "צַדִּיקִים יִירְשׁוּ אֶרֶץ".

"וְצַדִּיק הוּא מֵאֵן דְּנָטִיר בְּרִית" (זִהַר נח נט:), כְּמִבְּאֵר בְּדְבָרֵינוּ אֲדוּגִינוּ מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ זצ"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"ב קט).

זֶה עֵקֶר 'מְחִילַת עֲוֹנוֹת' - כִּי עֵקֶר כָּל הָעֲוֹנוֹת וְתִקְוֵנוּ, הֵם בְּעֵנֵן 'שְׁמִירַת־הַבְּרִית', "כִּי עֵקֶרָא דִּי־צִרָא בִישָׂא לְגַלְאָה עֲרִין" (זִהַר וַיִּקְרָא טו:), כְּמִבְּאֵר בְּמָקוֹם אַחֵר (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"א ב; קל).

וְעַל־כֵּן בְּכָל אֱלוֹ הַפְּסוּקִים שְׁמוֹדְבָרִים מְמַחֲלַת עֲוֹנוֹת וּמִירְשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וּמִהַבְּטַחַת הַזֶּרַע' שֶׁהַבְּטִיחַ הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ לְאַבּוֹתֵינוּ שֶׁיֵּצְאוּ מֵהֶם זֶרַע יִשְׂרָאֵל שֶׁיִּירְשׁוּ אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת 'תְּקוּנַת־הַבְּרִית'. כִּי הַבְּנִיִּים הַנּוֹלָדִים בְּקִדְשַׁת יִשְׂרָאֵל, הֵם 'תְּקוּנַת־הַבְּרִית'.

עַל־כֵּן בְּכָל אֱלוֹ הַפְּסוּקִים מְרַמֵּז בְּרֵאשִׁי־תְבוּת כְּמָה פְעָמִים אֱלוֹל - כִּי 'אֱלוֹל' הוּא בְּחִינַת 'תְּקוּנַת־הַבְּרִית', שְׂאֵז זֹכִיךְ לְכָל הַנִּל, לְמְחִילַת עֲוֹנוֹת, וְיִרְשַׁת

אָרֶץ לָהֶם וּלְזָרְעָם אַחֲרֵיהֶם לְדוֹרוֹתָם לְבְרִית עוֹלָם, שְׁפִלְזָה הוּא בְּחִינַת 'תְּקוּן־הַבְּרִית', בְּנ"ל.

יז.

(יְמֵי־מוֹהַרְנ"ת ח"א ב)

בְּשַׁנַּת תַּקס"ב ב'חֲדָשׁ אֱלוּל, זְכִיתִי לְהִתְקַרֵּב לְאֲדוֹנָי מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, הָרַב הָאֱמֵת, מוֹרְנוּ רַבִּי נַחֲמָן זְכָר צְדִיק וְקְדוֹשׁ לְבָרָכָה. וְהוּא אֲחִי בְּיָדַי, וְקָרַבְנִי בְּרַחֲמָיו הַמְּרַבִּים, וְנִשְׂא אוֹתִי "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֵן אֶת הַיֵּינֶק" (לְשׁוֹן הַפְּסוּק בַּמְדַּבֵּר י"א יב).

יח.

(יְמֵי־מוֹהַרְנ"ת ח"ב יד)

וְאִזְ הָיִיתִי נַחֲפֵז בְּדַרְכֵי מְאֹד לְבוֹא לְאוֹמָאן, בְּדִי לְהַגִּיעַ לְשֵׁם עַל 'עָרַב רֵאשִׁי־חֲדָשׁ אֱלוּל' - שְׂאֵז מִתְקַבְּצִים הַרְבֵּה אֲנִשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ עַל צִיוֹנוּ הַקְּדוֹשׁ וְכוּ'. וְהָיִיתִי בְּעָרַב רֵאשִׁי־חֲדָשׁ' עַל צִיוֹנוּ הַקְּדוֹשׁ.

יט.

(מַעֲשֵׂה מַבְטָחוֹן)

ה'מַעֲשֵׂה מַבְטָחוֹן' - סֵפֶר רַבְּנוּ ז"ל, בְּלִיל ד' אֱלוּל שְׁנַת תַּקס"ו.

כ.

(עֲלִים־לְתַרוּפָה, מִכְתָּב רַבְּנוּ ז"ל לְחֹתָנּוּ מִזְנוּג שְׁנִי)

מָה שְׁעָבַר אִיו, כִּי כָּבַד עָבַר זְמַן הַחֲתָנָה. וְלִהְבֹּא בַקְּשָׁתִי, אִם בְּרָצוֹן מַעֲלָתוֹ שִׁיְהִיָּה הַקָּשֶׁר שֶׁנִּתְקַשְׂרָנוּ בֵּינֵינוּ בַקָּשֶׁר שֶׁל קִיָּמָא, יִרְאֶה הַפָּאָר מַעֲלָתוֹ, לְמַחֵל עַל כְּבוֹדוֹ הָרַמָּה וְהַנְּשִׂאָה, וְלִקְרָא עַל הַחֲתָנָה סְמוּךְ לְפָה קַהֲלָתָנוּ, שִׁיְהִיָּה סְמוּךְ וְנִרְאֶה לְקַהֲלָת־קֹדֶשׁ בְּרִסְלָב, וְלֹא יֵאָחַר מִחֲצֵי חֲדָשׁ אֱלוּל הַבְּא־עֲלֵינוּ־לְטוֹבָה וְכוּ'.

כא.

(עֲלִים־לְתַרוּפָה, א' מְצוּרַע רֵאשִׁי־חֲדָשׁ נִיסָן תַּקצ"ב)

וְהִנֵּה בְּעַתִּים הִלְלוּ אֲנִי עוֹסֵק בְּעַנְיָן בְּפוֹנֵת אֱלוּל, שְׁהֵם 'תְּקוּן־הַבְּרִית', שֶׁהוּא סוּדוֹת עֲצוּמִים שֶׁגָּלָה שָׁם (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן ח"ב פז-פח) בְּעַנְיָן: "וְאִם לֹא תֵאבֹה הָאִשָּׁה" וְכוּ', וּבְעַנְיָן הַפְּרוֹת' וּבְעַנְיָן הַ'אֲבָדוֹת' שֶׁמְחַפְּשִׁין הַמְּלָאכִים שֶׁתּוֹקְעִין תְּקִיעָה תְּרוּעָה תְּקִיעָה וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁרֵי הָאֲזַנִּים שֶׁשָּׁמְעוּ מִזֶּה, כִּי לֹא נִשְׁמַע כְּזֹאת מֵעוֹלָם וְכוּ'.

וְהַעֲקָר הַיּוֹצֵא מִשָּׁם: שֶׁצָּרִיךְ כָּל אָדָם לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׁ הַרְבֵּה הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד אַחֵר אֲבָדוֹתָיו. וְעַקָּר הַבְּקִשָּׁה וְהַחֲפוּשׁ, הוּא עַל־יְדֵי דְרָכֵי תוֹרָה שֶׁגָּלָה עַל פְּסוּק: "קְרָא אֶת יְהוֹשֻׁעַ" בְּסִימָן ו', כְּמַבְאָר שָׁם בְּמִקוּמוֹ, כִּי הַתּוֹרָה הַנִּלְוָה הוּא 'סוּד בְּפוֹנֵת אֱלוּל' וְכוּ'.

וְעַקָּר הַכְּפוּנוֹת - הֵם בְּחִינַת (תְּהִלִּים קלט, ח): "אִם אָפֶסֶק שָׁמַיִם שָׁם אֲתָה וְאֲצִיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד", שֶׁהוּא בְּחִינַת: 'בְּקִי בְּרָצוֹא', 'בְּקִי בְּשׁוּב', 'בְּקִי בְּעֵיל', 'בְּקִי בְּנִפְיָק'. כִּי מִי שֶׁזוֹכֵה לְקַיָּם: "אִם אָפֶסֶק וְכוּ' וְאֲצִיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד" - הוּא מְמַשִּׂיךְ עַל עֲצָמוֹ בְּחִינַת 'סוּד בְּפוֹנֵת אֱלוּל', וְיִכּוֹל לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ אַחֵר אֲבָדוֹתָיו.

כִּי צָרִיכִין לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה, וּבּוֹדָאֵי בַתּוֹךְ אוֹתוֹ הַזְּמַן עוֹבֵר עַל הָאָדָם מָה שְׁעוֹבֵר, בְּפֶרֶט שֶׁאֲבָדָתוֹ עַל־פִּירְבּ, הֵם בְּמִקוּם מְדַבֵּר שְׁמָמָה, בְּמִקוּם תְּהוּ וְבִהוּ, שֶׁמְחַמַּת זֶה הָאָדָם תּוֹעָה כְּשֶׁה אוֹבֵד, וְעַל זֶה נֵאמָר (תְּהִלִּים קז): "תָּעוּ בַּמְדַּבֵּר בִּישִׁימוֹן דְּרָךְ וְכוּ'", וְכָל הַמְזָמוֹר.

וְעַתָּה הֵבִן בְּעֲצָמָךְ: כְּמָה וְכְמָה צָרִיכִים לְחַזֵּק אֶת־עֲצָמוֹ בְּשִׁצְרִיכִין לְעָבַר בְּמִקוּמוֹת כָּאלוּ, לְבַקֵּשׁ אַחֵר אֲבָדוֹת שֶׁנִּאֲבָדוּ

מפמה שנים, וגם צריכין לבקש ולמצא אבדות מגלגולים הקודמים שעברה נשמתו בהם.

וקשה להפלט, שבתוך החפוש לא יאבד עוד יותר, וכמרמז שם: שאפלו הצדיקים החופרים אחר האבדות, לפעמים הם עצמם אובדים עוד, עין-שם. מכל-שפן שאר אנשים. ועל-ידי-זה מתארך הגלות כל-כך בכלליות. וכן גלות הנפש בפרטיות של כל אחד ואחד מתארך כל-כך, הכל מחמת זה, המקום ירחם.

על-כן כל מי שרוצה לחוס על נפשו, במה וכמה התחזקות הוא צריך לבלי ליאש עצמו מן הבקשה והחפוש לעולם, יהיה איד שיהיה, אפלו אם נדמה לו שאובד חס-ושלום בכל-פעם יותר, אף-על-פי-כן הוא יעשה את שלו ויחפש יותר.

ואף-על-פי שאינו מוצא כלל, צריך להאמין: שבודאי מוצא הרבה על-ידי הבקשה והחפוש לבד, כי היגיעה אינו נאבדת כלל, כי "לית רעותא טבא דאתאביד" (זהר תרומה קנ:).

וזהו (מגלה ו:): "יגעתי ולא מצאתי אל תאמין, יגעתי ומצאתי תאמין". וקשה: מה הוא לשון "תאמין", הלא יכולין לראות אם מצא אם לאו?!

אך באמת יכול להיות שיגע הרבה, ונדמה לו שעדין לא מצא כלל, ומחמת זה הוא אומר "יגעתי ולא מצאתי" - אף-על-פי-כן "אל תאמין לו". רק "יגעתי ומצאתי תאמין", אף-על-פי שאין בידו מאומה מה שמצא, אף-על-פי-כן תאמין באמונה-שלמה, שבודאי מצא הרבה.

כי יש הרבה שאין מראין לו מה שמצא, עד הסוף. וגם אפלו אם לא מצא כלל

עדין - אף-על-פי-כן מצא הרבה, על-ידי החפוש והיגיעה לבד, כי היגיעה והחפוש לבד, אינו נאבד בשום-אופן. ועל-כן "יגעתי ומצאתי תאמין", 'תאמין' דיקא כנ"ל, והבן היטב, כי לא דבר ריק הוא.

ועל-פי דרך זה שאנו קוראין את כל היגיעות והעבודות בתורה ותפלה, בפרט בשיחות לפניו יתברך - הכל אנו קוראין עתה בשם 'בקשה וחפוש', וכן על-פי-רוב מבקשין ומחפשין על-ידי דצון ותשוקה וגעגועים וכו' - על ידי זה אתם יכולים להתחזק הרבה בכל עת איד שהוא.

כי אתם מחיבים אף-על-פי-כן לבקש ולחפש יותר, כמו המחפש אחר אבדות בגשמיות, שבודאי אינו מוצא בפעם אחד, בפרט אבדות כאלו שצריכין לבלות כל ימיו לבקשם ולחפשם.

בפרט שאנו מאמינים באמת שאין היגיעה לריק חס-ושלום, כי מה שמרויחין על-ידי היגיעה והחפוש לבד, אפלו כל זמן שאין מוצאין, הוא רוח בלי שעור, יותר מכל הון דעלמא, "עין לא ראתה" וכו'.

מכל-שפן שאנו בטוחים, שבודאי נזכה למצא הכל סוף כל סוף, אם נזכה להתחזק ולבקש ולחפש תמיד, וכנ"ל.

נב.

(עלים-לתרופה, א' שופטים תקצ"ג)

ותזכה להיות בקי בהלכה וכו', שזהו סוד בנית אלול' ביצוע לך (לקוטי-מוהר"ן ח"א ו). אשרינו שאנו זוכים לידע מסודות פאלה, שהם דרכים נפלאים לכל אחד לעבודתו יתברך. "אני לדודי ודודי לי" יזכנו ללכת בהם באמת.

וְזָהוּ בַעֲצָמוֹ הַבּוֹנֶה: שְׁאֵנִי צְרִיף לְהַתְעוֹרֵר, וְלִהְיוֹתוֹקָק, וְלִהְתִּיגַע, וְלִהְתְּקַרֵּב - לְדוֹדֵי יִתְבָּרַךְ - וְלִהְיוֹת בְּקִי בְּזֶה. "וְדוֹדֵי לִי" - יִזְכְּנוּ וְיַעֲזְרֵנוּ, לְקַרְבְּנוּ אֵלָיו בְּחֻמְלָתוֹ וְכוּ'.

נג.

(עלים-לתרופה, א' ראה תקצ"ד)

וְאִם אָמַנְם יֵשׁ לִי צַעַר מִזֶּה, שְׁבֹאֵת לִידי זֶה לְהַצִּטֵּעַר כָּל-כָּף בְּדַרְךְ, בְּשִׁבִיל רִוַח בְּזֶה. עִם-כָּל-זֶה זֹאת נִחְמַתִּי, מִה שְׁכַתְבֶּת שִׁנּוּכַרְתָּ בְּדַבְרֵי אֲדוֹנָנוּ-מִזְרָנוּ-וְרַבְּנוּ זְכוֹרָנוּ-לְבָרְכָהּ (לקוטי-מוהר"ן ח"ב פז): "ש'דַּרְךְ" הוּא 'תְּקוּן-הַבְּרִית' - וּבְכוֹנֶת אֱלוֹל". וּמִהִסְתָּם חֲשֵׁבֶת אֲזַ פְּמָה דְּבַר־יִתְעוֹרֵר, וְגַם הָיָה לָךְ בְּתוֹךְ-כָּף לְפָרֵשׁ שִׁיחַתְךָ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ וְכוּ'.

נד.

(עלים-לתרופה, א' שופטים תקצ"ד)

וְנִזְכָּה לְקַבֵּל חֹדֶשׁ אֱלוֹל הַנּוֹרָא הַזֶּה הַבָּא-עָלֵינוּ-לְטוֹבָה בְּקִדְשָׁהּ וּבְטָהֳרָהּ, כִּי כָל דְּבָרֵי מִכְתָּבֵי הַנ"ל [מעגן יולדת ולדה] מְדַבְּרִים מֵאֱלוֹל, שֶׁנֶּרְמַז בְּפָסוּק (משלי לא, כח): "עֵז וְהָדָר לְבוֹשָׁה וְתִשְׁחַק לַיּוֹם אַחֲרוֹן", שֶׁהוּא צְרוּף אֱלוֹל"ל בְּרֵאשִׁי-תְבוּת, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב בְּסִימָן כ"א, וְשֵׁם מְדַבֵּר מַעֲגִין 'יולדות', וּמַעֲגִין "צַעֲקַתְנוּ יוֹדַע תַּעֲלוֹמוֹת", כְּמוֹ שְׁכַתוֹב שֵׁם, עֵין-שֵׁם.

ראה וְהֵבֵן: שְׁבַתוֹרְתוֹ הַקְּדוּשָׁה יְכוּלִין לְמַצֵּא כָּל מִבְקָשׁ, כִּי בְּשֶׁבֶת זֶה בְּרָכוּ 'חֹדֶשׁ אֱלוֹל, וְהָיָה חֲבוּר נִפְלֵא לְעֵגֶן הַנ"ל.

וְכֵן הוּא בְּכָל יוֹם וְיוֹם - שֶׁכָּל מִה שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּכָל יוֹם וְיוֹם אֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, הַכֹּל יְכוּלִין לְמַצֵּא בְּתוֹרְתוֹ הַקְּדוּשָׁה בְּדַרְכֵים נִפְלָאִים, כַּאֲשֶׁר כָּבַר שְׁמַעְתָּ וְרֵאִיתָ וְהִבַּנְתָּ אֲצֵלִי כְּמָה פְּעָמִים, וְכָל-זֶה לְפִי מַעוֹט

שְׁכַלְנוּ, מִכָּל-שַׁפְּךְ הַנִּסְתָּרוֹת שֶׁבָּהֶם עַד אֵיךְ-סוּף וְאֵיךְ-תְּכַלִּית וְכוּ'.

והשם-יתברך יְעוֹרֵר לְבַבְכֶם בְּאֵמֶת, שֶׁתִּזְכְּוּ לְהַרְגִישׁ אֵמֶת

נְעִימַת תּוֹרְתוֹ הַקְּדוּשָׁה, וְלִילֶךְ בָּהֶם בְּאֵמֶת בְּכָל עֵת, כָּל אֶחָד, בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא, וּלְקַיֵּם בְּאֵמֶת (תהלים קלט, ח): "אִם אָפֶסַק שְׁמַיִם שָׁם אֶתְּהָ, וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד", שֶׁזֶהוּ 'סוּד בּוֹנֵת אֱלוֹל' (לקוטי-מוהר"ן ח"א ו), וְלִילֶךְ בְּזֶה בְּאֵמֶת וּבְתַמִּימוֹת, לְקַיֵּם (דברים ד, לט): "וַיִּדְעַתְּ הַיּוֹם וְכוּ' כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים, בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתַּחַת אֵין עוֹד".

נה.

(עלים-לתרופה, אור ליום א' שופטים תקצ"ה)

לעת-עתה יֵשׁ לָנוּ פְּנָאֵי לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ, וְלִהְתְּפַלֵּל לְפָנָיו עַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא, כִּי אֵין לָנוּ לְמִי לְבָרַח כִּי-אִם לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ.

רק עֵתָה אָנוּ צְרִיכִין לְהִתְפַּלֵּל לְהַמְשִׁיךְ יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים, שֶׁיֵּצֵא דְבַר הַמְּשַׁפֵּט לְטוֹבָתִי, שֶׁאֵהִיָּה זָכָאֵי לְגַמְרֵי בְּמִשְׁפָּט, כַּאֲשֶׁר בְּאֵמֶת אָנִי נָקִי מִעוֹן בְּעֵגֶן זֶה, כִּי הַכֹּל עֲלִילוֹת שְׁקֵר, וְשׁוֹנְאֵינוּ יִכְרְעוּ וַיִּפְלוּ, וַיִּבְשׂוּ וַיִּבְהָלוּ מְאֹד וְכוּ', וְלֹא הִישׁוּעָה. [לפני-זֶה יֵשֵׁב בְּתַפְסִיחָה, וְאַחֲרֵי-כֵן בְּרֵאשִׁי-חֹדֶשׁ אֱלוֹל, גְּרָשׁוּ אוֹתוֹ לְנַעֲמִירוֹב וְכוּ', וְעַבְר כָּל הַתְּלָאוֹת, כְּמַבָּר שֵׁם בְּהַמְּכַתְּבִים].

והנה יְמֵי הַמְּשַׁפֵּט וְהַדִּין הַגָּדוֹל שֶׁל רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה מְמַשְׁמָשִׁין וּבְאֵין, וּכְבָר בְּרָכוּ רֵאשִׁי-חֹדֶשׁ אֱלוֹל, וְצְרִיכִין לְרַעַד וְלִפְחַד מְאֹד מִ'מְשַׁפֵּט' הַזֶּה שֶׁנּוֹגַע לְחַיִּים-נִצְחָאִים, וְאֵי-אֲפָשֵׁר לְשַׁחַד בְּמִמוֹן וּלְפִיִם בְּדַבְּרִים, וְכָל פֶּחַד הַמְּשַׁפֵּט שֶׁעָלִי שֵׁישׁ לָנוּ עֵתָה - הוּא כְּדִי לְזַכֵּר וְלֹא לְשַׁכַּח 'פֶּחַד הַמְּשַׁפֵּט' שֶׁל

ראש השנה, מפלשפן של יום הדין הגדול והנורא.

כי צריכין להעלות כל הפחדים, וכל היראות הנפולות, לבלי לפחד ולהתירא משום דבר, בייאם מהשם יתברך לבדו. ולידע ולהאמין: שכל היראות והפחדים העוברים על האדם, בפרט פחדים כאלה שיש לנו עתה, הכל כדי להזכירנו לרעד ולפחד מהשם יתברך.

ותכף שזוכרין ביראת השם, אף על פי שיודעים כל אחד בנפשו שאינו נקי ככל, אף על פי כן יכולים לשמח ולחיות חיים אמתיים, כי "יראת ה' תוסיף ימים" (משלי י, כז), בחינת: "יראת ה' לחיים" (משלי יט, כג).

וזה עקר שלמות היראה - שדיקא על ידי היראה הגדולה, יגיע לשמחה, כמו שכתוב (תהלים ב, יא): "וגילו ברעה". [עין בענין זה בלקוטי ההלכות, הלכות פסח ט; והלכות בכור בהמה טהורה ד].

ועקר בכח הצדיקהאמת, כי מאחר שזוכרין איה צריכין לפחד ולרעד מעצם הפגמים וכו' - תכף מחיין ומשמחין עצמן, מה שאנו סמוכין בכח גדול ונפלא בזה וכו'.

כו.

(עלים לתרופה, א' תבוא תקצ"ז)

ותהלה לקל דברנו דברי אמת מענין התורה (לקוטי מוה"ר ח"ב פב): "בייצא, מענין פסדר ושלא בפסדר". ובדאי נצרך לה דבורים אלו גם כן, כי כל מה שעובר עליך מה שהוא נגד רצונך, הכל הוא מבחינת 'שלא בפסדר'. והדרך לתשובה שנעשה באלול, הוא תקון לזה.

ועקר הדרך הוא - לידע ולהאמין: שהשם יתברך בכל מקום, ובכל דרגא, אפלו בעשר פתרון דמסאבותא, בחינת (תהלים קלט, ח): "אם אפק שמים שם אתה, ואציעה שאול הנד", כמבאר שם היטב בהתורה הנ"ל בלקוטי התנינא בסופו, עין שם. והעקר לבטל עצמו בבחינת מ"ה. "מה אנו מה חיינו מה פחנו" וכו'.

תהלה לקל יש לנו במה לשמח, איה שהוא איה שהוא. וזה העקר, לזכר תמיד בהחסד הנפלא שעשה עמנו השם יתברך, לקרבנו למקום שקרבנו. עד שיהפך על ידי זה כל היגון ואנחה לששון ולשמחה, כי אף על פי כן אני יודע מתורה כזאת, מהיכן נמשך מה שמתנהג לאדם 'שלא בפסדר'.

שים לבך: הנשמע כזאת, לומר תורה כזאת, על דבורים אלו 'שלא בפסדר', שזה עובר על כל אדם. ולא נמצא מי שיאמר תורה על זה.

בפרט תורה נפלאה כזאת, העולה עד אין סוף, ויורדת עד אין תכלית, להרים ולהגביה המנחים בעשר פתרון דמסאבותא, אשר אין ירידה למטה מזו, גם עליהם הגיע רחמיו בדור הזה, לעוררם, ולהקיצם, לתמכם, ולסעדם, להחלימם, ולרפאותם, להחיותם, ולשמחם.

ואם אתה כמו שהוא, על כל פנים אין אתה גרוע מהם חס ושלום חס ושלום. וחבה יתרה נודעת לה בני חביבי, שאתה יודע מכל זה, ועוד ועוד וכו' וכו'. אשרינו, אשרי אצינו, ועינינו, ולבנו - שראינו ושמענו והבננו כל זה. עדין יש לנו גם תקנה לכל טוב אמתי ונצחי בזה ובבא לנצח.

כז.

(עלים-לתרופה, יום ו' ערב-שבת-קדש תקצ"ח)

כָּל לֵב מִבֵּין, רְאוּי לְהֵבִין מִרְחוּק:
שְׂפֹת־שָׁרִי' הוּא מִלְחָמָה עֲצוּמָה לְכָל
אֶחָד וְאֶחָד, בְּאֲשֶׁר מִקְדִּימִין לְצַעֵק בְּכָל
'חֲדָשׁ אֱלוֹל' (במזמור לְדוֹד ה' אורי): "אם תִּחְנֶנָּה
עָלַי מִחֲנָה לֹא יִירָא לִבִּי, אִם תִּקְוֶם עָלַי
מִלְחָמָה וְכו' [בזאת אני בוטח].

אָבֵל "בזאת אני בוטח" בְּדוֹדַי, בְּכָל מַה
שִׁפְתַּבְּתִּי עַד הַנְּהָה, בְּקִדְשַׁת שַׁבַּת-
קִדְשׁ, וּבְקִדְשַׁת תְּשָׁרִי וְכו' וְהַכֹּל הוּא
כַּח קִדְשַׁת הַצְּדִיקֵי-הָאֵמֶת שֶׁגָּלָה כָּל זֶה,
וְעוֹסֵק בְּכָל זֶה עַד-יּוֹן - כִּי "גְּדוֹלִים צְדִיקִים
בְּמִיתָתָם יוֹתֵר מִבְּחַיֵּיהֶם" (חלין ז: וכו').

כח.

(עלים-לתרופה, א' ראה תקצ"ט)

הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ יִחַזַּק לְבַבְנוּ, שְׁנַתְחִיל
לְהַכִּין עֲצָמֵנוּ לְקַבֵּל 'קִדְשַׁת
אֱלוֹל' כְּרְאוּי.

כט.

(עלים-לתרופה, ראש-חדש אלול תקצ"ט)

שְׁלוֹם לִבְנֵי חֲבִיבֵי וְכו', מִכְתָּבו קִבְּלָתִי
עֲתָה. וְגַם הַמְּכַתֵּב מֵרַבִּי מְרֻדְכִי
קִבְּלָתִי, וְהַכֹּל קִדְּם שְׁעִמְדָתִי לְהַתְּפַלֵּל
'תְּפִלַּת מוֹסֵף' שֶׁל 'רֹאשׁ-חֲדָשׁ אֱלוֹל'.
וְקָרִיתִיו הַיֵּטֵב, וְהוֹדִיעוּ לִי: שֶׁהֶעֱגֵל נֶאֱבַד,
וְצָרִיכִים רַחֲמִים שֶׁהִפְרָה תִּתֵּן חֲלָבָה, יְהִי
רְצוֹן שְׁיִתְקַיֵּם בָּן.

וְהַנְּהָה כָּל צְרוּתֵינוּ וּמְרִירַת נַפְשֵׁנוּ, הוּא
מ'חטא העגל', וְאֵנּוּ צָרִיכִים שֶׁהִפְרָה
תִּכְפֹּר עַל בְּנֵהּ, כְּמוֹ שֶׁפִּרְשׁ רַש"י (במדבר יט,
כב). וְהַכֹּל בְּדִי לְזִכּוֹת שִׁיחֶיהָ "דָּם נֶעְכָּר
וְנִעְשָׂה חֲלָב" (בכורות ו: נדה ט.).

וְהַנְּהָה סְחַרְתֶּם עַד הַנְּהָה ב'פִּיאֻוּקִים' [עלוקות.
סוג תולעים שמוציאים הדמים הרעים מהגוף,
ופעם השתמשו בזה להקזת דם] וְכו'. וּמ'בְּלוֹלֵי
הַדָּמִים' שֶׁקָּשָׂה לְזַכְּכֶם, בָּא 'חֲלֵי הַמָּאֲזִלִּין'
רַחֲמָנָא-לְצַלָּן, וְכָל מִינֵי חוֹלָאֵת רַחֲמָנָא-
לְצַלָּן, וְכָל טְרֻדַת הַפְּרָנְסָה, וְכָל הַמַּחְלָקַת
וּבְזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת-דָּמִים, אֲשֶׁר אַתֶּם
מִבְּקָשִׁים כְּעַת עַל-כָּל-זֶה.

אַתָּה צָרִיד לִישׁוּעָה גְּדוֹלָה שִׁיחֲזוֹר בְּנֶדֶךְ
לְאִיתְנוּ בְּשַׁלְמוֹת מְהֵרָה, בְּעַל
הַרְחָמִים בּוֹרָא רְפוּאוֹת יְמֵלָא מְשַׁאֲלוֹתֶיךָ
מְהֵרָה. וְרַבִּי מְרֻדְכִי מִבְּקָשׁ לְהַנְּצִל עַל לְהַבָּא.
וְהַכֹּל צָרִיכִים לִישׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ, יְמֵלָא ה' כָּל
מְשַׁאֲלוֹת יִשְׂרָאֵל לְטוֹבָה.

וְכָל-זֶה הוּא 'סוּד כְּוִנוֹת אֱלוֹל', שֶׁהוּא
לְהַכְנִיעַ הַדָּם שֶׁבְּחָלָל הַשְּׂמָאֵלִי.
וְהַתְּקוּן עַל-יְדֵי שִׁיחֲפֹךְ מ'ד"ם' ל'ד"ם', לְסַבֵּל
בְּזִיוּנוֹת וּשְׁפִיכוֹת-דָּמִים מִכְּפָמָה צְדָדִים (לקוטי
מוֹהַר"ן ח"א ו).

כִּי גַם מַה שֶׁמָּנַח כָּל אֶחָד בְּעֵינֵי-עֲצָמוֹ,
וְנִדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ חֲסִדֻשְׁלוֹם חֲסִדֻשְׁלוֹם
אִפְס תִּקְוָה, גַּם זֶה בְּחִינַת שְׁפִיכַת-דָּמִים
שֶׁצָּרִיכִין לְסַבֵּל הַכֹּל, וַיַּעֲבֹר עָלַי מָה. וְאִם
חֲסִדֻשְׁלוֹם לֹא יִהְיֶה עוֹלָם-הַבָּא, אֶף-עַל-פִּי-
כֵן הָאֵמֶת הוּא אֵמֶת, וְאֵנִי חָפֵץ וּמְשַׁתְּוֹקֵק רַק
לְהָאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ, כִּי סוּף כָּל סוּף יָבוֹא יוֹם
בְּקִדְּתִי וְכו' וְכו', וְסוּף כָּל סוּף הַהֲכָרַח לְתֵן
דִּין וְחֶשְׁבוֹן וְכו'.

אָבֵל אֶף-עַל-פִּי-כֵן - חֲלִילָה וְחֲלִילָה לְפָל
בְּעֵינֵי-עֲצָמוֹ בְּשִׁבִּיל-זֶה. וְזֶה כָּל
'כְּוִנוֹת אֱלוֹל', שֶׁהוּא בְּחִינַת: "בְּקִי בַּהֲלָכָה,
בְּקִי בְּרְצוּא, בְּקִי בְּשׁוּב, אִם אִפְס שָׁמַיִם שָׁם
אַתָּה וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד' (תהלים קלט, ח),
בְּחִינַת 'עֵיל וְנַפִּיק'" (לקוטי-מוֹהַר"ן שם). וְכִמְדָּה

וכמה דברנו בזה כמה וכמה צריכין להתחזק בזה.

לב.

(עלים לתרופה, ה' שופטים ת"ד)

ימים הנוראים הקדושים ממשמשים לבוא, וצריכין לפשפש במעשיו, ולבקש ולדרש ולחקר דרך לתשובה, כל אחד ממקום אשר הוא שם. ו"אין פחנו אלא בפה". וגם לזה צריכין סיעתא דשמיא.

ורבי מרדכי הנ"ל פותב לי: שעדין נדמה לו שאפס תקנה חסוּשָׁלוֹם, אם פן לא שבקת חיי לכול בריה. תדע ותאמין לי: שיש גרועים ממה הרבה, וגם הם צריכין להחיות עצמן בכונות אלולי הנ"ל, לקיים באמת בכל עת: "ואציעה שאול הנד", ואז היה טוב להם לנצח וכו'.

וצריכין להתחזק ברצונות וכסופין טובים, בהתחזקות גדול, ובעקשנות גדול, ברצון. ולהאמין בעצמו: שעדין הטוב שבו חזק מאד מאד, אף על פי שפגמתי בו כמו שפגמתי, אף על פי כן "מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה ונהרות לא ישטפו" (שיר השירים ח, ז) - את הנקודות טובות שזכיתי לחטף בזה הצל עובר.

ל.

(עלים לתרופה, ב' תצא תקצ"ט)

ובעל החמלה יחמל עלינו, ויורנו הדרך לתשובה הנפתח ב'חדש אלול', כי בודאי השם יתברך והצדיקים עושים את שלהם תמיד, ועוסקים בזה בשלמות, להמשיך הדרך הקדש הזה מחדש בכל שנה ושנה, בחדושים נפלאים ונוראים מאד מאד, כי מאד עמקו מחשבותיו יתברך.

ובפרט שתהלה לקל בחסדו הגדול, הכל גנוז וצפון חתום ומשמר אצל ה' ראש בית' האמת, ובכחו הגדול עדין יש לי תקנה, לכל טוב אמת ונצח.

אך מי יתן שנזכה גם אנחנו להאמין בזה בשלמות, באפן שנזכה להמשיך עלינו גם עתה קדשת הדרך הזה מחדש, שיקים בנו: "חדש עלינו שנה טובה", אמן פן יהי רצון.

רק חזק ואמץ מאד לשמח בכל זה בכל השנה פלה, ובאלו הימים הקדושים אלול ותשרי ביותר ויותר.

אשרינו שאנו יודעים צרופים קדושים ונוראים ונשגבים פאלה על 'אלול ו'תשרי'.

לא.

(עלים לתרופה, ה' ראה ת"ד)

ויעבר עלי מה, אני אעשה את שלי, ואחטף טוב כל מה שאוכל, מעט או הרבה, "פתנגול המנקר באשפה" וכו' (עבודה זרה ד). ובפרט לצעק ולהתחנן להשם יתברך בכל פעם, בפרט בימים הקדושים הנוראים הללו.

ולא יכלתי להתאפק מלהזכיר קצתם: "עז והדר לבושה ו'תשחק ליום אחרון" (משלי לא, כה) - צרוף 'אלול' בראשית תבות (לקוטי מוהר"ן ח"א כא). "ומל ה' אלהיך את לבבך ו'את לבב" וכו' (דברים ל, ו - ח"א קמא). "ואם לא תאבה האשה ללכת אחריו" וכו' (בראשית כד, ח - ח"ב פז) - ולזה שיה' סוד פונת

לד.

(עלים-לתרופה, ד' עקב תר"א)

מי יתן שִׁימְלֵא הַשֵּׁם מְשָׁלוֹתֶיךָ אֲשֶׁר שָׂאֲלֹתָ בְּמִכְתָּבְךָ, לְחִזְקַי דְּעֵתְךָ וּלְבָבְךָ לְהִתְחִיל מֵעַתָּה מִחֲדָשׁ, וּבְפָרְט שְׂיָמִי אֱלוֹל' מִמְשֻׁמְשִׁין וּבְאִין.

חזק בְּנֵי וְחִזְק, וְהִלֵּךְ בְּדַרְכֵי אֲדוֹנֵינוּ-מִזְרָנוּ וְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ זְכַרְצְדִּיק-לְבָרְכָה, שֶׁהִזְהִיר אֶת כָּל אֶחָד לְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ בְּכָל יוֹם בְּלִשׁוֹן אֲשַׁפְּנֵז וְכו'.

חזק וְאִמְץ לְבָבְךָ, לְהִתְחִיל מֵעַתָּה לְעֵסֶק בְּזָה, וּלְקַבֵּעַ עֵתִים וְשַׁעוּרִים עַל כָּל דְּבַר. דְּהֵינּוּ: לְלַמֵּד פּוֹסֵק בְּכָל יוֹם ב' או ג' דְּפִין לְפָחוֹת, וּלְלַמֵּד חֲמֵשׁ וּנְבִיאִים-כְּתוּבִים בְּכָל יוֹם, וְלוֹמַר תְּהִלִּים וּתְפִלוֹת בְּכָל יוֹם, וּלְפָרֵשׁ שִׁיחָתְךָ לְפָנֵי הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן אֲשַׁפְּנֵז בְּכָל יוֹם וְכו'.

וגם יִהְיֶה לְךָ פְּנָאֵי לְדַבֵּר וְלִשְׁוֹחַ עִם חֲבֵרָנוּ אֲנָשֵׁי-שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, וְלִשְׁמַח נִפְשֶׁךָ עִמָּהֶם יַחַד, וְלִזְכֹּר עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם בְּנַעֲיִמוֹת חֻלְקָנוּ וְכו'.

לה.

(עלים-לתרופה, ד' עקב תר"א)

ושלום לְכָל אֲנָשֵׁי-שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁבְּבִרְסָלָב, בְּאַהֲבָה רַבָּה וּרְחִימָתָן עֲזִיזָא וְכו', וְיָמִי אֱלוֹל' מִמְשֻׁמְשִׁין וּבְאִין, וְשִׁבְעָה דִּנְחָמָתָא כְּבָר הִתְחִילוּ, וְצָרִיכִין לְהַכִּין עֲצָמָן עַל 'רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה' הַקְּדוֹשׁ וְהָאִים וְנוֹרָא מְאֹד, "הִיתַקַּע שׁוֹפָר בְּעִיר, וְעַם לֹא יִחְרְדוּ" (עמוס ג, ו).

ותזכרו הַיֵּטֵב מֵה שֶׁזְּכִינוּ לְשִׁמְעַע עַל 'קִדְשַׁת אֱלוֹל' וְרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה: "אֶת לְבָבְךָ וְאֶת לְבַב" (דברים ל, ו - לקוטי מוהר"ן ח"א קמא). "עֲזוּ וְהָדַר לְבוֹשָׁה וְתִשְׁחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן" (משלי לא, כה - ח"א כא). "תְּשִׁיר"י,

אֱלוֹל' (ח"א ו): שִׁיֶּסוּד הוּא (תהלים קלט, ח): "אִם אֶסַּק שָׁמַיִם שָׁם אָתָּה, וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּפֶךְ".

אשרי הַמִּתְחַזֵּק בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת, וּבְפָרְט בְּאֱלוֹל' בְּעֲצָמוֹ, לִילֵךְ בְּזָה, לְהַמְשִׁיךְ עַל-עֲצָמוֹ ה'בְּקִיאוֹת' מִה"בְּקִי בְּהִלְכָה - בְּקִי בְּרָצוּא, בְּקִי בְּשׁוֹב" וְכו' וְכו'.

'תְּשִׁיר"י' 'תְּשִׁיר"י' וְכו'. [הוא מביא צרופי תְּשִׁיר"י]. "מִי שָׁמַע בְּזֹאת, מִי רָאָה כְּאֵלֶּה" (ישעיה סו, ח), בְּפָרְט מִי שֶׁזָּכָה לְטַעַם אֲפִלוּ בְּנִקְדָּה מִן הַיָּם "צוּף דְּבִשׁ אֲמָרִי נַעַם" (משלי טז, כד), הַתְּגַלּוֹת הַתּוֹרוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁנֶּאֱמָרוּ עַל כָּל הַנֶּ"ל וְכו'.

לג.

(עלים-לתרופה, ג' תצא ת"ר)

השם-יתברך יְרַחֵם עָלֵינוּ וַיִּזְכְּנוּ, לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ שְׁנֵי הַבְּקִיאוֹת שֶׁצָּרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ עַל-עֲצָמוֹ, שֶׁהֵם בְּחִינַת (לקוטי-מוהר"ן ח"א ו): "בְּקִי בְּרָצוּא, בְּקִי בְּשׁוֹב, שֶׁהֵם בְּחִינַת (תהלים קלט, ח): "אִם אֶסַּק שָׁמַיִם שָׁם אָתָּה, וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּפֶךְ".

כי בְּנִדְאֵי הוּא 'בְּקִיאוֹת' גְּדוֹל וְעֲצוּם מְאֹד, כְּאֲשֶׁר כְּבָר דִּבְרָנוּ בְּזָה כְּפָה פְּעָמִים. וַיּוֹתֵר יֵשׁ לְדַבֵּר מְזָה כְּמַעַט בְּכָל יוֹם, כִּי "עֵקֶב הַלֵּב מִכָּל וְאָנֵשׁ הוּא" (ירמיה יז, ט) וְחֻלְלָה מְאֹד. וְכַמָּה וְכַמָּה חוֹתְרִים עָלֵינוּ מְאֹד בְּכָל יוֹם, לְהַפִּילוֹ לְגַמְרֵי חֵסֶד-וְשָׁלוֹם חֵסֶד-וְשָׁלוֹם.

וצריכין בְּכָל-פַּעַם לִזְכֹּר הַיֵּטֵב בְּעֵינֵינוּ ה'בְּקִיאוֹת' הַנֶּ"ל, וְעוֹד כְּפָה שִׁיחֹת קְדוֹשׁוֹת וְתוֹרוֹת נוֹרָאוֹת הַשְּׂיָכִים לְזָה, לְמַעַן יִשְׁאֵר קַיָּם עַל עֲמָדוֹ תָּמִיד.

ובפרט בְּחֲדָשׁ אֱלוֹל', שְׂאֵז נִמְשָׁךְ ה'שְׁנֵי בְּקִיאוֹת' הַנֶּ"ל, שֶׁהֵם 'סוּד פּוֹנֵת אֱלוֹל' וְכו' וְכו'. בְּאֵמֶת אֵינִי יָכוֹל לְהַבִּין כָּלֵל כְּפָה זְכִינוּ לְשִׁמְעַע בְּזֹאת.

תְּשֵׁרִי" (תְּשֵׁרִי מראש אֲמֵנָה". שיר־השירים ד, ח - ח"ב ת, יב).

וְאֵל יתִּישְׁנוּ בְּעֵינֵיכֶם חֲדוּשִׁים חֲדוּשִׁים נוֹרָאִים כְּאֵלֶּה, הַמִּתְחַדְּשִׁים בְּכָל עֵת, לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא.

לו.

(עלים-לתרופה, ד' ראה תר"א)

וַיְמִי אֵלּוּל' מִמְשָׁמְשִׁין וּבְאִין וְכוּ'. וּקְדָשָׁה הָאֲמֵתִית שֶׁל אֵלּוּל וְתִשְׁרִי' - יֵאִיר עֲלֵינוּ, שְׁנֵזֶפֶה עַל-כָּל-פְּנִים מֵעֵתָה, לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו בְּאֵמֶת, כָּל אֶחָד מִמְקוֹם שֶׁהוּא, שֶׁזָּהוּ כָּל 'סוּד בְּנֹנֶת אֵלּוּל', שְׁנֵזֶפֶה לִילְךָ בְּדַרְךְ שֶׁכָּבֵשׁ מִשָּׁה רַבְּנוּ, וְהַצְדִּיקִים אֲמֵתִיִּים שֶׁאֲחֲרָיו - בְּאַרְבָּעִים יָמִים הַקְדוּשִׁים הָאֵלּוּ מִרֵּאשִׁי-חֲדָשׁ אֵלּוּל' עַד 'יוֹם-הַכַּפּוּרִים', כְּמִבְּאֵר בְּדַבְּרֵיו הַקְדוּשִׁים.

לז.

(עלים-לתרופה, ג' תצא תר"א)

עֲלֵינוּ לְהוֹדוֹת וּלְהִלָּל וּלְשַׁבַּח לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ תָּמִיד, מִה נָּשִׁיב לָהּ כָּל תִּגְמוּלוֹזָהי עָלַי, אֲשֶׁר חָמַל עֲלֵינוּ בְּעַל הַרְחָמִים בְּחֶמְלָה רַבָּה וּבַחֲנִינֹת כְּאֵלֶּה, שֶׁאֲנוּ יוֹדְעִין קִצֵּצַת וּמֵאֲמִינִים שִׁישׁ 'סוּד בְּנֹנֶת אֵלּוּל'.

וְתִדְקִדֵּק הֵיטֵב בְּדַבְּרֵיו הַקְדוּשִׁים, שֶׁאֲמַר (לְקוּטִי-מוֹחֲרֵן ח"א נ, ד-בסוף): "וְזֶה 'סוּד בְּנֹנֶת אֵלּוּל', שֶׁהוּא לְהִיּוֹת 'בְּקִי בְּהִלְכָה' - 'בְּקִי בְּרִצּוֹא', 'בְּקִי וְשׁוֹב', 'בְּקִי בְּעִיל', 'בְּקִי בְּנִפְיָק', שֶׁהוּא בְּחִינַת (תְּהִלִּים קל"ט, ח): אִם אִסְק שְׁמִים שֵׁם אֲתָה, וְאַצִּיעָה שְׁאוּל הַנֶּהָד."

וְכוֹנְנָתוֹ כְּפִשּׁוּטוֹ: שֶׁאֲפִלוּ מִי שֶׁהוּא בְּבַחֲנֵינָת "וְאַצִּיעָה שְׁאוּל מִמֶּשׁ", יֹאמַר: "הַנֶּהָד".

אֲבָל אֵין זֶה דְּבַר פְּשׁוּט, לְהַחֲיוֹת וּלְהַחְזִיק אֶת הָאָדָם שֶׁלֹּא יִפֹּל יוֹתֵר, כְּשֶׁהוּא בְּשֵׁאוּל-תַּחֲתִיּוֹת מִמֶּשׁ חֲסִי-וְשָׁלוֹם. רַק יֵשׁ בְּזֶה סוּד גָּדוֹל וְנוֹרָא, סוּד עֵמֶק וְנִסְתָּר מְאֹד מְאֹד, שֶׁהוּא 'סוּד בְּנֹנֶת אֵלּוּל', שֶׁזֶה הַסוּד אֵין יוֹדֵעַ רַק מִי שֶׁדִּבֶּר וְגָלָה זֹאת הַתּוֹרָה הַנּוֹרָאָה - שֶׁהִיא סוּד הַשְּׁגָת 'מַעֲשֵׂה מִרְכָּבָה' בְּתַכְלִית הַמַּעֲלָה, עַד בְּחִינַת נִקְדָּה הָעֲלִיוֹנָה מְאֹד, לְהַשְׁלִים בְּחִינַת "אָדָם הַיּוֹשֵׁב עַל הַכַּפֵּס" (יחזקאל א, כו).

וְאֵין מִי שֶׁיּוּכַל לְהַחֲיוֹת עֵתָה הַנִּפְשׁוֹת הַיְרֻדוֹת וְכוּ' בְּדוֹרוֹת הָאֵלּוּ - כִּי אִם מִי שֶׁגָּלָה הַתּוֹרָה הַנִּי, וּבִיָּאֵר לָנוּ בְּפִשְׁטוֹת וְהִזְהִיר אוֹתָנוּ, לְקַיֵּם: "וְאַצִּיעָה שְׁאוּל הַנֶּהָד".

וְעוֹד בְּכַמָּה וְכַמָּה לְשׁוֹנוֹת קְדוּשׁוֹת כְּאֵלֶּה, שֶׁהַחֲיָה אוֹתָנוּ בְּ"אֲמֵרוֹת ה' אֲמֵרוֹת טְהוֹרוֹת" (תְּהִלִּים יב, ז), הַמְּשִׁיבִין אֶת כָּל הַנִּפְשׁוֹת הַיְרֻדוֹת שֶׁבְּעוֹלָם בְּ"שִׁבְעָה מְשִׁיבֵי טָעַם" (מְשִׁלֵּי כו, טז) וְכוּ' וְכוּ'. וְתַמְיִמוֹת וּפִשְׁטוֹת דְּבָרָיו הַקְדוּשִׁים, מוֹחֲיִין וּמְשִׁיבִין אֶת הַנֶּפֶשׁ מְאֹד.

אֲבָל בְּאֵמֶת יֵשׁ דְּבָרִים בְּנוּ, סוּדוֹת עִמְקוֹת וְנִסְתָּרוֹת מְאֹד. וְאִי אֲפָשֶׁר לְבִיאַר אֲפִלוּ מִה שִׁישׁ בְּלָבִי בְּזֶה, מִכָּל-שִׁפְן "הַנִּסְתָּרוֹת לָהּ אֵלְקִינֵנוּ" וְכוּ' (דְּבָרִים כט, כח). אֲדָּ "הַנִּגְלוֹת לָנוּ וּלְבִינֵנוּ" (שם), לְשִׁמּוֹר לְקַיֵּם דְּבָרָיו הַקְדוּשִׁים בְּפִשְׁטוֹת וְתַמְיִמוֹת.

וְעֵתָה אַחֲרֵי הוֹדִיעַ אֵלְקִים אוֹתָנוּ וְאוֹתָדָּ וְאֶת כָּלֵנוּ כָּל זֶה, וְיוֹתֵר וְיוֹתֵר. הַזְהַר וְהַזְהַר לְקַיֵּם גַּם מִה שֶׁהִזְהִיר מְאֹד (שִׁיחֻת-הַרְרֵן נא): "לְבָלִי לְהִיּוֹת זֶקֶן חֲסִי-וְשָׁלוֹם". בְּפִרְט עֵתָה בְּיְמֵי אֵלּוּל וְתִשְׁרִי', שֶׁצְרִיכִין שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ 'הַתְּחַדְּשׁוֹת' עַל כָּל הַשְּׁנָה כְּלָה.

לח.

(עלים-לתרופה, א' תצא תר"ג)

וְכַח הַחֶסֶד הַנִּפְלָא וְהַנּוֹרָא שֶׁל רֵאשִׁי-
הַשָּׁנָה, שֶׁמִּמֶּשֶׁיךְ הַיּוֹדֵעַ עֲנִין רֵאשִׁי-
הַשָּׁנָה לְעַמְקָא, יִגַּן וַיַּעֲזֹר לַיָּדִיד נַפְשֵׁי וְכוּ'.

וְשָׁלוֹם רַב לַיָּדִיד נַפְשֵׁי וּלְבָבֵי וְכוּ', הַשֵּׁם-
יִתְבָּרַךְ יַחֲזֹק לְבָבוֹ בַּתּוֹרָה וּתְפִלָּה
וְצַדִּיקָה וּמַעֲשֵׂים טוֹבִים וְכוּ', וַיִּתְחִיל בְּכָל יוֹם
מִחֻדָּשׁ, וּבַפֶּרֶט בְּיָמֵים הַקְּלוֹ שֶׁצָּרִיכִים לְצַפּוֹת
עַל 'רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה' הַבְּא־עֲלֵינוּ-לְטוֹבָה, שֶׁנִּזְכָּה
שִׁיחֲדַשׁ עֲלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה, עַדִּי נִזְכָּה לְחַיִּים
אַרְכִּים חַיִּים טוֹבִים שֶׁפָּרְכוּ הַזְּקֵנִים הַקְּדוֹשִׁים
אֶת הַזִּיג הַקְּדוֹשׁ.

אַשְׁרֵי הַמְּחַבֵּה לָזָה, אֲשֶׁרֵי הַזֹּכֶה לָזָה,
אַשְׁרֵי אֵזֵן שֶׁשׁוֹמֵעַ כָּל אֱלֹהֵי,
אַשְׁרֵינוּ שֶׁאֲנִנוּ מֵאֲמִינִים וּמְרַגְשִׁים מְעַט
עִמְקוֹת נּוֹרָאוֹת קֹדֶשֶׁת דְּבָרִים הָאֱלֹהֵי שֶׁלֹּא
נִשְׁמָעוּ מֵעוֹלָם, וְכֻלָּם עוֹלִים עַד רוּם גְּבוּהֵי
שָׁמַיִם הָרָמִים וְלַעֲלָא וְלַעֲלָא וְכוּ' וְכוּ',
וַיּוֹרְדִים עַד הַתְּהוֹם, לְהַחֲיוֹת אוֹתָנוּ אֶת כָּל
אֶחָד וְאֶחָד בְּאֲשֶׁר הוּא שָׁם, "מִי שֶׁשָּׁמַע כְּזֹאת
מִי רָאָה כְּאֱלֹהֵי" (ישעיה סו, ח).

לט.

(עלים-לתרופה, יום ה', ראש-חדש אלול תר"ד)

"הַנּוֹתֵן בְּיָם דְּרַךְ וּבְמִים עֲזִים נְתִיבָה"
(ישעיה מג, טז - לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵן ח"א ו; ח"ב
פז), הוּא יוֹרְנוּ מִהֲרָה דְּרַךְ וְנְתִיב לְתַשׁוּבָה,
וַיִּטִּיב לָנוּ הַחֲתִימָה וְהַפְּתִיבָה.

מ.

(עלים-לתרופה, יום ה', ראש-חדש אלול תר"ד)

וּלְמַעַן הַשֵּׁם שֶׁתְּתַמִּיד בְּלִמּוּדָךְ, וּבַפֶּרֶט
לְהַתְּפַלֵּל בְּכּוֹנָה, וּבַפֶּרֶט עֵתָה בְּיָמֵי
אֱלוֹלֵי וְיָמֵים-הַנּוֹרָאִים הַקְּדוֹשִׁים, "מִי לֹא
יִירָא" (עמוס ג, ח) בְּיָמֵים הַהֵם.

וְשָׁלוֹם לְבָנֵי וְכוּ' שִׁיחִיָּה. לְמַעַן הַשֵּׁם וְוַעֲר
א מְעַנְטֵשׁ, וְוִיִּים אַז דוּ בִּיזַט נִישַׁט
קִיִּין קְלִיִּין קִינֵד, שְׁטאַרְק דִּיךְ אוֹן לִיִּג אַרִיִּין
דַּעַם מַח אוֹן לְעַרְנֶען, אוֹן דַּאוּוֹן עַרְנֶסַט,
זַאֲלֶסַט זַאגֵן אִיטְלֶעכְס וּוַאָרַט בְּפַה מְלֵא, אוֹן
טְרַאכַט אוֹיף דַּעַם תְּכַלִּית. אִיךְ טְרַאכַט פֶּאַר
דִיר פִּיל, נֶאָר דוּ בַּאֲדַאָרְפֶּסַט אוֹיף דִיר אֲלִיִּין
רַחֲמָנוֹת הָאָבֶן, בְּפֶרֶט בְּיָמֵי אֱלוֹלֵי וְרֵאשִׁי-
הַשָּׁנָה'.

[למען השם היה לאיש. דע שאינד ילד קטן, התחזק
עצמו, והשקע את המוח בלמוד, והתפלל ברצינות, אמר
כל מלה בפה מלא, וחשב על התכלית. אני חושב עליך
הרבה, אלא שעליך לרחם על-עצמך, בפרט ב'ימי אלול'
וראש-השנה].

מא.

(עלים-לתרופה, ה' תבוא תר"ד)

וְהַשֵּׁם יוֹשִׁיעַ בְּרַחֲמָיו וַיּוֹרָה לָנוּ דְּרַךְ
לְתַשׁוּבָה, וְנִזְכָּה לְהַשִּׁיג לְעוֹבְדֵי
כּוֹנֹת אֱלוֹלֵי, שֶׁהֵם: "הַנּוֹתֵן בְּיָם דְּרַךְ וּבְמִים
עֲזִים נְתִיבָה" (ישעיה מג, טז - לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵן ח"א ו),
לְזַכּוֹת לְבִקְיָאוֹת בְּהַלְכָה' הַמְּבַאָר שָׁם, לְקַיִם:
"אִם אִפְסַק שָׁמַיִם שָׁם אַתָּה, וְאַצִּיעָה שָׁאוֹל
הַנֶּגֶד" (תהלים קלט, ח).

וְהַכֹּל בְּכַחוֹ שֶׁל הָאוֹר חֻדָּשׁ שֶׁגִּלָּה כָּל זֶה,
שֶׁעַסֵּק כָּל יָמָיו בְּתַשׁוּבָה עַל
תַּשׁוּבָה' עַל הַשָּׁגָתוֹ הָרֵאשׁוֹנָה, מְכַל־שִׁפּוֹן
עֵתָה שֶׁעֲלָה לְמַנוּחַת עוֹלָם, לְיוֹם שֶׁכֻּלּוֹ
שָׁבַת, מִי יִתֵּן שִׁישְׁפִיעַ עֲלֵינוּ קֹדֶשֶׁת שְׁבַת
מְשֻׁם, עַדִּי נִזְכָּה גַּם אֲנַחְנוּ לְיוֹם שֶׁכֻּלּוֹ שָׁבַת
וְכוּ' (על-פי לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵן שָׁם, אוֹת ג).

וְהַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנוּ, לְהַכִּין עֲצָמָנוּ כְּרַאוּי
עַל רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה הַבְּא־
עֲלֵינוּ-לְטוֹבָה, לְהַרְגִּישׁ מֵעֵתָה "תִּקְוָה קֹדֶשֶׁת
הַיּוֹם, כִּי הוּא נּוֹרָא וְאִים" (פיוט וְנִתְנָה תִקְוָה) וְכוּ'.

וַאִיךָ שהוא, אשרינו שאנו מכלל הקבוצה - הקדוש הנאספים על שם אדונינו מורנו ורבונו זכר צדיק וקדוש לברכה, פי כבר שמענו מפיו הקדוש (חיי-מוהר"ן קכו; רכ; תו): "שאיך דבר גדול מזה" וכו'.

מב.

(עלים-לתרופה, מכתב רבי נחמן מטולטשין ז"ל, ד' עקב תרל"ב)

אחי יידי, ימי אלול הקדושים ממשמשים ובאין לחיים ולשלוש בגשמיות ברוחניות. יזפנו השם לקיים: "קחו עמכם דברים ושובו אל ה'" (הושע יד, ג). "אל תקרי דברים, אלא דבורים" (יומא פו; שמות רבה לח, ד) - דבורים קדושים, להרבות בלמוד התורה, ובפרט בנסתרות שבתורה - ספר תקונים הקדוש, וספר לקוטי-מוהר"ן. ותהלים, ותפלות.

אחז בהם אחי יידי, והפך והפך בהם, וסיב ובלה בהם, ובהם יושע בגשמיות וברוחניות, שתפתב ותחתם לחיים טובים, חיים מתוקים וכו'.

וגם אחי יידי, יזפר נא יידי לשלח לי נדבות לבבו הטוב על מה שפסק על הרוח וכו'.

וחזק בני בכל הנ"ל, להתחזק לומר וללמד ב'ספר התקונים' וה'לקוטי-מוהר"ן', וב'צדקה'. ואז "אשריה וטוב לה" (תהלים קכח ב), יקיים בו (אבות פ"ו מ"ד): "אשריה בעולם - הנה, וטוב לו לעולם-הבא", אמן פן יהי רצון.

דברי אוהבו תמים, המסיתו לטוב, לעורר בכל-פעם הטוב הנעים אשר טמון בלבבו, פן יזפה לזה להוציאו לפעל, באשר אמר רבנו ז"ל (חיי-מוהר"ן רצה): "מיט פיסק און

מיט הארץ" [בפה ובלב - ("פיה ובלבך לעשותו". דברים ל, ט)]. "מיט פיסק" [בפה] - להיות רגיל ורגיל בלמוד ובדברי בקשות פנ"ל. "און מיט הארץ" [ובלב] - להיות ידו פתוחה לעניי אנשי-שלומו, ובפרט להחזיק הבית-המדרש הנקרא על שמו ז"ל וכו'.

ורב שלום מאדון השלום, לכבוד האברהם המפלג וכו'. מעט דברי אשר מעבר לדה, גם לכבודו פונתי.

חוסה עליך אחי יידי, תודה לקל חי אשר חננו בכלים נאים ונעימים, א זיס הארץ [לב מתוק ונעים], א זיס קול [קול ערב ונעים], לשון צח ונעים, רחם עליך ותכבד להשם-יתברך בכל זה, לומר וללמד ספר התקונים, ו'ספרי רבנו ז"ל, ולשיר בקול נעים תהלים ותפלות, אז תזכה לחיים טובים חיים מתוקים בגשמיות וברוחניות.

ולמען השם: אל יזיז דעתו ומחשבתו, רק להיות על ראש-השנה בפה וכו'.

מג.

(עלים-לתרופה, מכתב רבי נחמן מטולטשין ז"ל, ג' עקב תרל"ג)

בן יעזר ויגן עליך השם, עליו ועל כל בני-ביתו שיחיו, לארץ ימים ושנים טובות. ויתחדש עליו ועל כל בני-ביתו שיחיו, שנה טובה ומתוקה מעתה, פי ימי אלול מתנוצצים ובאים.

בן נזפה לקבלם באהבה וברצון, לרצות ולפייס אותו יתברך ויתעלה, "המתרצה ברחמים ומתפייס בתחנונים" (תפלת תחנון), ולקיים (מוסף ראש-השנה): "עינינו לה יתברך תלויות, עד שיחננו" ויברכנו ולכל אחינו בני-ישראל, בשנה טובה ומתוקה, בגוף ונפש וממון.

**קדשת שבת - מלשבת ולעסק בתורה
ותפלה בהתמדה, ועוד יותר משאר הימים.**

מו.

(טיח-טרפיקדש ח"ה תסט)

הסוחרים הקדמונים היו מבקשים
בתפלתם, שישלח להם השם-
יתברך פרנסה, כל אחד כפי פרנסתו, במשך
ימות השבוע, אבל לא בערב-שבת, ולא
ב'חדש אלול'. כדי שיוכלו לקבל השבת
כהגון, וב'חדש אלול' לשבת רק על התורה
והעבודה בדבעי.

מז.

(טיח-טרפיקדש ח"ה שפ)

ספר רבי לוי יצחק בענדער ז"ל: שבוואו
לראשונה לאומאן [ב'חדש אלול תרע"ד],
השתומם ממחזה הנורא שראה: איך
שבקלוזי צועקים ושואגים אנשי-שלומנו
בתפלתם, בפרט רבי געציל וחבורת
העובדים; ושמע שם את הצעקות והשאגות
מהמשתטחים על ציון רבנו הקדוש. וכששהה
על הציון, שמע הצעקות מהקלוזי.

עד שכל המקום שמסביב, רעש וגעש
מקולות תפלות אנשי-שלומנו, וכל-זה
היה נדמה במרקחה לזהטת, שאי-אפשר
לספרו ואי-אפשר לשכחו כלל וכלל.

מד.

(טובות-זכרונות פ)

[בערב] ראש-השנה, שנת תקצ"ה, כשהיה אז באומן על
ציונו הקדוש, והמתנגדים מסרו אותו להממשלה,
ורצו לתפסו] הפוחזים והמתנגדים צעקו [עליו]
מרחוק: **"ברסלבר!"**

אמר אז מוהרנ"ת לאנשי-שלומנו שהלכו
סמוך לו: **"תכונו שזה הוא פונות
אלול' בפשיטות: שישמע בזיונו, וידם
וישתק!"** (לקוטי-מוהר"ן ח"א ו).

מה.

(טיח-טרפיקדש ח"ה טלב)

ספר רבי אברהם שטרנהרץ ז"ל בשם
חמותו (היא היתה בתו של רבי יוסף יונה בן
מוהרנ"ת ז"ל) שהיתה מספרת בשם אביה:
שכשהגיע 'חדש אלול', היה אומר בצחות:

**"הנה עתה מגיעים הימים ימי אלול
הקדושים, ויפסיקו היראים
והחסידים ללמד ולהתפלל".** פי לרב רצונם
לחטף הרבה טוב תשובה ומעשים טובים,
מזניחים את התורה והתפלה הפשוטה, לרב
התלהבותם.

והיה מסים רבי לוי יצחק בענדער ז"ל
בספרו זאת: שפן נוהג הדבר גם
ביום-הששי וערבי-הג, בשמכינים עצמם
היראים ואנשי-מעשה לקבל 'קדשת
השבת', ושוכחים: שאין טוב מלקבל

מזמור "לְדוֹד ה' אֹרִי"

כל האומר מזמור כ"ז "לְדוֹד ה' אֹרִי וישע"י וכו', מראש-חדש אלול עד אחר שמחת-תורה, ערב ובקר דבר יום ביומו – אזי הוא מבטח: שמוציא שנותיו בטוב, ויערב לו, ואפילו גזרה רעה כתובה על האדם מן השמים יכול לבטל. ומעביר מעליו כל המקטרגים ושטנים ומארי תריסין, ומבטל מעליו כל גזרות קשות ורעות, ויוצא בדימוס זכאין בדין, ועל-ידי-זה יכניע כל המקטרגים.

כי מראש-חדש נפתחו י"ג מקורות מי"ג מכילין דרחמי, והם מתגלגלין ומאירין למטה וכו'. ולכך יש בו י"ג שמות הוי"ה וכו'. ועל-ידי אמירה זו, אנו פועלין ומבטלין מעלינו הבית-דין של מעלה, ומארי תריסין ומקטרגין, שאין להם רשות לקרב כלל לדון אותנו, אלא מלפניך משפטינו יצא, ואז יוצאין אנהנו זכאים בדין.

(סדור האריז"ל "דבי שבת", סדר פגנת ראש חדש אלול)

מנהג אנ"שי: לומר בכלל את המזמור "לְדוֹד ה' אֹרִי" – אחר 'נפלת-אפים' לפני הקדיש. וביום שאין אומרים תחנון, לאמרו לאחר 'תפלת שמונה-עשרה', ואחריה 'חצי קדיש', ובמנחה 'קדיש תתקבל'.

(שיח-שרפי-קדש ח"ד וכה)

"ה' אֹרִי וישע"י" (תהלים כז, א)

ב. (ח"א כה, ד)

גִּוְנִין עֲלֵאִין הַמְּלַבְּשִׁים בְּכֶסֶף וְזָהָב, אִין מְאִירִין אֶלָּא בְּשַׁבָּאִים לְאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, כִּי שָׁם מְקוּמָם, וְנִכְלָלִים זֶה בְּזֶה, וּמִתְנַהֲרִין אִלּוּ הַגִּוְנִין וְכוּ'.

וּכְשֶׁמִּתְנַהֲרִין, אִזִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִתְגַּדֵּל וּמִתְפָּאֵר בָּהֶם

וְכוּ', וְנַעֲשֶׂה מֵהֶם "בְּגַדֵי יִשְׁע" (ישעיה סא, י).
 "יִשְׁע" – אֶסְתַּכְּלוּתָא (זהר יתרו צ:), כְּמוֹ: "יִשְׁעוּ אֵל ה'" (שמואל-ב כב, מב) – מִחֲמַת הַפָּאָר הַכֹּל מִסְתַּכְּלִין בּוֹ, כִּי כָּל־מִתְאַוִּין לְהִסְתַּכֵּל בּוֹ.

אֲבָל כָּל-זֶמַן שֶׁהַכֶּסֶף וְזָהָב אֶצֶל הָעַבּוּדִים, אִזִּי הַגִּוְנִין נִעְלָמִים אֹרָם, וְאִינָם מְאִירִין, כִּי אִין שָׁם מְקוּמָם, כִּי אִין מְקוּמָם אֶלָּא אֶצֶל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, בְּבַחֲיַנֵּת (ישעיה מט, ג): "יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְפָּאֵר", כִּי שָׁם 'פָּאָר הַגִּוְנִין'.

וּבְשִׁבְלֵי-זֶה: הָעַבּוּדִים תְּאָבִין לְמִמּוֹן יִשְׂרָאֵל, אַף-עַל-פִּי שִׁישׁ

א. (ח"א ט, ג)

כְּשֶׁאָדָם עוֹמֵד לְהִתְפַּלֵּל, אִזִּי בָּאִים מַחְשְׁבוֹת-זָרוֹת וּקְלָפוֹת, וּמִסְבִּין אוֹתוֹ, וְנִשְׁאָר בַּחֲשֵׁךְ, וְאִין יָכוֹל לְהִתְפַּלֵּל וְכוּ'.

וְדַע: שִׁישׁ פְּתָחִים הַרְבֵּה בַּחֲשֵׁךְ הַזֶּה לְצֵאת מִשָּׁם וְכוּ'. אֲבָל הָאָדָם הוּא עוֹר, וְאִין יוֹדֵעַ לְמַצֵּא הַפֶּתַח.

וְדַע: שְׁעַל-יְדֵי אֱמֶת, זוֹכֵה לְמַצֵּא הַפֶּתַח, כִּי עֵקֶר 'אוֹר הַמְּאִיר' הוּא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תהלים כז, א): "ה' אֹרִי וישע"י" – וְעַל-יְדֵי 'שְׁקֵר', הוּא מְסַלֵּק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְכוּ'.

אֲבָל עַל-יְדֵי אֱמֶת, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹכֵן עִמּוֹ וְכוּ'. וּכְשֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִמּוֹ, הוּא מְאִיר לוֹ אִיךָ לִיצֵא מֵהַחֲשֵׁךְ הַמוֹנֵעַ אוֹתוֹ בְּתַפְלָתוֹ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "ה' אֹרִי".

לָהֶם כֶּסֶף וְזָהָב הַרְבֵּה, פִּי עַל מְמוֹנָם שֶׁל
הַיִּשְׂרָאֵלִי שׁוֹרָה הַפֶּאֶר וְהַחֵן, וְהַכֹּל תֵּאבִין
לְהִסְתַּפֵּל עַל הַפֶּאֶר וְהַחֵן.

וְהֵם בְּחִינַת 'בּוֹתֵל' - "בּוֹתֵל" (זֶהר מִשְׁפָּטִים
זטו). כ"ו זֶה בְּחִינַת 'שִׁם־הַקְּדוֹשׁ',
שֶׁהוּא בְּחִינַת 'גּוֹנִין', כְּמוֹ שְׂכָתוֹב (תְּהִלִּים כז,
א): "ה' אֹרִי", שֶׁהוּא 'אֹרוֹת הַגּוֹנִין'.
"וַיִּשְׁעִי", שֶׁהוּא בְּחִינַת "בְּגֵדֵי יִשְׁע" הַנ"ל -
וְהוּא "תֵּל שֶׁהַכֹּל פּוֹנֵין לוֹ" (זֶהר שָׁם), וְתֵאבִין
לְהִסְתַּפֵּל בּוֹ.

ג.

(ח"א קיב)

הַסְטֵרָא־אֲחֵרָא מְסַבֶּבֶת הַקְּדֻשָּׁה וְכו',
וּבִפְרָט מִי שֶׁכָּבַר נִמְשָׁךְ
אֲחֵר עֲבֵרוֹת חֲסִי־שְׁלוֹם, הֵם מְסַבְּבִין אוֹתוֹ
מִכָּל צַד. וְכֹאֲשֶׁר יַעֲזֹרֵר רוּחוֹ לְשׁוֹב אֶל הַשֵּׁם,
קָשָׁה לוֹ מְאֹד לְהִתְפַּלֵּל וּלְדַבֵּר דְּבוּרִים לְפָנֵי
הַשֵּׁם, כִּי הֵן מְסַבְּבִין אוֹתוֹ מִכָּל צַד.

עַד אֲשֶׁר יִזְכֶּה וַיִּשׁוּב בְּאֵמֶת, וַיִּדְבֵּר
דְּבוּרִים הֶרְאוּיִן לְהִתְקַבֵּל וְכו' - אֲזִי
מִבְּקַע הַדְּבוּר הַמֵּאִיר אֶת כָּל הַמַּחְצוֹת וְכו'.

אֲךָ אִיךָ יִזְכֶּה לָזֶה?! - הָעֵקֶר שֶׁהַכֹּל תְּלוּי
בּוֹ הוּא 'אֵמֶת', לִילֵךְ בְּדֶרֶךְ אֵמֶת לְפִי
מְדַרְגָתוֹ וְכו'.

וְכִיּוֹן שֶׁהוּא בְּמִדְרַגַת אֵמֶת - אֲזִי כְּבִיכּוֹל
נִתְלַבֵּשׁ בּוֹ אֹר הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ בְּעֲצָמוֹ,
אֲשֶׁר "חֹתְמוֹ אֵמֶת" (שְׁבַת נה. יוֹמָא סט: וְעוּד) -
וְאִז נֶאֱמַר עָלָיו (תְּהִלִּים כז, א): "ה' אֹרִי
וַיִּשְׁעִי". - וְכִיּוֹן שֶׁהַשֵּׁם אֹר לוֹ, יוֹכֵל לְמַצֵּא
פְּתָחִים הַרְבֵּה לְצֵאת מֵהַחֹשֶׁךְ וְהַגְּלוּת שֶׁהוּא
סָגוּר שָׁם וְכו'.

וְהַמְשִׁכִּיל הַמְבִיין - יֵשׁ לוֹ לְהִתְפַּלֵּל כָּל
יָמָיו: "שִׁיזְכֶּה פְּעַם אֶחָד כָּל

יָמֵי חַיָּיו, לְדַבֵּר דְּבוּר אֶחָד שֶׁל אֵמֶת לְפָנֵי
הַשֵּׁם כְּרֵאוּי!"

וַיֵּשׁ בְּזֶה כְּפֹה מְדַרְגוֹת. וּמִי שִׁזְכֶּה
לְבַחֲיָנוֹת 'אֵמֶת הָאֵמֶתִי' - אֲזִי הַשֵּׁם
אֹר לוֹ - וְאֲזִי הוּא מֵאִיר בְּעֲצָמוֹ, כִּי נִתְלַבֵּשׁ
בּוֹ אֹר הַשֵּׁם.

אֲךָ מִי שֶׁעֲדִין לֹא הִגִּיעַ לְמִדְרַגָּה עֲלִיוֹנָה
שֶׁל אֵמֶת, וְעַל־כֵּלִיזֶה הוּא בְּמִדְרַגָּה שֶׁל
אֵמֶת, אֵף כִּי אֵינוֹ מֵאִיר בְּעֲצָמוֹ, מֵאַחֵר שֶׁלֹּא
הִגִּיעַ לְאֵמֶת הַנְּכוּן - עַל־כֵּלִיזֶה הָאֵמֶת
הוֹעִיל, שִׁיזְכֵּל אֲחֵר לְהֵאִיר בּוֹ. וְגַם בְּזֶה
מְדַרְגוֹת וְעֲנִינִים, יְבִינָם הַמְשִׁכִּיל בְּעֲצָמוֹ (עֵין
בַּפְּנִים).

וְעַקֵּר הַכּוֹנֵה: שֶׁכֹּאֲשֶׁר הוּא מְשַׁקֵּעַ
בְּתַכְלִית הַתְּגַבְרוֹת הַחֹשֶׁךְ וְהַקְּלָפָה,
וְהוּא כְּלוֹא וּמְסַגֵּר בְּתוֹךְ הַחֹשֶׁךְ אֶפְלָה,
הַמְסַבֶּבֶת וּמְקַפֶּת אוֹתוֹ מִכָּל צַדִּים צְדָדִים
בְּכֹפֶה סְבוּבִים רַחֲמָנָא־לְצַלָּן, וְאֵין לוֹ שׁוֹם
פְּתַח וְתַקְנָה וְתַחֲבוּלָה לְצֵאת מִתּוֹךְ הַחֹשֶׁךְ -
אֲזִי עַקֵּר עֲצָתוֹ: שִׁימְשִׁיךְ עֲצָמוֹ לְהָאֵמֶת,
וַיְבִיט עַל הָאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ, וַיִּבְקֵשׁ רַק הָאֵמֶת
הָאֵמֶתִי.

וּכְנֶגֶד זֶה, אֵין שׁוֹם חֹשֶׁךְ וְסְבוּב שִׁיחֲשִׁיךְ
לוֹ - כִּי הָאֵמֶת הוּא הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ
בְּעֲצָמוֹ, וְהוּא בְּחִינַת: "ה' אֹרִי".

וְכִיּוֹן שֶׁהַשֵּׁם אֹר לוֹ - אֵין שׁוֹם חֹשֶׁךְ
שִׁיחֲשִׁיךְ אוֹתוֹ, וּבּוֹדֵאֵי יִזְכֶּה לְרֹאוֹת
הַפְּתָחִים לְצֵאת מֵהַחֹשֶׁךְ, בְּבַחֲיָנוֹת (שָׁם קִיט,
קל): "פְּתַח דְּבַרְיָךְ יֵאִיר מִבֵּין פְּתָיִים".

ד.

(שְׂאֵרִית־יִצְחָק, רַבִּי יִצְחָק
בְּרִיִּיטֵעַר זצ"ל, מְדַבְּרֵי תוֹרָתוֹ)

"לְדָוִד ה' אֹרִי וַיִּשְׁעִי" (תְּהִלִּים כז, א). מְדוּעַ
אוֹמְרִים הַמְזַמֵּר הַזֶּה בְּחֹדֶשׁ אֱלוֹלוֹ?

היִוֹת שְׁמָגִיעַ רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה וַיּוֹם-כַּפּוֹר,
וְצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה, וְלֹא יוֹדְעִים
אֵיךְ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה, הַלֶּכֶךְ מִתְחִילִים
בְּמִזְמוֹר הַזֶּה, וְנוֹתְנִים כְּרוֹז לֵאמֹר: הִנֵּה מִגִּיעַ
רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה, עַל-יָפֶן כָּל אֶחָד צָרִיךְ לִלְכַת
לְהַצְדִּיק, וַיִּקְבַּל מִמֶּנּוּ דֶרֶךְ לַתְּשׁוּבָה.

וְזֶה "לְדוֹד" - הֵינּוּ: שְׁצָרִיכִים לִלְכַת
"לְדוֹד", הֵינּוּ: לְצַדִּיק־הָאֱמֶת.

וְהַצְדִּיק יוֹדִיעַךָ שִׁ"ה' אֹרִי וַיִּשְׁעִי" -
שֶׁה' הוּא "אֹרִי וַיִּשְׁעִי" דִּיקָא.
שְׁעַל-יָדַי שֶׁתִּפְנֶה אֶל הַשָּׁם, מִשָּׁם יִהְיֶה
אוֹרְךָ וַיִּשְׁעֶךָ.

"בְּקֹרֵב עָלַי מְרַעִים לֶאֱכֹל אֶת בְּשָׂרִי"
צָרִי וְאֵיבִי לִי הִמָּה כְּשָׁלוֹ וְנִפְלוֹ" (תְּהֵלִים כז, ב)

ה.

(ח"א לו, בסוף)

"בְּקֹרֵב עָלַי מְרַעִים לֶאֱכֹל אֶת בְּשָׂרִי, צָרִי
וְאֵיבִי לִי הִמָּה כְּשָׁלוֹ וְנִפְלוֹ".
(תְּהֵלִים כז, ב). "בְּקֹרֵב עָלַי מְרַעִים" - "תְּרִין
רַעִין דְּלֹא מִתְפָּרְשִׁין" (זֶהר וַיִּקְרָא ד, ה). הֵינּוּ:
ה' מַחֲיִין, וְאֲכִילָתָם, שְׁנֵאֱמַר (שִׁיר־הַשִּׁירִים ה, א):
"אֲכָלוּ רַעִים", הֵינּוּ: הַתְּחַזְקוֹתָם, הוּא 'בְּשָׂר'
קָדְשׁ, הֵינּוּ: "לֶאֱכֹל אֶת בְּשָׂרִי", שֶׁהוּא
בְּחִינַת (זֶהר): "סְלוּקָא דִּיסוּדָא עַד אַבָּא
וְאַמָּא" - הֵינּוּ: תְּקוּנָה, מִגִּיעַ עַד ה' מַחֲיִין,
שֶׁהֵם 'אַבָּא וְאַמָּא'.

וְהוּא 'תְּקוּוֹן-הַכְּלָי' - שְׁעַל יָדוֹ: "צָרִי
וְאֵיבִי לִי הִמָּה כְּשָׁלוֹ וְנִפְלוֹ" - שֶׁהֵם
בְּחִינַת 'שְׁבָעִים לְשׁוֹנוֹת'. וְכַשִּׁישְׁבֵר הַתְּאֹה
הַזֶּאת, מִמִּילָא נוֹפְלִים כָּל הַתְּאֹוֹת-רַעוֹת.

ו.

(ח"א קא)

עַל-יָדַי שְׁמָתִינֵעַ בַּתּוֹרָה עַד שְׁיִזְכֶּה
לְהִבִּין אוֹתָהּ - יוֹצֵא מ'אֲנַפִּיךְ-
הַשּׁוֹכִיךְ ל'אֲנַפִּין נְהִירִין. וְנִתְבַּטַּל מִמֶּנּוּ
הַשְּׁעָבוֹד שֶׁל הַמִּדּוֹת וְהַתְּאֹוֹת-רַעוֹת שֶׁל
הַשְּׁבָעִים עִבּוֹ"ם, שֶׁהֵם ה'אֲנַפִּין-הַשּׁוֹכִיךְ.

וְאִזְ נִקְרָא: 'אָדָם', בְּחִינַת (בְּמִדְבָר יט, ד):
"זֹאת הַתּוֹרָה אָדָם", בְּחִינַת (יְבֻמוֹת סא):
"אַתֶּם קְרוּיִים אָדָם, וְאִין הָעִבּוֹ"ם קְרוּיִים
אָדָם".

כִּי עִקַּר שֵׁם 'אָדָם', זוֹכִין עַל-יָדַי הַתּוֹרָה.
כִּי עִקַּר בְּחִינַת 'אָדָם', הוּא בְּחִינַת
הַשְּׁכַל הָאֱמֶתִי שֶׁל 'הַכְּמוֹת הַתּוֹרָה-
הַקְּדוּשָׁה' שְׁזוֹכִין לְהַשִּׁיג, שְׁכָלוּלִים
מִה'שְׁלֹשׁ שְׁכָלִיּוֹת: (א) שְׁכָל פְּשׁוּט - בְּחִינַת
'הַכְּמָה'. (ב) וְכַשְׁלוּמֵד וּמִבִּין - זֶה נִקְרָא
'בִּינָה'. (ג) וְאַחֲרֵיכֵן כְּשִׁיּוֹדֵעַ ה'תּוֹרָה' - זֶה
נִקְרָא 'דַּעַת'.

וְאִלוֹ הַשְּׁלֹשָׁה 'שְׁכָלִיִּים', הֵם בְּחִינַת שְׁלֹשׁ
פְּעֻמִּים י"ה. כִּי י"ה הֵם 'הַכְּמָה
וּבִינָה', שֶׁהֵם "תְּרִין רַעִין דְּלֹא מִתְפָּרְשִׁין"
(זֶהר וַיִּקְרָא ד, ה). שְׁכָלוּלִים בְּכָל אֶחָד מִה'שְׁלֹשׁ
שְׁכָלִיּוֹת הַנ"ל. וְשְׁלֹשׁ פְּעֻמִּים י"ה הוּא
גִּימְטְרִיא 'אָדָם'.

נִמְצָא: שְׁעִקַּר שֵׁם 'אָדָם', הוּא בְּחִינַת
ה'שְׁכַל הָאֱמֶתִי, דְּהֵינּוּ 'הַכְּמוֹת
הַתּוֹרָה', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אֲנַפִּין-נְהִירִין', בְּחִינַת
'הַרְחַקַת וְשִׁבְיַת כָּל הַתְּאֹוֹת וּמִדּוֹת רַעוֹת'.

וְזֶהוּ (תְּהֵלִים כז, ב): "בְּקֹרֵב עָלַי מְרַעִים
לֶאֱכֹל אֶת בְּשָׂרִי, צָרִי וְאֵיבִי לִי הִמָּה
כְּשָׁלוֹ וְנִפְלוֹ".

"בְּקֹרֵב עָלַי מְרַעִים" - זֶה בְּחִינַת: "תְּרִין
רַעִין דְּלֹא מִתְפָּרְשִׁין", שֶׁהֵם

בְּחִינַת י"ה, שֶׁהוּא הַחֲכָמַת הַתּוֹרָה, בְּחִינַת
'אָדָם'.

צָרִיד: "לֹאכַל אֶת בְּשָׂרֵי" - הִינּוּ: לֹאכַל
וּלְהַמִּית הָעֲצָמִיּוֹת שְׁלִי, כִּי "אֵין
הַתּוֹרָה מִתְקַיֶּמֶת אֲלָא בְּמֵי שְׁמַמִּית 'עֲצָמוֹ'
עֲלֶיהָ" (בְּרִכּוֹת סג:).

וְאִזִּי מִמִּילָא: "צָרִי וְאִיבִי לִי הִמָּה כְּשֶׁלּוֹ
וְנָפְלוֹ" - כִּי נִתְבַטְּלִים בְּחִינַת
ה'אֲנִפִּיךָ-חֲשׂוּכִין, וְזוֹכָה ל'אֲנִפִּיךָ-נְהִירִין,
הַחֲכָמוֹת-הַתּוֹרָה, בְּחִינַת י"ה, בְּחִינַת "תְּרִין
רַעִין דְּלֹא מִתְפָּרְשִׁין", שֶׁעַל שֵׁם זֶה דִּיקָא
נִקְרָאִין יִשְׂרָאֵל 'אָדָם'.

וְאִזִּי: כָּל "הַצָּרִים וְהָאוֹיְבִים" שֶׁנֶּאֱחָזִין
ב'אֲנִפִּיךָ-חֲשׂוּכִין, בְּתַאוּת וּמְדוּת-
רַעוּת, "נִכְשָׁלִים וְנוֹפְלִים" - כִּי זָכָה
ל'אֲנִפִּיךָ-נְהִירִין.

ז.

(ח"א קבט)

כְּשֶׁמְקַרְב לְהַצְדִּיק, אֵף שְׂאִינוּ מְקַבֵּל
מִפְּנֵי כָּל־ל - גַּם-כֵּן טוֹב מְאֹד.
וְה'אֲמוּנָה' לְבַדָּה שְׂמֵאֲמִין בְּהַצְדִּיק - מוֹעִיל
לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ. כִּי טַבַּע הָאֲכִילָה,
שֶׁה'מְזוּן' נִתְהַפֵּךְ ל'נִזּוֹן'.

כְּגוֹן: כְּשֶׁה'חִי' אוֹכֵלֶת 'צוּמָח', כְּגוֹן
'עֲשָׂבִים' - נִתְהַפְּכִין הָעֲשָׂבִים ל'חִי',
כְּשֶׁנִּכְנָסִין בְּתוֹךְ מַעִיָּה.

וְכֵן מ'חִי' ל'מְדַבֵּר' - כְּשֶׁה'מְדַבֵּר' אוֹכֵל
ה'חִי' - נִתְהַפֵּךְ ה'חִי' ל'מְדַבֵּר'.

וּלְכָל-מְקוֹם שֶׁנִּכְנָס לְשֵׁם הַמְּזוּן -
נִתְהַפֵּךְ לְמַהוּת הָאִיבָר
מִמָּשׁ שֶׁנִּכְנָס לְשֵׁם. כְּגוֹן: הַחֶלֶק מֵהַמְּזוּן
הַנִּכְנָס לְה'מֹח' - נִתְהַפֵּךְ לְמֹחַ. וְהַנִּכְנָס ל'לֵב'
- נִתְהַפֵּךְ ל'לֵב'. וְכֵן לְשָׂר הָאִיבָרִים.

וְכֵן כְּשֶׁדְּבוּק לְהַצְדִּיק וּמֵאֲמִין בוֹ - נֹאכַל
לְהַצְדִּיק וְנִתְהַפֵּךְ לְמַהוּת הַצְדִּיק מִמָּשׁ.
וְכֵן 'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל' יֵשׁ לָהּ גַּם-כֵּן הַכַּח הַזֶּה.

וְזֵהוּ: "בְּקֶרֶב עָלִי מְרַעִים לֹאכַל אֶת
בְּשָׂרֵי" (תְּהִלִּים כז, ב) - כְּשֶׁאֲנִי רוֹצֵה
שֶׁיִּקְרְבוּ "תְּרִין רַעִין דְּלֹא מִתְפָּרְשִׁין" (זִהַר
וִיקָא ד.), אֲנִי צָרִיד: "לֹאכַל אֶת בְּשָׂרֵי" -
הִינּוּ: לְהַכְנִיעַ הַחֲמוּר.

"לֹאכַל" דִּיקָא - שְׂצָרִיד שֶׁהַנֶּפֶשׁ תֹּאכַל
הַבָּשָׂר, שֶׁתְּהַפֵּךְ לְמַהוּתָהּ.

וְזֵהוּ (שִׁירַת-הַשִּׁירִים ה, א): "אֲכָלוּ רַעִים" -
הִינּוּ: "תְּרִין רַעִין דְּלֹא מִתְפָּרְשִׁין" -
שֶׁהֵם ה'מַחֲיִין-הַקְּדוּשִׁים'. שְׂצָרִיכִים שֶׁהַמֹּחַ
וְהַדַּעַת הַקְּדוּשׁ יֹאכַל אֶת הַגּוֹף, דְּהִינּוּ שֶׁהַגּוֹף
יִתְהַפֵּךְ לְמַהוּת הַנְּשָׂמָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהוּא
הַמֹּחַ וְהַדַּעַת, שֶׁזֵּהוּ בְּחִינַת אֲכִילָה, שֶׁה'מְזוּן'
נִתְהַפֵּךְ ל'נִזּוֹן' כְּנ"ל.

"אם תַּחְנֶנָּה עָלִי מַחְנָה לֹא יִירָא לְבִי, אִם
תִּקְוִים עָלִי מִלְחָמָה בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטַח"
(תְּהִלִּים כז, ג)

ח.

(עֲלִים-לְתַרוּפָּה, יוֹם ו' עֶרֶב-שִׁבְת-קֹדֶשׁ תַּקְצ"ח)
כָּל לֵב מְבִין, רְאוּי לְהִבִּין מִרְחוּק:
שְׁבִת-תְּשָׂרִי הוּא מִלְחָמָה עֲצוּמָה לְכָל
אֶחָד וְאֶחָד, כַּאֲשֶׁר מְקַדְיִמִין לְצַעֵק בְּכָל
'חֹדֶשׁ אֲלוּל' (בְּמִזְמוֹר לְדוֹד ה' אֹרִי. תְּהִלִּים כז, ג):
"אם תַּחְנֶנָּה עָלִי מַחְנָה לֹא יִירָא לְבִי, אִם
תִּקְוִים עָלִי מִלְחָמָה וְכוּ' [בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטַח]".

אָבֵל "בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטַח" בּוֹדָאִי, בְּכָל מַה
שֶׁפִּתְבַּתִּי עַד הֵנָּה, בְּקֹדֶשׁת שְׁבִת-
קֹדֶשׁ, וּבְקֹדֶשׁת תְּשָׂרִי וְכוּ' וְכוּ'. וְהַכָּל הוּא

כַּח קִדְשַׁת הַצְּדִיק־הָאֵמֶת שֶׁגָּלָה כְּלִיָּהּ,
וְעוֹסֵק בְּכִלְיָהּ עֲדוּן - כִּי "גְּדוּלִים צְדִיקִים
בְּמִיתָתָם יוֹתֵר מִבְּחַיֵּיהֶם" (חֲלִין ז: וכו').

"שְׁבִתִי בְּבֵית ה' כָּל יְמֵי חַיֵּי, לְחַזוֹת
בְּנַעֲמֵ ה' וּלְבַקֵּר בְּהִיכָלוֹ" (תהלים כז, ד)

ט.

(ח"ב עא)

כָּל הַנְּבִרָאִים וְכָל הַהוֹלָדוֹת, הֵם רַק
בְּשִׁבִיל הַתְּגָלוֹת כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ. וְעַקֵּר
ה' הוֹלָדָה' - עַל־יְדֵי ה' צְדָקָה, שֶׁעַל־יְדֵיהָ
נַעֲשֶׂה כָּלִי לְקַבֵּל מ'נַעֲמֵ הַעֲלִיּוֹן, שֶׁעַל־יְדֵי־
זֶה נַעֲשֶׂה ה' הוֹלָדָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִתְגַּלָּה
וְנִתְגַּדַּל כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ.

כִּי 'צְדָקָה, הִיא 'נְדִיבוֹת לֵב, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(שְׁמוֹת כה, ב): "מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ
לָבוֹ תִקְחוּ אֶת תְּרוֹמָתִי". ו'נְדִיבוֹת לֵב' -
הֵינּוּ: שֶׁנִּפְתַּח וְנִתְנַדָּב הַלֵּב.

וְעַל־יְדֵי־זֶה נִפְתַּח הַשְּׁבִילִין דְּלִבָּא,
וְנַעֲשִׂין כָּלִי לְקַבֵּל 'שְׁלֵהוּבִין
דְּרַחֲמֵוֹתָא, שֶׁנִּמְשָׁכִין מ'נַעֲמֵ הַעֲלִיּוֹן.
שֶׁעַל־יְדֵי 'נַעֲמֵ הַעֲלִיּוֹן, מִתְעוֹרֵר ה' אֲהַבְּהָ,
בְּחִינַת: "שְׁלֵהוּבִין דְּרַחֲמֵוֹתָא, שֶׁעַל־יְדֵים
ה' הוֹלָדָה" (תקוני־זוהר לא.).

וְזֶה אוֹתִיּוֹת 'תְּרוֹמָ"ה' - הֵם סוֹפֵי־תְבוֹת
(תהלים כז, ד): "לְחַזוֹת בְּנַעֲמֵ ה'
וּלְבַקֵּר בְּהִיכָלוֹ" - כִּי 'תְּרוֹמָה, הֵינּוּ
'צְדָקָה' שֶׁהִיא 'נְדִיבוֹת לֵב, בְּחִינַת: "מֵאֵת
כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לָבוֹ תִקְחוּ אֶת תְּרוֹמָתִי"
- עַל־יְדֵיהָ נַעֲשֶׂה כָּלִי לְקַבֵּל מ'נַעֲמֵ הַשָּׁמַיִם,
שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה נִמְשָׁךְ 'הַתְּגָלוֹת כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ,
שֶׁהוּא בְּחִינַת: "וּבְהִיכָלוֹ כָּלִי אֲמַר כְּבוֹד".

וְאִיךָ מִתְּוֹךְ הַתְּוֹרָה: שֶׁאֲצַל אֵלֶיךָ שֶׁהֵם 'בְּהִיכָלָא
דְּמִלְכָּא, ה' כְּבוֹד' הוּא 'כָּלִי אֲוִרִי, 'כָּלִי מֵאֲמָר' - כִּי
ה' כְּבוֹד' שֶׁיֵּשׁ לָהֶם, הוּא כָּלִי רַק בְּשִׁבִיל ה' מֵאֲמָר'
שֶׁנִּתְהַוָּה בְּשִׁבִיל זֶה ה' כְּבוֹד, אֲשֶׁר עַל־יְדוֹ נִבְרָא חֲלָק
מִהַבְּרִיאָה. כִּי יֵשׁ כְּבוֹד פְּרָטִי לְכָל מֵאֲמָר וּמֵאֲמָר שֶׁל
"הַעֲשֶׂה מֵאֲמָרוֹת שֶׁבָּהֶם נִבְרָא הָעוֹלָם" (אבות פ"ה מ"א),
אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל אוֹתוֹ הַכְּבוֹד, כְּדֵי שֶׁיִּגִיעַ כְּבוֹד זֶה לְהַשִּׁיב
יִתְבָּרַךְ, הִיךָ זֶה ה' מֵאֲמָר, שֶׁעַל־יְדוֹ נִבְרָא חֲלָק כָּלִי
מִהַבְּרִיאָה].

וְזֶהוּ: "לְחַזוֹת בְּנַעֲמֵ ה' וּלְבַקֵּר בְּהִיכָלוֹ".
אֲשֶׁרִי הַזִּזְכָּה לְהַרְגִישׁ נְעִימוֹת הַתְּוֹרָה, כִּי
יֵשׁ נְעִימוֹת בַּתְּוֹרָה. וְזֶהוּ הַעֲקָר:
לְזָכוֹת לְהַרְגִישׁ הַנְּעִימוֹת שֶׁיֵּשׁ בְּהַתְּוֹרָה.
"דְּרַכֶּיהָ דְרָכֵי נַעֲמֵ, וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם"
(משלי ג, יז).

"שְׁמַע ה' קוֹלִי אֶקְרָא" (תהלים כז, ז)

י.

(ח"ב מו; שיחות הר"ן קמו)

הַמְּנִיעָה הַגְּדוּלָה שֶׁבְּכָל הַמְּנִיעוֹת - הִיא
'מְנִיעַת הַמּוֹח'. דְּהֵינּוּ: מַה שֶּׁמּוֹחוֹ
וּלְבוֹ חֲלוּקִים מִהַשִּׁם־יִתְבָּרַךְ אוֹ מִהַצְּדִיק.

כִּי אֲפֹלוּ כְּשֶׁמְשַׁבֵּר הַמְּנִיעוֹת שֶׁיֵּשׁ לוֹ לְנַסֵּעַ
לְהַצְּדִיק־הָאֵמֶת וּבֵא לְשֵׁם - עַם־כְּלִיָּהּ
כְּשֶׁמּוֹחוֹ חֲלוּק וְקָשָׁה לוֹ קִשְׁיוֹת וַיֵּשׁ לוֹ
עַקְמוּמֵיּוֹת בְּלָבוֹ עַל הַצְּדִיק, זֹאת הַמְּנִיעָה
מוֹנֵעַ אוֹתוֹ יוֹתֵר מִכָּל הַמְּנִיעוֹת.

וְכֵן בְּתַפְלָה - שֶׁבְּתַפְלָה יֵשׁ לוֹ כְּמַה מְנִיעוֹת
עַל הַתְּפִלָּה, וְאַחֲרֵיכֵן כְּשֶׁעוֹבֵר עֲלֵיהֶם
וּבֵא לְהַתְּפַלֵּל, כְּשֶׁלְּבוֹ עָקָם וּפְתַלְתַּל
מִהַשִּׁם־יִתְבָּרַךְ - זֹאת הַמְּנִיעָה, הַקִּשְׁיוֹת
שֶׁבְּלָבוֹ, הֵם הַמְּנִיעָה הַגְּדוּלָה מִכָּלֵם.

וְאִי צְרִיךְ לְצַעֵק לְאָבִיו שֶׁבְּשָׁמַיִם בְּקוֹל
חֲזָק מִעַמְקֵי הַלֵּב, וְאִי הַשִּׁם־יִתְבָּרַךְ

שומע קולו ופונה לצעקתו. ויכול להיות: שפזה בעצמו יפל ויתבטל לגמרי כל הקשיות והפגיעות הנ"ל. - ועל-כל-פנים השם-יתברך שומע קולו, שזה ישועתו.

וזוה אותיות 'קשי"א' - ראשי-תבות: "ש"מע יי' ק'ולי א'קרא" (תהלים כז, ז) - שצריך רק לקרות להשם בשמתגבר עליו הקשיא והכפירה.

ועל-ידי הצעקה, זוכין לאמונה. פי הצעקה בלבו בעצמה, הוא בחינת אמונה, רק שהאמונה הוא בקטנות גדול, ועל-ידי הצעקה בעצמה, יכול לזכות לאמונה - הינו: להעלות ולגדל את האמונה, עד שישתלקו הקשיות ממנו.

ואפלו אם אינו זוכה לזה עדין - אף-על-פי-כן הצעקה בעצמה טוב מאד, כנ"ל. פי אף-על-פי שבאים עליו בפירות גדולות וקשיות, עם-כל-זה מאחר שצועק על-כל-פנים בלבו - בודאי עדין יש בו ניצוץ ונקדה מהאמונה הקדושה. פי אם חסיושלום לא היה בו עוד שום נקדה מהאמונה כלל, לא היה צועק כלל.

"לך אמר לבי בקשו פני, את פניך ה' אבקש" (תהלים כז, ח)

יא

(ח"א סו)

כשאוכל בקדשה ובטהרה - אזי הוא בחינת: "לחם הפנים" (שמות לה, יג; לט, לו), פי ה'שכל' הוא ה'פנים', כמו שכתוב (קהלת ה, א): "חכמת אדם תאיר פניו". אבל כשאין אכילתו בקדשה - אזי אובד פניו, הינו ה'שכל', ונופל לבחינת

שנה. פי עקר המאכל הוא להחיות הלב וכו'.

וכשאין המאכל מברר, ואין אוכל אותו בקדשה - אזי מביא רע' אל הלב, ועל-ידי "רע הלב", נתקלקל ה'פנים', כמו שכתוב (נחמיה ב, ב): "מדוע פניך רעים, אין זה כי אם רע לב".

וכן להפך: בקשת הפנים, דהינו שיחזר ויבקש פניו - הוא תלוי בתקון הלב, כמו שכתוב (תהלים כז, ח): "לך אמר לבי בקשו פני".

ועל-כן לפעמים על-ידי מאכל שאין מברר, שעל-ידו נתקלקל הלב - על-ידי-זה אובד ה'פנים', ונופל מחו לבחינת שנה.

יב

(ח"א קלח)

"לך אמר לבי בקשו פני" (תהלים כז, ח). פרש רש"י: "בשליחותך". פי עקר ה'אלקות' בלב, כמו שכתוב (שם עג, כו): "צור לבבי".

ומי שהוא "בר לבב" (שם כד, ד), בבחינת (שם קט, כב): "ולבי חלל בקרבי" - יוכל לידע עתידות, על-ידי מה שהלב אומר לו - שהוא דברי השם ממש.

וזהו: "לך אמר לבי בקשו פני", "לך - בשליחותך" כנ"ל - פי מה שהלב אומר, הם דברי השם ממש.

יג

(ח"א קנו)

מה שמדברים בינו לבין קונו, הוא בחינת רוח-הקדש. ודוד המלך עליו-

הַשְּׁלוֹם שֶׁהָיָה מְעַלְתוֹ גְּדוֹלָה מְאֹד, יִסַּד מִזֶּה סֵפֶר תְּהִלִּים.

וְכֵן כָּל אֶחָד לְפִי בְּחִינַתוֹ הוּא בְּחִינַת רֹחַ-הַקֹּדֶשׁ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים כז, ח): "לֵךְ אָמַר לְבִי", כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י: "לֵךְ - בְּשִׁבְלֵךְ וּבְשִׁלְיֹחוֹתֶיךָ, אָמַר לִי לְבִי". שֶׁכָּל הַדְּבָרִים שֶׁה' לֵב' אֹמֵר - הֵם 'דְּבָרֵי הַשֵּׁם' יִתְבָּרֵךְ מִמֶּשׁ, וְהוּא בְּחִינַת רֹחַ-הַקֹּדֶשׁ'.

"קְנוּה אֶל ה' חֲזֹק וַיֵּאמֶץ לְבָבְךָ וַקְנוּה אֶל ה'"
(תְּהִלִּים כז, יד)

י.ד.

(ח"ב קא)

עֵקֶר כָּלֵל וְשֵׁרֵשׁ וַיִּסּוּד שֶׁל כָּל הָעֲצוֹת לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, הוּא רַק אֲמִירַת תְּהִלִּים, וְשָׂאֲרֵי תַחֲנוּנוֹת וּבִקְשׁוֹת, וְהַתְּבוּדוֹת לְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנֵנו, לְבַקֵּשׁ מִלְּפָנָיו שִׁיקְרֵבֵהוּ לְעִבּוּדָתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

וְרַק עַל-יְדֵי-זֶה זֹכִיךְ לְנִצָּחַת הַמְּלַחְמָה, אִם יִהְיֶה חֲזֹק וַאֲמִיץ מְאֹד תְּמִיד, לְהַעֲתִיר וּלְהַתְּפַלֵּל וּלְהַתְּחַנֵּן לְפָנָיו הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ תְּמִיד, יִהְיֶה אִיךְ שִׁיחָתָהּ - אִזּוֹ בּוֹדָאֵי יִנָּצַח הַמְּלַחְמָה. אֲשֶׁרֵי לוֹ! - כֶּף הַבְּנוֹ מִדְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

כִּי אֶף-עַל-פִּי שֶׁנִּמְצָאִים כְּמָה עֲצוֹת טוֹבוֹת בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהֵם מְלֵאִים עֲצוֹת לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ - אֶף-עַל-פִּי כֵן עַל-פִּי-רַב קָשָׁה לְהָאָדָם לְקַיֵּם הָעֲצָה בְּעֲצָמָה.

עַל-כֵּן הָעֵקֶר הוּא: תְּפִלוֹת וְתַחֲנוּנוֹת וּבִקְשׁוֹת, יִהְיֶה אִיךְ שִׁיחָתָהּ, עַל-

כָּל-פָּנִים יִדְבֵּר בְּפִיו בְּאִיזָה בְּחִינָה שֶׁהוּא. וַיִּבְקֹשׁ מִהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ תְּמִיד: "שִׁיּוּצִיא אוֹתוֹ מִחֲשָׁד לְאוֹר, וַיַּחֲזִירֵהוּ בְּתִשְׁבּוּבַת-שְׁלֹמֹה בְּאֵמֶת!" - וְאֵל יִתֵּן דָּמִי לוֹ עַד שִׁיעֲנֵהוּ.

וְאֶף-עַל-פִּי שֶׁהוּא קוֹרָא וְצוֹעֵק לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ זֶה זְמַן רַב מְאֹד, וְעֵדִיךְ הוּא רְחוּק מְאֹד מְאֹד - אֶף-עַל-פִּי-כֵן אִם יִהְיֶה חֲזֹק וַאֲמִיץ בְּתַפְלוֹת וּבִקְשׁוֹת, בּוֹדָאֵי סוּף כָּל סוּף יַעֲנֵהוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וַיִּקְרְבוּ לְעִבּוּדָתוֹ בְּאֵמֶת, בּוֹדָאֵי בְּלִי סִפְק. "רַק חֲזֹק וַאֲמִיץ" (יְהוֹשֻׁעַ א, ז).

וְכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (בְּרִכוֹת לב): "שֶׁתְּפִלָּה צְרִיךְ חֲזֹק, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים כז, יד): "קְנוּה אֶל ה' חֲזֹק וַיֵּאמֶץ לְבָבְךָ וַקְנוּה אֶל ה'". וּפָרַשׁ רַש"י (בְּתְהִלִּים שָׁם): "וְאִם לֹא תִתְקַבֵּל תְּפִלָּתְךָ, חֲזֹר וַקְנוּה" [וְרַש"י בְּבְרִכוֹת שָׁם: "קְנוּה" - וְהִתְחַזַּק, וְלֹא תִמְשָׁךְ יְדֶךָ, אֲלֵא חֲזוֹר וַקְנוּה] - וְכֵן לְעוֹלָם, "עַד יִשְׁקִיף וַיֵּרָא ה' מִשְׁמַיִם" (אֵיכָה ג, ט).

וְכִבָּר מְבֹאֵר זֹאת בְּדְבָרֵינוּ כְּמָה פְּעָמִים. אִךְ צְרִיכִין לְכַפֵּל וּלְשַׁנּוֹת זֹאת וּלְזַכֵּר זֹאת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם - כִּי יֵשׁ כְּמָה וְכְמָה מִיָּנִי חֲלִישׁוֹת וּבְלִבּוּלִים עַל-זֶה בְּלִי שְׁעוֹר, מִה שֶׁאֵין הִפָּה יָכוֹל לְדַבֵּר וְהֵלֵב לְחַשֵּׁב.

עַל-כֵּן צְרִיכִין לְחַזֵּר זֹאת אֲלֵפִים פְּעָמִים - כְּדֵי שִׁיִּתְחַזַּק וַיִּתְאֲמֶץ לְעַמֵּד עַל עַמְדוֹ, לְהַתְּפַלֵּל וּלְהַתְּחַנֵּן לְפָנָיו הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ תְּמִיד: שִׁיקְרֵבֵהוּ לְעִבּוּדָתוֹ, יִהְיֶה אִיךְ שִׁיחָתָהּ. "נִשְׂא לְבַבְנוּ אֶל כְּפָיִם אֶל אֵל בְּשָׁמַיִם" (אֵיכָה ג, מא). "כִּי לֹא יִטַּשׁ ה' אֶת עַמּוֹ וְנִחַלְתּוֹ לֹא יַעֲזֹב" (תְּהִלִּים צד, יד). "חֲסָדֵי ה' כִּי לֹא תִמְנוּ, כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמָיו" (אֵיכָה ג, כב).

סליחות ושלש-עשרה מדות

ירושלמי תענית פ"ב ה"א) - ועל־כן כַּשְׂמֵתֵאנָה על החסרון ומאריך רוחה, מְמַשֵּׁיךְ רוחה- החיים' להחסרון.

אך מאין מקבלין ה'רוח-חיים'?! - מהצדיק והרב שבדור וכו'.

כי עקר 'רוח-חיים' הוא בהתורה, והצדיקים דבקים בתורה. וכשהוא מקשר להצדיק והרב שבדור, אז כשהוא מתאנה ומאריך רוחה, מְמַשֵּׁיךְ מִמֶּנּוּ רוחה- החיים'.

אך רשעים "הדוברים על צדיק עֵתָק בגאון ובוז" (תהלים לא, יט) - מאין מקבלין הם הרוח להשלים החסרון?!

אך יש רב דקלפה, בחינת 'עשו', כמו שכתוב (בראשית לג, ט): "יש לי רב". בחינת "אלופי עשו" (שם לו, מ), ותרגומו: "רברבי עשו". ומהם מקבלין הרשעים ה'רוח', והוא בחינת 'רוח הטמאה' וכו'. וזהו בחינת: "אָרֶךְ אַפַּיִם לְרַשָּׁעִים" וכו' (ערובין כב. יומא סט: סנהדרין קיא: ירושלמי תענית פ"ב ה"א).

אך הדבוק בצדיקים - מקבל ה'רוח-חיים' שלמות החסרון, מהצדיק והרב דקדשה'.

ועל־כן "ואיש חכם יכפרנה" (משלי טז, יד) - כי ה'חסרון' הוא מחמת 'עוונות' וכו'. ועל־כן הצדיק הממשיך 'רוח-חיים' ומשלים החסרון, מכפר העון.

והוא מגדל רחמנות ורחמינות מהבורא ותפרד-שמו, שצמצם עצמו להיות

"ויעבר יהוה על פניו ויקרא: ה' ה' אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת. נצר חסד לאלפים נשא עון ופשע וחטאה ונקה לא ינקה" (שמות לד, רז)

"ויעבר יהוה על פניו ויקרא" (שמות לד, ו) - מלמד: שנתעטף הקדוש-ברוך-הוא בטלית-לבן, וסדר שלש-עשרה מדות של רחמים. (ראש-השנה יז: ובמהרש"א: רבנו-בחי, במדבר טו, לח)

א.

(ח"א, א-ב-ג-ד)

עקר ה'תשובה' הוא: כשישמע בזיונו, ידם וישתק, ויסבול 'בזיונות ושיכות-דמים', ולמעט בכבוד עצמו, ולהרבות בכבוד המקום יתברך, על-ידי שמרגיש שפלותו וקטנותו ופגמיו המרבים, ומבין שבודאי ראוי לו לסבול הבזיונות הבאים עליו.

ב.

(ח"א, ח, א-ב-ג-ד-ח)

הנה יקר גנוחי ונה (שקורין: קרעכץ) מאיש ישראל, כי הוא שלמות החסרונות, כי על-ידי הנשימה שהוא ה'רוח-חיים', נברא העולם וכו'. והוא גם בן חיות האדם, כי חיות האדם הוא הנשימה וכו'.

נמצא: כי עקר חיות כל הדברים הוא בבחינת רוח. וכשיש חסרון באיזה דבר, עקר החסרון הוא בבחינת ה'רוח-חיים' של אותו הדבר, לאשר הרוח הוא המקום הדבר - וה'אנחה' הוא אריכת הנשימה'.

והוא בבחינת 'אָרֶךְ אַפַּיִם' (שמות לד, ו) - דהינו "מאריך רוחה" (תרגום שם;

ה'רוח-חיים' אצל הצדיקים, דהינו: שהם יקבלו ה'רוח-חיים' מהתורה, והם ממשיכין רוח החיים' אל החסרונות, ובזה מכפרין העוונות.

וזהו בחינת 'שלש-עשרה מדות' (שמות לד, ו): "ה' ה', אֵל רחום וחנון, ארך אפים".

"אֶרֶךְ אַפַּיִם" - הוא בחינת ה'רוח', שהוא "מאריך רוחה" - בחינת 'אנחה' על החסרון.

והינו: "ורב חסד ואמת" - כמו שאמרנו: שמקבלין ה'רוח-חיים' מהצדיק רב דקדשה', שהוא "רב חסד" - הפך עשו רב-דקלפה', שהוא "אדמוני" (בראשית כה, כה), 'תקף-הדין'.

והינו: "ואמת" - כי הצדיק מקבל ה'רוח-חיים' מה'תורה' שנקראת (מלאכי ב, ו): "תורת אמת היתה בפיהו".

והינו: "נצר חסד לאלפים" - לאלפים' זה בחינת 'אלופי עשו', רברבי עשו, שהם רב-דקלפה'.

וזהו: "נצר חסד" - ש'חסד', בחינת ה'רב דקדשה' - נוצר וממתיק בחינת "אלופי עשו", "רברבי עשו".

וזהו: "נשא עון ופשע" - כי על-ידי 'רוח-חיים' 'שלמות-החסרון' שממשיכין מהצדיק על-ידי 'אנחה' - נתכפרין העוונות כנ"ל.

וזהו בחינות 'ארבע ציצית' - שהם בחינת ה'רוח-חיים', כמו שכתוב (יחזקאל לד, ט): "כה אמר ה' מארבע רוחות באי הרוח". שעל-ידי-זה מכניעין ה'רוח-סערה', ה'רוח של המתנגדים' החולקים על הצדיקים-

אמתיים, שממשיכין 'אריכת הרוח' שלהם מ'הרב-דקלפה' וכו'.

וזה בחינת 'טלית לבן' - "שנתעטף הקדוש-ברוך-הוא בטלית לבן, וסדר שלש-עשרה מדות של רחמים" (ראש-השנה יז: ובמהרש"א; רבנו-בבתי, במדבר טו, לח). כי ה'שלש-עשרה מדות של רחמים', הם בחינת ה'רוח-חיים' דקדשה' כנ"ל.

וזהו בחינת 'טלית', שהוא "ארבע פגפות" (דברים כב, יב) - בחינות "הרוח" "מארבע רוחות" כנ"ל.

והינו 'טלית לבן' - הפך בחינות 'רוח-דקלפה', בחינת 'עשו', שהוא "אדמוני בלו באדרת שער" (בראשית כה, כה). ופרש רש"י: "בטלית" - 'בטלית' דיקא, בחינת 'טלית דקלפה' - בחינת 'טלית אדום', שממשם נמשך ה'רוח של הרשעים' כנ"ל.

ועל-ידי 'טלית דקדשה', בחינת 'טלית לבן', מכניעין אותו - כי משם נמשך ה'רוח-חיים' דקדשה', שהוא בחינת 'שלש-עשרה מדות של רחמים' כנ"ל.

ועל-כך "נתעטף הקדוש-ברוך-הוא ב'טלית לבן' דיקא, וסדר לפני משה 'שלש-עשרה מדות של רחמים'" - כי על-ידי 'טלית דקדשה', בחינת "ארבע פגפות", שהוא בבחינות 'מקיף', שהוא בחינת ה'רוח-חיים', בחינות (קהלת א, ו): "סובב סבב הולך הרוח" - נכנע 'טלית דקלפה', בחינת ה'רוח דקלפה'.

ג.
(ח"א מז)

'הארת פנים' - הוא תקונו ו'אמת' (שמות לד, ו), בחינת 'יעקב', כמו

שְׁפָתוֹב (מִיכָה ז, ב): "תִּתֵּן אֶמֶת לַיַּעֲקֹב" - וְהוּא בְּחִינַת תְּפִלִּין.

הַדִּין" - שְׁזָה בְּחִינַת 'יִצְרָה־רַע', וְאַחֲרֵי־כֵן בְּבִיכּוֹל שָׁבַר ה'יִצְרָה־רַע, "וְשִׁתַּף מִדַּת רַחֲמִים" וְכוּ'.

ד.

(ח"א ס, ו-בסוף)

יֵשׁ שֶׁנֶּפֶל מִכָּל ה'שְׁבָעִים־פָּנִים, עַד שְׂאִי־אֶפְשָׁר לְעוֹרְרוֹ בְּשׁוּם 'פָּנִים', כִּי־אִם עַל־יְדֵי 'סְפוּרֵי־מַעֲשֵׂי־שָׁל שָׁנִים קִדְמוֹנִיּוֹת, שֶׁכָּל ה'שְׁבָעִים־פָּנִים, 'שְׁבָעִים שָׁנִים, מְקַבְּלִין חַיּוֹת מִשָּׁם.

וּמִזָּה הַכַּח נִשְׁתַּלְשַׁל וְנִמְשָׁךְ כַּח לְמַטָּה לְשִׁבְר ה'יִצְרָה־רַע' - כִּי לֹא זֹאת לֹא הָיָה כַּח לְשִׁבְר ה'יִצְרָה־רַע'.

וְכֵן מְבֹאֵר לְשׁוֹן זֶה בְּגִמְרָא (יומא סט): "זוֹ הִיא גְבוּרַת גְבוּרַתוֹ שֶׁכּוֹבֵשׁ אֶת יִצְרוֹ, שְׁנוֹתָן 'אֶרֶץ אֲפִים' לְרַשָּׁעִים".

וְזֶה בְּחִינַת 'עֵתִיק', בְּחִינַת 'זִקֵּן', בְּחִינַת 'הִדְרַת־פָּנִים, שֶׁכָּל ה'שְׁבָעִים־פָּנִים' מְקַבְּלִין 'חַיּוֹת' וְ'הַדּוּר' מִשָּׁם.

נִמְצָא: שֶׁמָּה שֶׁהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ כּוֹבֵשׁ מִדַּת־הַדִּין וּמֵאֲרִיךְ אִפּוֹ - הוּא בְּחִינַת 'שְׁבִירַת הַיִּצְרָה־רַע' אֲצִלוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְעַיִן ב'זֵהָר' בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת: שֶׁבְּחִינַת 'מִדַּת־הַדִּין' הוּא 'שָׂרֵשׁ בְּחִינַת הַיִּצְרָה־רַע'.

ו.

(ח"א קנה)

וְזֶה בְּחִינַת: "אֶרֶץ אֲפִים" (שְׁמוֹת לד, ו) - הִינּוּ: מַה שְּׂאִינּוּ יֵרָא מִשׁוּם דְּבַר, וְאִינּוּ מִשְׁגִּיחַ עַל שׁוּם בְּטוֹל וּבְלָבוּל בְּעִבּוּדָתוֹ, רַק עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ, זֶה בְּחִינַת: "אֶרֶץ אֲפִים" - שְׂאִין שׁוּם דְּבַר יָכוֹל לְבַלְבֵּל אוֹתוֹ, כִּי לֹא אִכְפַּת לֵה שׁוּם דְּבַר, רַק עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ בְּעִבּוּדָתוֹ אֶת הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ.

וְזֶה בְּחִינַת (שְׁמוֹת לד, ו): "וְרַב חֶסֶד" - כִּי "הַלּוֹמֵד אֶת תַּלְמִידוֹ הֵלְכָה אַחַת, עוֹשֶׂה עִמּוֹ חֶסֶד" (עַל־פִּי כְּתוּבוֹת צו. עַיִן בְּפָנִים), וְעַל־כֵּן כְּשֶׁמְעוֹרְרוֹ עִם 'אֵיזָה פָּנִים' שֶׁל ה'שְׁבָעִים־פָּנִים' שֶׁמְלַבֵּשׁ אוֹתוֹ - הוּא בְּחִינַת 'חֶסֶד סֵתֵם'.

אֲבָל כְּשֶׁמְעוֹרְרוֹ עַל־יְדֵי 'סְפוּרֵי־מַעֲשֵׂי־שָׁל שָׁנִים קִדְמוֹנִיּוֹת' - הוּא בְּחִינַת: "וְרַב חֶסֶד" - כִּי כָּל ה'פָּנִים' וְכָל ה'חֶסְדִּים' מְקַבְּלִין מִשָּׁם.

כִּי "אֶרֶץ אֲפִים" הוּא תְּלוּי בְּבְחִינַת "אֲמוּנָה" - כִּי "כָּל־זִמְן שֵׁישׁ עִבּוּדָה־זָרָה, בְּעוֹלָם חֲרוֹן־אֵף בְּעוֹלָם" (סְפָרֵי פָּרֹשֶׁת רֵאָה). אֲבָל עַל־יְדֵי 'אֲמוּנָה' שֶׁהוּא 'הַפָּךְ עִבּוּדָה־זָרָה', נִתְבַּטַּל ה'חֲרוֹן־אֵף, וְזוֹכִין ל'אֲרִיכַת־אֲפִים' שֶׁהוּא 'הַפָּךְ חֲרוֹן־אֵף'.

ו'מְרֻדְכִי" הוּא בְּחִינַת (שְׁמוֹת לד, ו): "רִ"ב חֶסֶד" - כִּי הֵם בְּמִסְפָּר־הַשְּׁוֹה [274] (מִחֲבַרְת־הַקֵּדֶשׁ לְהָאֲרִיז"ל, פּוּרִים), בְּחִינַת 'עֵתִיק'.

ה.

(ח"א עב)

הִינּוּ: שְׁזוֹכָה עַל־יְדֵי 'אֲמוּנָה', ל'אֲרִיכַת־אֲפִים, שֵׁי־אֲרִיךְ אִפּוֹ עַל כָּל דְּבַר בְּלָבוּל וּמְנִיעָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו בְּתַפְלָתוֹ וְעִבּוּדָתוֹ, שֵׁי־סָבַל הַכָּל, וְלֹא יִתְעַצֵּב וְלֹא

גַּם לְמַעַלָּה בְּבִיכּוֹל אֲצִלוֹ יִתְבָּרֵךְ, מְצִינּוּ בְּחִינַת 'יִצְרָה־רַע', כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַז"ל (בְּרֵאשִׁית־רַבָּה יב; רַש"י בְּרֵאשִׁית א, א): "בְּתַחֲלָה עָלָה בְּמַחֲשָׁבָה לְבְרָא אֶת הָעוֹלָם בְּמִדַּת־

יתעצל על-ידי-זה כָּלֵל, רק יעצר רוחו ולא יכפת לה כָּלֵל, ויעשה את שלו בעבודתו, ויעבר על הכל, ולא יחוש על כל הבלבולים והמניעות כָּלֵל.

שְׁכַל-זֶה הוא בחינת "אָרֶךְ אִפְיִים", שזוכין על-ידי 'אמונה', שהוא בחינת 'פחה-גודל וכתה-צומח' - כי על-ידי-זה הוא גדל וצומח ומצליח בעבודתו, כי לא יוכל לבלבלו שום מונע להפילו בעצבות ועצלות חס-ושלום, ולמנעו על-ידי-זה חס-ושלום, רק יעשה את שלו בזריזות ושמחה וכו'.

וְדַע: ש"אָרֶךְ אִפְיִים" תלוי ב'אָרֶץ-יִשְׂרָאֵל', כי שם זוכים לבחינת "אָרֶךְ אִפְיִים". כי 'אָרֶץ-יִשְׂרָאֵל' הוא בחינת 'אמונה' וכו', ועל-ידי 'אמונה' זוכין לבחינת 'אריכת אפים' כָּלֵל.

נִמְצָא: ש'עקר עבודת איש הישראלי, זוכין על-ידי 'אָרֶץ-יִשְׂרָאֵל', שהוא בחינת 'אמונה', בחינת 'אריכת אפים', בחינת 'פחה-גודל וכתה-צומח' וכו', שאי-אפשר לזכות ל'עבודת-השם באמת', ביי-אם על-ידי-זה, וכנ"ל.

וְעַקֵּר גִּדְלַת הַהִשְׁתַּקְקוּת וְהַהֲתַלְהָבוּת שֶׁל 'מִשְׁהֲרִבְנוּ' עַל-יִוְהֵשְׁלוֹם, שֶׁהִיָּה מִתְלַהֵב ל'אָרֶץ-יִשְׂרָאֵל' בְּלִכְפֹּךְ, הִיָּה רַק בְּשִׁבִיל מִדָּה זֹאת שֶׁל 'אֲרִיכַת אִפְיִים', מִחֲמַת שֶׁרָאָה שֶׁשָּׁם ב'אָרֶץ-יִשְׂרָאֵל' זֹכִינַן לְבַחֲבִינַת "אָרֶךְ אִפְיִים".

וְזֶה שְׁאֲמָרוּ רַז"ל (סנהדרין קיא - על שמות לה, ח): "וַיִּמְהַר מֹשֶׁה וַיִּקְדֵּ אֶרְצָה וַיִּשְׁתַּחֲוֶה", "מָה רָאָה, אָרֶךְ אִפְיִים רָאָה". כי מִחֲמַת שֶׁרָאָה בְּחִינַת "אָרֶךְ אִפְיִים", שֶׁהוּא

תלוי ב'אָרֶץ-יִשְׂרָאֵל' כָּלֵל - עַל-כֵּן "וַיִּקְדֵּ אֶרְצָה" - שֶׁהִיָּה לְבוֹ בּוֹעֵר ל'אָרֶץ-יִשְׂרָאֵל', כְּדֵי לְזַכּוֹת ל'אָרֶךְ אִפְיִים' כָּלֵל.

וְזֶה שְׁאֲמָרוּ שָׁם: "וַיְחַד אָמַר אָמֵת רָאָה, מִר אָמַר חֲדָא וּמִר אָמַר חֲדָא, וְלֹא בְּלִיגִי". כי 'אָרֶץ-יִשְׂרָאֵל' הוא בחינת 'אמת', כמבאר במקום-אחר (לקוטי-מוהר"ן ח"א מז). ומסיק שם בגמרא: "שִׁמְעַ מִנָּה אָרֶךְ אִפְיִים רָאָה" - כי עֵקֶר הוּא בְּחִינַת 'אֲרִיכַת אִפְיִים' כָּלֵל.

וְצָרִיךְ כָּל אָדָם לְבַקֵּשׁ מִהַשֵּׁם-יִתְבַּרֵּךְ: "שִׁיְהִיָּה לוֹ בְּסוּפִין וְנִעְגוּעִים ל'אָרֶץ-יִשְׂרָאֵל"! וְגַם: "שִׁיְהִיָּה גְעוּגוּעִים לְכָל הַצַּדִּיקִים ל'אָרֶץ-יִשְׂרָאֵל". וְהוּא סִגְלָה לְה'פֶּעַס' וְל'עֲצָבוּת' - כִּי "כָּל הַבּוֹעֵס כָּאֵלוֹ עוֹבֵד עִבּוּ"ם" (שבת קח). אָבֵל 'אָרֶץ-יִשְׂרָאֵל' הוּא בְּחִינַת 'אָמוּנָה', בְּחִינַת 'אָרֶךְ-אִפְיִים', הַפֶּךְ ה'פֶּעַס'.

[שְׁבַח-הַר"ן כב: וְאָמַר: שִׁמְתַּחֲלָה הִיָּה 'פֶּעַס' גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד. וְאַחֲרֵיכֵן מִחֲמַת שֶׁרְצָה לְהִיּוֹת אִישׁ פֶּשֶׁר כְּרִצּוֹנוֹ יִתְבַּרֵּךְ, הִתְחִיל לְשַׁבֵּר מִדָּה זֹאת שֶׁל 'פֶּעַס', עַד שֶׁזָּכָה לְשַׁבֵּר מִדָּה זֹאת שֶׁל 'פֶּעַס'. רַק 'טוֹב', בְּלִי שׁוּם צַד קַפִּידָא בְּעוֹלָם - זָכָה רַק בְּאָרֶץ-יִשְׂרָאֵל.

אָבֵל תְּכַלִּית שְׁבִירַת מִדָּה זֹאת מִהַפֶּךְ אֶל הַפֶּךְ, דְּהִינּוּ לְהַתְהַפֵּךְ לְטוֹב גָּמוּר, שֶׁלֹּא יִכְפַּת לָהּ כָּלֵל וְכָלֵל שׁוּם דְּבַר, וַיְהִיָּה רַק טוֹב, בְּלִי שׁוּם צַד קַפִּידָא בְּעוֹלָם - זֶה זָכָה רַק בְּאָרֶץ-יִשְׂרָאֵל, שֶׁם זָכָה לָזֶה שְׁנִתְבַּטַּל הַפֶּעַס בְּתַכְלִית הַבְּטוּל, וְזָכָה וְנִעְשָׂה 'טוֹב' מִמֶּשׁ, וְלֹא נִשְׁאָר בּוֹ שׁוּם צַד קַפִּידָא בְּעוֹלָמָא.

עַד שֶׁאַחֲרֵיכֵן - אָפְלוּ מִי שֶׁהִיָּה עוֹשֶׂה לוֹ כָּל הַרְעוּת שֶׁבְּעוֹלָם, לֹא הִיָּה בְּלִבּוֹ שׁוּם צַד שֶׁנֶּאֱמַר וּקְפָדָא עָלָיו, אֲדַרְבָּא הִיָּה אוֹהֲבוֹ וְלֹא הִיָּה בְּלִבּוֹ עָלָיו כָּלֵל - כִּי הִיָּה רַק 'כָּלוֹ טוֹב' מִמֶּשׁ. וְגִדְלַת עֵצִים הַפְּלִגַת מִדַּת טוֹבוֹ, הִיָּה מִפְּרָסֵם לְכָל מַפְרִיזֵי, כִּי הִיָּה רַק 'כָּלוֹ טוֹב' בְּלִי שׁוּם צַד קַפִּידָא וְכַעַס כָּלֵל רַק כָּלוֹ טוֹב. וְזֶה זָכָה בְּאָרֶץ-יִשְׂרָאֵל].

ז.

(ח"א רנו; חיי-מוהר"ן קלו; פּרפּראות-לחכמה ח"א רנו)

שם 'את"ה', מסגל על הים להכניע הגלים. והפסוד (תהלים פט, י): "בשוא גליו אתה תשבחם".

אמר המעתיק (הרב מטשעהרין ז"ל): שמעתי מאיש אחד ששמע מרבי שמעון: שהפרוש הוא כך: ש'את"ה' ראשי-תבות: 'אל"ף תי"ו ה"א'.

על-בן צריכין לכתב 'חמשה מכתבים' שקורין 'קוויטלעך' [פתקים] ועל כל 'קוויטל' יכתב שתי התבות: "ורב חסד" (שמות לז, ו) - שגימטריא שלו ר"פ, וחמשה פעמים ר"פ עולים אלף ת' [אלף וארבע-מאות], וה'חמשה קוויטלעך' בעצמם הם ה"א.

וזהו שם 'את"ה' מסגל על הים - הינו: 'אל"ף תי"ו ה"א'.

ובשעת ה'רוח-סערה' חסו-שלום, ישליך 'חמשה קוויטלעך' שכתוב בהם: "ורב חסד" - לתוך הים, ובודאי יועיל.

ורבי שמעון אמר: שהוא בעצמו השתמש בזה בהיותו על הים, והועיל לו מאד בעזרת-השם-יתברך. וקדם שנסע פעם שניה לארץ-ישראל, היה פה ברסלב, והלך להסופר, וכתב לו פמה קוויטלעך הנ"ל, על גויל ובכתב-אשורית.

ח.

(שיחות-הר"ן פט; חיי-מוהר"ן עא)

דע: שיש חבילות חבילות של עברות רחמנא-לצלן. כי "עברה גזירת עברה" (אבות פ"ד מ"ב) - הינו: כשאדם עובר עברה חסו-שלום, אזי 'עברה ראשונה'

גזירת אותו לעשות 'עברות אחרות' השיכים לה.

וכן כשעושה עברה אחרת חסו-שלום, אזי גזירת גם-כן עברות השיכים לה.

ומכל חבילה וחבילה - נבראת פת אחת של מחבלים ומקטרגים ("והעובר עברה אחת, קונה לו קטגור אחד". אבות פ"ד מ"א). והמחבלים צועקים: "הב לנא חיי, הב לנא מזוני" [תן לנו חיים, תן לנו מזון]. כי הוא ה'בעל-עברה', הינו שהוא ה'בעל של העברה', וצריך לתן להם חיי ומזוני.

כי עברה הראשונה עשה בלי הכרת, וצריך בודאי לתן לה מזונות.

ואפלו העברות האחרות השיכים לעברה הראשונה שנגררו אחריה, צריך לתן להם גם-כן מזונות, ואף-על-פי שהיה כמו מכרח לעשותן.

כי עברה הראשונה גררה אותן, כי יש להם טענה: "היה לך לעשות מצוה תכף אחר עברה הראשונה, והייתה המצוה מגנה עליו"! - על-בן צריך לתן לכלם מזונות וחיות. (עין 'תמר-דבורה' להרמ"ק, פרק א, מדה ב' נשא עין).

והתקון הוא: שילמד לעשות ולקיים השלש-עשרה מדות של רחמים וחסדים - דהינו: שיהיה לו רחמנות, וירבה לעשות חסד, ויקים כל השלש-עשרה מדות של רחמים. ועל-ידי-זה מעורר למעלה כל השלש-עשרה מדות העליונים של רחמים.

ועל-ידי-זה נכנעין ועוברין המחבלים שנעשו על-ידי העברות.

בְּבַחֲנֵינָת (סליחות): "אל מִלְךָ יוֹשֵׁב עַל
כַּפַּי רַחֲמִים וְכוּ', מוֹחֵל עֲוֹנוֹת
עִמּוֹ מֵעֵבִיר רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן" - הִינּוּ: שְׁעַל-
יְדֵי ה'שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים,
מֵעֵבִיר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲבֵרוֹת
הָרֵאשׁוֹנִים שֶׁבְּכָל חֲבִילָה וְחֲבִילָה.

וְעַכְשָׁיו שֶׁהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ בְּרַחֲמָיו הַעֲבִיר
וּבִטֵּל הָעוֹזֵן רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן שֶׁבְּכָל
חֲבִילָה וְחֲבִילָה - מֵהֵיכָן יִקְבְּלוּ 'שְׂאֵר
הָעוֹזְנוֹת' שֶׁל כָּל חֲבִילָה וְחֲבִילָה 'חֵיוֹת'?
מֵאַחַר שֶׁנִּתְבַּטַּל וְנִפְסַק שְׂרָשָׁם שֶׁהוּא הָעוֹזֵן
הָרֵאשׁוֹן שֶׁבְּכָל חֲבִילָה וְחֲבִילָה!?

אֲזִי 'שְׂאֵרֵי הָעוֹזְנוֹת', שָׁבִים וּבָאִים אֶל
הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ: "שִׁיתָן לָהֶם חֵיוֹת!" -
וְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ בְּעֶצְמוֹ נוֹתֵן לָהֶם חֵיוֹת! -
וְנִפְטָר הָאָדָם מֵהֶם - כִּי אֵין צְרִיךְ לָתֵן לָהֶם
עוֹד חֵיוֹת עַכְשָׁיו, אַחַר שֶׁזָּכָה לְעוֹרֵר רַחֲמָיו
יִתְבָּרֵךְ לְהַעֲבִיר רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן וְכוּ' כַּנֶּ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת: "אֶלְמֶדָה פִּשְׁעִים דְּרַכִּיךָ
וְחַטָּאִים אֵלֶיךָ יָשׁוּבוּ" (תהלים נא, טז).
"דְּרַכִּיךָ" - זֶה בְּחִינַת ה'שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה מִדּוֹת'
- כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "הוֹדַעְנִי נָא אֶת דְּרַכֶּךָ"
(שמות לג, יג), שֶׁהָרֵאָה לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
ה'שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה מִדּוֹת'.

הִינּוּ: כְּשֶׁלוֹמְדִים לַעֲשׂוֹת ה'שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה
מִדּוֹת' - אֲזִי "וְחַטָּאִים אֵלֶיךָ יָשׁוּבוּ"
- שֶׁהַחַטָּאִים הַנִּשְׂאָרִים שֶׁבְּכָל חֲבִילָה,
שָׁבִים אֶל הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ חֵיוֹת.
אֵךְ מֵאֵין הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן לָהֶם
חֵיוֹת!?

דַּע: כִּי יֵשׁ בְּפִטְרָא-אַחְרָא בְּחִינַת 'רֵאשׁוֹן
לְרֵאשׁוֹנִים', בְּחִינַת 'אָדָם' שֶׁנִּקְרָא
'רֵאשׁוֹן' (פסחים ה.), כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית כה,
כה): "וַיֵּצֵא הָרֵאשׁוֹן אֲדָמוֹנִי".

וְהוּא בְּחִינַת 'רֵאשׁוֹן לְרֵאשׁוֹנִים', שֶׁהוּא
'רֵאשׁוֹן' לְהַעֲבֵרוֹת הָרֵאשׁוֹנִים'
הַנֶּ"ל, כִּי כָּלֵם נִמְשָׁכִים וּבָאִים עַל-יְדוֹ.

כִּי בְּאֵמַת לְפִי גָדַל קִדְשַׁת יִשְׂרָאֵל - אֵין
רְאוּי לָהֶם כָּלֵל לַעֲשׂוֹת עֲבֵרוֹת חֹסֶ-
וְשָׁלוֹם. רַק מִחֲמַת תַּקְּףָה הַגְּלוּת שֶׁסּוּבְלִים
מִהָאֵמוֹת עַל-יְדֵי מַסִּים וְאַרְנוֹנִיּוֹת, מִחֲמַת זֶה
בָּאִים לַעֲבֵרוֹת.

נִמְצָא: שֶׁכָּל הָעֲבֵרוֹת נִמְשָׁכִים עַל-יְדֵי
'אָדָם', שְׂאֵנוּ מְסוּרִים בְּגִלוּת
אֲצִלוֹ, וְהוּא בְּחִינַת 'רֵאשׁוֹן לְרֵאשׁוֹנִים' כַּנֶּ"ל.
- וְעַל-כֵּן הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן הָעוֹזְנוֹת
עֲלֵיו, וְנִמְשָׁךְ לָהֶם חֵיוֹת מִמֶּנּוּ.

וְכַל-זֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי הַרַחֲמָנוּת, שְׁעַל-
יְדֵיזֶה מְעוֹרְרִין ה'שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה
מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים' כַּנֶּ"ל.

אֲבָל ה'עֲנִיִּים' שְׂאֵין לָהֶם מִדַּת 'רַחֲמָנוּת',
מִפְּנֵי שֶׁהֵם בְּחִינַת "תַּקְפָּא דְּדִינָא"
וְכוּ'. וּמֵאַחַר שְׂאֵין לָהֶם 'רַחֲמָנוּת', דִּהְיֵנוּ
בְּחִינַת ה'שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים',
וְאֵין יְכוּלִין לְעוֹרֵר ה'שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה מִדּוֹת'
הָעֲלִיוֹנִים' - עַל-כֵּן צְרִיכִין לְבַקֵּשׁ וּלְחַנּוּן
מִהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ 'רַחֲמִים': "שִׁירָחֶם מֵעֶצְמוֹ
יִתְבָּרֵךְ עִם ה'שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה מִדּוֹת' שְׁלוֹ,
וַיַּעֲזֵר בְּרַחֲמָיו ה'שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁל
רַחֲמִים', וַיַּעֲבִיר רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן!"

וְזֶה בְּחִינַת שְׂאֵנוּ מִבְּקָשִׁים מִהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ
(תהלים עט, ח): "אל תִּזְכַּר לָנוּ עֲוֹנוֹת
רֵאשׁוֹנִים, מֵהֵר יִקְדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דָלוּנוּ
מְאֹד!" - לְבַל יִזְכַּר לָנוּ עֲוֹנוֹת הָרֵאשׁוֹנִים
שֶׁבְּכָל חֲבִילָה וְחֲבִילָה שֶׁל עֲוֹנוֹת.

דִּהְיֵנוּ: שְׁיַעֲבִיר רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן שֶׁבְּכָל
חֲבִילָה וְחֲבִילָה, בְּחִינַת "מֵעֵבִיר

ראשון ראשון" - שעל-ידי-זה ממילא בטליו ונסתלקין שאר העוונות.

אך לזה היינו צריכים לקים כל השלש-עשרה מדות של רחמים - כדי לעורר השלש-עשרה מדות העליונים בנ"ל. ועל-זה אנו מבקשין: "מהר יקדמונו רחמיה" דיקא מעצמה, "פי דלנו מאד", הינו: פי אנחנו דלים ואביונים מאד, ואין לנו מדת הרחמנות בנ"ל, ואין לנו בח שאנחנו נזכה לעורר השלש-עשרה מדות של רחמים'.

על-כן אנו פורשים כפינו לפניו יתברך ומתחננים אליו: "שיעורר בעצמו השלש-עשרה מדות של רחמים! ועל-ידי זה "אל תזכר לנו עוונות ראשונים" וכו' בנ"ל.

"סלח נא לעון העם הזה בגדל חסדך, וכאשר נשאתה לעם הזה" (במדבר יד, יט)

ט.

(ח"ב ז, ג"א)

עקר הרחמנות הוא: פשישראל עם קדוש" (דברים ז, ו; יד, ב; יד, כא; כו, יט), נוכלין חסוֹשֵׁלוֹם בעוונות רחמנא-לצלן.

וזהו משאוי כבד מאד, שאי-אפשר לשא כלל - פי הם רחוקים לגמרי מעוון, ואין שייך להם כלל כלל לא, לפי גדל קדשם משרשם וגדל דקותם ורוחניותם. וזהו עקר הרחמנות, להוציאם מהמשאוי הכבד של עוונות.

ועל-כן משה רבנו עליו-השלוֹם, בכל-עת שנפלו ישראל באיזה עוון,

היה מוסר נפשו עליהם והתפלל בעדם, כגון ב'מרגלים' וכיוצא. כי ידע: שלפי קדשת ישראל ודקותם, הם רחוקים מעוון, ואי-אפשר להם לשא כלל המשא הכבד של עוון.

ובזמן שבית-המקדש היה קים, היינו נקיים מעוונות - פי "תמיד של שחר היה מכפר על עברות של לילה, ותמיד של בין-הערבים היה מכפר על עברות של יום" (רש"י ישעיה א, כא).

פי ישראל "עם קדוש", לפי גדל רוחניותם ודקותם וכו', צריכין את הבית-המקדש שיכפר בכל-יום. ומעת שחרב, אין מי שיכפר בעדנו.

וזה בחינת 'הנכה'! - פי כל אחד ואחד, כפי מה שזוכה לפעל בקשתו ביום-הכפורים, דהינו בקשת "סלח נא" - כן יש לו 'הנכה'!

פי משה רבנו בקש (במדבר יד, יט): "סלח נא לעון העם הזה" - על חטא המרגלים שארמו חרבן בית-המקדש, כמו שאמרו רז"ל (תענית כט. סוטה לה): "אתם בכיתם בכיה של חנם, אני אקבע לכם בכיה לדורות".

פי "אותו הליכה" (במדבר יד, א - ויבכו העם בלילה תחוא) ליל תשעה-באב היה שבו נחרב הבית-המקדש - ומשה רבנו בקש על-זה: "סלח נא", פי בזה החטא והפגם תלויים כל העוונות, פי על-ידי-זה נחרב הבית-המקדש.

וכשזכה לפעל בקשתו - מזה נעשה בחינת 'חנפת הבית', בחינת 'חנכה', הפך 'חרבן הבית'.

וְכַן כָּל-אֶחָד כָּפִי מֵה שְׂזוּכָה לַפֶּעַל בְּקִשְׁת
"סֶלַח נָא" בְּיוֹם-הַכַּפּוּרִים, שְׁעַל-יְדֵי-
זֶה נִתְתַּקֵּן פָּגַם 'חֲרַבֵּן הַבַּיִת' - כְּמוֹ כֵן נַעֲשֶׂה
בְּחִינַת 'חֲנֻכַּת הַבַּיִת', בְּחִינַת 'חֲנֻכָּה'.

וְעַל-כֵּן רָמַז מֹשֶׁה רַבְּנוּ צְרוּפָה 'חֲנוּכָּה',
בַּפְּסוּק: "סֶלַח נָא" - כִּי "סֶלַח
נָא לְעֵינַי הָעַם הַזֶּה בְּגֹדֶל חַסְדְּךָ וְיִכְאֹשֶׁר
נָשֵׂאתָה וְכוּ', הוּא רְאֵשֵׁי-תְבוּת: 'חֲנוּכָּה',
כִּי 'חֲנֻכָּה' נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי "סֶלַח נָא" וְכוּ'
כַּנ"ל.

"וַיֹּאמֶר ה' סֶלַחְתִּי כְּדַבְּרְךָ" (בַּמִּדְבָּר יד, ב)

י

(ח"א קעז)

יֵשׁ צְדִיקִים-אֲמִתִּים, שְׁיֵשׁ לָהֶם כַּח
כְּשֹׁתֵינַי יֵין לַפְּעָמִים, לְמַחֵל עֲזוֹנוֹת
עַל-יְדֵי-זֶה.

[חֵי-מוֹתֵר"ן קִיז: בַּשָּׁבַת שֶׁלִּפְנֵי חֲתֻמַּת בְּתוּ מְרִים ז"ל,
פְּרֻשֶׁת נַח תַּקֵּס"ה אָמַר רַבְּנוּ ז"ל הַתּוֹרָה הַזֶּה - וַאֲמַר אָז:
"מִי שְׂיָכוֹל לְשִׁתּוֹת, יָכוֹל לְכַפֵּר עֲזוֹנוֹת". "אִז אַ גּוֹטְעֵר
יוד טִיט אַ טְרִינק וויין, קען ער מוּחַל עֲזוֹנוֹת זיין"].

כִּי "יֵין יֵשׁ לוֹ שְׁנַי בְּחִינּוֹת, זָכָה נַעֲשֶׂה
רֵאשׁ" וְכוּ' (יֹמָא עוּ), וְכַשְׁנַעֲשֶׂה 'רֵאשׁ',
בְּחִינּוֹת 'מִחִין' - עַל-יְדֵי-זֶה יָכוֹל לְכַפֵּר
עֲזוֹנוֹת, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (מִשְׁלֵי טז, יד): "וַאֲיֵשׁ חָכָם
יִכְפָּרְנָה".

וְזָהוּ (בַּמִּדְבָּר יד, ב): "וַיֹּאמֶר יְיָ סֶלַחְתִּי
כְּדַבְּרְךָ" - רְאֵשֵׁי-תְבוּת: "כּוּס"י"
(תַּהֲלִים כג, ה - "כּוּסֵי רוּיָה").

"כְּדַבְּרְךָ" - דְּבַר ר' רְאֵשֵׁי-תְבוּת: "דְּשִׁנְתָּ
בְּשִׁמּוֹן רֵאשֵׁי" (תַּהֲלִים שם),
בְּחִינַת 'שְׁלֻמוֹת-הַמִּחִין', בְּחִינַת 'שִׁמּוֹן' וְכוּ'.

וְזָהוּ: "סֶלַחְתִּי כְּדַבְּרְךָ" - שֶׁהַסְּלִיחָה
כְּדַבְּרְךָ דִּיקָא, כָּפִי בְּחִינַת "דְּשִׁנְתָּ
בְּשִׁמּוֹן רֵאשֵׁי" שְׂאֵתָה זוּכָה.

הֵינּוּ: כָּפִי הַמִּחִין שְׂזוּכָה הַצְּדִיק הָאֲמֵת
עַל-יְדֵי שְׁתִּית הַיֵּין, כְּמוֹ-כֵן זוּכָה
לְסִלְיָחוֹת-עֲזוֹנוֹת. כִּי עֶקֶר הַסְּלִיחָה, עַל-יְדֵי
הַחֲכָמָה וְהַמִּחִין הַקְּדוּשִׁים שְׁמֻקְבֵּל.

יא

(ח"ב סו)

כְּשִׁנְתַּרְצָה הַקְּדוּשֵׁי-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל
בְּיוֹם-הַכַּפּוּרִים וַאֲמַר:

"סֶלַחְתִּי כְּדַבְּרְךָ" (בַּמִּדְבָּר יד, כ - עַל-פִּי רְשִׁי כִּי-
תִשָּׂא לִּי, יֵא; עֶקֶב ט, יח) - אָזִי כְּבִיכּוֹל נִגְדֵל "שְׁמוֹ
יִתְבָּרַךְ הַמְּשַׁתֵּף בְּשִׁמּוֹנוֹ" (יְרוּשָׁלַּיִם תַּעֲנִית יא).

וְעַל-כֵּן נִצְטוּוּ תַּכְּף אַחַר יוֹם-הַכַּפּוּרִים
עַל שַׁבַּת (שְׁמוֹת לז, א-ב-ג) - כִּי
"שַׁבַּת שְׁמָא דְקַדְשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא" (זֶהַר יִתְרו
פח:): כַּנ"ל.

וְעַל-כֵּן קוֹרִין מְחַרַּת יוֹם-הַכַּיִפּוּרִים "שֵׁם
ה'" - כִּי אַחַר הַמְּחִילָה וְהַסְּלִיחָה
שְׁנַעֲשֶׂה בְּיוֹם-הַכַּפּוּרִים, נִגְדֵל שֵׁם ה'.

וְלְקוּטֵי-הַלְכוּת, שַׁבַּת ה', טו: מ"שם ה'" נִמְשָׁךְ
מְחִילָה וְסִלְיָה וְכַפָּרָה לְכָל הָעֲזוֹנוֹת, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (תַּהֲלִים
עט, ט): "וְכַפֵּר עַל חַטָּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֹךְ". וְכְמוֹ שְׁכַתּוּב
(שְׁמוֹת לג, יט): "אֲנִי אֶעֱבִיר כָּל טוֹבֵי עַל פְּנֵיךָ וְקִרְאתִי בְּשֵׁם
ה' לְפָנֶיךָ". "בְּשֵׁם ה'" דִּיקָא. עַל-יְדֵי-זֶה "וְחִנּוּתִי אֶת אֲשֶׁר
אֲחֹךְ" וְכוּ'.

כִּי כָּל הַשְּׁלֹש־עֶשְׂרֵה מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים שְׁמֻשָּׁם כָּל
הַסְּלִיחוֹת וְהַכַּפָּרוֹת - כֻּלָּם הֵם מִשְׁם ה'. כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (שְׁמוֹת
לז, ה-ו): "וַיִּקְרָא בְּשֵׁם ה', וַיַּעֲבֵר ה' עַל פְּנֵי וַיִּקְרָא ה' ה'
אֵל רַחֲוִים וְחִנּוּן וְכוּ', נוֹשֵׂא עוֹן וְפָשַׁע" וְכוּ', וְכַמְבֹאֵר
בְּסִימָן סו (בְּלְקוּטֵי-תַנְיָא) בְּעֵנֵן מֵה שְׁקוֹרִין מְחַרַּת יוֹם-
הַכַּפּוּרִים "שֵׁם ה'", עֵינֵי-שָׁם].

- סליחות -

יב.

(ח"א ער)

כמו שיש התעוררות מאדם לחברו, כגון
בשרואין שאחד אומר 'בקשות'
ו'סליחות' בהתעוררות בלב-נשבר - אזי
חברו מתעורר ממנו גם-כן, כי מתעורר
מחברו, ומתחיל להסתכל על-עצמו,
ונתעורר גם-כן, ומתחיל לומר גם-כן בקשות
בהתעוררות-הלב. [עין הספור ממוהרנ"ת ורבי ליפא
- המובא להלן מ'אבני-הבזל', התקרבות מוהרנ"ת אות ו
- שמוהרנ"ת ז"ל נתקרב על-ידי הסליחות של רבי ליפא].

כמו-כן יש אצל האדם עצמו, התעוררות
מנה ובה, שמתעורר מתוך דברי-
עצמו - דהינו: שאומר בקשות ותחנונות
בהתעוררות וצועק וי לי. ובתוך-כך נתעורר
מזה, ומתחיל להסתכל על-עצמו: "היכן
אני, ומי צועק כה, הלא וי לי, לי ממש!"

ומתחיל שנית לצעק: "וי לי", 'לי דיקא.
ואף שבתחלה נדמה לו: "כאלו
גם-כן אומר באמת פראוי!" - עם-כל-זה:
אחר-כך רואין ההפרש בין קדם לאחר-כך.
והבו.

יג.

(ח"ב חו)

'סליחת העוון' - בא על-ידי רבוי-
התפלות, שעל-ידי-זה ה'שמש'
זרחת, שעל-ידיה בא רפואה.

כי ה'עוון' הוא בחינת 'ענן', שמתשיך
'אור-השמש'. כי טבע ה'עוונות' הם
בחינת 'חשך', כמו שכתוב (ישעיה כט, טו):
'והיה במחשך מעשיהם'.

וזה בחינת ה'חולאת', כי עקר ה'חולאת'
באה מ'עוונות', כמו שאמרו רז"ל (שבת
נח): "אין יסורין בלא עון, שנאמר (תהלים פט,
לג): 'ופקדתי בשבט פשעים ובנגעים עונם'.

כי ה'עוונות' הם בחינת 'עננים',
שמחשיכים 'אור-השמש', שעל-ידיה
ה'רפואה'. ועל-ידי ה'תפלה' נתכפרין
ה'עוונות', כי ה'תפלה' מכפרת, כי היא
במקום 'קרבן', כמו שכתוב (ישעיה נו, ז):
'והביאותים אל הר קדשי, ושפחתים בבית
תפלתי, עולתיהם וזבחייהם'.

וכשנתכפרין ה'עוונות' - זה בחינת
שה'עננים' כלים והולכים,
בבחינת (שם מד, כב): "מחיתי כעב פשעיה,
וכענן חטאתיה" וכו'.

ואזי הוא בחינת זריחת-השמש, שמשם
ה'רפואה', כי עקר ה'חולאת' היא
בחינת ה'עוון', שהוא בחינת 'ענן' ו'חשך',
שמחשיך 'אור-השמש', שהוא בחינת
'רפואה'.

וכשנסלח ה'עוון', הוא בחינת שה'ענן'
כלה, ואז ה'שמש זורחת', ואזי
בא 'רפואה' כנ"ל. וכל-זה בא על-ידי
ה'תפלה', שהיא מכפרת עוונות, כנ"ל.

יד.

(ח"ב קא)

על-ידי 'אמירת תקוני-חצות' - יכולין
לפרש שיחתו את כל אשר עם
לבבו, כמו על-ידי 'התבודדות'.

כי מסתמא אין אומרים 'חצות' על העבר,
ועקר 'אמירת חצות' הוא על מה
שנעשה עכשו עם האדם, וכשיאמר חצות
בבחינה זו, יכולין למצא כל אשר עם לבבו
בתוך 'אמירת חצות'.

שאומרים בעשרת-ימית-שובה במזמור
"ממעמקים" וכו'; וכיצא בזה הרבה.

יז.

(לקוטי-הלכות, דברים הנוהגים בסעודה ד, יז)
בראש-השנה פשוטין להמשיך מחין
חדשים, בחינת באורי
התורה, כדי לזכות לארץ-ישראל, שהיא
בחינת 'תקון המלכות-דקדשה' - אזי צריכין
מקדם לסלק כל המחין שיש לו ממצוות
ומעשים-טובים שלו, שזהו בחינת "מטה
עזו" (תהלים קי, ב), שאין צריכין להשתמש בו
עתה בשביל המשכת-התורה.

וזו בחינת שנה, הסתלקות-המחין, שהם
בחינת הכח של כל המצוות ומעשים-
טובים שמסלקין עתה, ואין משתמשין בהם,
רק עומד לפני השם-יתברך ברחמים
ותחנונים, כעני כרש, ו"אין עני אלא מן
הדעת" (נדרים מא.) - הינו: שעומד לפני השם-
יתברך, כמי שאין בו שום דעת.

כי מאחר שמסלק מאתו כח המצוות
ומעשים-טובים שלו, בודאי אין בו שום
דעת. כי עקר הדעת האמתי הוא מצוות
ומעשים-טובים.

ועכשו בראש-השנה, אנו יודעין פחיתות
ערבנו, שאין כח במעשינו
להמשיך עלינו 'חדושי-תורה', בחינת קדשת
מחין חדשים - על-כן אנו מסלקין מעט
מעשינו-הטובים שהם בחינת 'דעת', כי אנו
מסלקין דעתנו לגמרי, רק אנו עומדין לפנינו
יתברך כעני וכרש בפתח שואל.

וזו שאומרים בתחלת הסליחות קדם
ראש-השנה: "לך ה' הצדקה, ולנו
בשת הפנים וכו', לא בחסד ולא במעשים
באנו לפניך, כדלים וכרשים דפקנו

וכן 'אמירת תהלים' וכיצא - צריך
לראות: שימצא את-עצמו בתוך כל
מזמורי תהלים, ובתוך כל ה'תחנונות'
ו'בקשות' ו'סליחות', וכיצא.

ובקל בפשיטות, בלי חכמות - יכולין
למצא את-עצמו, בתוך כל
ה'תחנונות' ו'בקשות'; ובפרט ב'תהלים',
שנאמר בשביל 'כלל-ישראל', בשביל כל
אחד ואחד בפרט וכו'.

טו.

(טיחות-ה"ן רטו)

אמר: אצלי העקר הוא ראש-השנה,
ותכף בשחולף ועובר ראש-השנה,
אני מטה אזני ושומע אם מפין בפתל
לעזרר ל'סליחות' לשנה הבאה - כי אין
שום זמן כלל, כי כל השנה חולף ועובר
כהרף-עין.

טז.

(לקוטי-הלכות, בית-הכנסת ה, יז)

עקר העבודה של כל ישראל בראש-
השנה ויום כפור וכל עשרת-ימי-
תשובה - הוא בפשיטות ובתמימות גמור,
בלי שום חכמות כלל.

כי אז הכל שבין אל האמת, ומתפללין
וצועקין להשם-יתברך מעמק הלב,
בפשיטות ובתמימות, בלי חכמות כלל,
ומבקשים רק 'מתנת-חנם'.

כמו שאומרים (בסליחות): "לא בחסד ולא
במעשים באנו לפניך, כדלים
וכרשים דפקנו דלתיך" וכו'; וכן (שם): "כי
על רחמיך הרבים אנו בטוחים, ועל חסדיך
אנו נשענים" וכו'; וכן הרבה; וכן (תהלים קל,
ז): "כי עם ה' החסד והרבה עמו פדות",

דְּלִתֶיךָ, כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים אָנוּ בְּטוֹחִים,
וְעַל חַסְדֶיךָ אָנוּ נִשְׁעָנִים וְכוּ'.

כִּי כָּל קִדְשַׁת רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא קִדְשַׁת
הַמַּחֲוֶה הַחֲדָשִׁים, בְּחִינַת רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה,
רֵאשׁ דִּיקָא, דְּהֵינּוּ: בְּחִינַת בְּאוּרֵי-הַתּוֹרָה'
שֶׁנִּפְתַּחֲנוּ אֹז, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה זֹכִינ׳ לְאַרְצֵי-
יִשְׂרָאֵל בְּנִ"ל - זֶה אֵי-אֶפְשָׁר לְהַמְשִׁיךְ, כִּי-
אִם עַל-יְדֵי רַחֲמִים וְתַחֲנוּגִים דִּיקָא, וְלֹא
עַל-יְדֵי מִטָּה עֲזוּ שֶׁל מְצוּזוֹת וּמַעֲשִׂים-
טוֹבִים שְׁלוֹ.

אֲפֹלוּ הַצְדִּיק־הָאֱמֶת שֵׁישׁ לוֹ בְּאֵמֶת
מְצוּזוֹת וּמַעֲשִׂים-טוֹבִים הַרְבֵּה, אֵינּוּ
מִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם אֲזַי בְּשִׁבִיל הַמְשַׁכְת־הַתּוֹרָה,
כִּי אִם עוֹמֵד לִפְנֵי הַשָּׁם-יִתְבָּרֵךְ כְּעֵנִי שְׂאִין בּוֹ
דְּעָה, וּמִבְקֵשׁ רַק רַחֲמִים-וְתַחֲנוּגִים.

וְכֵן כָּל הַתְּפִלוֹת וְהַסְּלִיחוֹת וְהַפִּיּוּטִים
שֶׁל יָמֵים-הַנּוֹרָאִים, כָּלֵם הֵם רַק
בְּדֶרֶךְ זֶה, "כְּעֵנִי בַפֶּתַח" (פִּיּוּט שְׁלִיחַ-צְבוֹר,
שְׁחֵרִית רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה).

וְכֵן הַשְּׁלִיחַ-צְבוֹר קִדְּם שְׁמַתְחִיל לְהַתְּפַלֵּל
בְּרַבִּים, מִתְּפַלֵּל תְּחִלָּה תְּפִלוֹתוֹ
שְׁנַת־יְסָדָה מִקְדָּמוֹנִים, שְׁמַתְחִלַת "הַנְּגִי
הָעֵנִי מִמַּעַשׂ" וְכוּ' - כִּי צְרִיכִין לְבֹא לִפְנֵי
יִתְבָּרֵךְ רַק בְּרַחֲמִים וְתַחֲנוּגִים "כְּעֵנִי בַפֶּתַח".

יח.

(לקוטי-הלכות, שבת ז, נג)

כָּל הַתְּפִלוֹת וְהַתְּחִינּוֹת וּבִקְשׁוֹת
וְהַסְּלִיחוֹת, שֶׁיִּשְׂרָאֵל מִרְבִּין לְבַקֵּשׁ
מִחִילָה וּסְלִיחָה וּכְפָרָה בַּעֲשֻׂרַת-יָמֵי-
תְּשׁוּבָה וּבְפֶרֶט בְּיוֹם-כְּפֹר - אֵין הַכּוֹנֵה
לְהַתְּפַלֵּל וּלְבַקֵּשׁ עַל הָעֵבֶר לְבַד - רַק
שְׂצָרִיכִין לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים בְּיֹתֵר: שִׁיעֲזָרוּ
הַשָּׁם-יִתְבָּרֵךְ מֵעַתָּה לְדֶרֶךְ-הַתְּשׁוּבָה, שֶׁלֹּא
יִחַטֵּא עוֹד, וְלֹא יִפֹּל מִשׁוֹם דָּבָר, רַק יִזְכֶּה

לְבַחֲנֵינָה דְּרַדְרָה-הַתְּשׁוּבָה' בְּאֵמֶת, שֶׁהוּא בְּחִינַת
'בְּקִיאוֹת בְּהַלְכָה', [בְּקִי בְּרִצּוֹא, בְּקִי בְּשׁוֹב. לְקוּטִי-
מוֹהַר"ן ח"א ו].

וְעַל-כֵּן מִבְּקָשִׁים (בְּסְלִיחוֹת שְׂאֵחַר הַיּוֹדִי): "וְתֵן
בְּלִבֵּנוּ לְעֲזֹב דְּרַךְ רָשָׁע" וְכוּ', וְכֵן
(יְדֵי לְיוֹם כְּפֹר): "יְהִי רְצוֹן שְׁלֵא אֶחַטָּא עוֹד"
וְכוּ', וְכֵן הַרְבֵּה.

וְזֶהוּ בְּחִינַת (וַיִּקְרָא טו, ל): "כִּי בְּיוֹם הַזֶּה
יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם, לְטַהַר אֶתְכֶם מִכָּל
חַטָּאתֵיכֶם" וְכוּ' - שְׁעַקֵּר הַכְּפָרָה, בְּחִינַת
"כִּי בְּיוֹם הַזֶּה יִכַּפֵּר עֲלֵיכֶם" - הוּא שְׁנִזְכֶּה
עַל-יְדֵי-זֶה "לְטַהַר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם
לִפְנֵי ה' תְּטַהְרוּ".

הֵינּוּ: שֶׁהַשָּׁם-יִתְבָּרֵךְ יִטַּהַר אוֹתָנוּ לְהַבֵּא
מִכָּל חַטָּאתֵינוּ, שִׁימְשִׁיךְ עֲלֵינוּ
'דְּרַדְרָה-הַתְּשׁוּבָה' הַנִּ"ל - לְטַהַר עַצְמֵינוּ מִכָּל
חַטָּאתֵינוּ מֵעַתָּה, שֶׁלֹּא נַחַטָּא עוֹד בְּנִ"ל.

וְזֶה זֹכִינ׳ כָּל הַחֲפָצִים בְּאֵמֶת, בְּכַח
הַצְדִּיק־הָאֱמֶת, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת הָעֲבוּדָה
שֶׁל יוֹם-כְּפֹר, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה מְמַשִּׁיךְ בְּקִיאוֹת
הַנִּ"ל, לִילְכֹּד בְּדֶרֶךְ הַתְּשׁוּבָה בְּכָל הַשָּׁנָה תָּמִיד.

יט.

(לקוטי-הלכות, ראש-החדש ה, נח)

עַל-יְדֵי בְּחִינָה זֹאת, שִׁיעֲשׂוּ מִהַתּוֹרוֹת
תְּפִלוֹת - עַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה יְשׁוּעָה
לְכָלֵם, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה עַקֵּר הַתְּשׁוּבָה וּסְלִיחוֹת
כָּל הָעוֹנוֹת, כִּי הוּא בְּחִינַת 'שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה
מִדּוֹת שֶׁל רַחֲמִים', שְׁעַל-יְדֵי-זֶה עַקֵּר
הַסְּלִיחָה וְהַתְּקוּן (עִיר-שָׁם בְּפָנִים בְּאֵרִיכוֹת).

כ.

(לקוטי-הלכות, מתנה ה, יז)

זֶהוּ גְדֹל מַעֲלַת רַבּוּי הַתְּפִלוֹת, וּבְכָרֵט
הַהַתְּבוּדוֹת וְהַשְּׁלִיחוֹת הַרְבִּים בֵּינוּ

לְבִין קוֹנוֹ. וְהֶעֱקַר לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ לְהַזְכִּיר
בְּכָל־פַּעַם, רַבּוּי רַחֲמָיו שֶׁבָּרַע עָשָׂה עִמָּנוּ
וְעָמוֹ בַּפְּרָטִיּוֹת.

וְעַל־יְדֵי־זֶה יִזְכָּה לְעוֹרֵר רַחֲמָיו,
וְלִהְתַּחַזֵּק בְּעִזּוֹת־דְּקֻדְשָׁה,
בְּכָל הִירִידוֹת שֶׁבַּעֲוֹלָם, וְלֹא יִנִּיחַ עֲצָמוֹ לְפַל
בְּשׁוּם אַפֶּן, עַד אֲשֶׁר "יֵשֵׁב אֶל ה' וִירַחֲמֵהוּ"
(ישעיה נה, ז).

וְעַל־כֵּן נוֹהֲגִין: שֶׁקֹּדֶם הַסְּלִיחוֹת אוֹמְרִים
פְּסוּקִים הַמְּדַבְּרִים מִגְּדֻלְתּוֹ עַד
אֵין חֶקֶר, שֶׁהֵם הַפְּסוּקִים מִן: "לֵךְ ה'
הַצְּדָקָה וְכוּ', שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה" וְכוּ', כִּי אֵין
אָנוּ יְכוּלִים לְהִתְחִיל לְדַבֵּר וּלְבַקֵּשׁ מִלְּפָנָיו:
"סֵלַח נָא", לְעֵצֶם רַבּוּי פְּגָמֵינוּ וְכוּ', כִּי־אִם
עַל־יְדֵי שֶׁמְזַכְּרִין עִצְּם גְּדֻלְתּוֹ עַד אֵין חֶקֶר,
כִּי עֶקֶר גְּדֻלְתּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא רַבּוּי רַחֲמָיו
וְחַסְדָּיו.

נא

(לקוטי־הלכות, מתנה ה, ב; ובראשי־פרקים)

עַל־כֵּן מִתְחִילִין לְקוֹם לְסְלִיחוֹת תְּכַף
אַחַר שַׁבָּת, וְכִמוֹ שְׂאוֹמְרִים אֲזַ
(סליחות ליום ראשון): **"בְּמוֹצָאֵי מְנוּחָה קִדְּמֵנוּךְ**
תַּחֲלָה".

כִּי עֶקֶר הַכַּח לְבוֹא לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ בַּחֲטָאֵינוּ
הַמְּרַבִּים וּלְבַקֵּשׁ "סֵלַח נָא" - הוּא רַק
בְּכַח 'שַׁבַּת־קֹדֶשׁ' שֶׁהוּא "מִתְּנָה טוֹבָה" (שַׁבַּת
י:), שְׂאֵז חוֹזְרִים לְהַצְּדִיק־הָאֵמֶת בְּחִינַת
'מֹשֶׁה, ה'כְּתָרִים' וְכוּ' - שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה עֶקֶר
הַמְּשַׁכֵּת הַחֶסֶד עֲלִיוֹן מִחֲדָשׁ בְּכָל שָׁנָה,
שֶׁהוּא בְּחִינַת "מִתְּנָה טוֹבָה" וְכוּ', שֶׁעַל־יְדֵי־
זֶה עֶקֶר הַסְּלִיחָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בַּמִּדְבָּר יד, יט):
"סֵלַח נָא לְעוֹן הָעָם הַזֶּה כִּגְדֹל חַסְדְּךָ" וְכוּ'.

כִּי עֶקֶר הַמְּשַׁכֵּת הַרַחֲמִים וְחַסְדֵּים
חֲדָשִׁים לְזִכּוֹת לְסְלִיחָה - הוּא עַל־יְדֵי

'שַׁבַּת' שֶׁהוּא "מִתְּנָה טוֹבָה" וְכוּ'. כִּי צָרִיךְ
לְהוֹדִיעַ שְׂיִתֵּן לוֹ מִתְּנָה, כְּדֵי שְׂיִכִּין עֲצָמוֹ
הַמְּקַבֵּל לְקַבְּלָהּ. וְכִמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּשַׁבַּת (שְׁמוֹת
טז, ה): "וְהִכִּינוּ אֶת אֲשֶׁר יִבְיֹאוּ",

כִּי 'שַׁבַּת' שֶׁהוּא "מִתְּנָה טוֹבָה" כִּנֵּל, צָרִיךְ
הַכְּנֶה וְהַזְמִינָה, "וְאַרְחוֹת הַסְּדִיף גְּלִיתָ
לוֹ וְהוֹדַעְתּוֹ" וְכוּ' (סליחות ליום ראשון).

נב

(ימי־מוֹהֲרַנ"ת ח"א כה)

בְּסוּף אֵלוֹל, סְמוּךְ לְרֵאש־הַשָּׁנָה, הָיוּ
מְצַפִּים בְּמֵאֵה־לֹב, שְׂיִבֹּא חוֹתְנִי
לְבֵיתוֹ, וְאֲנִי הִתְחַלְתִּי לְהַכִּין עֲצָמִי לְנִסֵּעַ
לְבִרְסֵלַב עַל רֵאש־הַשָּׁנָה, וְזוּגְתִי יָדְעָה מְזֵהָ,
וְרָצְתָה לְמִנֵּעַ אוֹתִי, וְלֹא הוֹעִיל כָּלֵל.

וְנִסְעֵתִי לְרַבְּנוּ ז"ל קֹדֶם שַׁבַּת שְׁלֹפְנִי
סְלִיחוֹת, וּבֵאתִי לְקַהֲלַת נְעַמִּירוֹב
עַל שַׁבַּת, וְאַכְלֵתִי אֶצֶל אַחֹתִי.

אֲךְ הָיִיתִי גַם בְּבֵית אָבִי גְרוֹ־יֵאִיר לְקַבֵּל
פְּנָיו, וּכְבָר הִתְחִיל לְהִתְפַּיֵּס עִמִּי קֶצֶת,
כִּי רָאָה וַיִּדַּע, שֶׁבּוֹדָאֵי לֹא יִמְנַע אוֹתִי, וְגַם
הִבִּין שֶׁפּוֹנְתִי לְשָׁמַיִם.

בְּמוֹצָאֵי־שַׁבַּת נִסְעֵתִי מִיָּד לְבִרְסֵלַב,
וּבֵאתִי קֹדֶם הַסְּלִיחוֹת
לְבִרְסֵלַב, וְזָכִיתִי לְרֵאוֹת פְּנֵי־קֹדֶשׁוֹ בְּעֵת
שֶׁנִּכְנַס לְבֵית־הַמְּדַרְשׁ לִזְמַר סְלִיחוֹת עִם
הַצְּבוּר.

וְאַחַר הַסְּלִיחוֹת נִכְנַסְתִּי אֶצְלוֹ, וְדַבֵּר עִמִּי
הַרְבֵּה בְּחַסְדֵי־הַשֵּׁם.

וַיִּשְׁבַּתִּי כָּל הַשְּׁבוּעַ בְּבִרְסֵלַב, עַד שֶׁהִגִּיעַ
רֵאש־הַשָּׁנָה שְׁנַת תַּקס"ח, וְכוּ'.

נג.

(פונקבי-אור, אנשי-מוהר"ן ח"א ד)

ביום ראשון של סליחות (אלול תקס"ב),
התחיל מוהרנ"ת ז"ל להקין עצמו
לנסע על ראש-השנה, כי כבר נתודע לו
בהיותו בברסלב מהאזקרה שהזכיר מאד
אדמו"ר ז"ל על-עזה וכו' וכו'.

נד.

(אבני-ה-ברזל, התקרבות מוהרנ"ת לאדמו"ר זצוק"ל ו-
מוהרנ"ת ז"ל נתקרב על-ידי הסליחות של רבי ליפא)
רבי ליפא נסע לרבינו זצוק"ל על שבת, ואז
היו משך ימי הסליחות ארבעים, ובא
רבי ליפא בחזרה מרבינו זצוק"ל לביתו,
ובמוצאי-שבת-קדש עמד תחת הריבע [תנוד
חרף], ואמר סליחות ועננו בכונה גדולה
ובקול חזק.

ויישר בעיני מוהרנ"ת ורבי נפתלי
זצוק"ל, אמירתו מאד, כי הוא [רבי
ליפא] היה כבר קצת חסיד ישן, ואף-על-פי-
כן נתחמם ונתחדש, אם-כן זהו חדוש. על-
כן נסעו גם הם תכף (לרבינו ז"ל).

והלכו רבי נתן ורבי נפתלי לשוק לשכר
עגלה לברסלב, ופגעו ברבי ליבוש
שרצה לפע לאיזה מקום גם-כן דרך ברסלב,
ויאמר להם שגם הוא יסע עמהם לרבינו
זצוק"ל, ויסעו יחדו וכו' וכו'.

ואז אמר רבינו זצוק"ל: "אצינד בין איך
שוין ניט עלנד" [עכשיו אני כבר לא בודד].

ואמר רבינו זצוק"ל: "מיר קאנען זיך שוין
פון לאנג, נאר מיר האבן זיך שוין א צייט
נישט געזעהן" [אנחנו כבר מכירים מזמן, רק זה זמן
שלא התראינו].

נה.

(טיח-טרפי-קדש ח"ב תקטו)

מוהרנ"ת ז"ל אמר: "מה שנהגו ישראל
לומר סליחות באשמורת-
הבקר, הוא כדי שיתפללו אחר-כך [תפלת
שחרית] פותיקין, כל-כך חשובה תפלת
הותיקין".

נסיעה לצדיקים-אמתיים על ראש-השנה

– עניני "אומאן ראש השנה" –

לקיים רצון רבנו הקדוש, אשר צוה לעשות פרוז והזהיר אותנו:
"להיות אצלו באומאן על ראש השנה – איש בל יעדר!!!"

א.

(ח"א סא, ו-זח)

כל מקום שיש איזה דין וצמצום – נמתק
על-ידי תקון 'אמונת-חכמים' – שעל-
ידיזה נתרבין הספרים של התורה הקדושה.

כי כל המתקות של כל הצמצומים
והדינים, הוא על-ידי ה'שכל', כי "כלם
במהשבה אתברירו" (זהר פקודי רנד:). שהשכל
הוא שרש הדינים, ושם נמתקים הדינים. כי
אין הדין נמתק אלא בשרשו.

וכל דין וצמצום, צריך שיהיה נמתק
בשכל השיך לו, ששם שרשו. אך יש
'חכמה-עלאה' שכל החכמות כלולים שם,
ומקבלין משם, ועל-כן שם נמתקים כל
הדינים.

כי כל דבר שבועולם, יש לו צמצום אחר
בכמות ואיכות. וכל הצמצומים
שבועולם, כלם נרשמים ב'אבן-שתייה'
"שמונו השתת העולם" (יומא נד:), וכלם
מקבלים מפנו, ושם המתקת כל הדינים, כי
הוא בחינת 'חכמה-עלאה', בחינת 'קדשי'
קדשים'.

כי ה'שכל' נקרא 'קדש', וכלם מקבלים
ונכללים בבחינת 'קדשי-קדשים', שהוא
בחינת 'חכמה-עלאה', שכלול מכלם, ומשם
המתקת כל הדינים, בפרטיות ובכלליות.

וזהו בחינת מה שנוסעין על ראש-השנה'
לצדיקים – כי ראש-השנה הוא
יומא דדינא של כל השנה, וכל אחד בא עם
קדשתו וצמצומיו אל ה'צדיק-הדור', שהוא
בחינת 'קדשי-קדשים', בחינת 'אבן-שתייה'.
ועל-ידיזה נמתקים כל הדינים.

וזה בחינת "אבני יעקב" שנכללו כלם
בתוך 'אבן-שתייה'" (בראשית-רבה סח; זהר
נח: ויחי רלא), כי ה'נפשות' הם בחינת 'אבנים'
וכו', וכלם באים ונכללים בתוך ה'צדיק-
הדור', שהוא בחינת 'אבן-שתייה', ועל-ידי-
זה נמתקים כל הצמצומים.

ועל-ידי שנכללים יחד כל ה'נפשות',
על-ידיזה נעשה 'שמחה',
בבחינת (משלי יג, ט): "אור צדיקים ישמח".

כי ה'נפש' הוא בחינת 'נר', בבחינת (שם כ,
כז): "נר ה' נשמת אדם". וכשנכללין
יחד – נעשה מהם 'אור', ועל-ידיזה נעשה
'שמחה', בחינת: "אור צדיקים ישמח".

[לקוטי-עצות, מועדי ה', ראש-השנה ה: על-ידי
שנוסעין על ראש-השנה לצדיקים-אמתיים, נמתקין כל
הדינים שבועולם. ואיך שיש איזה דין, הכל נמתקין על-
ידיזה, וזה צריכין בראש-השנה. על-כן נוסעין על ראש-
השנה דיקא. גם על-ידי שבאים כמה נפשות ישקאל
להצדיק-האמת על ראש-השנה, ונכללין יחד באהבה רבה,
על-ידיזה בא שמחה גדולה וחדונה רבה].

[פרפראות-לחכמה ח"א סא, יד: על התורה הנ"ל: זה
בחינת שהבטיח להם (תניימוה"ן ריח): "שגם אחר

הסתלקותו, בשיהיו נכללים יחד באהבה ואחדות - אזי בודאי יגמר עמהם לטובה מה שהתחיל לעסק עמהם, עד שיהיו כלם בשרים וצדיקים. ואפלו מי שיתחבר עמהם, יהיה גם כן איש בשר וצדיק באמת."

וזה מובן ממילא: שגם ענין הנסיעה על ראש השנה לצדיקים - היה דעתו ז"ל גם כן, על ענין הנסיעה שנוסעין כל אנשי שולמונו בכל שנה לאומיו, להשתטח על קברו הקדוש, ולהרבות שם בתחנונים בכל ערב ראש השנה, ואחר כך מתפללין כל הקבוץ הקדוש הזה ביחד בראש השנה, בבית הכנסת הגדול והקדוש שנקרא על שמו ז"ל, בכלליות גדול ובאחדות רב ואהבה רבה ועצומה מאד כל החברים זה לזה ממש, כלם בלב אחד כאיש אחד, ובהתקשרות גדול לכל הצדיקיאמת, ובפרט לכח וזכות הגדול והנורא של רבנו ז"ל - אשר כל רעותין טבין של כלל אנשי שולמונו תקיעין תפון, גם כל השנה בעבודה שעובד את השם יתברך כל אחד בביתו, בפרט בזמן קהלה לכל, בעת שמתקבצין ומתאספין כלם לשפד את לבם ברחמים ותחנונים לפני השם יתברך על ציונו הקדוש, ואחר כך מתפללין יחד בראש השנה בהתקשרות גדול בלב ונפש לכל הצדיקים וכו', בפרט אליו ז"ל.

והחוש מעיד: שענין זה של הקבוץ - שמתקבצין כלל אנשי שולמונו על ראש השנה לאומיו - זהו עקר הכלליות וקשר האחדות של כל אנשי שולמונו בקשר אחד. ורק בזה אנו מקימין רצונו ז"ל: "להיות מחזיקים את עצמם כלל אנשי שולמונו בקשר אחד באהבה ואחדות" כנ"ל, ורק על ידי זה עקר קיום הארת השארתו הקדושה לנצח, כאשר הבטיח ז"ל: "שענינו לא יפסק, והאש שלו תוקד עד ימות המשיח" כנ"ל.

וכנראה בחוש: אשר זה יותר מששים שנה אחר הסתלקותו ז"ל, והאש הקדוש של אמונת חכמים בו ז"ל, ובחבוריו הקדושים, ובכל הצדיקיאמת - בוער בלב אנשי שולמונו עד אין סוף ממש, ומשתדלים לעסק בעניניו ז"ל בכל פעם בהשתדלות יתרה ביותר, להפיץ מעינותיו חוצה, להדפיס חבוריו ז"ל, ולבנות בגניו הקדושים, ולעסק בכל עניניו על צד היותר טוב.

וכבר יש רבים מאנשי שולמונו - אשר כמעט שלא הפירו ולא ידעו ולא ראו גם שום אחד מתלמידי הקדושים ז"ל, ואף על פי כן בוער בלבם עסקיו ועניניו של רבנו הקדוש ז"ל, כאש יוקדת ממש, ושותים בצמא את כל דבריו ודברי תלמידי הקדושים ז"ל, והם עליהם ממש כמים קרים על נפש עיפה" (משלי כה, כה), ועובדים את השם באמת

בכל לבם ובכל נפשם. והכל בכח קדשת ההתנוצצות הארת הדעת הקדוש שנשארו בעולם מרבנו הקדוש ז"ל על ידי חבוריו ותלמידיו הקדושים.

ועקר יסוד קיום כל הענין זה הנ"ל - הכל הוא על ידי הענין הקדוש של ההתקבצות וההתאספות יחד של כלל אנשי שולמונו על ראש השנה. וגם כפי אשר נתבאר למעלה: שרצון רבנו ז"ל היה: שגם אחר הסתלקותו ז"ל, יהיו כל אנשי שולמונו באגדה אחת וקשר אחד. וכאן במאמר זה מבאר: שעל ידי האהבה והכלליות שנקללין יחד, על ידי זה נמתקין כל הדינים. "נדבר בעתו מה טוב" (שם טו, כג).

ומובן ממילא: כי מאחר שראש השנה הוא יומא דדינא של כל השנה - אז בודאי הזמן גרמא לזה ביותר, להתאסף כלם ביחד בכללות אחד. (שזה בחינת מה שגם בכלל ישראל מתאספין על ימים נוראים מכל הכפרים, להתפלל ביחד בבתי כנסיות ובבתי מדרשות), ולהשען בכח וזכות הצדיק הקדוש והנורא שהוא בחינת אבן שתייה, ולהתפלל אל השם יתברך: שימתיק כל הצמצומים והדינים מעלינו ומעל כל ישראל, ויציא כאור משפטינו].

ב.

(ח"א ריא)

מה שהעולם נוסעים על ראש השנה לצדיקים - פי עקר המתקת הדינים, אינו אלא על ידי קדשת וטהרת המחשבות. ואי אפשר לטהר ולקדש המחשבה, אלא על ידי התקשרות לצדיקים.

כמו שכתוב (שמות יג, יט): "ויקה משה את עצמות יוסף". 'משה' הוא בחינת 'מחין', ו'יוסף' הוא בחינת 'צדיק'.

ו'ראש השנה' הוא מקור הדינים של כל השנה, וצריך להזהר אז ביותר לקדש ולטהר את המחשבות כדי להתתיקם. ובשביל זה נוסעין לצדיקים, כדי לזכות לקדשת המחשבה ולהמתיק הדינים.

[פרפראות לחכמה ח"א סא, יד: בזה גלה דעתו בפרוש: שפונתו להתאסף יחד גם על קברו ז"ל להתפלל שם, כי עצמות יוסף הוא בחינת קבר הצדיק ממש].

ג.

(ח"ב א, יד)

מי שזוכה להתקשר ולאהז עצמו בשרשי נשמות ישראל, בהינתן פסא הכבוד - הוא יכול לעשות ראשי השנה, ולדון את הכל לכף זכות.

ד.

(ח"ב ה, טז)

עקר זמן הקבוצ לקרבה אמת, הוא בראשי השנה, שאז הוא תקון של כל החמשה חושים [ראיה, שמיעה, ריח, טעם, מוש]. כי תקון החמשה חושים שעל ידי הרב עם התלמידים, ותקון החמשה חושים שעל ידי ראשי השנה - מאירים ומחזקים זה את זה.

(א) כי על ידי הראיה שרואין את הרב - נתתקן חוש הראיה.

(ב) ועל ידי ש'שומעין' המוסר של הרב - מתקנין חוש השמיעה.

(ג) ועל ידי ה'טרחות' וה'גיעות' שיש לכל אחד כדי לנסע ולבא אל הרב - מתקנין חוש הריח (עי' בפנים).

(ד) ועל ידי שזוכין ל'טעם' ולהרגיש טעם אמרי נעים (על פי משלי טז, כד) של הרב - נתתקן חוש הטעם.

(ה) ועל ידי ה'הוצאות' שיש לכל אחד שמוציא את ממונו ויגיע כפו כדי לבא לרוב - נתתקן חוש המשוש.

[פרפראות לחכמה ח"ב ה, כו: וכן תקון החמשה חושים שבמה נעשה גם עכשו.]

פי חוש הריח שנתתקן על ידי היגיעות וטרחות שיש לכל אחד - וכן חוש המשוש שנתתקן על ידי ההוצאות שיש לכל אחד לבוא אל הרב - זה בודאי נעשה גם עכשו.

אף גם חוש הראיה והשמיעה והטעם - נתתקן גם עכשו - על ידי שמסתכלין על ציונו הקדוש, ועל כלל הקבוצ הקדוש המתאספין ומתקבצין אליו, והכל בכחו וזכותו הקדושה ז"ל. ובכל אחד מהקבוצ, בודאי יש איזה בחינת הארה ונקדה הקדושה מה שקבל על ידי התקרבותו אליו ז"ל, ועל ידי שנקבל גם כן בהקבוצ הקדוש הזה וכו'.

וכן חוש השמיעה שנתתקן על ידי שכל אחד שומע המוסר של הרב - זה שיך עכשו גם כן - דעל ידי ששומע ההתעוררות הגדול והקולות והצעקות והבכיות הגדולות מעמק הלב שיש אז בין כלל הקבוצ - שאין צריכין מוסר גדול מזה, כי מתפעל נפש הרואה והשומע גם מרחוק פי'דוע.

וכן חוש הטעם מה שכל אחד טועם מתיקות וכו' - זה בודאי שיך גם עכשו - כי אז כל אחד טועם מתיקות טעם הזכות הקדוש שזכה להתקרב אליו ז"ל, ולהכלל בכלל הקבוצ הקדוש שלו, עד שכל אחד נותן הודאה על חלקו, ואומר בפה מלא (תהלים טז, ו): "חבלים נפלו לי בנעמים" וכו'.

[פרפראות לחכמה ח"ב ה, כז: אדרבא דיקא עכשו שאין אנו זוכין לראות את מורנו בעיני אדם ממש, וכן לשמוע מוסר מפיו הקדוש, ולטעם מתיקות אמרי נעים שלו בפעל ממש בשעת הקבוצ כמו שהיה בחיים חיותו ז"ל, ואף על פי כן מתקבצין אליו, ונשענין על זכותו הקדושה, וכל אחד צועק מעמק לבבו בתמימות ובפשיטות גדול לזכות לשוב אל השם, ולהתקרב אליו יתברך באמת.]

והחולקים רואים את כל זה, ותמהים ושואלים וחורקין שניהם מאד על ענין הקבוצ הזה בכל שנה ושנה ביגיעות וטרחות גדולות בליבה, ומה אתם רואים ומה אתם שומעים וכו'.

ואי אפשר להשיב להם שום תשובה נוצחת כלל - פי ענין זה, הוא רק כל חד כפום מה דמשער בלבה, יודע ומרגיש גדל קדשת הענין הזה, וגדל הפעלה הקדושה והתועלת הגדול שמגיע על ידי זה לכל אחד מהקבוצ הזה.

נמצא: שהעבודה הזאת היא עבודה פשוטה ותמימה, שאריכין לסלק כל החכמות, ולעבד את השם בתמימות, ולעשות גם דברים הנראים כשגעון ממש בעיני העולם, והכל בשביל אהבתו ועבודתו יתברך וכו' - כמבאר שם באות ט"ו בתורה הנ"ל.

ה.

(ח"ב מ; ספר המדות, ארץ ישראל ח"ב ז; צדיק ח"ב נא)

מי שיודע מארץ ישראל, שטעם באמת טעם ארץ ישראל. הוא יכול להפיר באחר אם היה אצל צדיק על ראש השנה אם לאו.

כי מי שזוכה להיות אצל צדיק אמתית על ראש השנה, אזי בכל מקום שהאיש הזה מסתכל, נעשה אותו האויר בבחינת אויר דארץ ישראל.

ועל כן, מי שיודע מטעם ארץ ישראל, כל אחד לפי ערכו, הוא מחיב להרגיש טעם ארץ ישראל בשפוגע ומתועד יחד עם זה האיש שהיה אצל צדיק אמתית על ראש השנה, כי על ידו נעשה האויר בבחינת ארץ ישראל כנ"ל.

ו.

(ח"ב מ)

הצדיק האמת שיעוסק לקרב בני אדם להשם יתברך, הוא עקר ה' התפארות' שהשם יתברך מתפאר בישראל, כי על ידו כל ההתקרבות וההתפארות.

ועל כן מי שמסתכל בו, ועקר הדבר בשעת הקבוצ מהבאים אליו לשמע דבר השם, וביותר בראש השנה, שאז הוא זמן הקבוצ הגדול ביותר, ואזי ההתפארות גדול ביותר, מחמת שמתקבצים הרבה בני אדם החפצים להתקרב אליו יתברך. ואזי נתגדל ונתוסף פאר ויפי הצדיק, כי הוא בעצמו עקר ההתפארות כנ"ל.

ואזי מי שמסתכל בזה הצדיק האמתית - נעשין עיניו בבחינת עיני ה'. בכל מקום שהוא מסתכל, נמשך בחינת קדשת ארץ ישראל, בחינת: "אויר דארץ ישראל מחכים" (בבא בתרא קנח:).

[חיי מוהר"ן נד: דבר עמנו מענין התורה הנדפסת בלכותי תנינא סימן מ' המתחלת "מי שיודע מארץ ישראל" וכו'. ואמר: שהוא היה יודע זאת מכבר, כי הלא נסעתי לארץ ישראל, ומסתמא היה לי מקדם תאנה והשתוקקות לנסע לארץ ישראל. וגם חלם לי ארץ ישראל. ופעם אחת היה אצלי איש אחד ודברתי עמו, והתחיל להתעורר אצלי תשוקה וחקדה גדולה לארץ ישראל. ואחר כך שאלתי אותו: "אם היה אצל צדיקים על ראש השנה?" - וספר לי: "שהיה אצל כמה צדיקים גדולים אמתיים על ראש השנה!" - ומחמת זה היה לי השתוקקות גדול כשדברתי עמו, כמבאר בהתורה הנ"ל.

ואמר לי: שאף על פי שידע ענין זה מקדם, אבל לא היה יודעו כלל כמו עכשו. כי אז לא היה יודע, רק זה לבד שמחמת שמדברים עם אחד שהיה אצל הצדיק על ראש השנה, ראוי שירגיש ארץ ישראל, מי שמשתוקק לארץ ישראל! - אבל ענין הדבר מהיכן נמשך זאת, לא היה יודע כלל כמו עכשו - כי עכשו זכה שנתגלה לו הענין בשלמות].

[פרפראות לחכמה ח"ב מ: מי שיש לו עינים לראות - הוא מתפלא מאד בכל שנה ושנה בעת וזמן הקבוצ. כי מי פועל ועוסק זאת, לקבץ בכל שנה ושנה קבוצ גדול כזה ה' עליהם יחיו, ורבים ככלם הם בעלי תורה. והרבה מהם גם בעלי עסק. ויש שיש להם עסקים גדולים מאד בבינתם, ולפני ראש השנה משליך כל אחד מהם כל עסקיו שבביתו, ונבא ביגיעות וטרחות גדולות. ויש שבאים ממקומות רחוקים וכו', ואין עושים שם שום דבר, רק כל אחד מבקש ומתחנן ושופך נפשו לפני השם לזכות לתשובה שלמה וכו', ושיתקנו כל פגמיו שפגם עד עתה, ושמעתה לא יפגם עוד, ומרבים שם בתחנונים רבים ובבכיות גדולות והתעוררות גדול עד אין חקר, הן על קברו הקדוש קדם ראש השנה, הן בבית מדרשו הקדוש בראש השנה בעצמו.

וכל אחד מקבל הארה והתעוררות מחברו, ובכל שנה ושנה מתחדש ומתחזק בעזרת השם - האהבה וההתקשרות והאחדות שבין כל הקבוצ לשם שמים,

ושאינה תלויה בשום דבר כלל. וגם בעזרת השם בכל שנה נתוספין נפשות חדשות אל כלל הקבוץ.

ורואין בחוש ממש - הפעלה הטובה שיש לכל אחד מאנשי הקבוץ בכל השנה על ידי זה ברוחניות. וכמעט שהחיות וההתחזקות של כל אחד בעבודת השם כל השנה בלה - הוא על ידי החיות דקדושה וההארה הגדולה שמקבלין אז בזמן הקבוץ. וכשנתמקן ברוחניות, ממילא מסתמא נתמקן גם בגשמיות וכו', כמבאר במקום אחר (לקוטר-מוהר"ן ח"א יד).

ז.

(ח"ב צד - על פי לקוטי-עצות מהדורא בתרא, אלול ראש השנה יום-כפור סבות ו)

על-ידי שכל אחד בא עם מחו ודעתו, ומקשר דעתו ומחו שבראשו, שהוא בחינת 'ראש', לה'צדיק, שהוא 'ראש בני ישראל' (שמות ל, יב), ב'ראש-השנה', שהוא גם-כן בחינת 'ראש'. נמצא שנתקבצו שלשה ראשים יחד, ונעשה מזה דברים עליונים מאד.

ח.

(שיחות-הר"ן ריד)

כל מה שהצדיק מצוה לעשות, צריך לקיים. רק בשמצוה שלא לסע על ראש-השנה אליו - זה אין צריך לקיים.

ט.

(חיי-מוהר"ן קכו)

דרבנו היה: להיות אצלו על ראש-השנה, ועל שבת הנכה, ועל חג השבועות. ובאלו השלשה זמנים היינו אצלו תמיד מיום שקבע דירתו פה ברסלב. והיה מצוה ומזהיר להיות אצלו באלו השלשה זמנים.

והיה תמיד אומר תורה נפלאה באריכות גדולה באלו הזמנים - הינו: בראש-השנה היה אומר התורה בין-השמשות בין

יום ראשון לשני, והתחיל בין-השמשות, ונכנס הרבה לתוך ליל שני של ראש-השנה וכו'.

אך ביותר ויותר הזהיר להיות אצלו על ראש-השנה. ואמר: "שעל ראש-השנה הוא רוצה שיהיו כל אנשי-שלומו כלם באחד אצלו, איש לא יהיה נעדר!"

וגדל האזהרה שהזהיר להיות אצלו על ראש-השנה, אין לשער. והכפיל באזהרה זו כמה פעמים, ואמר: "שכל ענינו הוא ראש-השנה!"

י.

(חיי-מוהר"ן קנור-ד-כ-תו)

בערב ראש-השנה (שנת תקע"א באומן, ראש-השנה האחרון לימי חיייו של רבנו ז"ל) דבר עמנו מהרב מברסלב [רבי אהרן ז"ל], שלא היה על ראש-השנה אז באומאן.

ענה רבנו ז"ל ואמר לנו בקול חזק מעמק הלב: "מה אמר לכם אין דבר גדול מזה, הינו להיות אצלי על ראש-השנה.

ואמר בלשון-אשכנז בזה הלשון בקול זיע סגיא: "וואס זאל איך אייך זאגן קיין גרעסערס דערפון איז נישט פארהאנדן, איי אנדערע גוטע יידן זאגן נישט אזוי, נא איז נאך א קשיא, גאר מיין זאך איז ראש-השנה" [מה אומר לכם אין דבר גדול מזה, אי מדוע אחרים אינם אומרים כך, נו זה עוד קושיא, כל עניני הוא ראש-השנה].

אך-על-פי ששאר צדיקים אינם אומרים כך, פי אצלם אינו חיוב גדול כל-כך להיות אצלם דיקא על ראש-השנה, הרי עוד קשיא אחת! איז נאך א קשיא!"
כלומר שאינו רוצה לתרץ ולומר הטעם, רק באומר שבלא זה יש כמה

קשיות עליו ויהיה עוד קשיא זו גם כן, מה שהוא מקפיד מאד להיות אצלו על ראשהשנה יותר משאר כל הצדיקים. פי אף-על-פי שאצל כל הצדיקים היו נוסעים על ראשהשנה, אבל שום אחד מהם לא הקפיד ולא הזהיר כל-כך כמותו.

ואמר: "שכל עסקו הוא רק ראשהשנה". והפליג אז מאד מאד להיות אצלו בראשהשנה.

גם כבר אמר: "אויף ראשהשנה דארפן אלע זיין" [על ראשהשנה כלם צריכים להיות].

וכל-זה היה באומן בראשהשנה האחרון, שאז דבר עמנו זאת. וגם מכבר דבר עמנו הרבה: "שהוא מזהיר ומצוה, לכל מי שרוצה לשמע ולציית אותו, שיהיה אצלו על ראשהשנה". ודבר מזה הרבה כמה פעמים.

יא

(תיי-מוהר"ן תו)

בערב ראשהשנה האחרון באומאן, עמדנו לפניו בעת שנתנו לו הצעטליך [קויטלאך] שלנו ומעות על פדיון. אז שאל על איש אחד מנעמרוזב [רבי ליפא ז"ל] שלא בא על ראשהשנה. והתחיל רבי נפתלי לתרצו, ולא קבל הדברים, והקפיד עליו מאד.

[פוכבי-אור, אנשי-מוהר"ן ח"ב ל; שיח-שרפי-קדש ח"ב רפת: בשנה האחרונה של רבנו ז"ל, לא היה רבי ליפא ז"ל על ראשהשנה. ושאל רבנו ז"ל עליו. ותרצו אותו: "פי הדרך לסע בשביל א'תרוגים, בשביל כל האוקריינה, שהיא מצוה דברים! - ענה רבנו ז"ל ואמר: "מה אמר לכם, הראשהשנה שלי עולה על הכל! קיין גרעסערס דערפון איז נישט דא (אין דבר גדול מזה). ואף-על-פי-כן אמר רבנו כן, פי היה הדבר יכול להעשות גם בלעדיו].

ואחר-כך דבר עוד מאחד [הינו הרב מברסלב רבי אהרן ז"ל הנ"ל] שלא בא על ראשהשנה מחמת רבוי מניעות, ומחמת זה נסע לרבנו ז"ל קדם ראשהשנה, וספר לו המניעות.

וצוה לו רבנו ז"ל בעצמו: "לשוב לביתו, ולא יהיה אצלו על ראשהשנה!" - וזה האיש היה מגדולי החשובים, והיה צר לו מאד מה שלא יזכה להיות נמנה עמנו בראשהשנה.

והתחיל להתעקש לפניו ז"ל: "שלא ישוב לביתו, רק ישאר אצלו על ראשהשנה!" - ולא נתרצה הוא ז"ל בדבריו, וגרשו לביתו.

ואז אמר לו רבנו ז"ל: "איני יכול לציר לעצמי הצער הזה מה שאתה לא תהיה אצלי על ראשהשנה!" - ואמר לו האיש הנ"ל: "אם-כן אשאר בכאן!" - ולא הסכים, ושב לביתו.

[שיח-שרפי-קדש ח"ב קיז: בדרך חזרתו, פגש את מוהרנ"ת ורבי נפתלי, כשהם נוסעים אל רבנו, וכשראוהו שאלוהו: "כעת לפני ראשהשנה נוסעים מרבנו?" - וספר להם סבת נסיעתו כנ"ל. אמרו לו: "אף-על-פי-כן! - ומחו בפניו: שאין נכון הדבר לבלי להיות אצל רבנו בימי ראשהשנה!" - ואמרו לו עוד: "אנחנו, אפלו היה רבנו מגרשנו בקורות הבנו, לא היינו נוסעים ממנו לבלי לשהות עמו בימי ראשהשנה!"]

אחר-כך בערב-ראשהשנה דבר עמנו מזה, ואמר: "שעליו יש רחמנות גדול, פי רצה באמת להיות כאן על ראשהשנה, אך נמנע מחמת הנ"ל!" (עין עוד בשיח-שרפי-קדש ח"ב קיז; ובשיח-שרפי-קדש החדש ח"א רג).

אחר-כך ענה הוא ז"ל ואמר בקול חזק מעמק הלב: "ומה אמר לכם אין דבר גדול מזה" וכו' וכו' [כל השיחות הנ"ל באות הקדם].

ומכלל דבריו הקדושים (בערב ראש-השנה האחרון באומן) שדבר אז עמנו, למדנו כמה דברים:

(א) למדנו עוד הפעם: "עצם גדל החיוב להיות אצלו על ראש-השנה". כי אף-על-פי שידענו זאת מכבר, אף-על-פי-כן מרבוי דבריו הקדושים אז בזה, ומתנועותיו הנזראות אז, הבינו עצם החיוב יותר ויותר, שאי-אפשר לבאר זאת בכתב.

(ב) וגם אז למדנו: "שרצונו חזק להיות אצלו באומן על ראש-השנה תמיד לאחר הסתלקותו, ושאין דבר גדול מזה".

(ג) וגם למדנו: כמה צריכין לחזק לשבר המניעות מדבר שבקדשה, בפרט המניעות מלהיות על ראש-השנה, שצריכים לשברם ביותר, ולהיות דיקא על ראש-השנה, עד שאפלו אם הוא ז"ל בעצמו מצוה ומסכים לבלי להיות אצלו על ראש-השנה, חלילה להסתכל על-זה, וצריכין לזהר מאד לבלי לשאל אותו שום שאלה על-זה, כי הוא ישיב בודאי לבלי להיות, ואף-על-פי-כן בנקודת האמת לאמתו צריכין להיות דיקא! - וכן הוא נוהג לדורות!

וענין זה ראינו מרבנו ז"ל כמה פעמים, בפרט בענין ראש-השנה, שהיו אנשים שהיו להם מניעות מלהיות אצלו על ראש-השנה, ושאלו אותו בעצמו, והשיב להם: "שלא יהיו על ראש-השנה". והתחילו להתעקש: "הלא שמענו מכם גדל האזהרה להיות אצלכם על ראש-השנה". ועשה עצמו במקפיד עליהם, וגער בהם: "שלא ידברו יותר". וכן עשו ולא באו על ראש-השנה.

ואף-על-פי-כן אנהנו זכינו להיות רגילים לעמד לפניו. שמענו והבננו ברמז ובפרוש: "שפנימיות רצונו אינו נוחה בזה כלל, רק הוא מכרה לומר להם כך, מחמת ששואלים אותו על-זה".

וכן הוא נוהג לדורות: שכששואלין להרב והמנהיג על דבר שיש בו כעין מסירת-נפש, צריך להשיב: "לאו!" - אף-על-פי שבאמת-לאמתו רצונו שימסר-נפשו וישבר כל המניעות. על-כן מי שרוצה להתקרב ולשבר המניעות באמת לאמתו, צריך לזהר מאד: "לבלי לשאל אותו בזה כלל!"

[פרפראות-לחנמה ח"א סא, יד: כבר מבאר בספר חיי-מוהר"ן (קכו): איך בערב ראש-השנה האחרון באומן סמוך להסתלקותו ז"ל - ספר הרבה: "בענין גדל החיוב לפע אליו ז"ל על ראש-השנה!" - ואמר: "שאין דבר גדול מזה!" - והזהיר הרבה בזה!]

ואחר-כך כשנסתלק בסמוך תכף בחגי-הסכות שאחר ראש-השנה הזה - אז ידעו והבינו כלם למפרע: שכל ענין הספור והאזהרות הנ"ל, היו גם על אחר הסתלקותו ז"ל - להתאסף גם אז יחד כל הקבוץ של אנשי-שלומנו על ראש-השנה, ושעל-ידי-זה נעשין תקונים נפלאים מאד, מה שאין לשער כלל. ולא באר הענין בפרוש, מטעמים הכמוסים אליו. בשגם פי ידוע: כי כך היה דרכו בקדש גם בשאר ענינים רבים מעניניו הקדושים ז"ל, וכמבאר במקום-אחר.

יב.

(חיי-מוהר"ן רצא)

מכל פסיעה ופסיעה שנוסעים אליו, נברא מלאך. וגם מהיגיעות והפסיעות שהולכין, קדם ששוכרין העגלה לנסע, גם מאלו הפסיעות נברא מלאך מכל פסיעה ופסיעה.

ובערב ראש-השנה האחרון באומן דבר מזה, ואמר בזו הלשון: "איך

וואונטש מיר! אז איך זאל זוכה זיין צו זעהן דאס 'לעבטיגקייט פון די וועגן' וואס איר פארט אויף זיי צו מיר" [אחלי! שאזכה לראות אור בהירות הדרך' שאתם נוסעים עליו אלי].

יג.

(חיי-מוהר"ן טה)

שמעתי: שפעם אחת עמד בערב ראש השנה אחר הסליחות, ואמר: "אנשים אחרים היו מרצים שיהיה להם ראש השנה, כמו ערב ראש השנה שהיה לכם!"

יד.

(חיי-מוהר"ן תג)

אמר: "הראש השנה שלי עולה על הכל. והיה פלא אצלי, מאחר שהמקורבים שלי מאמינים לי, ולמה לא יזהירו כל האנשים המקורבים אלי: שיהיו כלם על ראש השנה, איש לא יעדר. פי כל ענין שלי הוא רק ראש השנה!"

והזהיר לעשות פרוז: "שכל מי שסר אל משמעתו, ומקרב אליו, יהיה על ראש השנה אצלו, לא יחסר איש".

ומי שזוכה להיות על ראש השנה, ראוי לו לשמח מאד מאד. "אכלו מעדנים ושתו ממתקים, כי חדות ה' היא מעזכם" (נחמיה ח, י), וזה נאמר על ראש השנה.

טו.

(חיי-מוהר"ן תד)

אחד אמר לפניו: "שהיה ניהא לו יותר להיות אצלו על שבת תשובה, ולא על ראש השנה, כי אין לו מקום לעמד שם בבית המדרש, וגם אין לו אכסניא טובה לאכל וללון, ומחמת זה דעתו מבלבלת מאד

ואינו יכול להתפלל בכונה, על-כן היה טוב לפניו יותר להיות אצלו בזמן אחר ולא בראש השנה!"

השיב לו רבנו ז"ל בזו הלשון: "אם לאכל אם שלא לאכל, אם לישן אם שלא לישן, אם להתפלל אם שלא להתפלל (רצונו לומר שלא להתפלל בכונה כראוי), אך ורק שתהיו אצלי על ראש השנה, יהיה איך שיהיה!"

ואמר בלשון אשכנז בזו הלשון: "יא עסן נישט עסן, יא שלאפן נישט שלאפן, יא דאווענען נישט דאווענען, אבי דו זאלסט ביי מיר זיין אויף ראש השנה!"

(הגהת הרב מטשעהרין זצ"ל: ובאמת כל דברים אלו הנ"ל הם רק דמיונות ופתויים של הבעל דבר, כי תודה לא-ל נראה בחוש, שעל-פיי-הרב, מתפללין יותר בכונה בכלל הקבוץ הקדוש על ראש השנה, ממה שהיה מתפלל בביתו).

טז.

(חיי-מוהר"ן תה)

ענה ואמר: "הראש השנה שלי הוא חדוש גדול, והשם יתברך יודע, שאין הדבר הזה בירשה מאבותי, רק השם יתברך נתן לי זאת במתנה, שאני יודע מהו ראש השנה".

"לא מבעיא אתם כלכם, בודאי תלויין בראש השנה שלי, אלא אפלו כל העולם פלו תלוי בראש השנה שלי".

יז.

(חיי-מוהר"ן תו; עלים לתרופה, ג עקב תרג)

לענין ראש השנה, שאריבין להיות אצלו על ראש השנה דיקא, אמר: שיכולין אז אנשים לקבל תקונים, מה שבכל השנה לא היה באפשר שיהיה להם

תקון בשום אפו, אבל בראש־השנה גם הם יכולים לקבל תקונים - אף־על־פי שפכל השנה אפלו הוא בעצמו ז"ל לא היה יכול לתקנם!"

כי אמר: "שהוא עושה בראש־השנה ענינים ותקונים, מה שפכל השנה גם הוא אינו יכול לעשות".

יח.

(חיי־מוהר"ן תצא)

אחר־כך בשבא מ'לעמבערג, צוה עלינו שלא להתענות כלל. ואמר: "הלא מי שאינו זוכה להיות אצלי על ראש־השנה, הוא אין לו להתענות כלל. ומי שזוכה להיות על ראש־השנה, הוא בודאי אין צריך להתענות כלל, מאחר שזוכה להיות אצלי על ראש־השנה". והבן.

יט.

(טובות זכרונות נז)

מוהרנ"ת ז"ל החזיק למחלט דברי רבנו ז"ל, כל מה שדבר בערב ראש־השנה האחרון באומן, על להבא, מענין גדל ראש־השנה שלו' - [ש]לא דבר והזהיר, רק על אחר הסתלקותו.

כי ידוע: שרבנו ז"ל היה אז חולה מסכן לא־עלינו, והבין בעצמו היטב שקרוב לסופו, וממילא כל מה שיצא מפיו הקדוש והטהור, היו כמו 'צואה'.

וכך שמעתי מזקני אבי אמי, הרב מטשערין ז"ל, ששמע מפי מוהרנ"ת ז"ל: שבערב־ראש־השנה האחרון, היו מספין על שלחן אדמו"ר ז"ל במה וכמה אנשים, מבמה עיריות ומקומות רחוקים. אך מוהרנ"ת ז"ל והרב רבי יודל ז"ל ועוד אנשים חשובים מגדולי מקרביו - ישבו

סמוכים קרובים אצל רבנו ז"ל, יותר משאר המון־העם.

ואז אמר רבנו ז"ל מה שכבר נדפס בחיי־מוהר"ן (מובא לעיל): "אצלי העקר הוא ראש־השנה".

ואחר־כך הרים אדמו"ר ז"ל את עצמו מבסאו שישב עליה, וענה בקול רם, ואמר בזה הלשון:

"איך וואלט געוואלט, אז יעדער פון מיינע מענטשן, פון א וואסער [וואספארא] שטאט ער איז, אז ער וועט קומען אהיים, זאל ער מאכן א פרוז, אז ווער ס'גלייבט אין השם־יתברך, זאל פארן אויף ראש־השנה צו הצדיק הקדוש מוהר"ן".

[הייתי רוצה: שכל אחד מאנשי מאיזה עיר שהוא, כשיבא לביתו, יעשה פרוז, שכל מי שמאמין בהשם־יתברך, שישע על ראש־השנה לצדיק הקדוש מוהר"ן].

וסים לבסוף: "אין איך אליין, האב בדעה זיך אויפהייבן, און אוועק למרחקים" [ואני בעצמי, יש בדעתי להתרומם ולהסתלק למרחקים].

[שיח־שרפי־קדש החדש ח"א רג: כלל תלמידי רבנו ז"ל הגדולים שהיו בראש־השנה האחרון לימי חייו - כלם נקבצו ובאו לאומאן לראש־השנה הבא של שנת תקע"ב, להשתטח על קברו הקדוש בערב־ראש־השנה, ולהתפלל יחד בראש־השנה. וכן בשאר השנים. פי הבינו שכן היתה פונת רבנו ז"ל בכל הזהרותיו לענין הקבוץ על ראש־השנה. והבינו שדבר רבנו מפרשות בענין זה, אף שיידע ואמר במפרש שהוא עומד להסתלק].

נ.

(ימי־מוהרנ"ת ח"א סז)

אחר הסתלקותו וכו', נתחזקתי תכף: שאנחנו צריכים להתקבץ יחד על ראש־השנה באומין כמו בחיים היותו.

הראש השנה הקדוש שאחר הסתלקותו לנסע לאומן לא גלה בפרוש].

נא.

(ימי מוהרנ"ת ח"א פא)

אחר-כך הגיע ראש השנה של שנת תקע"ב, וזה היה ראש השנה הראשון שאחר הסתלקותו, ובעצם נפלאותיו עזרני השם יתברך - שנתקבצנו יחד לאומין על ראש השנה.

ומאז ועד הנה - נתוסף בכל שנה ושנה כמה נפשות שבהרו בחיים, ובאו גם-כן על ראש השנה, להשתטח על קברו הקדוש בערב ראש השנה, ולהתפלל עמנו יחד בראש השנה. ועצם מעלת הקבוץ שלנו בראש השנה - אין פאן מקומו, ומבאר קצת במקום אחר (ימי מוהר"ן סימנים תגיתו).

נב.

(טיח-טרפי-קדש ח"ב קנד)

בעת שעבר רבנו מזלאטיפאלי לדור בברסלב, היה זה בחדש אלול, ופגש שם רבנו בשוחט אחד מתושבי העיר שהיה צדיק נסתר, ודבר עמו רבנו מעגן ההתקבצות אצלו על ראש השנה, ואמר לו: "כל עניני הוא ראש השנה" [גאר מ"ן זאך איז ראש השנה].

שאלו השוחט: "אם יכול הוא להשאר עד ערב ראש השנה באומאן, כדי לשחוט שם את הבהמות עבור תושבי העיר לכבוד יום טוב, ויגיע לברסלב על ידי אמירת שם של קפיצת הדרך לראש השנה!"

ענה לו רבנו: "אלי נוסעים עם סוסים, ולא עם שמות!" [צו מיר פארט מען מיט פערד, נישט מן קיין שמות] - ולא ידוע אם הגיע אחר-כך לראש השנה אם לאו.

והיו לי על-זה כמה ראיות מבארות מדבוריו הקדושים. כי דרכו ז"ל היה נפלא ונורא מאד, בפרט בעגן צואתו עלינו איך להתנהג אחר הסתלקותו - כי סמוך להסתלקותו ממש, לא שמענו ממנו כי אם דבורים מועטים וכו', ולא צוה לנו אז שום הנהגה איך להתנהג אחר הסתלקותו.

אבל באמת: אין שום דבר בעולם שלא סדר לנו יפה ולא צוה לנו פראוי. כי באמת: בכל הדבורים שדבר עמנו מקדם כל הימים שזכינו לעמד לפניו, בכלם למד אותנו איך להתנהג תמיד כל ימי חיינו, בחייו, ולאחר הסתלקותו.

ובפרט כל הדבורים והשיחות והתורות והמעשיות ששמענו ממנו מיום שבא מלעמבערג - שכלם היו צואות איך להתנהג תמיד. רק שבחייו, היו כמה דבורים שלא הבנתי היטב עד היכן הם מגיעים. אבל דבריו הקדושים, הם חיים וקיימים לעד וכו'. ואני מבין בכל פעם למפרע מדבריו הקדושים איך להתנהג.

ובפרט שהרבה דברים שאמר בפרוש לפני כמה אנשים, רק לא שמו להם לב אז. רק אחר הסתלקותו, הבינו וראו הכל, שצוה לנו בפרוש על אלו הדברים. וכל-זה אי-אפשר לבאר היטב בכתב.

[פוכבי-אור, ששון ושמחה הערה ג: אף-על-פי שעקר הבחירה להבין מעצמו, הוא רק אצל גדולי גדולים שהם בבחינת "משה שהוסיף יום אחד מדעתו" (שבת פז) - לקוטי מוהר"ן ח"א קצ) - אבל גם אצל אנשים פשוטים נמצא קצת מעין זה, שזה עקר שרש הבחירה של כל אחד (חיי מוהר"ן קצז). (ובעבור זה הזכיר כל-כך אדמו"ר ז"ל לצעק להשם יתברך על 'תקוה העצות').

ומכל-שכן וכל-שכן בדבר נורא ונשגב כזה, צריכין להשתמש בזה יותר ויותר. וכן מובן מדברי מוהרנ"ת ז"ל בעל-פה ששמעתי בעגן זה - שמחמת זה הטעם גם

נג.

(אבני-ברזל, שיחות וספורים מרבנו ז"ל עו;
שיח-שופי-קדש ח"ב קצח)

באחד מהשנים ששהה רבנו ז"ל בברסלב, חל להיות ראשי-השנה ביום שני, ואנשי-שלוֹמנו שמעיר טשעהרין הזדרזו לנסע, ובאו כבר לשבת לברסלב, בכדי שיאמרו את הסליחות של ערב ראשי-השנה עם רבנו.

אולם רבי אבא שוחט תלמיד רבנו ז"ל, ורבנו רבי שמואל - לא נסעו עמהם מסבות שונות, ולא הספיקו להגיע לשבת לברסלב, ושבתו שבת באומאן שהיא רחוקה מברסלב במאה קילומטר, ובמוצאי שבת-קדש התחיל לרדת גשם שוטף ועז, עד שלא היה שום דרך הטבע שיבאו לברסלב על ראשי-השנה. והיו להם יפורים גדולים מזה.

אולם רבי אבא הזדרז, והלך לכמה בעלי-עגלות ובקשם: "שיסיעוהו לברסלב!" - ולא רצה שום בעל-עגלה לקחתו. והפציר בהם מאד, עד שנענה לו אחד מבעלי-העגלה ואמר לו: "אם תתן לי שלש-עשרה רובל, אסיעך!" - והבטיח לו רבי אבא, אף-על-פי שהיה זה סכום גדול שלא היה לו, ואף-על-פי שהיה עני מרוד וכו'.

והכרחו למפור החפצים שלהם, לשלם להבעל-עגלה, והיה להם גביע של זהב להביאו מתנה לרבנו ז"ל, והכרחו למכרו.

ותכף אחר-כך התחרט הבעל-עגלה, ולא רצה לנסע, אף-על-פי שהבטיח לו את הסכום הנ"ל. עד שפנו אליו חבריו הבעל-עגלות ואמרו לו: "אנחנו לא הסכמנו כלל לקחתו, אולם אתה שהבטחת לו, מחיב

אתה לקחתו!" - וברוב שדולם הסכים לדבריו הראשונים.

ונסעו משך כל הלילה, ובבקר הספיקו להגיע רק עד טעפליק, שהוא בשלושים וחמשה קילומטר מאומאן, פי הנסיעה היתה קשה מאד מרוב הבוץ והגשם וכו' והבעל-עגלה בהרגלו נתן שם אוכל ומספוא לסוסים העיפים, ואחר אכלם ושתם המשיכו בנסיעתם, ובצהריים הצליחו להגיע בקשי רב רק עד העירה הייסין, הרחוקה מברסלב בשלושים קילומטר, ובעל-העגלה התעייף כבר מאד מנסיעתו, ולא רצה בשום אופן להמשיך.

אך רבי אבא לא אמר נואש, וכשיצאו לדרך מהייסין אחר שהאכיל הבעל-עגלה את הסוסים, שאג הבעל-עגלה לסוסים בהלצה: "קינדערלעך צום רעבין!" [ילדים לרבנו]. והתחלו הסוסים לדהור שלא בדרך-הטבע, והגיעו לברסלב בעת שכבר התפללו הקהל תפלת מנחה של ערב-ראשי-השנה, ולא היה לו אפלו פנאי לפרס בשלום רבנו.

אחר-כך בלילה בעת שישב רבנו בשלחן עם אנשי-שלוֹמנו במנהגו, כי היו מתאספים לשלחן רבנו, אף-על-פי שנהג רבנו לבלי לדבר כלל בליל ראשי-השנה שום דבור, פנה אל רבי אבא ואמר לו: "אבא ספר לי את הנסיעה שלך!"

והתירא רבי אבא לספר, כי ידע שמכר את הגביע שהביאו עמו כמתנה לרבנו בתמורת נסיעתו. אולם רבנו פנה אליו שוב, ואמר לו: "אבא אל תפחד, וספר לי את נסיעתך!"

וספר לו רבי אבא את כל סדר נסיעתו, וספר גם-זאת: "שהיה מכרח למכור את הגביע תמורת נסיעתו".

בגמרו, אמר לו רבנו ז"ל: "דו אבא, מיט וואס זאל איך דיר אפדאנקן פאר די נסיעה, אויף דער וועלט איז שוין נישט פדאי! - און דו שמואל נא דיר אביסל יוד! - דעם בעל־דבר, איבער דעם בעכער וועל איך אים נאך ארויסנעמען די ציין מיט די אויגן!"

[אתה אבא, עם מה אודה לך על הנסיעה, בעולם הזה כבר לא פדאי! - ואתה 'שמואל' קח לך מעט מרק! - להיבעל־דבר, עבור הגביע' אוציא לו עוד את השנים והעינים!]

ותכף לאחר סבות נפטר רבי אבא, ובנו רבי שמואל התעשר מאד.

נד.

(פתב"ד ר' שמואל הורוויץ ז"ל; מובא בהקדמתו ל'ציון המצינת')

רבנו ז"ל אמר לענין גדלת הדבר להיות אצלו על ראשי השנה:

"שהקבוץ אצלו כל־כף גדול, שאפלו שיהיה ב'היכל קן־צפור' שבגן־עדן (שהוא היכל המשיח, העליון מפל התיכלות [זהר שמות ח.]), **יניח את זה ההיכל יורד להתפלל בראשי השנה עם הקבוץ שלו".**
אפילו פון היכל קן־צפור, וועל איך אראפגיין דאווענען מיטן קבוץ.

נה.

(פתב"ד ר' שמואל הורוויץ ז"ל; מובא בהקדמתו ל'ציון המצינת')

רבנו ז"ל אמר: **"איך שה'ספר־הגנוז' שלי הוא גדול** (פמובא ב'חיי־מוהר"ן [אור קעאקעג] מזה באריכות: "שהוא עין לא ראתה, ששום בריאה לא ידע אפלו דבר שם, רק משיח יאמר עליו פרוש וכו'), **וה'ספר־הנשרף' גדול** (חיי־מוהר"ן קעאקעז), **אבל הראשי השנה שלי הוא עוד יותר גדול!"** (כמו שאמר: [חיי־מוהר"ן כוונותיו]: "שאיך דבר גדול מזה! - קיין גרעסערס דערפון איז נישט דא").

"ווי דער 'ספר־הגנוז' איז גרויס, דער 'ספר־הנשרף' איז מיין ראשי השנה נאך גרעסער".

נו.

(פתב"ד ר' שמואל הורוויץ ז"ל)

רבנו ז"ל אמר: **"אלמלא הראשי השנה שלי, היה העולם נעשה תהו ובהו!"**

ווען נישט מיין ראשי השנה, וואלט די וועלט געווארן תהו־ובהו.

נז.

(שיח־שרפיי־קדש ח"א רלח־רלט)

פעם־אחת ספר רבנו ז"ל מענין עולם התהו' (עין חיי־מוהר"ן קא) - **ואז אמר עצה לזה: "שישבע בנקיטת הפץ בשר: שכל ימי חיי לא יעבר עליו אחד משלשה זמנים הקבועים להיות אצלו. הינו: על ראשי השנה, ועל שבועות, ועל שבת־הנפה!"** - **כי אז היה זמן קהלה לכל.**

והשני זמנים אחרים - היה החיוב, רק על אותם שאינם רחוקים ממקומו כל־כף. והרחוקים היה להם זמנים אחרים, הינו: שבת־שירה ושבת־נחמו, כי אז היה הוא ז"ל נוסע אליהם. וגם להשבע: "שתכף אחר המיתה וההסתלקות, הוא מכרח לבא אליו ז"ל!" - **ואז יהיה הכל על נכון.**

ורבנו ז"ל סיים כך: **"אבל מי שזכה להיות אצלי השלשה פעמים בשנה, הינו: ראשי השנה, שבועות, שבת־הנפה - ינצל מעולם־התהו!"** השם יצילנו אמן.

נח.

(שיח־שרפיי־קדש ח"ב קסה)

בראשי השנה האחרון לחיי רבנו ז"ל, אמר: "אהרלע איננו,

ושלם לבעל עגלה שכר מרבה מאד, כי שלם לו שכרו עבור זה, לפי שעות נסיעה.

לא.

(נחלי-אמונה י; שיח-שרפי-קדש ח"ג תקצ)

רבנו ז"ל אמר פעם, על אודות הנסיעה שנסעו אליו אנשי-שלומו, בזה הלשון: "בשביל לנסע אלי, מתגברים כל-כך המניעות - עד שאפלו אב ובנו ששניהם מאנשי - יכול האב להיות מונע לבנו לבלי להניח לו לנסע!"

[צו מיר פארן, זענען זיך אזויפיל מתגבר די מניעות, אז אפילו א פאטער מיט א זון וואס זיי זענען ביידע פון מיינע לייט - קען דער פאטער, זיין א מונע דעם זון, נישט צו דערלאזן אים פארן].

לב.

(פוכבי-אור, שיחות-וספורים יט)

כפי המבאר מדברי המקבלים: שהתחלת עלית הנפש ביום-השנה (יארצייט), הוא מתחלת ראשי-החדש.

מבאר ונראה: שזה מה שגם בחייו הקדושים אמר פעם-אחת (חיי-מוהר"ן רב): "כל הענין שלי הוא ראשי-השנה", "גאר מיין זאך איז ראשי-השנה".

ורבנו ז"ל היה מאריך מאד בתפלת ערבית שביל-ראשון בראשי-השנה. ואמר פעם-אחת: "שזה מחמת שהוא מזדרז להמשיך מיד כל התקונים הנמשכים בכל זה החדש!"

וכפי הנודע מדברי חז"ל ועל-פי האריז"ל: שבת-חלה נמשך הפתיחה והמשכתה עד יום-הפפורים, שאז מתחיל החתימה. וגמר החתימה הוא ב'הושענה-רבה' ו'שמיני-עצרת'.

ובערלע אינגנו" [אהרלע איז נישט דא, און בערלע איז נישט דא]. וכונתו היתה להדגיש: שרבי אהרן הרב מברסלב, לא בא לקבוצ אנשי-שלומו, וכן בערלע שהיה איש פשוט מעיר וויניצא, גם הוא לא בא. ושניהם שנים לענין הקבוצ של ראשי-השנה.

נט.

(שיח-שרפי-קדש ח"ג קו; החדש ח"א קצ)

פעם שנסע רבי יודל ז"ל, לשהות אצל רבנו ז"ל בימי ראשי-השנה, רצה לנסע עמו גם בנו הקטן רבי ישעיה שלום ז"ל, ומחשש טלטול הדרכים עם ילד קטן בזה לא לקחו.

כשבא ונכנס אל רבנו, אמר לו רבנו מעצמו: "עניני הוא פלא, האבא נוסע אלי הרי שמאמין בי, אה-על-פיי-כו, בנו שרוצה לנסע אלי, אין חפץ האב לקחתו"!? [מיין זאך איז א פלא, א טאטע פארט צו מיר, גלייבט ער דאך אין מיר, זיין זון וויל פארן, וויל ער אים נישט נעמען?!].

וכל ימיו התחרט רבי יודל על כך - שלא הביא אז את בנו!

ל.

(שיח-שרפי-קדש ח"ה קג)

בשנתו האחרונה של מוהרנ"ת ז"ל, זרז את כל אנשי-שלומו: "בגדל חיוב הנסיעה על ראשי-השנה לאומאן!" - והיה מרבה לדבר מזה בפרטיות, עם כל אחד ואחד שדבר עמו.

וכשנסע הוא עצמו לקבוצ - סבב את העגלה בכונה, והאריך בדרך בדרך ארפה, ונסע לכמה בפרים שדרו שם אנשי-שלומו, לזרזם לבא על ראשי-השנה.

ובמאמר רבנו ז"ל הנ"ל נראה מבאר: שזה
מה שאמרו חז"ל (ראש השנה טז):
"צדיקים גמורים נכתבין ונחתמין לאלתר
להיים".

לג.

(שיח שרפי-קדש ח"ב עה; החדש ח"א קצו)

רבנו ז"ל אמר: "מה שצדיקים אחרים
מתגעעים לפעל מראש השנה עד
הושענא-רבא - פועל אני כבר בלילה
הראשון של ראש השנה!" - [וואס אנדערע
צדיקים הארעווען ביז הושענא-רבא - טוה איך אויף שוין
דעם ערשטן אויף דער נאכט!].

לד.

(שיח שרפי-קדש החדש ח"א קצו)

רבנו ז"ל אמר לענין הקבוץ הקדוש של
אנשי-שלומנו הבאים אליו לראש-
השנה: "גומר אני את דינם של האנשים
שלי, ופותרם, כבר בלילה הראשון!" - [מיינע
לייט פאטער איך שוין די ערשטע נאכט!].

לה.

(שיח שרפי-קדש החדש ח"א קפט)

רבנו ז"ל אמר אודות הנסיעה אליו על
ראש השנה: "כבר התבוננתי
והשגחתי על אנשי הנוסעים אלי, וגם על
הזרתם!" [איך האב זיך שוין אויסגעקוקט אויף מיינע
מענטשן וואס זיי פארן צו מיר, און אויף צוריק אויך] -
הינו: על 'הוצאות הנסיעה'.

לו.

(שיח שרפי-קדש ח"א רלה;
כתב-יד הרב מטשעהרין זצ"ל)

פעם-אחת בראש השנה אמר רבנו ז"ל
לאנשיו: "מה אתם נוסעים
אלי? מה אתם רוצים ממני? הלא אם לא

הייתם אצלי, הייתי ישן! וכשהיו תוקעין
בשופר, הייתי נעור!" [וואלט איך מיר געשלאפן,
מען וואלט א בלאז געטאן מיט דעם שופר - וואלט איך
מיר אויפגעכאפט!] - והמשכיל יבין עד היכן
הדברים מגיעים.

לז.

(שיח שרפי-קדש החדש ח"א קצא; אוצר-נחמני)

פעם-אחת נסעו מוהרנ"ת ז"ל ורבי
נפתלי ז"ל, מנעמרוב לברסלב
- להיות אצל רבנו ז"ל על ראש השנה
כפקדתו.

בשנכנסו אליו וקבלו פניו, אמר להם:
"תהלה לךל שאתם כבר כאן!
- ואם אתם כאן, היו צריכים כל בני העולם
להיות כאן! - ואם הם לא נמצאים כאן,
היאך אתם נמצאים כאן?! - וכשאתם בן
כאן, הרי היו צריכים כל בני העולם להיות
כאן!"

[דאנקן גאט וואס איר זענט שוין דא! - און אז איר זענט
דא, האט באדארפט די גאנצע וועלט צו זיין דא! - און אז
זיי זענען נישט דא, וויאזוי זענט איר דא?! - און אז איר
זענט יא דא, באדארף דאך די גאנצע וועלט צו זיין דא!].

וכך חזר רבנו ז"ל לפניהם, כמה וכמה
פעמים!

לח.

(טובות-זכרונות יג)

לפני ראש השנה שנת תקס"ג [מיד אחרי
התקרבותו], חשבו הבני-בית של
מוהרנ"ת ז"ל: "שיבוא על ראש השנה
לחזרה!" פי לא היתה מרחק רב מברסלב
לנעמירוב, רק שמונה עשר ווערסט, שהיה
בקל לבוא.

וכפי שביום ראשון היה 'זמא דשוקא'
בברסלב, והיו עוברים ושבים, וכמה

מב.

(לקוטי-תפלות ח"ב כ"ט)

כי אתה לבד יודע, מעלת הקבוץ של
עמך ישראל בראש-השנה לצדיקים-
אמתיים.

מג.

(לקוטי-תפלות ח"ב כ"ט)

אתה לבד יודע, פמה וכמה התפארות
ושעשועים גדולים ונוראים, אשר
אתה מקבל בכל ראש-השנה וראש-השנה,
מהקבוץ-הקדוש של עמך ישראל, אצל
הצדיקים-האמתיים.

מד.

(פונכי-אור, אנשי-מוהר"ן ח"ג א)

מוהרנ"ת ז"ל אמר פעם-אחת לבנו רבי
יצחק ז"ל מטולטשין: "שלא
יסע לארץ-ישראל לדור שם בקביעות, עד
שיהיה בן ששים שנה!" [וכן קנים דברי אביו].

והמובן היה מדברי-הקדושים: שאף-על-
פי שישבת ארץ-ישראל גדולה
מעלתה מאד, וכמובא בספרי אדמו"ר זצ"ל
- אבל כבר אמר אדמו"ר זצ"ל על הראש-
השנה שלו: "שאין דבר גדול מזה", כמובא
בחי-מוהר"ן, וגם כל קדשת ארץ-ישראל
נמשך ממנו, כמובן בלקוטי תניינא סימן מ'.

וגם מובן ומבאר בדברי אדמו"ר זצ"ל:
שכשנתוסף רק נפש אחת להקבוץ
שלו בראש-השנה, אז נתרבין הבתים של
הקדשה אלף אלפים ורבי רבבות פעמים עד
אין שעור וכו'.

וכל אשר גדלה ושגבה רוממותו
והתעלותו של אדמו"ר זצ"ל, בן גדלו
ושגבו גם התקונים אשר יעשה בימי ראש-
השנה הקדושים וכו'. [על-פן צוה עליו לנסע לעת

בני אדם מנעמירוב היו על יומא דשוקא,
וראו את מוהרנ"ת, ושאלו אותו: "אם יסע
על יום-טוב ראש-השנה הקדוש לביתו?! -
והשיב להם: "שה'יריד' שלו, לא נגמר
עוד!"! (עין-שם כל הספור).

לט.

(עלים-לתרופה, בואתחנן תקצ)

ראש-השנה שלנו גדול מאד מאד בעיני
השם-יתברך, שאין למעלה
ממנו.

מ.

(עלים-לתרופה, א וישב תקצד)

הקבוץ שלנו, יקר מאד מאד בעיניו
יתברך.

מא.

(לקוטי-תפלות ח"א עו)

כי אתה יודע: שעכשו בעוקבות משיחא,
עקר סמיכתנו וישועתנו, היא רק על
ימי ראש-השנה הקדושים - אשר בהם אנו
נשענים להתקרב אליה, ולהמשיך אלקותך
ומלכותך עלינו מראש-השנה על כל השנה
בלה.

ואנחנו לא נדע מה נעשה בימי ראש-
השנה הקדושים, ואיך לרצות
אותך אז כראוי, שנזכה להמליכה עלינו
באימה וביראה, ואיך לעמד בנגד כל השונאים
והמקטרגים, לסתם פי מסטיננו ומקטרגינו.

כי אם בזכות וכה הצדיקים-אמתיים,
עליהם אנו נשענים ובהם אנו סמוכים
- כי הם ילחמו לפנינו, ויכניעו ויפילו כל
שונאינו ורודפינו, וימשיכו עלינו קדשת
ראש-השנה בשלמות.

זקנתו. ועין במקתבי רבי יצחק הנ"ל המובאים לקמן, מעלת הנסיעה לרבנו ז"ל לאומאן על ראש השנה.

[באור-הלקוטים ח"א קנה (מכתב רבי אברהם ב"ר נחמן לרבי אברהם שטרנהרץ): על אודות הנסיעה לארץ-ישראל, אין ביכלתי לברר ולקבע גם ההלכה כמותו - כי מה נעשה בבוא הגאולה הכללית לנסע לארץ-ישראל, האם נחשב על-ידי-זה חסו-שלום לנפרדים ונתרחקים מאדמו"ר ז"ל, על אשר אמר (תוי"מוהר"ן קצז): "אני רוצה להשאר ביניכם?"

וכן הס מלהזכיר ולומר דבר כזה שאין לו שחר, כי הלא נודע: "שדברה תורה כלשון בני-אדם", וכן גם הפה דבריו הקדושים האלה - כי כל-זה דבר ואמר, מחמת שמעצם הסכנה שנסתכנו אז מאד רבם ככלם של הנוסעים לארץ-ישראל, ידע ברור כיום: שלא יתעורר גם אחד מעיר, לנסע לשם על קברו-הקדוש.

פי גם כשנשאר במדינה הזאת, נתפרדו מאד הרבה מאנשיו אחר הסתלקותו הקדוש. פי בהראש-השנה בימי חייו הקדושים, באו אליו לאומן על ראש-השנה האחרון, לערך חמש או שש מאות אנשים, ובלשון בני-אדם בדרך אומדנא היו מרגלא לפומייהו לומר: שבאו אליו אז בערך אלף אנשים, כן שמעתי מאבי ז"ל בשם מוהרנ"ת ז"ל, ואחר כך בראש-השנה הראשון שאחר הסתלקותו הקדוש, באו למספר, ולא היו רק ערך ששים אנשים ולא יותר.

ואלפי-אלפים קל-וחומר: שאם היה נוסע לארץ-ישראל להסתלק שם, שבודאי לא היו נמצאים רק יחידים מיחידים מגדולי אנשיו שהיו נוסעים לשם, וברבות הזמן היה נשכח הדבר לגמרי.

אבל בגדון דידן, ובאלה הימים שכבר זכינו לשמוע "קול הקורא במדבר, פנו דרך ה', כל גיא ונשא, וכל הר וגבעה ישפלו וכו'". ובמים עזים נתן לנו השם-יתברך את הדרך והנתיבה, בנפלאות שלא היו מעולם, וכל מחיר הנסיעה לבעל הספינה ברצוא ושוב, הוא בכ"ה רובל כסף, והדרך כבוש ותמיד, עד שיש ביכולת לנסע ולבוא ברצוא ושוב גם משם לאומאן לימי ראש-השנה הקדושים.

ואיך נכנה ונקרא בשם פירוד והרחקה מאדמו"ר הקדוש ז"ל, להיושב בארץ עיר אלקינו? - ובתכלית ההיפך נכנה ונקרא בשם קירוב ודביקות לאדמו"ר ז"ל, להיושב בארץ העמקים? - ויש שגם במקומו מדינת רוסיה, רחוק וכבד עליו הדבר כמארצנו ממש כנודע].

מה.

(פוכבי-אור, אנשי-מוהר"ן ח"ג ב; טיח-טרפי-קדש ח"ב תשנג)

על אודות אספתנו בימי ראש-השנה הקדושים, אמר מוהרנ"ת ז"ל פעם-אחת, לבנו רבי יצחק ז"ל הנ"ל, בזה הלשון:

"אני מקוה, שיתקיים הדבר עד ביאת הגואל-צדק. אבל אה-על-פייכון, מי יודע חסו-שלום מה שיעבר בזה מגדל ועצם הקטרוגים, המתעוררים ומתגברים על זה בכל-עת, אולי חסו-שלום ימנעו, ולא יניחו חסו-שלום בשום אפן לבוא לשם.

אומר אני לך: שתמיד תהיה בראש-השנה באומן! ערב-ראש-השנה

תתיצב אפלו בשוק [זאג איך דיר, זאלסט תמיד זיין ראש-השנה אין אומן! ערב-ראש-השנה זאלסט זיך שטעלן אפלו אין מארק!] באיזה מקום שרואים משם בית ציונו הקדוש, ותאמר שם העשרה-קפיטל תהלים תקוה-הכללי.

ואחר-כך תתפלל שם באומן בראש-השנה אפלו באיזה עזרה

[פאליש] של בית-המדרש [אם לא יתנו לך המתנגדים להתפלל בבית-הכנסת יחד עמם]. העקר שתהיה באומן! [אין אומן זאלסטו זיין]. וכן תנהג כל ימי חיך".

מו.

(פוכבי-אור, אנשי-מוהר"ן ח"ג ג; טיח-טרפי-קדש ח"ב תרסו)

מוהרנ"ת ז"ל התבטא ואמר פעם אודות הנסיעה לאומן על ראש-

השנה: "שאם היה הדרך לשם מחפה בספינים [בחרבות מחודות], הייתי רוחש על ידי ורגלי כדי לבוא לשם על ראש-השנה, אבל בלי פאספורט לא! אלא הייתי עושה את כל המאמצים לקבל פאספורט!"

לנוען ס'וואלט גענוען די גאנצע וועג מיט שארפן שווערד, וואלט איך זיך געריטשקעט אויף די הענט און אויף די פיס, אבער אן א פאספארט נישט, נאר איך וואלט געטאן אלע מעגליכקייטן צו באקומען א פאספארט.

אמר את זה בעת המחלוקת, לקראת ראשי השנה שנת תקצ"ו, שלא נתנו לו עדין רשיון לנסע לאומן. כמבאר בטובות זכרונות עה: "וכפי שהגיע הזמן סמוך לראשי השנה, והוא אי-אפשר לזוז מביתו בלי רשיון מהממשלה, שלא יתנו לו הממשלה רשיון בברסלב. ואז אמר: שאפילו שיהיה הדרך בהרבות ובספינים, היה מתגלגל עצמו עליהם לבוא על ראשי השנה. אך בלא רשיון מהממשלה, אסור לנסע - כי בנקל יכולין להפשל בחלול שבת-קדש, ולבלי להניח טלית ותפילין עליהם.

הכלל: מסתמא היה בוכה להשם יתברך על-זה הרבה מאד בתפלות, על-זה שרוצה לפע לאומן על ראשי השנה, ואין לו שום מבוא לזה, ואי-אפשר לציר במזוהו, ולא היה יכול לציר בדעתו שלא יהיה על ראשי השנה עם הקבוצה הקדוש באומן על ציונו הקדוש של רבנו ז"ל. ומסתמא היה לו מזה שברון לב עד מאד, ושפך לבו לפני השם יתברך הרבה". עי' שם כל הספור.

[טיח שרפי-קדש החדש ח"א רכב, הערה נב, רבי לוי יצחק בענדער ז"ל: כי כשהולך על דרך המחדדת בספינים וחרבות - אולי יזכה וישאר בחיים, ויצליח להשיג כל תקונו הנצרך לו. אולם אם חלילה יסע בלא פאספורט, או עם פאספורט מזויף, ויתפסוהו ויחבשוהו בבית-הסוהר - בזה בהכרח שתיפגם נשמתו - כי יעבירוהו שם על אסורי תורה חסוֹשֵׁלוֹם. כי אין זה ברצון רבנו הקדוש, לעשות דבר כזה שיש בו סכנה לכל יהדותו.

וכל דבורינו נגד הנסיעה בפאספורט מזויף - הוא רק קדם מעשה. אבל לאחר מעשה - שנסעו כבר - בודאי אנו מחיבים להתפלל עליהם, שיזכו לפע ולבוא לשלום, ויפעלו כל טוב, כי כתיב (תהלים קטז, ו): "שמר פתאים ה'". ואף-על-פי שרואין שנעשין נסים - אף-על-פי-כן אין מזה ראיה שצריכין לנסע בדרך זו - רק זה מצד רחמי השם יתברך עליהם].

מד.

(בוכבי-אור, אנשי-מוהר"ן ח"ג ד)

מוהרנ"ת ז"ל אמר לענין נסיעת ראשי-השנה: "שכל נסיעה ונסיעה של כל אחד ואחד, יהיה לה חלק בקץ הגאולה!"

מת.

(בוכבי-אור, אנשי-מוהר"ן ח"ג ד; טיח-שרפי-קדש ח"א תקצ)

פעם-אחת בלילה הראשון של ראשי-השנה באומן אחר תפלת-ערבית, האריך מאד מוהרנ"ת ז"ל בתפלתו, ואחר התפלה נתלהב מאד, ואמר לאנשיו: "כשאנחנו מתקבצים לכאן, בודאי גם רבנו ז"ל אתנו פה ביחד; וכשרבנו ז"ל פה, בודאי כל השבעה רועים הם גם-כן אתנו פה!" [איך גלייב אז דער רבי איז דא מיט אונג, און אז דער רבי איז דא זענען אלע שבעה רועים דא].

ויצעק בקולו: "אני פה מאמין, ממש כמו שרואה אותם!" [איך גלייב גלייך ווי איך זעה].

וכשאמר את אלו התיבות האחרונות, הדגישם כל-כף, עד שספרו אנ"ש: "שהרגישו בו, שבאמת הוא רואה מה שאומר!"

מט.

(בוכבי-אור, אנשי-מוהר"ן ח"ג לג; טיח-שרפי-קדש ח"ב תקסב)

פעם-אחת בערב ראשי-השנה בבקר (שהמנהג אז לצום, וכמבאר בשלחן-ערוך ארח-חיים תקפא, ב), שאל רבי יצחק בן מוהרנ"ת ז"ל מאביו: "על אודות שקלש לבו מאד (כי לא היה אז בקו הבריאות), אם יאכל איזה דבר קדם לכתו על ציונו-הקדוש, כדי שיהיה בכחו לומר שם תקונו-הכללי, ולפרש שיחתו בהתעוררות הלב פראוי?"

והשיב לו: "אל תעשה כן! רק תלך לציון, ותאמר שם העשרה מזמורים איך שתאמר, ואחר-כך טעם מעט אוכל! וכשתאכל ויהיה לך פה, תחזור שוב להשתטח ולהתפלל על הציון.

ז"ל על ראש השנה לאחר הסתלקותו כמו
בימי חייו.

ובערב ראש השנה [הראשון שאחרי הסתלקות
רבנו ז"ל בשנת תקע"ב] - נספם בלב רבי
יודיל ורבי שמואל אייזיק ז"ל, ועוד מגדולי
תלמידי רבנו ז"ל: להתפלל על זה המקום
שהתפלל בו רבנו ז"ל בעצמו בראש השנה
האחרון שקדם הסתלקותו (שנקרא בשם
'האמבאר' [אכסדרא] כמובא בספר חי' מוהר"ן).

אבל מוהרנ"ת ז"ל נתעקש ועמד בנגדם,
בטענתו: ששמע מפי רבנו ז"ל,
שאמר פעם אחת אליו ולחברו רבי נפתלי
ז"ל: "אני רוצה שתהיו מערבים עם
העולם!" [איה וויל איר זאלט זיין אויסגעמישט מיט
דער וועלט].

ורצה מחמת זה שיתפללו כל הצבור
בבית הכנסת שנקרא בשם
'שומרים לבקר', שהוא נבנה אז בסמוך על-
ידי איש אחד שרצה וחשק שאנשי-שלוֹמנו
יתפללו שם.

וגם כל אנשי הצבור התמידי שבזה הבית-
הכנסת הסכימו על-זה - כי המחלקת
שהיתה בחיי רבנו ז"ל, נשקט ונשתקע אחר
פטירת רבנו ז"ל מלב רבם ככלם של אנשי
העיר.

ונתמהמה זה ההשקט עד תחלת שנת
תקצ"ה וכו'. ועד זאת השנה
היו רגילים אנשי העיר לבקש אורחים
מאנשי-שלוֹמנו לסעד אצלם בסעדת ראש-
השנה.

אבל מחמת ששאר תלמידי רבנו ז"ל
עמדו בזה כנגד מוהרנ"ת ז"ל, נספם
הדבר להתפלל ב'האמבר' הנ"ל שהתפלל בו
רבנו ז"ל, כנ"ל.

ג.

(פונכי-אור, שיחות וספורים ד)

בדבר אספתנו בימי ראש השנה, מבאר
מדברי מוהרנ"ת זצוק"ל, ששמעתי
מאבי ומורי, ששמע מפי בנו רבי יצחק
מטולטשין, ששמע מפיו הקדוש:

שאה-על-פי שלבבו היתה הזקה
בבטחון ומבטח שתתקיים
האספה הזאת עד ביאת הגואל-צדק! - אבל
גם זה לא נאמר רק בדיוק המדרש מהכתוב
(משלי כח, א): "וצדיק ככפיר יבטח" - ולא
כארי שאין מתירא כלל" - כי בכל-זאת לא
היתה ביכלתו לברר בזה ידיעה ברורה
ומחלטת וכו'.

ואה-על-פי כן הבין והשכיל גם-זה
מדבריו הקדושים: שבכל-
זאת יהיה נמצא מפלטת השארתו עד ביאת
הגואל.

ואמר בזה הלשון: "דא וועלן זיך
שאשקן עטליכע מענטשן, און דא
וועלן זיך שאשקן עטליכע מענטשן!" [פה
יתלחשו כמה אנשים, ופה יתלחשו כמה אנשים].

נא.

(פונכי-אור, שיחות וספורים ד)

ספור בנין הבית-הכנסת [הקלויז של מוהרנ"ת
ז"ל] אשר באומין (ששמע אבי מפי
מוהרנ"ת ז"ל): בשנה הראשונה שאחר
הסתלקות רבנו ז"ל, לא נמצא יותר מששים
אנשים שבאו להשתטח על קברו הקדוש
בערב ראש השנה. וגם זה המספר הרים
מאד את הבטחון בלב מוהרנ"ת ז"ל: שתהיה
נקבעה זאת האספה לדורות, בנהוג עד היום.

כי בתחלה לא עלה על דעתו כלל
שיתעורר גם זה המספר לנסע לרבנו

וּלְפָנֹת־עָרֹב כְּשֶׁנִּתְאַסְפוּ לְתַפְלַת הַמְּנַחָה, נִתְעוֹרֵר לְאִין עֵרֶךְ תִּבְעֵרֶת לֵב מוֹהֲרַנ"ת ז"ל בְּצַעַר וְיִסּוּרִים עַל עֲבָרָם עַל דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל: "לְהִיּוֹת מְעֹרֵב עִם שְׂאֵר נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל" כֵּן"ל.

עַד שֶׁחָזַר וּנְתַלְבֵּשׁ בַּמְּלָבוּשׁ הָעֲלִיּוֹן, לִילְךָ אֶל הַחוּץ וְלָבֹא לְהַבִּית־הַמְּדַרְשׁ הַנ"ל, וְלִבְלִי לְהִתְפַּלֵּל כָּלֵל עִם תַּלְמִידֵי רַבֵּנוּ ז"ל. וְרַבִּי נִפְתָּלִי בְּרֵאוֹת בֶּן מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, נִתְעוֹרֵר גַּם־בֶּן לִילְךָ אֶל הַבֵּית־הַמְּדַרְשׁ הַנ"ל, וְעַד שֶׁנִּתְעוֹרְרוּ גַּם שְׂאֵר הַתַּלְמִידִים לִילְךָ אֶל הַבֵּית־הַמְּדַרְשׁ הַנ"ל.

וְאֲנִשֵּׁי הַבֵּית־הַמְּדַרְשׁ הַנ"ל קִבְּלוּ אוֹתָם בְּרַב כְּבוֹד, וְהִתְפַּלְּלוּ עִמָּהֶם יַחַד עַד עֲשָׂרָה שָׁנִים.

אָבֵל מַחֲמַת שְׁמִשְׁנָה לְשָׁנָה נִתְוַסֵּף הַצְּבוּר הַנוֹסְעִים לְאוּמִין עַל רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה - רָאוּ אַחֲר־כֵּךְ בְּסוֹף הָעֲשָׂרָה שָׁנִים: שְׂאִין שׁוּם אִפֶּן וַיִּכְלַת כָּלֵל, לְסַבֵּל אֶת הַדִּחְקַת בְּזֵה הַבֵּית־הַנִּבְנֶסֶת. וְחָזְרוּ לָזֶה הַמְּקוֹם הַנ"ל, 'הָאֲמַבָּאֵר' [אֲכַסְדִּירָא] שֶׁהִתְפַּלֵּל שָׁם רַבֵּנוּ ז"ל.

וְאַחֲר־כֵּךְ בְּמִשְׁךְ שָׁנָה אוֹ שְׁנָתַיִם, נִתְקַלְקַל וְנִחְרַב קִצַּת עַל־פִּי אֵיזָה סִבָּה זֶה 'הָאֲמַבָּאֵר' - עַד שֶׁגַּם שָׁם לֹא הָיָה בְּאִפְשָׁר לְהִתְפַּלֵּל.

וְהַתְּחִיל מוֹהֲרַנ"ת לְשַׁכַּר אֵיזָה חֶדֶר גָּדוֹל אֲשֶׁר חִפְּשׁ וּמָצָא בְּכָל שָׁנָה שִׁיחָהּ בִּיכְלַת שִׁיבְנָסוּ שָׁם כָּל הַצְּבוּר לְהִתְפַּלֵּל בְּרֵאשִׁי־הַשָּׁנָה.

אָבֵל אַחֲר־כֵּךְ סִבַּב הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ בְּקִצַּת הַשָּׁנִים, שֶׁהָיָה קָשָׁה וְכָבֵד לְאִין עֵרֶךְ לְמָצָא חֶדֶר כְּזֶה לְשַׁכְּרוֹ.

וְרָאָה מוֹהֲרַנ"ת: שָׂאֵם לֹא יִשְׁתַּדֵּל לְבָנוֹת עֲבוּר זֶה בֵּית־הַנִּבְנֶסֶת מִיַּחַד לְהִתְפַּלֵּל שָׁם בְּאַסְפַּת הַקְּבוּץ בְּרֵאשִׁי־הַשָּׁנָה - לֹא תִתְקִים כָּלֵל אֲסַפַּת הַקְּבוּץ! כִּי בְּלִי סִפֵּק יִהְיֶה נִמְצָא לְפַעֲמִים שָׁנָה אַחַת שְׂלֹא יִהְיֶה לְשַׁכַּר חֶדֶר כְּזֶה, וְתִתְבַטֵּל הָאֲסַפָּה לְגַמְרֵי חֵסֶד־וְשָׁלוֹם מַחֲמַת זֶה.

וְנִתְעוֹרֵר בְּאַמְצַע הַשָּׁנָה: לְסַבֵּב בְּכָל הָעִירוֹת שְׁנוֹסְעִים מֵהֶם לְאוּמִין לִימֵי רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה כֵּן"ל, וְלְהַצִּיעַ לְפָנֵי אֲנִשֵּׁי־שְׁלוֹמָנוּ בְּכָל עִיר וְעִיר לְהִתְנַדֵּב מְעוֹת לְצָרְכֵי זֶה הַבְּנִין.

וְנִסַּע תַּחֲלָה לְלֹאֲדִיזוֹן, שֶׁנִּמְצָא שָׁם בְּעַת הַזֹּאת קִצַּת מְאִנְשֵׁי־שְׁלוֹמָנוּ וְהַצִּיעַ לְפָנֵיהֶם דְּבָרֵי הַתְּעוֹרְרוֹת כְּפִי רוּמָמוֹת רַבֵּנוּ ז"ל, וְכִפִּי גְדֻלַּת וְנוֹרְאוֹת הָאֲסַפָּה עַל שְׁמוֹ בִּימֵי רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה הַקְּדוּשִׁים וְכוּ' וְכוּ'.

נב.

(כּוֹכְבֵי־אוֹר, סְפוּרִים־נִפְלְאִים מִרַבֵּנוּ ז"ל)

רַבֵּנוּ ז"ל אָמַר לְרַבִּי לִיפֵא: "דָּאֵם זְעָה־סְטוּ מִיָּד אֵיִצְטָעֵר, זְאֵלְסְטוּ מִיָּד זְעָהן רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה!" [אִתָּה רוּאָה אוֹתִי עִתָּה, תִּרְאָה אוֹתִי בְּרֵאשִׁי־הַשָּׁנָה].

נג.

(אֲבָנֵי־הַבְּרִזָּל, הַתְּקַרְבוֹת מוֹהֲרַנ"ת לְרַבֵּנוּ ז"ל ז)

[כְּשֶׁהִתְקַרְבוּ מוֹהֲרַנ"ת וְרַבִּי נִפְתָּלִי ז"ל לְרַבֵּנוּ ז"ל, בְּסוֹף חֶדֶשׁ אֱלוּל שְׁנַת תַּקס"ב] - מַחֲמַת שִׁתְּכַף שָׁמְעוּ אֲשֶׁר אָצֵל רַבֵּנוּ ז"ל: הָעֵקֶר הוּא לְהִיּוֹת אָצֵלוּ עַל רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה וְכוּ' - הִבִּינוּ: שְׂאִי־אִפְשָׁר לְהִיּוֹת שָׁם שְׁמוֹנָה יָמִים רְצוּפִים, וְלְהִתְמַהֵמָה עַד רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה. עַל־כֵּן נָסְעוּ תַּכְּף לְבֵיתָם, וּבָאוּ בַּחֲזָרָה עַל רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה.

נד.

(אבני הברזל, שיחות וספורים מרבנו ז"ל סא)

הרב רבי יצחק מחרשיוואטע שהיה מקרב לרבנו זצוק"ל, היה לו אח, ולקחו ראנדאר [מוכסן] אחד לחתן וכו'. ופעם אחת נסע רבנו זצוק"ל דרך שם, והבין האברך הנ"ל: "שזה גוטער יוד" [אדמו"ר] וכו'! - ונתביש מעט והתחיל לרוץ לביתו. אבל תקף רמז רבנו זצוק"ל בידיו: "שיבוא אצלנו!" - והכרח לבוא וכו'.

ורבנו זצוק"ל קרב אותו מאד מאד. ואמר: "מסתמא וועסטו וועלן פארן צו מיר [מסתמא תרצה לנסע אלי], ויהיה לך מניעות ותשבר אותם - תדע: שענין שלי הוא רק ראשי השנה!" וכו' וכו'.

נה.

(אבני הברזל, שיחות וספורים ממזרחנו ז"ל סד)

כשנתגבר המחלקת על אנשי שלומנו. ולהמתנגדים התר לעשות לאנשי שלומנו כל מה שלבם חפץ וכו'. כשהגיע הזמן לנסע לאומן על ראשי השנה אז היה רבי יצחק בן מזרחנו ז"ל (פי רצו לקפח פרנסתו בדאר), באם יסע שם, אז יהיה הוכחה גדולה שהוא ברסלב'ר.

ובכן הקדים לנסע לאביו מזרחנו ז"ל, לשאל את פיו: "מה יעשה עכשו עליזה?"! - אמר לו אביו: "שהנסיעה לאומן על ראשי השנה, זה עולה על הכל, ומחייבן זאת לקיים במסירות נפש!"

מובן: שלא השגיח על שום דבר, ועל ראשי השנה נסע לאומן! - עבר הראשי השנה, הבין רבי יצחק: שלחזר לביתו אי אפשר לו וכו' וכו'.

ובכן בא לאביו מזרחנו ז"ל: לשפך לפניו את מרירות לבבו וכו'.

מזרחנו זצ"ל בגדל חכמתו וצדקתו, הבין אחרת, ואמר לו: "אדרבא! שוב לביתך לטולטשין, וישר לביתך וכו' וכו', אל תירא ממנה כלל וכלל. ואם אודות פרנסה, השם רב להושיע".

ובכן מהר רבי יצחק לקים את דברי אביו, וחזר לטולטשין, וישר לביתו וכו'.

למחרתו בדרך הלוכו ברחוב העיר, נפגש עם הר' יוסיל שזכה לשבות שבת אחד אצל רבנו ז"ל, שעל פיו נתמנה רבי יצחק למנהל הדאר. והוא התחיל לדבר עם רבי יצחק ושאל אותו: מדוע אינך בא אל הפאסט [דאר]? אל תירא ואל תחת! שוב אל הפאסט, והכל במקדם.

כשהגיע ערב יום הכפורים, מאימת יום הדין שהיתה באמת בדורות הקודמים על כל זרע ישראל מקטן ועד גדול - אשתו גספן עשתה כזאת, ופיסה את בעלה רבי יצחק ז"ל, והכל לו שלום במקדם.

מהר הבן יקיר זה, להודיע כל זאת לאביו. אז אמר מזרחנו ז"ל על דרך הלצה: "א הצלחה פאר אנשי שלומנו, וואס יום כפור געפאלט תמיד באלד נאך ראשי השנה!" [הצלחה לאנשי שלומנו, שיום הכפורים חל תמיד תכף אחר ראשי השנה].

[שיח שרפי קדש ח"ב תרסה: מזרחנו ז"ל נענה ואמר פעם, לענין המניעות שיש לכל אחד מאנשי מבני ביתו בענין הנסיעה לקבוץ על ראשי השנה באומאן: "א דאנק גאט, אז נאך ראשי השנה קומט יום כפור" (תורה לקל, שאחר ראשי השנה בא יום כפור), ואז נשארים אנשי

בביתם ומשלימים בני הבית וסולחים אחד לשני, ועלי ידיעה חוזר השלום למקומו. ואמר זאת לרבי יצחק בנו, שהיה לו מניעות גדולות מבני ביתו בענין זה.

נו.

(עלים לתרופה, מכתב הסתלקות וצואת מוהרנ"ת ז"ל)

ודבר עמו (מוהרנ"ת ז"ל לפני פטירתו): **מענין ראש השנה של רבנו ז"ל, והזהיר מאד לפע לאומאן על ראש השנה.**

נז.

(שיח שרפי קדש ח"ב תשמז)

בעת שהיה מוהרנ"ת ז"ל מגלה מברסלב לנעמירוב שלש שנים - אף על פי כן פשהגיעו ימי ראש השנה, לא הסתכל על שום מניעה, ובא לשהות באומאן עם אנשי שלומנו על ראש השנה.

אולם המתנגדים שעקבו אחריו, הלשינו עליו ומסרו אותו לממשלה, ובאו השוטרים ולקחו את מוהרנ"ת למעצר, בעת שהיה על הציון בערב ראש השנה, ולא אבו לשחררו.

עד שבמה מגברי העיר אומאן, שהיו חלקם מאנשי שלומנו וחלקם קרובים בדעתם לאנשי שלומנו, כמו רבי קלמן ועוד - הלכו לבית המושל והבטיחו להם: שהם לוקחים עליהם את האחריות, והם ערבים עליהם: שיחזירו להם את מוהרנ"ת תכף במוצאי ראש השנה. והסכימו ושחררו את מוהרנ"ת על ראש השנה.

במוצאי ראש השנה, בא מוהרנ"ת לבית המשטרה ולקחוהו באסיר לשלחו חזרה לנעמירוב, ושלחו עמו כמה שוטרים שישגיחו עליו שלא יברח.

והיה למוהרנ"ת מזה חלישות הדעת, על שמטפלים בו באסיר שפל,

והמתנגדים שבלא דיזין התכוננו: שכשיעבור מוהרנ"ת דרכם, יבו אותו וכו' חסו שלום. אולם בגלל המשמר שליוה את מוהרנ"ת, לא יכלו להוציא את מחשבתם לפעל, וראה מוהרנ"ת: שמן השמים סובבו כך את הדבר, כדי שלא יאנה לו כל רע.

לשנה הבאה, כבר סדרו אנשי שלומנו רשיון מיוחד עבורו, כדי שיוכל לבוא ולשהות עם אנשי שלומנו בראש השנה.

[**טובות זכרונות פ:** וכמה פעמים היה לו למשיב נפשו זה הראש השנה, יותר משאר ראש השנה אחרים עיני שם הספור באריכות].

נח.

(שיח שרפי קדש החדש ח"א רלח)

בשנתו האחרונה של מוהרנ"ת ז"ל, שנת תר"ה - זרז את כל אנשי שלומנו, בגדל חיוב התקבצותינו יחד על ראש השנה באומאן. והיה מרבה לדבר מזה בפרטיות עם כל אחד ואחד שדבר עמו.

וכשנסע הוא עצמו - סבב העגלה, והאריך בכונה בדרך ארצה, ונסע לכמה בפרים שדרו שם מאנשי שלומנו, לזרזם לבא על ראש השנה, ושלם לבעל העגלה שכר מרבה מאד, כי שלם לו שכרו עבור זה לפי שעות הנסיעה.

נט.

(שיח שרפי קדש החדש ח"א רלט)

בכל שנה ושנה היה מוהרנ"ת אומר 'הלכה' [איה דרוש מלקוטי הלכות שחדש אז] בראש השנה בבין השמשות שבין היום הראשון ליום השני.

והיתה אז התעוררות גדולה בזו, עד שהיה ממש בטול הבחירה, פי ה'הלכה' היתה נאמרת באש שלהבת,

והדבורים היוצאים מפיו מוהרנ"ת היו בגחלי-
אש, שהיו פאלה מאנשי-שלוֹמנו שהיו
משתדלים לבוא על ראשי-השנה רק כדי
לשמע ולהתעורר מדבוריו של מוהרנ"ת.

ובראשי-השנה של שנת תר"ה, היא
השנה האחרונה לימי חייו
הקדושים, לא ירד מוהרנ"ת לאמירת 'הלכה'
בדרך בזמן הקבוע מדי שנה, והמתינו
המתאספים בהשתוקקות ובכסופין לדבורים,
כי היתה להם חיות מדבוריו כל השנה.

ובתוך-כך עלה ונכנס רבי אפרים בן רבי
נפתלי למוהרנ"ת לשאלו על
כך, ואמר לו: "ה'עולם' מחכה, ה'עולם'
משתוקק לשמע את ה'הלכה!!"

ותרץ מוהרנ"ת את-עצמו על כך שאינו
יורד, באיזה תרוץ (וכמשתמט: על שחש
ברגלו ואינו כל-כך בקו הבריאות).

והתפלא רבי אפרים על כך: "שמוהרנ"ת
לא יאמר 'הלכה' בראשי-
השנה!?" - והבין: "שמוהרנ"ת השיב זאת
כאמור רק במשתמט!"

ואכן אחרי ראשי-השנה, הסביר מוהרנ"ת
לרבי אפרים ואמר לו: האינה מבין?
- התבוננתי וראיתי שיש כבר כמה אנשים
שנוסעים ובאים לבית-מדרשנו באומאן על
ראשי-השנה, רק בכדי לשמע את אמירת
ה'הלכה' שלי. ואני הרי לא אשאר כאן
לנצח, אני רק אדם, ומה יעשו אם בשנה
הבאה האדם הזה לא יהיה? - כשהוא
(מוהרנ"ת) לא יהיה כאן, גם הוא לא צריך
להיות, שהרי הוא הגיע רק על-מנת לשמע
את אמירת ה'הלכה'.

על-כן רציתי להראות: "שהיות שרפנו-
הקדוש אמר: 'שכל ענינו הוא

ראשי-השנה' - אין דבר זה קשור כלל
באמירת 'הלכה', כן הלכה, לא הלכה, על
ראשי-השנה צריכים להיות!"

ס.

(פוכבי-אור, אנשי-מוהר"ן ח"ב מז)

להודיע לדורות: שהשלשה דברים
האלה, יסודות העקרניים
בהשארת אדמו"ר זצ"ל, כפי המובן בזה
מדברי מוהרנ"ת ז"ל:

- (א) אספתנו על ראשי-השנה, שבזה**
ממילא כלול גם אמירת העשרה
קפיטל תהלים על ציונו הקדוש.
- (ב) עסק ההדפסה.**
- (ג) והדלקת הנר-תמיד על ציונו הקדוש.**

סא.

(נתיב-צדיק מא; שיח-שרפי-קדש ח"א קסח)

כך שמעתי מאדמו"ר מו"ה נתן זצ"ל
קודם הסתלקותו הקדוש והטהור:
שברוך-השם יש לנו עתה שלש הלכות
מבוררות:

- (א) על ראשי-השנה צריכין לנסע.**
- (ב) ו'שלקן-ערוך' צריכין ללמד.**
- (ג) ו'התבודדות' צריכין בכל יום.**

[באור-הלכותים ח"א סא, אות סא: שמעתי מאבי
ז"ל בשם מוהרנ"ת ז"ל: שלא נמצא לו ברור ההלכה
והמשפט, זולת בשלש דברים: (א) חיוב ללמד הפוסקים
בכל יום ויום. (ב) וחיוב התפלה והבקשה, לחדש בה בכל
יום כפי מה שעובר עליו. (ג) וחיוב אספת הנפשות
בראשי-השנה למקום גניזתו הקדושה].

סב.

(פוכבי-אור, שיחות-וספורים כרך ששי ז;
שיח-שרפי-קדש ח"א תרסב; ח"ה צו)

אמר מוהרנ"ת ז"ל: "היכן שמתקבצים
עשרה מאנשי-שלוֹמנו, ראוי לפע

את כל קצויתבל לתחב ראשו ביניהם".
ודבר אז לענין ראשי השנה, כשנאספין כל
הקבוץ הקדוש כמה גדול ערפו.

סג.

(שיח שרפי קדש ח"ה ארלו)

כשהפליג פעם מוהרנ"ת ז"ל בגדל מעלת
קבוץ אנשי שלומנו בראש-
השנה באומאן - ענה ואמר: "כל העולם
צועק בראשי השנה 'המלך', אולם באומאן
היא ה'הכתרה'! - [די גאנצע וועלט שרייט 'המלך',
אבער אין אומאן איז קריינאציע].

סד.

(פוכבי אור, שיחות וספורים

ברך ש"י ז; חכמה ודבונה י, ו)

בהנזפר בנסיעת רבנו ז"ל לארץ ישראל,
שמכון ממש לימי ראשי השנה
נכנס בעיר חיפה [בשבחי הר"ן ח"ב טו: "ויבאו בערב
ליל זכור ברית לעיר הקדש חיפה וכו', ואז נכנס רבנו
הקדוש ז"ל לארץ הקדושה" וכו'].
ועירושם בספור הנסיעה ברב שמחתו
שהיתה בזאת הלילה. כי לפי
הנ"ל יש לבאר: שזה מה שקבע מאז והלאה
לכל אנשיו, את יום אסיפתם אליו בראש-
השנה.

סה.

(שיח שרפי קדש ח"ה קג)

בשנתו האחרונה של מוהרנ"ת ז"ל, זרז
את כל אנשי שלומנו, בגדל חיוב
הנסיעה על ראשי השנה לאומן, והיה מרבה
לדבר מזה בפרטיות עם כל אחד ואחד
שדבר עמו.

וכשנסע הוא עצמו לקבוץ, סבב את
העגלה בכונה, והאריך בדרך
בדרך ארכה, ונסע לכמה פנים שדרו שם

אנשי שלומנו, לזרזם לבא על ראשי השנה,
ושלם לבעל-עגלה שכר מרבה מאד, כי שלם
לו שכרו עבור זה לפי שעות נסיעה.

סו.

(שיח שרפי קדש ח"ה קכה)

בספר 'חיי מוהר"ן' בכתב-ידו של מוהרנ"ת
ז"ל, היה כתוב: "שיגיע עוד עת
כזו, שיסעו ויבואו מכל העולם בערב-ראש-
השנה, להשתטח על ציון רבנו ז"ל, ויהיו עם
רב כזה, עד שיצטרכו להעמיד שומרים
ושוטרים להשגיח על הצבור שלא יתמהוהו
יותר מדי ויפנו מקומם להבאים אחריהם!"

סז.

(שיח שרפי קדש ח"ג קכז)

זונתו של רבי חיים סטאלער ז"ל, באה
בטענה אל בעלה: "כלם הולכים אל
מוהרנ"ת להתברך מפיו, ואתה שלא זכית
בבנים אינך הולך אליו לקבל ברכתו!"

ענה לה בעלה: "מוהרנ"ת יודע בלאו הכי
מצרתנו, ואין לי מה לבקשו על כך;
אם אתה רוצה, לכי אתה ובקשי את ברכתו!"
ואכן הלכה אל מוהרנ"ת, ונעמדה ליד
הדלת ופרצה בבכי.

שאל מוהרנ"ת: "מי בדלת?! - החלה
לספר ולשטח לפניו צרתם הגדולה,
שזה כבר כמה שנים שאין להם בנים.

אמר לה מוהרנ"ת: "לכי אל בעלך
ואמרי לו: שיקבל על-עצמו,
להכניס עשרה אנשים אורחים הבאים
לקבוץ אנשי שלומנו בראשי השנה, ויתן
להם לאכל. איני מתפון שיאכילם דגים
ובשר, אלא אפלו חלה קלועה עם
אבטיחים!" [איד מייך נישט פיש מיט פלייש, נאר
אפלו קוליטש מיט קאנונעס].

ענתה היא תכף בשמחה: "נקח את האורחים ונאכילם!"

אמר לה מוהרנ"ת: לכי ושאלי זאת את בעלך. הלכה לביתה וספרה לבעלה את תשובת מוהרנ"ת ז"ל. אמר לה: "לכי ואמרי למוהרנ"ת, שנתן להם גם דגים ובשר".

כשחזרה ואמרה זאת למוהרנ"ת, אמר לה מוהרנ"ת: כשיעזר השם ותפקדו בבן, תתנו שם לילד על-שם הרב מבארדיטשוב ז"ל!

סח.

(שיח-שרפי-קדש החדש ח"א רד, הערה ט)

רבי אברהם ב"ר נחמן ז"ל אמר: "משיח יגלה הטעם, למה הראשי-השנה של רבנו צריך להיות באומאן!" - [משיח נועט זאגן פארוואס דעם רבינ'ס ראשי-השנה אליין דארף זיין אין אומאן!].

סט.

(פרפראות-לחכמה ח"ב ת, ד)

עקר קיום קשר האחדות שבין כלל אנשי-שלומנו הנקראים על שמו ז"ל, הוא רק על-ידי הקבוצה הקדושה, שנתקבצין רבם בכלם על ראשי-השנה באומן.

ומי יודע גם עכשו גדל התקונים הנפלאים, והשעשועים הגדולים מאד, והצרופין החדשים והנפלאים ונוראים, שנעשו בכל שנה על-ידי הקבוצה הנזכר-לעיל.

ע.

(סדר-היום מרבי יצחק ברייטר ז"ל, כו)

כל המקרבין להצדיק-האמת, צריכין להתאסף יחד במקום אחד על ראשי-השנה, ולהתפלל בהתקשרות להצדיק.

ועל-ידי-זה הם מקבלים מפנו הארה נפלאה ותקון והתקרבות

גדולה, מה שאין יכולין לזכות לזה בכל השנה, וכמו שאמר רבנו ז"ל: "גאר מיין זאך איז ראשי-השנה" [כל עניני הוא ראשי-השנה]. וזוכין להאיר עליהם ועל כל העולם כלו אורה-הצדיק לדורי דורות.

לכן צריכין לשבר כל מיני מניעות, ולבא במסירות-נפש עצום להקבוצ על ראשי-השנה, אם לא בפקוח-נפש ממש הדוחה שבת, יכולין למנע מלבא שמה.

אבל כל המניעות של פרנסה וממון, וטרדא, וכבוד, וכיצא, צריכין לשבר ולנצח, ולזכות להעבודה שאין דבר גדול מזה.

עא.

(טובות-זכרונות עד)

אמרו לי [לר' אברהם שטרנהרץ ז"ל שהיה הבעל-תפלה] ר' אברהם דב ז"ל, וזקני הרב מטשעהרין ז"ל, בזה הלשון: "דו מיינסט דו דאוונסט, דער רבי דאוונט, דו ביזט א שופר!" [אתה חושב שאתה מתפלל, הרבי מתפלל, אתה כמו שופר].

וכן פעם אחד היה ר' פסח ז"ל (הגבאי דהקלויז שלנו, מהמכירים ומקורבים למוהרנ"ת ז"ל) הרים קולו בזה הלשון: "הלא דער רבי איז זיך דא ביי אונזער דאווענען, דארפן מיר זיך זייער שעמען פאר אים!" [הלא הרבי נמצא אתנו פה בתפלה שלנו, צריכים אנו להתביש מפניו].

ונעשה אימה ופחד גדול אז, וכמעט שרב העולם זלגו עיניהם דמעות מזה.

עב.

(שיח-שרפי-קדש ח"ג רעא)

לרבי אליעזר מעיר לאדיזין, יש דעה שעוד זכה לקבל את פני מוהרנ"ת, נולד בן שיום מילתו חל להיות בראשי-השנה, ולא ידע

לשית עצה לנפשו, האם יסע לראש השנה לאומאן וימנה שליח למילת בנו, או שישאר בביתו בלאדיזין לקיים מצות הברית של בנו בעצמו.

ושאל על-זה לרבי נחמן מטולטשין ז"ל. ענה לו: הפסוק אומר (דברים ל, ו): "ומל' ה' אלקיך את לבבך ואת לבב זרעך" - הרי שמקדם עליך למוול את לבבך, ואחר-כך למוול את לבב בנה.

וכך עשה, ונסע לראש השנה לאומאן. (רבי לוי יצחק בענדער זכרונו לברכה עוד הכירו, ובקר אצלו בשנת תרע"ה).

עג.

(שיח-שרפי-קדש ח"ג ססב)

בשלושת שניו האחרונות, היה הרב מטשעהרין ז"ל משתק בכל חלקי גופו. אף-על-פי-כן פשהגיעו ימי ראש השנה, התחנן לבני-ביתו: "שיסדרו עבורו נסיעה נוחה, ויקחוהו לאומאן!"

והזכיר במליצה, את המובא בתורה ח"א ד' על "ושדיוהו לגודא", עין-שם. ואמר: "השליכו אותי לצדיק!" [ווארפט מיר צום צדיק].

אולם בניו בחששם לבריאותו, לא לקחוהו. ולא השתתף בקבוצ באלו השנים.

עד.

(שיח-שרפי-קדש ח"ג תקח)

בראש השנה שנת תרע"ה, הגיע לקבוצ, זקן מופלג אחד, ונגש אליו רבי אברהם בן רבי נחמן ז"ל ושאלו: "היכן היית בראש השנה העבר?"! - ענה לו: התקן איזה תרוץ.

נענה לו רבי אברהם ואמר לו: "זוהי אבדה שאינה חוזרת!" - והזקן הלך

זכה עוד בהיותו ילד, לקבל פני מוהרנ"ת ז"ל וכו'.

עה.

(שיח-שרפי-קדש ח"ה קמו)

רבי אפרים בן רבי נפתלי ז"ל, אחר עליתו לארץ-ישראל, היה נוהג לנסע מידי שנה לאומאן לקבוצ אנשי-שלומו שבראש השנה, על אף זקנותו הגדולה שהיה בזה טרחא וטרדא עצומה שאין לשערה.

בששאלוהו פעם: "זקן כמוד נוסע לחוץ-לארץ בטרחא פזאת!?"

ענה: "וכי מה? אפלו אם אמות בדרך ואקבר באיזה-שהוא גן [אונטער א פארק], גם טוב לי, העקר שהשתדלתי ונסעתי לאומאן לראש השנה, פי מה כבר יכול אני להפסיד, שלא זכיתי על אף נסיעתי להגיע לאומאן לראש השנה? אבל הרי זכיתי וזכיתי בראש השנה הקדם!"

אולם לחיות פאן בעולם, ולא להיות בראש השנה באומאן, גרוע לי יותר!" [אבער דא צו לעבן, און אין אומאן אויף ראש השנה נישט זיין, איז מיר ערגער].

עו.

(שיח-שרפי-קדש ח"ה רכא)

בשדברו פעם לפני רבי מיכלי בן רבי יצחק בן מוהרנ"ת ז"ל: מעשיר אחד גדול, שערף רכושו עולה לסך גדול מאד! **ענה** ואמר: עשיר אני יותר ממנו, אני יש לי כבר כף וכף עשרות שנים (ונקב סכום מדיק של כמה עשרות שנים) שהתפללתי באומאן בראש השנה, יחד עם אנשי-שלומו, בצויזו של רבנו, ושויים עולה לסך רב, הרבה מאד מפל עשירותו וממונו של העשיר הלה!

עז.

(שערי צדיק, ח"י מכתב תקפט, עמוד קעה)

מורי ורבי וכו', הרב רבי אברהם שטרנהרץ זצ"ל, היה תמיד משגן לפנינו העבדא: שכל אנשי-שלומו חסידי ברסלב, עוד מתלמידי רבנו ומוהרנ"ת זיע"א - איך שהיו תמיד סופרים ומונים מספר ומנין הראשי-שנים, שזכו להיות אצל רבנו הקדוש נגמ"ח זיע"א, בחיים חיותו בעלמא דין, ואחר-כך על ציונו הקדוש שבאומין.

ואיך שהיו מאד מתחזקים עם זאת, גם בעליה וגם בירידה - פי הלא על-כל-פנים יש לי כך וכך ראשי-שנים שהייתי אצל אדמו"ר הצדיק-האמת, ואיך שיהיה הלא הבאתי את גופי אליו על ימי ראש-השנה הקדושים.

עח.

(שיח-שרפי-קדש ח"ה רמז)

ספר רבי איזיק קראסינשטיין ז"ל: שזכר איך שהיו כמה מאנשי-שלומו מתאספים בכל מוצאי-שבת בבית אביו לערוך סעדת מלוה-מלכה, פי היה גם בעל-הבית מכבד. ולשם היה גם בא הדייטשיל (המספר ממנו בשיח-שרפי-קדש ח"ב תריח).

והיו שרים הזמירות בהתעוררות, ואחר-כך מדברים ביניהם בעבודת השם-יתברך, וכדרך אנשי-שלומו.

ומחמת זקנותו וחלשתו, היה שוכב על מטה סמוכה, ומקשיב לדבורם, ושמע איך שהתבטא פעם ואמר: "אני כבר בן ארבעים שנה!"

וכששאלוהו: "הרי זמן אתה בהרבה מארבעים!" - ענה להם:

"כבר ארבעים שנה שאני נוסע לאומאן לקבוץ אנשי-שלומו בראש-השנה, מאז חזרתי בתשובה, והם הם הנחשבים ימי וישנותי!"

עט.

(שיח-שרפי-קדש ח"ו תפג)

רבי לוי יצחק בענדער ז"ל אמר על הראש-השנה האחרון שהיה באומן, דהינו שנת תרצ"ט, שהיה אז בסכנת-חיים ממש, כידוע וכמעט שתפסוהו: "ראש-השנה זה, הוא החביב עלי מכל עשרים-וחמש ראשי-השנים שזכיתי והייתי באומן!"

פ.

(שיח-שרפי-קדש ח"ג תא)

לפני פטירתו של הגאון החסיד רבי אפרים ז"ל, ב"ר נפתלי תלמיד רבנו ז"ל (בעל מחבר ספר 'לקוטי-אבן, ותפלות-הבקר'), כשראה שנכנסו כבר אליו אנשי החברא-קדישא, פנה הוא מעצמו אליהם ואמר להם: "בודאי תרצו לקברני בסמוך לקברו של בן הרב שנפטר בסמוך, שהיה חולק בחייו על אנשי-שלומו?"

ענו לו בני החברא קדישא: "בודאי בודאי!"

פנה אליהם ואמר להם: "לא! לא! קברוני נא ליד אחד שנסע על ראש-השנה לאומאן, יהיה מי שיהיה!"

ואכן עשו כצואתו, ונטמן ליד אחד מפשוטי אנשי-שלומו. סמוך לו נטמן אחר-כך החסיד רבי פנחס יהושע ז"ל.

פא.

(שיח-שרפי-קדש ח"ד תקפח)

התאכסן פעם בראש-השנה רבי מרדכי סוקולובער ז"ל [שהיה המו"ץ בעירו

[סוקולוב] אצל רב אחד שבאומאן, וכך בישבם ודברים בתורה, הקשה לו אותו הרב:

"מדוע מטריחים עצמכם כל-כך לבא מפולין לציון רבנו באומאן, אחר שבמדינתכם שבפולניא קבורים עוד צדיקים יסודי עולם; ואפילו פאן באוקריינה, עצמה, הרי במעזבוז טמון הבעל-שם-טוב בעצמו שהיה זקנו של רבנו?!"

ענה לו רבי מרדכי: "אמר נא לי! מדוע נוסעים כל קהל ישראל להשתטח כל-כך על קבר הרשב"י (בפרט בל"ג בעמר), אחר שרבו רבי עקיבא טמון בטבריה?! - אלא בזה רואים: שמשמא קא זכו ליה לרשב"י בדבר זה.

ובמזכר ענין הקבוץ על ראש השנה אצל רבנו ז"ל, "שנתן לו במתנה" (חיימוה"רן תה), ובפרט אחר שהוא בעצמו הזהיר על-זה והפליג בדבורים ורמזים שונים במעלת הדבר לבא אליו לאומאן אף לאחר הסתלקותו.

הרי: שנשגב הדבר למעלה מדעתנו, ומחייבים בזה אנו המאמינים בו והולכים בדרכיו ז"ל! והספים עמו.

פג.

(שיח-שרפי-קדש ח"ד שב; שארית-ישראל צב)

אין נתן לתאר כלל, גדל השמחה שהיה אצל אנשי-שלומנו, כשבאו והתקבצו יחד על ראש השנה, כל אחד ממקומו.

ורבי מרדכי סוקולובער ז"ל שהיה מו"ץ בעירו סוקולוב, כשראה ופגש את צבור אנשי-שלומנו המתקבצים, לא יכול היה להתאפק, עד שהיה מרקד מחמת שמחה, וברך 'ברכת שהחינו'.

והתנהג אז בכל משך ימי ראש השנה כאדם פשוט בתכלית, בלי שום גנוני כבוד וכדומה פיאה לרב חשוב כמותו.

וכתב לרבי אלחנן ספקטור שהיה גם רב עיר: "ואודות חששות מה שבני עירו לא יספיקו לזה, אין חשש כלל, רק קדם ראש השנה, לקראם ולקח קוויטלך, שמם ושם אמם, להזכירם לטובה אצל 'שרה-עולם' העושה ראש השנה, וזכה לזה במתנת-חנם וכו' - אז יתרוצו כלם לזה, כי יהא להם טובה בזה ובבא.

פג.

(שיח-שרפי-קדש ח"ג תקפד)

רבי אברהם בן רבי נחמן מטולטשין ז"ל, עלה בפעם ראשונה לארץ-ישראל בשנת תרנ"ד, והיה נוסע ובא מדי שנה לימי ראש השנה לאומאן, משך עשרים שנה, עד ראש השנה של שנת תרע"ה, שאחריה כבר לא חזר לארץ, מחמת המלחמה העולמית הראשונה שפרצה אז.

פד.

(שיח-שרפי-קדש ח"ד תלג)

פעם שאל רבי אברהם שטרנהרץ ז"ל את רבי מיכל: "אם יסע לארץ-ישראל!"

ואמר לו רבי מיכל: "שלא יעלה לארץ-ישראל לעת-עתה, פי על-ידי-זה לא יוכל לבוא לאומאן בכל ראש השנה!"

ובששמע מזה רבי אברהם בן רבי נחמן, אמר לו: "אתה דואג שלא תוכל לבוא לאומאן בכל שנה, צא ולמד ממני, שאני איני בעל יכלת כמודה, ואף-על-פי-כן בא אני בכל שנה לקבוץ על ראש השנה, וכל-שכן אתה, שהנך בעל יכלת

לָזֶה! [עין במכתב רבי אברהם ב"ר נחמן לרבי אברהם שטרנהרץ, בבאורי-הלכותים ח"א קנה - מובא לעיל].

פה.

(שיח-טרפיקדש ח"ד תנז)

ספר רבי מרדכי מבאריניץ לרבי לוי יצחק בענדער ז"ל: שהכיר איש אחד פשוט מאנ"ש, שהיה לו בן שנחלה ברגליו מאד, עד שנעשה משתק בשני רגליו רחמנא-לצלון, מבלי יכלת ללכת.

וכשהביאו אביו לקבוץ אנ"ש בראש-השנה, נשאו על כתפו, וכך הביאו גם בערב ראש-השנה על ציון רבנו.

אולם חפה שם על הציון, עד לפנות-ערב בעת שכבר הלכו משם אנ"ש להכין עצמם לתפלת המנחה, והלך ואסף את האבק שהיה ברצפת הציון לפנה אחת, והוריד את בנו החולה, והפשיט את נעליו ממנו, והעמידו על אותו האבק.

ונעשה לו גם, והתחיל ללכת לאט לאט. עד שבחזרה מהציון, כבר הלך מעצמו באחד האדם.

התפלאו מאד אנ"ש הזקנים שבאותו דור על-זה, ושאלוהו: **"מאיפה שמע את הסגלה הזו"!**

וענה להם בתמימות: **"הרי רבנו בעצמו אומר זאת, ב"מעשה מהחגר" (ספורי-מעשיות מעשה ג).**

והפטיר ואמר: **"היכן עוד נמצא עפר הגון כזה, בעפר הציון"!**

פו.

(שיח-טרפיקדש ח"ד שנא)

אחד מאנ"ש שסבל יסורים קשים מחמת עניותו וחסרון פרנסתו, ועוד יסורים

קשים ומרים, ספר לחברו מגדל ההתלהבות וההתעוררות שהיה בין אנ"ש המתקבצים בראש השנה באומאן.

ואמר: "מה אומר לך ידידי, פשעק החזן בקולו בתפלת המנחה של ערב ראש-השנה, וקרא ואמר בנפח הידוע: 'צדיק ה' בכל דרכיו, וחסיד בכל מעשיו' - נתעוררתי כל-כך, עד שתורצו לי ממילא כל קשיותי שהיו לי בבכיול עליו יתברך.

פז.

(שארית-ישראל, מכתב רבי שמשון בארסקי ז"ל סב)

דברתי עם רבי אברהם סופר (שטרנהרץ), ונתברר הדבר: אז די אסיפה פון אנשי-שלומנו בפולין כמו בשנה העבר - איז נאר א טובה להתפלל במתינות ובהתעוררות. אבער וועגן תקון פון ראש-השנה, דארפן כל אנשי-שלומנו בענקען לאומין - פי ראש-השנה שם, ולא בשום מקום, בן אמר מזהרנ"ת ז"ל.

[שהאספה של אנשי-שלומנו בפולין כמו בשנה העבר - הוא רק טובה להתפלל במתינות ובהתעוררות. אבל למען התקון של ראש-השנה, צריכים כל אנשי-שלומנו להתגעגע לאומין - פי ראש-השנה שם, ולא בשום מקום. בן אמר מזהרנ"ת ז"ל].

פח.

(טובות-זכרונות סד-סה-סו)

[בנסיעתו הראשונה של מזהרנ"ת ז"ל לציון רבנו ז"ל באומן, אחרי הסתלקותו, בערב ראש-החדש שבט שנת תקע"א, סבב בנסיעתו אצל תלמידי רבנו ז"ל, לעורר אותם ולהלהיב לבם על גדל מעלת הראש-השנה של רבנו ז"ל להיות אצלו].

בשהגיע סמוך לראש-החדש שבט בחורף ה'זה [שנת תקע"א, אחרי הסתלקות רבנו ז"ל], והיה חשקו [של מזהרנ"ת ז"ל] מאד: שיסעו על-כל-פנים עשרה בני אדם, על ערב ראש-

חדש שבט, על ציונו הקדוש של אדמו"ר ז"ל.

[ימי-מוהרנ"ת ח"א עב: ועברו ימים ושבועות, עד שבא סמוך לראש-החדש שבט, ואז נתעוררנו לנסע לאומין, להיות על ציון קברו הקדוש. ונסעתי אני ורבי נפתלי לפה ברסלב, כדי שמכאן נסעה ונלכה יחד עם חתנו רבי יוסקה ז"ל, ועם הרב דפה, לקהלת-קדש אומין. וכן היה וכו'.]

כי חדש הזה, הוא "אחד מארבעה ראשי שנים" (ראש-השנה פ"א מ"א), וכפי שאדמו"ר ז"ל אמר (שיחות-הר"ן קטו): "אצלי העקר הוא ראש-השנה!" - חפץ להתחיל ההתחלה מזה החלק ראש-השנה, בכדי שיוכל לחזק את אנשי-שלומו, שיידעו היטב להכין את עצמם בכל השנה על ראש-השנה האמתית, שהוא בחדש תשרי, שעל-זה הזהיר רבנו ז"ל בערב ראש-השנה האחרון באזהרה עצומה כמו שידוע (תיי-מוהר"ן כבוד-כתו; טובות-זכרונות נז). לזאת היה מעורך בברסלב כמה מאנשי-שלומו על-זה: "שיסעו עמו!"

ואז עוד לא היה מסלת-הברזל, ושכר עגלה עם סוסים וכו'. ואמר מוהרנ"ת ז"ל להבעל-עגלה: "שיסע על דרך אחר לאיזה כפר סידקיוויץ, לא על דרך הייסין."

ובאו לכפר סידקיוויץ הנ"ל סמוך למנחה, שהיה גר שם אחד מקרובי הרב החשוב החסיד רבי שמואל אייזיק ז"ל, שהיה בחיי רבנו ז"ל בראש-השנה האחרון באומן אצל אדמו"ר ז"ל על ראש-השנה

ואחר מנחה היה עוד אפשרות לפע ללינת לילה באיזה כפר אחר, ואמר מוהרנ"ת ז"ל בזה הלשון: "מיר האבן דא א שתף אין אונזער מסחר, אין דער ירושה וואס אונז איז געבליבן, נא דארפן מיר מיט

אים זיך דורכרעדן דערפון, אז ער זאל וויסן וואספארא רייבקיט דער מסחר איז!"

[יש לנו פה שתף במסחר שלנו, בירושפה שנשאר לנו, נו צריכים אנו לדבר אתו מזה, שידע איזה עשירות הוא המסחר הזה].

ואמר מוהרנ"ת ז"ל: "לא אכל עד אם דברתי דברי" (כענין הכתוב, בראשית כד, לג).

והרים את-עצמו מכסאו שישב עליה, וענה בקול ואמר להבעל-הבית הזה: "כפי שהיית על ראש-השנה העבר בחיי רבנו ז"ל עם הקבוצה-הקדושה, ושמענו כמה מתלמידיו הקדושים מפי רבנו ז"ל בערב ראש-השנה הזה: "שרוצה, שכל אחד ממקורביו מאיזה מקום שדר שם בקביעות, יכריז: שכל מי שרוצה שיהיה איש פשר באמת, שקורין א' ערליכער יוד', יבא על ראש-השנה אצלו לאומן, און איך אליין האב בדעה אויפצוהייבן זיך און אנועק!" [ואני בעצמי יש בדעתי להתרומם ולהסתלק]. וכיצא דבורים כאלו. ואמר אז (תיי-מוהר"ן קכו; תו): "אצלי העקר הוא ראש-השנה, וואס זאל איך אייך זאגן, קיין גרעסערס דערפון איז נישט דא!" [מה אמר לכם, אין דבר גדול מזה].

וגם בהתורה תקעו (סימן ח בתנינא) שנאמרה בראש-השנה האחרון סמוך להסתלקותו, כתוב שם בזה-הלשון: "וצריך לבקש מאד מהשם-יתברך: שיזכה להתקרב למנהיג אמת, כדי שיזכה לאמונה אמתית בשלמות!"

וכיצא בהתורה סימן ע"ח בתנינא: "על-פן צריכין לבקש מאד מהשם-יתברך: לזכות להתקרב להצדיק-האמת!" - וזה היה בשבת-נחמו, שהיה אז גם-פן

חולה מספן, וידע רבנו ז"ל שישתלק בקרוב, ואף על-פי-כן הזהיר בל-כך על ראשה השנה.

מוזן מזה: שכל אלו הדבורים והאזהרות של אדמו"ר ז"ל, היו על אחר הסתלקותו עד ביאת הגואל!

פי כן אמר רבנו ז"ל: שהערים הבעל-דבר את-עצמו, והקים מפרסמים של שקר, עד שאין אחד יודע "היכן משה שרוי, היכן אהרן שרוי" (רש"י שמות לב, יא; מכילתא בא יג) שהם אמתיים'.

"לזאת, תדע ידידי חברי: שעבור זה באנו לפה, שנתקשר יחד בקשר אמיץ וחזק כל ימי חיינו, על זה הירוששה טובה שנשאר לנו!"

ואמר לאנשי-שלוֹמנו הבאים עמו לפה, שינגנו: "אשרנו מה טוב חלקינו, ומה יפה ירושתנו!" וכו' - ורקדו הרבה בזה הנגון.

ואחר-כן ישבו יחד סביבות השלחן, והבעל-הבית מזג איזה פוס קטן כמו גביע קטן למוֹהרנ"ת, ותקע מוֹהרנ"ת ז"ל כפו לשותות לחיים להבעל-הבית.

ואמר לו: "זה יהיה תקיעת-כף שלך, שתפע כל ימך על ציונו הקדוש של רבנו ז"ל על ראשה השנה, שתמנה אתנו בחבורה קדישא בהקבוץ הקדוש באומן!" - והבעל-הבית הזה ענה: "אמן, בן יהי רצון!"

ובימי הרפי [של הכותב, רבי אברהם שטרנהרץ זצ"ל] נסע נכדו של האיש הזה על ראשה השנה, וספר: "שיקנו השאיר לאביו בצואה: שיסע על ראשה השנה עם בנני תמיד!" (עי' שם המשך הספור).

ולנו שם מוֹהרנ"ת ז"ל עם אנשיו.

הכלל: בבקר השכם נסעו משם, וצוה מוֹהרנ"ת ז"ל לבעל-העגלה:

שיסע על דרך דאשיב, שדר שם החסיד רבי שמואל אייזיק ז"ל, בכדי שידע הרב רבי שמואל אייזיק שנוסעים על ערב ראשה-חדש שבט, וגם הוא יסע עמם לאומן על ערב ראשה-חדש הזה וכו' וכו' (עי' שם הספור באריכות).

פ.ט.

(טובות-זכרונות פה)

(ליל ששי בראשית תקצ"ו)

ותכף פקד עליהם מוֹהרנ"ת ז"ל: "שיזמרו לו איזה נגון שנתחדש באותו ראשה-השנה באומן!" - פי כן היה תמיד: שבראשה-השנה באומן מאנשי-שלוֹמנו שהיו באין מבמה מקומות מעירות שונות, והיו מביאין נגון חדש, זה מעיר זה, וכן זה מעיר שאינו שלו הביא נגון חדש לעירו.

ובברסלב - אנשי-שלוֹמנו שהיו באומן על ראשה-השנה הזה, הביאו נגון כזה שמזמרין אותו בשפת הזשירגאן אידיש ובשפת רוסייה, שזה לשונותיהם.

וכך היה הנגון בלשון אידיש: "אז מעסט, דארף מען יודיש! אז מגייט, גייט מען יודיש! אז מפארט, פארט מען יודיש!" [כשאוכלים, צריכים פיהודי! כשהולכים, הולכים פיהודי! כשנוסעים, נוסעים פיהודי]. ולסוף גמרו את הנגון: "איי יודיש יודיש!" [איי פיהודי, פיהודי]. כן היה בזשירגאן הנגון הזה. (עי' שם המשך הנגון, איך שפרשו אז מוֹהרנ"ת ז"ל לענינו).

צ.

(ימי-התלאות לא)

והנה בא מוֹהרנ"ת זצ"ל לנעמירוב בחדש אלול, ויקרבו הימים לימי

ראשי השנה הקדושים שהיה צריך מוהרנ"ת ז"ל לנסע לאומן על ראשי השנה - פדרפנו תמיד להתאסף באומן בימי ראשי השנה הקדושים, להתפלל על ציון אדמו"ר בערב ראשי השנה, ולהתפלל ביחד בימי ראשי השנה הקדושים במדרשו הקדוש.

צא.

(חכמה ויתבונה, סימן א)

מגדלות אדמו"ר ומוהרנ"ת זצ"ל, לענין העלמת האור הגדול והנפלא של אדמו"ר ז"ל, יש לומר:

מחמת שאמר (חיימוהר"ן רכ): "אשר כל עסקו הוא רק ראשי השנה!" "גאר מיין זאך איז ראשי השנה!" - ועל ראשי השנה בתיב (תהלים פא, ד): "בכסה ליום חגנו". ועל-כן גם אורו הגדול נעלם ומכסה מאד. (ועין בלקוטיי תנינא סימן צג).

והנה אמרו חז"ל (סוטה יד. גפח עיר-יעקב): "מפני מה נסתתר קברו של משה רבנו עליו השלום מן העולם וכו' (שיבואו על קברו וכו', ויהיה הגאולה וכו').

וכן ציון אדמו"ר ז"ל, אף שיודעים מקום קבורתו, נסתתר גם-כן מן העולם על-ידי גדל המחלקת, כי אך בזה תלוי הגאולה, פמוכן לענין קברו של משה רבנו עליו השלום.

צב.

(באור-הלכות, ח"ב א)

ממה שמבאר מדבריו הקדושים (לקוטי-מוהר"ן ח"ב א): על אודות ראשי השנה, שהוא הראשון והעקר לתשובה, בסבת החרטה והתשובה מהשם-יתברך בעצמו, אשר בכסה ומעוט הירח ליום הזה,

ינחם ויתחרט, ויבקש: "הביאו עלי כפרה" וכו' (חלין ס).

וכבר נודע מה שיצא מפיו הקדוש (חיי-מוהר"ן רכ): "שכל ענינו הוא ראשי השנה", "גאר מיין זאך איז ראשי השנה". תבין מרחוק: כי הוא ש"מציא חן בעיני ה" (בראשית ו, ח), להודיעו בכלליות "כל נפש חיה" (שם ט, יב-טו"טז), להתעלות ב'תשובת וחרטת ונחמת השם-יתברך הנ"ל. כי הוא שמו 'נחמן' ו'חרטון', בנחמה וחרטה על העבר - באפן שמעתה ישוב למלאותה.

צג.

(לקוטי-הלכות, בית-הכנסת ה, טו"טז - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב עה, 'בענין הנהגת הפשיטות')

ועל-כן צריכין לנסע לצדיקי-אמת על ראשי השנה - כי ה'חסד-חנם' שהיה מקים העולם קדם מתן-תורה, שהוא הדרך לארץ-ישראל - אין מי שיוכל להמשיכו בעולם, כי אם הצדיקים האמתיים הגדולים במעלה בעת פשיטותם, כמבאר היטב בהתורה.

ובזה הם מחיין כל הפשוטים שבעולם - חן אנשים פשוטים ממש, חן הלומדים ותלמידי-חכמים שבטלים לפעמים מן התורה, ואפלו הרחוקים מהתורה מאד וכו'.

וזוה אנו צריכים בראשי השנה - כי הכל צריכין לשוב בתשובה בראשי השנה. כי אפלו לומדים ותלמידי-חכמים אמתיים שעוסקים בתורה ועבודה באמת בכל השנה - צריכין לשוב בראשי השנה, כי "אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא" (קהלת ז, כ).

מכל-שפון, שעל-פירוב, בפרט בדורות הללו - אין מצוי תלמידי-חכם

ולמדו, שיהיה בן-חורין מחטאים ופגמים הרבה. מפל-שפן שאר האנשים שנקראים לומדים וחסידים, ואינם נקיים כלל, באשר הם יודעים בעצמם נגעי לבבם ומבאובם. מפל-שפן שאר אנשים הפשוטים המגשמים וכו'.

ועל-בן בודאי הכל צריכין לשוב. ועקר התשובה הוא בכח הפשיטות האמתית של הצדיקים הנ"ל, שבעת פשיטותם הם מחיין כל הפשוטים שבעולם וכל הרחוקים מהתורה, על-ידי החסד-חנם הנ"ל שממשיכין בעת פשיטותם דיקא.

כי בעת שעוסקים בתורה ועבודה, אנו רחוקים מהם מאד מאד, ואי-אפשר לקבל אז אורם הגדול ביותר. רק בעת פשיטותם, הם מורידים עצמם אלינו בכמה וכמה תחבולות, כדי לחיותנו לנצח, למען יוכלו לשוב כל הפשוטים והרחוקים שבעולם.

על-בן צריכין לנסע על ראשי השנה - כי עקר התגלות החסד-חנם הנ"ל שבו מחיין ומקימין הכל - הוא בראשי-השנה דיקא - כי "בו נברא העולם" (ראשי-השנה ח. י: כז).

כי עקר התשובה - הוא על-ידי החסד-חנם שבו נברא ונתקיים העולם קדם מתן-תורה, כמובן בהתורה הנ"ל.

כי אותן שכבר עברו על מצות התורה, אין להם קיום על-ידי התורה, מאחר שעברו עליה, ולא היו יכולים לשוב. כי על-פי 'דין-תורה' באתגליא שנמסר לבית-דין של מטה, אין מועיל תשובה - כי מי שעבר חסין-שלום על איזה לאו שחייב בו מלקות, או אחד מארבע מיתות בית-דין - אזי כשמביאין אותו לבית-דין, אפלו אם ירצה

אז לשוב בכל מיני תשובות בעולם - לא מועיל לו לפטר מדין מלקות או מיתה.

ועקר התשובה שמועיל - הוא על-ידי בחינת החסד-חנם שהיה מקיים העולם קדם מתן-תורה. כי כמו שקיים את העולם בחסד הזה, כ"ו דורות קדם מתן-תורה, עד שיקבלו ישראל את התורה, כמו-כן הוא מקיים את הרשעים אף-על-פי שעוברים על התורה, עד שישובו ויקימו את התורה.

ועל-בן מחמת שבראשי-השנה שבו נברא העולם, נמשך החסד הזה - שהוא הדרך לארץ-ישראל הנ"ל - על-בן אז הוא עקר התחלת התשובה, ועל-בן אז מתחילין 'עשרת ימי תשובה' - כי עקר התשובה הוא, על-ידי החסד-חנם הזה, כנ"ל.

צד.

(לקוטי-הלכות, בית-הכנסת ה, כג"כ - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א מד, 'מחאת נפיים בתפלה')

עקר קדשת ראשי-השנה, הוא להמשיך קדשת ארץ-ישראל (כמבאר שם בפנים באריכות, באות כ"א).

וז'הו בחינת גדל ברור וקדשת המחשבה שצריכין בראשי-השנה, כמו שכתב אדמו"ר ז"ל במקום אחר (ח"א ריא): "שבשביל-זה צריכין לנסע לצדיקים על ראשי-השנה, כדי לברר ולקדש המחשבה".

כי 'ברור וקדשת המחשבה', זהו בחינת התגלות 'קדשת ארץ-ישראל' - כי כל 'בלבולי המחשבות' הם בחינת 'מבול', כמו שכתב אדמו"ר ז"ל בהתורה 'אתם נצבים' (ח"א מד), כי 'מבול' לשון 'בלבול'. ו'בארץ-ישראל לא היה המבול' (זבחים קיג), אבל איתא (פרקי-דרבנא ליעזר פכ"ג): "שמימי המבול התיזו לשם".

כי עקר ב'בלבולי המחשבות-רעות' הם ב'תאות-נאוף' רחמנא-לצלן, והם עקר בחינת 'מימי המבול' שבא על פגם הברית' רחמנא-לצלן, שבא על-ידי ב'בלבולי המחשבות והרהורים רעים' רחמנא-לצלן.

ואפלו שאר מיני ב'בלבולי מחשבות זרות ורעות' - הכל נמשך משם מפגם-הברית, שעל-ידי-זה נשחת ונפגם הדעת, עד שבאין לכל הבלבולים וערבובי המחשבות שמבלבלים רב בני אדם מאד מאד, ומהם באים כל החטאים והפגמים שבעולם רחמנא-לצלן.

וזה עקר עסקנו וצעקתנו בראש-השנה - לברר ולקדש המחשבה, שבזה תלוי כל הקדשות וכל המתקת-הדינים שבעולם - שבשביל זה נוסעים לצדיקים על ראש-השנה כנ"ל.

וכל-אחד כפי מה שזוכה לקדש מחשבתו - כמו כן נתגלה 'קדשת ארץ-ישראל'.

כי בעת שהמחשבות-רעות שוטפים על האדם חסו-שלום, שהם בחינת 'מימי המבול' - אזי נתעלם 'קדשת ארץ-ישראל' כנ"ל.

וכל אחד כפי מה שמתגבר לדחות מעצמו ב'בלבולי המחשבות' ומברר ומקדש מחשבתו - כמזכר נתגלה בחינת 'קדשת ארץ-ישראל'.

כי עקר 'קדשת ארץ-ישראל' הוא בחינת 'תקון-הברית' שתלוי בקדשת המחשבה, בחינת (תהלים לז, כט): "צדיקים ירשו ארץ", כמו שכתוב במקום אחר (ח"ב קט - שארץ-ישראל הוא תקון גדול לפגם-הברית), וכל זה עוסקים בראש-השנה כנ"ל.

וכל-זה זוכין על-ידי הצדיק-האמת, שממשיך דרכי הפשיטות והתמימות בעולם. כי כל ב'בלבולי המחשבות-רעות' - הם בחינת עקמימיות ועמקות דסטרא-אחרא רחמנא-לצלן. ולהנצל מזה: הוא רק על-ידי דרכי התמימות והפשיטות של הצדיק-האמת - ולצעק הרבה להשם-יתברך.

כי בודאי מי שכבר נתפס בזה, כל אחד כפי בחינתו - צריך שלא ליאש עצמו בכלל, רק לצעק בכל פעם להשם-יתברך מכל מקום שהוא, ולתפס מחשבתו בכל עת להשיבה מהעמקות דסטרא-אחרא אל מקום הישר, לבחינת תמימות ופשיטות של הצדיק-האמת וכו'. להשתדל למלט נפשו מני שחת, ולברח לצדיקי-אמת ולהתמימים והישרים הנלוים אליהם.

כדי שיוכלו להתגבר לצאת ולברח מהעמקות דסטרא-אחרא, להמשיך עצמו לדרכי התמימות והפשיטות כנ"ל, שעל-ידי-זה זוכין לקדש מחשבתו, שזהו עקר 'קדשת ראש-השנה' כנ"ל. וזה כל צעקתנו בראש-השנה כדי לזכות לקדש המחשבה, כנ"ל.

צה.

(לקוטי-הלכות, נטילת-ידיים-לסעודה, פח-פט - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ז, 'כי מרחמם ינהגם')

בכל מה שעובר על כל אחד ואחד בפרטיות כל ימי חייו, צריך לשום לבו היטב להרמזים, שיתחזק לשאר קבוע בתוך הקבוצה, ולא יפרד עצמו מהם איך שיהיה וכו'. אבל כל זמן שהוא בתוך הכלל שמקבץ הרועה האמתית, יש לו תקנה לעולם. וזה בחינת 'ראש-השנה', שאז כל ישראל עוסקין בזה, שכל אחד טורח ומתיגע

לְבֹא לְהַקְבִּיץ הַקְּדוֹשׁ שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת (מְלָכִים ב' ד', יג): "בְּתוֹךְ עַמִּי אֲנֹכִי יוֹשֵׁב", הַנֶּאֱמָר עַל 'רֹאשֵׁי-הַשָּׁנָה', כְּמוֹ שְׁמוּבָא בְּזֵהר־הַקְּדוֹשׁ (נח סט: ויצא קס: צו לג:).

וְאִפְלוּ מִכָּל הַכְּפָרִים וּמִקוֹמוֹת הַרְחוּקִים, מִתְקַבְּצִים אֶל הַמָּקוֹם שֶׁיֵּשׁ קְבוּץ מִיִּשְׂרָאֵל. וְהַעֲקָר כְּשִׁזְזוּכִין לְבֹא לְהַצְדִּיקִים-הָאֱמֵתִיִּים, כְּאֲשֶׁר נִזְהָגִין כָּל יִשְׂרָאֵל לְנִסְעַ לְצַדִּיקִים עַל רֹאשֵׁי-הַשָּׁנָה - כִּי עָקַר הַקְּבוּץ וְקִיוּמוֹ, הוּא עַל-יְדֵי הַצְדִּיק הַרוֹעֵה הָאֱמֵתִי, בְּחִינַת מֹשֶׁה, כַּנִּל.

צו.

(לקוטי-הלכות, נטילת-ידיים-לסעדה, קד - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ז, 'פי מרחמם ינהגם')
וְזֶה שֶׁהוֹלְכִין עַל קְבְרֵי-צַדִּיקִים בְּאֵלּוּל, וּבְכַרְט בְּעֶרְב רֹאשֵׁי-הַשָּׁנָה וְעֶרְב יוֹם-כְּפוּר - כְּדֵי לְזַכּוֹת לַפְּעַל בְּקִשְׁת "סֶלַח נָא" בְּיוֹם-כְּפוּר - עַד שֶׁנִּזְכָּה לְחֻנַּת הַבַּיִת. שֶׁזֶה אִי-אֶפְשָׁר, כִּי אִם בְּכַח הַצְדִּיקִים שֶׁנִּסְתַּלְקוּ, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת (דְּבָרִים ג', כז-כח): "כִּי לֹא תַעֲבֹר אֶת הַיַּרְדֵּן הַזֶּה, וְצוּ אֶת יְהוֹשֻׁעַ וְחִזְקָהוּ וְאִמְצָהוּ כִּי הוּא יַעֲבֹר".

צז.

(לקוטי-הלכות, ברפת-הפרות ד, יג - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב עא, 'חבלים נפלו לי בנעמים')
וְזֶה בְּחִינַת מַה שֶׁהוֹלְכִין עַל קְבְרֵי-צַדִּיקִים בְּעֶרְב רֹאשֵׁי-הַשָּׁנָה - כִּי 'הַסְתַּלְקוֹת הַצְדִּיק', הוּא בְּתוֹךְ בְּחִינַת 'נַעַם הָעֲלִיּוֹן', שֶׁשֶׁם עוֹלָיוֹן כָּל נִשְׁמוֹת הַצְדִּיקִים, בְּבְחִינַת (תהלים כז, ד): "לְחַזוֹת בְּנַעַם ה'" וְכוּ', בְּחִינַת (שם טז, יא): "נַעֲמוֹת בִּימִינָה נִצַּח".

וְעַל-כֵּן בְּמָקוֹם גְּנִיזָתָם, הוּא בְּחִינַת 'אַרְץ-יִשְׂרָאֵל', בְּחִינַת (שם לו, כט): "צַדִּיקִים יִרְשׁוּ אֶרֶץ", כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בְּמָקוֹם אַחֵר (לקוטי-מוהר"ן ח"ב קט). כִּי בְּמָקוֹם גְּנִיזָתָם

- שׁוֹפֵעַ בְּחִינַת 'נַעַם הָעֲלִיּוֹן', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'קְדֻשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל', שֶׁמִּשָּׁם כָּל הַקְּדוּשׁוֹת, כִּי "כָּל הָעֵשׂוֹר קְדוּשׁוֹת שֶׁהֵם כָּלֵל כָּל הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, הֵם בְּאַרְץ-יִשְׂרָאֵל" (כלים פ"א מ"ו).

וְעַל-כֵּן הוֹלְכִים עַל קְבָרֵיהֶם בְּעֶרְב רֹאשֵׁי-הַשָּׁנָה - כְּדֵי לְזַכּוֹת לַקָּבֵל שֶׁם 'קְדֻשַׁת רֹאשֵׁי-הַשָּׁנָה', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'הַשְּׁפָעַת הַנַּעַם', בְּחִינַת 'קְדֻשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל' שֶׁמִּתְגַּלָּה בְּרֹאשֵׁי-הַשָּׁנָה.

וְזֶה בְּחִינַת 'מְזֻמְרֵי תַהֲלִים' שְׂאוּמְרִים עַל 'קְבָרֵי הַצְדִּיקִים' - כִּי 'מְזֻמְרֵי תַהֲלִים', הֵם בְּחִינַת 'נַעַם', בְּחִינַת "נַעַם זְמֵרוֹת יִשְׂרָאֵל" (שְׁמוּאֵל-ב כג, א).

צח.

(לקוטי-הלכות, ברפת-הפרות ה, א - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב פח, 'יש דברים אבודים')
וְעַל-כֵּן צְרִיכִין לְנַסֵּעַ לְצַדִּיקִים עַל רֹאשֵׁי-הַשָּׁנָה דִּיקָא - כִּי כָּל הָאֲבֹדוֹת הֵם אֲצֵל הַצְדִּיקִים שֶׁכְּבָר חִפְּשׁוּ הַרְבֵּה אַחֵר אֲבֹדָתָם עַד שֶׁמְצָאוּ כָּלָם, וְגַם מְצָאוּ כָּל הָאֲבֹדוֹת שֶׁל כָּל הָעוֹלָם וְכוּ', (כְּמוֹ שֶׁמְבָאֵר בְּסִימָן קפח לקוטי חלק א).

וְעַל-כֵּן בְּרֹאשֵׁי-הַשָּׁנָה, שְׂאֵז תוֹקְעִין בְּשׁוֹפָר, שְׂאֵז הַתְּחַלַּת הַתְּשׁוּבָה, וְאֵז עָקַר הַבְּקָשָׁה וְהַחֲפוּשׁ - עַל-כֵּן אֵז צְרִיכִין לְזַהֵר בְּיוֹתֵר לְבֹא לְצַדִּיקִים גְּדוֹלִים וְאֱמֵתִיִּים אֲשֶׁר אֲצֵלָם כָּל הָאֲבֹדוֹת.

צט.

(לקוטי-הלכות, תפלת-המנחה ו, ז - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב עא, 'חבלים נפלו לי בנעמים')
זֶה כָּל עֲבוֹדַת רֹאשֵׁי-הַשָּׁנָה שֶׁל הַצְדִּיקִים - לְהַמְתִּיק תַּקְוָה הַדִּינִים, הַיְנוּ: לְהַמְתִּיק לְבַטֵּל יְנִיקַת הַחוּבָלִים, שֶׁלֹּא יוּכְלוּ לְהַתְגַּבֵּר

לְקַלְקַל אֶת הַנְּעִימִים חֲסִידֵי שְׁלוֹם - וְאֶדְרָבָא, הַחֻבְּלִים יִתְתַּקְּנוּ עַל-יְדֵי הַנְּעִימִים. וּבִשְׁבִיל-זֶה צְרִיכִים לְנַסֵּעַ לְגְדוּלֵי הַצְּדִיקִים עַל רֹאשֵׁי-הַשָּׁנָה שְׂיֻדְעִים לְעַסֵּק בְּתַקּוּן זֶה בְּשִׁלְמוֹת.

וְזֶה בְּחִינַת "מִה שֶׁהוֹלְכִין עַל קְבְּרֵי צְדִיקִים בְּעֶרְבַּי רֹאשֵׁי-הַשָּׁנָה" (שְׁלַח-עֲרוֹךְ אֲרַחֲחִים תַּקְפֵּא, ד) - כִּי 'הַסְּתַלְקוֹת הַצְּדִיקִי' הוּא בְּנֶעֱם הָעֲלִיּוֹן וְכוּ' (כַּמְבָּאָר בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת, בְּרַכְתֵּי-הַפְּרוֹת ד, יג - מוּבָא לְעִיל).

כִּי יֵשׁ עֲבוּדָה גְּדוּלָה בְּעֵינֵינוּ זֶה לְתַקּוּן בְּחִינַת הַחֻבְּלִים, כִּי כָּל מִה שֶׁמְשִׁיכִין הָאָרֶז יוֹתֵר מִנְּעִימוֹת עֲלִיּוֹן יוֹתֵר, בָּאִים חֻבְּלִים מְקַלְקְלִין יוֹתֵר וְיוֹתֵר לְהַתְתַּקֵּן, וְיִכּוּלִים לְגַרֵם קַלְקוּל יוֹתֵר חֲסִידֵי שְׁלוֹם.

עַל-כֵּן צְרִיכִין לָזֶה צְדִיק גְּדוּל בְּמַעֲלָה מְאֹד מְאֹד, שְׂיִכּוּל לְהַמְשִׁיךְ מִנְּעִים הָעֲלִיּוֹן בְּתַכְלִית הַמַּעֲלָה, וְלֹא יִפְגַּם שָׁם כְּחוֹט הַשְּׁעָרָה, כִּי זָכָר עֲצֻמוֹ מִתְאַוּוֹת עוֹלָם-הַזֶּה בְּתַכְלִית, וְאִין לוֹ שׁוֹם נְגִיעָה כָּל שֶׁהִיא בְּשׁוֹם גְּדוּד תְּאוּה בְּעוֹלָם, שְׁכַלָם נִמְשָׁכִין מִנְּפִילַת נְעִימוֹת הָעֲלִיּוֹן.

וְאִין מִי שְׂיִכּוּל לְעֻלּוֹת בְּשִׁלְמוֹת לְנֶעֱם הָעֲלִיּוֹן לְתַקּוּן הַחֻבְּלִים, כִּי אִם מִי שֶׁהוּא נָקִי לְגַמְרֵי מִפְּגָם הַנְּעִימוֹת וְאִין לוֹ שׁוֹם הַסְּתַפְּלוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, כַּנִּל, וְהוּא זוֹכֵה לְנְעִימוֹת נְצַחִי, בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים טז, יא): "נְעִימוֹת בִּימִינְךָ נְצַח" - שְׁשֵׁם אִין מְגִיעַ שׁוֹם פְּגָם כָּלֵל.

וְזֶה בְּחִינַת הַשׁוֹפָר שֶׁל רֹאשֵׁי-הַשָּׁנָה, שְׁכַלּוֹל מִכָּל הָעֲשָׂרָה מִיְּנֵי נְגִינָה, שֶׁהֵם כָּלֵל הַנְּעִימוֹת הָעֲלִיּוֹן וְכוּ'. כִּי "קוֹל הַשׁוֹפָר חֲזַק מְאֹד" (שְׁמוֹת יט, טז) - שְׂיֵשׁ לוֹ כַּח לְהַתְגַּבֵּר וּלְהַמְתִּיק וּלְבַטֵּל כָּל הַחֻבְּלִים,

מִחֲמַת שְׂיִכּוּל לְעוֹרֵר תַּכְלִית הַנְּעִים הָעֲלִיּוֹן, בְּאִפְּן שְׂכֵא יוֹכְלוּ הַחֻבְּלִים לְקַלְקְלוֹ.

אָבֵל צְרִיכִין לָזֶה כַּח הַצְּדִיק הַגְּדוּל מְאֹד, שְׂפָרֵשׁ עֲצֻמוֹ מִכָּל וְכָל מִנְּפִילַת הַנְּעִימוֹת שֶׁנִּפְּל לָזֶה הָעוֹלָם, לְכָל הַתְּאוּוֹת. וּמִחֲמַת שְׂאִין שְׂכִיחַ עֲתָה צְדִיק כְּזֶה שְׂיִהְיֶה גְּדוּל בְּמַעֲלָה כְּזֶה, עַל-כֵּן צְרִיכִים לִיְלֹךְ וּלְסַע עַל קְבְּרֵי הַצְּדִיקִים הַמְּפֻלְגִים בְּמַעֲלָה שְׂזָכוּ לָזֶה.

וְזֶהוּ (תְּהִלִּים פט, טז): "אֲשֶׁרֵי הָעַם יְדַעֵי תְרוּעָה" - "יְדַעֵי" דִּיקָא - שְׂיִכּוּלִים לְעוֹרֵר הַמִּזְחִין עַל-יְדֵי הַתְּרוּעָה וְקוֹל שׁוֹפָר, לְהַגִּיעַ עַד תַּכְלִית נְעִים הָעֲלִיּוֹן.

ק.

(לִקוּטֵי-הַלְכוֹת, תַּפְּלַת-הַמְּנַחָה ז, מז - עַל-פִּי לִקוּטֵי-מִזְהַר"ן ח"א מט, 'לְשִׁמְשׁ שָׁם אֶהֱל בָּהֵם')

עֵקֶר הַתַּקּוּן, עַל-יְדֵי גְּדוּלֵי הַצְּדִיקִים, בְּחִינַת מֹשֶׁה שֶׁנִּסְתַּלַּק בְּשִׁבְתּוֹ בְּמִנְחָה בְּרַעְוֵא-דְרַעְוִין - שְׂאִז תַּכְלִית תַּקּוּן הַצְּמֻצוּמִים הָעֲלִיּוֹנִים מְאֹד וְכוּ'. וְעַל-יְדֵי הַסְּתַלְקוֹת אֹרֵר נְשָׁמְתוֹ הַנּוֹרָאָה לְשָׁם, הוּא חוֹזֵר וּמְמַשִּׁיךְ מִשָּׁם הַתְּגַלּוֹת 'אֹרֵר הָאִין-סוּף' בְּלֵב כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, בְּבְחִינַת תַּקּוּן הַצְּמֻצוּמִים וְהַמְתַּקְתָּם - בְּאִפְּן שְׁסוּף כָּל סוּף יִזְכֶּה אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל בְּתִשׁוּבָה.

כִּי "גְּדוּלִים צְדִיקִים בְּמִיתָתָם יוֹתֵר מִבְּחִינַת" (חֲלִין ז:) - כִּי כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם הַקְּדוּשִׁים הָיוּ מִתְיַגְעִים מְאֹד בְּעֲבוּדָתָם לְגַלּוֹת מַלְכוּתוֹ וְתַבְרָךְ בְּעוֹלָם - עַל-יְדֵי שְׂמִמְשִׁיכִין עֲלֵיהֶם בְּכָל פַּעַם 'אֹרֵר הָאִין-סוּף', בְּבְחִינַת צְמֻצוּמִים מְתַקְנִים, בְּאִפְּן שְׂיַעֲבְדוּ הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ בְּהַדְרָגָה וּבְמִדָּה לְפִי מְדַרְגָתָם הַגְּבוּהָ וְכוּ', בְּאִפְּן שְׂיִגְלוּ מַלְכוּתוֹ לְעֵין כָּל וְכוּ'.

אבל הבעל-דבר מתגרה בכל-פעם, אף אף-על-פי-כן הם גומרין את שלהם. וכל מה שלא יכלו לגמר בחייהם, הם גומרים אחר מיתתם, פי "גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם" כנ"ל.

וזהו בחינת גדל המעלה של השתטחות על קברי-צדיקים, בפרט בערב ראש-השנה - שאז צריכין להמשיך בחינת 'בריאת-העולם' שהיה בראש-השנה - להמשיך בחינת 'תקון הבריאה' מחדש, לתקן 'חטא אדם-הראשון' שהיה אז - שכל זה נתתקן על-ידי בחינת 'תקון הצמצומים' - שזה נעשה על-ידי גדולי הצדיקים שנסתלקו.

קא.

(לקוטי-הלכות, שבת ז, מו - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ו, 'קרא את יהושע')

ועל-כן באמת צריכין לנסע לצדיקי-אמת על ראש-השנה - שהם יכולין להמשיך 'דרכי התשובה'. והעקר להמתיק תקף הדין של ראש-השנה, ולהמשיך על עצמן שמחה אז.

כמו שהזהיר אדמו"ר ז"ל (שיחות-הר"ן כא): "שבראש-השנה צריכין להיות בשמחה", וכמו שכתוב בנחמיה (ח, י) לענין ראש-השנה: "אכלו משמנים ושתו ממתקים, ואל תעצבו, פי חדות ה' היא מעזבם" וכו'.

קב.

(לקוטי-הלכות, ראש-השנה ו, כב - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ה, 'תקעו אמונה')

ועל-כן "בערב-ראש-השנה הולכין ביותר על קברי הצדיקים" (שלח-ערוך ארז-חיים תקפא, ד) - פי אז אנו צריכין ביותר לבחינת 'תקון-המשפט' - פי אז הקדוש-ברוך-הוא יושב על פסא המשפט,

ואז עקר 'תקון המשפט' שפגמו על-ידי חטא העגל וכו' - ועקר כל התקונים, בפרט גמר התקון' שהוא 'תקון-המשפט', אי-אפשר לזכות רק בכח הצדיקים שזכני עפר, (כמבאר שם באות כ).

קג.

(לקוטי-הלכות, ראש-השנה ו, ב - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב יב, 'ואיה השיה לעלה')

ועל-כן צריכין לנסע לצדיקים-אמתיים על ראש-השנה. ואפלו מי שאינו זוכה לנסע - על-כל-פנים צריך להשתדל לילך ולנסע אל מקום שיש קבוץ גדול של פשרים ויראים ביותר, להתפלל ולשמע קול שופר עמהם.

וכמו שנוהגין כל ישראל: שבראש-השנה ויום-הכפורים מתאספין ומתקבצין יחד מכל הכפרים, וכל הרחוקים שאינם נזקרים להתפלל בצבור בכל ימות השנה, אבל בראש-השנה בלם נקבצין אל הצבור הקדוש.

פי עקר בחינה זאת להכניס דרך זה של תשובה על-ידי בחינת 'איה' - אין יודע כי אם הצדיקים הגדולים האמתיים.

פי כל צדיק אמת, הוא בחינת משיח, שהוא יודע הסוד של 'בראשית-מאמר-סתום', שרבי שמעון בר יוחאי גלה עליו שבעים אנפין, שנוהגין לעסק בהם באלו הימים באלול ועשרת-ימי-תשובה, שהוא ספר התקונים הקדוש.

פי כל דרך התשובה באלו הימים, הוא על-ידי בחינה הנ"ל, בחינת 'בראשית-מאמר-סתום', שהוא בחינת חפוש ובקשה, בחינת 'איה הנ"ל.

קד.

(לקוטי-הלכות, לולב ואתרוג ב, ב - על-פי לקוטי- מוהר"ן ח"א יז, ויהי הם מריקים שקיהם)

בראש-השנה הוא בחינת התגלות ההתפארות שהשם-יתברך מתפאר עם עמו ישראל, שעל-ידי-זה נופל פחד ויראה אפלו על "שנאני שהק" (פיוט שחרית ראש-השנה).

כי אז הוא יתברך לובש בגדי התפארותו, כי הוא יום גנוסאי דמלכא, בחינת הולדת והתגלות המלכות. ואז אנו צריכין לזכות ליראה ואהבה על-ידי התגלות ההתפארות, שבשביל זה נברא העולם, כי אז "בראש-השנה נברא העולם" (ראש-השנה ח. י: כז).

אך אי-אפשר לגלות כל-זה, ב-אם על-ידי הצדיק-הדור האמת, שעל-ידו עקר התגלות ההתפארות (כמבאר שם בהתורה). ובשביל-זה נוהגין ישראל לנסע על ראש-השנה לצדיקים.

קה.

(לקוטי-הלכות, הכשר-פלים ד, לג - על-פי לקוטי- מוהר"ן ח"א סו, ויהי נא פי שנים ברוחך אלי')

עקר תקון העוונות - הוא על-ידי שחזורין ומוציאין כל תקוני הבריאה מבח אל הפעל מחדש, על-ידי גדל פח הצדיקים השלמים, שחוזרים וממשיכים חיות חדש דקדשה לכלל הבריאה, מרוח דלעלא לרוח דלתתא - שמשם המשכת בחינת "פי שנים".

וכל-זה נעשה בעשרת-ימי-תשובה, והתחלה מראש-השנה, והגמור ביום-הכפורים. ועל-כך צריכין לנסע לצדיקים-אמת על ראש-השנה, כי "בראש-

ועל-כך העקר לנסע לצדיקים-אמתיים ההולכים בדרך זה, ועוסקים להכניס דרך זה בעולם, כדי להחזיר את העולם בתשובה, שבזה תלוי הגאולה, כמו שאמר רז"ל (יומא פז:), וכמו שכתוב (ישעיה נט, כ): "ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב".

כי "שמו של משיח קדם לעולם" (פסחים נד.), כמו שכתוב (תהלים עב, יז): "לפני שמש יגון שמו", וכן "תשובה קדמה לעולם" (פסחים שם). ועל-כך רק הוא יודע הסוד של בראשית, שממנו התחלת הבריאה - שעל-ידי-זה עקר דרך התשובה כנ"ל - וממנו מקבלין כל הצדיקים והכשרים האמתיים.

ועל-כך גם מי שאינו זוכה עדין לבא לצדיקי-אמת על ראש-השנה - צריך לכונן את לבו: שבזכות זכח הקבוצי-הקדוש של ישראל שהוא נלוח ומתקבץ עמהם בראש-השנה ויום-הכפורים ועשרת-ימי-תשובה - על-ידי-זה יאיר עליו הדרך-התשובה.

כי "ישראל עלה במחשבה תחלה" (בראשית-רבה א, ד), וכל מה שמתקבצין ומתרבין יחד נפשות ישראל ביותר להתפלל בראש-השנה ולתקע שופר - יכולין ביותר לעלות בתחלת המחשבה, שהוא בחינת "בראשית-מאמר-סתום" הנ"ל, ולהמשיך דרך התשובה הנ"ל משם, כי "הן א-ל כביר לא ימאס" (איוב לו, ה).

אבל צריך לשום לב לזה מאד - לדרש ולבקש את השם בכל לבבו, באופן שימשיך על-עצמו דרך הזה תמיד, בכל אשר יעבר עליו כל ימי חייו. ועל-כך העקר לבא לצדיקים-אמתיים העוסקים להמשיך דרך זה.

השנה נברא העולם" (ראש השנה ת. י: כז.), דהיגו: "אדם הראשון שנברא אז" (ויקרא רבה כט, א), שהוא עקר העולם, כי הכל נברא בשבילו. ואז נגמרה הבריאה ויצאה מנח אלא הפעל על ידי השם יתברך בעצמו.

אבל עדין היו צריכים ש'אדם הראשון' יחזר ויתקן כל הבריאה על ידי עבודתו השלמה, שבשביל זה נברא הכל, שעל ידי זה יחזר ויוציא כל תקון הבריאה מנח אלא הפעל מחדש.

אבל אדם הראשון קלקל מיד, והשם יתברך חמל על עולמו, וחתר לו פתח לתשובה, ומחל לו עונו, וקבע יום זה לדורות שיהיה בו ראש השנה, כמו שאמרו רז"ל במדרש (ויקרא רבה שם).

ועל כן בראש השנה צריך כל אחד מישראל לחזר בתשובה ולתקן מעשיו - כדי שעל ידי זה יחזר ויוציא כל תקון הבריאה מנח אלא הפעל וכנ"ל. וזה אי אפשר בלא על ידי פח הצדיקים, על כן נוסעים לצדיקים על ראש השנה.

וזה "שהולכין על קברי הצדיקים בערב ראש השנה" (שלחן ערוך ארח חיים תקפא, ד) - כי עקר התקון הוא על ידי צדיקים שוכני עפר, שהם "גדולים במיתתן יותר מבחייתן" (חלוץ ז), שעל ידם עקר המשכת בחינת "פי שנים".

וזה התקון בחינת מוציא מנח אלא הפעל כל הבריאה - עקרה ביום ראש השנה - כי "בו ביום נברא האדם" (ויקרא רבה כט, א), שהוא 'כלל העולם', וכמו שאנו אומרים (מוסף ראש השנה): "זה היום תחלת מעשיך" וכנ"ל - אבל גמר התקון הוא ביום הכפורים.

ועל כן הם עשרת ימי תשובה, פנגד "עשרה מאמרות שבהם נברא העולם" (אבות פ"ה מ"א) - שהם פנגד עשרת הדברות שהם 'כלל התורה', שבשבילה נברא הכל.

והגמר ביום הכפורים - שאז גמר עשרת ימי תשובה, ואז גומרין להוציא מנח אלא הפעל תקון הבריאה, על ידי התשובה וסליחת עוונות, שזוכין על ידי הבהן גדול וכו'.

קו.

(לקוטי הלכות, רבית ה, ח - על פי לקוטי מוהר"ן ח"א נא, 'אמר רבי עקיבא')

וזה בחינת ראש השנה, כי "זה היום תחלת מעשיך" (מוסף ראש השנה), ואז עקר יציאת הבריאה מנח אלא הפעל שנגמרה ביום הששי - "שאז נברא האדם" (ויקרא רבה כט, א), שהוא עקר כל הבריאה.

ועל כן אז עקר עבודת הצדיקי אמת, להכליל אחר הבריאה בקדם הבריאה, שזה עבודה גדולה מאד, לתקן ולהמתיק שרש אחיזת הדין, שמשם משתלשל אחיזת השקר שהוא הרע, שהוא הטמאה, שכל אחיזתו בתחלת הבריאה תכף בשיצאה מנח אלא הפעל וכו'.

ועקר גמר התקון של כל הדברים שבכל הבריאה בלה - הוא רק על ידי אלו הצדיקים שיש להם פח לעלות משם עד תחלת הבריאה, שמשם נשתלשל אחיזת השקר.

כי כל זמן שאין מתקנים למעלה האחיזה הדקה מן הדקה שאינה נתפשטת במח כלל, שמשם נאחז השתלשלות השקר - אזי אף על פי שמתקנים הרבה למטה את

אחיזת השקר - עדין אין התקון בשלמות - מאחר שעדין לא נתתקן ונמתק בשרש שרשו למעלה למעלה.

וזוה עצם עבודת גדולי הצדיקים בראש השנה, שהוא יום בריאת העולם, שיצאה הבריאה מכח אל הפעל. ואז צריכין לתקן שרש אחיזת הסטרא אחרא שהוא השקר, שכל שרשו מתחלת הבריאה תקף שיצאה מכח אל הפעל כנ"ל.

ועל-כן הוא יום ראשון לעשרת-ימי-תשובה - כי משם עקר התעוררות התשובה על-ידי גדולי הצדיקים שמגלין ומאירין אמתת האמת בעולם, ומבטלין שרש אחיזת השקר בתחלת הבריאה, שהוא עבודה גדולה מאד כנ"ל, שבה עוסקים בראש-השנה שהוא תחלת הבריאה, ועל-כן הוא תחלת התשובה.

כי עקר התשובה הוא בבחינה זאת - להחזיר ולהרים כפי חלקו שיש לו בכלליות הבריאה, להרים הכל ולהשיב לשרשו הראשון, להחזיר ולהכלל אחר הבריאה בקדם הבריאה, שזהו עקר בחינת תשובה, להשיב הכל לשרשו הראשון.

ועל-כן צריכין לנסע לצדיקים הגבהים ביותר על ראש-השנה - כי אין מי שידע לעסוק בתקון זה, כי-אם הצדיקים הגדולים במעלה מאד וכנ"ל.

ואפלו גדולי הצדיקים, אינם זוכים לזה בשלמות בחייהם, כי-אם לאחר הסתלקותם. ובשביל-זה הולכים על קברי הצדיקים בערב ראש-השנה.

כי עקר זה התקון בשלמות, הוא רק על-ידי גדולי הצדיקים אחר הסתלקותם - שאז הם מגיעים לשלמות מעלתם, להשיב

נשמתם למקום שנטלה משם בתחלת שרש שרשה העליון, שעל-ידי-זה משיבים כל הבריאה התלויה בהם לשרשה, וכוללים אחר הבריאה בקדם הבריאה, ומתקנים וממתיקין ומבטלין אחיזת השקר שנאחז שם וכו'.

ובראש-השנה "שאז נברא העולם שהוא 'אדם-הראשון'", ובו חטא, והשם-יתברך ברחמיו עזרו שיתחיל בתשובה, על פן צריכין אז בראש-השנה לעסוק בתקון זה, כמובא.

וזוה התקון אי-אפשר, כי-אם על-ידי גדולי הצדיקים הנ"ל, וביותר משלימין התקון אחר הסתלקותם כנ"ל. על-פן הולכין על קברי צדיקים בערב ראש-השנה וכנ"ל. (עין בפנים שזה תקון חטא עץ-הדעת).

קז.

(לקוטי-הלכות, רבית ה, יד - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א נא, 'אמר רבי עקיבא')
וזוה בחינת גדל מעלת ההליכה לצדיקי-אמת לשם-שמים, לא לשם כבוד וקנטור ומחלקת חסו-ושלום.

כי ההליכה ברגליו, ועקר שלמות התקון הוא על-ידי הרגליו, כי עקר כל התקונים תלויים בזה העולם העשיה הגשמי, שהאדם הבעל-בחינה נברא בזה העולם הגשמי דיקא, כדי שידבק עצמו בהשם-יתברך מגשמיית זה העולם דיקא, ועל-ידי-זה יעלה זה העולם עם כל העולמות כלם התלויים בו למעלה למעלה, עד שיכלל הכל בבחינת קדם הבריאה.

וזוה העולם בכללו נקרא רגליו וכו', ושם עקר האמונה שנקראת רגליו וכו' - כי צריכין להאמין: שהשם-יתברך בעצם

נפלאות רוממותו יתברך עד אין חקר, הוא צופה ומביט בהשגחה פרטית בזה העולם הגשמי, עד תכלית תכלית דיוטא התחתונה וכו', ועל-ידי אמונת ההשגחה, נכלל אחר הבריאה ב'קדם הבריאה' שזה עקר התקון.

ועל-כן אשריהם הרגלים שהולכים לדבר מצוה, מפל שכן בשנוסע והולך להצדיקי-אמת והנלוים אליהם.

כי הצדיק-האמת כבר זכה על-ידי אמתת עבודתו, להכלל הכל בקדם הבריאה וכו'. ומי שזוכה לנסע ולילך אליו, וההליכה היא ברגליו - על-ידי-זה מגביה בחינת רגליו שהוא בחינת ז'ה העולם העשירה - מגביה הכל להשם-יתברך, וכולל אחר הבריאה בקדם הבריאה, שזה עקר כל התקונים.

ועל-כן העקר לנסע ולילך על ראש-השנה - כי אז בראש-השנה צריכין לעסק בזה ביותר, מחמת "שאז נברא העולם". ועל-כן הוא ראשון לתשובה, לתקן כל הפגמים על-ידי-זה.

ועל-כן היו נוהגין בכל הדורות, לילך להרב, כי מעלה יתרה בשהולכין אליו, כי על-ידי ההליכה בעצמה מתקן הרבה וכנ"ל.

ועל-כן בראש-השנה, שאז צריכין להכלל בה'ראש', ועל-שם-זה נקרא 'ראש-השנה'. ועל-כן צריכין לבוא להצדיק שהוא בחינת ה'ראש, בחינת "ראש בית", בחינת "ראש בני ישראל" האמתי - על-כן צריכין לנסע ולילך אליו דוקא.

כי על-ידי-זה מתקנים ומעלין בחינת הרגליו, ומבטלים בחינת

ה'רגליו דקלפה', שהם ההולכי רכיל ובעלי לשון-הרע המרבין מחלקת בישראל.

כי על-ידי שבאין להצדיק, זוכין ל'אמת' - שעל-ידי-זה ממשיכין ההשגחה בשלמות מראש ועד סוף, עד סוף העולם העשירה הזה שהוא בחינת רגליו - שעל-ידי-זה נכלל ה'סוף' בה'ראש'. סוף תכלית גשמיית כל העולם, בחינת רגליו, נכלל הכל בה'ראש, בבחינת קדם הבריאה, ונכלל הכל באחד, שזה עקר התקון.

קח.

(לקוטי-הלכות, נדרים ד, ט"י"א"ב - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ז, פ' מרחמים ונהגים')

עקר דרך התשובה נגמר בעשרת-ימי-תשובה, שהם מראש-השנה עד יום-הכפורים, ועקר הוא ראש-השנה, פמובן משיחותיו הקדושות של רבנו ז"ל, גדל עצם מעלת ראש-השנה, שאז צריכין לנסע לצדיקים אמתיים.

כי צריכין להיות אז אצל הצדיק-האמת, שהוא יודע היטב לגלות דרך התשובה לכל החוטאים והפושעים, בבחינת (תפלת נעילה): "אתה נותן יד לפושעים" וכו'.

כי עקר התשובה נמשך על-ידי הצדיק, שהוא רחמן באמת, פמו משה רבנו עליו-השלום, שהוא ה'ה המנהיג, והוא יהיה המנהיג וכו', שיש לו רחמנות על ישראל להוציאם מעונות, שזהו עקר הרחמנות וכו'.

וז'ה בחינת 'ראש-השנה', שאז עקר התשובה, כי הוא יום ראשון לעשרת-ימי-תשובה. ועקר התשובה, על-ידי הצדיק-האמת, בחינת משה, ש'יודע ללמד דעת את העם, והעקר להאיר ב'דרי-מטה' להראות להם שהשם עמהם עדין, כי "מלא כל הארץ

כבודו" וכו'. ולהפך להגבוהים במעלה, יהיה מראה להם בחינת "מה חמית" וכו' - שעל-ידי-זה מחזיר ומשיב כלם להשם-יתברך בתשובה-שלמה וכו'.

וזו הדרך מגלה הצדיק בראש-השנה - כי איתא ב'כונות ראש-השנה': "שבראש-השנה אז הוא בחינת שנה דאפיל דורמיטא על זעיר-אנפין וכו', ואחר-כך על-ידי ה'שופר' באין ה'מחין', ואז הוא 'התעוררות השנה' וכו'".

'שנה' ו'התעוררות השנה' - זה בחינת שני ההשגות הנ"ל של בן ותלמיד, בחינת (בבא-בבא ע"ד): "מעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע", והיה רבי אליעזר ישן ורבי יהושע געזר" (כמבאר שם בהתורה).

וזו בחינת ראש-השנה ויום-הכפורים שהם ימים-נוראים - שאז נמשך יראה גדולה, וכל עסקנו, להמשיך יראה גדולה עלינו, בחינת (תפלת שמונה-עשרה לימים-נוראים): "ובכן תן פחדך ה' אלהינו וכו' ואימתך וכו' וייראוך וכו'" - כי אנו צריכין להמשיך 'הארת בן ותלמיד' לגלות אלקותו בעולם, שהעקר היא היראה.

כי בראש-השנה אנו מתחילין להמשיך 'התעוררות התשובה' בעולם, כי הוא יום ראשון לעשרת-ימי-תשובה. כדי לזכות על-ידי התשובה, לפעל בקשת "סלח נא" ביום-הכפורים, על חטא המרגלים שגרמו חרבן בית-המקדש, שבזה תלויים כל החטאים (כמבאר שם בהתורה).

כי אי-אפשר לפעל בקשת "סלח נא", כי-אם על-ידי התשובה שמאירין בנו צדיקים-האמתיים, כי "יום-הכפורים אינו מכפר כי אם לשבים" (יומא פה:).

ועל-כן צריכין לנסע לצדיקים על ראש-השנה - כי עקר תקון התשובה נמשך, על-ידי הצדיקים-האמתיים, שזכו לקבל מרבם בחינת הארת בן ותלמיד, שיודעים להוציא ישראל מעונות, לרחם עליהם ברחמנות האמתי. והעקר הוא בראש-השנה, שהוא ההתחלה, ראשון לעשרת-ימי-תשובה. כי "כל התחלות קשות" (מכילתא יתרו).

וזו בחינת ה'שנה' ו'התעוררות השנה' בראש-השנה פנ"ל - כי הצדיק מזריד עצמו לבחינת 'שנה', בחינת 'הסתלקות הדעת', ומבטל עצמו בתכלית הבטול, כדי שיוכל להזריד עצמו לכל המדרגות התחתונות, לקשר כלם להשם-יתברך.

ועל-ידי השנה והבטול שלו שהוא בחינת 'מ"ה', בחינת "היה רבי אליעזר ישן" פנ"ל - זוכה אחר-כך ל'התעוררות השנה', ולעזרר ולהקיץ כל שזכני עפר, בחינת (ישעיה כו, יט): "הקיצו ורננו שכני עפר" - שזה בחינת השופר, שהוא בחינת 'התעוררות השנה', בחינת: "עורו ישנים מתרדמתכם" (הלכות תשובה להרמב"ם, פ"ג ה"ד).

קט.

(לקוטי-הלכות, נדרים ד, לב - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ז, 'פי מרחמם ינהגם') כלל הדבר: שבראש-השנה אנו נוסעין לצדיקים. ואז אנו מקבלין מהצדיקים: לצעק תמיד להשם-יתברך יהיה איך שיהיה, שזהו בחינת 'שמיעת קול שופר', שהתוקע אחד, וכל העולם שומעים. וביום-הכפורים - כבר זכינו לקבל ענין זה - עד שזוכין אז לחמשה קולות וכו' - שכל אחד מישראל יודע בעצמו לצעק תמיד להשם-יתברך.

ובסבות מנלין - שלא די שזכינו לקבל מהצדיק בראש-השנה לצעק תמיד להשם-יתברך, שזהו בחינת יום-הכפורים - אף גם זכינו לקבל ללמד גם לאחרים 'הארת-הדעת', לבל יתיאשו עצמן לעולם, רק יצעקו תמיד להשם-יתברך, כי עדין השם אתם, כי "מלא כל הארץ כבודו", שזהו בחינת 'מצות ארבעה מינים'.

קי

(לקוטי-הלכות, נדרים ד, לג - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ז, 'כי מרחמם ינהגם')

הצדיקים יש להם כח בחייהם ולאחר הסתלקותם, להוציא את האדם מעונות - כי דעתיהן הקדוש נשאר קיים לעד ולעולמי עולמים.

וזה שנוהגין גם עד היום לילך על קברי-צדיקים, בפרט בערב ראש-השנה - כי בראש-השנה צריכין להמשיך 'הארת בן ותלמיד'. על-כן משתטחין מקדם על קברי הצדיקים, כדי להמשיך מהם הארת דעתם הקדוש, כדי לזכות להנצל מעונות, לידע כי 'ה' הוא האלקים" (דברים ד, לה-לט) - שזהו עקר בחינת ראש-השנה ויום-הכפורים וכו'.

קיא

(לקוטי-הלכות, גרים ג, ה - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א נט, 'היכל הקדש')

אי-אפשר לקרב בעלי-תשובה וגרים להשם-יתברך, כיי-אם על-ידי בחינת 'משפט'.

בשביל-זה נוסעין על ראש-השנה דיקא, לצדיקים - כי כל מי שרוצה להתקרב להשם-יתברך באמת, ובודאי אי-אפשר להתקרב, כיי-אם על-ידי הצדיק-הדור האמתי, ואין הצדיק יכול

לקרבו כיי-אם על-ידי בחינת משפט. ועל-כן נוסעין על ראש-השנה דיקא, כי ראש-השנה הוא יום המשפט'.

ועל-כן אז הוא יום ראשון של עשרת-ימי-תשובה, ואז נוסעין לצדיקים להתקרב להשם-יתברך, כי אז יוצא לאור משפט, ושורף את הרע של הרוצים להתקרב וכו', ואז המשפט יושב על פסא, בבחינת (תהלים ט, ח): "בונן למשפט פסאו" - כי בליזה נעשה בראש-השנה דיקא, שהוא יום המשפט'.

ועל-כן אז הוא עקר זמן התקרבות להשם-יתברך על-ידי צדיקי-הדור האמתיים - כי כל עבודתנו בראש-השנה, לגלות אלקותו יתברך לכל באי עולם, עד שישמעו רחוקים ויבאו ויתגברו כלם ויתקרבו להשם-יתברך.

כמו שאנו אומרים בכל התפלות בראש-השנה ויום-הכפורים: "ובכן תן פחדך ה' אלקינו על כל מעשיך ואימתך על כל מה שבראת וכו', ויעשו כלם אגדה אחת לעשות רצונך וכו'. ותמלך אתה ה' לבדך על כל מעשיך וכו', וידע כל פעול כי אתה פעלתו ויבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו וכו'", וכיוצא בזה בכל התפלות: "ויאתיו כל לעבדך" וכו'.

קיב

(לקוטי-הלכות, ספר-תורה ד, כא - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ח, 'תקעו תוכחה')

ועל-כן צריכין לנסע לצדיקי-אמת על ראש-השנה - לקבל מהם קדשה, מבחינת רוח-הקדש שלהם, כדי לזכות בשלמות לאמונת חדוש-העולם, כדי שיזכה להמשיך על-עצמו בחינת 'חדוש

העולם שלעתיד' בכל יום - דהינו: שיתחיל בכל יום מחדש, ולא יפיל אותו שום דבר, שזה עקר התשובה. פי צריכין לידע ולהאמין: שבכל יום נעשה חדשות לגמרי.

קיג.

(לקוטי הלכות, ערלה ד, ו-ח - על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב א, תקעו ממשלה')

מרבוי עונותינו, קשה לנו מאד למצא מקומנו, לידע איך לשוב אל המקום אשר נחצבנו משם, ומחמת זה עובר עליו כל מה שעובר.

פי כל מה שהשם יתברך מסבב עם האדם, הכל לטובתו, כדי להשיבו לדרך הישר, והשם יתברך מסבב עמו בכמה סבות, כפי מה שהוא יתברך יודע מקום כל אחד ואחד, שפמוכן הוא צריך לגלגל עמו בגלגולים אלו בסבות אלו.

ומחמת שאין מי שידע מקום כל אחד ואחד מתחלה ועד סוף - על-כן אי-אפשר להבין דרכיו יתברך, ומחמת זה קשה מאד למצא הראש וההתחלה לתשובה, מחמת שאין מי שידע את מקומו.

על-כן עקר תקון התשובה, אי-אפשר להתחיל, פי אם על-ידי הצדיקים אמתיים שאוחזים בכסא הכבוד, דהינו ב'שרשי נשמות ישראל' - שהם יכולים לעשות ראש השנה.

פי הם בבחינת "מקומו של עולם" (בראשית- רבה סח, ט), ויודעים מקום כל אחד ואחד מתחלה ועד סוף, והם יודעים לעשות ראש השנה שהוא 'יומא דדינא' - לדון כל אחד לכף-זכות, במבאר שם בהתורה.

פי מחמת שהם יודעים שרשי כל הנשמות, והם בבחינת "מקומו של

עולם", והם יודעים מקום כל אחד ואחד מתחלה ועד סוף - הם יודעים לדון הכל לכף-זכות, ולעשות ראש השנה, שהוא יום ראשון לעשרת-ימי-תשובה, דהינו התחלת התשובה - פי הם מוצאים זכות לכל אחד לפי מקומו, שיודעים אפלו אם הוא הגרוע שבגרועים, ומכניסים אותו לכף-זכות באמת.

פי זה עקר הזכות שמוצאים עליו כדי "להנטותו לתהיה" (מוסף ליום-הכפורים) - להכניסו באמת לכף-זכות, להחזירו בתשובה שלמה באמת - פי חוץ מזה הכל הכל, ואין שום זכות וטובה בעולם, פי אם בשעל-ידי הזכות הנה יזכה לאיזה טובה אמתית ונצחית לבא לתכלית האמתית.

ועל-כן בודאי מה שהצדיקים שיכולים לעשות ראש השנה, דנים הכל לכף-זכות לפי מקום כל אחד - העקר הוא: מה שעל-ידי-זה מכניסים אותם באמת לכף-זכות, ומכניסים בהם 'הרהורי-תשובה'.

וזה שאנו רואין בחוש: שבראש השנה ועשרת-ימי-תשובה, מגיע על כל אחד מישראל איזה הרהור תשובה, והכל צועקים להשם יתברך מעמק הלב.

ומאין בא זאת? - כל זה נמשך רק מהצדיקים האמתיים שיכולין לעשות ראש השנה! - על-ידי שהם יודעים מקום כל אחד ואחד כנ"ל, שעל-ידי-זה דנים הכל לכף-זכות, ומכניסין את הכל באמת בכף-זכות, ומכניסים בהם הרהורי תשובה, ומודיעים להם ומאירים להם בדעתם שרש העצה והראש וההתחלה לכנס בדרכי התשובה - שהעקר הוא לצעק אל השם תמיד מעמק הלב, שזה עקר בחינת ראש השנה ועשרת-ימי-תשובה.

וְהַעֲקֹר הוּא רֵאשֵׁי־הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא הָרֹאשׁ וְהַתְּחִלָּה, שָׂאז מִתְחִילִין הַכֹּל בְּהַתְּחִלָּה הָאֲמִתִּית, שֶׁהוּא לְצַעֲקַ אֶל הַשֵּׁם מֵעֵמֶק הַלֵּב וְכוּ'. בְּחִינַת (תהלים קל, א): "מֵעֵמֶק הַקְּרִיאָתִיךָ ה'" - מֵעֵמֶק הַקְּרִיאָתִיךָ ה'.

וְכִלְזֶה נִמְשָׁךְ עַל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, מִגְּדוּלֵי הַצְּדִיקִים, שִׁיּוּדְעִים מְקוּם כָּל אֶחָד וְאֶחָד, שֶׁהֵם דְּגִים הַכֹּל לְכַפְזָכוֹת, וְהֵם עוֹשִׂין רֵאשֵׁי־הַשָּׁנָה בְּנִ"ל, וּמִשֵּׁם עֵקֶר הַתְּחִלַּת הַתְּשׁוּבָה לְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל.

וְעַל־כֵּן צְרִיכִין לְנַסֵּעַ לְצְדִיקִים אֲמִתִּיִּים עַל רֵאשֵׁי־הַשָּׁנָה - כִּי מֵהֶם עֵקֶר 'קִדְשֵׁת רֵאשֵׁי־הַשָּׁנָה'. כִּי אֶפְלוּ הֶרְחוּקִים מֵהֶם שָׂאִין נוֹסְעִין אֲלֵיהֶם - כָּלֵם מְקַבְּלִים מֵהֶם 'קִדְשֵׁת רֵאשֵׁי־הַשָּׁנָה' שֶׁהוּא 'הַתְּעוֹרְרוֹת הַתְּשׁוּבָה' וְכַנִּ"ל. אֲבָל בְּוֹדָאֵי כָּל מִי שֶׁמֵתְקַרְבִּים אֲלֵיהֶם, וְנוֹסְעִים אֲלֵיהֶם עַל רֵאשֵׁי־הַשָּׁנָה - בְּוֹדָאֵי הֵם עֵקֶר הַמְּקַבְּלִים קִדְשֵׁת רֵאשֵׁי־הַשָּׁנָה, שֶׁנִּמְשָׁךְ רַק מֵהַצְּדִיקִים, בְּנִ"ל.

וּבְשִׁבְלִיזָה נוֹסְעִין עַל קַבְרֵי צְדִיקִים בְּרֵאשֵׁי־הַשָּׁנָה - כִּי בְּמְקוּם מְנוּחַת הַצְּדִיקִים, שֵׁם כָּלוּלִים כָּל הַמְּקוּמוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד - כִּי בְּמְקוּם מְנוּחָתוֹ, שֵׁם נִמְשָׁךְ 'קִדְשֵׁת הַכֶּסֶף־כְּבוֹד', שֶׁהוּא נִחְלָתָם - כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שמואל א ב, ח): "וְכֶסֶף כְּבוֹד יִנְחִילִם". וְעַל־כֵּן שֵׁם הוּא בְּחִינַת "מְקוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם" - וְיִכּוּל כָּל אֶחָד לְמַצֵּא שֵׁם אֶת מְקוּמוֹ, וְלָשׁוּב לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ.

וְזֶה בְּחִינַת (דברים לג, כא): "וַיִּרְא רֵאשִׁית לוֹ, כִּי שֵׁם חִלְקַת מַחֲקֵק סְפוּן" - הִינּוּ: בְּמְקוּם קְבוּרַת הַצְּדִיק שֶׁהוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה, בְּחִינַת "שֵׁם חִלְקַת מַחֲקֵק סְפוּן" - שֵׁם יְכוּל כָּל אֶחָד לְרְאוֹת הָרֵאשִׁית שְׁלוֹ, הִינּוּ בְּחִינַת

הַתְּחִלָּה וְהָרֵאשִׁית שֶׁהוּא צְרִיךְ לְהַתְּחִיל לָשׁוּב לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ - מִחֲמַת שֵׁשׁ כָּל הַמְּקוּמוֹת שֶׁל כָּל אֶחָד, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַתְּחִלָּה וְהָרֵאשִׁית שֶׁל כָּל אֶחָד.

וְזֶהוּ (שם): "וַיִּתֵּא רֵאשִׁי עִם" - הִינּוּ: כִּי הַצְּדִיק בְּחִינַת מֹשֶׁה זוֹכֵה לְהִיּוֹת בְּבְחִינַת "מְקוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם", עַל־יְדֵי שֶׁהִתְקַשֵּׁר עִצְמוֹ לְשִׁרְשֵׁי נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁכָּלוּלִים בָּהֶם רֵאשִׁי עִם' - כִּי כָּל הַנִּשְׁמוֹת נִחְלָקִים תַּחַת הָרֵאשִׁים וְהַמְּנַהֲיִגִים, כְּמַבְאָר בְּתַחֲלַת הַתּוֹרָה הַזֹּאת.

וְזֶהוּ (שם): "צְדָקַת ה' עֲשֵׂה, וּמִשְׁפָּטֵי עִם יִשְׂרָאֵל". "צְדָקַת ה'" - הִינּוּ: שֶׁהַצְּדִיק עוֹשֵׂה "צְדָקַת ה'" - שֶׁהוּא עוֹסֵק לְהַצְּדִיק כָּל בָּאֵי עוֹלָם וְלָדוֹן הַכֹּל לְכַפְזָכוֹת.

כְּמוֹ הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ בְּעִצְמוֹ שֶׁעוֹשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וְחֶסֶד וְדָן אוֹתָנוּ לְכַפְזָכוֹת תְּמִיד מִחֲמַת שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ "מְקוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם", וַיּוֹדַע מְקוּם כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּנִ"ל. כְּמוֹ־כֵן הַצְּדִיק שֶׁאוֹחֵז בְּשִׁרְשֵׁי נִשְׁמוֹת, הוּא גַם כֵּן עוֹשֵׂה "צְדָקַת ה'" - שֶׁמְצַדִּיק הַכֹּל לְכַפְזָכוֹת.

וְזֶהוּ (שם): "וּמִשְׁפָּטֵי עִם יִשְׂרָאֵל" - שֶׁזֶה הַצְּדִיק יְכוּל לְעֲשׂוֹת רֵאשֵׁי־הַשָּׁנָה, לְשַׁפֵּט וְלָדוֹן כָּל יִשְׂרָאֵל - כִּי הוּא יוֹדַע לָדוֹן הַכֹּל לְכַפְזָכוֹת, מִחֲמַת שֶׁהוּא בְּבְחִינַת "מְקוּמוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְכַנִּ"ל.

קיד.

(לקוטי הַלְכוֹת, בְּנוֹר־בְּהֶמֶה־טְהוֹרָה ז, ה - עַל־פִּי לְקוּטִי־מִוֵּהֲרָן ח"א קפ"ה, בְּד יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁתְּלַמּוּ בְּעוֹבְדֵי־הוֹי)

עֵקֶר הַתְּקוּן עַל־יְדֵי ה' יִרְאָה'. הִינּוּ: שֶׁבְּרֵאשֵׁי־הַשָּׁנָה הוּא 'הַתְּנוּצָצוֹת מְשִׁיחַ', שֶׁהוּא עֵקֶר 'מְלַכּוֹת־דְּקִדְשָׁה', שֶׁמְשִׁיכִין וּמְמַלִּיכִין בְּרֵאשֵׁי־הַשָּׁנָה. וּמְשִׁיחַ

הוא עצם היראה עלאה מאד מאד, כמו שכתוב (ישעיה יא, א): "והריחו ביראת ה'" - כי ימשיך יראה עלאה ונפלאה מאד בעולם, עד שכלם יקימו התורה, ולא יפרו את בריתו לעולם.

ועתה אנו ממשיכין עלינו הארה מ'יראה עלאה' זאת בראש השנה - על ידי פח הצדיקים שאנו נוסעין אליהם - ובפרט על ידי הצדיקים שוכני עפר שאנו משתטחין על קברם בערב ראש השנה.

כי כל צדיק אמת, בחינת 'משה משיח', והוא ממשיך עלינו עתה בכל דור, יראה עלאה ונפלאה בזאת, שנזכה מעתה בכלנו להתחזק בהשם יתברך, ולכלי לפרד ממנו חסוֹשֵׁלֹום בשום אפן בעולם.

קטו.

(לקוטי הלכות, גבית חוב מהיתומים ד, יד - על פי לקוטי מוהר"ן ח"ב א, תקעו ממטלה)

עקר תקון האדם: הוא דיקא על ידי שהוא בארץ הגשמי הזה. וכשזוכה לתקן מעשיו, זוכה על ידי הארץ הזאת דיקא, להכלל בבחינת 'למעלה מן המקום' - ובשביל זה נברא האדם.

ואם לא היה חוטא בעץ הדעת, היה זוכה לזה בחיים חיותו. אבל מחמת שחטא, מיד נגזר עליו מיתה לדורות, שלא יוכל לזכות לזה, אפלו אם יתקן מעשיו, כי אם לאחר מיתתו פשיטתו אל העפר דיקא וכו'.

ועקר התקון: על ידי הצדיקים הגדולים, שתקנו מעשיהם בתכלית השלמות, עד שגם בחייהם היו אוחזים בבחינת "כפא הפבוד", שעל ידי זה יכולים לעשות ראש השנה, לדון הכל לכף זכות, על ידי

שנכללים בבחינת "מקומו של עולם" (בראשית רבה סח, ט).

אבל גם הצדיקים הקדושים האלו: הם "גדולים במיתתם יותר מבחייהם" (חלין ז). כי אחר מיתתם הקדושה דיקא, פשהם שוכנים בתוך העפר הגשמי דיקא - משם דיקא הם נכללים יותר ובחינת "מקומו של עולם" וכו'. ואז יכולים ביותר להמליץ טוב על ישראל לזכותם לפי מקומם וכנ"ל.

ועל כן הולכים בערב ראש השנה דיקא על קבריהם הקדוש - כי אז אחר מיתתם הקדושה, אז דיקא הם עושים ראש השנה בתכלית השלמות, יותר ובחייהם.

כי עתה על ידי קבורתם הקדושה בארץ הגשמי הזאת, שהוא בחינת ארץ ישראל, בבחינת (תהלים לז, כט): "צדיקים יירשו ארץ" (לקוטי מוהר"ן ח"ב קט) - על ידי זה דיקא הם נכללים יותר ובחינת 'למעלה מהמקום', בשלמות נפלא - שעל ידי זה נמשך החסד הנפלא של ראש השנה, לדון את הכל לכף זכות.

וזוה שדקדק הפסוק כשהזכיר הצדיקים הקדושים שכל תקונתנו עליהם - דקדק להזכיר שם, שהם בארץ, כמו שכתוב (תהלים טז, א): "לקדושים אשר בארץ המה, ואדירי כל הפצי במ".

"אשר בארץ המה" דיקא - כי דיקא על ידי שהם שוכבים בתוך הארץ העפר הגשמי, אחר הסתלקותם, משם תכלית נקודת המרכז הגשמי מאד - משם דיקא עולין למעלה מעלה, מה שאין שום מלאך ושרף יכול לעלות לשם.

ומשם, מתוך הארץ הגשמי שנקברו שם - משם דיקא הם מעלין ומתקנים הכל, יהיה מי שיהיה, ומיטיבין עמנו בכל הטובות, בבחינת: "ואדירי כל חפצי במ".

קטז.

(לקוטי הלכות, חזקת קרקעות ה, ט"א יח"ט - על פי לקוטי מוהר"ן ח"א מב, וירא בצר להם)

בכל שנה ושנה מאירין הגונים מחדש, פי בכל שנה יש ראש השנה, שאז עקר הארת הגונים על ידי תקיעת שופר, כמו שכתוב בהתורה - שזהו בחינת תקיעת שופר, שתוקעין שלשה קולות שסימנם ק'ש'ת, שהם בחינת (זהר פנחס רטו): "תלת גונים דקשת" וכו'.

פי ה'תלת גונים' הם שרש כל הבריאה, פי הם בחינת 'חסד' ו'דין' ו'רחמים', שזהו שרש כל העולמות. ובראש השנה שאז נברא העולם, פי "זה היום תחלת מעשיך" (מוסף ראש השנה) - אז כל עבודתנו לעורר ולהאיר הגונים הנ"ל, כדי להמתיק על ידי זה כל הדינים, כמו שמוזבא שם בהתורה.

ועל כן נוסעין לצדיקים על ראש השנה - פי עקר תקון זה נמשך על ידי אמונת חכמים, על ידי שמאמין שהם מלאים רזין בכל תנועותיהם ומעשיהם ודבוריהם.

שזה צריכין ביותר בראש השנה, שאז נברא האדם, שעקרו נברא בשביל זה, כדי שהוא יפרסם ויודיע אלקותו, על ידי שישגי ויבון נפלאות נוראות רזי חכמתו יתברך שבכל הבריאה בכלליו ובפרטיו, ושהכל נברא בשבילו, כדי שיתנהג בכל דבר כפי הצריך לתקונו, כפי הרזין והסודות שיש בכל דבר.

אבל אין זוכה לזה פי אם הצדיקים אמת, ואנחנו צריכין להתקרב להם, ולהאמין בהם, ולהתנהג בכל מעשינו כפי אשר הם מצוים אותנו.

וכל עבודתנו בראש השנה - הוא לגלות ולהאיר ולהמשיך עלינו קדשת ארץ ישראל, שהוא נחלתנו ומקור קדשתנו, כמו שמתחננים וצועקים כל ישראל קדם תקיעת שופר (תהלים מז, ה): "יבחר לנו את נחלתנו" וכו', וכמו שמבקשים בברכת שופרות: "תקע בשופר גדול לחרותנו" וכו', שיקבץ נדחינו מארבע פנפות הארץ לארצנו".

פי עקר קדשת איש הישראלי הוא בארץ ישראל - שיש לכל אחד ואחד מישראל חלק שם. וכפי שמקדש ומטהר עצמו, בן ממשוך עליו קדשת ארץ ישראל, וכן זוכה להחזיק ולכבש חלק מארץ ישראל. וכן להפוך חס ושלום, כפי חטאיו ופגמיו, בן פוגם בקדשת ארץ ישראל ונתרחק משם וכו'.

פי עקר התגלות מלכותו יתברך שיתגלה על ידי מלכות משיח שיבוא במהרה בימינו, הוא בארץ ישראל וירושלים וכו', ועל זה מתפללין בראש השנה: "שמחה לארצה, וששון לעירך, וצמיחת קרן לדוד" וכו'.

אבל לכבש ארץ ישראל - אי אפשר פי אם על ידי צדיקי אמת. ועל כן נוסעין על ראש השנה לצדיקים, פי "צדיקים ירשו ארץ" (תהלים לו, כט), והעקר על ידי אמונת חכמים, שמאמין שכל דבריהם יש בהם רזין, שעל ידי זה נתגלה שכל הבריאה מלאה רזין עמיקין - שזה

נתגלה בארץ ישראל, ששם כל הקדשות וכל ההתגלות-אלקות.

וזו בחינת ה'קיטל' שלובשין המתפללין והתוקעים, שהוא בגד לבן, בחינת "לבושין דנהירין". כי השליח צבור והתוקע הוא בבחינת צדיק, כי צריך להיות המבחר מתוך הקהל, ועל-כן לובשים בגדים לבנים, כי 'לבן' מקבל כל הגוניו, ועל-ידי-זה ממשיכין בחינת "לבושין דנהירין", שעל-ידי-זה 'המתקת הדינים', כמו שכתוב שם.

ועקר המתקת הדינים הוא על-ידי 'אמונת-חכמים' בבחינה הנ"ל, שמאמין שכל דבוריהם ומעשיהם אינם פשוט אלא יש בהם רזין וכו'. ועל-כן צריכין לנסע לצדיקים על ראשי-השנה, כי עקר המתקת הדינים על-ידיהם.

ועקר כל זה נעשה בראשי-השנה שהוא 'התחלת השנה', ואז דיקא צריכים ביותר לסע לצדיקים, ולהתקרב אליהם, ולהאמין שכל מעשיהם ודבוריהם יש בהם רזין - כי "זה היום תחלת מעשיך", ו"כל מעשהו באמונה" (תהלים לג, ד), וכתיב (שם קד, כד): "כלם בחכמה עשית".

ובאמת הכל אחד, כי החכמה מקבלים על-ידי אמונה דיקא (לקוטי-מזהרין ח"א סד), כמו שכתוב (הושע ב, כד): "וארשתיה לי באמונה וידעת את ה'", וכמו שכתוב עוד על פסוק (שמות יז, יב): "ויהי ידיו אמונה", בסימן צא.

קיו.

(לקוטי-הלכות, שלוחין ד, יג; ראשי-פרקים - על-פי לקוטי-מזהרין ח"ב א, תקעו ממטלה')

וזו בחינת מה שנוסעין על ראשי-השנה לצדיקים - כי על-ידי ההליכה

והנסיעה שכל אחד הולך ונוסע ממקומו להצדיק, על-ידי-זה מעלה מקומו, לבחינת "מקומו-של-עולם" (בראשית-רבה סח, ט), שהוא הצדיק, כמו שמבאר בהתורה (ח"ב א).

כי כל ענינו לזכות בדין הוא על-ידי בחינת 'מקומו-של-עולם' וכו', שזוכין על-ידי הצדיק דיקא שיכול לעשות ראשי-השנה.

וזו בחינת מה שנוסעין והולכין על קברי צדיקים, בפרט קדם ראשי-השנה - כי "במקום ששוכב הצדיק, הוא בחינת ארץ-ישראל" (לקוטי-מזהרין ח"ב קט), ושם הוא "מקומו-של-עולם", כי שם 'מנוחת הצדיק'.

ועקר

'מנוחת הצדיק' הוא: בשמקשר ונכלל בבחינת 'כסא הכבוד', בחינת 'מקומו-של-עולם', ששם עקר המנוחה והנחלה.

ועל-כן שם במקום גניזת הצדיק - זוכה כל אחד שירחמו עליו מלמעלה, וידונו אותו לכף-זכות, על-ידי בחינת 'מקומו-של-עולם'.

וזו בחינת 'השתטחות על קברי צדיקים-אמתיים' - כי מקומם שמנחים שם, הוא בחינת 'למעלה מהמקום', כי זוכים לנחל ה'כסא-כבוד', בחינת (שמואל-א ב, ח): "וכסא כבוד ינחלם" וכו', והבן. ועל-כן מקומם 'ארץ-ישראל' ששם 'קדש-קדשים' וכו', כנ"ל.

קית.

(לקוטי-הלכות, מתנה ה, יא - על-פי

לקוטי-מזהרין ח"א כב, 'חותם בתוך חותם')

הכלל: שכל אדם בכל זמן, צריך שיהיה לו כמה וכמה עליות וירידות כל ימי חייו, כי אי אפשר לעלות מדרגא לדרגא כי אם על-ידי ירידה שקדם העליה וכו'.

ועקר הכח שיוכל להתחזק מי שהוא
אפלו בתכלית הירידה - הוא על-
ידי שמקבלין פח מבחינת (תהלים קג, כ): "גברי
כח עשי דברו לשמע בקול דברו" - שהם
הצדיקים הגבוהים שזוכין לבחינת נעשה
ונשמע העליון הנ"ל, שהוא בחינת תורת ה'
ותפלת ה', ששם החסד והצדקה עד אין-
סוף, שזה החסד ממשיכין ביותר בראש-
השנה, שהוא חסד גדול.

ובזה יכול להתחזק כל אחד בכל עת, כי
עקר נפילתו הוא, מחמת שיודע,
שכפי משפט התורה חטא ופגם מאד, וגם כי
חזק עצמו כמה וכמה פעמים, וסמך על
חסדו יתברך שהוא בחינת נסתר, בחינת
תפלה, אבל אחר כך פגם גם בזה מאד מאד,
עד אשר חסיו שלום אפס תקוה.

אבל כשמאמין שיש תפלת ה', ששם
החסד והצדקה עד אין קץ, והוא
בחינת נסתר גבוה מאד, שאי אפשר להשיגו
כי אם גדולי הצדיקים המבחרים שזכו לזה -
על ידי זה גם הוא יכול להתחזק בכחם, כי
הם ממשיכין עזות דקדשה גם עליו. רק
העקר שיאמין בכחם הגדול וכו'.

וכל זה זוכין בראשה השנה ביותר - ועל-
כן הולכין ונוסעין לבוא על קברי
צדיקים בערב ראשה השנה - כי נעלם ממנו
ולא נדע, מי הוא זה שיכול להמשיך החסד
העליון הנפלא הזה בעצם ירידתנו, כמו
שכתוב (סליחות ערב ראשה השנה): "וראה את
עמך מרודים מאד" - כי אם הצדיקים
שזכני עפר שגלו כל זאת, וזכו לזה לבחינת
תורת ה' ותפלת ה' וכו"ל וכמו שכתוב (תהלים
טז, ב'ג): "טובתי כל עליך, לקדושים אשר
בארץ המה" וכו'.

קיט.

(לקוטי הלכות, פקדון וארבעה שומרים ה, לג-לד-לו-
 לח - על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א סא, חדי רבי שמעון)

ראשה השנה הוא יום ראשון לכל השנה,
וכלול מכל הימים של
השנה, ואז צריכין להמתיק כל הצמצומים
והדינים של כל איש ואיש של כל ימות
השנה ושל כל המקומות שבעולם. וזה אי-
אפשר כי אם על ידי הצדיקהאמת, בחינת
שכל הכולל. ובשביל זה נוסעים לצדיקים
על ראשה השנה.

וזה בחינת תקיעת שופר בראשה השנה
- כי התורה נתנה בקול שופר, כי קול
שופר נמשך משכל הכולל פמוכן בפונות
(פרי עץ חיים, שופר), ועל כן משם נתנה תורה
וכו'.

וזה בחינת (תהלים פט, טז): "אשרי העם ידעי
תרועה, ה' באור פניו יהלכון". באור
פניו" - זה בחינת שכל הכולל שזוכין על-
ידי התקיעות, כי שכל הכולל הוא עקר
אור הפנים וכו'.

וזהו: "יהלכון" - בחינת ההלוא והנסיעות
של ישראל, שעל ידי זה זוכין לתקן
אמונת חכמים, שעל ידי זה זוכין לשכל
הכולל, ובפרט כשנוסעים להצדיקהאמת,
שהוא בעצמו בחינת שכל הכולל, והעקר
כשנוסעים אליו על ראשה השנה וכו'.

וזהו (שם שם, יז): "בשמך יגילון כל היום" -
בחינת שמחה המבאר בהתורה
הנ"ל, שזוכין על ידי הפלילות והאהבה
שנכללין הנפשות בהצדיקהאמת בשכל-
הכולל וכו'.

וזה (דברים כט, ט): "אתם נצבים היום כלכם
לפני ה' אלקיכם, ראשיכם, שבטיכם,

זְקִינְכֶם וְכו', כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל". ומונה עשרה בחינות שהם בנגד עשרה קדשות שבארץ-ישראל, שהם כלליות הקדשה.

הינו: שקדם ראשי השנה קורים פרשה זאת - להודיע: שכל נפשות בית ישראל, גדולים וקטנים ובינונים וכו', שכלולים בעשר בחינות הנ"ל - כלם צריכים להתקבץ ולכלל יחד באהבה, בתוך הקדשה העליונה, בתוך בחינת 'קדשי קדשים', 'אבן שתיה', 'שכל הכולל' - שהוא בחינת משה, בחינת הצדיק האמת, שצריכין לנסע אליו על ראשי השנה וכו' וכנ"ל - שזה בחינת 'תקון אמונת חכמים' - שעל ידי זה נתרבין הספרים הקדושים - שעל ידי זה נשלמת התורה וכו' כנ"ל.

ועל ידי זה זוכין כל אחד ואחד להחיות שכלו, עד שיוכל להמתיק כל מיני דינים וצמצומים על ידי 'שכל הכולל' - שמשם נמשך החיות והשכל - לכל נפש ונפש, ולכל מקום ומקום, ולכל יום ויום.

ומשם נמשך המתקה לכל אחד ואחד, במקומו ביומו ושעתו - שידע כל אחד - כפי מה שהוא, במקומו בביתו, או בדרך באיזה מקום שהוא, וכפי מה שהוא באותו היום ובאותה השעה והרגע - שבאותה הרגע והשעה יוכל לדבק עצמו במקומו שהוא שם להשם יתברך וכו'.

וזה (שם שם, יד): "ולא אתכם לבדכם וכו' כי את אשר ישנו פה כו' ואת אשר איננו פה עמנו היום".

כי צריך כל אדם לידע בכל יום ובכל שעה ורגע מימי חייו: שתלויים בו כל הנפשות של כל הדורות העתידין לצאת

ממנו, ובהם תלויין כל נפשות בית ישראל, כי "כל ישראל ערבים זה לזה" (שבועות לט.), וצריך להמשיך על עצמו תקון והמתקה על ידי 'שכל הכולל', שזוכין על ידי אמונת חכמים, והעקר על ידי ראשי השנה וכו' כנ"ל.

כי "חייב כל אדם לומר בשבילי נברא העולם" (סנהדרין לו.), ובזמן שאדם זוכה "זוכה לו, ולדורותיו, ולדורות דורותיו, עד סוף כל הדורות" (מפ"ת כג.). "ולתפוך - לתפוך רחמנא ללצלן" (סנהדרין שם; ולקוט שמעוני ויקרא ה, רמז תעט).

ובל זה אי אפשר לתקן, כאשר יודע כל אחד בנפשו להיכן נתעה וכו' - כי אם על ידי הצדיק האמת, בחינת 'שכל הכולל' וכו' כנ"ל - ששם נכללין כל הנפשות, "את אשר ישנו פה, ואת אשר איננו פה".

וזה בחינת (ראשי השנה טז): "שלשה ספרים נפתחין בראשי השנה, צדיקים נכתבין ונחתמין לאלתר לחיים, רשעים לאלתר למיתה, בינונים תלויים ועומדים עד יום פפור". וכבר תמהו המפרשים על מאמר זה, ורבים מפרשים שעקר הפונה על 'חיים נצחיים'. ועל פי דרכנו יתבאר היטב בעזר השם.

כי כל אלו שזוכין לאמונת חכמים, ונוסעים לצדיקים אמתיים על ראשי השנה - כלם נקראים בשם 'צדיקים', על שם הצדיק שהם מקרבים אליו, כי "המחבר לטהור, טהור" (פלים פ"ב מ"ב).

ועל כן הם "נחתמין לאלתר לחיים" - כי הצדיק האמת בוללם מיד בראשי השנה ב'שכל הכולל', בבחינת 'קדשי'

קדשים' - כי משם נמתקים כל מיני דינים שבעולם פנ"ל. כי הם זוכין בודאי לחיים אמתים, שעקרם הוא בשזוכה להוציא הנהגות ישרות ומשפטי אמת מכל מה שלומד, כי נצול מהעשנים סרוחים המעקמין את הפח וכו', מאחר שזכה לאמונת חכמים ומקרב לצדיקים.

ועל-כן להפך, רשעים גמורים' ה'חולקים גמורים' על הצדיק האמת - שהם עקר הרשעים, מאחר שהם הפך הצדיק האמת. ועל-כן בודאי נחתמין לאלתר למיתה" - כי בשחולקין על הצדיק ואין להם אמונת חכמים' - הם בבחינת מיתה תמיד - כי אין להם חיים כלל - מאחר שהעשנים סרוחים מעקמין את לבם, שמשם המיתה.

"בינונים" - הם אלו שאינם מקרבים לצדיקי אמת, אבל אינם חולקים - גם-כן "הם תלויין ועומדים עד יום-כפור" - שאז נכנס הפהן הגדול לפני ולפנים, להאבן-שתיה קדשי קדשים, שכל-הכולל'. ואז אם זוכין לשוב - נמתק מעליהם הדין על-ידי הפהן-הגדול, מבחינת שכל-הכולל' וכו' פנ"ל. כי עקר ההמתקה והחיים משם.

רק המקרבין לצדיק שנקראים 'צדיקים' - נכללים שם מיד בראש-השנה. וה'בינונים' תלויים עד יום-כפור, שאז נכנס הפהן-הגדול לשם.

קב.

(לקוטי-הלכות, אמנין ד, ח"י"א - על-פי

לקוטי-מוהר"ן ח"א לא, 'אית לן בירא בדברא')

עקר השלמות והתקון של כל המלאכות והאמנות, הוא על-ידי אמונה, שהיא שלמות כל הדברים. וזה צריכין

בראש-השנה, "שבו נברא אדם הראשון" (ויקרא-דב"ה כט, א), בשביל-זה.

על-כן כל העבודה של ראש-השנה - הוא להמשיך אמונה בעולם - שעל-ידי-זה עקר 'התגלות מלכותו יתברך, שבזה אנו עוסקין בראש-השנה, כמו שאנו אומרים בפה פעמים: "ותמלך אתה ה' לבדך וכו' מלך על כל העולם כלו" וכו'. כי עקר ראש-השנה הוא - לגלות מלכותו יתברך, שהיא בחינת אמונה'.

ועקר האמונה אי-אפשר לקבל - כי אם על-ידי צדיקי-הדור, שהם שומרי-הברית באמת - כי אמונה תלויה ב'ברית' (כמו שכתוב בסימן לא הנ"ל). על-כן צריכין לנסע לצדיקי-אמת על ראש-השנה - כדי לזכות על ידם לאמונה-שלמה' - שזה עקר ראש-השנה פנ"ל - כי "צדיק הוא מאן דנטיר ברית" (זהר וארא כג).

וזה בחינת שופר של ראש-השנה - כי ה'הבלים של השופר, הם בחינת ה'בלים דקדשה', בחינת נפשות קדושות' - "שעל-ידי-זה חוזרים הרשעים בתשובה" (כמבאר שם בהתורה), שזה צריכין בראש-השנה שהוא יום ראשון לעשרת-ימי-תשובה.

וכל-זה מקבלין מצדיקי-האמת שאנו נוסעים אליהם ומקשרים עצמנו להם, כי הם בחינת 'בעלי-נפש' (המבאר שם בהתורה) - שמהם נמשכין כל הנפשות וההבלים דקדשה, שעל-ידי-זה יכולין להחזיר כל הרשעים בתשובה.

וזה בחינת תקיעה - בחינת תקיעת-כף, בחינת 'התקשרות' אל הצדיקים אמתיים, שמהם מקבלין הנפשות וההבלים דקדשה פנ"ל - כי כל נפשות ישראל צריכין

לְקַבֵּל כַּח הַהֲבִלִים דְּקִדְשָׁה מְצַדִּיקֵי-הַדּוֹר
בִּנְ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת 'תְּקִיעָה' - לְשׁוֹן 'תְּקִיעַת-בָּה',
שֶׁהוּא לְשׁוֹן 'הַתְּקַשְׁרוֹת', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(תהלים מז, ב): "כָּל הָעַמִּים תִּקְעוּ בָהּ", שֶׁפָּרַשׁ
רש"י: "הִתְחַבְּרוּ יַחַד" - הֵינּוּ: שִׁיתְעַרְבוּ
וַיִּתְקַשְּׁרוּ יַחַד לְהַרְיֵעַ לְאַלְקִים וְכוּ'. - כִּי
'תְּקִיעָה הִרְאֵשׁוּנָה, הִיא לְקַשֵּׁר עֲצָמֵנו
לְצַדִּיקֵי-אֱמֶת, כְּדֵי לְקַבֵּל מֵהֶם הַהֲבִלִים
וְהַנְּפָשׁוֹת דְּקִדְשָׁה, בִּנְ"ל.

קנא.

(לקוטי-הלכות, חובל-בַּחֲבֵרוֹ, ג, כ - על-פי לקוטי-
מורה"ן ח"א סז, ויבן ה' אלקים את הצלע')

**וְעַל-כֵּן "הוֹלְכִין בְּיֹתֵר עַל קַבְרֵי
הַצַּדִּיקִים בְּעָרֵב רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה"**

(שְׁלַחן-עָרוֹךְ אַרְחֻסִּים תַּקְפֵּא, ד) - כִּי עֵקֶר בְּחִינַת
רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה הוּא: לְהַעֲלוֹת וּלְגַדֵּל הַכְּבוֹד
וְהַמְּלֻכוֹת דְּקִדְשָׁה, כְּמוֹ שֶׁאָנוּ אוֹמְרִים
בְּרֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה בְּכָל הַתְּפִלוֹת: "וּבִכְן תֵּן כְּבוֹד
ה' וְכוּ', וְתַמְלֵךְ אֶתְּהָ ה' וְכוּ', מְלֵךְ עַל כָּל
הָעוֹלָם כְּלוֹ בְּכַבֻּדְךָ" וְכוּ'.

נִמְצָא: שֶׁבְּרֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה, כָּל עֲבוֹדַתְנוּ,
לְהַעֲלוֹת וּלְגַדֵּל אֶת ה' כְּבוֹד, שֶׁהוּא
תַּקְוֹן כָּל הַחֲטָאִים שֶׁהֵם פָּגַם כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרֵךְ.

**וְעַל-כֵּן עֵקֶר קִדְשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל שִׁשָּׁם
עֵקֶר ה' כְּבוֹד דְּקִדְשָׁה בִּנְ"ל -**

נִמְשָׁךְ בְּרֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים יא,
יב): "תָּמִיד עֵינֵי ה' אֵלֶיךָ בָּה מִרְשִׁית
הַשָּׁנָה" וְכוּ'. כִּי בְּרֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה עֵקֶר הַעֲלָאת
הַכְּבוֹד, שִׁזָּה עֵקֶר קִדְשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל.

**וְעַל-כֵּן "נוֹהֲגִין לִילֵךְ עַל קַבְרֵי צַדִּיקִים
אֱמֶתִּים בְּעָרֵב רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה" - כִּי
עֵקֶר תַּקְוֹן הַכְּבוֹד, הוּא עַל-יְדֵי קַבְרֵי
הַצַּדִּיקִים, שִׁשָּׁם עֵקֶר הַכְּבוֹד (כְּמִבְּאֵר שָׁם בְּאוֹת יג).**

**וְאִז עֵקֶר זְמַן הַקְּבוּץ שֶׁל יִשְׂרָאֵל - כִּי
יִשְׂרָאֵל מִתְקַבְּצִין אִז בְּכָל הַמְּקוֹמוֹת,
לְגַדֵּל לְכַבֵּד וּלְקַדֵּשׁ שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ בַּתְּפִלוֹת
וְתַחֲנוּנִים.**

**וְכָל מַה שֶׁמִּתְקַבְּצִין יוֹתֵר אֲנָשִׁים כְּשֵׁרִים
בְּיַחַד - נִתְכַּבֵּד וְנִתְגַּדֵּל שְׁמוֹ בְּיוֹתֵר, כִּי
"בָּרַב עִם הַדֶּרֶת מְלֵךְ" (מְשַׁלֵּי יד, כח) - שֶׁעֵקֶר
כְּבוֹד וְהַדֶּרֶת מְלֵךְ בְּיוֹתֵר, הוּא בָּרַב עִם.**

**וְעַל-כֵּן אִז בְּיָמֵי רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה, מְסַגֵּל יוֹתֵר
לְהַתְּקַבֵּץ יַחַד עַל קַבְרֵי הַצַּדִּיקִים
אֱמֶתִּים' - כִּי אִז עֵקֶר הַעֲלָאת הַכְּבוֹד,
שֶׁמִּתְגַּדֵּל בְּיוֹתֵר עַל-יְדֵי רַב עִם. וְכָל מַה
שֶׁמִּתְגַּדֵּל הַכְּבוֹד בְּיוֹתֵר, נִתְקַן נִפְשׁוֹ בְּיוֹתֵר.**

**כִּי עֵקֶר פָּגַם נִפְשׁוֹ הוּא: עַל-יְדֵי שְׁרַחֲקָה
מִכְּבוֹד שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַל-יְדֵי פָּגַם
עֲוֹנוֹתָיו, שֶׁהֵם פָּגַם הַכְּבוֹד.**

**וְעַל-כֵּן בְּעֵת שֶׁנִּתְעַלָּה וְנִתְגַּדֵּל הַכְּבוֹד
בְּיוֹתֵר, דְּהֵינּוּ בְּזְמַן הַקְּבוּץ
בְּרֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה - אִז תּוֹכֵל גַּם נִפְשׁוֹ הִרְחֹקָה,
לְכַלֵּל בְּתוֹךְ הַכְּבוֹד הַגָּדוֹל שֶׁנִּתְגַּדֵּל עִבְשׁוֹ
בְּיוֹתֵר, שִׁזָּה עֵקֶר הַתַּקְוֹן. וַיִּזְכֶּה לְשׁוּב אֶל
הַשֵּׁם, לְכַלֵּל בְּהַכְּבוֹד דְּקִדְשָׁה, לְגַדֵּל וּלְכַבֵּד
שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ מֵעַתָּה בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה וּמַעֲשִׂים-
טוֹבִים, אָמֵן.**

קנב.

(עֲלִים-לְתַרוּפָּה, ב אַחֲרֵי-ג תַּקְפוֹ)

**הַמְּצַפֶּה לְרֵאוֹתָךְ עַל רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה הַבֹּא-
עֲלֵינוּ-לְטוֹבָה בְּאוֹמָאן, בּוֹא יְבוֹא
בְּרָנָה, אִז טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְבֹא לְנֶצַח.**

קנג.

(עֲלִים-לְתַרוּפָּה, אור לְיוֹם ב דְּסְלִיחוֹת תַּקְצ)

**אַהֲוֵי בְּנֵי וְכוּ', מִבְּטַחְנֵי בְּחִסְדֵי-הַשֵּׁם,
שֶׁבּוֹדָאֵי יִהְיֶה עַל רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה
בְּעִזְרוֹת-הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ.**

קנו.

(עלים-לתרופה, ד תצא תקצא)

והשם-יתברך יהיה בעזרה, שתוכל לבוא
בזריזות איזה ימים קדם
ראשי-השנה באשר כתבת.

גם תזרז את רבי שמשון: שיסע לאומאן
בהדש הזה, באשר אמר לפני. ועל-
ידי-זה יצליח השם הרבו בנשמיות
ורוחניות.

גם תזרז את בן אחותי ידידי רבי אייזיק,
שיביא עמו מעות על ראשי-השנה
שיתן לי על הבנין, כי בודאי ההכרח שיהיה
לו גם-כן איזה חלק בהתחלת היסוד בבנין
קדוש כזה.

גם רבי מרדכי יתן איזה סך מעוט, שיהיה
לו איזה חלק בהתחלה על-כל-פנים.
ואל יפטרו עצמן בשום תרוץ, כי ההכרח
שיהיה לכם חלק גדול בבנין הנורא הזה
בהתחלתו ובגמרו.

קנד.

(עלים-לתרופה, ו' ערב שביעי של פסח תקצב)

ברוך-השם אשר אתה זוכה על-כל-
פנים להיות על ראשי-השנה
בכל שנה ושנה, וגם בתוך השנה אנו רואים
פנים בפנים כמה פעמים וכו'.

קנה.

(עלים-לתרופה, ד בלק תקצב)

וממוסר כתב זה תשמע נפלאות ישועת
השם, אשר עזרנו עד הנה,
שזכינו להגביה בנין הבית-המדרש הקדוש
בעזרת-השם-יתברך, גדולים מעשה השם.

בן יהי עמנו שנזכה לגמרו בשלמות
מהרה ולהתפלל שם בכונה, בפרט
בראשי-השנה הקדוש, ולפעל שם מה

גם אל תשכח להביא עמך לאומאן, על-
כל-פנים המעות שהבטיח רבי שמשון,
גם מרבי ח"ש אם אפשר. ואם תוכל לזרזו
שיסע בעצמו לאומאן, אשריך ואשרי לו,
כי ראשי-השנה שלנו, גדול מאד מאד בעיני
השם-יתברך, שאין למעלה ממנו.

קנד.

(עלים-לתרופה, אור ליום ד וישב תקצא)

ואודות הנגיד רבי שמשון גרו-יאיר וכו'.
אף-על-פי שלא היה על ראשי-
השנה, עדין נפשו קשורה בנפשנו.

קנה.

(עלים-לתרופה, א פי-תצא תקצא)

ועתה אני מוכן בכל יום לחזר ולנסע
לאומאן, ולהתעכב שם עד אחר
ראשי-השנה הבא-עלינו-לטובה, ולהניח היסוד
שם, השם יעזרנו ברחמי למען שמו הגדול.

והנה עתה מאליך תבין, כמה וכמה אתה
צריך לבקש ולזרז את ידידי רבי
שמשון, שישלח לי הסף שהבטיח, מיד בלי
שום עבוב כלל, ומאליו יבין גדל זכות
שיהיה לו, כשיהיה לו חלק ביסוד של בנין
קדוש ונורא כזה.

וכל מה שישגדל חלקו, ישגדל שכרו לנצח,
גם יוכל לזכות על-ידי-זה לבנין עולם
עדי עד, שהוא זרע של קיימא, השם יתברך
יפקדהו ברחמי מהרה.

גם יזהר לקיים מה שקבל על עצמו להיות
באומאן בסמוך, כי אין לו שום סמיכה
טובה יותר מזה, באשר יודע בנפשו. ובודאי
הייתי צריך לכתב לו הרבה הרבה בזה,
להזכירו חסד נעוריו את גדל אהבתו
ותשוקתו אל האמת אז וכו'.

שצריכין לפעל כל אחד ואחד בכלל
ובפרט, אמן בן יהי רצון.

קנט.

(עלים-לתרופה, א תבוא תקצב)

אין בפי מלה להרחיב הדבור, בפרט כי
בקרוב נתועד יחד באומאן אם-ירצה-
השם. ויראה לכתב לי מבני הנעורים
שבקהלתכם: "אם בלם נכונים לנסע, לבוא
ליום הפסא' לאומאן!" - אז טוב להם!

קל.

(עלים-לתרופה, אור ליום ד ערב
יום-כפור אחר חצות-לילה תקצג)

ולעת-עתה נזכה לחנך הבית-המקדש
מעט שאנו עוסקין בבנינו,
שנזכה שייגמר בשנה הזאת לטובה
בשלמות, ולהתפלל בו בראשי-השנה
הקדוש הסמוך מאד מאד הבא עלינו.

כי השנה פורחת מאד, ובקרוב יגיע ראשי-
השנה של שנה הבאה לטובה, מי יתן
שנזכה בשנה הזאת להמשיך עלינו קדשת
ראשי-השנה העבר והבא.

קלא.

(עלים-לתרופה, מוצאי-שבת
ל"א למספר-בני-ישראל תקצג)

אהובי בני חביבי וכו'. ובפרט בענין בנין
הקלויז באומאן, שאני נכסף
ומשתוקק מאד מאד, שנזכה על-כל-פנים
להתפלל בו בראשי-השנה הסמוך הבא-
עלינו לטובה וכו'.

וקויתי להשם: שבעצם נפלאותיו יעזרנו
למען שמו יתברך להוציא מבח
אל הפעל מהרה, "יראו ישרים וישמחו,
וחסידים ברנה יגילו".

ולדעתי: בזה בעצמו ראוי לך לשמח
נפשך עתה, כי לא דבר קטן
הוא מה שכתבתי לך עתה, כי הוא נוראות
נפלאות תמים דעים וכו'. והיה כי יבצע
השם את כל מעשהו, נספר תהלות השם
ועוזו ונפלאותיו, אשר עשה עמנו לחיותנו
לנצח, לא למעננו כי אם למענו.

קלב.

(עלים-לתרופה, א במדבר תקצג)

ואני מצפה בכל עת לישועתו הגדולה,
שנזכה להתפלל בהבית-המדרש
שלנו בראשי-השנה הקדוש הסמוך הבא-
עלינו לטובה, נגילה ונשמחה בישועתו.

קלג.

(עלים-לתרופה, א בלק תקצג)

שלום לאהובי בני חביבי וכו', עתה
אודיעך ישועת השם ועוזו
ונפלאותיו אשר עשה עמנו, כי תהלה לא-ל
גמרנו הרבה בהבנין הקדוש וכו'. ובחסדי-
השם נתפלל שם אם ירצה השם בראשי-
השנה הסמוך הבא עלינו לטובה, יראו
עינינו וישמח לבנו וכו'.

והעקר שייגמר השם בעדנו הבנין הקדוש
ברוחניות, הנבנה על ידי קבוצ
נפשות ישראל החפצים להתקרב אליו
באמת. שיתרבו הבתים עד אין מספר, על
ידי תוספת שכנים הרבה דקדושה.

ונזכה פלנו לכנס מחוץ לפנים ולאסף
הביתה כל הנפשות הנדחים
הנשפכים בראש כל חוצות, בעל החמלה
יחוס ויחמל עלינו ועליהם לאסף נדחנו
ולקבץ פזורנו, ולהביאנו חדריו הקדושים,
ונשבעה מטוב ביתו וכו'.

קלז.

(עלים-לתרופה, א נח ראש-חדש חשוון תקצד)

חזק ואמץ, ושמה נפשך בראש-השנה
העבר, ובמה שאנו מקוים ומחכים
להיות על ראש-השנה הפסוק הבא-עלינו-
לטובה.

קלה.

(עלים-לתרופה, א וישב תקצד)

וכל מה שהצרות והיסורין והבלבולים וכו'
רחמנא-לצלן מתגברין ביותר ויותר -
מחכים להודות יותר ויותר:

"שאה על-פי-כן, אה-על-פי שאני כמו
שאני, אה-על-פי-כן חסדו גבר
עלי כל-כך, שאני יודע ממנו זכרונו-
לברכה, ואיני מתנגד עליו, וגם אני זוכה
לנסע על ראש-השנה, ולהיות נכלל ונמנה
בין אנשיו היקרים שיהיו לארץ ימים
ושנים, כי הקבוצ שלינו יקר מאד מאד
בעיניו יתברך" וכו'.

ובאמת: עם כלם השם-יתברך מתפאר
הרבה, וגם עמו, בודאי השם-
יתברך מתפאר הרבה, מכל-שכן וכל-שכן
בכלליות הקבוצ, בודאי עולה התפארות
הרבה בלי שעור בעזרת-השם-יתברך. ואי-
אפשר לבאר כל מה שמתנוצץ בלבי בענין
זה וכו'.

קלו.

(עלים-לתרופה, א תבא תקצד)

שלום לבני חביבי וכו', חזק ואמץ לך
וקנה אל ה' אשר עד הנה עזרה, אל
יטש ואל יעזב אותך וירפאה ויחלימה
מהרה, ותזכה להיות עמנו על ראש-השנה
הקדוש הבא-עלינו-לטובה.

קלז.

(עלים-לתרופה, יום ד' תבוא

לאומאן בשמחה תקצד)

אהובי בני חביבי וכו', וטוב כי אהיה לך
מעיר, לעזר בתפלה ותחנונים כפי
פחי, שהשם-יתברך ירחם עליך ועלי,
וישיבך לאיתנה מהרה, ומציון יסעדה,
ותזכה לנסע מהרה על ציון הקדוש
לאומאן על ראש-השנה הבא-עלינו-
לטובה, נגילה ונשמחה בישועתו.

קלת.

(עלים-לתרופה, ב נצבים תקצד)

אהובי בני חביבי וכו'. כי קויתי להשם:
שאי אוכל לחזקה ולאמצה בחסדו
הגדול יתברך, שתסע עמנו לאומאן על
ראש-השנה הבא-עלינו-לטובה וכו'.

ולהשם הישועה: שבתוך-כך תתחזק,
באפן שאוכל לחזקה בדברים
ולשמחה בישועתו יתברך, עד שתוכל לנסע
אם-ירצה-השם אחר שבת-קדש לאומאן.

והנה היום בבקר קדם אור היום הגדיל
צערך בלבי מאד, עד אשר בכיתי
בדמעות על צערך, והתפללתי להשם-
יתברך בשברון לב.

בעל הרחמים ישמע אנקתנו, ויושיעך
מהרה שתוכל להיות באומאן על
ראש-השנה הבא-עלינו-לטובה וכו'.
ולהשם הישועה, שיסור המחלה מקרבך
לגמרי ותשוב לאיתנה מהרה, ובוא תבוא
ברנה לאומאן בעזרת-השם-יתברך, על
ראש-השנה הבא-עלינו-לטובה.

קלט.

(עלים-לתרופה, ערב יום-נפור תקצה)

בני חביבי וידידי, הנני פותב בדמע, בזכרי
גדל צערך, שלא זכינו שתהיה אצלנו

יפה שיהיה 'ראש השנה' במחשבה כל השנה בלה. אבל שיהיה לה צער עתה מהמניעות. בזה לא צדקת.

פי כבר דברנו: שאין לחשב מיום לחברו, ובפרט שלדעתי בעזרת השם יתברך, לא יהיה לה עתה יסורים חסוֹשֵׁלוֹם כמו אשתקד, ולא פחות מהם. ולפטר בלא כלום אי אפשר. אדרבא ראוי לה לשמח מאד, מה שימי ראש השנה ממשמשין ובאין, ותזכה להיות על ציון הקדוש.

וכבר דברתי: שמה שאני יודע שצריכין לעשות בלי ספק, אינו נחשב כלל יסורים ומניעות כלל. בפרט לחשב מה שיהיה אחר כך, ואין להאריך בזה, פי כבר שברת הרבה מניעות, וקויתי להשם: שעתי תסע בנקל בעזרת השם יתברך על ראש השנה הבא עלינו לטובה.

קמד.

(עלים לתרופה, אור ליום ה פיר תצא תקצו)

אהובי בני חביבי וכו'. ותצפה לישועתו תמיד, שיזכה לבוא לאומאן על ראש השנה הבא עלינו לטובה, בלי יסורים גדולים.

ושלום וכו' ובפרט לידידי כנפשי וכו', ישועתנו תשגב ותחזק, שתבוא אתה גם אתה לאומאן על ראש השנה הבא עלינו לטובה, להיות נמנה עמנו.

מה אמר לה ידיד נפשי, המאמין לא יחוש, בפרט פי ידעתי פי תהלה לאל לבך נכון וחזק בהאמת לאמתו, על כן אל תתירשל חסוֹשֵׁלוֹם מלקים דברינו, פי העולם הזה צל עובר, ורוח בזה אין נמצא בעולם, ודי למבין בזה. דברי אזהבו באמת לנצח, המזרזו לטובתו הנצחית.

בראש השנה העבר. אך נכון לבך בטוח יהיה, שגם זה לטובה, פי דרכי השם נפלאות מאד מאד, ומאד עמקו מחשבותיו יתברך וכו'.

קמ.

(עלים לתרופה, אור ליום ה, ערב שבת קדש נח תקצה)

אהובי בן אחותי וכו', ואיך יעלה על הדעת שאצטרך לחזק אותך באמונה בענין עסקנו הקדוש והנורא והנשגב מאד, באשר שמעתי מפיה בעצמך: "שעקר המניעה שלא נסעת על ראש השנה, הוא מחמת 'חסרון אמונה'".

היאמן פי יספר, שאחרי כל הדבורים ששמעת מפי, ואחרי כל מה שראית בספריו הקדושים וכו'.

קמא.

(עלים לתרופה, ד תצוה תקצה אומאן)

ו"גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם" (חלין ז:) - שאחר הסתלקותו הקדושה ראינו חדושים נפלאים ונסים עצומים יותר מבחייו, שנתן פח לעיף כמוני למרדף בלי חשך כמוני וכו', ולקבץ קבוצ קדוש בזה על ראש השנה לאומאן וכו', וגם זכינו לבנות הבית המדרש פה, ולהתפלל בו כמה פעמים בראש השנה.

קמב.

(עלים לתרופה, ב ויחי תקצו)

ומה מאד יש לה לשמח, במה שזכית להיות על ראש השנה ולהיות על ציון הקדוש.

קמג.

(עלים לתרופה, מוצאי שבת עקב תקצו)

בני חביבי וכו', ואשר אתה חושב מהיום על 'נסיעת ראש השנה' - אם אמנם

קמה.

(עלים-לתרופה, א תבא תקצו)

נפלאתי שלא פתבת לי שום תשובה מרבי יעקב אודות נסיעתו לאומאן.

קמו.

(עלים-לתרופה, א נצבים וילך תקצו)

ועל כלם מה שאנו מבינים עצמנו במחשבתנו להיות על ראש השנה במקום קדש גניזתו הקדושה, זאת נחמתנו בענינו, ובזה יגיל וישיש לבנו, כי עוד יש תקנה להשיג ארחות חיים מעתה על-כל-פנים.

קמז.

(עלים-לתרופה, אור ליום ג,

ב דחול-המועד-סבות תקצח)

ואל תשפח: שתהלה לא-ל היית על ראש השנה הזה בתוך עדה קדושה ונוראה כזאת. וכבר הזהירנו הוא זכרוננו לברכה: "שמי שהוא אצלו על ראש השנה, צריך לשמח בכל השנה. ואמר בפרוש: "אכלו מעדנים ושתו ממתקים, כי הדות ה' היא מעזכם", כי המקרא הזה נאמר על ראש השנה.

קמה.

(עלים-לתרופה, אשמרת-הבקר

יום ו, ערב-שבת-קדש תקצח)

והכל בכח הראש השנה הקדוש והנשגב והנורא מאד, שזכינו להתקבץ יחד במקום גניזתו הקדוש, אשרינו שזכינו לזה וכו'. וחבה יתרה נודעת לנו, שתהלה לא-ל אנו יודעים מהצדיק-האמת שעוסק בתקוננו.

קמט.

(עלים-לתרופה, ד ראש-חדש בסלו תקצח)

אך אני יודע ומאמין: שמה שזכיתי אותך ברחמי המרבים שתהיה על ראש-

השנה העבר באומאן עמנו יחד - זה עורר לבני לאהבתך גם בימי ראש השנה באומאן, וגם עתה.

כי ראיתי: שתהלה לא-ל אחרי כל רבוי בלבולי מחשבותי התמהים ונכספים לעזר לכם באמת, ונדמה לי פמה פעמים שהם חסו-שלום חסו-שלום לא להועיל חלילה, ואף-על-פי-כן אני מתחזק בדרבי נפלאותיו לעסק בזה על פי רצונו ז"ל.

אך מתפעל נפש הרואה בשראיתי, שאף-על-פי-כן באו על ראש השנה פמה נפשות, על-ידי דבורינו עמהם בכל השנה, ואתה אחד מהם.

קנ.

(עלים-לתרופה, אור ליום ו'

ערב-שבת-קדש צו תקצח)

והעקר: שתשמח פמה שזכית להיות על ראש השנה פמה פעמים, ובמה שאנו מקוים להיות עוד על ראש השנה כל ימי חיינו.

כי עתה זה כל נחמתי, וכל מנמתי - לזכות את כל השומעים לדברי, שיהיו כלם על ראש השנה, הינו במקום גניזתו הקדוש של אדוננו מורנו ורבינו ז"ל, כל ימיהם לעולם, בודאי יחזיקו לי טובה לנצח. ובזה נגיל ונשיש תמיד, בפרט בשבת ויום-טוב, וחדות השם יהיו מעצנו.

קנא.

(עלים-לתרופה, ד תצא תקצח)

יקבל האגרת לר' וכו', ויראה לשלחו מיד כי נחוץ הוא, כי אני מזרזו שיבוא על ראש השנה הבא עלינו לטובה, אשר זה טובת כלנו, שיתוסף נפש אל הקבוץ הקדוש, כדי שיתרבו הבתים וכו'.

וּמְגִדְלֵי הַנְּחִיצָה אֵי-אֶפְשֶׁר לְהֶאֱרִיךְ כָּל־כָּל -
 כִּי אֲנִי רוֹצֵה לְנַסֵּעַ הַיּוֹם לְדַרְכֵי
 לְאוֹמָאן עַל רֹאש־הַשָּׁנָה הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא
 הַבְּא־עֲלֵינוּ-לְטוֹבָה. דְּבָרֵי אָבִיךָ הַמְצַפָּה
 לְרֹאוֹתְךָ עִם כָּל אַנְשֵׁי-שְׁלוֹמֵנוּ בְּאוֹמָאן עַל
 רֹאש־הַשָּׁנָה הַבְּא־עֲלֵינוּ-לְטוֹבָה.

קנב

(עלים-לתרופה, אור ליום ה' תבא תקצח אומאן)
 לְבָנִי חֲבִיבִי וְכוּ'. טוֹב לְהוֹדוֹת לַהֲשֵׁם
 שְׂזָכִיתִי לְהִיזוֹת פֶּה בְּחֻצֵי חֹדֶשׁ,
 וְתַהֲלָה לְאֵל הָיוּ פֶה בְּפִי מֵאֲנֵשֵׁי-שְׁלוֹמֵנוּ,
 וְגַם רַבֵּי אֶפְרַיִם בֶּן רַבִּי נִפְתְּלֵי שִׁיחִיהַ בְּבַר
 בָּא בְּשָׁלוֹם לְפָה עַל רֹאש־הַשָּׁנָה. וְעֵינַי
 מְצַפּוֹת לְרֹאוֹתְךָ בְּחַיִּים וְשָׁלוֹם. וְכָל אַנְשֵׁי
 שְׁלוֹמֵנוּ בּוֹא יְבוֹאוּ בְרִנָּה, לְמַעַן יִיטִיב לָכֶם
 לְנִצָּחַ.

זֹאת נִחְמַתִּי בְּעֵנַי, כִּי בּוֹדְאֵי תַחֲזִיקוּ לִי
 טוֹבָה לְנִצָּחַ עַד אֵי-סוֹף וְתַכְלִית, עַל
 שְׂזָכִיתִי אֶתְכֶם לְזִכּוֹת כְּזֶה הַכּוֹלֵל הַכּל,
 אֲשֶׁר אֵי אֶפְשֶׁר לְבָאֵר.

קנג

(עלים-לתרופה, יום א' ראש-
 חֹדֶשׁ אֱלוּל תַּקְצַט בְּרֶסֶלֶב)

שְׁלוֹם לְבָנִי חֲבִיבִי וְכוּ', וְהֵשֵׁם יַעֲזֹר לִי
 בְּחֶסְדּוֹ, לִסְעָ לְמָקוֹם שְׂאֶסַּע,
 לְהַשְׁתַּטַּח בְּמָקוֹם שְׂאֶשְׁתַּטַּח, אֲשֶׁר בְּאֶמֶת
 אֵינִי יוֹדֵעַ כָּל־כָּל עוֹד עַד הֵיכָן הַדָּבָר מֵגִיעַ.

אָבֵל זֶה אֲנִי יוֹדֵעַ בְּבִרוּר בְּעִזְרַת-הַשֵּׁם -
 יִתְבָּרַךְ: שְׂאֵנִי צָרִיךְ לִסְעָ לְשָׁם בְּכָל
 עֵת, וּבִפְרָט עַל רֹאש־הַשָּׁנָה הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא
 וְהָאֵים מְאֹד מְאֹד, וְגַם אֲנִי צָרִיךְ לְעוֹרֵר
 וּלְחַזֵּק אֶתְכֶם בְּכָל כַּחַי, בְּכָל מֵינֵי דְבוּרֵי-
 אֶמֶת שְׂבַע-וָלֶם, שְׂתִזְכּוּ גַם-כֵּן לְהִיזוֹת שָׁם, כִּי
 הוּא חַיִּיכֶם וְכוּ' וְכוּ'.

וְאִם כִּי כָּבַד אֶתְּךָ יוֹדְעִים קֶצֶת מִזֶּה, אָבֵל
 צָרִיכִין עֲתָה לְהַתְּחִיל מִחֹדֶשׁ, בְּפְרָט
 עַל רֹאש־הַשָּׁנָה, שְׂאֵז עֶקֶר הַהַתְּחַדְּשׁוֹת
 לְטוֹבָה, וַיֵּשׁ הַרְבֵּה הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד לְדַבֵּר
 בְּזֶה וְכוּ'. דְּבָרֵי אָבִיךָ וְחִבְרָכֶם וְרַבְּכֶם הַחֲפִץ
 בְּתַקְנַת נַפְשְׁכֶם לְנִצָּחַ.

קנד

(עלים-לתרופה, ב' תצא תקצט אומאן)

תַּהֲלָה לְאֵל מַה גָּדְלוֹ חֲסָדֵי הַשֵּׁם,
 שְׂזָכִיתִי גַם בְּשָׁנָה הַזֹּאת לְבוֹא
 לְפָה, לְהַכִּין עֲצָמַי עַל רֹאש־הַשָּׁנָה הַקְּדוֹשׁ
 הַבְּא־עֲלֵינוּ-לְטוֹבָה. מַה אֲשִׁיב לָהּ כָּל
 תַּגְּמוּלוֹזְהִי עָלַי.

וְאֵי-אֶפְשֶׁר לְהֶאֱרִיךְ עֲתָה בְּזֶה, כִּי לֹא
 יִסְפִּיקוּ כָּל יְמֵינוּ לְהוֹדוֹת
 וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח וְכוּ', לְמִי שֶׁעָשָׂה לָנוּ אֵת כָּל
 הַנְּסִים הָאֵלֶּה וְכוּ'.

חֲזַק וְחַזְקֵנוּ, וְשִׂמְחָה נִפְשֶׁךָ בְּכָל-עֵת, בְּמַה
 שְׂאֵתָה חֲפִץ לְהִיזוֹת נִמְנָה עִמָּנוּ
 בְּרֹאש־הַשָּׁנָה הַבְּא־עֲלֵינוּ-לְטוֹבָה הָאֵיוֹם
 וְהַנּוֹרָא מְאֹד, מִכָּל-שִׁפְךְ כִּי קוִינֵנוּ לַהֲשֵׁם,
 שְׂתוֹצִיא מִכָּח אֵל הַפְּעֵל וְתִבּוֹא לְפָה בְּשָׁלוֹם
 בְּשִׂמְחָה.

קנה

(עלים-לתרופה, יום ד' יא טבת ת"ר)

עַל-כָּל-פְּנִיִם שֶׁלֹּא לְטַעוֹת חֲסִי-וְשָׁלוֹם
 בְּטַעוֹת וּשְׂטוֹת שֶׁל
 הַמִּתְנַגְּדִים וְחוֹלְקִים, כְּאֵלוֹ בְּשִׁבִיל זֶה
 שֶׁעָשָׂה טוֹבָה נִצְחִית כְּזֹאת לְנַשְׁמָתוֹ שֶׁנִּסְעַ
 לְאוֹמָאן עַל רֹאש־הַשָּׁנָה, בָּאָה עָלָיו הַתְּלָאָה
 הַזֹּאת חֲסִי-וְשָׁלוֹם.

אֲדַרְבָּא - מְחַיֵּב לְהַסְתַּכֵּל עַל הָאֶמֶת
 לְאֶמֶתוֹ, וְלִהְפֹךְ הַדָּבָר לְטוֹבָה,

שָׁכַל הַתְּלָאוֹת הֵם בְּשִׁבִיל שְׁמֵת־רָשָׁל בְּעֵינֵיךָ
הַהִתְקַרְבוֹת אֶל הָאֱמֶת. וּבִפְרָט שְׁאֲנוּ רוֹאִין,
שְׁגָם עַל כָּל הַחֹלְקִים וְהַמְתַּנְגְּדִים עוֹבְרִים
כּוֹס הַתְּרַעְלָה, כּוֹס הַצְּרוֹת וְהַתְּלָאוֹת בְּלִי
שְׁעוֹר. הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ יִרְחַם עַל כָּל יִשְׂרָאֵל
וְכוּ'.

קנו.

(עלים-לתרופה, יום ה' קדם תפלת
שחרית ואתחנן שנת ת"ר ראדיוויל)

וְאֲנִי מִכֵּין עֲצָמֵי מַעֲתָה לְנִסְעַ עַל שְׁבַת־
קֹדֶשׁ שְׁבַת־נְחֻמוֹ לְקַהֲלַת קְרַע־מִינִיץ,
וּמִשָּׁם נִסְעָה וְנִלְכָּה בִישׁוּעָתוֹ יִתְבָּרַךְ
לְבִאֲרֵדִיטְשׁוֹב וְכוּ', עַד אֲשֶׁר אָבּוֹא מְהֵרָה
בְּחֶסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ לְמָקוֹם מְנוּחָתֵנוּ וְתַקְוַתֵנוּ,
לְקַהֲלַת אוֹמָאן, לְמָקוֹם צִיּוֹן הַקְּדוֹשׁ.

קנז.

(עלים-לתרופה, ה שופטים ת"ר אומאן)

הַזְהַר וְהַזְהַר בְּנֵי וְתִלְמִידֵי חֲבִיבֵי: לְבַל
יַעֲלֶה עֲלֶיךָ רַעִיוֹן חֲסִי־שְׁלוֹם שְׁלֹא
כְּרִצוֹן הָאֱמֶת, רַק בּוֹא תָבוֹא בְּרִנָּה עִם
אֲנָשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ לְפָנֶיךָ עַל רֹאשֵׁי־הַשָּׁנָה הַבָּא־
עָלֵינוּ־לְטוֹבָה. וְכֵן כָּל יְמֶיךָ, עַד יָבוֹא מוֹרָה
צָדֵק, לְמַעַן יִיטִיב לְךָ לְנֹצֵחַ, וּבְחֶסְדּוֹ יִתְבָּרַךְ
תַּחֲזִיק לִי טוֹבָה לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

קנח.

(עלים-לתרופה, ג תצא תר"א טשעהרין)

לֹא יִכְלַתִּי לְהִתְאַפֵּק מֵעֲצָם אֲהַבְתָּהּ,
לְחֻזְקָהּ וּלְזִרְזָהּ: שְׁלֹא יִהְיוּ לְךָ שׁוֹם
סְפָקוֹת חֲסִי־שְׁלוֹם בְּלִבְךָ, בְּעֵינֵיךָ רֹאשֵׁי־
הַשָּׁנָה הַבָּא־עָלֵינוּ־לְטוֹבָה.

רַק תֹּאמַר בְּלִבְ שְׁלָם: בְּרוּךְ שֶׁהֵחִינוּ
וְקִיַּמְנוּ וְהִגִּיעֵנוּ לְזִמְנ־הַזֶּה, לְזָבוֹת
לְהַתְּוַעַד יַחַד עִם אֲנָשֵׁי־אֱמֶת אֲנָשִׁים
כְּשָׂרִים, לְהַתְּקַבֵּץ עַל צִיּוֹן הַקְּדוֹשׁ שֶׁל

הַצְּדִיק הַקְּדוֹשׁ שֶׁהִבְטִיחַ לְעִזּוֹר לְכָל מִי
שִׁיבּוֹא אֵלָיו, בְּפָרֵט בְּעַרְב־רֹאשֵׁי־הַשָּׁנָה,
וְלִהְיוֹת יַחַד בְּרֹאשֵׁי־הַשָּׁנָה אֲצִלָּנוּ.

מָה אָמַר לְךָ אָחִי, מְעַט מְעַט שְׁמַעְתָּ וְהִבְנַתָּ
מִרְחוֹק, אֲבָל יוֹתֵר מְזָה בְּנֵי הַזְהַר וְהַזְהַר:
שְׁלֹא תִהְיֶה חֲסִי־שְׁלוֹם בְּכָל־ל (קַהֲלַת א, טו):
"חֲסִרוֹן לֹא יוֹכֵל לְהִמְנוֹת", שְׁדָרְשׁוּ רַז"ל
(בְּרִכּוֹת כו. חֲגִיגָה ט:): "זֶה שְׁנִמְנוּ חֲבֵרָיו" וְכוּ'
[לְדַבֵּר־מִצְוָה, וְהוּא לֹא נִמְנָה עִמָּהֶן]. בְּפָרֵט לְעֶסֶק
קְדוֹשׁ וְנוֹרָא כְּזֶה וְכוּ'. וְתַחֲזִק נִפְשֶׁךָ לְבוֹא
בְּשִׂמְחָה, בֹּא תָבוֹא בְּרִנָּה עִם בְּנֵי שִׁיחֶיךָ וְעִם
אֲנָשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ, נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בִישׁוּעָתוֹ.

וּמִבְּטַח־נִי: שְׁבֹלָא דְבְרֵי, בּוֹדָאֵי לֹא הָיִיתָ
נִמְנָע חֲסִי־שְׁלוֹם מְלָבוֹא. אֲדָּ
לְזִרְזֵי יִתְרָה קֶאֱתִינָא, כִּי יָדוּעַ לָנוּ רַבֵּי
הַמְּנִיעוֹת הַמְּשַׁתְּטָחִים אֲזִי דִיקָא, וּבְאֱמֶת
כָּל־מִ בְּאֲחִיזַת עֵינַיִם, כִּי עֶקֶר הוּא מְנִיעַת
הַמַּח בִּידוּעַ לָכֶם כְּלִיזָה, עַל־כֵּן הִתְכַּרַח לְזָרֵז
בְּשַׁעַת מַעֲשֶׂה, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל. אֲשֶׁרִיךְ
אִם תִּקְיָם דְּבְרֵי, בּוֹדָאֵי תַחֲזִיק לִי טוֹבָה כְּזֶה
וּבְבֹא לְנֹצֵחַ.

קנט.

(עלים-לתרופה, ה שלח-לך תר"ב בארדטיטשוב)

וְתַתְּחִיל מַעֲתָה לְהַתְּנַעֲנַע לְקֹדֶשֶׁת רֹאשֵׁי־
הַשָּׁנָה הַקְּדוֹשׁ, לְקֹדֶשֶׁת הַקְּבוּץ
הַקְּדוֹשׁ וְכוּ'.

קס.

(עלים-לתרופה, ב מסעי תר"ג טעפליק)

אֲשֶׁרִינּוּ שְׁאֲנוּ יוֹדְעִים מִמֵּנוּ, וְאִין אָנוּ
מְתַנְגְּדִים עָלֵינוּ, וְאָנוּ חוֹתְרִים
לְלַכֵּת בְּדַרְכֵינוּ, וְאָנוּ מְתַקְבְּצִים יַחַד עַל
רֹאשֵׁי־הַשָּׁנָה. וְלִהְיוֹת הַתְּקוּהָ, שְׁגָם אֶתְּךָ
תִּהְיֶה נִמְנָה בִימֵי רֹאשֵׁי־הַשָּׁנָה הַקְּדוֹשִׁים

הבא עלינו לטובה, וכן בכל שנה ושנה כל ימי חייה, וזה נחמתנו בענינו.

קסא.

(עלים-לתרופה, ג עקב תר"ג טשעהרין)

בכל אלה, הסדו גדול עליך מאד, שזכית להיות בהלקו, ולהקרא על שמו הקדוש, ולהתקבץ בכלל קבוץ שלו הקדוש, ובפרט על ראש השנה, שהוא עקר זמן הקבוץ, שזה בחינת 'שופר', שמקבץ נדחי עמו ישראל, כמו שמתפללים בברכת "תקע בשופר גדול לחרותנו" וכו'. אשרי אשרי המשתוקק ומתגעגע לכלל בהקבוץ הקדוש שלו.

וזה סמוך שמעתי מידינו הויתק וכו', ששמע מפיו הקדוש: "שבראש השנה הכל מקבלים ממנו תקוה, אפלו דברים שאי אפשר לתקנם בזמן אחר, בראש השנה נתתקן הכל". - ותפרס בשלם ידי וכו', ואין פנאי עתה לכתב לו שום דבר, רק שיבא על ראש השנה לשלום.

קסב.

(עלים-לתרופה, ב אלול תר"ג טשעהרין)

ולעת-עתה בני חזק ואמץ, ותתחיל לברך במחשבתך: 'שהחיינו והגיענו וקימנו לזמן הזה, שהוא ראש השנה הקדוש - שנזכה להתועד יחד בעזרת השם יתברך. ורק בזה אני מחיה את עצמי.

וגם אתה ראוי לך להחיות את עצמך בזה - שכבר עברה השנה, והגיעו ימי ראש השנה, שבהם נתועד יחד על ציון הקדוש וכו'.

קסג.

(עלים-לתרופה, ב אלול תר"ג טשעהרין)

ולידידי כנפשי וכו'. תדע: שאני מזרזך לטובתך הנצחית, שתבא בשמחה על ראש השנה הבא עלינו לטובה.

ואל תסתכל על חשש עבוב סחורתך עם דבש שהוא בימים הללו, פי הרבה רוח והצלה לפניו יתברך, להשפיע לך רוח בכפלי כפלים ממקום אחר, בפרט בראש השנה, שאז עוסקין להמתיק בחינת 'דבש', שהוא סוד הפונות של שופר. וגם אוכלים 'דבש' אז. (הטעמים לזה: עין בלקוטי הלכות, נטילת ידים לסעודה ו, צג-צד-צה-צו-צז; סימני בהמה וחייה טהורה ד, מה-מו; דברים היוצאים מן החי ב, ה).

ובודאי ימתק לך הרבה הרבה יותר בזה ובבא - פשתהיה נמנה עמנו בראש השנה הבא עלינו לטובה. ולחכם יספיק מעוט דברים אלה, ולהשומע ינעם וימתק יותר "מדבש ונפת צופים" וכו'.

קסד.

(עלים-לתרופה, א תצא תר"ג מעדוועדיווקע)

רב חסד ומרבה להטיב, ישפיע עליו ועל ביתו אך טוב וחסד. וכח החסד הנפלא והנורא של ראש השנה, שממשיך היודע ענין ראש השנה לעמקא, יגן ויעזר לידיד נפשי הויתק הרבני המפלא הנגיד וכו'.

קסה.

(עלים-לתרופה, יום א הושענא רבא תר"ד)

וכל מה שאתה גרוע יותר בעיניך, אתה צריך לשמח בזה ביותר, ולהפך עצם היגון ואנחה לששון ולשמחה, שגרוע פזה זכה להיות על ראש השנה, ולהשתטח על הציון הקדוש והנורא פזה, שלא היה לו שום הסתכלות בזה העולם, וכל העולם אינו

קסט.

(עלים לתרופה, התבא תר"ד אומאן)

ושלום לכל אנשי-שלומנו באהבה רבה, ובפרט לידידי הותיק וכו', נכד אדונינו מורנו ורבינו זצוק"ל. מאד אני נכסף שיבא לפה על ראש-השנה הבא-עלינו-לטובה בסמוך, והוא לטובתו בזה ובבא לנצח.

והשם-יתברך יזפנו להכין עצמנו פראוי על ראש-השנה הבא-עלינו-לטובה, להרגיש מעתה "תקף קדשת היום, כי הוא נורא ואים" (פיוט ונתנה תקף) וכו'. ואיך שהוא, אשרינו שאנו מכלל הקבוץ הקדוש הנאספים על שם אדונינו מורנו ורבינו זכר צדיק וקדוש לברכה, כי כבר שמענו מפיו הקדוש: "שאיך דבר גדול מזה" וכו'.

קע.

(עלים לתרופה, מכתב הסתלקות וצואת מוהרנ"ת ז"ל)

ודבר עמו (מוהרנ"ת ז"ל לפני פטירתו): מענין ראש-השנה של רבנו ז"ל, והזהיר מאד לפע לאומאן על ראש-השנה.

קעא.

(עלים לתרופה, מכתב מרבי יצחק בן מוהרנ"ת ז"ל, ג עקב תרכ"ח)

והנני מברך אתכם מעתה, אשר תזפו להיות שניכם אם-ירצה-השם באומאן, על ראש-השנה הקדוש הבא-עלינו-לטובה, והשם יציל אתכם ממניעות גדולות חלילה, רק יהיה בחסדי-השם פמו בכל ראש-השנה וכו'. מי יתן והיה, אשר אזכה לשמע אם-ירצה-השם, טוב נסיעתכם ובואכם לשלום, והיתה זאת שמחתי.

עולה אצלו כהרף-עין וכו', והוא יכול להוציא כל העשרה מיני חצים וכו', ולרפאות הכל וכו'.

קסו.

(עלים לתרופה, בקדושים ח"י למנין בני-ישראל תר"ד ברסלב)

והעקר העולה על הכל, הוא כח גדול של אדונינו מורנו ורבינו ז"ל, אשר זכית לבלי להיות מתנגד עליו, אף גם להיות על ציון הקדוש שלו, בפרט בימי ראש-השנה, בתוך כלל אנשיו הקבוץ הקדוש שלו. מי יתן שגם בגיה וכל יוצאי-חלציה, יהיו נמנין עם הקבוץ הקדוש הנקרא על שמו הקדוש ז"ל.

קסז.

(עלים לתרופה, בדברים תר"ד אומאן)

רב שלום וכו' לאהובי בני חביבי וכו'. טוב להודות להשם, אשר גם מעסק הפאסט אתה נוסע על ראש-השנה בכל שנה ושנה וכו'.

קסח.

(עלים לתרופה, יום הראש-חדש אלול תר"ד טשעהרין)

דברי אביה המצפה לראותה בשמחה בימי ראש-השנה הבא-עלינו-לטובה, וחדות השם יהיה מעזנו לנצח. - ושלום לכל אנשי-שלומנו באהבה רבה, ובפרט לידידי הותיק מורנו הרב נחמן גרו-יאה, נכד אדונינו מורנו ורבינו ז"ל וכו'.

רק חזק ואמץ מאד בתורה ותפלה ושיחה בינה לבין קונה, לבוא על ראש-השנה בלי תרוץ, למען יטיב לנצח.

קעב.

(עלים-לתרופה, מכתב מרבי יצחק
בן מוהרנ"ת ז"ל, אגח תרכ"ט)

ומה מאד בלתה נפשי לשמע היטב,
מהראש-השנה הקדוש שלנו
באומאן, איך עלה עמנו במקום התפלה,
והיה לי למשיב נפש מידיעתם, אשר נכון
הדבר לגמור לטוב. אך מי יתן להתבשר
מהרה מהישועה השלמה, אשר נבנה הבנין-
הקדוש שלנו לטוב. ולא הלך ממני שום
תפלה שלא הזכרתי ענין זה, ובפרט על כל
המקומות הידועים.

וגם עבורכם התפללתי הרבה, שתזכו
להיות שניכם באומאן על ראש-
השנה, בין הקבוץ הקדוש. בן אנכי מצפה
לשמע הטוב מזה.

ואנכי נתקשרתי עצמי מפה, להקבוץ
הקדוש שלנו, בנפשי ורוחי
ונשמתי, ובפרט בעת שהייתי על ציון-
הקדוש של האריז"ל בערב-ראש-השנה -
נפתח לבבי מאד בענין זה, ומשם קשרתי
עצמי בזכותו הקדוש להקבוץ שלנו.

קעג.

(עלים-לתרופה, מכתב מרבי יצחק
בן מוהרנ"ת ז"ל, ד לך-לך תרכ"ט)

בני חביבי, החייתם את נפשי למאד. בן
יחיה השם את נפשכם, ובפרט באשר
מצאתי הבשורה טובה מבנין הקדוש שלנו
באומאן.

כה יוסף השם חסדו עמנו - אשר יגדל
הקבוץ הקדוש שלנו, ואתם תזכו
להיות כל ימיכם, בין הקבוץ הקדוש על
ראש-השנה בשם. ואנכי אהיה נמנה ביניכם
בנפש רוח נשמה שלי מפה, בזכות הקדושים
אשר בארץ המה וכו'.

השם ברב רחמיו יחוס עלינו, שאזכה
לקבל בכל-עת בשורות טובות
מאתכם, ובפרט הידיעה טובה משלום
ראש-השנה הקדוש באומאן.

קעד.

(עלים-לתרופה, מכתב מרבי יצחק
בן מוהרנ"ת ז"ל, ה ויצא תרכ"ט)

אודה השם בכל לבבי, אשר זכיתי לקבל
שבוע זו מכתבים פעמים, אחד על-
ידי ידידנו הרב דוד גרוזיאיר ביום ב, ואחד
היום על ידי הרץ וכו' - בבשורתם משלום
הבנין הקדוש שלנו באומאן, ומשלום
הראש-השנה הקדוש וכו'. ותחי רוח נפשי
בקרבי וכו'.

ומה מאד קבלתי רב תענוג, מאשר זכיתי
להתבשר: אשר הביאו הבנים שלהם
שיחיו לאומאן על ראש-השנה, ונתתי
תודה והודיה להשם-יתברך על זה. בן יחזק
השם את לבכם הטוב, לילך מעתה בדרך
הישר, ויזכו כל ימי חייהם להיות תוך
הקבוץ שלנו לארץ ימים ושנים טובות, אמן
בן יהי רצון.

קעה.

(עלים-לתרופה, מכתב מרבי יצחק
בן מוהרנ"ת ז"ל, ג עקב תרכ"ט)

והנני מברכם: אשר יזכו להיות על ראש-
השנה הקדוש הבא-עלינו לטובה,
עם בנייהם שיחיו, באומאן, להיות נמנה
בתוך הקבוץ הקדוש שלנו, אשר מתאספים
לשם להסתופף בצל כבוד הנחל נובע מקור
חכמה, זכר-צדיק וקדוש-לברכה זכותו-יגן-
עלינו השוכן בשם. יהי חלקי עמהם.

ובזה אסיים ואמר שלום, דברי אביהם
ואוהבם, המצפה להתבשר מהרה

מטוב נסיעתם לאומאן, אשר יהיה הכל על נכון צאתם ובואם, כנפשם ונפש אביהם המעיתיר בעדם לטוב.

קעו.

(עלים-לתרופה, מכתב מרבי יצחק בן מוהרנ"ת ז"ל, ג עקב תרכ"ט)

ותדרשו למעני, בשלום כבוד ידידינו היקר כבוד שם תפארתו, מורנו הרב נחמן הלוי גרויאיר באומאן (מטולטשין ז"ל).

והנה בני שיחיו: דרכי זה זמן רב, הינו מן אחר הסתלקות כבוד אדוני אבי ומורי ורבי, זכרוננו לברכה לחיי העולם הבא, זכותו יגן עלינו - לתן בכל ערב ראש-חדש על פדיון, ביד ידידנו הרב נחמן הנ"ל, על טובת צרך הכלל שלנו. וגם בשנה העברה נתתי לו ח"י זהובים פידוע להם, עתה באשר נעלם ממני מכתבי, לא אוכל לדעת אם יש בידי לתן ח"י זהובים לפי מעמדי בעת.

לכן בני שיחיו: עליכם קסמיכנא לתן לו בערב ראש-השנה על 'פדיון' על-שם הכלל, במה שתבינו. וכל המוסיף וכו'. והעקר במטבע כסף דיקא. וכמה שתתנו, אקבל בחשבון. והשם הטוב יפדה אותנו מכל רע וכו'.

רצוף פה קוויטל, ויעתיקו ממנו עוד אחד כתבניתו - ולתן אחד על ציון-הקדוש, ואחד למסר לידידנו רבי נחמן הלוי, עם ה'פדיון' על-שם הכלל שלנו.

קעז.

(עלים-לתרופה, מכתב מרבי יצחק בן מוהרנ"ת ז"ל, ה עקב תרכ"ט)

והנה בנסיעתם הטובה לפה, הצליחו וגם עשו פרי, אשר כבוד ידידנו היקר

הרב מאיר גרויאיר, נתעורר מזה, ואזר כגבור הלציו, ושם נפשו בכפיו לבוא לאומאן, לזכות להיות נמנה בין הקבוצ שאלנו המתאספים לשם על ראשי-השנה הקדוש הבא-עלינו לטובה, להסתופף בצל כבוד הנחל נובע מקור חכמה, זכר-צדיק וקדוש לברכה, זכותו יגן עלינו, השוכן בשם. יהי השם עמו, ויצליחו בדרך לטוב, ויזכה לבוא למבקשו הטוב, ככל אשר עם לבבו וכו'.

קעת.

(עלים-לתרופה, מכתב מרבי יצחק בן מוהרנ"ת ז"ל, ה עקב תרכ"ט)

ומאד בקשתי שטוחה: להזכירני לטוב בכל-יעת היותו על ציון-הקדוש, ובפרט בערב ראש-השנה הבא-עלינו לטובה. כי אנכי אקשר עצמי בנפשי ורוחי ונשמת, אל הקבוצ הקדוש שלנו. יהי חלקי עמכם.

קעט.

(עלים-לתרופה, מכתב מרבי יצחק בן מוהרנ"ת ז"ל, ג תבוא תרכ"ט)

לעת-עתה אנכי בתשווקתי, לשמע מכם הטוב, מהיותכם על ראשי-השנה באומאן, בתוך הקבוצ הקדוש שלנו, ומטוב התנהגות הראשי-השנה הקדוש באומאן. ומטוב בואכם לביתכם לטוב, ומטוב שמחתכם שמיעוני, והיתה לשמחתי להחיותי.

קפ.

(עלים-לתרופה, מכתב מרבי נחמן מטולטשין ז"ל, ד עקב תרל"ב, אומאן)

ולמען-השם אל יזיז דעתו ומחשבתו, רק להיות על ראשי-השנה

בפה, לתחב ראשו בין אזהבינו המקשרים
את עצמם עם נשמת אור רבנו ז"ל. ואז טוב
לו! - גלייב [תאמין], ואחר כך תראה בעיניך.
ואם המניעות חזקים - עוד טוב יותר ויותר -

כי עקר החשק והפסופין לשוב אליו יתברך,
מתגברין רק על ידי שבירת מניעות וכו'.

קפא.

(ספר המדות, עניני 'כלליות הנסיעה לצדיקים')

[א] אלו בני אדם הנוסעים לצדיק, אהעלפי שאין מקבלים
תורה ממנו, מקבלים שכר על הנסיעה. (צדיק כד)

[ב] על ידי השתטחות על קברי הצדיקים, הקדוש ברוך הוא
עושה לו טובות, אהעלפי שאינו ראוי לכך. (צדיק קעג)

[ג] על ידי ההליכה שהולכים לצדיק, מכניעים את השונאים.
(צדיק קעט)

[ד] על ידי ביאתך לצדיק, יתבטל ממך הקנאה. (קנאה ה)

ראש השנה ותקיעת שופר

מפתח התורות הקדושות מספר הקדוש לקוטי-מוהר"ן שנאמרו ב'ראש השנה' (או סמוך לראש השנה)

דרכנו היה: להיות אצלו על 'ראש השנה', ועל 'שבת חנכה', ועל 'חג השבועות'. ובאלו השלשה זמנים היינו אצלו תמיד מיום שקבע דירתו פה ברסלב. והיה מצנה ומזהיר להיות אצלו באלו השלשה זמנים.

והיה תמיד אומר תורה נפלאה באריכות גדולה באלו הזמנים - הינו בראש השנה היה אומר התורה בין השמשות בין יום ראשון לשני, והתחיל בין השמשות, ונכנס הרבה לתוך ליל שני של 'ראש השנה' וכו'. אך ביותר ויותר הזהיר להיות אצלו על ראש השנה וכו'.

(חיי-מוהר"ן קכו)

א. ח"א ה - "בהצוצרות" - ראש השנה תקס"ג (חל ביום בג).

ב. ח"א יג - "אשרי השגחה" - ראש השנה תקס"ד (חל ביום שבת-א).

ג. ח"א כ - "תשעה תקינים יקירין" - ראש השנה תקס"ה (חל ביום ה'ז).

ד. ח"א כב - "חותם בתוך חותם" - אחר ראש השנה תקס"ה (אמרה ביום ב' - ה' לעשרת-ימי-תשובה).

ה. ח"א מב - "וירא בצר להם" - נאמרה בראש השנה (שיח-שרפי-קדש ח"ה ע).

ו. ח"א נח - "תלת נפקין מחד" - ראש השנה תקס"ו (חל ביום גד).

ז. ח"א נט - "היכל הקדש" - ראש השנה תקס"ו (חל ביום גד). [התורות נ"ח ונ"ט, נאמרו ביחד, ואחר-כך חלקם לשנים].

ח. ח"א ס - "פתח רבי שמעון" - ראש השנה תקס"ז (חל ביום שבת-א).

ט. ח"א סא - "חדי רבי שמעון" - ראש השנה תקס"ח (חל ביום שבת-א).

י. ח"א סט - "המר אסור גולה" - נאמרה בראש השנה [לכאורה בשנת תקס"ו].

יא. ח"א עה - "ויתן עז למלכו" - ראש השנה תקס"א (חל ביום שבת-א).

יב. ח"א קעה - "בשמך יגילון כל היום" - מוצאי-שבת תשובה' תקס"ה.

יג. ח"א א - "תקעו ממשלה" - ראש השנה תקס"ט (חל ביום ה'ז).

יד. ח"א ב ה - "תקעו אמונה" - ראש השנה תק"ע (חל ביום בג).

טו. ח"א ב ח - "תקעו תוכחה" - ראש השנה תקע"א (חל ביום שבת-א - עין השתלשלות אמירת התורה האחרון הזו, בחיי-מוהר"ן ריט, וביי-מוהר"ן ח"א נב-נגנה).

טז. שיהות-הר"ן צא - "סגלה להתמדה" - ערב ראש השנה תקע"א.

יז. ענין הנאמר בתורה ח"א סה: "ויאמר בועז אל רות: "שצריך לעשות אחד מכל התפלה וכו', וזה בחינת התכלית שהוא כלו אחד וכו' - זה נאמר בסוף יום ב' של ראש השנה [לכאורה בשנת תקס"ז - כי התורה הזו נאמר בקיץ שנת תקס"ו]. ואז אמר: ש'אח"ד, הוא ראשי-תבות: "ד'ברי אל'קים ח'יים" וכו'. (השמות ללקוטי-מוהר"ן, בסוף ספורי-מעשיות דפוס ראשון תקעה - מובא ב'שיח-שרפי-קדש ח"א רטז).

ענייני "ראש־השנה ותקיעת שופר" מסודרים כאן לפי סדר התורות והשיחות, ולפני כל תורה הבאנו הפסוקים הקשורים לראש־השנה ולתקיעת שופר, שמתבארים בהתורה

שאמרו חז"ל (ברכות נט.): "לא נבראו רעמים, אלא לפשט עקמימות שבלב".

ו'רעמים' הוא בחינת 'קול' שאדם מוציא בכח בתפלתו. כי איתא בזהר (פנחס רלה): "כד קלא נפיק ואערא בעבי מטרא, אשתמע קלא לבריתא, ודא אינון רעמים" [כשהקול יוצא ופוגע בעניי גשם - נשמע לבריות שבחוץ, וזהו הרעמים].

ועקר הרעמים הם מ'גבורות', כמו שכתוב (איוב כו, יד): "ורעם גבורתו מי יתבונן". וה'גבורות' הם בחינת 'פח' וגבורה' שאדם מוציא הקול בכח גדול, והקול הזה פוגע בעבי מטרא, הינו בחינת 'מחין', 'שמשם יורדין טפין טפין' (זהר שם).

וזהו (תהלים עז, יט): "קול רעמה בגלגל" - הינו: בגלגלתא דמחא'.

וזה שאמרו חז"ל (ברכות ו): "מי שיש בו יראת שמים, דבריו נשמעין" - כי מי שיש בו יראה, קולו נעשה רעמים, כי רעם' מסטרא ד'יצחק', כמו שכתוב (איוב שם): "ורעם גבורותיו".

ועל־ידי־זה "דבריו נשמעין" - הינו "משתמע קלא לבריתא", כי "תמן תליא שמיעה" (זהר פנחס רל), כמו שכתוב (חבקוק ג, ב): "ה' שמעתי שמעה יראתי".

וזה בחינת 'קול השופר' - דא שופר של איל' - אילו של יצחק, בחינת: "ורעם גבורותיו".

"אשרי העם ידעי תרועה" (תהלים פט, טז)
 "בחצצרות וקול שופר הריעו לפני המלך ה'.
 ירעם הים ומלאו תבל וישבי בה. נהרות
 ימחאו כף יחד הרים ירננו" (תהלים צח, ו-ז-ח)
 "בקולות וברקים עליהם נגלית, ובקול
 שופר עליהם הופעת" (מוסף לראש־השנה)

א.

(ח"א ה, א-ב-ג-פסוף)

"צריך כל אדם לומר: כל העולם לא נברא אלא בשבילי" (סנהדרין לז).
 על־כן צריך לראות ולעין בכל־עת בתקון העולם, ולמלאות חסרון העולם, ולהתפלל בעבורם.

וענין התפלה הן בשני פנים: הינו קדם 'גזר־דין', מתפללין כסדר התפלה, ואין צריך להלביש התפלה. אבל לאחר 'גזר־דין', צריך להלביש התפלה, כדי שלא יבינו המלאכים העומדים לשמאל, ולא יקטרגו, אזי הצדיקים מלבישים שאלתם במאמר.

אבל איך ידעין בין קדם 'גזר־דין' לאחר 'גזר־דין'?! - על־ידי המצוות שאנו עושים בשמחה גדולה מהמצוה בעצמה.

ועקר השמחה הוא ב'לב'. ואי אפשר ללב לשמח, אלא עד שיסיר עקמומיות שב'לבו', שיהא לו 'ישרות לב', ואז יזכה ל'שמחה', כמו שכתוב (תהלים צז, יא): "ולישרי לב שמחה".

ועקמומיות שב'לב' מפשיטין על־ידי רעמים, כמו

וְזָהוּ (תהלים פט, טז): "אֲשֶׁרִי הָעַם יוֹדְעֵי תְרוּעָה" - "יודעי דיקא - שיפגע הקול במח, בחינות עבי מטרא, ויהיה בבחינת רעמים".

ומי ששומע תקיעת שופר מאיש ירא וחרד - בודאי לא ידאג כל השנה מרעמים, כמו שכתוב (מוסף לראש השנה): "בְּקוֹלוֹת וּבְרָקִים עֲלֵיהֶם נִגְלִיתָ, וּבְקוֹל שׁוֹפָר עֲלֵיהֶם הוֹפַעְתָּ" - שבקול השופר הופיע עליהם מקולות וברקים.

וְזָה פְרוּשׁ (תהלים צח, וזח): "בְּחֻצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר וְכוּ'. יָרַעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ תִבֵּל וַיִּשְׁבִּי בָהּ. נִהְרוֹת יִמְחָאוּ כַּף יַחַד הָרִים יִרְנְנוּ".

"בְּחֻצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר" וכו' - הינו: על-ידי בחינת קול דנפיק, על-ידי זה: "ירעם הים" וכו' - נעשה בחינת רעמים, בחינת: "קול רעמה בגלגל".

"תִּבֵּל וַיִּשְׁבִּי בָהּ" - דא בחינת לבא וערקין דילה, כמו שאמרו: "לא נבראו רעמים" וכו'. כי תב"ל אותיות תי"ו ל"ב. תי"ו לשון רשימה, כמו שכתוב (יחזקאל ט, ד): "וְהִתְוִיַתְתָּו", שגרשם הקול בלב, כמו שאמרו: "לא נבראו רעמים" וכו'.

וְעַל-יְדֵי-זֶה: "נִהְרוֹת יִמְחָאוּ כַּף" - בחינת שמחה בנ"ל, "ולישרי לב שמחה".

וְעַל-יְדֵי הַשְּׂמֵחָה: "יַחַד הָרִים יִרְנְנוּ" - רנה לשון תפלה, כמו שכתוב (מלכים א, ח, כח): "לְשִׁמְעֵ אֶל הַרְנָה וְאֶל הַתְּפִלָּה". הרים בחינת צדיקים, הינו: על-ידי שמחת הלב, יכולין להתפלל ולהלביש את תפלתן במאמר, כשיבינו פי נגזר הדין.

וְזָה פְרוּשׁ: "יַחַד" - שְׂמֵלֵבִישִׁים תְּפִלָּתָם בְּסִפּוּרִים יַחַד'.

ב.

(ח"א י, ה)

הַעֲצָה הַיְעוּצָה לְבַטֵּל הַצְּאוֹה, שְׂהִיא 'עֲבוּדָה-זָרָה' - הוּא עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת לְצַדִּיקִים' - כְּמוֹכָא בְּתַקּוּנֵי (תקוני-זהר מט:): "בְּתְרוּעָה, דְּאִיהוּ רוּחָא, אֶתְעֵבִיר אֶל אַחֵר".

וְצַדִּיק, הוּא בְּחִינַת רוּחָא, כְּמוֹ שְׂכַתוּב (במדבר כז, יח): "אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ". וְעַל-יְדֵי נִכְנַע רוּחַ גְּבוּהָ, אֶל אַחֵר, וְנַעֲשֶׂה מ'אַחֵר, אַחַד, כִּי הוּא "קוֹצָא דְאוֹת ד" (שם נה:).

וְזָה לְשׁוֹן "תְּרוּעָה" - לְשׁוֹן (תהלים ב, ט): "תִּרְעַם בְּשֶׁבֶט בְּרִזְלִי" (זהר פנחס רלא: תקוני-זהר מט.) - כִּי הוּא מְשַׁבֵּר רוּחַ גְּבוּהָ, אֶל אַחֵר, כְּפִירוֹת'.

[חיי-מוהר"ן צו: רבנו ז"ל ספר בימי אלו, שחלם לו: שהיה רוצה לכנס בבית לשמע קול שופר, ועבר לפני בית אחד, ושמע: ששם מזמרין ומכין כף אל כף, ומרקדין מאד, ושמהין בקפיצות ורקודין גדולים, פדרך השמחים והשוחקים מאד. עניתי ואמרתי: "הלא לכאן בודאי טוב לכנס לשמע קול שופר".

וענה אחד: שגם מרמז בספרו (לקוטי-מוהר"ן ח"א י, ה): "ש'מצות שופר' היא בחינת המחאת כף ורקודין", שמבאר שם מאמר הזהר-הקדוש (תקוני-זהר מט:): "בְּתְרוּעָה דְּאִיהוּ רוּחָא, אֶתְעֵבִיר אֶל אַחֵר כְּפִירוֹת" וכו', שעל-ידי זה זוכין להמחאת כף ורקודין. שהיא בחינת (שם נג): "וְהָיָה רוּחָא, נִשְׁבַּ בְּשֶׁת פְּרָקִין דְּדְרוּעִין, וּבְשֶׁת פְּרָקִין דְּרַגְלִין". ונענע לו רבנו ז"ל ראשו].

”הֲרִיעוּ לָהּ פֶּלַח הָאָרֶץ” (תהלים ק. א)

ג.

(ח"א יא, ו)

הַלֶּכֶת ה' - היא בחינת (תהלים ק. א):
 ”הֲרִיעוּ לָהּ פֶּלַח הָאָרֶץ” -
 וְרֵאשֵׁי־תְבוּת הַלֶּכֶת ה' (שערי־הפסוקים, תהלים ק).
 ”הֲרִיעוּ לָהּ פֶּלַח הָאָרֶץ” - זה בחינת
 'יחודא־תתאח'. הינו: 'זיווג של
 חל', בחינת 'מט"ט', 'שש־לְטְנוֹתָה שֶׁשֶׁת יָמֵי
 הַחֹל' (תקוני־זֶהר סא), 'שֶׁשֶׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה'
 (זֶהר מִשְׁפָּטִים קטו).

וְזֶה: ”הֲרִיעוּ” - לְשׁוֹן תְּרוּעָה וְזִמְרָה,
 בְּבַחֲיִנַת (ישעיה כד, טז): ”מִכְנַף הָאָרֶץ
 זָמְרַת שְׁמַעֲנֹנוּ”. כִּי מְט"ט הוּא בְּבַחֲיִנַת
 'כְּנָף' (תקוני־זֶהר פג), לְשׁוֹן (שם ל, כ): ”וְלֹא יִכְנַף
 עוֹד מוֹרִיךְ” - כִּי בּוֹ מֵתְלַבֵּשׁ הַקְּדוּשָׁה־בְּרוּךְ־
 הוּא בְּשֶׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל.

”אֲשֵׁרֵי הָעַם יִדְעֵי תְרוּעָה, ה' בְּאוֹר
 פְּנִיךָ יִהְלֹכוּן” (תהלים פט, טז)

ד.

(ח"א יג, א-ב-ג-ד-בסוף)

לְהַמְשִׁיךְ הַשְּׁגָחָה שְׁלֵמָה - אִי־אֶפְשָׁר
 אֲלֵא עַד שִׁישְׁבֵר תְּאוֹת־מָמוֹן,
 וְשִׁבִירָתָהּ הוּא עַל־יַדֵּי צְדָקָה וְכוּ'.
 וְזֶה בְּחִינּוֹת הַתְּגַלּוֹת הַתּוֹרָה שֶׁל לְעֵתִיד־
 לָבוֹא, 'אוֹרֵיתָא דְעֵתִיקָא סְתִימָא'.
 כִּי עֵקֶר קְבֻלַּת־הַתּוֹרָה - עַל־יַדֵּי הַשְּׂכָל,
 שֶׁהוּא 'מִשְׁה־מְשִׁיח'. כִּי הַתְּגַלּוֹת
 הַתּוֹרָה, בָּא מִיְחודָא דְקְדוּשָׁא־בְּרִיךְ־הוּא
 וְשִׁכְנִיתָהּ. וְיִחודָם, עַל־יַדֵּי הַעֲלָאת נִפְשׁוֹת

יִשְׂרָאֵל בְּבַחֲיִנַת 'מִיִּין־נוֹקְבִין'. וְהַחֶכֶם יָכוֹל
 לָקַח הַנִּפְשׁוֹת וְלַהֲעֲלוֹתָם בְּבַחֲיִנַת 'מִיִּין־
 נוֹקְבִין'. וְעַל־יַדֵּי הַיְחוד הַזֶּה, נוֹלָד הַתּוֹרָה.

וְכַשְׁעוֹלָה הַחֶכֶם עִם הַנִּפְשׁוֹת, בְּבַחֲיִנַת
 (מְשָׁלִי כא, כב): ”עִיר גְּבָרִים עָלָה
 חֶכֶם” - עַל־יַדֵּי־זֶה: ”וַיֵּרֶד עִז מִבְּטָחָה”.
 וְנִפְשׁוֹ - זֶה בְּחִינַת 'רְצוֹן' - שְׂכָל אֱלוֹ בְּנֵי־
 אָדָם הַבָּאִים לְחֶכֶם־הַדּוֹר - הַצְּדִיק
 לוֹקַח כָּל הַרְצוֹנוֹת שְׁלָהֶם, וְעוֹלָה עִמָּהֶם.

וְאַחֲר־כֵּן: ”וַיֵּרֶד עִז מִבְּטָחָה”, בְּבַחֲיִנַת
 (יחזקאל א, יד): ”וְהַחֲיִית רְצוּא
 וְשׁוֹב”. ”רְצוּא” - בְּעֲלִיּוֹת הַנִּפְשׁוֹת'.
 ”וְשׁוֹב” - בְּחִזְרַת הַנִּפְשׁוֹת' עִם הַתְּגַלּוֹת
 הַתּוֹרָה'.

וְעַל־יַדֵּי הַמְּשַׁכֵּת הַתּוֹרָה' - נִמְשָׁךְ
 הַשְּׁגָחָה' - כִּי הַתּוֹרָה הִיא
 ט'נ'ת'א' [טְעָמִים, נְקוּדוֹת, תְּגִין, אוֹתִיּוֹת], שְׁהֶם:
 ”תֵּלַת גּוֹנִין דְּעֵינָא, וּבַת־עֵין”.

וְזֶה פְּרוּשׁ (תהלים פט, טז): ”אֲשֵׁרֵי הָעַם” -
 זֶה בְּחִינַת הַשְּׁגָחָה'.

”יִדְעֵי תְרוּעָה” - זֶה בְּחִינַת 'עֵקֶב' (תקוני־
 זֶהר פח): - שֶׁהוּא בְּחִינַת
 'צְדָקָה', כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שם צט, ד): ”מִשְׁפָּט
 וְצְדָקָה בִּיעֵקֵב אֶתָּה עֲשִׂית”.

”ה” - זֶה בְּחִינַת 'הַיּוֹת', בְּחִינַת 'חֲסָדִים'.
 ”בְּאוֹר פְּנִיךָ” - זֶה בְּחִינַת הַשְּׂכָל, כְּמוֹ
 שְׁכָתוּב (קהלת ה, א): ”חֲכָמַת
 אָדָם תָּאִיר פְּנָיו”.

”יִהְלֹכוּן” - אֱלוֹ הַנִּפְשׁוֹת', בְּחִינַת (שם ו,
 ט): ”מִהֲלֶךְ נִפְשׁוֹ”.

בו ויראת מאלקיך" (ויקרא יט, יד-לב) - שזה הדבר 'מכסה' מעין כל.

"ליום" - זה בחינת 'שלוס-בית'. כי 'יום' - הוא בחינת 'אור', כמו שכתוב (בראשית א, ה): "ויקרא אלקים לאור יום". ו'אור' - הוא 'שלוס-בית', כמו שאמרו חז"ל (שבת כג:): "גיר-שבת קודם לקדוש היום", כי 'שלוס-בית' קדם.

"חגנו" - זה בחינת 'תפלה', 'עבודה', כמו שאמרו חז"ל (פסחים קיח.): "למה נסמכה פרשת עבו"ם למועדים, לומר: כל המבזה את המועדות, פאלו עובד עבודת-אלילים".

נמצא: 'שמירת המועד' - זה בחינת 'עבודה תמה', ואין 'עבודה' אלא 'תפלה', ועל-ידי 'תפלה' יבוא ל'שלוס-הכללי' פנ"ל.

נמצא: מי שרוצה להמשיך 'שלוס הכללי' - צריך להעלות הכבוד לשרשו, הינו ליראה. ועל-ידי ה'יראה', הוא זוכה ל'שלוס-בית'. ועל-ידי 'שלוס-בית' הוא זוכה ל'תפלה', ועל-ידי 'תפלה' הוא זוכה ל'שלוס-הכללי'.

"כי תפארת עזמו אתה וברצונך תרום קרננו" (תהלים פט, יח)
"שנאני שחק" (פיוט שחרית ראש־השנה)
"זוחלים ורועדים מיום בואך" (פיוט יום א' דסליחות)

ו.

(ח"א יז, א)

על-ידי שהצדיק מגלה ה'התפארות' של השם-יתברך שמתפאר עם עמו

"והיה במשך בקרן היובל, בשמעכם את קול השופר" (יהושע ו, ה)
"בשופר הרם קולך" (ישעיה נח, א)
"אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו" (עמוס ג, ו)
"תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו" (תהלים פא, ד)
"מן המצר קראתי י-ה, ענני במרחב י-ה" (תהלים קיח, ה)

ה.

(ח"א יז, א-ב-ג-י)

להמשיך 'שלוס בעולם' - צריך להעלות כבוד הקדוש-ברוך-הוא לשרשו, הינו ליראה.

ואי-אפשר להעלות הכבוד - אלא על-ידי 'תורת הסוד', ו'תורת הסוד' אמרו חז"ל (ספ"ה מט:): "זהו הלומד תורה על-מנת ללמדה". כי זה עקר כבודו: כשבני-אדם שהם מחוץ לקדשה, מקרבין עצמן לפניו מהקדשה, הן 'גרים' שפגיריו, הן 'בעלי-תשובה', שגם הם היו מבחוץ, וכשמקרבין ומכניסים אותם לפניו - זהו כבודו. - ואי אפשר לקרב אותם, אלא על-ידי 'תורה' וכו'.

וזה פרוש (תהלים פא, ד): "תקעו בחדש שופר, בכסא ליום חגנו".

"תקעו" - לשון 'שלוס', כמו שכתוב (ישעיה כב, כג): "ותקעתיו יתד במקום נאמן".

"בחדש שופר" - ב'התפארות החדש' - הינו: 'התעלות כבודו', על-ידי התקרבות הגרים או בעלי-תשובה.

"בכסא" - זה בחינת 'יראה', שהוא 'שרש הכבוד'. ו'כסא' לשון 'התכסיא', בחינת (קדושין לב:): "דבר המסור ללב, נאמר

ישראל, שעל־ידי־זה נתגלִין כל הרצונות של הבריאה - על־ידי־זה נתגלה היראה והאהבה.

כי על־ידי התגלות ה'התפארות', נתגלה ה'יראה'. ועל־ידי־זה נתגלה ה'יראה' אפלו על "שנאני שחק" (פיוט שחרית ראש־השנה).

כי באמת: מלפני המלך בודאי הכל יראים וחרדים, אך אף־על־פיי־כן ביום הולדת המלך, ביום גנוסיא דמלכא, שלובש המלך בגדי התפארות - אז נתגלה ה'יראה' יותר ויותר.

כי אף־על־פי שגם קדם הכל היו יודעים מהמלך - עם־כל־זה מתפעל נפש הרואה יותר ויותר, פידוע.

ועל־כן על־ידי שהצדיק מגלה ההתפארות שמתפאר בישראל, שזה בחינת יום הולדת המלך, יום גנוסיא דמלכא, דהינו: שגולד בחינת המלכות.

כי עקר בחינת המלכות - הוא רק על־ידי ישראל, שמקבלין מלכותו, כי אין מלך בלא עם" (פרקי־דרבי־אליעזר פי"א).

ואז, ביום הולדת המלכות, יום גנוסיא דמלכא, דהינו: שנתגלה ה'התפארות' של ישראל - אז מתפעל נפש הרואה, ונתגלה ונזפל יראתו על כלם, ואפלו על "שנאני שחק".

ועל־ידי התגלות ההתפארות, התגלות היראה - על־ידי־זה נתגלה הרצון - שזה בחינת אהבה.

כי כן דרך המלך ביום גנוסיא דמלכא, שלובש בגדי התפארות - שאז נזפל יראה גדולה על כלם, והכל חרדים וזוחלים מפניו (פיוט יום א' דסליחות: "זוחלים ורועדים מיום בואך"), שאחר־כך מגלה המלך רצונו לכל אחד ואחד, ומחלק ונותן מתנות

ומרום קרנם, לכל אחד ואחד לפי כבודו ורצונו, כפי רצון המלך ואהבתו שיש לו לכל אחד ואחד, שזהו בחינת אהבה.

וזה בחינת התגלות האהבה - כי מתחלה בעת התגלות ההתפארות, נפל פחדו ויראתו על כלם. ואחר־כך פשרואים רצון המלך וקרבתו לכל אחד ואחד, על־ידי־זה מתקרבים אליו ואוהבים אותו.

וזה בחינת (תהלים פט, יח): "כי תפארת עזמו אתה, וברצונך תרום קרננו".

"תפארת עזמו" - זה בחינת ה'יראה' שנתגלה על־ידי התגלות ההתפארות פנ"ל, כי עז' הוא בחינת יראה.

ואזי: "ברצונך תרום קרננו" - כי מגלה רצונו, ומרום קרנם של כל אחד ואחד, שעל־ידי־זה התגלות האהבה.

[לקוטי־הלכות, לולב־ואתרוג ב, ב: אז בראש־השנה - הוא בחינת התגלות ההתפארות, שהשם יתברך מתפאר עם עמו ישראל - שעל־ידי־זה נזפל פחד ויראה אפלו על "שנאני שחק".

וזה בחינת ראש־השנה - שאז הוא "פחד יצחק" (בראשית לא, מב) - בחינת פחד ויראה שנופל אז על כלם - כי אז הוא יתברך לובש בגדי התפארותו, כי הוא יום גנוסיא דמלכא, בחינת הולדת והתגלות המלכות, בחינת ה' מלך גאות לבש" וכד' (תהלים צג, א), כי בראש־השנה נברא העולם" (ראש־השנה ח. י. כז), וכל הבריאה היתה בשביל השעשועים וההתפארות של ישראל, ועל־כן נזפל אז פחד ויראה על כלם, בחינת (תפלות ימים־נונאים): "ובכן תן פחדך על כל מעשיך" וכד'.

ז.

(ח"א, ב, בסוף)

התורה הזאת נאמרה בראש־השנה, על פסוק (תהלים פט, טז) "אשרי העם ידעי תרועה". אך לא זכינו לקבל מפתית-

יְדוּ הַקְדוּשָׁה בְּאוֹר זֶה הַפְּסוּק עַל־פִּי הַתּוֹרָה
הַנִּלְל.

”אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו” (עמוס ג, ו)
”התוקע לתוך הבור וכו’, אם קול שופר
שמע יצא. ואם קול הברה שמע לא יצא”
(ראש־השָׁנָה פ”ג מ”ז)

ת.

(ח”א כב, ד-ה-ו-ז-ח-ט)

אִי־אֶפְשָׁר לְבוא לְשַׁבְּעָה הָרוּעִים, שֶׁהֵם
בְּלִיטוֹת הַקְּדוּשָׁה - אֶלֹא עַל־
יְדֵי ‘עֲזוֹת’ וְכוּ’. כִּי יֵשׁ רוּעִים שֶׁל הַסְּטָרָא־
אֲחֵרָא, שֶׁעֵקֶר מַלְכוּתָם הוּא עַל־יְדֵי עֲזוֹת,
וְכַדִּי לְהַנְצִיל מֵהֶם, אִי־אֶפְשָׁר רַק עַל־יְדֵי עֲזוֹת,
לְעַמֵּד נֶגֶד עֲזוֹתָם, וְאִז נִכְנָס לְתוֹךְ הַקְּדוּשָׁה.

וְכָל הַקּוֹלוֹת - הֵן שֶׁל ‘צַעֲקָה’, הֵן שֶׁל
‘אֲנָחָה’, הֵן ‘קוֹל שׁוֹפָר’, הֵן ‘קוֹל
זְמֶרָה’ - כֻּלָּם הֵם בְּחִינַת ‘עֲזוֹת’, בְּבַחֲיַנַּת
(תְּהִלִּים סח, לד): ”הֵן יִתֵּן בְּקוֹלוֹ קוֹל עֵז”.

וְצָרִיךְ כָּל אָדָם - לְרַחֵם מְאֹד עַל בָּשָׂר
הַגּוֹף, לְהִרְאוֹת לוֹ מִכָּל הָאָרֶץ
וּמִכָּל הַשָּׁמַיִם שֶׁהַנְּשִׁמָּה מְשַׁגֶּת, שֶׁהַגּוֹף גַּם־כֵּן
יָדַע מִזֵּאת הַהֲשָׁגָה וְכוּ’. כִּי צָרִיכִין לְרַאוֹת
לְזַכְּרוֹ, כִּדִּי שִׁיּוּכָל לְהוֹדִיעַ לוֹ מִכָּל הַהָאָרוֹת
וְהַהֲשָׁגוֹת שֶׁהַנְּשִׁמָּה מְשַׁגֶּת.

אָבֵל כְּשִׁישׁ לְהַגּוֹף עֲזוֹת - אֵין הַנְּשִׁמָּה
יְכוּלָה לְסַמֵּךְ עֲצָמָה וּלְהַתְקַרֵּב אֶל
הַגּוֹף לְהוֹדִיעַ לוֹ מִהַהֲשָׁגוֹת שֶׁלָּהּ, כִּי תוֹכֵל
לְלַכֵּד בְּתַקְוָה וְעֲזוֹת הַגּוֹף, מִה שֶׁהַגּוֹף עֵז וְחֶזֶק
בְּהַתְאָוֹת.

וְצָרִיךְ לָזֶה ‘עֲזוֹת דְּקַדְשָׁה’ - הֵינּוּ קוֹלוֹת
הַנִּלְל, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה מְשַׁבֵּר ‘עֲזוֹת

הַגּוֹף, כִּי ”אֲנָחָה שׁוֹבֵרַת גּוּפוֹ שֶׁל אָדָם”
(בְּרַכּוֹת נח:). - וְכִשְׁמֻשְׁבֵּר עֲזוֹת וְתַקִּיפוֹת הַגּוֹף,
תוֹכֵל הַנְּשִׁמָּה לְהַתְקַרֵּב עֲצָמָה אֶל הַגּוֹף, כִּי
לֹא תִהְיֶה נִלְכָּדַת שָׁם.

וְזֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים קב, ו): ”מִקּוֹל אֲנָחָתִי,
דְּבַקָה עֲצָמִי לְבָשָׂרִי”.

”עֲצָמִי” - הִיא הַנְּשִׁמָּה שֶׁהִיא ‘עֵצֶם
הָאָדָם’. אָבֵל מַחֲמַת ‘עֲזוֹת הַגּוֹף’
בְּתַאֲוֹתָיו - אֲזִי הַנְּשִׁמָּה שֶׁהִיא ‘עֵצֶם
הָאָדָם’, רַחוּקָה מִבָּשָׂרוֹ וְגוּפוֹ. וְעַל־יְדֵי ‘קוֹל
אֲנָחָה’, שֶׁהִיא בְּחִינַת ‘עֲזוֹת דְּקַדְשָׁה’ - נִשְׁבֵּר
עֲזוֹת גּוּפוֹ, וְאִז מִתְקַרְבֵּת וּמִתְדַבְּקַת הָעֵצֶם
לְהַבָּשָׂר, הֵינּוּ הַנְּשִׁמָּה לְהַגּוֹף. וְזֶהוּ:
”מִקּוֹל אֲנָחָתִי, דְּבַקָה עֲצָמִי לְבָשָׂרִי”.

וּבְחִינַת ‘קוֹל הַתְּקִיעוֹת’ - הוּא בְּחִינַת:
”מִקּוֹל אֲנָחָתִי”. וְהוּא מְשַׁבֵּר
גּוּפוֹ שֶׁל אָדָם, בְּבַחֲיַנַּת (עְמוֹס ג, ו): ”אִם
יִתְקַע שׁוֹפָר בְּעִיר וְעַם לֹא יִחַרְדוּ” - וְעַל־
יָדָם יוֹכֵל לְבוא לְרוּעִים הַנִּלְל.

וְזֶה בְּחִינַת: ”תְּקִיעָה, שְׁבָרִים, תְּרוּעָה”!
”תְּקִיעָה” - הֵם הַקּוֹלוֹת, ”קוֹל עֵז”.

”שְׁבָרִים” - שֶׁעַל־יָדָם נִשְׁבֵּר ‘עֲזוֹת
הַגּוֹף’.

”תְּרוּעָה” - בְּחִינַת (שְׁמוּאֵל־ב ה, ב): ”וְאִתָּה
תִּרְעָה אֶת עַמִּי”, שֶׁהֵם הָרוּעִים
דְּקַדְשָׁה - שְׂאִי־אֶפְשָׁר לְהַתְקַרֵּב לָהֶם כִּי־
אִם עַל־יְדֵי ‘עֲזוֹת דְּקַדְשָׁה’, שֶׁהֵם בְּחִינַת
‘קוֹלוֹת דְּקַדְשָׁה’, בְּחִינַת ‘קוֹל שׁוֹפָר’.

וְזֶה (בְּרַאשִׁית יז, כג): ”וַיִּמַּל אֶת בָּשָׂר עֵרְלָתָם
בְּעֵצֶם הַיּוֹם הַזֶּה”, וְכֹתִיב (שָׁם, שָׁם כו):
”בְּעֵצֶם הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוֹל אַבְרָהָם”. ”הַיּוֹם
הַזֶּה” - זֶה בְּחִינַת: ”קוֹל שׁוֹפָר, שְׁמֻצּוֹתוֹ

בַּיּוֹם (ראש־השָׁנָה כח: מגִלָּה כ:), בְּבַחֲיִינַת (תְּהִלִּים כ, ב): **"יַעֲנֶה ה' בַּיּוֹם צָרָה"** - שְׁעַל־יָדוֹ נִמּוֹל וְנִשְׁבֵּר עָרְלַת בָּשָׂר, וּמִקַּבֵּל 'אֹר הָעֵצִים'.

וְכֵן בְּכָל־לַיְלִית בְּנֵי הָאָדָם, יֵשׁ בְּבַחֲיִינַת 'עֵצִים' ו'בָּשָׂר'. הַיְנוּ: שֶׁהַחֲכָמִים־הָאֲמֵת, שֶׁהוּא בְּבַחֲיִינַת ה'נִשְׁמָה', לְהַעֵם שֶׁהֵם לְמַטָּה מִמֶּנּוּ - הוּא בְּבַחֲיִינַת 'עֵצִים' - ו'הָעֵם' הֵם נִגְדּוּ בְּבַחֲיִינַת 'בָּשָׂר'.

וּכְשֶׁהֵם בְּבַחֲיִינַת 'בָּשָׂר' - הֵם שׁוֹמְעִים ה'קוֹל אֲנַחָה', הַיְנוּ 'קוֹלוֹ שֶׁל הַחֲכָם', וְשׁוֹבֵרַת גּוֹפָם, וְעַל־יְדֵי־זֶה יוֹכֵל לְסַמֵּךְ לְהִתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם.

אֲךָ כְּשֶׁאֵינָם בְּבַחֲיִינַת בָּשָׂר - אֵינָם שׁוֹמְעִים כָּל־קוֹל הָאֲנַחָה הַנִּלְכָּד. וְאִפְלוּ אִם שׁוֹמְעִים קוֹלוֹ - אֵינָם שׁוֹמְעִים הַקוֹל בְּעֵצְמוֹ, כִּי אִם 'קוֹל הַבְּרָה'.

ו'קוֹל הַבְּרָה' הוּא - דַּע: כִּי כְּשֶׁנִּתְעוֹרֵר 'קוֹל דְּקָדְשָׁה', אֲזִי מִתְעוֹרֵר מִמֶּנּוּ 'קוֹל דְּסִטְרָא־אֲחֵרָא'. כִּי עַל־יְדֵי הַעֲבֵרוֹת נִבְרָאִים מְחַבְּלִים. וְתַכָּף שֶׁמִּתְעוֹרֵר 'קוֹל דְּקָדְשָׁה', מִתְעוֹרְרִים תַּכָּף וּמִתְחִילִין לְצַעֵק וּלְקַטְרֵג נִגְדּוֹ - וְזֶהוּ 'קוֹל הַבְּרָה' שִׁיּוּצָא מ'קוֹל הַקְּדֻשָּׁה' - שֶׁהַעוֹנֹת צוֹעֵקִין בְּנֵי עַל־יְדֵי שֶׁנִּתְעוֹרֵר 'קוֹל דְּקָדְשָׁה'.

וְאִפְלוּ כְּשֶׁאֵנּוּ צוֹעֵקִים אֵיזָה 'קוֹל דְּקָדְשָׁה' - אֵין אָנּוּ זוֹכִין לְשִׁמְעַת 'קוֹל דְּקָדְשָׁה' בְּעֵצְמוֹ, לְשִׁבֵּר עַל־יָדוֹ 'עֲזוֹת הַגּוֹף' - כִּי אִם 'קוֹל הַבְּרָה', שֶׁהוּא 'קוֹל הַעוֹנֹת' שֶׁנִּתְעוֹרְרִין נִגְדֵי 'קוֹל דְּקָדְשָׁה'.

וּכְשֶׁאֵינּוּ בְּבַחֲיִינַת 'בָּשָׂר' לְה'חֲכָם' שֶׁהוּא בְּבַחֲיִינַת 'הָעֵצִים' - אֲזִי אֵינּוּ שׁוֹמְעַת הַקוֹל בְּעֵצְמוֹ, רַק ה'קוֹל הַבְּרָה', הַיְנוּ קוֹל הַעוֹנֹת שֶׁנִּתְעוֹרְרִים מִזֶּה הַקוֹל.

וְזֶה (ראש־השָׁנָה כז:): **"הַתּוֹקֵעַ בְּבוֹר"** - בְּבַחֲיִינַת (תְּהִלִּים פח, ז): **"שִׁתְּנִי בְּבוֹר תַּחֲתִיּוֹת"**. וְהוּא מִתְאַנַּח וְתוֹקֵעַ עַל זֶה.

"אוֹתָם הָעוֹמְדִים בַּחוּץ" - שְׂאִינָם בְּבַחֲיִינַת בָּשָׂר.

"אִם קוֹל שׁוֹפֵר שָׁמַע, יֵצֵא" - הַיְנוּ: שֶׁיּוֹכֵל לְצֵאת מִתּוֹךְ הָרַע שֶׁלוֹ.

"וְאִם קוֹל הַבְּרָה שָׁמַע, לֹא יֵצֵא" - כִּנ"ל.

נִמְצָא: בֵּין 'קוֹל אֲנַחַת הָאָדָם בְּעֵצְמוֹ' אֵינּוּ שׁוֹמְעַת, אִם אֵינּוּ בְּבַחֲיִינַת 'בָּשָׂר' - שֶׁהַגּוֹף רְחוּק כָּל־כַּף מִהָעֵצִים הַנִּשְׁמָה, עַד שֶׁאֵינּוּ בְּבַחֲיִינַת בָּשָׂר - וְאֲזִי אֵינּוּ שׁוֹמְעַת קוֹל אֲנַחַתוֹ. וְכֵן 'קוֹל אֲנַחַת הַחֲכָם', אִם אֵינּוּ בְּבַחֲיִינַת 'בָּשָׂר' לְהַחֲכָם - אֵינּוּ שׁוֹמְעַת קוֹלוֹ, כִּי אִם 'קוֹל הַבְּרָה'.

וְלָבוֹא לְבַחֲיִינַת 'בָּשָׂר' - הוּא עַל־יְדֵי הַשְּׂמִיּוֹשׁ שֶׁמְשַׁמֵּשׁ אֶת הַחֲכָם - נַעֲשֶׂה בְּבַחֲיִינַת 'בָּשָׂר' לְהַחֲכָם. וְכֵן עַל־יְדֵי שֶׁמְשַׁמֵּשׁ הַגּוֹף לְהַנְשִׁמָּה בַּעֲשִׂיַת מַצּוֹת מַעֲשִׂיּוֹת - נַעֲשֶׂה הַגּוֹף בְּבַחֲיִינַת בָּשָׂר לְהַנְשִׁמָּה.

וְלָבוֹא לְעֲזוֹת־דְּקָדְשָׁה' - הוּא עַל־יְדֵי 'שְׂמִיחָה', בְּבַחֲיִינַת (נִחְמָיָה ח, י): **"כִּי חֲדוֹת ה' הִיא מַעֲזָכֶם"**.

[חַיִּי־מוֹהֲרָן יז: כְּשֶׁאָמַר הָעֲנִין (הַתּוֹרָה הַנִּלְכָּד) עַל "הַתּוֹקֵעַ בְּבוֹר" וְכו', מַעֲנִין הַתַּגְלוֹת 'סוּד קוֹל הַבְּרָה' - אֲזִי אָמַר בְּעֵצְמוֹ: "שִׁישׁ בָּזָה קִשְׂיָא לְכַאֲוָרָה".

כִּי שָׁם מְבֹאָר: "שְׂמִי שְׂאֵינּוּ בְּבַחֲיִינַת בָּשָׂר אֵינּוּ יוֹכֵל לְשִׁמְעַת הַקוֹל בְּעֵצְמוֹ כִּי אִם קוֹל הַבְּרָה". וּמְבֹאָר זֶה שָׁם בְּתוֹךְ הַמִּשְׁנָה הַנִּלְכָּד.

וְקִשְׂיָא לְכַאֲוָרָה: הֲלֹא הַזְּמִירָה הַמִּשְׁנָה בְּתַחֲלָה: "אוֹתָן הָעוֹמְדִים בַּחוּץ, אִם קוֹל שׁוֹפֵר שָׁמַע" וְכו'. וּפְרָשׁ רַבְּנּוּ ז"ל שָׁם בְּעֵצְמוֹ: "אוֹתָם הָעוֹמְדִים בַּחוּץ שְׂאֵינָם בְּבַחֲיִינַת בָּשָׂר" וְכו'.

ואם־כן קשה: איך אותם שעומדים בחוץ שאינם בבחינת בשר, יכולים לשמע הקול בעצמו שהוא בחינת 'קול שופר', ואיך אמר התנא על אותם העומדים בחוץ שאינם בבחינת בשר: "אם קול שופר שמע" וכו' - הלא אותם שאינם בבחינת בשר, אינם יכולים לשמע הקול בעצמו וכו'!

אבל לא באר הענין לתרץ זאת בפרוש - רק אמר בשיחתו הקדושה: "הלא גם־כן אין מבינים ענין הנ'ל" - אף מדבריו מובן: "שיש בזה ענין בגו'".

והנראה מדבריו הוא: שגם מי שאינו זוכה עדין להיות קרוב להנשמה ולהצדיקהאמת בבחינת 'בשר' הנ'ל - אף־על־פי־כן אם יכריח עצמו הרבה, ויטה אָזנו היטב היטב בכח גדול, לשמע קול הנשמה וקול הצדיקים־אמתיים, יש לו גם־כן תקנה לשמע קול דקדשה בעצמו, רק שצריך להטות אָזנו היטב.

והוא ממש כמו בענין דין המשנה הנ'ל לענין 'קול שופר' בפשיטות: שמי שאינו תוקע בבור, בודאי אינו צריך הבחנה אם קול שופר שמע ואם קול הברה, כי בודאי שמע קול שופר, וכמבאר בשלחן־ערוך (ארח־חיים סימן תקפז): "שרק מי שתוקע בבור וכיוצא, צריך הבחנה אם קול שופר שמע אם קול הברה שמע".

כמו־כן הוא ממש בענין זה שאמר רבנו ז"ל בהמשנה הנ'ל: שמי שהוא תוקע בבור, שמנח בבור תחתיות, ושם תוקע ומתאנח וצועק על עוונותיו - שאז צריכים הבחנה אותם שעומדים בחוץ שאינם בבחינת בשר, אם קול שופר שמעו יצאו וכו'. כי אף־על־פי שאינם בבחינת 'בשר' - אם יכריחו עצמם ויטו אָזנם היטב, יוכלו לשמע הקול בעצמו כנ"ל.

אבל מי שזוכה שהוא בבחינת 'בשר' - אינו צריך הבחנה כלל, כי בודאי ישמע בחינת הקול שופר שהוא הקול דקדשה בעצמו. והבן].

[חיי־מוהר"ן יג; נט: מאמר חותם בתוך חותם סימן כ"ב, נאמר בשבוע שאחר ראש־השנה תקס"ה, ביום שני].

[חיי־מוהר"ן קיז: וספר אז (בשנת פרשת נח, ראש־חודש השני תקס"ה) - שבת שלפני החתנה שקורין פארשפיל של בתו מרים ז"ל: שבאותו ראש־השנה נתנו לו עקספענס [הוצאות] אלף אדמים אחר כל ההצטרכות, והיה במקום שהיה, והוא אוהב תורה מאד, והיה שם מקום שאמרו שם תורה גבוה מאד, והלך לשם, ועמד שם שומר על הפתח, ולא הניחו לכנס, ונתן לו האלף אדמים שלו כדי שיניחוהו. והיה לו שם יצר־הרע גדול על האלף אדמים שלא לתנם, וגם יודע

אפלו היצר־הרע שיש שם. ונכנס לשם, ושמע מה ששמע.

ומה ששמע באותו העת, הינו מאמר "חותם בתוך חותם" בלקוטי א' סימן כ"ב - הוא מאותו התורה של המקום הנ"ל, רק הוא מעט ומקצת וכו'.

"ואל תעצבו, כי חדות ה' היא מעוזכם" (נחמיה ח, י)

ט.

(ח"א נב, בסוף)

'עזות־דקדשה' - הוא בחינת 'תשרי'. ועל־כן נקרא: "ירח האתנים" (מלכים־א ח, ב), מלשון 'תקיפות ועזות', כי אז צועקין ישראל קולות וקול שופר, שהקולות בלם הן בחינת 'עזות'.

ועל־כן אז נחתמו ונתקנו שני החותמות, "חותם בתוך חותם" (עין עבודה־זרה לא. ושלחן־ערוך יורה־דעה סימנים קל"קלא־קלו - ועין עץ־חיים שער לה פ"ג; ושער־הכנוות, ליל הושענא־רבא) - כי על־ידי 'עזות־דקדשה' זוכין ל'אמונה', שהוא בחינת 'חותם הידין'. ועל־ידי־זה זוכין לקבל מוסר מ'מוכיח־הדור', שזהו בחינת 'חותם הרגלין', שהם בחינת שני החותמות, 'חותם בתוך חותם'.

וזוה: 'תשרי' בגימטריא שתי פעמים 'חותם', עם השתי תבות (פמובא בכתיב האר"י בכנוות נעילה והושענא־רבא).

ועל־כן בתשרי, שמחת ישראל - כי 'עזות' הוא על־ידי ה'שמחה', "כי חדות ה' היא מעוזכם" (נחמיה ח, י). וגם המקרא הזה נאמר על ראש־השנה.

כי 'ראש־השנה' - הוא בחינת 'שנה',
כידוע (שערי־הפננות, ראש־השנה דרוש א),
שהוא בחינת 'משא־ומתן באמונה', בחינת
'פִּשְׁטָא אורייתא', בחינת 'עוסק בדיני
ממונות'.

ו'תקיעות' - הם 'התעוררות השנה',
שהוא 'הדוש המחין מאור־
הפנים', שהוא השכל והנשמה של כל אחד,
שיזכה כל אחד לפי בחינתו להמשיך שכל
חדש ונשמה חדשה מאור הפנים. ומזה הוא
'התאדמות פני התוקע' - שנתעוררו אורות
מפנים עליונים.

וזוהו פרוש (תהלים פט, טז): "אשרי העם
ידעי תרועה" - הוא בחינת העלאת
אחד־עשר סמני הקטרת, שבתוך העפוש
והארצות השוכנים סביבות המשא־ומתן
באמונה, שנתחברים אליו הניצוצות.

וזוהו: "ידעי תרועה". "ידעי" - לשון
'התחברות'. "תרועה" - מלשון
'שבירה', פי ה'ניצוצות' הם מ'שבירת'
כלים'.

"ה' באור פניו יהלכון" - בחינת 'משא־
ומתן'. הינו: כשעוסק במשא־ומתן
באמונה, כדי להביא את נשמתו בבחינת
(איכה ג, כג): "חדשים לבקרים רבה אמונתך",
כדי לקבל מ'אור־הפנים', הדוש המחין,
חדוש הנשמה - על־ידיזה עולים כל
הניצוצות, על־ידי אחד־עשר סמני הקטרת.

יג.

(ח"א מב)

על־ידי נגינה נמתקין הדינין, כמו שכתוב
בזהר־הקדוש (פנחס רטז):
שה'קשת' היא ה'שכינה', ו'תלת גונין

"פִּשְׁטָא הָרַם קוֹלְךָ" (ישעיה נח, א)

"הִיטִיבו נַגֵּן בְּתְרוּעָה" (תהלים לג, ג)

י.

(ח"א כב, בסוף)

כל הקולות, הם בחינת עזות. קול
המוזכח' - הוא בחינת 'קול שופר',
כמו שכתוב (ישעיה נח, א): "פִּשְׁטָא הָרַם
קוֹלְךָ". וכן 'קול נגינה'.

וזוהו בחינת (תהלים לג, ג): "הִיטִיבו נַגֵּן
בְּתְרוּעָה". 'קול הנגון' - הוא בחינת
'תרועה', בחינת 'שופר', בחינת (שמואל־ב ה,
ב): "וְאַתָּה תְרַעֵה אֶת עַמִּי".

"פִּשְׁטָא הָרַם קוֹלְךָ וְהִגַּד לְעַמִּי פִּשְׁעֵם"

(ישעיה נח, א)

יא.

(ח"א ל, ח)

"בְּקִרְנָא דְחִמְרָא" (בכורות ח): - 'קִרְנָא' זה
בחינת 'קול המוזכח', בחינת
'קִרְן הַשּׁוֹפֵר', בבחינת (ישעיה נח, א): "הָרַם
פִּשְׁטָא הָרַם קוֹלְךָ וְהִגַּד לְעַמִּי פִּשְׁעֵם". [תחלת
הפסוק הוא: "קרא בגרון אל תחשך" וכו' - ותרגומו:
'נביא אכלי בגרונו לא תמנע, קול שופרא ארים קולך,
וחוי לעמי מרדיהון'] - הינו: 'תוכחה'.

"אשרי העם ידעי תרועה, ה' באור

פניו יהלכון" (תהלים פט, טז)

יב.

(ח"א לה, יא)

וזוהו בחינת 'תקיעות ראש־השנה'.

דְּקָשָׁת׳ הֵם ה'אָבוֹת׳, וְהֵם לְבוּשֵׁינ׳
 דְּשִׁכְיִנְתָּא׳, וּכְשֶׁהִיא מִתְּלַבֶּשֶׁת בְּלְבוּשֵׁינ׳
 דְּנְהִירִין, אַזִּי: "וְרֵאִיתִיָּה לְזִכְרֵי בְרִית עוֹלָם"
 (בְּרֵאשִׁית ט, טז), אַזִּי: "וַחֲמַת הַמֶּלֶךְ שְׂכָכָה"
 (אֶסְתֵּר ג, י).

נִמְצָא: מִי שֶׁמִּנְגֵן אוֹתִיּוֹת הַתְּפִלָּה, וְקוֹל
 הַנְּגִינָה הֵם בְּזוֹפוֹת וּבְבְהִירוֹת
 גְּדוֹל, אַזִּי מְלַבֵּשׁ אֶת ה'שְׂכִינָה׳, הֵינוּ
 ה'אוֹתִיּוֹת׳, בְּלְבוּשֵׁינ׳ דְּנְהִירִין, וְקִדְשָׁא-
 בְּרִידָהוּא רוֹאֵה אוֹתָהּ, אַזִּי: "וַחֲמַת הַמֶּלֶךְ
 שְׂכָכָה".

גַּם ה'קָשָׁת׳ - הוּא בְּחִינּוֹת 'תְּקִיעוֹת׳. כִּי
 'תְּקִיעָה שְׂבָרִים תְּרוּעָה׳ -
 הֵם ה'אָבוֹת׳ 'אֲבָרָהֶם יִצְחָק יַעֲקֹב׳. וְסִימְנָה:
 'קָשׁ׳ת׳ - הֵינוּ: "תְּקִיעָה שְׂבָרִים תְּרוּעָה"
 (זֶהר פְּנִיחָס רל:). - שְׁעֵל־יָדֵי תְּקִיעַת-שׁוֹפָר
 בְּרֵאש־הַשָּׁנָה, נִמְתְּקִין הַדִּינִים.

"כָּל הָעַמִּים תִּקְעוּ כָף" (תְּהִלִּים מז, ב)

י.ד

(ח"א מו)

עַל־יָדֵי מְחָאֵת כְּף׳, מְבַטֵּל ה'מְחַלְקַת׳
 וְכוּ׳. וְעַל־יָדֵי מְחָאֵת כְּף׳,
 נְכַלְלִים שְׂמַאל בְּיָמִין וְיָמִין בְּשְׂמַאל,
 וְנַעֲשִׂים 'אַחֲדוּת׳.

וְזֶה פְּרוּשׁ (תְּהִלִּים מז, ב): "כָּל הָעַמִּים תִּקְעוּ
 כָּף" - לְשׁוֹן ה'הִתְחַבְּרוּת׳, כִּי שְׁנֵי
 פְּעָמִים ע"ב ר"ו, גִּימְטְרִיא תִקְעוּ"ו׳.

ט.ו

(ח"א נט, בַּסּוּף)

הַתּוֹרָה 'תִּלְתָּת נִפְקִין מִחֵד׳ בְּסִימָן נ"ח,
 וְזֵאת הַתּוֹרָה שֶׁל 'הֵיכַל הַקֹּדֶשׁ׳

(סִימָן נ"ט), שְׁנֵיהֶם נִאֲמְרוּ כְּאֶחָד בְּתוֹרָה אַחַת
 עַל פְּסוּק (תְּהִלִּים פט, טז): "אֲשֶׁר־י הָעַם יִדְעֵי
 תְּרוּעָה".

אֲדָ אַחֲר־כֵּן כְּשִׁכְתְּבֶם, חֲלָקֶם לְשְׁנֵי
 תּוֹרוֹת. וּכְשֶׁקִּבְּלָתִי מֵאִתּוֹ תּוֹרוֹת אֵלוֹ
 בְּכַתֵּב, אָמַר לִי: "חֲלָקְתִּים לְשְׁנַיִם". וְהִבְנֵתִי:
 "שְׁהִיָּה לוֹ פְּנִיָּה בְּזֶה". וְהֵשֵׁם יוֹדֵעַ פְּנִיָּתוֹ.

"אִם יִתְקַע שׁוֹפָר בְּעִיר וְעַם לֹא יִחַרְדּוּ" (עֲמוּס ג, ו)
 "מִן הַמִּצַּר קִרְאתִי יְיָ, עֲנֵנִי בְּמִרְחָב יְיָ"
 (תְּהִלִּים קיח, ה)

ט.ז

(ח"א ס, א-ב-ג-ה-ו-ז-ח-ט)

יֵשׁ 'שְׂבִילֵי הַתּוֹרָה׳ שֵׁישׁ בָּהֶם הַתְּבוּנָנוֹת
 גְּדוֹל מְאֹד, שְׂאִי-אֲפָשֶׁר לָבוֹא לָזֶה כִּי-
 אִם עַל־יָדֵי עֲשִׂירוֹת גְּדוֹל מְאֹד. - וְלָבוֹא
 לְעֲשִׂירוֹת הַזֹּאת, הוּא עַל־יָדֵי בְּחִינַת 'תְּקוּנֵי
 עֲתִיק׳, בְּחִינַת 'אַרְיִכוֹת יָמִים׳, בְּחִינַת 'זְקֵן׳.

וּבְחִינַת 'זְקֵן׳ - דְּהֵינּוּ לְהַרְחִיב וּלְהֶאָרִיךְ
 יָמָיו בְּתוֹסְפוֹת קִדְשָׁה בְּכָל פְּעַם -
 הוּא עַל־יָדֵי 'יִרְאָה׳, שְׁה'יִרְאָה׳ מְבִיאָה
 'תוֹסְפוֹת קִדְשָׁה׳ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם.

כִּי ה'יִרְאָה׳ שׁוֹמֵרֵת מֵה'הַפֶּךְ שֶׁל עֲשִׂירוֹת׳
 דְּהֵינּוּ 'עֲנִיּוֹת׳, שְׂבָא עַל־יָדֵי בְּחִינַת
 (מְשָׁלִי לֹא, ל): "שֶׁקֶר הַחֵן וְהַבֵּל הַיָּפִי", בְּחִינַת
 'חֵן שֶׁל שֶׁקֶר׳ שְׂבָא עַל־יָדֵי ה'בֵּל הַיָּפִי׳.
 דְּהֵינּוּ: מִי שֶׁאֵינּוּ נִשְׁמָר מִיָּפִי הַנְּשִׂים, עַל־
 יִדְיָזָה יֵשׁ לוֹ תְּאוּזוֹת שֶׁל אֵלוֹ הַחַנוּת שֶׁל
 שֶׁקֶר, וְיִרְאָה הוּא הַפֶּךְ מִזֶּה וְכוּ׳.

ו'הַתְּגַלּוֹת-ה'יִרְאָה׳ - הוּא עַל־יָדֵי
 'פְּקִידוֹת עֲקָרוֹת׳. כִּי
 עַל־יָדֵי 'לְדָה׳ נִתְּגַלָּה 'יִרְאָה׳, בְּחִינַת (תְּהִלִּים

מח, ז): "וְרַעְדָה אֶחְזַתֶם שָׁם, חֵיל בְּיֹלְדָה", כפי ה'לדה' בן 'התגלות היראה'. פי כשנפקדה עקרה אחת, נתגלה יראה, וכשנפקדו הרבה עקריות, נתגלה היראה ביותר.

וְעַל־כֵּן בְּ"בְרֵאש־השנה, הִיָּה פְקִידַת יִצְחָק" (בראש־השנה יא), שֶׁהוּא תִקְוָה הַתְּגָלוֹת הִירָאָה מְאֹד, בְּחִינַת: "פֶּחַד יִצְחָק" (בראשית לא, מב). פי "כְּשֶׁנִּפְקְדָה שָׂרָה, נִפְקְדוּ בְּמָה עֶקְרוֹת עִמָּה" (בראשית־רבה נג). וְעַל־יְדֵי לֵדַת יִצְחָק שֶׁהוּא הַתְּגָלוֹת הִירָאָה, עַל־יְדֵי־זֶה נִמְשָׁךְ 'אַרְיֵכוֹת יָמִים', בְּחִינַת 'זָקֵן', בְּבִחִינַת: "יִרְאֵת ה' תּוֹסִיף יָמִים" (משלי י, כז).

וּפְקִידוֹת־עֶקְרוֹת נַעֲשֶׂה - עַל־יְדֵי שְׁמַעוֹרְרִין בְּנֵי אָדָם מְשַׁנְתֶּם, שֶׁנִּפְלוּ לְבִחִינַת 'שָׁנָה' עַל־יְדֵי תְאוּזוֹת וּמַעֲשִׂים רָעִים.

וַיֵּשׁ אַנְשִׁים כְּשָׂרִים שֶׁנִּפְלְתֶם הוּא עַל־יְדֵי 'אֲכִילָה' וְכוּ'. וְצָרִיךְ לְעוֹרְרוֹ מְשַׁנְתּוֹ. וְצָרִיךְ תִּכְוָה כְּשֶׁמִּתְעוֹרֵר - לְהִירָאוֹת לוֹ פָּנָיו, וְלִהְלַבֵּשׁ אוֹתוֹ בְּפָנָיו שֶׁנִּסְתַּלַּק מִמֶּנּוּ בְּשַׁעַת שָׁנָה.

וְצָרִיכִין לְהַלְבִּישׁ לוֹ הַפָּנִים בְּסִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַחֲמַת ג' טְעָמִים. א) כְּדֵי שְׁלֹא יִזִּיק לוֹ פֶּתָאם הָאוֹר. ב) כְּדֵי שְׁלֹא יִתְאַחֲזוּ הַחִיצוֹנִים בּוֹ. ג) כִּי הַחִיצוֹנִים הָאוֹחֲזִין בּוֹ, לֹא יִנְיְחוּ אוֹתוֹ לְצֵאת, עַל־כֵּן צָרִיךְ לְהַלְבִּישׁ פָּנָיו, כְּדֵי לְשַׁנּוֹתוֹ שְׁלֹא יִהְיֶה מְכִירִין בּוֹ.

וַיֵּשׁ שְׁמַלְבִּישִׁין הַפָּנִים שְׁלוֹ בְּסִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁהֵן "בְּקֶרֶב שָׁנִים" (חבוקוק ג, ב), הֵינּוּ הַמַּעֲשִׂיּוֹת שֶׁל הַשְּׁבַעִים פָּנִים.

אַבְל יֵשׁ שֶׁנִּפְל מִכָּל הַשְּׁבַעִים פָּנִים, שְׁאִי־אֶפְשָׁר לְעוֹרְרוֹ כִּי־אִם עַל־יְדֵי

'סִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל שָׁנִים קְדֻמוֹנִיּוֹת' שְׁכָל הַשְּׁבַעִים פָּנִים 'שְׁבַעִים שָׁנִים' מְקַבְּלִין חֵיוֹת מְשָׁם. - וְזֶה בְּחִינַת 'עֲתִיק', בְּחִינַת 'זָקֵן' וְכוּ'.

וְעַל־יְדֵי שְׁמַעוֹרְרֵי בְנֵי־אָדָם מְשַׁנְתֶּם עַל־יְדֵי 'סִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת' - נַעֲשֶׂה בְּחִינַת (סְנַהֲדְרִין ק): "לְהַתִּיר פֶּה אֱלֹמִים, וְלְהַתִּיר פֶּה עֶקְרוֹת!"

כִּי מִקֵּדָם כְּשֶׁהָיוּ בְּבִחִינַת שָׁנָה, וְלֹא הָיוּ שׁוֹמְעִים הַתְּעוֹרְרוֹת הַחֶכֶם, וְלֹא הָיָה נִשְׁמָע לְאֲזִינֵיהֶם דְּבָרָיו - הָיוּ כְּחֹרְשִׁים, וְלֹא הָיוּ שׁוֹמְעִים בְּכָל, וְלֹא הָיָה אֶפְשָׁר לָהֶם לְדַבֵּר.

וְעַכְשָׁיו שְׁמַעוֹרְרוּ הַחֶכֶם וְשׁוֹמֵעַ דְּבָרָיו, אֲזַי יְכוּלִים לְדַבֵּר, בְּחִינַת "לְהַתִּיר פֶּה אֱלֹמִים".

וְעַל־יְדֵי־זֶה הוּא בְּחִינַת: "לְהַתִּיר פֶּה עֶקְרוֹת" - כִּי זֶה הַדְּבָר שֶׁהִיָּה מְצַמְצֵם אֶצְלָם כֹּל־כַּף זֶה זְמַן רַב, שֶׁהָיוּ חֹרְשִׁים וְאֱלֹמִים - עַכְשָׁיו כְּשִׁיּוֹצֵא הַדְּבָר, הוּא יוֹצֵא בְּכַח גְּדוֹל. וְזֶה הַכַּח בָּא לְכָלִי הוֹלְדָה, דְּהֵינּוּ 'בְּטַחְנֵי הַדּוֹר'.

וְזֶה בְּחִינַת 'שׁוֹפֵר' - כִּי 'שׁוֹפֵר' הוּא בְּחִינַת 'הַתְּעוֹרְרוֹת הַשָּׁנָה', כְּמוֹכָא (רמב"ם הלכות תשובה פ"ג ה"ד): "ש' שׁוֹפֵר' מְרַמֵּז בְּחִינַת: 'עוֹרְרוּ יְשָׁנִים מִתְרַדְּמֵתְכֶם'". - וְעַל־יְדֵי־זֶה הוּא בְּחִינַת: "לְהַתִּיר פֶּה אֱלֹמִים וְלְהַתִּיר פֶּה עֶקְרוֹת" כַּנ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת: "תְּקִיעָה, שְׁבָרִים, תְּרוּעָה".

"תְּקִיעָה" - הוּא בְּחִינַת 'הַעֲדָר הַדְּבָר', בְּחִינַת (משלי ו, א-ב): "תְּקַעְתָּ לְזָר כַּפְיָה, נִזְקַשְׁתָּ בְּאִמְרֵי פִיךָ".

"תְּרוּעָה" - הוא בְּחִינַת הַדְּבוּר, בְּחִינַת (שם י, כא): **"שִׁפְתַי צְדִיק יִרְעוּ רְבִים"**.

"שְׁבָרִים" - זֶה בְּחִינַת בְּטָחוֹן, בְּחִינַת (תהלים קמו, ה): **"שִׁבְרוּ עַל ה' אֶלְקֵינוּ"**, בְּחִינַת פְּלִי הוֹלָדָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ישעיה סו, ט): **"הֲאֵנִי אֲשִׁבִיר וְלֹא אוֹלִיד"**.

כִּי עַל־יְדֵי הַשּׁוֹפָר, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּעוּרְרוֹת הַשָּׁנָה - עַל־יְדֵי־זֶה הוּא בְּחִינַת: **"לְהַתִּיר פֶּה אֱלֹמִים, וְלְהַתִּיר פֶּה עֲקֻרוֹת" בְּנ"ל**.

דְּהִינּוּ: שִׁפְחַת הַדְּבוּר הַיּוֹצֵא בְּכַח מֵאֲלוֹ שֶׁנִּתְעוּרְרוּ מִשְׁנָתָם, שֶׁמִּתְחַלֵּה הָיוּ בְּבְחִינַת הַעֵדֶר הַדְּבוּר, כִּי הָיוּ פְּחַרְשִׁים וְאֱלֹמִים בְּנ"ל, וְעַכְשָׁיו בְּשִׁמְעוּרְדָם מִשְׁנָתָם לְהַשִּׁם־יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁשׁוֹמְעִים הַתְּעוּרְרוֹת הַחֲכָמִים־הָאֵמֶת, אֲזִי מִתְחִילִין לְדַבֵּר בְּנ"ל. וְזֶה הַדְּבוּר בָּא לְתוֹךְ פְּלִי הוֹלָדָה, שֶׁהֵם בְּחִינַת בְּטָחוֹנֵי הַדּוֹר בְּנ"ל.

וְעַל־יְדֵי־זֶה נַעֲשֶׂה פְּקִידוֹת עֲקֻרוֹת, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת רֹאש־הַשָּׁנָה, שְׂאֵז נִפְקְדָה שָׂרָה וְכוּ' בְּנ"ל. וְכַל־זֶה הוּא בְּחִינַת שׁוֹפָר שֶׁתּוֹקְעִין בְּרֹאש־הַשָּׁנָה, בְּחִינַת **"תְּקִיעַת תְּרוּעָה שְׁבָרִים"**.

וְעַל־יְדֵי פְּקִידוֹת עֲקֻרוֹת, נִתְגַּלֶּה יְרָאָה בְּנ"ל - זֶה בְּחִינַת שׁוֹפָר, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (עמוס ג, ו): **"אִם יִתְקַע שׁוֹפָר בְּעִיר וְעַם לֹא יִחְרְדוּ" וְכוּ'**.

וְזֶה בְּחִינַת שׁוֹפָר - שֶׁהוּא קָצֵר מְלֻמְעָלָה וְרָחֵב מְלֻמְטָה" (שְׁלַח־עֲרוּף, אֲרַח־חַיִּים תִּקְצַ, ט; ר"ן רֹאש־הַשָּׁנָה כז), בְּחִינַת (תהלים קיח, ה): **"מִן הַמִּצַּר קָרָאתִי יְיָ, עֲנֵנִי בְּמִרְחֵב יְיָ"**, כְּמוֹכָא (שְׁעַר־הַפְּנּוֹת, רֹאש־הַשָּׁנָה דְרוֹש ז).

כִּי עַל־יְדֵי הַשּׁוֹפָר הוּא הַתְּגַלּוֹת הַיְרָאָה בְּנ"ל, שֶׁעַל־יְדֵהּ זוֹכִין לְאֲרִיכוֹת־יָמִים, דְּהִינּוּ: לְהַרְחִיב וּלְהַאֲרִיךְ יָמָיו בְּתוֹסְפוֹת קֹדֶשׁה יִתְרָה בְּכַל־עֵת, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת "קָצֵר מְלֻמְעָלָה וְרָחֵב מְלֻמְטָה", בְּחִינַת (ישעיה לג, ו): **"יִרְאֵת ה' הִיא אוֹצְרוֹ"**, בְּחִינַת (בְּרָכוֹת סא): **"עֲשֵׂאָה כְּאוֹצֵר"**.

וְזֶה בְּחִינַת תְּקוּנֵי עֵתִיק, בְּחִינַת אֲרִיכוֹת יָמִים, בְּחִינַת זְקֵן - כִּי הַזְּקֵן גַּם־כֵּן קָצֵר מְלֻמְעָלָה וְרָחֵב מְלֻמְטָה, כְּמוֹכָא בְּפִנּוֹת' (שְׁעַר־הַפְּנּוֹת שם): שֶׁתְּקוּנֵי דְקֵנָא הֵם בְּחִינַת: **"מִן הַמִּצַּר קָרָאתִי וְכוּ', עֲנֵנִי בְּמִרְחֵב וְכוּ'"** - שֶׁמִּתְחַלֵּה הִיא קָצֵרָה, וְאַחֲרֵי־כֵן הוֹלְכֵת וּמִתְרַחֶבֶת וְכוּ', שֶׁזֶה זוֹכִין עַל־יְדֵי יְרָאָה בְּנ"ל, שֶׁכַּל־זֶה הוּא בְּחִינַת שׁוֹפָר.

נִמְצָא: שֶׁעַל־יְדֵי הַשּׁוֹפָר, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַתְּעוּרְרוֹת הַשָּׁנָה, וְעַל־יְדֵי־זֶה נַעֲשֶׂה פְּקִידוֹת עֲקֻרוֹת - עַל־יְדֵי־זֶה נִתְגַּלֶּה יְרָאָה, וְיְרָאָה מְכַנִּיעַ אֶת "הַבֵּל הַיְפִי" (מְשָׁלִי לֹא, ל).

וְזֶה בְּחִינַת הַהֲבָלִים שֶׁל הַשּׁוֹפָר, כִּי הֵם בְּחִינַת הַבֵּל הַיְפִי, כִּי שׁוֹפָר לְשׁוֹן יְפִי, בְּחִינַת: **"שִׁפְרוּ מַעֲשֵׂיכֶם"** (ויקרא־רַבָּה כט, ו; מְדַרְשׁ תְּהִלִּים פא). הִינּוּ: שֶׁעַל־יְדֵי הַהֲבָלִים שֶׁל הַשּׁוֹפָר, נִכְנָע הַבֵּל הַיְפִי - כִּי שׁוֹפָר הוּא בְּחִינַת הַתְּגַלּוֹת הַיְרָאָה.

וְלְקוּטֵי־עֲצוֹת, מוֹעֲדֵי ה', רֹאש־הַשָּׁנָה ד: תְּקִיעַת־שׁוֹפָר בְּרֹאש־הַשָּׁנָה, הוּא בְּחִינַת הַתְּעוּרְרוֹת הַשָּׁנָה, שֶׁמְעוּרְרִין בְּנֵי הָעוֹלָם מִהַשָּׁנָה, שֶׁלֹּא יִבְלוּ יְמֵיהֶם בְּשָׁנָה חֲסִין־שְׁלוֹם.

וְעַל יְדֵי שֶׁמְעוּרְרִין אוֹתָם מִהַשָּׁנָה, נִמְשָׁךְ הַדְּבוּר בְּכַח גְּדוּל, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִמְשָׁךְ בְּטָחוֹן וּפְקִידוֹת עֲקֻרוֹת. וְעַל־יְדֵי־זֶה נִמְשָׁךְ יְרָאָה גְּדוּלָה. וְעַל־יְדֵי הַיְרָאָה, נְצוּלִין מִנְאוּף, וּמִהַבֵּל הַיְפִי, וּמִחַן שֶׁל שִׁקָּר. וְזוֹכִין לְאֲרִיכוֹת יָמִים וְקוֹדֶשׁה.

לְהֶאֱרִיךְ וּלְהִרְחִיב כָּל יוֹם מִימֵי חַיָּיו שֶׁבֵּא אַחֲרֵיכֶם.
בְּתוֹסְפוֹת קִדְשָׁה וְטָהָרָה. וְעַל־יְדִיזָה זוֹכִין לְעֲשִׂירוֹת גְּדוֹל
דְּקִדְשָׁה, שֶׁעַל־יָדוּ זוֹכִין לְהִתְבּוֹנְנוֹת גְּדוֹל מְאֹד.

וְכַל־זֶה זוֹכִין, עַל־יְדֵי תְקִיעוֹת שׁוֹפָר שֶׁל רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה
אֲצֵל הַצְּדִיקֵי־אֲמֵת שִׂיזְעִין לְהַמְשִׁיךְ כָּל הַתְּקוּנִים
הָאֵלֶּה.

"בְּשִׂמְךָ יִגִּילוֹן כָּל הַיּוֹם וּבַצְּדִיקְתְּךָ יְרוֹמוּ"
(תְּהִלִּים פֶּט, יז)

יז.

(ח"א קעה)

עֵקֶר מַעֲלַת הַבְּכִיָּה הוּא, בְּשִׂיָּהּ מַחֲמַת
שְׂמֻחָה וְחִדּוּהָ. וְזֶה 'בְּכִי"ה' הוּא
רֵאשִׁי־תְבוּת: "בְּשִׂמְךָ יִגִּילוֹן כָּל הַיּוֹם"
(תְּהִלִּים פֶּט, יז) - **שֶׁעֵקֶר הַבְּכִיָּה שֶׁתְּהִיָּה מַחֲמַת**
שְׂמֻחָה בְּשִׂמּוֹת־יִתְבָּרֵךְ.

[חַיֵּי־מוֹהָר"ן יג: שָׂאֵל לְאַחַד אִם בָּכָה בְּרֵאשִׁי־הַשָּׁנָה.
וְאָמַר אַז: שֶׁעֵקֶר הַבְּכִיָּה בְּשִׂיָּהּ מַחֲמַת שְׂמֻחָה. וְגָלָה אֲז
עֲנִין הַנִּפְלָא (תוֹרַת הַנִּי"ל): **"בְּשִׂמְךָ יִגִּילוֹן כָּל הַיּוֹם"**
(תְּהִלִּים פֶּט, יז), שֶׁהוּא רֵאשִׁי־תְבוּת **'בְּכִי"ה'**].

[חַיֵּי־מוֹהָר"ן צו: רַבְּנֵנוּ ז"ל סִפֵּר בִּימֵי אֲלוּל, שֶׁחָלַם לוֹ:
שֶׁהָיָה רוֹצֵה לְכַנֵּס בְּבֵית לְשִׁמְעַע קוֹל שׁוֹפָר, וְעָבַר לִפְנֵי
בֵּית אֶחָד, וְשָׁמַע: שֶׁשָּׂם מְזֻמְרִין וּמִפִּין פַּה אֵל פֶּה,
וּמְרַקְדִין מְאֹד, וְשִׁמְחִין בְּקַפְּיֹצוֹת וְרַקוּדִין גְּדוֹלִים, כְּדָרֵךְ
הַשְּׂמֻחִים וְהַשׁוֹחֲקִים מְאֹד. עֲנִיתִי וְאָמַרְתִּי: **"הֲלֹא לְכָאן**
בּוֹדָאֵי טוֹב לְכַנֵּס לְשִׁמְעַע קוֹל שׁוֹפָר" וְכוּ'.

אַחֲרֵיכֶם שְׁלַח הַשֵּׁם בְּלִבִּי, שֶׁמְרַמֵּז בְּפִסּוּק: **'שׁוֹפָר' הִיא**
בְּחִינַת רְנָה וְשְׂמֻחָה, כִּי (תְּהִלִּים קכו, ב): **"אֲז יִמְלֹא שְׂחֹק**
פִּינִי וּלְשׁוֹנִי רְנָה" רֵאשִׁי־תְבוּת **'שׁוֹפָר'.** וְעַל־כֵּן אַחֲרֵי
פִּסּוּק (שָׁם פֶּט, טז): **"אֲשֶׁרֵי הָעַם יִדְעֵי תְרוּעָה"** וְכוּ', כְּתִיב
(שָׁם שָׁם, יז): **"בְּשִׂמְךָ יִגִּילוֹן כָּל הַיּוֹם."**

וְעִין בְּמָקוֹם אַחֲרֵי (תוֹרַת הַנִּי"ל): **"שֶׁעֵקֶר הַבְּכִיָּה צְרִיכָה**
לְהִיּוֹת מְתוּחָה שְׂמֻחָה," כִּי **'בְּכִיָּה'** הִיא רֵאשִׁי־תְבוּת:
"בְּשִׂמְךָ יִגִּילוֹן כָּל הַיּוֹם"].

יח.

(ח"א ריא)

מָה שֶׁהַעוֹלָם נוֹסְעִין עַל רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה
לְצַדִּיקִים:

כִּי עֵקֶר הַמְּתַקֵּת־הַדִּינִין, אֵינִי אֶלָּא עַל־
יְדֵי 'קִדְשָׁת וְטָהָרַת הַמַּחְשְׁבוֹת,' כִּי שָׂם
שָׂרְשָׁם. כְּמוֹבֵא בְּזֶה־ר (זֶה־ר פְּקוּדֵי רַנֵּד): "כֹּלֵא
בְּמַחְשְׁבָה אֲתַבְּרֵנוּ."

וְאִי־אֶפְשָׁר לְבוֹא לְמַחִין זָכִים, אֶלָּא עַל־
יְדֵי 'הַתְּקַשְׁרוֹת לְצַדִּיקִים,'
כְּמוֹ שְׁכַתוּב (שְׁמוֹת יג, יט): "וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת
עֲצָמוֹת יוֹסֵף" - הוּא בְּחִינַת 'מַחִין'.
וַיִּוְסַף' - הוּא בְּחִינַת 'צַדִּיק'.

הֵינִי: שְׂאִין שְׁלֵמוֹת לְמַחִין, אֶלָּא עַל־יְדֵי
'הַתְּקַשְׁרוֹת לְצַדִּיקִים' - וְרֵאשִׁי־
הַשָּׁנָה' הוּא מְקוֹר הַדִּינִים שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה,
וְצָרִיךְ לְטַהֵר מַחְשְׁבָתוֹ כְּדֵי לְהַמְתִּיקֵם,
וּבְשִׁבְלִיזָה נוֹסְעִין לְצַדִּיקִים, כְּדֵי לְזַכּוֹת
לְקִדְשַׁת הַמַּחְשְׁבָה.

יט.

(ח"א רעט)

יֵשׁ שְׂאוֹמְרִים תוֹרָה מְלֻמְטָה לְמַעְלָה,
וְהִיא מְלֻמְטָה רְחֵבָה מְאֹד, שֶׁלְמֻטָה
מְרַחֲבִין הַדָּבָר וּמְגַדִּילִין אוֹתוֹ מְאֹד, וְלְמַעְלָה
הוּא קֶצֶר, וְהוֹלֵךְ וּמְקַצֵּר וְעוֹלָה, עַד
שֶׁלְמַעְלָה מַעְלָה הוּא קֶצֶר מְאֹד מְאֹד, וְלֹא
נִשְׂאָר מְמַנָּה כְּלוּם רַק מְעַט מְעַט, כִּי בּוֹדָאֵי
יֵשׁ שָׂם אֵיזָה נִיצוּץ הַקְּדוּשָׁה.

אֲבָל יֵשׁ לְהַפְּךְ: שְׂאוֹמְרִים תוֹרָה מְלֻמְטָה
לְמַטָּה, וְשָׂם לְמַעְלָה הִיא רְחֵבָה מְאֹד
מְאֹד, וְכֹל מָה שִׂיזְרְדַת לְמַטָּה, מִתְּקַצֶּרֶת
וַיִּזְרְדַת, עַד שֶׁלְמֻטָּה הִיא קֶצֶרָה מְאֹד וְהִיא
רַק מְעַט מְעַט.

אך יש שלש מדות שהם מחריבי ירושלים. (א) תאנות־ממוך. (ב) תאנות־אכילה. (ג) תאנות־משגל. שהם מפסידים היראה שבלב.

ולתקנם: הוא על־ידי ה'דעת', להמשיך הדעת אל הלב. כי ה'דעת' הוא בחינת 'שלש מחין', והם בחינת 'שלש רגלים' - כי כל 'רגל' הוא בחינת 'התחדשות המחין', שנמשך שכל חדש לתקן שלש מדות אלו.

ועל־ידי 'בגין ירושלים', תקון שלמות היראה שבלב - נברא 'מלאך' שמשפיע נבואה לכלי הנבואה. ועל־ידי ה'שפעת הנבואה', נגאלת ונפדיית התפלה מן הגלות.

ואזי יכולין לעשות ראש־השנה! - כי בשאדם יושב לדבר בחברו, זה בחינת 'ראש־השנה' שהוא 'יומא דדינא', שיושב ודן את חברו. וצריך לזהר מזה מאד, ולהסתפל על עצמו היטב אם הוא ראוי לזה לשפט את חברו, "כי המשפט לאלקים הוא" (דברים א, יז).

כי רק הוא יתברך לבדו ראוי לשפט את האדם, כמו שאמרו רז"ל (אבות פ"ב מד): "אל תדין את חברך עד שתגיע למקומו" - ומי יכול לידע ולהגיע למקום חברו, כי אם השם־יתברך, "שהוא מקומו של עולם ואין העולם מקומו" (בראשית־רבה סח, ט), וכך אחד ואחד יש לו מקום אצלו יתברך.

ועל־כך הוא לבדו יתברך יכול לדון את האדם, כי הוא בעל הרחמים, ובודאי הוא מקים בנו: "הוי דן את כל האדם לכף זכות" (אבות פ"א מ"ו).

וכן בהתעוררות מלמטה, צריך שיהיה מלמטה קצר, בבחינות (תהלים סו, יד): "ודבר פי בצר לי", בבחינת 'שופר', הינו: שיהיה הצד הצר והקצר אלי, אצל פני, בבחינות 'שופר', שהרחב הוא למעלה, והקצר הוא למטה אצל הפה.

וכמו שמצינו אצל דוד בכל תפלותיו: שההתחלה היה מן המצר והדחק, שהיה צר לו מאד, בגון מחמת שנפל עליו צרות אבשלום או צרת נבל וכדומה, ואחר־כך בא באותו תפלה לתוך רוח־הקדוש.

"תקענו בחדש שופר בכסה ליום חגנו" (תהלים פ"א, ד)

"מן המצר קראתי יְיָהּ, ענני במרתב יְיָהּ"

(תהלים קיח, ה)

נ.

(ח"ב א, א-ב ג-ד ה-ו ח-י ז)

איש הישראלי נברא, שיהיה לו ממשלה על המלאכים. אך צריך לשמר עצמו מאד, ולראות שיהיה לו פח לעמד בממשלה זו, שלא יקנאו בו מלאכי־השרת ויפילו אותו חס־ושלום.

והעצה על־זה: לקשר עצמו עם נשמות ישראל, בחינת 'פסא הכבוד'. ולזה צריך לידע מקור כל הנשמות ומקור חיותם, והעקר לידע כל מפרסמי־הדור, כי יש פמה מפרסמים שהם בשקר, והם רק על־ידי עזות - ואז הוא מקשר עם כל פרטי נשמות ישראל.

ולחביר את המפרסמים איזהו על־ידי עזות - הוא על־ידי 'בגין ירושלים', בחינת הלב.

וְאֵנּוּ רוֹאִין רַחֲמָנוּתוֹ בַּמָּה שֶׁקָּבַע לָנוּ
 'רֹאש־הַשָּׁנָה' שֶׁהוּא 'יוֹם־הַדִּין',
 בְּרֹאש־חֹדֶשׁ - כִּי זֶה הוּא חֹסֵד גָּדוֹל - שְׂאֵז
 הוּא כְּבִיכּוֹל בְּעַצְמוֹ מִבְּקֵשׁ כַּפָּרָה, בְּבַחֲיִנַת:
 "הִבִּיאוּ עָלַי כַּפָּרָה" הַנֶּאֱמָר בְּרֹאש־חֹדֶשׁ
 (שְׁבוּעוֹת ט: חוֹלִין ס:). - וְעַל־כֵּן אֵין לָנוּ בּוֹשָׁה
 בְּ'יוֹם־הַדִּין' לְבַקֵּשׁ כַּפָּרָה, מֵאַחַר שֶׁהוּא
 בְּעַצְמוֹ מִבְּקֵשׁ אֵז כַּפָּרָה.

גַּם עַל־יְדֵי שֶׁהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ בְּעַצְמוֹ כְּבִיכּוֹל
 בָּא לְיַדֵּי זֶה שֶׁיַּצְטָרֵךְ לוֹמַר: "הִבִּיאוּ
 עָלַי כַּפָּרָה", הֵינּוּ שֶׁעָשָׂה דָבָר שֶׁהֲצָרָה
 לְהִתְחַרֵּט עָלָיו וְלוֹמַר: "הִבִּיאוּ עָלַי" וְכו' -
 עַל־כֵּן אֵין לָנוּ בּוֹשָׁה לְבּוֹא לְפָנָיו בַּחֲטָאֵינוּ
 לְבַקֵּשׁ עֲלֵיהֶם כַּפָּרָה וּלְהִתְחַרֵּט עֲלֵיהֶם, כִּי
 גַּם הוּא יִתְבָּרַךְ עָשָׂה דָבָר שֶׁהֲצָרָה לְהִתְחַרֵּט
 עָלָיו כַּנ"ל - כִּי אֵיךְ הֵינּוּ מְרִימִין פְּגִינוֹ
 לְבַקֵּשׁ כַּפָּרָה מֵאַתּוֹ יִתְבָּרַךְ.

נִמְצָא: שְׂאֵנּוּ רוֹאִין גָּדֹל רַחֲמָנוּת שְׁלוֹ.
 עַל־כֵּן הוּא לְבַדּוֹ יִתְבָּרַךְ רְאוּי לְדוֹן
 אֶת הָעוֹלָם, כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ יוֹדַע מְקוֹם כָּל
 אֶחָד וְאֶחָד, כִּי כָל הַמְּקוֹמוֹת הֵם אֶצְלוֹ
 יִתְבָּרַךְ, כִּי "הוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְאֵין
 הָעוֹלָם מְקוֹמוֹ" כַּנ"ל.

כִּי אִף־עַל־פִּי שְׂאֵנּוּ מוֹצְאִים מְקוֹמוֹת
 שֶׁהֵיָה בָּהֶם הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה, כַּגּוֹן
 בְּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ - אֵין הַפְּגִנָה חֲסִי־שְׁלוֹם
 שֶׁנִּתְצַמְצַם שָׁם אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ. רַק מִחֲמַת
 שֶׁהֵיָה שָׁם דְּבָרִים נְאִים וְכו', עַל־כֵּן הַמְּשִׁיךְ
 לְשָׁם קֹדֶשְׁתּוֹ יִתְבָּרַךְ. אָבֵל הוּא יִתְבָּרַךְ "אֵין
 הָעוֹלָם מְקוֹמוֹ, רַק הוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם".

וְעַל־כֵּן הוּא יִתְבָּרַךְ יְכוֹל לַעֲשׂוֹת רֹאש־
 הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא 'יוֹם־הַדִּין', כִּי הוּא
 מְקַיֵּם: "אֵל תִּדִּין אֶת חֲבֵרְךָ עַד שֶׁתִּגְיַע
 לְמְקוֹמוֹ", כִּי "הוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם" כַּנ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים צג, ה): "לְבֵיתְךָ נֶאֱוָה
 קֹדֶשׁ, ה' לְאָרֶךְ יָמִים".

הֵינּוּ: שֶׁהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ הַמְּשִׁיךְ רַק קֹדֶשְׁתּוֹ
 לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ, מִחֲמַת שֶׁהֵיָה שָׁם
 דְּבָרִים נְאִים, אָבֵל הוּא יִתְבָּרַךְ בְּעַצְמוֹ "אֵין
 הָעוֹלָם מְקוֹמוֹ", רַק "הוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם".

וְעַל־כֵּן: "ה' לְאָרֶךְ יָמִים" - הֵינּוּ שֶׁהוּא
 יִתְבָּרַךְ יְכוֹל לַעֲשׂוֹת רֹאש־
 הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא "יוֹמָא אַרִיכְתָּא" (עֵינן בִּיצֵחַ דִּדּוֹ).

וְמִי שְׂאוּחֵז בְּבַחֲיִנַת 'כַּפֶּסֶת הַכְּבוֹד', בְּבַחֲיִנַת
 'שְׂרָשֵׁי הַנְּשֻׁמוֹת' - הוּא גַּם־כֵּן בְּחִינַת
 'מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם', בְּבַחֲיִנַת (שְׁמוֹעַל־א ב, ח):
 "וְכַפֶּסֶת כְּבוֹד יִנְחֹלֶם, כִּי לֹה' מִצְקֵי אֶרֶץ וַיִּשֶׁת
 עֲלֵיהֶם תִּבֵּל".

דְּהֵינּוּ: עַל־יְדֵי בְּחִינַת 'כַּפֶּסֶת הַכְּבוֹד', 'שְׂרָשֵׁי
 הַנְּשֻׁמוֹת' - עַל־יְדֵי־זֶה הוּא 'מְקוֹמוֹ
 שֶׁל עוֹלָם', בְּחִינַת: "וַיִּשֶׁת עֲלֵיהֶם תִּבֵּל" -
 וְעַל־כֵּן הוּא יְכוֹל לַעֲשׂוֹת רֹאש־הַשָּׁנָה'.

וְזֶה פְּרוּשׁ (תְּהִלִּים פא, ד): "תִּקְעוּ בַּחֹדֶשׁ
 שׁוֹפֵר בַּכֶּסֶף לְיוֹם חֲגֵנוּ".

"תִּקְעוּ" - זֶה בְּחִינַת הַמְּשַׁלָּה הַנ"ל,
 בְּחִינַת: "וְתִקְעֵתִיו יָתֵד בְּמְקוֹם
 נְאֻמָּן", שֶׁהוּא בְּחִינַת 'מְשַׁלָּה', כְּמוֹ שֶׁתִּרְגַּם
 יוֹנָתָן עַל־זֶה הַפָּסוּק: "וְאַמְנִינָה אִמְרָכָל
 מִהִימָן מְשַׁמֵּשׁ בְּאַתֵּר קַיִם".

"בַּחֹדֶשׁ" - זֶה בְּחִינַת 'הַתְּחַדְּשׁוֹת הַמַּחֲיָן'
 שֶׁבְּ'שִׁלְש־רִגְלִים', בְּבַחֲיִנַת (שָׁם
 קד, יט): "עָשָׂה יְרַח לְמוֹעֲדִים" - שֶׁכָּל
 הַמוֹעֲדִים וְהַרְגְּלִים הֵם עַל־יְדֵי 'חֲדוּשׁ הַיְרַח'.

"שׁוֹפֵר" - זֶה בְּחִינַת הַ'לֵב' שֶׁנִּזְוֶן
 מ'שׁוֹפְרָא דְשׁוֹפְרָא' (זֶהר פְּנִיחַס רטז
 רכא. וְעֵינן תְּקוּנַיִת־זֶהר תְּקוּן כֹּא־מט).

גם "שופר" - הוא בחינת 'יראה', בבחינת
(עמוס ג, ו): **"היתקע שופר בעיר ועם לא**
יחרדו".

גם "שופר" - הוא בחינת 'נבואה', בבחינת
(ישעיה נח, א): **"הרם בשופר קולך"**.

גם "שופר" - הוא בחינת 'תפלה', בבחינת
(תהלים קיח, ה): **"מן המצר קראתי יי"**
וכו'. וזה בחינת 'מצר השופר ומרחב
השופר" (שלקון ערוך ארחתיים תקצ, ט; ר"ן ראש־
השנה כז: שעריהפנות, ראש־השנה דרוש ז; ברית־כהנת-
עולם, מאמר אילו של יצחק פרק ל).

גם [שופר] - הוא בחינת 'שיח השדה"
(בראשית ב, ה), שחוזרין כחם לתוך
התפלה, בבחינת: **"ויצא יצחק לשוח בשדה"**
(שם כד, סג) **כנ"ל. וזה בחינת 'שופר', בבחינת**
(יהושע ו, ה): **"במשוף בקרן היובל" - ראשי**
תבות: "ויצא יצחק לשוח בשדה" כנ"ל.

ועל־ידי כל הבחינות אלו: "בכסא ליום
חגנו" - הינו 'ראש־השנה' - פי
על־ידי־זה יכולין לעשות 'ראש־השנה' כנ"ל.

[חיי־מוהר"ן פד: מה שספר קדם ראש־השנה תקס"ט,
סוף קיץ תקס"ח - ובאותו העת הביא לו השוחט
מטעפליק כסא נפלאה. - וסמוך לזה ספר זאת: שראה
במראה או בחלום, שהביאו לו כסא, והיה אש סביבה.
והלכו כל העולם אנשים ונשים וטף לראותה. וכשהזרו
משם, אזי תכף נתקשרו זה עם זה, ונעשה שדוכים
ביניהם. וגם כל מנהיגי־הדור כלם הלכו לראותה.
ושאלתי: "כמה היא רחוקה, ומפני מה תכף נעשו
שדוכים"?! - והלכתי והקפתי סביבם לילך שם.

ושמעתי: **"שהולך ובא ראש־השנה"!** - והייתי מספק אם
לחזר אם להתעבב שם, והייתי נבון בדעתי, ואמרתי בלבי:
"איך אפשר בכאן על ראש־השנה"?! - ואמרתי בדעתי:
"לפי הגוף חלוש שיש לי, למה לי לחזר"?! - והייתי שם!

ובאתי להפסא, וראיתי שם ראש־השנה, 'ראש־השנה'
ממש. וכן 'יום־כפור', 'יום־כפור' ממש. וכן 'סכות',
'סכות' ממש. גם שמעתי שהיו צועקים (ישעיה א, יד):
"חדשיכם ומועדיכם שנאה נפשי", מה לכם לדון את

העולם, 'ראש־השנה' בעצמו ישפט. וברחו כלם עם כל
מנהיגי־הדור, כלם ברחו.

וראיתי שם: שהיה הקוק על הכסא, כל צורות של כל
ברואי עולם, וכל אחד היה הקוק עם בתזוגו אצלו.
ובשבי־לזה נעשין תכף 'שדוכים', פי כל אחד מצא שם
ויראה בתזוגו.

ונפל בדעתי, שפסוק (דניאל ג, ט): **"כ'רסיה ש'בבין ד'י**
ניור", ראש־תבות 'שדכ'ן', פי על ידי הכסא נעשין
'שדוכין' כנ"ל. - גם 'פרס'ה', ראש־תבות: **"ראש**
השנה יום כפור ס'בות". - ועל־כן **"בשמיני־עצרת**
זווגא דמטרוניתא" (זהר ויקרא צו). ושאלתי: **"מה יהיה**
פרנסתי"?! - ואמרו לי: "שאהיה שדכ'ן"! - והאש הקוף
סביבו!

פי באמת 'ראש־השנה' היא טובה גדולה, פי הוא "מועד
שהלבנה מתכסה בו" (ראש־השנה ח: ביצה טז), שעל־זה
נאמר (חלין ס): **"הביאו עלי כפרה"**. והוא טובה גדולה
להעולם, פי על־ידי־זה אנו יכולין לבקש כפרה בראש־
השנה.

עין כל־זה בהתורה "תקעו בחדש שופר" (לקוטי־מוהר"ן
ח"ב א), **"ויבן ה' את הצלע"** (לקוטי־מוהר"ן ח"א טז). המדבר
משרשי נשמות הכלולים בכסא. עיר־שם היטב כל
התורה בלקוטי־תנינא סימן א, פי הוא פרוש על
המעשה הנ"ל. פי זאת התורה נאמרה בראש־השנה
שאחר זה הספור. והדברים סתומים ונעלמים מאד].

"תקעו בחדש שופר בנסה ליום חגנו. פי חק
לישראל הוא משפט לאלקי יעקב" (תהלים פא, ד-ה)
"היתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו" (עמוס ג, ו)
"ובכן תנן פחדך ה' אלקינו על כל מעשיתך,
ואימתך על כל מה שבראת" (תפלת ראש־השנה)
"והוציא כאור משפטינו" (מוסף ראש־השנה)

כא.

(ח"ב ה, יג'ד-טו-טז)

וזה בחינת: 'תקיעה, תרועה, שברים'.

"תקיעה" - זה בחינת (עמוס ג, ו): "היתקע
שופר בעיר ועם לא יחרדו" -
בחינת 'חרדת הגוף', בחינת 'קר־רוח', בחינת

(משלי יז, כז): "וְיָקָר רוּחַ אִישׁ תְּבוּנָה" - שְׁעַל-יְדִיָּזָה הוּא תְּקוּן הָאֱמוּנָה, עַל-יְדֵי "אִישׁ תְּבוּנָה".

"תְּרוּעָה" - זֶה בְּחִינַת (שְׁמוֹת ג, א): "וּמֹשֶׁה הָיָה רַעָה", בְּחִינַת תְּפִלִּין, הַפֶּךְ "רַעָה זִנּוּת" (משלי כט, ג).

"שְׁבָרִים" - זֶה בְּחִינַת תְּחִלּוֹת צוּדְקִים וְאֲמִתִּיּוּם, בְּחִינַת (שׁוֹפְטִים ז, טו): "אֵת מִסְפַּר הַחֲלוֹם וְאֵת שְׁבָרוֹ".

גַּם "שְׁבָרִים" - הוּא בְּחִינַת תְּקוּן הַמְּשַׁפֵּט, בְּחִינַת (תְּהִלִּים נא יט): "לֵב נִשְׁבַּר" (תְּקוּנֵי-זֶהר מ.ט), דְּהֵינּוּ מַה שֶּׁהֵלֵב נִשְׁקָה לְכַבּוֹת חֲמוּם הֵלֵב, שֶׁהוּא כְּמוֹ "נֹר דְּלוּק" (דְּנִיאל ז, ט - תְּקוּנֵי-זֶהר מ.ט), בְּחִינַת (תְּהִלִּים קד, יא): "יִשְׁבְּרוּ פְּרָאִים צְמָאִם".

כִּי עַל-יְדֵי קְלָקוּל הַמְּשַׁפֵּט, מְזָה נוֹפְלִין אֲהָבוֹת נְפוּלוֹת, וְעַל-יְדִיָּזָה הֵם מִחֲמִין הֵלֵב וּמְטַמְּאִין חֲסוּשָׁלוֹם - עַל-כֵּן צָרִיד לְהִשְׁקוֹת אֵת הֵלֵב, לְכַבּוֹת חֲמוּם הַנֶּ"ל - שְׂזָה בְּחִינַת תְּקוּן הַמְּשַׁפֵּט.

וְזֶה בְּחִינַת: "רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה, יוֹם-כְּפוּר, סְבוֹת, שְׁמִינֵי-עֶצְרַת!"

כִּי רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה הוּא בְּחִינַת תְּקוּן הָאֱמוּנָה, בְּבְחִינַת (תְּהִלִּים פט, ו): "אִף אֱמוּנָתְךָ בְּקָהֶל קְדוּשִׁים" - כִּי אִזּוֹ נִתְקַבְּצִין כָּל הַקְּהָלוֹת הַקְּדוּשׁוֹת, וְעַל-יְדִיָּזָה נִתְלַקְטִין וְנִתְקַבְּצִין כָּל לְקוּטֵי הָאֱמוּנָה - וְעַל-יְדִיָּזָה נַעֲשֶׂה תְּקוּן הַמִּחִין.

וְזֶהוּ: רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה, רֵאשׁ דִּיקָא - כִּי נַעֲשֶׂה וְנִתְתַקַּן בְּחִינַת מִחִין.

וְזֶהוּ בְּחִינַת: ה'חֲמֹשֶׁה חוֹשִׁים' שֶׁל ה'מֶחֱ, שְׁפָלָם נִמְצָאִים בְּבְחִינַת רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת רֵאשׁ וּמִחִין.

כִּי יֵשׁ חֲמֹשֶׁה חוֹשִׁים בְּהַמְּחָה, שֶׁהֵם: "רֵאִיָּה, שְׁמִיעָה, רִיחַ, טַעַם, מְשׁוֹשׁ" - וְכֻלָּם נִמְשָׁכִין מִהַמְּחָה, כִּי מִהַמְּחָה נִמְשָׁכִין גִּידִין לְכָל אֵלוֹ הַחוֹשִׁים.

'חוֹשׁ הָרֵאִיָּה' בְּרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה - הוּא בְּבְחִינַת (דְּבָרִים יא, יב):

"תְּמִיד עֵינַי ה' אֶלְקֶיךָ בַּה מִרְאשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה", "בְּרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה נִדוּן מַה יְהִי בְּסוֹפָה" (רש"י שם), שְׁבָרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה רֹזָאָה וּמִשְׁגִּיחַ עַל כָּל הַשָּׁנָה מַה יְהִי בְּסוֹפָה.

'חוֹשׁ הַשְּׁמִיעָה' - הוּא בְּחִינַת מַה שֶּׁהַשָּׁמַיִם יִתְבָּרֵךְ "שׁוֹמַע קוֹל צְעָקוֹת וּתְפִלוֹת וּתְרוּעַת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים" (מוֹסֵף רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה).

'חוֹשׁ הָרִיחַ' - זֶה בְּחִינַת (ישעיה יא, ג): "וְהָרִיחוּ בִּירְאֵת ה'", בְּחִינַת (תְּפִלוֹת יָמִים-נְנוּרָאִים): "וּבִכְן תִּן פֶּחָדָה ה' אֶלְקֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, וְאִמְתָּךְ עַל כָּל מַה שֶּׁבְּרֵאֵת".

'חוֹשׁ הַטַּעַם' - זֶה בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית כז, ד): "וַעֲשֵׂה לִי מִטַּעֲמִים כַּאֲשֶׁר אֲהַבְתִּי", "מִפְּקוּדֵיךְ דַּעֲשֵׂה" (תְּקוּנֵי-זֶהר נא.), הֵינּוּ: מַה שֶּׁהַשָּׁמַיִם יִתְבָּרֵךְ טוֹעֵם בְּרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה כָּל הַמַּעֲשִׂים-טוֹבִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל.

'חוֹשׁ הַמְּשׁוֹשׁ' - הוּא בְּיָדַיִם, כְּמוֹ שְׁכָתוּב בְּעִבּוּד-הַזָּרָה (תְּהִלִּים קטו, ז): "יְדִיָּהֶם וְלֹא יִמְשׁוּן", כִּי ה'מְשׁוֹשׁ' הוּא בְּיָדַיִם - וְזֶהוּ בְּחִינַת: "שִׁידוּ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל שְׁבִים מִרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה עַד יוֹם-הַכְּפוּרִים" (רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה יח.).

נִמְצָא: שְׁבָרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה הוּא תְּקוּן הַמִּחִין - וְעַל-יְדֵי תְּקוּן הַמִּחִין, נַעֲשִׂין בְּחִינַת "תְּפִלִּין דְּמַכְסִין עַל מַחָא"

(תקוני־זהר קטו:), כי 'תפלין' הם 'התנוצצות המחין'.

וזהו בחינת 'עשרת ימי תשובה' - כי 'תשובה' היא בחינת (ירמיה טו, יט): "אם תוציא יקר מזולל". וזהו בחינת 'תפלין שנקראו 'יקר' (מגלה טז:), וכו', כי ה'תפלין' נעשין על־ידי 'תקון המחין' וכו'.

וביום־כפור וכו'. ספה וכו'. שמיני־עצרת וכו'.

וזה בחינת 'רבי עם תלמידים' - שבשיש רבי איתי עם תלמידים, נעשה ונתתקן גם־כן כל הבחינות הנ"ל (הנזכרים שם בהתורה) - כי על־ידי קבוצת התלמידים אצל הרב, נתקבץ ונתלקט חלקי האמונה וכו'.

ועקר זמן ה'קבוצ' הוא ב'ראש־השנה', שהוא בחינת 'ראש', שאז הוא בחינת 'תקון המחין' כנ"ל. והם מאירין ומחזקין זה את זה, דהינו: כי גם בהרב עם התלמידים פשמתקבצים, יש כל בחינות החמשה חושים של המח.

'חוש הראיה' - זה בחינת מה שרואין את הרב, בבחינת (ישעיה ל, ב): "והיו עיניך ראות את מוריך", שהוא דבר גדול.

'חוש השמיעה' - הוא בחינות (איוב לו, י): "ויגל אזנם למוסר" - דהינו: מה שכל אחד ואחד שומע המוסר של הרב.

'חוש הריח' - זה בחינת הטרחות והגיעות שיש לכל אחד ואחד בשביל לנסע ולילך ולבוא אל הרב. וזה בחינת 'ריח', בחינת (שיר־השירים ג, ט): "וריח אפך", בחינת (קהלת ב, ט): "אף חכמתי

עמדה לי", "חכמתי שבאף עמדה לי" (קהלת־רבה ב), דהינו: על־ידי טרחות וגיעות - כי אי־אפשר לקבל מהרב, בייאם על־ידי טרחות וגיעות.

'חוש הטעם' - זה בחינת מה שכל אחד טועם ומרגיש מתיקות 'אמרי נעים' (לשון הפסוק משלי טז, כד) של הרב.

'חוש המשוש' - זה בחינת 'ידיים' כנ"ל - בחינת ההוצאות שיש לכל־אחד, מה שכל־אחד מוציא 'יגיע־פיו' על הוצאות לבוא לרבו. וזה בחינת 'משוש', בחינת 'ידיים', בחינת 'יגיע פיו'.

נמצא: שגם־כאן נתתקן בחינות החמשה חושים כמו ב'ראש־השנה' - והם מאירין ומחזקין זה את זה - שלפעמים נחלש בחינות החמשה חושים של 'ראש־השנה', ונתחזקין על־ידי אלו החמשה חושים של הרב עם התלמידים - וכן להפך. - גם בחינת 'תפלין', שהוא 'חותם דקדושה' - נתתקן על־ידם.

וזהו בחינת ה'ראיה'. כשה'ראיה' בשלמות - נעשין גם־כן כל הבחינות הנ"ל וכו' (עין בפנים).

וזה בחינת (הושע ג, ה): "ומשפטיך אור יצא", וכמו שאנו אומרים (מוסף ראש־השנה): "ותוציא כאור משפטינו". הינו: על־ידי ה'ראיה', "שהיא מאירת עינים" (חלין מט.) - על־ידי־זה הוא בחינת 'תקוֹן־המשפט', בחינת: "ותוציא כאור משפטינו" (עין בפנים).

וזהו (תהלים פא, דה): "תקעו בחדש שופר, בכסא ליום חגנו. כי חק לישראל הוא, משפט לאלקי יעקב".

"תִּקְעוּ" - זֶה בְּחִינַת (עֲמוּס ג, ו): **"הִיתַקַּע שׁוֹפָר בְּעִיר וְעַם לֹא יִחְרְדוּ"**, בְּחִינַת 'חֲרַדַּת הַגּוֹף', בְּחִינַת (מְשָׁלִי יז, כז): **"וְקָר רוח אִישׁ תְּבוּנָה"**, הֵינּוּ בְּחִינַת (שָׁם יא, יב): **"אִישׁ תְּבוּנוֹת"**, שְׁעַל־יָדוֹ נִתְתַּקֵּן הָאֱמוּנָה.

"בַּחֲדָשׁ שׁוֹפָר" - הֵינּוּ בְּהִתְפָּאָרוֹת חֲדָשׁ, דְּהֵינּוּ: הִתְפָּאָרוֹת וְגֵאוּהַ חֲדָשָׁה שְׁנַתְגַּלָּה. הֵינּוּ בְּחִינַת 'גְּרִים' שְׁמִכְנִיסִין גְּאוּהַ בְּיִשְׂרָאֵל, שְׁנַעֲשִׂין עַל־יְדֵי שְׁמַעְלִין הָאֱמוּנָה הַנְּפוּלָה.

"בַּכֶּסֶף" - זֶה בְּחִינַת 'תְּפִלִּין דְּמִכְסִין עַל מִתָּא' - בִּי מִהַגְּאוּהַ הַנ"ל נַעֲשֶׂה תְּפִלִּין, עַל־יְדֵי ה'מְגַנֵּי־אֶרֶץ', שְׁהֵם מְתַקְנִין וּמַעֲלִין פָּגַם הַגְּאוּהַ וְכוּ'.

"לְיוֹם חֲגֵנוּ" - הֵינּוּ 'רֹאש־הַשָּׁנָה', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'רֹאשׁ וּמַחִין', שְׁאֵז נַעֲשִׂין כָּל הַבְּחִינּוֹת.

"בִּי חֶק לְיִשְׂרָאֵל הוּא" - "חֶק לְשֵׁנָא דְּמִזְוָנָא" (בִּיצָה טז), בְּחִינַת 'תְּקוּן הַמַּאֲכָלִים'.

"מִשְׁפָּט לְאַלְקֵי יַעֲקֹב" - זֶה בְּחִינַת 'תְּקוּן הַמִּשְׁפָּט'.

זֶה ה'קוֹל' - הוּא בְּחִינַת 'קוֹל הַמּוֹכִיחַ הָרְאוּי', בְּבְחִינַת (יִשְׁעִיָּה נח, א): **"הָרֵם כְּשׁוֹפָר קוֹלְךָ וְהִגַּד לְעַמִּי פְשָׁעִם" וְכוּ'.**

בִּי הַמּוֹכִיחַ שְׂרוּצָה לְהוֹכִיחַ אֶת יִשְׂרָאֵל, וְלַהֲגִיד לָהֶם פְּשָׁעִם וְחַטָּאתָם - הוּא צְרִיךְ לְזֶה ה'קוֹל', כְּדֵי שֶׁלֹּא יִבְאִישׁ רִיחָם עַל־יְדֵי שְׁמַעוֹרֵר עֲוֹנוֹתֵיהֶם. בִּי עַל־יְדֵי זֶה ה'קוֹל' - הוּא מוֹסִיף וְנוֹתֵן בָּהֶם רִיחַ טוֹב, בִּי עַל־יְדֵי זֶה ה'קוֹל', גְּדֻלִּים כָּל הַרְיָחוֹת, בִּי זֶה ה'קוֹל' מְשַׁקֵּה אֶת הַגֵּן וְכוּ' כַּנ"ל.

זֶהוּ: "הָרֵם כְּשׁוֹפָר קוֹלְךָ" - 'כְּשׁוֹפָר' דִּיקָא. בִּי זֶה ה'קוֹל' הַמְשַׁקֵּה אֶת הַגֵּן, שֶׁהוּא בְּחִינַת: **"וְנִהַר יֵצֵא מֵעֵדֶן"** - הוּא בְּחִינַת קוֹל הַנְּגוּן שֶׁל הַשִּׁיר שִׁיתַּעַר לְעֵתִיד כְּשִׁיחֲדָשׁ אֶת עוֹלָמוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת "שִׁיר פְּשׁוּט, כְּפוּל, מְשֻׁלָּשׁ, מְרַבֵּעַ".

זֶהוּ 'כְּשׁוֹפָר' - רֹאשִׁי־תְבוּנוֹת: 'פְּשׁוּט, כְּפוּל, שְׁלֹשׁ, רְבוּעַ', שֶׁהוּא בְּחִינַת הַשִּׁיר שְׁלֵעֵתִיד, בְּחִינַת 'הַקוֹל' הַמְשַׁקֵּה אֶת הַגֵּן - שְׁעַל־יְדֵי זֶה ה'קוֹל' דִּיקָא, הוּא יָכוֹל לְהוֹכִיחַ.

"ה' אֱלֹקֵינוּ עֲמוֹ וְתִרְוַעַת מְלֶךְ בּוֹ" (בַּמִּדְבָּר כג, כא)
"כְּשׁוֹפָר הָרֵם קוֹלְךָ" (יִשְׁעִיָּה נח, א)

"תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר בְּכֶסֶף לְיוֹם חֲגֵנוּ. בִּי חֶק לְיִשְׂרָאֵל הוּא, מִשְׁפָּט לְאַלְקֵי יַעֲקֹב" (תְּהִלִּים פא, ד־ה)

"הָרֵם כְּשׁוֹפָר קוֹלְךָ וְהִגַּד לְעַמִּי פְשָׁעִם"
 (יִשְׁעִיָּה נח, א)

כג.
 (ח"ב, ח, א)

כג.
 (ח"ב, ח, יא-בסוף)
 זֶה בְּחִינַת 'רֹאש־הַשָּׁנָה!' - בִּי בְּרֹאש־הַשָּׁנָה אֵז הַתְּפִלָּה בְּבְחִינַת 'דִּין וּמִשְׁפָּט', **"בִּי הַמִּשְׁפָּט לְאַלְקִים הוּא"** (דְּבָרִים א, יז). וְעַל־יְדֵי זֶה מוֹצִיאִין כָּל הַחַיּוֹת

עַל־יְדֵי 'קוֹל' הַמּוֹכִיחַ הָרְאוּי' - עַל־יְדֵי זֶה הוּא נוֹתֵן רִיחַ טוֹב בְּהַנְּשָׁמוֹת. בִּי בְּחִינַת 'קוֹל' - הוּא 'מְשַׁקֵּה אֶת הַגֵּן' שְׁשֵׁם גְּדֻלִּים כָּל הַרְיָחוֹת וְהִירָאוֹת, בְּבְחִינַת (בְּרֵאשִׁית ב, י): **"וְנִהַר יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֵּן" וְכוּ'.**

שֶׁל הַסְּטְרָא-אַחְרָא, שְׁיִנֵּק מִדַּעַת וּמִתְפַּלּוֹת
יִשְׂרָאֵל.

וְזֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים פֵּא, ה): **"כִּי חֵק לְיִשְׂרָאֵל
הוּא, מִשְׁפָּט לְאַלְקֵי יַעֲקֹב"**, **"חֵק
לְשָׁנָא דְּמִזְזוּנָא"** (בִּיצָה טז). הִינּוּ: שְׁמוּצִיאִין
כָּל הַמְּזוּן וְהַחִיּוֹת מֵהַסְּטְרָא-אַחְרָא, כִּי הוּא
מְכַרְח לְהוֹצִיא וּלְהַקִּיא הַכֹּל, עַל-יְדֵי בְּחִינַת:
"מִשְׁפָּט לְאַלְקֵי יַעֲקֹב".

הִינּוּ: עַל-יְדֵי הַתְּפִלָּה שֶׁהִיא בְּבְחִינַת 'דִּין
וּמִשְׁפָּט', שֶׁהִיא בְּבְחִינַת 'מִטָּה עֵז' -
שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְקִיא כָּל הַקִּדְשָׁה שֶׁבִּלְע
מִן הַדַּעַת וּמִתְפַּלּוֹת יִשְׂרָאֵל.

וְזֶה בְּחִינַת 'תְּשֻׁרֵי!' - בְּחִינַת (תְּהִלִּים עֵד, יג):
**"אַתָּה פּוֹרְרֵת בְּעֵזָךְ יָם, שְׁבַרְתְּ רֵאשֵׁי
תְּנִינִים עַל הַמַּיִם"**. **"יָם שְׁבַרְתְּ רֵאשֵׁי
תְּנִינִים"** - רֵאשֵׁי-תְּבוּת הוּא צְרוּף 'תְּשֻׁרֵי'.

וְאִז כְּשֶׁמְחִזֵּר קִדְשַׁת הַדַּעַת שֶׁבִּלְע -
הַדַּעַת וְהַמַּח בְּשִׁלְמוֹת! - וְזֶהוּ בְּחִינַת
'רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה', רֵאשׁ' דִּיקָא, בְּחִינַת 'תְּקוּן
הָרֵאשׁ וְהַמַּח' עַל-יְדֵי 'מִטָּה עֵז' הַנ"ל.

וּכְשֶׁמוּצִיאִין מֵהַסְּטְרָא-אַחְרָא מַה
שֶׁבִּלְע, אִז מוּצִיאִין גַּם
עֲצָמוֹת חִיּוֹתוֹ, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'גְּרִים!' - וְזֶהוּ
בְּחִינַת 'תְּשֻׁרֵי', בְּחִינַת (שְׁמוֹת כג, ט): **"וְאַתֶּם
יַדְעֶתֶם אֶת נֶפֶשׁ הַגֵּר כִּי גְרִים הָיִיתֶם"** וְכוּ,
סוֹפֵי-תְּבוּת: 'תְּשֻׁרֵי'.

וְעַל-יְדֵי 'גְּרִים' - נִתְגַּלָּה הַכְּבוֹד, וְנִתְפַּשֵּׁט
הַנְּבוּאָה, וְנִתְתַּקֵּן הָאֱמוּנָה
הַקִּדוּשָׁה, וְנִתְבַטַּל אֱמוּנוֹת כְּזָבוֹת!

וְזֶה בְּחִינַת: **"תְּקִיעָה, תְּרוּעָה, שְׁבָרִים"**.
"תְּקִיעָה" - זֶה בְּחִינַת 'הַתְּגַלּוֹת הַכְּבוֹד',
בְּבְחִינַת (ישעיה כב, כג):
**"וְתַקַּעְתִּיו יָתֵד בְּמָקוֹם נְאֻמָּן וְהָיָה לְכַסָּא
כְּבוֹד"**.

"תְּרוּעָה" - זֶה בְּחִינַת 'רוּח־נְבוּאָה',
בְּבְחִינַת (בַּמִּדְבָּר כג, כא): **"ה'
אֶלְקִיו עִמּוֹ וְתִרְוַעַת מִלְכָּךְ בּוֹ"**, וְתִרְגוּמוֹ:
"וּשְׁכִינַת מַלְכִּיהוֹן בְּהוֹן" - הִינּוּ 'הַשְּׂרָאָת
הַשְּׁכִינָה', בְּחִינַת 'נְבוּאָה'.

"שְׁבָרִים" - זֶה בְּחִינַת 'בְּטוּל אֱמוּנוֹת
כְּזָבוֹת', בְּבְחִינַת (שְׁמוֹת כג, כד):
"שִׁבְרַתְּ תִשְׁבֵּר מִצְבַּתֵּיהֶם" (תְּקוּנֵי-זֶהָר לז: -
הִינּוּ: בְּחִינַת 'בְּטוּל אֱמוּנוֹת כְּזָבוֹת', וְתְקוּן
הָאֱמוּנָה הַקִּדוּשָׁה, בְּחִינַת (תְּהִלִּים קמ"ה, טז):
"עֵינֵי כָל אֲלֹהֵי יִשְׂרָאֵל".

וְעַל-יְדֵי 'אֱמוּנָה' - זִכִּין לְחִדוּשׁ
הָעוֹלָם!

וְזֶה בְּחִינַת 'תְּשֻׁרֵי' - כִּי **"בְּתִשְׁרֵי נִבְרָא
הָעוֹלָם"** (רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה יז), וְחִדוּשׁ
הָעוֹלָם יִהְיֶה בְּבְחִינַת 'אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל', בְּחִינַת
'הַשְּׁנָחָה'.

וְזֶה בְּחִינַת 'רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה' - בְּבְחִינַת (דְּבָרִים
יא, יב): **"תָּמִיד עֵינֵי ה' אֶלְקֵיךָ בְּהַ
מִרְאשֵׁי הַשָּׁנָה"** וְכוּ. וְאִז יִתְעַר 'שִׁיר
חֲדָשׁ'!

וְזֶה בְּחִינַת 'תְּשֻׁרֵי' - בְּבְחִינַת (שִׁיר־הַשִּׁירִים
ד:ח): **"תְּבוּאֵי תְּשׁוּרֵי מִרְאשׁ אֱמָנָה"**.

[שְׂאֵרֵי-יִצְחָק, רַבִּי יִצְחָק בְּרִיטְעֵר זצ"ל, מְדַבְּרֵי
תּוֹרָתוֹ: **"תְּבוּאֵי תְּשׁוּרֵי מִרְאשׁ אֱמָנָה"** (שִׁיר־הַשִּׁירִים ד, ח) -
אָמַר רַבֵּנוּ (ח"ב ח ה"ל): שֶׁהוּא בְּחִינַת 'תְּשֻׁרֵי'. 'תְּשֻׁרֵי' -
רָמַז: שְׁצָרִיד לְנִסְעָ לְאוּמִין עַל רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה, תְּבוּאֵי
מִרְאשׁ תְּשֻׁרֵי אוּמָנָה].

וְזֶה פְּרוּשׁ (תְּהִלִּים פֵּא, ד-ה): **"תְּקַעוּ בַחֲדָשׁ
שׁוֹפָר, בַּכֶּסֶף לְיוֹם חֲגֵנוּ. כִּי חֵק
לְיִשְׂרָאֵל הוּא, מִשְׁפָּט לְאַלְקֵי יַעֲקֹב"**.

"תְּקַעוּ" - זֶה בְּחִינַת 'הַתְּגַלּוֹת הַכְּבוֹד',
בְּחִינַת (ישעיה כב, כג): **"וְתַקַּעְתִּיו
יָתֵד בְּמָקוֹם נְאֻמָּן, וְהָיָה לְכַסָּא כְּבוֹד"**.

"בחדש" - זה בחינת ה'חדוש העולם',
בחינת 'שיר חדש הנ"ל.

וזהו בחינת "שופר" - בחינת (ישעיה נח, א):
"הרם פֶּשֶׁר קוֹלְךָ".

והדר מפרש: איך זוכין על־ידי התגלות
הכבוד שהוא בחינת "תקעו",
לבחינת ה'חדוש העולם', בחינת 'שיר חדש',
שהוא בחינת **"בחדש שופר"!**

"בפסא" - זה בחינת 'נבואה', בחינת
(בראשית יח, יז): **"המכסה אני
מאברהם אשר אני עשה"**, שזה בחינת
'נבואה', בחינת (עמוס ג, ז): **"כי לא יעשה ה'
אלקים דבר, כי אם גלה סודו אל עבדיו
הנביאים"**.

"ליום חגנו" - הוא ראש־השנה. זה
בחינת 'אמונה' שנתתקן
על־ידי 'תקון פח המדמה', שהוא בחינת
'חג', בבחינת (ישעיה מד, יג): **"ובמחוגה
יתארהו"**. 'יתארהו' - הינו 'תארים
ושבחים', שהם בחינת 'פח המדמה' וכו' (עין
בפנים).

ועל־ידי־זה נתתקן ה'אמונה', שהיא
בחינת 'ראש־השנה!' - כי
עקר ראש־השנה, שאז הוא ה'חדוש העולם',
כי **"בתשרי נברא העולם"**, הוא תלוי
באמונה כנ"ל.

וזה: **"בפסא ליום חגנו"** - כי עקר 'תקון
המדמה והאמונה', היא על־ידי
'נבואה'.

ועל־כן ראש־השנה' שהוא בחינת
'אמונה', עקר ראש־השנה' תלוי
ב'סיון', שהוא 'קבלת־התורה', שעל־ידי־זה
נתתקן האמונה.

ועל־ידי 'תקון המדמה והאמונה',
שנתתקן על־ידי 'נבואה', בחינת:
"בפסא ליום חגנו" - על־ידי־זה זוכין
לבחינת ה'חדוש העולם', בחינת 'שיר חדש',
שהוא בחינת **"בחדש שופר"**.

וכל־זה נמשך מבחינת 'התגלות הכבוד',
בחינת 'תקעו' כנ"ל. כי על־ידי
'התגלות הכבוד', זוכין ל'התפשטות הנבואה'
וכו' כנ"ל.

וככלל כל הבחינות האלו - נעשין על־ידי
בחינת: **"כי חק לישראל הוא
משפט לאלקי יעקב"** - שהוא בחינת 'מטה
עז' הנ"ל, שעל־ידי־זה נעשין כל הבחינות
הנ"ל.

נד.

(ח"ב מז)

הצדיק־האמת יש לו אימה גדולה
כשאומר תורה, יותר
מאימת ראש־השנה ו'יום־הכפורים'.

ויהי קול השופר הולך וחזק מאד (שמות יט, יט)

נה.

(ח"ב פג)

על־ידי 'תקון־הפריה', נעשה 'בן־חורין'.
הינו: שפא ל'קדשת־שבת',
שאסור במקל־אכה. ואז פושט גופו המצרע
ממשכא דחויא, ולובש 'בגדי־שבת', הינו:
'גוף קדוש מגדעין'.

ועל־שם ה'גוף־הקדוש' נקרא 'שבת',
בבחינת (שמות ד, ז): **"והנה שבה**

כְּבָשָׂרוֹ" - שֶׁנֶּרְפָא מִצָּרְעָתוֹ, וְנִתְלַבֵּשׁ בְּגוֹף קָדוֹשׁ מִגְּוֵי־עֵדוֹן, הַנִּקְרָא 'בָּשָׂר', בְּחִינַת (בראשית ב, כג): "בָּשָׂר מִבְּשָׂרֵי".

וְאִז נִתְרוֹמַם מִזְלוֹ, וְזוֹכֵה לְעֶשֶׂר, וְנִתְחַזַּק וְיִצְרוּ־הַטוֹב.

וְזֶהוּ (שמות יט, יט): "קוֹל הַשֹּׁפָר הוֹלֵךְ וְחִזַּק מְאֹד". "קוֹל הַשׁוֹפָר" - הַיּוֹצֵא מִגּוֹפָא שְׁפִירָא הַנִּלְ"ל. וְ"קוֹל" - זֶה בְּחִינַת 'תְּפִלָּה'. "הוֹלֵךְ וְחִזַּק מְאֹד" - זֶה 'מִמּוֹן' (בְּרֻכּוֹת נד), שֶׁנִּתְחַזַּק מִזְלוֹ וְיִצְרוּ־הַטוֹב בְּנִלְ"ל.

נו.

(ח"ב פח; שיחות ה"ר"ן קפ)

יֵשׁ מִלְאָד, וְיִוֹדַע' שְׁמוֹ, וְתַחֲתִיו כְּמַה מְמַנִּים, וְכֻלָּם אוֹחֲזִים בְּיָדָם 'שׁוֹפְרוֹת', וְהֵם עוֹמְדִים וְחוֹפְרִים תָּמִיד, וּמְחַפְּשִׁים תָּמִיד אַחַר אֲבֹדוֹת.

וְהֵם תּוֹקְעִים 'תְּקִיעָה', וְאַחֲרֵיכֶן 'תְּרוּעָה', וְאַחֲרֵיכֶן חוֹזְרִים וְתּוֹקְעִים 'תְּקִיעָה'.

וּכְשֶׁהֵם מוֹצְאִים אֵיזָה אֲבָדָה - נַעֲשֶׂה רַעַשׁ וְשִׂמְחָה גְּדוֹלָה.

כִּי יֵשׁ כְּמַה דְּבָרִים אֲבֹדִים, הֵינּוּ מַה שְּׂאוֹבְדִים אֲבֹדוֹת הַרְבֵּה עַל־יְדֵי הַתְּאֻזוֹת, בְּבְחִינַת (תהלים קיב, י): "תְּאֻזוֹת רִשְׁעִים תֵּאֲבֹד" - רִאשִׁי־תִבּוֹת: תר"ת, תְּקִיעָה תְּרוּעָה תְּקִיעָה.

וְאַפְלוֹ מִי שֶׁהוּא צָדִיק - אוֹבֵד גַּם־כֵּן לְפַעְמִים, בְּבְחִינַת (קהלת ז, טו): "יֵשׁ צָדִיק אֲבֹד בְּצַדִּיקוֹ".

וְאַפְלוֹ הַצְּדִיקִים הַחוֹפְרִין וּמְבַקְשִׁים אַחַר אֲבֹדוֹת - הֵם אוֹבְדִים גַּם־כֵּן

לְפַעְמִים, בְּבְחִינַת (תהלים פג, יח): "יִחַפְּרוּ וְיֵאֲבֹדוּ" - שְׂאֵפְלוֹ הַחוֹפְרִים אַחַר אֲבֹדוֹת, חוֹזְרִים וְאוֹבְדִים לְפַעְמִים. וְזֶה בְּחִינַת (שם ג, ו): "עַת לְאֲבֹד".

וְאִז הַצְּדִיק עוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה, עַל אוֹתוֹ הַחֲטָא שֶׁעַל־יְדֵיוּ בָּאִין אֲבֹדוֹת. וּבִוְדָאֵי אֵין לְהַצְּדִיק אוֹתוֹ הַחֲטָא מִמֶּשׁ, רַק אֵיזָה פָּגַם דִּק מִן הַדֵּק מֵאוֹתוֹ הַחֲטָא.

וְאִזי כְּשֶׁעוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל אוֹתוֹ הַפָּגַם הַדֵּק - אִזי אַחֲרֵיכֶן חוֹזֵר וּמוֹצֵא אֲבֹדוֹת נוֹרְאוֹת. וּכְשֶׁמוֹצֵא, נַעֲשֶׂה שִׂמְחָה וְרַעַשׁ גְּדוֹל.

נז.

(ספר־המדות, המִתְקַת־דִּין א)

"בְּשַׁעָה שֶׁמִּשְׁגְּרִין עַל הָאָדָם אֶת הַיְסוּרִין, מִשְׁבִּיעֵין עֲלֵיהֶם: שְׁלֵא יִלְכוּ אֲלָא בְּיּוֹם פְּלוֹנִי, וְלֹא יֵצְאוּ אֲלָא בְּיּוֹם פְּלוֹנִי, וּבְשַׁעָה פְּלוֹנִית, וְעַל־יְדֵי סַם פְּלוֹנִי" (עבודת־זָרָה נה. עֵין לְקוּסְטִי־מוֹהֲרֵן ח"ב ג). אֲבָל "תְּשׁוּבָה תְּפִלָּה וְצַדִּיקָה", מִבְּטָלִין הַשְּׁבוּעָה (מִהַרְשֵׁ"א שם).

נח.

(ספר־המדות, צְדָקָה כ)

בְּרִאשִׁי־הַשָּׁנָה דְּנִין אֶת הָאָדָם כְּמַה יִּפְסִיד, וְאִם זָכָה, נוֹתֵן זֶה הַמִּמּוֹן לְעַנְיִים.

[מוֹהֲרֵנ"ת ז"ל צִין לְבַב־בִּתְרָא י. - כְּשֶׁם שְׁמִזּוֹנוֹתֵיו שֶׁל אָדָם קְצוּבִין לוֹ מִרִאשִׁי־הַשָּׁנָה, כֶּן חִסְרוֹנוֹתֵיו שֶׁל אָדָם קְצוּבִין לוֹ מִרִאשִׁי־הַשָּׁנָה. זָכָה - "הֲלוֹא פָּרַס לְרַעֲב לְחֶמֶד" (ישעיה נה, ז). לֹא זָכָה - "וְעַנְיִים מְרוּדִים תְּבִיא בֵּית" (שם). - וְעִירֶשֶׁם הַסְּפוּר מִרְבֵּן יוֹחֲנָן בֶּן זְכַאי עִם בְּנֵי אַחֲוֹתוֹ. וּבְנִיקְרָא־רַבָּה (לה, יב) מוֹבָא סְפוּר דּוֹמָה עִם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחַאי עִם בְּנֵי אַחֲוֹתוֹ].

כ.ט.

(ספר־הַמִּדּוֹת, תְּשׁוּבָה מֵה)

**עַל־יְדֵי שְׁמִיעַת קוֹל שׁוֹפָר מֵאָדָם כָּשֵׁר,
הַיִּצְרָה־הָרַע נִשְׁבֵּר, וְנִתְעוֹרָר
תְּשׁוּבָה בְּעוֹלָם.**

ל.

(שיחות־הַר"ן כא)

**בְּרֵאש־הַשָּׁנָה בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן, צְרִיכִין
לְמַעַט בְּדַבּוּר מְאֹד מְאֹד.
וְאָדָם גָּדוֹל צְרִיךְ לְדַקְדַּק בְּזֶה בְּיוֹתֵר, לְבָלִי
לְדַבֵּר שׁוּם דְּבַר שְׂאִינוֹ מְכֻרָח. וְעַל־כֵּן הוּא
(רַבֵּנוּ ז"ל) אֵינוֹ אוֹמֵר בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן הַפִּיט
[פִּיזִיטִים], רַק מֵה שְׂפִיסָד רַבִּי אֶלְעָזָר הַקָּלִיר,
אָבֵל שְׂאֵר הַפִּיט אֵינוֹ אֹמֵר.**

[**שִׁיחַ־שְׂרָפֵי־קֹדֶשׁ ח"ב ז"ש; הַחֲדָשׁ ח"א קצד-**
קצה־קצח־קצט: תְּפִלַּת הַמִּנְחָה שֶׁל עֶרֶב רֵאש־הַשָּׁנָה,
הִיא נְהוּגָה אֲצֵל רַבֵּנוּ ז"ל לְהִתְחִיל לְהִתְפַּלֵּל אוֹתָהּ מִקֶּדֶם
מְאֹד. (בְּמִטְשֵׁה־אֶפְרַיִם תַּקְפֵּא, נז: בְּעֶרֶב רֵאש־הַשָּׁנָה נִכְנָסִין לְהִתְפַּלֵּל
מִנְחָה בְּבֵית הַכִּנְסֵת בְּעוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל, כְּדִי לְהִתְפַּלֵּל תְּפִלַּת מִנְחָה בְּכּוֹנֵה
הַרְבֵּה. וּמֵאַרְיִכִין בָּהּ קֶצֶת, מֵאַחַר שֶׁהוּא מִנְחָה אֶחָדוֹנָה בְּצֵאת הַשָּׁנָה,
וְהַקְדַּמַּת תְּפִלָּה טָרַם בּוֹא יוֹם הַגָּדוֹל).

וּבְלִיל רֵאשׁוֹן שֶׁל רֵאש־הַשָּׁנָה הָאֲרִיף רַבֵּנוּ ז"ל מְאֹד
בְּתַפְלָתוֹ כְּאַרְבַּע שְׁעוֹת! (כִּי הִיא מוֹדְרוֹ לְהַמְשִׁיךְ מִיָּד, כֵּן
הַתְּקוּנִים הַנִּמְשָׁכִים בְּכָל זֶה הַחֲדָשׁ. כּוֹכְבֵי־אֹר, שִׁיחוֹת־וּסְפוּרִים יט).

וּכְבָר יָדְעוּ אֲנִשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ: "שְׂאִין לָהֶם לְהַמְתִּין עַל סִיּוּם
תְּפִלָּתוֹ!" - וְסִיּוּמוֹ אֵת הַתְּפִלָּה לְבָדָם, וְהִלְכוּ לְבֵיתָם לְאָכֵל
סְעוּדַת הַחַג, לְאַחַר אֲכִילָתָם חֲזְרוּ לְבֵית־הַכִּנְסֵת, וּמִצָּאוּ
עֲדִין אֵת רַבֵּנוּ ז"ל עוֹמֵד בְּתַפְלָתוֹ,

וְהִיא עוֹרֵף שְׁלֹחֵנוּ, מֵאַחַר מְאֹד בְּלִילָהּ, וְלֹא הִיא מְדַבֵּר אֵז
שׁוּם דְּבַר כָּלֵל וּכְלָל! וְהִיָּתָה שׁוֹרָה אֵז יָרָאָה גְּדוֹלָה כֵּל־כָּף
עַל אֲנִשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ - עַד שֶׁבִישְׁבָם בְּשִׁלְחָן רַבֵּנוּ, הָיוּ יִרְאִים
לְהָרִים רֵאשִׁיָּהֶם מְרַב פֶּחַד וְיִרְאֵת־הַשֵּׁם, וּמֵאִמַּת יוֹם־
הַדִּין.

וְנִהְיָ עוֹד אֲצֵל רַבֵּנוּ ז"ל: לְזַמֵּר בְּלִיל רֵאשׁוֹן שֶׁל רֵאש־
הַשָּׁנָה, "אֲשֶׁת חַיִּל", עִם הַנְּגִיף הַמְּקַבֵּל - כִּי נִרְמַז בּוֹ מַעֲנִינֵי

רֵאש־הַשָּׁנָה. וְכֵן נִהְיָ גַם כְּשֵׁרֵאש־הַשָּׁנָה חָל בְּשַׁבָּת,
שְׂזָמְרוּ רַק "אֲשֶׁת חַיִּל", וְלֹא שְׂאֵר זְמִירוֹת שַׁבָּת'.

[**שִׁיחַ־שְׂרָפֵי־קֹדֶשׁ הַחֲדָשׁ ח"א רא:** הָיוּ אֲנִשֵׁי־
שְׁלוֹמֵנוּ נִזְהָרִים מְאֹד - לְבָלִי לְדַבֵּר כָּלֵל שׁוּם דְּבַר, מְעַרְבֵי־
רֵאש־הַשָּׁנָה קֶדֶם תְּפִלַּת הַמִּנְחָה - עַד לְמַחְרַת אֶחָרֵי סִיּוּם
תְּפִלַּת מוֹסָף].

לא.

(שיחות־הַר"ן כא)

**בְּרֵאש־הַשָּׁנָה צְרִיכִין לְהִיזֵת חֶכֶם,
שִׁישְׁמֹר מִחֲשַׁבְתּוֹ, שִׁיחֲשַׁב
רַק 'מִחֲשַׁבוֹת־טוֹבוֹת' - שִׁישְׁיֵיב הַשֵּׁם־
יִתְבָּרַךְ עִמָּנוּ וְיִתֵּן לָנוּ שָׁנָה טוֹבָה וְכוּ'! -
וְצְרִיכִין לְהִיזֵת שְׂמֵחַ בְּרֵאש־הַשָּׁנָה! - גַּם
צְרִיכִין לְבָבוֹת בְּרֵאש־הַשָּׁנָה!**

"ה' אֶלְקִי עִמּוֹ וְתִרְוַעַת מֶלֶךְ בּוֹ" (בְּמִדְבָר כג, כא)

לב.

(שיחות־הַר"ן כב)

**"ה' אֶלְקִי עִמּוֹ וְתִרְוַעַת מֶלֶךְ בּוֹ" (בְּמִדְבָר
כג, כא). "וְתִרְוַעַת" - לְשׁוֹן 'שְׁבִירָה',
כְּמוֹ שְׁכָתוּב (תְּהִלִּים ב, ט): "תִּרְעַם בְּשַׁבָּט
בְּרָזֶל". הֵינּוּ: כְּשֶׁמְשַׁבְּרִין אֵת הַכְּפִירוֹת, אֲזִי:
"מֶלֶךְ בּוֹ" - הֵינּוּ: שְׂמוֹצְאִין אֵת הַמֶּלֶךְ
יִתְבָּרַךְ, גַּם בְּתוֹךְ הַכְּפִירוֹת עֲצָמָן - כִּי גַם
בְּהַכְּפִירוֹת בְּעֲצָמָן מְלַבֵּשׁ חַיּוּתוֹ יִתְבָּרַךְ.**

לג.

(שיחות־הַר"ן ריד)

עֶרֶב רֵאש־הַשָּׁנָה, רְאוּי לִתֵּן עַל פְּדִיּוֹן.

לד.

(שיחות־הר"ן רטו)

אמר: אצלי העקר הוא ראש־השנה, ותכף בשחולף ועובר ראש־השנה, אני מטה אזני ושומע אם מבין בפתל לעורר לסליחות לשנה הבאה. כי אין שום זמן פלל, כי כל השנה חולף ועובר בהרף־עין.

[ותכף בשחולף ועובר ראש־השנה, צריכין ליחל ולהכין עצמו על ראש־השנה הבא. (הרב מטשעהרין ז"ל במהדור־א בתרא)].

לה.

(שבחי־הר"ן ח"ב טו - רבנו ז"ל הגיע לארץ־ישראל בערב ראש־השנה)

והלכו משם ובאו בערב ליל זכור־ברית, לעיר־הקדש חיפה. ועמדו אצל הר־הפרמל נגד מערת־אליהו. ובאשמרת־הבקר אמרו כל העם סליחות בשמחה גדולה. ואחר־כך התפללו תפלות שחרית, ואחר־כך הלכו כלם לעיר־הקדש חיפה, אנשים ונשים וטף.

ואז נכנס רבנו הקדוש ז"ל לארץ־הקדושה, ובא אל המקום אשר נכסף אליו, והשתוקק אליו, בהשתוקקות וכסופין וגעגועים גדולים מאד מאד, ומסר נפשו אלפים ורבבות פעמים בשביל־זה, והשליך נפשו מנגד עביר זה.

וגדל עצם השמחה שהיה לו באותה הרגע שנכנס ועמד על אדמת־הקדש - אי־אפשר לשער במח. אלו כל הימים דיו וכו', לא יספיקו לבאר אפס קצה מזה. כי תכף ומיד השיג מה שהשיג. כי אמר: שתכף בשחולף ארבע אמות בארץ־ישראל (פתבות קיא) - פעל מיד מה שרצה להשיג.

ואחר חצות היום הלכו למקוה, ואחר־כך לבית־הכנסת, ונתמהמהו עד הלילה. וכשבא רבנו ז"ל לביתו אל האכסניא שלו, והיה לו שמחה גדולה ועצומה עד מאד, ובכל רגע ורגע אמר להאיש שהיה עמו: "אשריך שזכית לכך להיות עמי פאן!"

וצוה לו: לקרות ולהזכיר לפניו מהצעטל [מהפתק] כל הנרשמים שם, דהינו: כל הנלוים אליו שנתנו לו צעטליך [פתקים] משמותיהם.

ואכלו שם סעדת הלילה של ראש־השנה, והכל בשמחה גדולה, עד אחר הסעדה, עד ששכבו שם לישן.

ובבקר הלכו לבית־הכנסת. ואחר שבאו מבית־הכנסת, נתעורר בו דאגה ולב־נשבר מאד בלי ערה, ולא דבר מאומה עם שום בן־אדם.

לו.

(חיי־מוהר"ן מא)

קדם שאמר התורה הגדולה לתקעו אמונה בלקוטי תנינא בסימן ה' בראש־השנה תק"ע, דבר עמנו קדם ראש־השנה, וספר: שהרבה אנשים קבלו לפניו בקובלנא רבה על חסרון אמונה, וכמה סובלי חלאים היו מהם שקבלו גם־כן לפניו על חסרון אמונה. אחר־כך אמר התורה הנ"ל שמדבר מכל זה.

גם בראש־השנה קדם שאמר התורה הנ"ל, הלך לומר 'תשליך', ונפל על הרפש, ואחר כך נכלל זאת בהתורה בדרך נפלא שלא נשמע מעולם, עין שם באות ט"ו, ומה שמובא שם שצריך לגלגל עצמו

בְּכֹל מִינֵי רֶפֶשׁ וְטִיט בְּדֵי לַעֲשׂוֹת נַחַת־רוּחַ
לְאָבִיו שֶׁבְּשָׂמִים, וּמָה שֶׁזֹּכֵיךְ עַל־יְדֵי־זָה,
עַיִן־שָׁם.

[פי כן הִיָּה מְנַהֵג רַבֵּנוּ ז"ל תְּמִיד בְּיוֹם הַרְאִשׁוֹן שֶׁל רֹאשׁ־
הַשָּׁנָה אַחֵר תְּפִלַּת הַמְּנַחָה, לִילְךָ לְהַנְהִיךְ הַגְּדוּל לֹמֵר שֶׁם
'תְּשַׁלֵּיךְ' - חוּץ מִשָּׁנָה הַזֶּה שְׁנַת תַּק"ע, שְׂאֵחֵר שֶׁנֶּחְלַק
וְנִפְל כַּנ"ל, הִבִּיאֵנוּ לֹו תַּכְּפָּה בְּגַד אַחֵר וּמִים, וְהַחֲלִיפוּ בְּגָדוֹ,
וְרַחְצוּ יָדוֹ, וְהִלְךְ וְאָמַר תְּשַׁלֵּיךְ סְמוּךְ לְבֵית־הַכְּנֶסֶת, כִּי רָאוּ
הַנְּהַר מִשָּׁם - וְאֶחֶר־כֵּךְ אָמַר הַתּוֹרָה הַנ"ל. (שִׁיח־שְׂרֵפִי־קֹדֶשׁ
הַקֹּדֶשׁ ח"א רלז, הַעֲרָה ג).

[בַּתּוֹרָה הַנ"ל, 'תִּקְעוּ אָמוּנָה' ח"ב ה, טו: כִּי בְּאֵמֶת
צְרִיכִין דִּיקָא לְסַלֵּק אֶת הַמּוֹה, כִּי צְרִיכִין לְהַשְׁלִיךְ כָּל
הַחֲכָמוֹת וְלַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם בְּפִשְׁטוּת, בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת
וְכו'.]

וְצָרִיךְ אֲפֹלוּ לְהַתְנַהֵג וְלַעֲשׂוֹת דְּבָרִים שֶׁנִּרְאָה כְּמִשְׁגָּע
בְּשִׁבִיל עֲבוֹדַת־הַשֵּׁם וְכו'. שֶׁבְּשִׁבִיל אֶהְבֵּת הַשֵּׁם צְרִיכִין
לַעֲשׂוֹת דְּבָרִים הַנִּרְאִין כְּשִׁנְעוּן, בְּדֵי לַעֲשׂוֹת מִצְוֹתָיו
וְרָצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ. כִּי צְרִיכִין לְהַתְגַּלְגַּל בְּכֹל מִינֵי רֶפֶשׁ וְטִיט
בְּשִׁבִיל עֲבוֹדַת־הַשֵּׁם וּמִצְוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ, בְּדֵי לַעֲשׂוֹת אֵיזָה
רָצוֹן וְנַחַת לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ. וְלֹא דוֹקָא 'מִצְוָה' מִמֶּשׁ, אֲלֵא
כָּל דְּבַר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רָצוֹן הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ נִקְרָא 'מִצְוָה' וְכו'.

וְאִזִּי כְּשֶׁאֶהְבְּתוּ חִזְקָה כָּל־כֵּךְ לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, עַד שֶׁמִּסְלַק
כָּל חֲכָמוֹתָיו וּמִשְׁלִיךְ עֲצָמוֹ לְרֶפֶשׁ וְטִיט, בְּדֵי לַעֲשׂוֹת לֹו
אֵיזָה נַחַת, אִזִּי הוּא טוֹבָה לְהַמְחִין וְכו', כִּי אִזִּי זוֹכָה
לְהַשִּׁיג אֲפֹלוּ מָה שֶׁהוּא לְמַעַלָּה מִהַמְחִין וְכו'.

לז.

(חיי־מוהר"ן פט)

מוֹצָאֵי־שַׁבָּת פְּרֻשַׁת תּוֹלְדוֹת תַּק"ע פַּה
בְּרַסְלָב. כָּל סֵדֵר הַזְּמָנִים
שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה, דְּהֵינּוּ: רֹאש־הַשָּׁנָה, יוֹם־
כְּפֹרִים, סְבוֹת וְכו' - בְּכֹל זְמַן וְזְמַן מֵאֲלוֹ
הַזְּמָנִים, אֵיךְ אֵיךְ אֵיךְ אֵיךְ כְּמוֹ מִקְדָּם (אז סִיקוּמַט דִּי צִיט,
בֵּין אֵיךְ נִישַׁט דָּאס וְאָס פְּרִיעֵר).

בְּחֻנְפָּה שֶׁל אֲשַׁתְּקַד - הֵייתִי מְדַלִּיק
הַנְּרוֹת וְשָׂאֵר הַנְּהַגוֹת חֻנְפָּה,
כְּפֹנוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה שֶׁנֶּאֱמַר אַז. וְכֵן בְּרֹאש־

הַשָּׁנָה וַיּוֹם־כְּפֹר וְכו' - הֵייתָ עֲבוֹדָתוֹ
בָּהֶם, עַל־פִּי הַכּוֹנֵנוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה שֶׁנֶּאֱמַרָה
בְּרֹאש־הַשָּׁנָה זֶה - רַק שֶׁהֵייתָ בְּדַקּוֹת יוֹתֵר
- הֵינּוּ: שֶׁעֲבוֹדָתוֹ הֵייתָ בְּדַקּוֹת יוֹתֵר מִמָּה
שֶׁנֶּאֱמַר בְּהַתּוֹרָה הַנ"ל.

הַמּוֹבָן מְדַבְּרֵינוּ הֵיָּה: שֶׁבְּכֹל אֲלוֹ הַזְּמָנִים,
בְּכֹל שָׁנָה וְשָׁנָה, הוּא בָּא עַל
הַשָּׁנָה וְדַעַת חֲדָשׁ לְגַמְרֵי, וַיֵּשׁ לֹו עֲבוֹדָה
חֲדָשָׁה! - וַאִינּוּ עוֹבֵד הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ בְּאֲלוֹ
הַזְּמָנִים, עִם הָעֲבוֹדָה שֶׁעֲבַד כְּבָר בְּאֲלוֹ
הַזְּמָנִים בְּשָׁנִים שֶׁעָבְרוּ.

לח.

(חיי־מוהר"ן קא)

יוֹם חֲמִישִׁי וַיִּלְךְ בֵּין־כֶּסֶה־לְעֶשׂוֹר תַּק"ע
לפ"ק פַּה בְּרַסְלָב. סֵפֶר לָנוּ שֶׁחֵלֵם לֹו,
וַאִינּוּ יוֹדֵעַ הַפְּרוּשׁ: שֶׁאִישׁ אֶחָד מֵאַנְשֵׁינוּ
נִפְטָר לְעוֹלָמוֹ, אֵךְ הוּא לֹא יָדַע עַד אוֹתוֹ
הַיּוֹם. וְנִדְמָה לֹו בְּחִלּוּמוֹ: שֶׁכָּל הָעוֹלָם
עוֹמְדִים סְבִיבוֹ, וְנוֹטְלִין רְשׁוֹת מִמֶּנּוּ לְנַסֵּעַ
לְדַרְבֵּם כְּנֶהְגּוּ אַחֵר 'רֹאש־הַשָּׁנָה'.

וְאוֹתוֹ הָאִישׁ הַנִּפְטָר, הֵיָּה גַם־כֵּן עוֹמֵד
שָׁם - וְשָׂאֵל אוֹתוֹ (רַבֵּנוּ ז"ל): "מַדּוּעַ
לֹא הֵייתָ עַל רֹאש־הַשָּׁנָה"?

הַשִּׁיב לוֹ: "הֲלֹא כְּבָר נִפְטַרְתִּי לְעוֹלָמִי!" -
אָמַרְתִּי לוֹ: "בְּשִׁבִיל כֵּךְ? וְאֵם הָאָדָם
נִפְטָר אֵינּוּ רִשְׁאֵי לְבוֹא עַל רֹאש־הַשָּׁנָה"!
וְשַׁתַּק! (הַנִּפְטָר).

וּמַחְמַת שֶׁכְּמָה בְּנֵי־אָדָם דְּבָרוּ עִמִּי
מֵאַמוּנָה, דְּבַרְתִּי עִמּוֹ גַם־כֵּן מִזָּה.
(וְנִרְאִין הַדְּבָרִים, שֶׁרַבֵּנוּ ז"ל הִבִּין שֶׁנִּפְל מִן הָאַמוּנָה).

וְאָמַרְתִּי לוֹ: "וְכִי אֵיךְ בְּעוֹלָם רַק אֲנִי, אֵם
אֵיךְ אֶתָּה מֵאַמִּין בִּי, הַתְּקַרֵּב

לְצַדִּיקִים אַחֲרֵים, מֵאַחַר שֶׁנִּשְׁאַר לָךְ אַמוּנָה
עַדִּין בְּאַחֲרֵים הַתְּקַרֵּב לָהֶם!

וְאָמַר: "לָמִי אֶתְקַרֵּב! - וְנִדְמָה לִי
שֶׁהֲרֵאִיתִי לּוֹ: "לָזֶה הַתְּקַרֵּב!"
בְּמוֹרָה עַל אֵיזָה מְפָרְסֵם.

הַשִּׁיב לִי: "אֲנִי רְחוּק מִמֶּנּוּ!"

אָמַרְתִּי לּוֹ: "קָרֵב עֲצֻמָּה לְאַחֲרֵי! - וְהֵייתִי
חֹזֵב לְפָנָיו כָּל הַמְּפָרְסָמִים, וְעַל
כֻּלָּם אָמַר: "שֶׁהוּא רְחוּק מֵהֶם!"

אָמַרְתִּי לּוֹ: "מֵאַחַר שֶׁאַתָּה רְחוּק מִכֻּלָּם,
וְאֵין לָךְ לָמִי לְהִתְקַרֵּב - טוֹב לָךְ
לְשָׂאֵר כָּאֵן כְּבִתְחִלָּה, וְתִחְזַר וְתִתְקַרֵּב אֲצִלִּי!
- הַשִּׁיב לִי: "מִכֶּם? אֲנִי רְחוּק מְאֹד!"

וְנִדְמָה לִי: שֶׁהוּא בְּאֲמֻצֵּעַ הַיּוֹם, וְהַחֲמָה
עוֹמֶדֶת כְּנֶגֶד הָרֹאשׁ. וְהַגְּבִיָּה עֲצֻמוֹ
לְמַעַלָּה בְּאוֹיֵר, עַד שֶׁעֲלָה אֶל הַחֲמָה. וְהָיָה
הוֹלֵךְ עִם הַחֲמָה, וְיֵרֵד מִטָּה מִטָּה עַל הָאָרֶץ
כְּהַלֹּךְ הַחֲמָה, עַד שֶׁיֵּרֵד לְמִטָּה לְאָרֶץ מִמָּשׁ
בְּשִׁקִּיעַת־הַחֲמָה. וְכֵן הֵלֵךְ יוֹתֵר עִם הַחֲמָה,
עַד שֶׁבְּחֻצוֹת־לִילָה בָּא עִם הַחֲמָה כְּנֶגְדִי
מִמָּשׁ מִלְּמִטָּה. כִּי בְּחֻצוֹת־הַלַּיְלָה אִזּוֹ הַחֲמָה
כְּנֶגֶד רַגְלֵי הָאָדָם מִמָּשׁ.

וְאִזּוֹ כְּשִׁירַד לְמִטָּה מְאֹד - עַד שֶׁהָיָה כְּנֶגְדִי
מִמָּשׁ מִלְּמִטָּה, שֶׁמֵּעֵתִי קוֹל צְעָקָה
שֶׁצָּעַק אֵלַי: "הִשְׁמַעְתֶּם כִּמָּה אֲנִי רְחוּק
מִכֶּם!" - וְאֵינִי יוֹדֵעַ הַפְּרוּשׁ.

וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל בְּזוֹהַר־הַלְּשׁוֹן: וְהָיָה לִי
רְחֻמָּנוֹת גְּדוֹלָה! הֲלֹא עֵקֶר יִגִּיעַת
וְעִבּוּדַת הָאָדָם בְּשִׁבִיל הַתְּכַלִּית, כִּי עֵכָשׁוּ אֵין
יּוֹדְעִין וּמְרַגְּשִׁין טַעַם כָּל־כָּךְ בְּהַתְּקַרְבוֹת,
מִחֲמַת עֵבִירַת הַחֲמָה, וּמִחֲמַת הַמְּנִיעוֹת.
נִמְצָא: שֶׁהַעֵקֶר הוּא רַק בְּשִׁבִיל הַתְּכַלִּית,
שֶׁאִזּוֹ אַחֲרֵי הַהִסְתַּלְּקוֹת לְאֶרֶץ יָמִים וְשָׁנִים,

אִזּוֹ יָדְעוּ מַה שֶׁשָּׁמְעוּ כְּבָר, וְגַם מַה שֶׁיִּשְׁמְעוּ
אִזּוֹ, וְיִתֵּר מִזֶּה מַה שֶׁיְהִיָּה מִצַּד הַנִּשְׁמָה כְּמוֹ
שֶׁיִּזְכָּה כָּל אֶחָד. וְאִם גַּם־כֵּן אַחֲר־כָּךְ אֵין
זוֹכִין לְהִתְקַרֵּב וְכוּ'.

וְהַכֻּלָּל: אֲשֶׁרִי מִי שֶׁיִּתְחַזֵּק בְּאֵמוּנָה
בְּהַשִּׁיב־יִתְבַּרֵּךְ וּבְצַדִּיק־הָאֱמֶת,
וְיִקְיָם דְּבָרָיו, בּוֹדֵאֵי לֹא יִבּוֹשׁ וְלֹא יִכָּלֵם, לֹא
בְּעוֹלָם־הַזֶּה, וְלֹא בְּעוֹלָם־הַבָּא.

וּפְעַם־אַחַת אָמַר: שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְהִתְחַזֵּק
בְּהָאֵמוּנָה בְּהַצַּדִּיק־הָאֱמֶת
בְּהִתְחַזְּקוֹת גְּדוֹלָה - עַד שֶׁיְהִיָּה חֲזָק כָּל־כָּךְ:
"שֶׁאֲפִלּוֹ אַחֲרֵי מִיתָתוֹ יִהְיֶה חֲזָק בְּאֵמוּנָה,
וְלֹא יוֹכֵלוּ לְהַטְעוֹתוֹ שֶׁם בְּשׁוֹם אִפְן!" - כִּי
גַּם שָׁם צָרִיכִין הַתְּחַזְּקוֹת גְּדוֹלָה לְהֵאֱמִין
בְּהַצַּדִּיק וְכוּ' (עֵינֵן בְּפָנִים, הַסְּפּוֹר מֵרַבִּי מְנַחֵם מְעַנְדֵּל
מִוִּיטְעֶפֶסֶק זִיע"א).

לט.

(תניי-מוהר"ן קיד)

בְּחִזְרֵתוֹ מִחֲמַעַלְנִיק מִהַחֲתָנָה שֶׁל בְּתוֹ
אָדָל בְּסוּף שְׁנַת תַּק"ס, הֵלֵךְ
וְנָסַע תַּכְּפָה לְזֵלְאֲטִיפְאֶלְיֶע, וְנִכְנַס לְהַעִיר בְּלִי
שׁוֹם יְדִיעָה מֵאֲנָשֵׁי הַקֶּהֱלָה, וְשָׁכַר לוֹ דִּירָה
וְקָבַע דִּירָתוֹ שָׁם פְּתָאוּם. אָבֵל אֶף־עַל־פִּי־כֵן
קָבְלוּ אוֹתוֹ אֲנָשֵׁי הַקֶּהֱלָה בְּכַבּוּד גְּדוֹלָה.

וּב'רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה' נִתְקַבְּצוּ שָׁם אֲצִלּוֹ
אֲנָשִׁים רַבִּים בְּעֶרְךָ
מֵאַה אֲנָשִׁים וְיוֹתֵר. וְהוּא ז"ל לֹא הִכִּין
בְּשִׁבִילָם כָּלְל, כִּי הָיָה בְּעֲצֻמוֹ כְּאוֹרַח שָׁם, כִּי
נִכְנַס שָׁם סְמוּךְ לְרֵאשִׁי־הַשָּׁנָה מְאֹד.

וְקָבְלוּ אֲנָשֵׁי הַקֶּהֱלָה אֶת כָּל הָאוֹרְחִים
אֲצִלָּם בְּכַבּוּד גְּדוֹלָה, וְהַפְּצִירוּ לְרַבֵּנוּ
ז"ל: "שֶׁיִּכְנַס לְבֵית־הַכְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה דָּשָׁם עִם

כָּל אֲנָשִׁיו לְהִתְפַּלֵּל, כִּי הוּא מְקוּם רַחֲב וְטוֹב
לְפָנָיו לְהִתְפַּלֵּל שָׁם עִם כָּל אֲנָשָׁיו!"

וְהִתְפַּלֵּל שָׁם עִמָּהֶם בְּרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה וְיוֹם-
כְּפוּר, וּמָסְרוּ לוֹ: "שֶׁהוּא יִצְוֶה
הַכֹּל שִׁיתְנַהֵג בְּרִצּוֹנוֹ, הֵן בְּעֵינַי בְּעֵלֵי-תְפִלּוֹת
וְתוֹקְעִים, וְכִיּוֹצֵא!" - וַיֵּשֶׁב שָׁם בְּשִׁלּוֹה
בְּיָמֵי-הַנּוֹרָאִים וְכוּ'.

מ.

(תניי-מוהר"ן ריט; קצז)

בְּמִדְּמָה שְׂדֵבֵר אָז: שְׁעוּלָה עַל דַּעְתּוֹ
לְהִרְחִיק גִּדּוּד מֵאֵתְנוּ חֲסִי-וְשָׁלוֹם,
אָבֵל צַר לוֹ, שְׁמִתְגַּעְגַּע מְאֹד אַחַר הָרֵאשִׁי-
הַשָּׁנָה. כִּי בְּכָל הַקִּיץ הָזֶה שֶׁהָיָה בְּאוּמִין,
הָיָה מִתְגַּעְגַּע וּמִשְׁתוֹקֵק מְאֹד שִׁיְהִיָּה שָׁם
עִם הַקְּבוּץ שָׁלוֹ בְּרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה.

וּבְרוּךְ הַחֹמֶל דְּלִים, אֲשֶׁר נִתְּגוּלְלוּ רַחֲמָיו
עַל מִדּוֹתָיו, וּבִאֲהַבְתּוֹ וּבְחִמְלָתוֹ
חָמַל עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְלֹא נִתְרַחַק
מֵאֵתְנוּ, וְנִשְׁאָר עִמָּנוּ בְּרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה וְכָל יְמֵי
הַקִּיץ. וְגַם שְׁמַעְנוּ תוֹרָה נִפְלְאָה וְנוֹרָאָה
בְּרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה הַזֶּה, שֶׁהוּא רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה
הָאַחֲרוֹן (ח"ב ה, 'תקעו תוֹכַחָה'). וְגַם נִסְתַּלַּק
בְּמִדִּינָתְנוּ בְּאוּמִין, וְנִשְׁאָר הַשְּׂאֲרָתוֹ
הַקְּדוּשָׁה עִמָּנוּ לְעוֹלָמֵי עֵד וּלְנִצְחַ נְצָחִים -
מִזֶּה נָשִׁיב לְהַשֵּׁם כָּל תְּגֻמוֹלוֹהִי עָלֵינוּ.

הָעוֹלָם. וְאָמַר: שְׂאִינוּ יוֹדְעֵי בְּאִיזָה זְכוּת הוּא
חַי בְּנֶס כָּל שְׁלֹשׁ שָׁנִים אֵלּוֹ וְכוּ'.

אֲזִי סִפְרוּ אֲנָשָׁיו עִמּוֹ, וְהָיוּ מִתְאַנְחִים מְאֹד:
"כִּי מִזֶּה נַעֲשֶׂה, וְעַל מִי יַעֲזֹב אוֹתְנוּ?! -
וְהָשִׁיב: "רַק אַתֶּם תַּחֲזִיקוּ עֲצֻמְכֶם בְּיַחַד, אֲזִי
תִּהְיוּ אֲנָשִׁים כְּשָׂרִים. וְלֹא כְּשָׂרִים בְּלִבָּד,
אֲלֵא אֲפֹלוּ צְדִיקִים וְטוֹבִים תִּהְיוּ. כִּי הַשֵּׁם
יִתְבַּרֵּךְ יַעֲזֹר לִי בּוֹדָאֵי שִׁיְהִיָּה בְּרִצּוֹנִי, כַּאֲשֶׁר
רְצִיתִי מִכְּבָר, כִּי בְּעִזְרַת-הַשֵּׁם גְּמַרְתִּי וְאָגִמֵר
בְּרִצּוֹנִי בּוֹדָאֵי" [בְּעִזְרַת-הַשֵּׁם אִיךָ הָאֵב אוֹיִסְגַּעֲפִירֵט
אוֹן וְעַל אוֹיִסְפִירֵן].

וְאָמַר: "שְׁכַל מִי שִׁיַּגַּע וַיִּתְחַבֵּר לְאֶחָד
מֵאֲנָשֵׁי-שְׁלוֹמֵנוּ, בּוֹדָאֵי יְהִיָּה אִישׁ
כְּשָׂר בְּאֵמֶת! - וְלֹא אִישׁ כְּשָׂר בְּלִבָּד, אֲלֵא
אֲפֹלוּ צְדִיק גְּמוּר כְּמוֹ שְׂאֵנִי רוֹצֵה!" (ע"ג שם
בְּפָנִים בְּתִי-מוֹהֵר"ן רִיט-רַכֵּא-רַכְבֵּתִלֵט).

מב.

(תניי-מוהר"ן רכז)

שְׁמַעְתִּי מִרְבִּי נִפְתָּלִי שְׂאֵמַר לוֹ קֹדֶם
רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה בְּאוּמִין: "הִנֵּה הוֹלֵךְ
לְקַרְאֵתְנוּ הֵר גְּדוֹל וְנוֹרָא מְאֹד, אִךְ אֵינִי יוֹדְעַ
אִם אֲנַחֲנוּ הוֹלְכִים אֶל הָהָר, אִם הָהָר הוֹלֵךְ
אֵלֵינוּ".

מג.

(תניי-מוהר"ן תסב)

פַּעַם-אַחַת אָמַר כְּשִׁקּוּרֵין בְּרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה:
"וְגַם אֶת בֶּן הָאֵמָה לְגוֹי
אֲשִׁימְנוּ" וְכוּ' (בְּרֵאשִׁית כ"א, יג) - שְׁבּוּדָאֵי יֵשׁ לוֹ
כַּח גְּדוֹל, מֵאַחַר שְׂאוּמְרִים כֶּךָ עָלָיו.

מא.

(תניי-מוהר"ן ריח)

בְּאוּמִין קֹדֶם רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה הָאַחֲרוֹן, הָיָה
מְסַפֵּר עִם אֲנָשִׁים שָׁלוֹ מַעֲנִין
הַסְתַּלְקוֹתוֹ, שְׂכָבֵר הוּא אֲצֹלוּ שְׁלֹשׁ שָׁנִים
אַחַר הַסְתַּלְקוֹתוֹ. כִּי מַעַת שָׂבֵא עָלָיו
הַחֹלְאָת, הוּא נֶחֱשֵׁב בְּעֵינָיו שְׂכָבֵר נִסְתַּלַּק מִן

מד.

(חיי-מוהר"ן תסו)

ליל שבת-חזון תקס"ט, שספרו לפניו מגדל הצרות וממיתות משנות שמתו בני-אדם באוסטריה ורחמנא-לצלך בשעת השרפה שהיתה שם בערב-שבת-קדש העבר.

אמר: לא אחד שפובל צרות קשות על-ידי הנגון. הינו הנגון שמסימין בסוף "ונתנה תקף", שקדם מנגנין בנגון הידוע: "מי ינוח, ומי ינוע", ומסימין בנגון: "מי ישפל, ומי ירום", ואחר-כך מסימין בנגון לבד בלי תבות, קדם שמתחילין "ותשובה ותפלה וצדקה", בידוע להעולם.

ואותו הנגון הנמשך אחר הפיוס "ומי ירום" - הוא מורה גם-כן על איזה גזרות חסוֹשֶׁלום. כי בתחלה הוא מפרש בפרוש פמה גזרות: "מי ינוח מי ישפל", ואומרם בנגון הידוע. ואחר-כך נמשך הנגון לבד בלי תבות, כמסים ברמז השאר בנגון לבד בלי תבות בפרוש, ומזה הנגון באים גזרות חסוֹשֶׁלום שאינם מפרשים בפרוש בפיוט ונתנה תקף, רק החזן מרמזן בנגון לבד כנ"ל. והענין מבאר לבקי בנגונים של ימים-הנוראים.

ואחר-כך הוא מסתכל בעצמו: "מי אנכי לילך ולהקדים לפני העולם". ועל-כן אחר-כך הוא מתנהג להפך: שהעולם אומרים תחלה, ואחר-כך הבעל-תפלה, כגון "מלך עליון, אמיץ המנשא", וכן "אתה הוא אלקינו בשמים ובארץ", וכן "ונתנה תקף", וכן בכל התפלות - שבכלם העולם אומרים הפיוטים והחרוזים קדם להבעל-תפלה, והבעל-תפלה אחריהם. - ובתחלה היה להפך, כי הוא מסתכל בעצמו וכו'.

מו.

(שיח-טרפני-קדש ח"ב קיא)

פעם בראש־השנה כשהבחין רבנו באחד מאנ"ש, שהכין ודאג לעצמו לפני נטילת-ידיים לסעודה, מעט דבש עם החלה לברכת המוציא, נענה ואמר: "כמו ילדים, המוציא עם דבש"! [אזויווי קינדערלעך, המוציא מיט האניג]. כאומר: שזה מנהג ילדים קטנים להכין לעצמם חלה עם דבש, מחמת שחוששים שאחר-כך לא ישאר להם.

מז.

(שיח-טרפני-קדש ח"ב קלג)

רבנו ז"ל קרא פעם בערב ראש־השנה לרבי עירא מיאס, ואמר לו: "לך לרבי חייקל, ולמד ממנו נוסח, ותתפלל מחר לפני העמוד תפלת שחרית!" - ועשה כן! למחרת נגש אל רבנו, ואמר לו: "שאינו יודע היטב עדין הנוסח!" - אמר לו רבנו: "אף-על-פי-כן התפלל ונגש לעמוד!" - וכן עשה!

מה.

(חיי-מוהר"ן תסז)

פעם-אחת היה משיח בענין התפלות של ימים הנוראים. אמר: שבתחלה הבעל-תפלה מתחיל "המלך", ואזי הוא הולך מקדם, והעולם הולכים אחריו. כי הוא אומר תחלה, והעולם אומרים אחריו, וכן מתנהג עוד להלן יותר.

אוֹלָם מַחֲמַת שְׁלֹא יָדַע הֵיטֵב הַנוֹסֵחַ, בְּכֹה כָּל הַתְּפִלָּה, וְלֹא הַתְּפִלָּל הֵיטֵב בְּנוֹסֵחַ, כִּי לֹא הָיָה לוֹ זְמַן מִסְפִּיק לְהַתְּלַמֵּד.

אַחֲר־כֵּן לִפְנֵי הַתְּקִיעוֹת, שָׁלַח רַבֵּנוּ אֶת מוֹהֲרַנְ"ת לֹאמֹר לוֹ: "שִׁיגֵשׁ לְהַתְּפִלָּל גַּם מוֹסֵף!" - וְהוּא הָיָה אִזּוּ בְּמִקְוֵה שֶׁהֲלֹךְ לְטֵבֵל לִפְנֵי הַתְּקִיעוֹת. וְנִגַּשׁ לְהַתְּפִלָּל, אַף־עַל־פִּי שְׁלֹא הָכִין עֲצָמוֹ כֻּלָּל לָזֶה, וְכָל הַתְּפִלָּה הַתְּפִלָּל בְּבִכּוּיֹת נוֹרָאוֹת.

אַחֲרֵי הַתְּפִלָּה טָפַח לוֹ רַבֵּנוּ עַל כַּתְּפוֹ, וְאָמַר לוֹ: "עֲשִׂיתָ טוֹב!" [הָאֵסֵט גוֹט גַּעמאַכט]. וְהַזְמִינוּ רַבֵּנוּ: "שִׁיבֹא אֵלָיו לְקַדוֹשׁ!" - כִּי כֵן הָיָה נוֹהֵג לְקַרֵּא אֵלָיו אֶת הַבַּעַל שְׁחֵרִית וּמוֹסֵף לְקַדוֹשׁ. וְאָמַר לוֹ בְּאִמְצַע הַקַּדוֹשׁ: "הֲרִי לָךְ מַגִּיעַ פְּעָמִים קַדוֹשׁ!" - כֻּל־זֶה סֵפֶר רַבִּי עִירָא בְּעֲצָמוֹ לְרַבִּי נַחֲמָן מְטוּלְטְשִׁין.

מח.

(טִיח־טִרְפִּי־קִדְשׁ ח"ה סג)

בְּלִיל רֵאש־הַשָּׁנָה, הִיָּתָה שׁוֹרָה עַל אַנְשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ 'יִרְאָה גְּדוּלָּה' כְּלִי־כָף - שֶׁבִּישְׁבָם בְּשִׁלְחֹן רַבֵּנוּ, יִרְאִים הָיוּ אִף לְהָרִים רֵאשִׁיָּהֶם, מֵרֵב אֵימַת יוֹם־הַדִּין.

מט.

(כּוֹכְבֵי־אוֹר, חֲכָמָה־וּבִינָה כד)

"שֶׁבֶתוֹן זְכוֹרֹן תְּרוּעָה" (וַיִּקְרָא כג, כד) עִם הַשְּׁלֹשׁ תְּבוּת, בְּמִסְפַּר שְׁמוֹ (1725) בְּאַרְבָּעָה פָּנִים - הֵלֵא הֵם: א) "נַחֲמָן" (148). ב) "נוֹן, חֵית, מֵם, נוֹן" (710). ג) "נַחֲמָן בֶּן שְׁמֹחָה", עִם הָאוֹתִיּוֹת (563). ג) "נַחֲמָן בֶּן פִּינָא", עִם הָאוֹתִיּוֹת (304).

וּבְדַבְרֵי חוֹ"ל יִקְרָא בְּשֵׁם 'רֵאש־הַשָּׁנָה' - כִּי עַל־כֵּן גַּם "רֵאש־הַשָּׁנָה"

בְּמִסְפַּר: "נַחֲמָן בֶּן שְׁמֹחָה", "נַחֲמָן בֶּן פִּינָא". וְאֶחָד מֵהֶם עִם הָאוֹתִיּוֹת וְהַתְּבוּת וְהַכּוֹלָל (861).

כִּי גַם כָּל בְּנֵי הַמְּלָכוֹת שֶׁנִּתְעַלָּה וְנִתְגַּלָּה בּוֹ לְדוֹן וְלִשְׁפֹט וְלִשְׁקֹל אֶת כָּל אֶחָד בְּמֵאזְנִים, אִם לְמֹות אִם לְחַיִּים (אֲשֶׁר עַל־זֶה מְרַמֵּז גַּם הַמַּזָּל מֵאזְנִים שֶׁל הַחֹדֶשׁ הַזֶּה), הַכֹּל עַל יְדֵי בִינָה עֲלֹאָה. כִּידוּעַ לְיוֹדְעֵי־חֵן: שְׁכַל שֶׁרֵשׁ וְתַקוּן הַמְּלָכוֹת וְהַמְּשַׁפֵּט, הַכֹּל מֵאַתָּה, וְכַמּוּבָא לְעִיל מְזָה.

וְעַל־כֵּן גַּם "מֵאזְנִים" בְּמִסְפַּר "נַחֲמָן". "מֵאזְנֵי צֶדֶק" עִם הַשְּׁתֵי תְבוּת בְּמִסְפַּר "נַחֲמָן בֶּן פִּינָא" עִם הָאוֹתִיּוֹת (304).

וְזֶה אֲשֶׁר גַּם "קוֹל שׁוֹפָר" שֶׁמְצֹוּה לְשִׁמְעַ בּוֹ (וְגַם זֶה בְּסוּד בִּינָה כִּידוּעַ) - בְּמִסְפַּר "נוֹן, חֵית, מֵם, נוֹן", עִם אוֹתִיּוֹת הַמְּלוּוֵי וְהַכּוֹלָל (722).

נ.

(לְקוּטֵי־הַלְכוּת, נְטִילַת יְדַיִם־שְׁחֵרִית ג, ה - עַל־פִּי לְקוּטֵי־מוֹהֲרַן ח"ב פב, 'כִּי תֵצֵא לְמִלְחָמָה')
"רֵאש־הַשָּׁנָה - הוּא בְּחִינַת שָׁנָה. וְתְקִיעַת־שׁוֹפָר - הוּא בְּחִינַת הַתְּעוֹרְרוֹת־הַשָּׁנָה" (פְּרִיעֵץ־חַיִּים, רֵאש־הַשָּׁנָה פ"ב).

כִּי "בְּתִשְׂרֵי נִבְרָא הָעוֹלָם" (רֵאש־הַשָּׁנָה ח. י: כז.) - שְׁזָהוּ בְּחִינַת 'שְׁלֹא־כְסֹדֵר', בְּחִינַת 'תִּשְׂרֵי־ק'. וְאִזּוּ כְּשֶׁמִּתְעוֹרֵר בְּחִינַת 'שְׁלֹא־כְסֹדֵר' - צָרִיכִין בְּחִינַת 'שָׁנָה', לְבַטֵּל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי - שְׁזָהוּ בְּחִינַת הַשָּׁנָה שֶׁל לִילָה.

כִּי אִזּוּ בְּרֵאש־הַשָּׁנָה - הוּא יוֹם רֵאשׁוֹן שֶׁל עֲשָׂרַת־יָמֵי־תְּשׁוּבָה. וְעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה, הוּא: לְשׁוּב מְגַדְלוֹת, וְלִהְשִׁיב עֲצָמוֹ,

וְלִהְרֹגִישׁ שְׁפֹלוֹתוֹ וּפְחִיתוֹתוֹ בְּאֶמֶת - בִּי עֶקֶר
הַתְּשׁוּבָה הוּא הַהֲכַנְעָה וְהַשְׁפָּלוּת וְכוּ'.

בִּי כָּל הַחֲטָאִים נִמְשָׁכִין מִבְּחִינַת 'שְׁלֵא־
כְּסֹדֶר' וְכוּ' - דְּהֵינּוּ: עַל־יְדֵי 'גְּדֻלוֹת'. בִּי
עַל־יְדֵי 'גְּדֻלוֹת', מִחֶלֶק בְּחִינַת 'שְׁלֵא־כְּסֹדֶר',
מִבְּחִינַת 'כְּסֹדֶר'.

וְעַל־כֵּן עֶקֶר הַתְּשׁוּבָה עַל כָּל הַחֲטָאִים -
הוּא 'שְׁפֹלוֹת' - שְׂיִשִּׁים עֲצָמוֹ
כְּעֶפֶר לְדוֹשׁ, וְיִרְגִישׁ שְׁפֹלוֹתוֹ וְרַחוּקוֹ
מִהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, וְיִשְׁפִּיל עֲצָמוֹ, וְיִשְׁבֵּר לְבָבוֹ
לְפָנֵי הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ וְכוּ'. וְעַל־יְדֵי־זֶה חוֹזֵר
לְבְּחִינַת 'כְּסֹדֶר', בְּחִינַת מ"ה, וְנִתְבַּטְּלִין כָּל
הַדִּינִים, בְּחִינַת הַחֲטָאִים.

וְעַל־כֵּן בְּרֵאשִׁי־הַשָּׁנָה, יוֹם רֵאשׁוֹן לְבְּרִיאַת
אָדָם־הָרֵאשׁוֹן - צְרִיכִין בְּחִינַת
'שָׁנָה', בְּחִינַת 'בְּטוֹל' - שְׁמַבְטְלִין עֲצָמוֹ
לְגַמְרֵי כְּאִלוֹ אֵין לוֹ שׁוּם דְּעַת, רַק צוֹעֲקִין
לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, וּמְמַלִּיכִין אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ
בְּתַמִּימוֹת גָּמוֹר בְּלֵי שׁוּם חֲכָמוֹת.

בִּי בְּרֵאשִׁי־הַשָּׁנָה נִבְרָא אָדָם וְחוּה, שְׁשָׂרְשָׁם
מִבְּחִינַת 'כְּסֹדֶר' וְ'שְׁלֵא־כְּסֹדֶר' כַּנ"ל,
וְהֵם הָיוּ צְרִיכִין לְתַקֵּן כָּל הָעוֹלָמוֹת עַל־יְדֵי
עֲבוֹדָתָם, דְּהֵינּוּ: לְכָלֵל בְּחִינַת כְּלָלוּת כָּל
הָעוֹלָמוֹת שֶׁהֵם בְּחִינַת 'שְׁלֵא־כְּסֹדֶר' -
בְּבְּחִינַת 'כְּסֹדֶר', לְכָלֵל בְּחִינַת 'חוּה' בְּ'אָדָם' -
וְאִזְ הָיָה נַעֲשֶׂה הַכֹּל 'כְּסֹדֶר', וְהָיָה מִתְנַהֵג כָּל
הָעוֹלָם כְּסֹדֶר בְּלֵי שׁוּם יְסוּרִים וְדִינִים שֶׁהֵם
בְּחִינַת 'שְׁלֵא־כְּסֹדֶר' כַּנ"ל.

אָבֵל הֵם פָּגְמוּ בְּחֲטָאִים, וְהִפְרִידוּ בְּחִינַת
'שְׁלֵא־כְּסֹדֶר' מִבְּחִינַת 'כְּסֹדֶר' - בִּי
עֶקֶר חֲטָאִים הָיָה עַל־יְדֵי בְּחִינַת 'גְּדֻלוֹת',
בְּחִינַת 'אָנָּה אִמְלוּךְ', שְׂזָהוּ הָיָה עֶקֶר הַסְּתַת
הַנְּחָשׁ הַקְּדָמוֹנִי וְכוּ', הֵינּוּ: שֶׁהַכְּנִים בָּהֶם
קִנְיָה וְתִאָוָה לְמַלְוֵךְ וְלִהְתַּנְּאוֹת, וְלִהְמַשִּׁיךְ

בְּחִינַת 'מַלְכוּת' לְעֲצָמוֹ חֶסֶד־וְשָׁלוֹם, וְעַל־יְדֵי־
זֶה נַעֲשֶׂה הַכֹּל 'שְׁלֵא־כְּסֹדֶר', בִּי הוּא בְּתוֹךְ
בְּחִינַת 'שְׁלֵא־כְּסֹדֶר'.

וּבְכָל שָׁנָה וְשָׁנָה אָנוּ צְרִיכִין לְתַקֵּן זֹאת
בְּרֵאשִׁי־הַשָּׁנָה - בִּי אִזְ נִבְרָאוּ וְהָיוּ
צְרִיכִין לְתַקֵּן זֹאת, וְקִלְקְלוּ בוֹ כַּנ"ל (שַׁעֲרֵי־
הַכְּפוֹנּוֹת, רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה א).

נִמְצָא: שְׁעַר הַתַּקֵּוֹן בְּרֵאשִׁי־הַשָּׁנָה הוּא -
לְהַשְׁתַּדֵּל לְחַזֵּר וּלְתַקֵּן שִׂיחֵיהָ הַכֹּל
'כְּסֹדֶר', לְעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל כָּל חֲטָאֵיו
שֶׁנִּמְשָׁכִין מִבְּחִינַת 'שְׁלֵא־כְּסֹדֶר' מִבְּחִינַת
'גְּדֻלוֹת', וְלִבְטֹל עֲצָמוֹ לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ בְּבִטּוֹל
גָּמוֹר, כִּדֵּי לְהָרִים כָּל הָעוֹלָם שֶׁנִּבְרָא אִזְ
שֶׁהוּא בְּחִינַת 'שְׁלֵא־כְּסֹדֶר' - לְחַזֵּר וּלְכוֹלְלוֹ
בְּבְּחִינַת 'כְּסֹדֶר', וְכַנ"ל.

וְזֶהוּ הַבְּחִינַת ה'שָׁנָה שֶׁל רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה'
הַמוֹבָא בְּכְפוֹנּוֹת (פְּרִיעֲזִיחִים פ"ב):
"דֹּאֲפִיל דּוֹרְמִיטָא עֲלֵיהָ" וְכוּ'. בִּי ה'שָׁנָה'
הוּא בְּחִינַת 'בְּטוֹל' - לְבִטֹל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי
בְּבְּחִינַת 'שָׁנָה', לְסַלֵּק וּלְבִטֹל דְּעַתוֹ לְגַמְרֵי
כְּאִלוֹ אֵין לוֹ שׁוּם דְּעַת כָּלֵל, רַק לְהַמְלִיךְ
אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּאִמוּנָה וּבְתַמִּימוֹת גָּמוֹר בְּלֵי
שׁוּם חֲכָמוֹת, שְׁכָּל זֶה עֶקֶר עֲבוֹדָתָנוּ בְּרֵאשִׁי־
הַשָּׁנָה וְיוֹם־הַכְּפוֹנּוֹת, שְׂאָנוּ עוֹסְקִין רַק
לְגַלוֹת מַלְכוּתוֹ בְּלֵי שׁוּם חֲכָמָה.

בִּי אָנוּ מְסַלְקִין דְּעַתָּנוּ לְגַמְרֵי וּמְבַטְּלִין
עֲצָמָנוּ לְגַמְרֵי, שְׂזָהוּ עֶקֶר עֲבוֹדָתָנוּ
כְּאִלוֹ הַיָּמִים־הַנּוֹרָאִים, שְׂאָז עוֹסְקִין כָּל
יִשְׂרָאֵל בְּתַפְלוֹת וְתַחֲנוּנִים וּבְשִׁירוֹת וְתַשְׁבָּחוֹת
שֶׁל סֵפֶר תְּהִלִּים וּשְׂאָרֵי מִינֵי בְּקָשׁוֹת וְתַחֲנוּנֹת
וּסְלִיחוֹת וּפְיוּטִים וְכוּ', שְׁכָּל זֶה הוּא בְּחִינַת
תַּמִּימוֹת וּפְשִׁיטוֹת בְּלֵי חֲכָמוֹת כָּלֵל.

הֵינּוּ: שֶׁה'שָׁנָה' הוּא בְּחִינַת 'הַסְּתַלְקוֹת'
הַמַּחֲיָן, שְׁלֵא יִתְאַחַז בָּהֶם בְּחִינַת
'שְׁלֵא־כְּסֹדֶר', בְּחִינַת 'גְּדֻלוֹת' וְכוּ'.

וְאַחֲרֵיכֵן עַל־יְדֵי הַשּׁוֹפָר - נִמְשָׁכִין לוֹ מַחֲזִין חֲדָשִׁים שֶׁנִּתְחַדְּשׁוּ עַל־יְדֵי הַשָּׁנָה. וְאִזּוֹ נִתְעוֹרֵר מִהַשָּׁנָה, וְנִנְסָרֶת הַמַּלְכוּת וְכוּ', עַיִן וְאַחֲרֵיכֵן עַל־יְדֵי הַשּׁוֹפָר - נִמְשָׁכִין לוֹ מַחֲזִין חֲדָשִׁים שֶׁנִּתְחַדְּשׁוּ עַל־יְדֵי הַשָּׁנָה. (שַׁעֲרֵי-הַכּוֹנֵנוֹת, רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה ח).

כִּי עַל־יְדֵי הַשָּׁנָה וְהַבְּטוּלָה - זוֹכִין אַחֲרֵיכֵן לְמַחֲזִין גְּדוֹלִים. כִּי אַחֲרֵיכֵן בְּשִׁזְזוּכִין לְמַחֲזִין דְּקָדְשָׁה, נִתְגַּלָּה מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ לְעַיִן כָּל בְּדַעַת שָׁלֵם, כִּי זוֹכִין לְהַמְשִׁיךְ כָּל הַמַּחֲזִין רַק בְּשִׁבִיל הַתְּגַלּוֹת מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, לִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדֵעַ שֶׁהוּא הַיּוֹצֵר הוּא הַבוֹרֵא וְכוּ'.

וְאִזּוֹ נִמְתַּק בְּחִינַת 'שְׁלֵא-כְסֻדְרִי, וְנִכְלָל בְּבְחִינַת 'כְּסֻדְרִי, וְאִין מִתִּירָאִין מִבְּחִינַת 'שְׁלֵא-כְסֻדְרִי - מֵאַחַר שִׁיזְדַּעִין שֶׁהַכֹּל מֵאֲתוֹ יִתְבָּרַךְ לְבַד, שְׂאֵז נִתְבַּטַּל בְּחִינַת 'שְׁלֵא-כְסֻדְרִי לְגַמְרִי.

נא

(לְקוּטִי-הַלְכוּת, תְּפִלִּין ה, כג-כד - עַל־פִּי סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה יג מִשְׁבַּעַה בְּעֵטְלֶעֶרס) **רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה** הוּא בְּחִינַת תְּפִלִּין - בְּחִינַת הַתְּחַדְּשׁוֹת שִׁזְזוּכִין בְּכָל יוֹם עַל־יְדֵי הַשָּׁנָה, שְׂאֵז נִתְחַדְּשִׁים הַמַּחֲזִין בְּתוֹךְ הָאֲמוּנָה וְכוּ', שְׂזַהוּ בְּחִינַת רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה, כַּמּוֹבָא בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל בְּהַתּוֹרָה "אֲשֶׁרִי הָעָם" (ח"א לה).

כִּי רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה הוּא בְּחִינַת 'קְדֻשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל - כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דְּבָרִים יא, יב): "תָּמִיד עֵינֵי ה' אֶלְקֵינוּ בְּהַ מְרֵאשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה". שְׂזַהוּ בְּחִינַת תְּפִלִּין, שֶׁהֵם בְּחִינַת 'קְדֻשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, בְּחִינַת "וְהָיָה כִּי יִבְיָאֵךְ" הַנֶּאֱמָר בְּפָרְשֵׁיּוֹת הַתְּפִלִּין.

כִּי עֵקֶר קְדֻשַׁת רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה הוּא: שֶׁנִּזְכָּה לְתִשׁוּבַה־שְׁלֵמָה. הֵינּוּ: שֶׁנִּזְכָּה לְחַדֵּשׁ יָמֵינוּ שְׂעִבְרוּ בַחֲשָׁד, וּלְהוֹסִיף מֵעֵתָה תּוֹסֶפֶת קְדֻשָּׁה וְעִבּוּדָה מְחֻדָּשׁ, שְׂזַהוּ בְּחִינַת "חַדֵּשׁ עֲלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה" שְׂאֵנוּ מִבְּקֻשִׁין בְּרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה. "חַדֵּשׁ" דִּיקָא - שֶׁנִּזְכָּה לְשָׁנָה חֲדָשָׁה דִּיקָא.

כִּי כָּל שָׁנָה, הוּא פָּנִים מִיָּחַד מִשְׁבָּעִים פָּנִים שֶׁל תּוֹרָה. עַל־כֵּן צְרִיכִין בְּכָל שָׁנָה, לְזַכּוֹת לְפָנִים־חֲדָשׁוֹת לְגַמְרִי, לְחִיּוֹת מֵעֵתָה 'חַיִּים חֲדָשִׁים' - שְׂזַהוּ בְּחִינַת 'חַיִּים־אַרְבִּים'.

וְזַהוּ בְּחִינַת מַה שְׁמַרְבִּין לְבַקֵּשׁ וּלְהַתְּפַלֵּל בְּרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה עַל חַיִּים, כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים בְּכָל תְּפִלָּה, כְּמוֹ שְׂאוּמְרִים: "זְכַרְנוּ לְחַיִּים" וְכוּ', "וְכַתּוּב לְחַיִּים" וְכוּ', "זוֹכֵר יִצְוֵרֵנוּ לְחַיִּים בְּרַחֲמִים" וְכוּ', וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה הַרְבֵּה.

כִּי עֵקֶר בְּחִינַת 'חַיִּים', הוּא בְּחִינַת 'חַיִּים־אַרְבִּים' שֶׁל הַזְּקֵן הָעוֹר (סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה יג מִשְׁבַּעַה בְּעֵטְלֶעֶרס, יום ראשון, הַבְּעֵטְלֶעֶר הָעוֹר), שְׂזַכָּה לְתַכְלִית הַזְּכָרוֹן בְּשִׁלְמוֹת, שְׂמִמְנוּ נִמְשָׁךְ קְדֻשַׁת רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת קְדֻשַׁת הַתְּפִלִּין, שֶׁהֵם בְּחִינַת "וּלְזַכְרוֹן בֵּין עֵינֵינוּ".

וְעַל־כֵּן נִקְרָא רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה "יום הזְכָרוֹן" - כִּי עֵקֶר קְדֻשַׁתוֹ מִבְּחִינַת הַזְּכָרוֹן שֶׁל הַזְּקֵן הַנִּזְכָּר. וְכָל בְּקֻשְׁתָּנוּ בְּרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה עַל חַיִּים - כּוֹנֵנֵנוּ עַל 'חַיִּים אֲמִתִּיִּים וְנִצְחִיִּים, הֵינּוּ בְּחִינַת 'חַיִּים־אַרְבִּים' הַנִּזְכָּר - דְּהֵינּוּ: לְחַדֵּשׁ חַיּוֹתוֹ בְּכָל עֵת, בְּחִינַת "חַדֵּשׁ עֲלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה", "חַדֵּשׁ" דִּיקָא, כְּנִזְכָּר.

וְזַהוּ הַחֲסֵד שֶׁעָשָׂה הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ עִמָּנוּ, שֶׁקָּבַע רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה בְּרֵאשׁ חֲדָשׁ,

נב.

(לקוטי־הלכות, בית־הכנסת ה, יד־טו־טז־יז־יח)
יִטְכֵּן כַּאֲכֵנֵד - עַל־פִּי לְקוּטֵי־מוֹהַר "ח"ב עה,
'בַּעֲנִין הַנְּהַגַת הַפְּשִׁיטוֹת' (

בְּרֵאשִׁי־הַשָּׁנָה נִבְרָא הָעוֹלָם (ראש־השָׁנָה י:),
עַל־כֵּן אִזּוּ אָנוּ עוֹסְקִין
לַעֲשׂוֹת דְּרָדָּה כְּבוֹשָׁה לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל, שְׁכַל
תְּקוּנָתָנוּ לְשׁוּב לְשֵׁם בְּקָרוֹב. כִּי עֵקֶר הַתְּגָלוֹת
קִדְשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל הוּא בְּרֵאשִׁי־הַשָּׁנָה, כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב (דְּבָרִים יא, יב): "תְּמִיד עֵינֵי ה' אֵלֶיךָ
בְּהַ מְרֵאשִׁית הַשָּׁנָה" וְכוּ'.

כִּי עֵקֶר הַדְּרָדָּה לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל הוּא, עַל־יְדֵי
שֶׁמְשִׁיכִין הַחֲסֵד־הֵנָּם שָׁבוּ נִבְרָא
הָעוֹלָם. וְזֶה נַעֲשֶׂה בְּרֵאשִׁי־הַשָּׁנָה - כִּי "זֶה
הַיּוֹם תַּחֲלֹת מַעֲשֵׂיךָ" (מוֹסֵף רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה), כִּי אִזּוּ
נִבְרָא הָעוֹלָם בְּחֲסֵדוֹ, וְעַל־כֵּן אִזּוּ אָנוּ מְגַלִּין
מַלְכוּתוֹ עָלֵינוּ, כִּי הוּא הַבוֹרָא הַכֹּל בְּשִׁבְלֵנוּ,
הוּא הַמְּנַהֵיג הוּא הַשְּׁלִיט וּמוֹשֵׁל, "וּבְרָצוֹנוֹ
נִתְּנָה לָהֶם וּבְרָצוֹנוֹ נִטְּלָה מֵהֶם וּנְתַנָּה לָנוּ"
(רש"י בְּרֵאשִׁית א, א).

וְעַל־כֵּן אָנוּ מִתְּפַלְלִין אִזּוּ הַרְבֵּה עַל
צְמִיחַת קֶרֶן מְשִׁיחַ וְכוּ', כְּמוֹ
שֶׁאוֹמְרִים: "שְׁמַחָה לְאַרְצָהּ, וְשִׁשׁוֹן לְעִירָהּ,
וְצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדְּךָ" - כִּי עֵקֶר הַתְּקוּנָה
לְשׁוּב לְאַרְצָנוּ עַל־יְדֵי מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ, הוּא עַל־
יְדֵי קִדְשַׁת רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה שָׁבוּ נִבְרָא הָעוֹלָם
בְּחֲסֵדוֹ הֵנָּם, וְבוֹ נִתְּגַלָּה בְּכֹל שָׁנָה וְשָׁנָה עַל־
יְדֵי יִשְׂרָאֵל עִם קְדוּשָׁה: 'שֶׁהוּא יִתְּבַרַךְ בְּרֵאשִׁי'.

וּמֵאַחֵר שָׁאָנוּ מְגַלִּין זֹאת - בְּוֹדָאֵי הַכֹּל
שֶׁיָּד לָנוּ. רַק בְּרָצוֹנוֹ נִתְּנָה לָהֶם,
מִטַּעַם הַכְּמוּס עִמּוֹ יִתְּבַרַךְ, "וּבְרָצוֹנוֹ נִטְּלָה
מֵהֶם וּנְתַנָּה לָנוּ".

כִּי בְּכֹל רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה וְרֵאשִׁי־הַשָּׁנָה הוּא
"נוֹטְלָה מֵהֶם, וְנוֹתְנָה לָנוּ" - כִּי בְּכֹל
רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה וְרֵאשִׁי־הַשָּׁנָה, נִכְנָע וְנוֹפֵל

שֶׁהוּא חֶסֶד גָּדוֹל, כְּמוֹ שֶׁמְבַאֵר בְּהַתּוֹרָה
תִּקְעוּ א' (בְּלִקוּטֵי תַנְיִנָּא), וְכֵן שֶׁמְעַנּוּ יוֹתֵר
בְּהַמְעָשָׂה נוֹרָאָה הַשִּׁיכָה לָזֶה מְעַנֵּן הַכֹּפֵּא
וְכוּ' (חֵי־מוֹהַר"ן פד).

כִּי אָנוּ צְרִיכִין שִׁיחֲדֵשׁ הַשֵּׁם יִתְּבַרַךְ עָלֵינוּ
אֶת הַשָּׁנָה, בְּבַחֲיַנַּת 'רֵאשִׁי־חֲדָשׁ' - שֶׁהוּא
בַּחֲיַנַּת הַתְּחִלָּה שֶׁהַחַיּוֹת בְּכֹל עֵת, בַּחֲיַנַּת
'מַלְכוּת דָּוִד מְשִׁיחַ', שָׁאָנוּ מְרַבִּין לְבַקֵּשׁ
בְּרֵאשִׁי־הַשָּׁנָה שִׁתְּגַלָּה מַלְכוּתוֹ, שֶׁהוּא
'מַלְכוּת־דְּקִדְשָׁה' שָׁאָנוּ מְבַקְשִׁין בְּרֵאשִׁי־
הַשָּׁנָה שִׁתְּגַלָּה, וְכְמוֹ שָׁאָנוּ אוֹמְרִים בְּרֵאשִׁי־
הַשָּׁנָה כְּמָה פְּעָמִים: "וְתַמְלֹךְ" וְכוּ', "וּמְלוֹךְ"
וְכוּ', "וְעִרִיכַת נֵר לְבָן יִשִׁי מְשִׁיחָה, וְצְמִיחַת
קֶרֶן לְדָוִד עַבְדְּךָ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ".

כִּי 'מַלְכוּת מְשִׁיחַ' - הוּא בַּחֲיַנַּת 'חַיִּים־
אַרְבִּים' הַנִּלְ שָׁאָנוּ מְבַקְשִׁין עָלֵיהֶם
בְּרֵאשִׁי־הַשָּׁנָה, שֶׁזֶהוּ בַּחֲיַנַּת 'קְדוּשַׁת־חֲדָשׁ'
כְּנִל. וְעַל־כֵּן קָבַע לָנוּ בְּרַחֲמֵי 'רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה'
בְּ'רֵאשִׁי־חֲדָשׁ כְּנִל.

וְזֶהוּ בַּחֲיַנַּת מַה שָׁאָמְרוּ רַז"ל לְעַנֵּין רֵאשִׁי־
הַשָּׁנָה שֶׁהוּא בְּרֵאשִׁי־חֲדָשׁ (עַרוֹבִין מ:):
"זְכָרוֹן אֶחָד עוֹלָה לְכָאן וּלְכָאן" - 'זְכָרוֹן'
דִּיקָא.

כִּי קִדְשַׁת רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא בְּבַחֲיַנַּת
רֵאשִׁי־חֲדָשׁ - דִּהֵינּוּ לְחֲדָשׁ הַשָּׁנָה
בְּבַחֲיַנַּת 'חַיּוֹת חֲדָשׁ', שֶׁהוּא בַּחֲיַנַּת 'רֵאשִׁי־
חֲדָשׁ', בַּחֲיַנַּת 'חַיִּים־אַרְבִּים' הַנִּלְ כְּנִל - כֹּל
זֶה הוּא בַּחֲיַנַּת 'זְכָרוֹן כְּנִל' - כִּי כֹל זֶה נִמְשָׁךְ
מֵהַזְּקוֹן הַנִּלְ, שֶׁהוּא הָעוֹר שֶׁזָּכָה לְתַכְלִית
שֶׁרֵשׁ הַזְּכָרוֹן וְכוּ', כְּנִל.

וְכֵן מְבַאֵר בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (ח"ב מ) הַפְּתַחֲחִיל:
"מִי שִׁיזְדַּע מְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל" - מְבַאֵר
שֵׁם: שֶׁתְּפַלֵּין וְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל וְרֵאשִׁי־הַשָּׁנָה הֵם
בַּחֲיַנָּה אַחַת - הֵינּוּ כְּנִל.

פְּשִׁיטוֹתֶם מְחִינִין כָּל הַפְּשׁוּטִים שְׂבָעוֹלָם וְכָל הָרְחוּקִים מִהַתּוֹרָה, עַל־יְדֵי הַחֶסֶד־חֲנָם הַנִּלְוֵה וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן עֵקֶר הָעֲבוּדָה שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל בְּרֵאש־הַשָּׁנָה וַיּוֹם־כְּפֹר וְכָל עֲשֶׂר־תַּיִמֵי־תְשׁוּבָה - הוּא בְּפִשְׁטוֹת וּבִתְמִימוֹת גָּמוּר, בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת כָּלֵל.

כִּי אִזּוֹ הַכֵּל שֶׁבִּין אֵל הָאֱמֶת, וּמִתְפַּלְלִין וְצוֹעֲקִין לְהַשִּׁיב־יְתֵבְרָךְ מֵעַמֶּק הַלֵּב בְּפִשְׁטוֹת וּבִתְמִימוֹת בְּלִי חֲכָמוֹת כָּלֵל, וּמִבְקָשִׁים רַק 'מִתְנַת־חֲנָם' וְכוּ'.

וְגַם 'מִתְנַת־חֲנָם' אֵין אָנוּ רְאוּיִים לְקַבֵּל - רַק הַכֵּל בְּכַח וּזְכוּת הַצְּדִיקִים־הָאֱמֶתִיִּים שֶׁמְשִׁיכִים הָאוֹצֵר־מִתְנַת־חֲנָם' בְּעוֹלָם בְּעֵת פְּשִׁיטוֹתֶם, שֶׁהוּא הַדְּרֵךְ לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, שָׁבוּ מְחִינִין וּמְקַיְמִין הַכֵּל וְכוּ'.

וְזֶה בְּחִינַת הַשָּׁנָה וְהַדּוֹרְמִיטָא הַמוֹבָא בְּכַתְבִּים שֶׁנַּעֲשָׂה בְּרֵאש־הַשָּׁנָה, "דְּאֶפִּיל דּוֹרְמִיטָא" וְכוּ' (פְּרִי־עֵצִים־חַיִּים, רֵאש־הַשָּׁנָה א; זֶהר וַיְגַש רז:).

כִּי 'שָׁנָה' הוּא בְּחִינַת 'הַסְתַּלְקוֹת הַמְּחִין' - בְּחִינַת 'קִיּוֹם הָעוֹלָם קֹדָם מִתְנַת־תּוֹרָה'. כִּי עֵקֶר הַמְּחִין הֵם חֲכָמוֹת הַתּוֹרָה, אֲבָל אִזּוֹ צְרִיכִין לָשׁוּב עַל כָּל מָה שֶׁעָבְרָנוּ עַל הַתּוֹרָה, וְזֶה עַל־יְדֵי שֶׁהַצְּדִיק מְסַלֵּק מִחוּז בְּכוֹנָה וּמִתְנַהֵג בְּפִשְׁטוֹת, כְּדִי לְהַמְשִׁיךְ הַחֶסֶד הַנִּלְוֵה שֶׁמְקִיִּים הָעוֹלָם הָרְחוּקִים מִהַתּוֹרָה וְכוּ' כַּנִּלְוֵה.

וְאַחֲרֵי־כֵן עַל־יְדֵי הַשּׁוֹפָר - הוּא הַתְּעוֹרְרוֹת הַשָּׁנָה, וְאִזּוֹ חוֹזְרִין וְנִמְשָׁכִין הַמְּחִין, שֶׁהֵם בְּחִינַת 'קַבְּלַת־הַתּוֹרָה' - עַל־יְדֵי הַשּׁוֹפָר שָׁבוּ נִתְּנָה הַתּוֹרָה. וְאִזּוֹ נִמְתַּקֵּין וְנִתְּבַטְּלִין כָּל הַדִּינִים לְגַמְרֵי. וְאִזּוֹ עֵקֶר תְּקוּן הַתְּשׁוּבָה בְּשִׁלְמוֹת וְכוּ'.

הַקְּלָפוֹת וּמְמַשְׁלֵת הָעֶכּוֹ"ם עַל אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וְנִתְּגַלָּה וְנִמְשָׁךְ קֹדֶשֶׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל לָנוּ - עַד שֶׁנִּזְכָּה שֶׁיִּכְפְּרוּ רַחֲמָיו, וְיִכְנִיעַ וְיִבְטַל אוֹתָם לְגַמְרֵי, וְיָשׁוּב וְיִתֵּן הָאֶרֶץ לָנוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ.

וְעַל־כֵּן רֵאש־הַשָּׁנָה הוּא יוֹם רֵאשׁוֹן לְעֲשֶׂר־תַּיִמֵי־תְשׁוּבָה - כִּי עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה הוּא, עַל־יְדֵי הַחֶסֶד־חֲנָם שָׁבוּ נִבְרָא וְנִתְּקִים הָעוֹלָם קֹדָם מִתְנַת־תּוֹרָה, כְּמוֹכֵן בְּהַתּוֹרָה הַנִּלְוֵה, וְכַמְבָּאָר קֶצֶת מְזֵה לְמַעְלָה בְּדַבְּרֵינוּ (שֶׁם בְּלִקוּטֵי־הַלְכוֹת' אוֹת ה).

כִּי אוֹתָן שֶׁכָּבַד עָבְרוּ עַל מִצְוֹת הַתּוֹרָה - אֵין לָהֶם קִיּוֹם עַל־יְדֵי הַתּוֹרָה, מֵאַחַר שֶׁעָבְרוּ עָלֶיהָ. כִּי עַל־פִּי דִין תּוֹרָה בְּאִתְגַּלְיָא, אֵין מוֹעִיל תְּשׁוּבָה וְכוּ'. וְעֵקֶר הַתְּשׁוּבָה שֶׁמוֹעִיל - הוּא עַל־יְדֵי בְּחִינַת הַחֶסֶד־חֲנָם שֶׁהִיא מְקִיִּים אֶת הָעוֹלָם קֹדָם מִתְנַת־תּוֹרָה.

כִּי כְּמוֹ שֶׁקִּיִּים הָעוֹלָם בְּחֶסֶד הַזֶּה קֹדָם מִתְנַת־תּוֹרָה - כְּמוֹכֵן מְקִיִּים אֶת הַרְשָׁעִים אַף־עַל־פִּי שֶׁעוֹבְרִים עַל הַתּוֹרָה, עַד שֶׁיָּשׁוּבוּ וְיִקְיְמוּ הַתּוֹרָה.

וְעַל־כֵּן מִחֲמַת שֶׁבְּרֵאש־הַשָּׁנָה שָׁבוּ נִבְרָא הָעוֹלָם נִמְשָׁךְ הַחֶסֶד הַזֶּה, שֶׁהוּא הַדְּרֵךְ לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל כַּנִּלְוֵה - עַל־כֵּן אִזּוֹ הוּא עֵקֶר הַתְּחִלַּת הַתְּשׁוּבָה, וְעַל־כֵּן אִזּוֹ מִתְחִילִין עֲשֶׂר־תַּיִמֵי־תְשׁוּבָה - כִּי עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה הוּא, עַל־יְדֵי הַחֶסֶד־חֲנָם הַזֶּה.

וְעַל־כֵּן צְרִיכִין לְנַסֵּעַ לְצְדִיקֵי־אֱמֶת עַל רֵאש־הַשָּׁנָה - כִּי זֶה הַחֶסֶד־חֲנָם שֶׁהִיא מְקִיִּים הָעוֹלָם קֹדָם מִתְנַת־תּוֹרָה - אֵין מִי שֶׁיּוּכַל לְהַמְשִׁיכוֹ בְּעוֹלָם, כִּי אִם הַצְּדִיקִים־הָאֱמֶתִיִּים הַגְּדוֹלִים בְּמַעְלָה בְּעֵת פְּשִׁיטוֹתֶם, כְּמַבָּאָר שֶׁם הֵיטֵב בְּהַתּוֹרָה.

וְעֵקֶר הַתְּשׁוּבָה' - הוּא בְּכַח הַפְּשִׁיטוֹת הָאֱמֶתִי שֶׁל הַצְּדִיקִים הַנִּלְוֵה, שֶׁבְּעֵת

וְזֶה בַּחֲנִינָת (בַּמִּדְבָּר כַּט, א): "יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם", וְ"כָל תְּרוּעָה - פְּשׁוּטָה לְפָנֶיהָ וּפְשׁוּטָה לְאַחֲרֶיהָ" (ראש־השנה לד.).

"תְּרוּעָה" - בַּחֲנִינָת הַתּוֹרָה שֶׁנִּתְּנָה בְּקוֹל שׁוֹפֵר, כִּי 'תְּרוּעָה' אוֹתִיּוֹת: 'תּוֹרָה ע', בַּחֲנִינָת 'שְׁבַעִים פָּנִים לְתוֹרָה' (תַּקּוּנֵי־זֶהר מַח.).

וְ"כָל תְּרוּעָה - פְּשׁוּטָה לְפָנֶיהָ וּפְשׁוּטָה לְאַחֲרֶיהָ" (ראש־השנה לג): זֶה מְרַמֵּז עַל בַּחֲנִינָה הַנִּלְכָּד, שֶׁעַקְרָא קַבְּלַת־הַתּוֹרָה הוּא עַל־יַדֵּי הַתְּמִימוֹת וְהַפְּשִׁיטוֹת, בְּבַחֲנִינָת (מִנְחוֹת טז): **"בְּטוֹלָה שֶׁל תּוֹרָה זֶהוּ קִיּוּמָה", בַּחֲנִינָת (סוֹטָה כא): "אֵין הַתּוֹרָה מִתְקַיֶּמֶת אֶלָּא בְּמִי שֶׁמְשִׁים עֲצָמוֹ כְּאִינוֹ יוֹדֵעַ".**

כְּאִשֶּׁר רְאִינוּ זֹאת בְּעֵינֵינוּ מֵאֲדָמוֹר ז'ל בְּמָה פְּעָמִים: שֶׁבְּכָל פַּעַם הָיָה אוֹמֵר: "שַׁעֲתָה אֵינוֹ יוֹדֵעַ כֹּל־!" - וְכַמָּה פְּעָמִים נִשְׁבַּע עַל זֶה: "שַׁעֲתָה אֵינוֹ יוֹדֵעַ כֹּל־!" - וְאַחֲרֵיכֵן תּוֹדֵעַ־בְּיַד־בּוֹר, פֶּתַח פִּיּו הַקְּדוֹשׁ וְגִלָּה מַה שֶׁגִּלָּה. וְכֵן הָיָה הַמַּעֲשֶׂה בְּזֹאת הַתּוֹרָה בְּעֲצָמָה שֶׁאֵנוֹ עוֹסְקִין בָּהּ עֵתָה (שִׁיחֻת־הַר"ן קנג). וְאַחַר שֶׁגִּלָּה מַה שֶׁגִּלָּה וְנִגְדַע לֹא מַה שֶׁנִּגְדַע לֹא - חָזַר וְאָמַר: "שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ כֹּל־!" - וְכֵן הָיָה פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר.

וְזֶה בַּחֲנִינָת "פְּשׁוּטָה לְפָנֶיהָ וּפְשׁוּטָה לְאַחֲרֶיהָ" שֶׁל הַתְּרוּעָה - שֶׁהוּא עַקְרָא קוֹל שׁוֹפֵר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "יוֹם תְּרוּעָה" וְכוּ'. כִּי 'תְּרוּעָה', בַּחֲנִינָת הַתּוֹרָה, 'שְׁבַעִים־פָּנִים לְתוֹרָה' - אֵי־אֶפְשֶׁר לְגַלּוֹתָם בְּעוֹלָם, כִּי אִם עַל־יַדֵּי בַּחֲנִינָת הַפְּשִׁיטוֹת הַנִּלְכָּד לְפָנֶיהָ וְלְאַחֲרֶיהָ, כִּנְל.

וְכֵן עוֹשִׂין בְּמָה פְּעָמִים בְּרֵאש־הַשָּׁנָה! - כִּי בְּכָל־פַּעַם שֶׁצָּרִיכִין לְתַקַּע 'תְּרוּעָה', שֶׁהִיא הַמְּשַׁכַּת אֵיזָה פָּנִים מֵהַשְּׁבַעִים פָּנִים

לְתוֹרָה' - צָרִיכִין לְתַקַּע פְּשׁוּטָה לְפָנֶיהָ וְלְאַחֲרֶיהָ - לְהַמְשִׁיךְ הַחֶסֶד־חֲנָם הַנִּלְכָּד, בַּחֲנִינָת 'הַתּוֹרָה הַנִּעְלָמָת'. וּמִשָּׁם מְמַשִּׁיכִין הַתּוֹרָה מֵהַעֲלָם אֶל הַגָּלוּי.

וְזֶה בַּחֲנִינָת (תְּהִלִּים פט, טז): "אֲשֶׁרֵי הָעַם יוֹדְעֵי תְּרוּעָה" וְכוּ'. "אֲשֶׁרֵי הָעַם" - זֶה בַּחֲנִינָת תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, בַּחֲנִינָת (אִיּוֹב כג, יא): **"בְּאֲשֶׁרוֹ אֶחְזָה רִגְלִי, וְדַרְכּוֹ שָׁמַרְתִּי וְלֹא אָט" - שֶׁלֹּא הִטָּה יָמִין וּשְׂמָאל מְדַרְכָּיו יִתְבָּרַךְ, רַק בְּדַרְכּוֹ וּבְאֲשֶׁרוֹ אֶחְזָה רִגְלָיו - בַּחֲנִינָת 'תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת', שֶׁאֵינוֹ נוֹטָה מִהַדְרָךְ עַל־יַדֵּי אֵיזָה חֲכָמוֹת.**

וְזֶהוּ עַקְרָא אֲשֶׁרֵינוֹ וְתַהֲלוֹתָיו שֶׁל אִישׁ, כְּשֶׁהוֹלֵךְ בְּתְמִימוֹת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קיט, א): **"אֲשֶׁרֵי תְּמִימֵי דְרָךְ הַהֲלֹכִים בְּתוֹרַת ה'".**

וְזֶהוּ: "אֲשֶׁרֵי הָעַם" - בַּחֲנִינָת 'תְּמִימוֹת'. עַל־יַדֵּי־זֶה זוֹכִין אַחֲרֵיכֵן לְהַמְשַׁכַּת הַמַּחֲוֶה, שֶׁזֶהוּ בַּחֲנִינָת "יוֹדְעֵי תְּרוּעָה", בַּחֲנִינָת 'תְּקִיעַת־שׁוֹפֵר' - שֶׁהוּא בַּחֲנִינָת 'הַתְּעוֹרְרוֹת הַשָּׁנָה', הַמְּשַׁכַּת הַמַּחֲוֶה.

וְזֶהוּ (תְּהִלִּים פט, שם): "ה' בְּאוֹר פְּנֵיהָ יִהְלֹכוּן" - בַּחֲנִינָת הַמַּחֲוֶה שֶׁהֵם אוֹר־הַפָּנִים. וְזֶהוּ (תְּהִלִּים שם, יז): **"בְּשִׁמְךָ יִגִּילוּן כָּל הַיּוֹם" - כִּי עַל־יַדֵּי־זֶה זוֹכִין לְשִׁמְחָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב שֶׁם בְּסוֹף הַתּוֹרָה הַנִּלְכָּד: שֶׁיִּכּוֹלִין לָבוֹא לְשִׁמְחָה גְּדוֹלָה עַל־יַדֵּי הַתְּמִימוֹת וְהַפְּשִׁיטוֹת וְכוּ'.**

וְזֶה בַּחֲנִינָת "מְלֻכְיוֹת וְזִכְרוֹנוֹת וְשׁוֹפְרוֹת". "מְלֻכְיוֹת" - זֶה בַּחֲנִינָת שֶׁמְגַלִּין מְלֻכוֹתָיו, שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מְלֹךְ הָעוֹלָם, כִּי הוּא בָּרָא הַכֹּל וּמִנְהִיג וּמוֹשֵׁל בְּכָל וְכוּ'. וְעַל־יַדֵּי־זֶה אֵנוֹ מְמַשִּׁיכִין הַחֶסֶד־חֲנָם שֶׁבוֹ נִבְרָא הָעוֹלָם, שֶׁעַל־יַדֵּי־זֶה נִתְגַּלָּה מְלֻכוֹתָיו יִתְבָּרַךְ

- פי עקר בריאת העולם בחדו הוא כְּדִי לְגַלוֹת מְלֻכוֹתָו. נִמְצָא: ש"מְלֻכִּיּוֹת", הוּא בְּחִינַת 'הַתְּגַלוֹת הַחֹסֶד' שְׂבוּ נִבְרָא הָעוֹלָם כְּפִנ"ל, וְעַל־יְדֵי הַחֹסֶד חָנַם הָזֶה עוֹשִׁין דְּרַךְ לְאַרְצ־יִשְׂרָאֵל.

וְזֶה בְּחִינַת "זְכוֹרוֹנוֹת" - פִּי עֵקֶר בְּחִינַת "זְכוֹרוֹנוֹת" הוּא: שְׁאֲנוּ מִבְּקֻשִׁין מֵהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ: שִׁזְכֹּר בְּרִית אָבוֹתֵינוּ, וַיִּשְׁיבֵנוּ לְאַרְצ־יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא בֵּית חַיֵּינוּ וְכוּ', כְּמוֹ שְׂאוֹמְרִים (ויקרא כו, מב): "וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְכוּ' וְהָאָרֶץ אֲזָכֹר". וְכֵמוֹ שְׂמִסִּימִין הַבְּרָכָה: "זֹכֵר הַבְּרִית" - דְּהֵינּוּ שֶׁהוּא זֹכֵר הַבְּרִית שְׁפָרַת אֶת אָבוֹתֵינוּ לְהַשִּׁיבֵנוּ לְאַרְצ־יִשְׂרָאֵל. וְעַל־כֵּן "זְכוֹרוֹנוֹת" הוּא בְּחִינַת שְׂמִשְׁיכִין הַדְּרַךְ לְאַרְצ־יִשְׂרָאֵל עַל־יְדֵי הַחֹסֶד.

וְאַחֲר־כֵּן אוֹמְרִים "שׁוֹפְרוֹת" - שְׂמִדְבָר מִמַּתַּן־תּוֹרָה, כְּמוֹ שְׂאוֹמְרִים: "אַתָּה נִגְלִיתָ" וְכוּ'. הֵינּוּ: בְּחִינַת הַמְּשַׁכֵּת הַמַּחֲיִן שֶׁהוּא הַתּוֹרָה, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת 'תְּקִיעַת־שׁוֹפֵר', 'הַתְּעוֹרְרוֹת הַשָּׁנָה' כְּפִנ"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׂבָאִין לְאַרְצ־יִשְׂרָאֵל מִמֶּשׁ.

כִּי 'הַמְּשַׁכֵּת הַמַּחֲיִן' שֶׁהוּא 'הַתְּעוֹרְרוֹת הַשָּׁנָה' עַל־יְדֵי הַשׁוֹפֵר - זֶהוּ בְּחִינַת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל מִמֶּשׁ, כִּי עֵקֶר הַמַּחֲיִן בְּאַרְצ־יִשְׂרָאֵל, כִּי "אֵין חֻכְמָה כְּחֻכְמַת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל" (בְּרַאשִׁית־דְּבָרָה טז, ד; וַיִּקְרָא־רַבָּה יג, ה).

וְזֶה בְּחִינַת קְבֻלַּת־הַתּוֹרָה שְׁנִתְּנָה בְּקוֹל שׁוֹפֵר (שְׁמוֹת יט, טז) - כִּי עֵקֶר הַמְּשַׁכֵּת הַתּוֹרָה הוּא בְּאַרְצ־יִשְׂרָאֵל, כִּי "אֵין תּוֹרָה כְּתוּרַת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל" (מִדְרַש שֵׁם), וְכֵמוֹ שְׂכַתוּב (יְשַׁעְיָה ב, ג): "כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תּוֹרָה".

וְעַל־כֵּן מִתְחִילִין בְּרַפְת 'שׁוֹפְרוֹת' מִמַּתַּן־תּוֹרָה - כְּמוֹ שְׂאוֹמְרִים: "אַתָּה

נִגְלִיתָ" וְכוּ', וּמִסִּימִין בְּקְבוּץ נִדְחִים לְאַרְצ־יִשְׂרָאֵל עַל־יְדֵי קוֹל שׁוֹפֵר - כְּמוֹ שְׂאוֹמְרִים: "תִּקַּע בְּשׁוֹפֵר גָּדוֹל לְחֵרוֹתֵנוּ, וְשֵׂא נָס לְקַבֵּץ גְּלוּתֵינוּ" וְכוּ' - דְּהֵינּוּ קְבוּץ כָּל הַנִּדְחִים לְאַרְצ־יִשְׂרָאֵל. כִּי קְבֻלַּת־הַתּוֹרָה שֶׁהוּא בְּחִינַת 'הַמְּשַׁכֵּת הַמַּחֲיִן' וְלָבֵא לְאַרְצ־יִשְׂרָאֵל - הֵם בְּחִינָה אַחַת, שְׂכָל זֶה הוּא בְּחִינַת קוֹל שׁוֹפֵר.

נִמְצָא: שְׂעֵקֶר 'קֹדֶשֶׁת רֵאש־הַשָּׁנָה' הוּא: לְהַמְשִׁיךְ 'קֹדֶשֶׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל'. וְזֶהוּ בְּחִינַת גָּדֹל בְּרוּר וְקֹדֶשֶׁת הַמַּחְשְׁבָה שְׂצָרִיכִין בְּרֵאש־הַשָּׁנָה, כְּמוֹ שְׂכַתֵּב אֲדָמוֹ"ר ז"ל בְּמָקוֹם אַחֵר: "שְׂבִשְׂבִיל־זֶה צָרִיכִין לְנַסֵּעַ לְצַדִּיקִים עַל רֵאש־הַשָּׁנָה, כְּדִי לְבָרַר וּלְקַדֵּשׁ הַמַּחְשְׁבָה" (ח"א ריא - וְעֵינ שִׁיחוֹת־הַר"ן כא).

כִּי 'בְּרוּר וְקֹדֶשֶׁת הַמַּחְשְׁבָה', זֶהוּ בְּחִינַת 'הַתְּגַלוֹת קֹדֶשֶׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל' - כִּי "כָּל בְּלִבּוּלֵי הַמַּחְשְׁבוֹת הֵם בְּחִינַת מִבּוּל", כְּמוֹ שְׂכַתֵּב אֲדָמוֹ"ר ז"ל (ח"א מד), כִּי 'מִבּוּל' לְשׁוֹן 'בְּלִבּוּל', וְ"בְּאַרְצ־יִשְׂרָאֵל לֹא הָיָה הַמִּבּוּל" (זְבַחִים קיג).

וְזֶה עֵקֶר עִסְקָנוּ וְצַעֲקָתֵנוּ בְּרֵאש־הַשָּׁנָה - לְבָרַר וּלְקַדֵּשׁ הַמַּחְשְׁבָה, שְׂבִזָּה תְּלוּי כָּל הַקְּדוּשׁוֹת, וְכָל הַמְּתַקֵּת כָּל הַדֵּינִים שְׂפַעוֹלָם - שְׂבִשְׂבִיל זֶה נוֹסְעִים לְצַדִּיקִים עַל רֵאש־הַשָּׁנָה, כְּפִנ"ל.

וְכָל אֶחָד כְּפִי מַה שְׂזוּכָה לְקַדֵּשׁ מַחְשְׁבָתוֹ, כְּמוֹ־כֵן נִתְּגַלָּה 'קֹדֶשֶׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל'. כִּי בָּעֵת שֶׁהַמַּחְשְׁבוֹת־רַעוֹת שׁוֹטְפִים עַל הָאָדָם חֲסוּשָׁלוֹם, שֶׁהֵם בְּחִינַת 'מִימֵי הַמִּבּוּל' - אַזִּי נִתְּעַלֵּם 'קֹדֶשֶׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל', וְכְּפִי מַה שְׂמַתְגַּבֵּר לְדַחוֹת מִעֲצָמוֹ בְּלִבּוּלֵי הַמַּחְשְׁבוֹת, וּמְבָרַר וּמְקַדֵּשׁ מַחְשְׁבָתוֹ

- כְּמוֹכֵן נִתְּנָה בְּחִינַת 'קִדְשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל'.

כִּי עֵקֶר 'קִדְשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל', הוּא בְּחִינַת 'תְּקוּן־הַבְּרִית' שְׁתְּלוּי בְּקִדְשַׁת הַמַּחְשְׁבָה, בְּחִינַת (תְּהִלִּים לז, כט): "צַדִּיקִים יִרְשׁוּ אֶרֶץ" (לְקוּטִי־מִזְהָרֵן ח"ב קט) - וְכָל זֶה עוֹסְקִים בְּרֵאש־הַשָּׁנָה, בְּנ"ל.

וְעַל־כֵּן מִתְחִילִין בְּבִרְפַת 'זְכוֹנוֹת', בְּפִסּוּקֵי זְכוֹן שֶׁל נח, שְׂזָכַר הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ אוֹתוֹ בְּעֵת הַמַּבּוּל. שְׂלֵכְאוּרָה הוּא תְמוּנָה, מַה עֵנִין זֶה לְרֵאש־הַשָּׁנָה!?

אֲךָ עַל־פִּי הַנ"ל מְבֹאֵר הַיֵּטֵב - כִּי זֶה עֵקֶר קִדְשַׁת רֵאש־הַשָּׁנָה - שְׁנִזְכָּה לְדַחוֹת מִיָּמֵי הַמַּבּוּל, שֶׁהֵם 'בְּלִבּוּלֵי הַמַּחְשְׁבוֹת' - עַל־יְדֵי שְׂיִזְכּוּר לְנוֹ הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ זְכוֹת וְכַח הַצַּדִּיקִים, בְּחִינַת זְכוֹן נח הַצַּדִּיק שְׂזָכְרוּ הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ בְּאַהֲבָה וְכוּ', כְּמוֹ שְׂאוּמְרִים (בְּרֵאשִׁית ח, א): "וַיִּזְכּוּ אֱלֹקִים אֶת נח" וְכוּ' - שְׂעַל־יְדֵי־זֶה מִתְחִיל לְהַתְּנַלּוֹת קִדְשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, בְּנ"ל.

וְזֶהוּ בְּחִינַת שְׂאָר פִּסּוּקֵי הַתּוֹרָה שְׂמִזְכִּירִין בְּבִרְפַת 'זְכוֹנוֹת', שְׂמַדְבָּרִים מ'צִיאת־מִצְרַיִם', ו'קִדְשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל', עַל־יְדֵי שְׂזָכַר זְכוֹת אֲבוֹתֵינוּ הַצַּדִּיקִים, כְּמוֹ שְׂאוּמְרִים: "וַנֹּאמֶר: וַיִּשְׁמַע אֱלֹקִים אֶת נַאֲקָתָם וַיִּזְכּוּ אֱלֹקִים אֶת בְּרִיתוֹ" וְכוּ' (שְׂמוֹת ב, כד), שְׂזֶהוּ נֹאמֶר לְעֵנִין 'צִיאת־מִצְרַיִם', שְׂעֵקֶר הַגְּאֻלָּה הִיְתָה לְבוֹא לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל וְכוּ'.

וְזֶהוּ שְׂנִסְמַךְ: "וַנֹּאמֶר: וַזְכַּרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְכוּ', וְהָאֶרֶץ אֲזָכֹר" (וַיִּקְרָא כו, מב) - כִּי כָּל בְּרִפַת "זְכוֹנוֹת" הוּא - שְׂיִזְכּוּר הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ בְּרִית אֲבוֹתֵינוּ הַצַּדִּיקִים, וַיִּגְלָה לְנוֹ 'קִדְשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל', שְׂזֶהוּ עֵקֶר קִדְשַׁתֵּנוּ וְכוּ'.

וְזֶהוּ שְׂצוּעֵקִין בְּרֵאש־הַשָּׁנָה: "מִמַּעַמְקִים קָרָאתִיךָ ה'" (תְּהִלִּים קל, א) - "מִמַּעַמְקִים" דִּיקָא. כִּי מִכָּל מִינֵי עַמְקִים, צָרִיכִין רַק לְצַעֵק וְלִקְרֹא לְהַשֵּׁם, כְּדֵי לְזַכּוֹת לְדַרְכֵי הַפְּשִׁיטוֹת וְהַתְּמִימוֹת - שְׂעַל־יְדֵי־זֶה עֵקֶר קִדְשַׁת הַמַּחְשְׁבָה.

כִּי "יֵשׁ עֲשָׂרָה עַמְקִים, עַמְק־טוֹב וְעַמְק־רַע וְכוּ'" (סְפָר־יִצְיָרָה פ"א) - וְאַפְלוּ מ'עַמְק־טוֹב' צָרִיכִין לְצַעֵק לְהַשֵּׁם, כִּי אֲפָלוּ מ'מַחְשְׁבוֹת־טוֹבוֹת' אֲסוּר לְהַעֲמִיק בָּהֶם יוֹתֵר מִדָּאֵי בִּידוּעַ, שְׂכֹלָא יֵצֵא חוּץ מִן הַגְּבוּל חֲסִי־וְשָׁלוֹם. וְאַפְלוּ מִי שְׂזוֹכָה לְמַחְשְׁבוֹת־טוֹבוֹת וְלְהַעֲמִיק בָּהֶם כְּרֵאוּי, אֲפִי־עַל־פִּי־כֵן צָרִיךְ בְּכָל פַּעַם לִקְרֹא מֵהֶם אֶל הַשֵּׁם: "שְׂיִזְכָּיָא אוֹתוֹ הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ מֵהֶם, וַיַּעֲלֵהוּ לְמַעַלָּה וּמְדַרְגָּה גְבוּהָ יוֹתֵר!"

וְזֶה אִי־אֲפָשָׁר כִּי־אִם עַל־יְדֵי הַתְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת' - שְׂמַסְלֵק דְּעֵתוֹ בְּכָל־עֵת כְּאִלוֹ אֵינוֹ יוֹדֵעַ כְּלָל־כְּלָל־לֹא - שְׂעַל־יְדֵי־זֶה זוֹכָה בְּכָל פַּעַם לְמַדְרָגָה יוֹתֵר גְבוּהָ, עַל־יְדֵי שְׂצוּעֵק בְּכָל פַּעַם לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ בְּפְשִׁיטוֹת וּבַתְּמִימוֹת, כְּאִלוֹ לֹא יוֹדֵעַ מַעוֹלָם כְּלָל (שְׂבַח־הַר"ן לג; חֲזִי־מִזְהָרֵן רל"ט; ועוֹד) וְכוּ'. וְעַל־יְדֵי־זֶה זוֹכָה לְהַמְשִׁיךְ עַל־עַצְמוֹ דַּרְכֵי הַתְּמִימוֹת וְהַפְּשִׁיטוֹת שֶׁל הַצַּדִּיק־הַאֲמֵת - שְׂעַל־יְדֵי־זֶה עֵקֶר הַתְּקוּן לְזַכּוֹת לְכָל טוֹב, אֲמֵן.

נג.

(לְקוּטִי־הַלְכוֹת, בֵּית־הַפְּנִסְתּוֹ, כג)

עֵקֶר הַקְּבוּץ שֶׁל בֵּית־הַפְּנִסְתּוֹ וּבֵית־הַמְּדֻרָשׁ, הָעֵקֶר הוּא בְּרֵאש־הַשָּׁנָה, שְׂאֲזֵי תוֹקְעִין בְּשׁוֹפֵר שְׂמַקְבֵץ גְּדִחִים וְאוּבָדִים, שְׂזֶה עֵקֶר קִדְשַׁת הַבֵּית־הַפְּנִסְתּוֹ וּבֵית־הַמְּדֻרָשׁ - כְּדֵי שְׂיִתְכַנְּסוּ וַיִּתְקַבְּצוּ לְשֵׁם כָּל הַרְחוּקִים,

וְיִתּוּסְפוּ שְׁכָנִים רַבִּים אֶל הַקְּבוּצָה הַקְּדוּשָׁה -
כְּדֵי שְׂיִתְרַבֶּה וְיִתְגַּדֵּל מְאֹד מְאֹד בֵּית
הַתְּפִלָּה.

נד.

(לקוטי־הלכות, דברים־הנוהגים -
בסעודה ד, א-ב-ג-ד-ה-ו-ז-ח-ט)

עקר קדשת איש הישראלי, ועקר נצחון
המלחמה שצריכין לנצח בזה העולם
- העקר הוא לבוא לארץ־ישראל (לקוטי־
מוהר"ן ח"א כ; חיי־מוהר"ן טו).

וְזֶה בְּחִינַת עֲבוּדָתָנוּ בְּיָמֵי הַנּוֹרָאִים
הַקְּדוּשִׁים הַלְלוּ מְרֵאשֵׁי־הַשָּׁנָה עַד
שְׁמִינִי־עֲצֵרֶת - כִּי קְדֻשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל
מִתְגַּלָּה בְּרֵאשֵׁי־הַשָּׁנָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּשִׁבַח
אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל (דברים יא, יב): "תָּמִיד עֵינֵי ה'
אֵלֶיךָ בָּה מְרֵאשִׁית הַשָּׁנָה עַד אַחֲרִית שָׁנָה"
- שְׁמֵשׁ עֵקֶר קְדֻשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל (לקוטי־
מוהר"ן ח"ב מ).

וְזֶה בְּחִינַת פְּנוּת כָּל הַמְּצוּוֹת וְהַתְּפִלוֹת
שֶׁל רֵאשֵׁי־הַשָּׁנָה. כִּי מְבֹאֵר בְּכַתְבֵּי־
הָאֲרִיז"ל (פרי־עץ־חיים, ראש־השנה ב): "שְׁבִרֵאשֵׁי־
הַשָּׁנָה מִתְחַלֵּת הַנְּסִירָה שְׁמִנְפָּרִין בְּחִינַת
'מַלְכוּת' מְרֵאשֵׁי־הַשָּׁנָה עַד יוֹם־כְּפֹר וְכוּ'.
וּבְשְׁמִינִי־עֲצֵרֶת, נִתְחַבֵּר בְּנִסְתֵי־יִשְׂרָאֵל,
בְּחִינַת מַלְכוּת, עִם דוּדָה בְּאַהֲבָה, וְאִז הוּא
עֵקֶר שְׂמֵחָתָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל".

וְכַל־זֶה הוּא בְּחִינַת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, כִּי
'מַלְכוּת' הוּא בְּחִינַת 'אֶרֶץ־
יִשְׂרָאֵל', בְּחִינַת (משלי לא, ל): "אִשָּׁה יֵרָאֵת ה'"
(תקוני־זהר עז).

כִּי עֵקֶר בְּחִינַת 'מַלְכוּת' הוּא: לְגַלוֹת
מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ לְכָל בְּאֵי עוֹלָם, שְׂיִדְעוּ

וְיֵאֱמִינוּ, שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ לְבָדוֹ מְלֶךְ מְנַהֵג
וּמוֹשֵׁל שְׁלִיט בְּעוֹלָמוֹ כְּרִצּוֹנוֹ - שְׁעַל זֶה אָנוּ
מִתְפַּלְלִין הַרְבֵּה בְּרֵאשֵׁי־הַשָּׁנָה יוֹם־כְּפֹר.

כְּמוֹ שְׂאָנוּ אוֹמְרִים: "וּבְכֵן תֵּן פְּחָדֶךָ ה'
אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ בְּהַר צִיּוֹן וְכוּ'.
מְלֶךְ עַל כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ בְּכַבּוּדֶךָ. וַיֵּדַע כָּל
פְּעוּל כִּי אַתָּה פְּעַלְתּוֹ וַיִּבִין כָּל יְצוּר כִּי אַתָּה
יִצְרַתּוֹ, וַיֹּאמֶר כָּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאִפּוֹ ה' אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל מְלֶךְ" וְכוּ'. וְכֵן חוֹתְמִין הַבְּרָכָה:
"מְלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ", "הַמְּלֶךְ הַקְּדוּשׁ",
"הַמְּלֶךְ הַמְּשַׁפֵּט". הַכֹּל כְּדֵי לְגַלוֹת מַלְכוּתוֹ
לְכָל בְּאֵי עוֹלָם, שְׂזֵהוּ בְּחִינַת 'בְּנִין הַמַּלְכוּת'.

וְכַל־זֶה הוּא בְּחִינַת הַתְּגַלוֹת קְדֻשַׁת אֶרֶץ־
יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'מַלְכוּת'. כִּי
עֵקֶר הַתְּגַלוֹת מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ הוּא רַק בְּאֶרֶץ־
יִשְׂרָאֵל, שְׁשֵׁם הוּא יְרוּשָׁלַיִם וּבֵית־הַמִּקְדָּשׁ,
שְׁשֵׁם עֵקֶר הַתְּגַלוֹת מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ וְכוּ'.

ובשביל־זֶה אוֹמְרִים בְּכַנִּיסַת רֵאשֵׁי־
הַשָּׁנָה, מְזַמְּרִים (תהלים כד):
"לֹה' הָאָרֶץ", שֶׁהוּא מְדַבֵּר מִהַתְּגַלוֹת מַלְכוּתוֹ
יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שם): "וַיָּבֵא מְלֶךְ הַכְּבוֹד"
וְכוּ'. וְזֶה הַמְּזַמְּרִים מִתְחִיל מִקְדֻשַׁת אֶרֶץ־
יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "לֹה' הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ",
שֶׁהִיא אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י שָׁם.

וְלְבוֹא לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, הוּא עַל־יְדֵי תוֹרָה
שְׂמֵמְשִׁיכִין וְכוּ', כְּמִבְּאֵר שָׁם
בְּהַתּוֹרָה (ח"א כ, ו).

וְכָל עֵינֵינוּ זֶה אָנוּ עוֹסְקִין לְתַקֵּן בְּרֵאשֵׁי־הַשָּׁנָה,
כִּי רֵאשֵׁי־הַשָּׁנָה זְמַן קַהֲלָה לְכָל הַיָּא,
שְׂאִז מִתְקַבְּצִין יִשְׂרָאֵל בְּיַחַד אֶל הַצַּדִּיקִים
שְׂבָדוֹר, וְאִז עוֹסְקִין לְגַלוֹת קְדֻשַׁת אֶרֶץ־
יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִיא בְּחִינַת הַתְּגַלוֹת מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְזֶה בְּחִינַת הַתּוֹרָה שְׂאוֹמְרִים הַצַּדִּיקִים
בְּרֵאשֵׁי־הַשָּׁנָה בְּעַת שְׂמֵתִקְבְּצִין

אֲלֵיהֶם. וְגַם כָּל־יִשְׂרָאֵל הַמִּתְקַבְּצִין יַחַד בְּמָקוֹם שָׂאִין שָׁם צְדִיק שִׁיְהִיָּה רְאוּי לִזְמַר תּוֹרָה, אֲהַעֲלֶיפִיכֶן הֵם מִמְּשִׁיכִין בְּחִינַת קִדְשַׁת הַתּוֹרָה עַל־יְדֵי 'מִצּוֹת שׁוֹפֵר', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'מִתַּן־תּוֹרָה' שֶׁנִּתְּנָה בְּקוֹל שׁוֹפֵר.

וְעַל־כֵּן מְזַכְרִין 'מִתַּן־תּוֹרָה' בְּרֵאשִׁי־הַשָּׁנָה, כְּמוֹ שֶׁאָנוּ אוֹמְרִים: "אִתָּה נִגְלִיתָ" וְכוּ' - שֶׁכֵּלּוּ מִדְּבַר מ'מִתַּן־תּוֹרָה'.

וְזֶה בְּחִינַת הַשָּׁנָה וְהַדּוֹרְמִיטָא הַמוֹבָא בְּפִנּוֹת (ראש־השנה ג'דח): "דְּאִפִּיל דּוֹרְמִיטָא עַל זְעִיר־אֲנָפִין" - כְּדֵי לְנַסֵּר ה'מְלָכוֹת'. דְּהֵינּוּ 'הַסְתַּלְקוֹת־הַמַּחִין', בְּחִינַת שָׁנָה. וְאַחֲרֵכֶּךָ עַל־יְדֵי ה'שׁוֹפֵר' נִתְעוֹרַר מִהַשָּׁנָה וְכוּ'.

הֵינּוּ: שְׁצָרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ בְּאוּרֵי הַתּוֹרָה, רַק עַל־יְדֵי רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים דִּיקָא, וְלֹא יִתְּלָה בְּשׁוֹם זְכוּת, וְאִז דִּיקָא זֹכִיךְ לְבוֹא לְאַרְצ־יִשְׂרָאֵל. וְזֶהוּ בְּחִינַת 'שָׁנָה וְדוֹרְמִיטָא' הַנ"ל, 'הַסְתַּלְקוֹת הַמַּחִין', בְּשִׁבִיל לְנַסֵּר ה'מְלָכוֹת' בְּחִינַת 'אַרְצ־יִשְׂרָאֵל'.

הֵינּוּ: כְּשֶׁרוֹצִין לְזָכוֹת לְאַרְצ־יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיא בְּחִינַת מְלָכוֹת, צְרִיכִין לְסַלֵּק הַמַּחִין שֶׁהֵם בְּחִינַת "מִטָּה עִז", דְּהֵינּוּ מְמַשְׁלֵת עִזוֹ שִׁישׁ לוֹ מִמִּצּוֹת וּמַעֲשִׂים־טוֹבִים שְׁלוֹ שֶׁהֵם בְּחִינַת מַחִין וְכוּ'.

וּבְרֵאשִׁי־הַשָּׁנָה כְּשֶׁרוֹצִין לְהַמְשִׁיךְ מַחִין וְחֲדָשִׁים, בְּחִינַת בְּאוּרֵי הַתּוֹרָה, כְּדֵי לְזָכוֹת לְאַרְצ־יִשְׂרָאֵל, 'מְלָכוֹת־דְקִדְשָׁה' - אִזִּי צְרִיכִין מִקֵּדָם לְסַלֵּק כָּל הַמַּחִין שִׁישׁ לוֹ מִמִּצּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים שְׁלוֹ וְכוּ'.

וְעַכְשָׁיו בְּרֵאשִׁי־הַשָּׁנָה, אָנוּ יוֹדְעִין פְּחִיתוֹת עֲרַבְנוּ, שָׂאִין כַּח בְּמַעֲשֵׂינּוּ לְהַמְשִׁיךְ עֲלֵינוּ חֲדוּשֵׁי־תּוֹרָה בְּחִינַת קִדְשַׁת מַחִין חֲדָשִׁים, עַל־כֵּן אָנוּ מְסַלְקִין מְעַט

מִמַּעֲשֵׂינּוּ הַטּוֹבִים שֶׁהֵם בְּחִינַת דַּעַת, כִּי אָנוּ מְסַלְקִין דַּעַתְנוּ לְגַמְרֵי, רַק אָנוּ עוֹמְדִין לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ כְּעֵנִי וְכָרַשׁ בְּפֶתַח שׁוֹאֵל. וְזֶהוּ בְּחִינַת 'שָׁנָה' 'הַסְתַּלְקוֹת־הַדַּעַת' וְכוּ'

וְאַחֲרֵכֶּךָ בָּא ה'שׁוֹפֵר', בְּחִינַת 'הַתְעוֹרְרוֹת־הַשָּׁנָה'. וְאִז נִמְשָׁכִין 'הַתְחַדְּשׁוֹת־הַמַּחִין', דְּהֵינּוּ בְּחִינַת 'בְּאוּרֵי הַתּוֹרָה', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'מַחִין חֲדָשִׁים', 'חֲדוּשֵׁי־תּוֹרָה'. כִּי 'שׁוֹפֵר' הוּא בְּחִינַת 'מִתַּן־תּוֹרָה שֶׁנִּתְּנָה בְּקוֹל שׁוֹפֵר' וְכוּ'.

כִּי אִז נִמְשָׁכִין דְּבוּרִים חַמִּים כְּגַחְלֵי אֵשׁ - שְׁעַל־יְדֵי־זֶה נִמְשָׁךְ 'בְּאוּרֵי־הַתּוֹרָה'. כִּי 'שׁוֹפֵר' הוּא בְּחִינַת 'רְאָה', בְּחִינַת 'אֵשׁ', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב ב'מִתַּן־תּוֹרָה' (שְׁמוֹת כ, טו): "וְכָל הָעָם רֹאִים אֶת הַקְּלוֹת וְאֶת הַלְּפִידִים וְאֶת קוֹל הַשׁוֹפֵר". וְכַתִּיב (דְּבָרִים ד, לו): "וּדְבַרְיוֹ שִׁמְעֶתָ מִתּוֹךְ הָאֵשׁ" - זֶה רִמּוֹז: שְׂאִי־אֶפְשֶׁר לְהַמְשִׁיךְ 'בְּאוּרֵי הַתּוֹרָה', כִּי־אִם מִי שֶׁדְּבַרְיוֹ כְּגַחְלֵי אֵשׁ, כְּמוֹ בְּשַׁעַת 'מִתַּן־תּוֹרָה'.

הֵינּוּ: שְׁעַל־יְדֵי ה'שׁוֹפֵר', נִמְשָׁכִין דְּבוּרִים חַמִּים כְּגַחְלֵי אֵשׁ, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה זֹכִיךְ ל'בְּאוּרֵי־הַתּוֹרָה', שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת 'הַתְעוֹרְרוֹת־הַשָּׁנָה', 'הַתְחַדְּשׁוֹת־הַמַּחִין'.

וְזֶה זֹכִיךְ עַל־יְדֵי 'רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים' שֶׁהַרְבִּינוּ לְהַתְפַּלֵּל בְּכָל יְמֵי הַסְּלִיחוֹת קֵדָם רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה וּבְרֵאשִׁי־הַשָּׁנָה עֲצֻמוֹ, וּבְכַרְט קֵדָם הַשׁוֹפֵר שֶׁנוֹהֲגִין כָּל יִשְׂרָאֵל לְשַׁבֵּר לֶבֶם מְאֹד, וְלַהֲרַבּוֹת בְּרַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים כְּעֵנִי רֵשׁ דָּל וְאַבְיוֹן.

וְעַל־יְדֵי־זֶה דִּיקָא זֹכִיךְ אַחֲרֵכֶּךָ ל'הַתְחַדְּשׁוֹת־הַמַּחִין' עַל־יְדֵי ה'שׁוֹפֵר' וְכַנ"ל. וְאִזִּי עַל־יְדֵי־זֶה זֹכִיךְ לְאַרְצ־יִשְׂרָאֵל, וְעַל־כֵּן אִז מִתְחַלֵּת תְּקוּן בְּגִין הַמְּלָכוֹת כְּמִבְּאֵר בְּפִנּוֹת. כִּי 'מְלָכוֹת', הֵינּוּ

אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל - מִתְחִיל לְהִתְגַּלּוֹת וּלְהִתְתַּקֵּן
אֶז - כִּי עַל־יְדֵי בְּאוּרֵי־הַתּוֹרָה זֹכִין לְאֶרֶץ־
יִשְׂרָאֵל כַּנִּל.

וְזֶה בְּחִינַת "מַלְכוּיּוֹת זְכוּרוֹת שׁוֹפְרוֹת"
(ראש־השָׁנָה טז) - שְׂכַלְסָם הֵם בְּחִינַת
הַתְּגַלּוֹת קִדְשֵׁי אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל.

כִּי "מַלְכוּיּוֹת" - זֶה בְּחִינַת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל.
כִּי עֵקֶר הַתְּגַלּוֹת מַלְכוּתוֹ יִתְבַּרֵךְ הוּא
בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל כַּנִּל.

וְזֶה שְׂמֵת־חֵילִין מַלְכוּיּוֹת מ'עֲלִינוּ לְשִׁבְחֵךְ,
שֶׁהוּא שִׁבְחֵךְ נִפְלָא מִגְּדֻלַּת מַלְכוּתוֹ
יִתְבַּרֵךְ. וְעַל־יְדֵי הַשִּׁבְחָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה נִכְנָסִין
לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, כִּי אֵינִי (ירושלמי מועד־קטן ב,
ד): "שִׁיְהוֹשִׁעַ עִם יִשְׂרָאֵל כְּבָשׁוּ אֶת יְרִיחוֹ
עַל־יְדֵי הַשִּׁבְחָה הַזֶּה, כִּי אָמְרוּ אֶז עֲלִינוּ
לְשִׁבְחֵךְ" - וִירִיחוֹ הוּא הַתְּחִלַּת הַגְּבוּל שֶׁל
אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל. וְגַם תִּקְעוּ אֶז בְּשׁוֹפְרוֹת כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב שָׁם בַּמִּקְרָא (יהושע ו).

וְזֶה אָנוּ עוֹשִׂין עֲבָשׁוּ בְיוֹם רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה
הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה - שְׂאֵחֵךְ קוֹל שׁוֹפֵר,
אוֹמְרִים "עֲלִינוּ" בְּתַחֲלַת פְּסוּקֵי מַלְכוּיּוֹת. כִּי
כָּל כְּוִנְתָּנוּ: לְכַבֵּשׁ אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, שְׂשָׁם
הַתְּגַלּוֹת מַלְכוּתוֹ יִתְבַּרֵךְ - שְׂזֶה זֹכִין עַל־יְדֵי
אֲמִירַת "עֲלִינוּ" - שְׂאָנוּ מִתְפַּאֲרִין בּוֹ יִתְבַּרֵךְ
שְׂזִכִּינוּ לְקַבֵּל עַל מַלְכוּתוֹ יִתְבַּרֵךְ - שְׂשִׁבְחָה
הַשִּׁבְחָה וְהַתְּפַאֲרוֹת הַזֶּה אָנוּ כּוֹבְשִׁין אֶרֶץ־
יִשְׂרָאֵל - כְּמוֹ יְהוֹשִׁעַ שֶׁנִּכְנַס לִירִיחוֹ שֶׁהוּא
הַתְּחִלַּת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל עַל־יְדֵי־זֶה.

וְאַחֲרֵי־כֵן אוֹמְרִים "זְכוּרוֹת" - שֶׁהוּא
גַּם־כֵּן בְּחִינַת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל,
בְּחִינַת (ויקרא כו, מב): "וְהָאֶרֶץ אֶזְכֹּר".

וּבְשִׁבְלֵי־זֶה נִקְרָא רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה יוֹם
הַזְּכוּרוֹת, כְּמוֹ שְׂאָנוּ אוֹמְרִים
בְּכָל תְּפִלָּתָנוּ בְּרֵאשִׁי־הַשָּׁנָה: "אֶת יוֹם הַזְּכוּרוֹת

הַזֶּה" - כִּי רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה הוּא לְגַלּוֹת קִדְשֵׁי
אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל שֶׁהוּא בְּחִינַת זְכוּרוֹת, בְּחִינַת
יְהָאֶרֶץ אֶזְכֹּר. כִּי זְכוּרוֹת הוּא בְּחִינַת שָׁם וְכוּ',
כִּי עַל־יְדֵי הַשָּׁם יְכוּלִין לְהַזְכִּיר אֶת הַדְּבָר
לְהוֹדִיעַ לְחֵבְרוֹ וְכוּ', וְעֵקֶר זְכוּרוֹת שְׂמוֹ יִתְבַּרֵךְ
הוּא בְּאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, שֶׁקִּדְשָׁתָהּ נִמְשַׁכֶּת
מִבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, שְׂשָׁם עֵקֶר זְכוּרוֹת שְׂמוֹ
הַמִּיחָד וְכוּ'.

ו"בְּרֵאשִׁי־הַשָּׁנָה נִפְתַּח סֵפֶר הַזְּכוּרוֹת"
(ראש־השָׁנָה טז): "כִּי יִזְכֹּר

כָּל הַמַּעֲשִׂים לְפָנֶיךָ בָּא" וְכוּ' (מוֹסֵף לְרֵאשִׁי־
הַשָּׁנָה): וְעֵקֶר יִזְכֹּר כָּל הַמַּעֲשִׂים, הוּא הַשָּׁם שֶׁל
כָּל אֶחָד וְאֶחָד, שְׂבּוֹ נַחֲקֵךְ כָּל מַעֲשִׂיו וְכוּ'.
וְעַל־כֵּן נִקְרָא רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה, 'יוֹם־הַזְּכוּרוֹת',
שֶׁהוּא בְּחִינַת 'שָׁם', כַּנִּל. וְכָל זֶה הוּא בְּחִינַת
אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל כַּנִּל.

וְעַל־כֵּן אוֹמְרִים בְּרֵאשִׁי־הַשָּׁנָה וְעֵשְׂרַת־
יְמֵי־תְּשׁוּבָה: "יִתְבַּרֵךְ, וְיִשְׁתַּבַּח
וְכוּ', שְׂמָא דְקִדְשָׁא־בְּרִיךְ־הוּא, לְעֵלָא
וּלְעֵלָא" וְכוּ' - כִּי נִתְגַּדַּל וְנִתְקַדְּשׁ שְׂמוֹ
"לְעֵלָא וּלְעֵלָא" - שְׂזֶהוּ עֵקֶר הַתְּקוּן כַּנִּל.

וְזֶה בְּחִינַת "שׁוֹפְרוֹת" שְׂאוֹמְרִים בְּרֵאשִׁי־
הַשָּׁנָה - שֶׁהוּא גַּם־כֵּן בְּחִינַת אֶרֶץ־
יִשְׂרָאֵל. כִּי 'שׁוֹפֵר' הוּא בְּחִינַת 'קְבוּצַת־גְּלוּיּוֹת',
בְּחִינַת (ישעיה כז, יג): "וְהָיָה בְיוֹם הַהוּא יִתְקַע
בְּשׁוֹפֵר גְּדוּל, וּבָאוּ הָאֲבָדִים בְּאֶרֶץ אֲשׁוּר,
וְהִנְדָּחִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לָהּ בְּהַר
הַקִּדְשׁ בִּירוּשָׁלַם". וְעֵקֶר 'קְבוּצַת־גְּלוּיּוֹת' הוּא
לְאֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל וְכוּ', וְכְמוֹ שְׂאָנוּ אוֹמְרִים
אַחֵר פְּסוּקֵי שׁוֹפְרוֹת: "תִּקַּע בְּשׁוֹפֵר גְּדוּל
לְחֵרוּתָנוּ, וְשָׂא גַם לְקַבֵּץ גְּלוּיּוֹתֵינוּ וְכוּ',
וְהִבִּיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירֵךְ בְּרִנָּה".

נִמְצָא: ש"מַלְכוּיּוֹת", ו"זְכוּרוֹת",
ו"שׁוֹפְרוֹת" - כָּלֵם הֵם בְּחִינַת

אַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל - כִּי כָּל עֲבוֹדַתְנוּ בְּרֹאש־
הַשָּׁנָה, לְגַלוֹת קִדְשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, לְזָכוֹת
לָשׁוּב לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל.

וְעַל־כֵּן כָּל עֵינֵינוּ קִדְשַׁת רֹאש־הַשָּׁנָה -
הוא מִצְוֹת 'תְּקִיעַת שׁוֹפֵר'. וְעַל
שֵׁם הַשׁוֹפֵר נִקְרָא יוֹם הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה בַּתּוֹרָה,
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בַּמִּדְבָּר כ"ט, א): "יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה
לָכֶם" - כִּי 'שׁוֹפֵר' הוּא בְּחִינַת 'קְבוּץ־גְּלוּיֹת'
לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל - שֶׁזֶה עֹקֶר בְּחִינַת רֹאש־
הַשָּׁנָה, לְגַלוֹת קִדְשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, שֶׁמִּתְגַּלֶּה
דִּיקָא עַל־יְדֵי 'קְבוּץ־גְּלוּיֹת' לְתוֹכָהּ וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן נִתְּנָה הַתּוֹרָה בְּקוֹל שׁוֹפֵר, וְכֵן
מְזַכְּרִין בְּרֹאש־הַשָּׁנָה בַּפְּסוּקֵי
שׁוֹפְרוֹת, כָּל עֵינֵינוּ מִתְּנִי־תּוֹרָה. כִּי 'קוֹל שׁוֹפֵר'
שֶׁהוּא בְּחִינַת 'קְבוּץ־הַנְּדָחִים', דְּהֵינּוּ: לְהַחְזִיר
כָּל הַרְחוּקִים לְהֵשֵׁם־יִתְבָּרֵךְ - זֶה זוֹכֵין עַל־
יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁמִּמְשִׁיכִין כַּנִּל, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה
זוֹכֵין לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל, שֶׁשֵּׁם עֹקֶר הַקְּבוּץ
וְהַתְּקוּן שֶׁל כָּל הַנְּדָחִים וְהַאֲבָדִים וְכוּ'.

שֶׁזֶהוּ עֹקֶר בְּחִינַת רֹאש־הַשָּׁנָה: לְהַמְשִׁיךְ
קִדְשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִיא בְּחִינַת
'מַלְכוּת־דְּקִדְשָׁה' שֶׁעוֹסְקִין לְנִסְרָה וְלִבְנוֹתָהּ
בְּרֹאש־הַשָּׁנָה, וְכַנִּל.

וּמִחֲמַת שֶׁבְּרֹאש־הַשָּׁנָה מִתְחִילִין לַעֲסֹק
בַּתְּקוּן זֶה - עַל־כֵּן אֵז עֹקֶר
הָעֲבוּדָה וְהַיְגִיעָה, וְאֵז עֹקֶר הַקְּבוּץ אֶל
הַצְּדִיק, כִּי "כָּל הַתְּחִלּוֹת קְשׁוֹת" (מְכִילֵתָא
יְתרו). וְאֵז צְרִיכִין יְגִיעָה גְּדוֹלָה, עַד שֶׁפּוֹתְחִין
אֶת הַבָּאֵר לְהַמְשִׁיךְ מִשֵּׁם מִימֵי הַתּוֹרָה.

וְעַל־כֵּן צְרִיכִין אֵז לְהַתְּקַבֵּץ יַחַד אֲצֵל
הַצְּדִיק, וְלְהַרְבוֹת בְּרַחֲמִים
וְתַחֲנוּגִים, וְלִתְקַע בְּשׁוֹפֵר, וְכַמָּה תְּקוּנִים
שֶׁעוֹשִׂין אֵז בְּאַמִּירַת מַלְכוּיֹת וְזַכְרוֹנוֹת
וְשׁוֹפְרוֹת וְכוּ' - הַכֹּל כִּי לְהַתְּחִיל לְפַתַּח

הַבָּאֵר, כִּי לְהַמְשִׁיךְ מִימֵי הַתּוֹרָה, כִּי
לְזָכוֹת עַל־יְדֵי־זֶה לְאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל.

אַבְל אַחַר רֹאש־הַשָּׁנָה - אֵז בְּנִקְל
מִמְשִׁיכִין בְּכָל יוֹם בְּחִינַת מַחִין, דְּהֵינּוּ
חֲדוּשִׁין הַנִּמְשָׁכִין מִהַבָּאֵר הַנִּל, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה
נִבְנָה בְּכָל יוֹם בְּחִינַת קִדְשַׁת אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל
בְּיוֹתֵר, שֶׁזֶה בְּחִינַת כָּל הָעֵשֶׂר קִדְשׁוֹת
שֶׁמִּמְשִׁיכִין בְּכָל עֶשְׂרֵת־יְמֵי־תְּשׁוּבָה וְכוּ'.

נה.

(לְקוּטִי־הַלְכוּת, טִבְּת ז, מוֹמֵז־מח)

בְּרֹאש־הַשָּׁנָה שֶׁהוּא תְּחִלַּת הַשָּׁנָה,
שֶׁהוּא יוֹם רֵאשׁוֹן לְעֶשְׂרֵת־
יְמֵי־תְּשׁוּבָה - אֵז צְרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ בְּיוֹתֵר
דְּרָכֵי הַתְּשׁוּבָה. וְעַל־כֵּן הַקְּדִים לָנוּ הַשֵּׁם־
יִתְבָּרֵךְ בְּרַחֲמָיו חֲדָשׁ אֱלוֹל הַקְּדוֹשׁ וְכוּ', כִּי
בָּהֶם עוֹסְקִים לְתַקֵּן דְּרָכֵי הַתְּשׁוּבָה הַנִּל, כִּי
שֶׁנִּזְכָּה בְּרֹאש־הַשָּׁנָה לִילֵךְ בְּדְרָכֵי הַתְּשׁוּבָה
הַקְּדוֹשִׁים הָאֵלּוּ.

וְעַל־כֵּן בְּאַמַּת צְרִיכִין לְנַסֵּעַ לְצְדִיקֵי־
אַמַּת עַל רֹאש־הַשָּׁנָה - שֶׁהֵם
יְכוּלִין לְהַמְשִׁיךְ דְּרָכֵי הַתְּשׁוּבָה אֵלּוּ, וְהָעֹקֶר
לְהַמְתִּיק תְּקוּף הַדִּין שֶׁל רֹאש־הַשָּׁנָה
וְלְהַמְשִׁיךְ עַל־עֲצָמָן שְׂמֻחָה אֵז.

כְּמוֹ שֶׁהַזְּהִיר אַדְמוֹר"ר ז"ל (שִׁיחוֹת־הַר"ן סִימָן
כ"א): שֶׁבְּרֹאש־הַשָּׁנָה צְרִיכִין לְהִיזָה
בְּשְׂמֻחָה. וְכַמּוֹ שֶׁכָּתוּב בְּנִחְמִיָּה (ח, י) לְעֵינֵינוּ
רֹאש־הַשָּׁנָה, "אֲכָלוּ מִשְׂמָנִים וְשָׂתוּ מִמִּתְּקִים
וְאֵל תַּעֲצְבוּ כִּי חֲדוֹת ה' הִיא מְעַזְכֶּם" וְכוּ'.

וְזֶה בְּחִינַת 'שׁוֹפֵר' - שֶׁהוּא לְעוֹרֵר חֲסָדִים
וְלְהַמְתִּיק דִּינִים (זֶהר וַיֵּרָא קִיד:). הֵינּוּ:
לְעוֹרֵר רַחֲמֵי הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ, שֶׁיִּסְתַּבֵּל רַק עַל
כָּל הַנִּקְדוּת־טוֹבוֹת שֶׁבְּיִשְׂרָאֵל, וְלֹא יִסְתַּבֵּל

על הרע שָׁלְנוּ כָּלֵל, עַד שִׁיכָּנַס בְּלִבְנוּ רַחֲמָיו
הַעֲצוּמִים, עַד שִׁיְהִיָּה נִמְשָׁךְ שְׁמֹחָה עָלֵינוּ,
שְׁעַל־יְדִי־זָה עֵקֶר תִּקּוֹן הַתְּשׁוּבָה כִּנְ"ל.

וְזָה בְּחִינַת (תהלים פט, טז-יז): **"אֲשֶׁרִי הָעַם
יִוְדְעִי תְרוּעָה וְכוּ', בְּשִׁמְךָ יִגְלוֹן כָּל
הַיּוֹם, וּבְצַדִּיקְתָּךְ יְרוּמוּ"** - כִּי 'קוֹל שׁוֹפָר'
הוּא בְּחִינַת 'עֲשָׂרָה מִיָּנִי נְגִינָה', שֶׁהֵם עֵקֶר
הַשְּׂמֹחָה. וְעַל־כֵּן מִסִּימָן הָ'עֲשָׂרָה-
הַלְּוִלִים, בְּחִינַת 'עֲשָׂרָה מִיָּנִי נְגִינָה',
בְּ"הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה" וְכוּ' (תהלים קנ, ה).

**וְעַל־כֵּן "בְּשַׁבַּת כְּשֶׁחַל רֹאש־הַשָּׁנָה, אֵין
תּוֹקְעִין בְּשׁוֹפָר"** - כִּי עֵקֶר
הַשְּׂמֹחָה שֶׁהוּא תִקּוֹן הַנְּ"ל, נִמְשָׁךְ עַל־יְדֵי
שַׁבַּת כִּנְ"ל, וְעַל־כֵּן כְּשֶׁחַל רֹאש־הַשָּׁנָה
בְּשַׁבַּת - אֵין לְתַקּוֹעַ בְּשׁוֹפָר לְעוֹרֵר בְּחִינַת
הַשְּׂמֹחָה שֶׁהוּא עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה כִּנְ"ל! - כִּי כָּל
כְּלָיוֹת הַשְּׂמֹחָה, נִמְשָׁךְ מִשַּׁבַּת, שֶׁהוּא יוֹם
שְׂמֹחָה וְחִדּוּהַ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת (זֶהָר אָמֹר צד:
קה).

וְזָה שְׂאֵמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל (ראש־הַשָּׁנָה פ"ד מ"א
- ט): **"יוֹם־טוֹב שֶׁל רֹאש־הַשָּׁנָה שֶׁחַל
לְהִיּוֹת בְּשַׁבַּת, בְּמִקְדָּשׁ הָיָה תּוֹקְעִין, אָבֵל לֹא
בְּמִדְיָנָה. מִשְׁחָרַב בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, הִתְקִין רַבִּין
יִוְהָנָן בֶּן זַפְאִי, שִׁיְהִי תּוֹקְעִין בְּכָל־מְקוֹם
שִׁישׁ בּוֹ בֵּית־דִּין"**.

**כִּי בְּמִקְדָּשׁ שֶׁהוּא בְּחִינַת נִקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה,
אוּ בְּכָל־מְקוֹם שִׁישׁ בּוֹ בֵּית־דִּין כְּמוֹ
בְּיַבְנָה (שם), דְּהֵינּוּ שִׁישׁ שֶׁם צְדִיק־אֲמָתָה,
בְּחִינַת מִשְׁהָה, נִקְדָּה הָעֲלִיּוֹנָה - שֶׁם צְרִיכִין
לְתַקּוֹעַ בְּרֹאש־הַשָּׁנָה אֶפְלוֹ בְּשַׁבַּת.**

**כִּי גְדוּלֵי הַצְּדִיקִים זוֹכִין "לְיוֹם שֶׁכָּלוּ
שַׁבַּת" (ראש־הַשָּׁנָה לא. סְנֵהֲדִין צז. תְּמִיד לְגוּ),
כָּלוּ תְשׁוּבָה - כִּי הֵם עוֹשִׂים תְּמִיד תְּשׁוּבָה**

עַל תְּשׁוּבָה, שְׁעוֹשִׂים תְּשׁוּבָה תְּמִיד עַל
הַשָּׂגְתָם הָרֹאשׁוֹנָה וְכוּ' כִּנְ"ל.

וְעַל־כֵּן הֵם יְכוּלִין לְתַקּוֹעַ אֶפְלוֹ בְּשַׁבַּת -
כִּי הֵם בְּקִיָּאִים בְּהַלְכָה הַיָּטִב, עַל־
כֵּן אֶפְלוֹ כְּשֶׁתּוֹקְעִים בְּשַׁבַּת, לֹא יְבוֹאוּ לְיְדֵי
שׁוּם פְּגָם חֲסִי־וְשָׁלוֹם עַל־יְדִי־זָה.

אָבֵל עִכְשָׁו שְׂאִין לָנוּ בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, וְאֵין
לָנוּ בֵּית־דִּין הַגּוֹן קְבוּעַ כְּמוֹ בֵּימֵיהֶם -
כִּי אֵין אָנוּ יוֹדְעִין הֵיכָן הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִיִּים
הַגְּבוּהִים כָּל־כָּף, שֶׁהֵם בְּקִיָּאִים בְּהַלְכָה זֹאת
שֶׁל תְּשׁוּבָה הַיָּטִב - עַל־כֵּן "אָסוּר לְתַקּוֹעַ
בְּשַׁבַּת, יַעֲבִירְנוּ אַרְבַּע אַמּוֹת בְּרִשׁוֹת־הַרְבִּים"
- שֶׁלֹּא יֵצֵא מִדְּרָכֵי הַבְּקִיאוֹת הַנְּ"ל.

**כִּי בְּאֲמַת 'שׁוֹפָר' כָּלוּל מִכְּמָה בְּחִינּוֹת, כִּי
הוּא מְעוֹרֵר וּמְשַׁבֵּר הַלֵּב מְאֹד בְּבְחִינַת
(עמוס ג, ו): "הִיתַקְעַ שׁוֹפָר בְּעִיר וְעַם לֹא
יִחָרְדוּ" וְכוּ', שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת מַה שְּׁצָרִיךְ הַבַּעַל־
תְּשׁוּבָה, שִׁיְהִיָּה לוֹ לֵב נִשְׁבָּר וְכוּ'. אָבֵל "אַחַר
לֵב נִשְׁבָּר, צָרִיךְ לְבוֹא לְשִׂמְחָה" (שיחות־הַר"ן
מה) - שֶׁזֶּהוּ גַם־כֵּן בְּחִינַת 'שׁוֹפָר' כִּנְ"ל.**

וּבְשַׁבַּת צְרִיכִין רַק שְׂמֹחָה, וְאָסוּר לְעוֹרֵר
שׁוּם לֵב נִשְׁבָּר כָּלֵל, עַל־כֵּן אָסוּר
לְתַקּוֹעַ בְּשַׁבַּת, וְזֶהוּ בְּחִינַת "שְׂמָא יַעֲבִירְנוּ
אַרְבַּע אַמּוֹת בְּרִשׁוֹת הַרְבִּים" - שֶׁהוּא בְּמְקוֹם
הַסְּטְרָא־אַחְרָא, שֶׁשָּׁם אֲחִיזַת הָעֲצָבוֹת, כִּי
שָׁם כָּל הַמְּלָאכּוֹת וְהַמְּשָׂא וּמִתָּן וְהָעֲסָקִים
וְהַטְּרָדוֹת שֶׁל פְּרִנְסָה.

אָבֵל בְּמִקְדָּשׁ וּבְמְקוֹם שִׁישׁ בּוֹ בֵּית־דִּין
גְּדוּל, שֶׁהֵם בְּחִינַת "בְּקִיָּאִים בְּהַלְכָה
זֹאת שֶׁל תְּשׁוּבָה" הַיָּטִב - הֵם יוֹדְעִים לְתַקּוֹעַ
גַּם בְּרֹאש־הַשָּׁנָה שֶׁחַל לְהִיּוֹת בְּשַׁבַּת, כִּי
יוֹדְעִים לְהַזְהֵר הַיָּטִב, שֶׁלֹּא לְעוֹרֵר בְּשַׁבַּת
עַל־יְדֵי הַשׁוֹפָר שׁוּם לֵב נִשְׁבָּר, וְשֶׁלֹּא לְצַאֵת
מִהַגְּבוּל שֶׁל קִדְשַׁת שַׁבַּת, רַק עַל־יְדֵי תְּקִיעַתָּם

זכו לַתְּשׁוּבָה עַל תְּשׁוּבָה' - שִׁזָּה צְרִיכִים גַּם בְּשַׁבָּת, עַל־כֵּן הֵם הָיוּ תּוֹקְעִים גַּם בְּשַׁבָּת.

זָזָה בְּחִינַת "מַלְכוּת וְזִכְרוֹנוֹת וְשׁוֹפְרוֹת" - שִׁכְּלָם לְעוֹרֵר חֲסִדֵי־הַשֵּׁם וְנִפְלְאוֹתָיו - שְׁבוּדָאֵי יְגַמֵּר הַכֹּל פְּרָצוֹנוֹ, כִּי יִגְבִּיר הַחֲסִדִּים עַל הַדִּינִים, עַד שִׁיעוֹרֵר הַטּוֹב שְׁבִישְׂרָאֵל, וַיִּשׁוּבוּ כָּלֶם אֵלָיו, שְׂאֵז תִּתְגַּלֶּה מַלְכוּתוֹ וְיִתְבָּרַךְ לְעֵין כָּל.

שִׁזָּהוּ בְּחִינַת "מַלְכוּת" - שְׂאוֹמְרִים שֵׁם הַפְּסוּקִים מִתְנַדֵּךְ שֶׁל הַתְּגַלּוֹת מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֵד, וּמִזְכִּירִין תְּכַף "לֹא הָבִיט אֹוֹן בְּיַעֲקֹב, וְלֹא רָאָה עֵמֶל בְּיִשְׂרָאֵל" וְכוּ' (בַּמִּדְבָּר כג כא) - הֵינּוּ בְנֵי־ל: שְׂאִין הַקְּדוֹש־בְּרוּךְ־הוּא מִבֵּיט עַל הָאֹוֹן וְהַפְּגָמִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י שֵׁם.

וְכֵן כָּל הַפְּסוּקִי זִכְרוֹנוֹת' מְדַבְּרִים: שֶׁהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ יִזְכֵּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ וַיִּנְחֵם כָּרַב חֲסָדָיו וְכוּ'. וְעַל־כֵּן מִתְחִילִין בַּפְּסוּק (בְּרֵאשִׁית ח, א): "וַיִּזְכֹּר אֱלֹקִים אֶת נַח" - לְהוֹרֹת וּלְגַלּוֹת: שְׂאֵפְלוֹ בְּדוֹר־הַמְּבּוּל, בְּתַקְפָּה הַתְּגַבְּרוֹת הַדִּינִים - גַּם אֵז לֹא עָזַב חֲסִדוֹ, וְחַפֵּץ בְּקִיּוּם הָעוֹלָם, וְזָכַר אֶת נַח וְכוּ'.

מִכָּל־שֶׁכֶן עֵתָה שֶׁכָּבַר הָיוּ צְדִיקִים גְּדוֹלִים וְנוֹרָאִים כְּאֵלוֹ, שֶׁהֵם הָאֲבוֹת, וּמִשֶּׁה־רַבְּנוֹ, וְהַשְּׁבַע־הִרְדּוּעִים, וְתַנָּאִים, וְאַמּוֹרָאִים, וְגַבִּיאִים וְכוּ' וְכוּ', וְגַם בְּכָל דּוֹר נִמְצְאִים צְדִיקִים גְּדוֹלִים, וּבְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל נִמְצְאִים נִקְדוֹת טוֹבוֹת רַבּוֹת - שְׁבוּדָאֵי יִזְכֵּר הַשֵּׁם חֲסָדָיו בְּזִכּוֹת אֲבוֹתֵינוּ וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁמִּזְכִּירִין שֵׁם פְּסוּקִים אֵלוֹ (וַיִּקְרָא כו, מב): וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְכוּ', וְכוּ' (וַיִּרְמֶה לֹא, יט): הֵבֵן יִקִּיר לִי אֶפְרַיִם וְכוּ', רַחֵם אֶרְחַמְנוּ וְכוּ', (שֵׁם ב, ב): זָכַרְתִּי לָךְ חֲסִד נְעוּרֶיךָ" וְכוּ'.

וְכֵן פְּסוּקֵי 'שׁוֹפְרוֹת' - שִׁכְּלָם לְעוֹרֵר זִכּוֹת 'מִתְנַתְּוֹרָה' וְכוּ', וְכֵן מְדַבֵּר מִקְּבוּץ גְּלִיּוֹת יִשְׂרָאֵל - שֶׁהוּא עַל־יַדֵּי שִׁיִּסְתַּכַּל וַיִּמְצָא זִכּוֹת בְּכָלֶם. וְכֵן מְדַבֵּר שֵׁם מְעַשְׂרָה הַלּוֹלִים, שֶׁהֵם בְּחִינַת "עֲשָׂרָה מִיְּנֵי נְגִינָה" - שֶׁנַּעֲשִׂים עַל־יַדֵּי בְּרוּר הַטּוֹב עַל־יַדֵּי גְּדוֹלֵי הַצְּדִיקִים, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב בְּמָקוֹם אַחֵר (סִימָן רפב).

וּמִסִּימָיִן: "וּבִיּוֹם שִׁמְחַתְּכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וְכוּ' וְתַקְעֶתֶם וְכוּ'" (בַּמִּדְבָּר י, י) - כִּי הָעֵקֶר לְעוֹרֵר הַטּוֹב שְׁבִישְׂרָאֵל, עַד שִׁיִּזְכּוּ לְשִׂמְחָה - שִׁזָּהוּ עֵקֶר בְּחִינַת דְּרָכֵי הַתְּשׁוּבָה, בְּחִינַת קְדֻשַׁת שַׁבָּת, שֶׁהוּא שְׂרֵשׁ הַתְּשׁוּבָה וְכַנ"ל.

זָזָה: "לֹא הָבִיט אֹוֹן בְּיַעֲקֹב" (שֵׁם כג, כא) - זָזָה בְּחִינַת 'נִקְדָּה־הַתְּחַתּוֹנָה', בְּחִינַת (תְּהִלִּים קלט, ח): "וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶף", וְכַמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י שֵׁם: "שְׂאִין הַקְּדוֹש־בְּרוּךְ־הוּא מִסְתַּכַּל עַל הָעוֹנוֹת וְהָעֲבֵרוֹת שֶׁעוֹשִׂין" וְכוּ' (עֵינָן לְקוּטֵי־מוֹחֵר"ן ח"ב יז) - שִׁזָּהוּ בְּחִינַת "וְאַצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶף".

שִׁצְרִיכִין לְהֶאֱמִין: שְׂאֵפְלוֹ כְּשֶׂאֲדָם נוֹפֵל חֲסִדוֹשְׁלוֹם לְמָקוֹם שְׁנוּפֵל - עֵדִין הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ עִמּוֹ, וְרַחֲמָיו עָלָיו עֵדִין, וּמְחַכָּה לוֹ שִׁישׁוּב.

שֶׁעַל־יַדֵּי בְּקִיאוֹת הֵזָה שֶׁמִּקְבָּלִין מִהַצְּדִיק־הָאֱמֶת - עַל־יַדֵּי־זָזָה זוֹכִין לְשׁוּב אֶל הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ תָּמִיד, בְּכָל עֵת, מִכָּל מָקוֹם שֶׁהוּא - שִׁזָּהוּ בְּחִינַת "בְּקִי בְּנִפְיָק".

"ה' אֵלֵהֵינוּ עִמּוֹ" - בְּחִינַת 'נִקְדָּה־הַעֲלִיּוֹנָה'. "וְתִרְוַעַת מְלֶכֶךְ בּוֹ" - בְּחִינַת הוּא"ו שְׁבַתוֹדָה הָאֶלֶף, שֶׁהוּא בְּחִינַת: "מִצְוֹת לְמַנּוֹת מְלֶכֶךְ", כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב שֵׁם.

נו.

(לקוטי־הלכות, ראש־השָׁנָה א, א"ב - על־פי לקוטי־מוהר"ן ח"א ט, 'תהמת יבסימו')

קול היוצא מן השופר, הוא בחינת 'קול אמת' היוצא מעמקא דלבא, בחינת (תהלים קל, א): "ממעמקים קראתיה ה'", בחינת (שם קיח, ה): "מן המצר קראתי יה" (ענין פרי־עצמיים, שער השופר פ"א). שְׂמַחַמַת גְּדֹל הַתְּגַבְרוֹת הַמְּסַבֵּב מִכָּל צַד, פּוֹנִים עֲצָמָן אֶל הָאֵמֶת וְקוֹרְאִים אֶל הַשֵּׁם בְּאֵמֶת מֵעֵמֶק הַלֵּב, שְׁעַל־יְדֵי־זֶה נְצוּלִים מִן הַחֹשֶׁךְ.

וְזֶה בחינת (תהלים שם): "ענני במרחב יה", שְׂזוּכָה לְהִרְחִיב לוֹ וְלִצְאֵת בְּנֹ"ל - כִּי 'קול השופר' הוא בחינת 'אמת', בחינת 'יעקב' וכו'.

ועל־כֵּן

(שְׁלַח־עֲרוּךְ, אֲרַח־חַיִּים תִּקְצַ, ט; ר"ן ראש־השָׁנָה כז:): "שופר קצר מלמעלה ורחב מלמטה. וצריך לתקע במקום הקצר דיקא. ואם תקע במקום הרחב, לא יצא".

כִּי הַרוּצָה לְכַנֵּס. צָרִיךְ לְכַנֵּס דָּרֵךְ פְּתַח הַצֵּר' דִּיקָא, בְּחִינַת: "וּפְתַח הַתְּבָה בְּצִדָּה תָּשִׂים", כְּמוֹ שֶׁשְּׂמַעְתִּי מִרְבֵּנוּ ז"ל בְּעַל־פִּה בְּבֵאוֹר: "שְׁצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת פְּתַח חָדָשׁ דִּיקָא!" וְכֵמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַז"ל (מְנַחֹת כט:).

וְזֶה בחינת: "וּפְתַח הַתְּבָה בְּצִדָּה תָּשִׂים", "בְּצִדָּה" דִּיקָא - כִּי צָרִיךְ לְכַנֵּס דִּיקָא דָּרֵךְ הַפְּתַח הַצֵּר' שֶׁהוּא 'מִן הַצֵּד' וְכוּ', וְאֵז הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ מְרַחֵב לוֹ הַפְּתַח וּמוֹצִיאֹו.

וְאֵז: "ענני במרחב יה". וְזֶה הוּא בְּחִינַת הַשׁוֹפָר' "שֶׁהוּא קָצֵר מִלְּמַעְלָה" וְכוּ', וְצָרִיךְ לְתַקֵּעַ וּלְהוֹצִיא הַקּוֹל הַשׁוֹפָר', שֶׁהוּא 'קול אמת' - מִמְּקוֹם הַצֵּר' דִּיקָא, וְאֵז הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ מְרַחֵב לוֹ, בְּנֹ"ל.

ועל־כֵּן "גם אם הפך השופר ותקע בו, לא יצא. בין שהופכין בדרך שהופכין החלוק וכו', בין שהרחיב וכו'" (שְׁלַח־עֲרוּךְ, אֲרַח־חַיִּים תִּקְפו, יב) - כִּי עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה בְּתַקוּנָה הוּא: שִׁיעֲשֵׂה הַתְּשׁוּבָה בְּאוֹתוֹ הַגּוֹף עֲצָמוֹ, וּבְאוֹתוֹ עֵינָן עֲצָמוֹ שְׁחָטָא, וְיָשׁוּב וְיַחְזֵר דָּרֵךְ מְקוֹמוֹת הַצָּרִים וְהַדְּחוּקִים לְהַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ.

אבל

אם יתהפך גופו וישתנה, בבחינת (איוב לח, יד): "תתהפך כהמר חותם ויניצבו כמו לבוש" - שְׂחַס־וְשָׁלוֹם יִהְפְּכוּ וְיִשְׁנוּ גּוֹפוֹ, דְּהִינּוּ שְׂיִמוֹת וְיַחְזֵר וְיִתְגַּלְגַּל, וְאַחֲרֵי־כֵן יָשׁוּב וְיִצְעַק אֶל ה' - אִין זֹ תְּשׁוּבָה הַגּוֹנָה, כִּי צָרִיךְ לָשׁוּב בַּגּוֹף הַזֶּה דִּיקָא בְּמוֹת שֶׁהוּא, וְיִלְךְ דָּרֵךְ מְקוֹם הַצֵּר וְהַדְּחוּק, וּמִשֵּׁם יִקְרָא וְיָשׁוּב אֶל הַשֵּׁם בְּאֵמֶת - אֵז יִרְחִיב לוֹ הַשֵּׁם־יִתְבָּרֵךְ. וְאֵזִי הוּא בְּחִינַת 'תְּקִיעַת שׁוֹפָר בְּהִלְכָתוֹ' - הֵינּוּ בְּחִינַת תְּשׁוּבָה בְּאֵמֶת כְּרָאוּי.

ועל־כֵּן "אם נקב, צריך שתהיה הסתימה

במינו דיקא" (שְׁלַח־עֲרוּךְ, אֲרַח־חַיִּים תִּקְפו, ז) - כִּי "בְּאוֹתוֹ עֵינָן שְׁחָטָא יִתְקַן" (יומָא פז:), וְכֵמוֹ שֶׁשְּׂמַעְתִּי בְּבֵאוֹר הֵיטֵב מִפִּי־הַקְּדוֹשׁ דְּבָרִים הַלְלוּ.

נז.

(לקוטי־הלכות, ראש־השָׁנָה ו, א)

בראש־השָׁנָה, שֶׁהוּא יוֹם רֵאשׁוֹן לַעֲשֻׂר־תִּמְיֵה־הַתְּשׁוּבָה, צָרִיכִין לְהִתְחִיל בְּתְשׁוּבָה. וְעֵקֶר הַתְּשׁוּבָה הוּא - עַל־יְדֵי שְׂדוּרֵשׁ וּמִבְּקֵשׁ וּמִחַפֵּשׁ וְצוּעַק וְשׁוֹאֵל וְכוּ': "אֵיָה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ" וְכוּ', כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב בְּלִקוּטֵי־תַנְיָנָא י"ב ע"ל פְּסוּק (בְּרַאשִׁית כב, ז): "וְאֵיָה הִשָּׂה לְעֵלָה".

אִיִּה' הַנִּל, שֶׁהוּא כָּלֹל מִכָּל הָעֲשָׂרָה-
מְאֻמְרוֹת' בָּלָם.

וְזָה בְּחִינַת (תהלים פא, ז): "תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ
שׁוֹפֵר בַּכֶּסֶה לְיוֹם הַגִּגְנוּ" - 'בַּכֶּסֶה'
דִּיקָא, לְשׁוֹן סְתוּם וּמְכֶסֶה, בְּחִינַת 'אִיִּה',
שֶׁהִיא בְּחִינַת 'בְּרֵאשִׁית-מְאֻמְרוֹת-סְתוּם' הַנִּל,
שֶׁהוּא סְתוּם וּמְכֶסֶה וְנִעְלָם מְאֹד, וּמִשָּׁם עֵקֶר
תִּקּוּן הַתְּשׁוּבָה.

נח.

(לְקוּטֵי-הַלְכוּת, סְפָר-תּוֹרָה ד, ה)

וְעֵקֶר הַתִּקּוּן הוּא: שֶׁבְּכָל שָׁנָה צְרִיכִין
לְסַלֵּק הַמִּזְחִין שֶׁמִּבְּרָ, וְלַהֲתַחִיל
מִחֲדָשׁ. כִּי גַם בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִתְּחַדְּשִׁין
הַמִּזְחִין, בְּבְחִינַת (אִיכָה ג, כג): "חֲדָשִׁים לְבָקָרִים
רַבָּה אֲמוֹנְתָד". מִכָּל שָׁכֵן בְּרֵאשִׁית-הַשָּׁנָה
שֶׁהוּא תַחֲלַת הַשָּׁנָה - שֶׁכָּל בְּקִשְׁתָּנוּ "חֲדָשׁ
עֲלִינוּ שָׁנָה טוֹבָה" - הִינּוּ: שֶׁנִּזְכָּה לְשָׁנָה
חֲדָשָׁה לְגִמְרֵי.

כִּי בְּכָל שָׁנָה מִתְּחִיל תִּקּוּן חֲדָשׁ לְגִמְרֵי - כִּי
נִמְשָׁד הָאָרָה מִה'שִׁיר חֲדָשׁ שִׁיתְעַר
לְעֵתִיד, בְּבְחִינַת (תהלים צח, א): "מִזְמוֹר שִׁירוֹ
לַה' שִׁיר חֲדָשׁ כִּי נִפְלְאוֹת עָשָׂה".

כִּי הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ מְחַדֵּשׁ נִפְלְאוֹת בְּכָל עֵת,
וְעֵקֶר הַהֲתַחֲדָשׁוֹת נִמְשָׁד מִרֵּאשִׁי-
הַשָּׁנָה' - שֶׁאֵז מְחַדֵּשׁ הַשָּׁנָה וְהַחֲדָשׁ בְּיַחַד,
וְאֵז נִמְשָׁד בְּחִינַת 'הַהֲתַחֲדָשׁוֹת-הַמִּזְחִין', עַל
כָּל הַשָּׁנָה כְּפֹה - שֶׁנִּזְכָּה לְהַתְּחַדֵּשׁ בְּכָל-
פְּעַם, וְלַהֲתַחִיל בְּכָל-פְּעַם מְחַדָּשׁ. וּמֵה
שֶׁעֵבֵר, יִהְיֶה נִמְשָׁד עֲלֵיו 'שִׁכְחָה' - כִּדִּי
שֶׁלֹּא יוּכַל לְהַפִּיל אוֹתוֹ שׁוּם דָּבָר.

וְזָה בְּחִינַת הַשׁוֹפֵר שֶׁל רֵאשִׁית-הַשָּׁנָה - כִּי
עֵקֶר הַשׁוֹפֵר הוּא שׁוֹפֵר שֶׁל אֵילוֹ שֶׁל
יִצְחָק, כְּמוֹבָא (רֵאשִׁית-הַשָּׁנָה טז). וְאֵילוֹ שֶׁל יִצְחָק
נִתְהַוָּה וְנִמְשָׁד רַק עַל-יְדֵי בְּחִינַת 'אִיִּה' הַנִּל.

שֶׁעַל-יְדֵי שֶׁשָּׂאֵל יִצְחָק (בְּרֵאשִׁית כב, ז):
"וְאִיִּה הִשָּׂה לְעֵלָה" - נִתְהַוָּה
אַחֲרֵיכֶן הָאֵיל שֶׁיִּקְרַב תַּחֲתָיו, שֶׁהָיָה נֶאֱחָז
בְּסִבָּה בְּקַרְנָיו (שָׁם כב, יג) דִּיקָא - שֶׁמִּרְמִזׁ עַל
"קֶרֶן הַיּוֹבֵל" (יחזקאל ה, ה), בְּחִינַת 'שׁוֹפֵר'.

עַל-כֵּן תּוֹקְעִין בְּרֵאשִׁית-הַשָּׁנָה בְּשׁוֹפֵר, כִּי
אֵז בְּרֵאשִׁית-הַשָּׁנָה הוּא הַתְּחִלַּת
הַתְּשׁוּבָה כִּנִּל, שֶׁעֵקֶרָה הוּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת
'אִיִּה' הַנִּל, שֶׁהִיא בְּחִינַת 'שׁוֹפֵר'.

כִּי מִחֲמַת שֶׁהַשׁוֹפֵר נִמְשָׁד מִשָּׁם - עַל-כֵּן
יֵשׁ כַּח בָּקוּלוֹ לְעוֹרֵר כָּל אָדָם, שִׁישִׁים
אֶל לְבוֹ לְזַכֵּר תְּכִלִּיתוֹ הַנִּצְחִי, וְסוּף כָּל סוּף
מֵה יִהְיֶה מִמֶּנּוּ?! - וְאִם אֶף-עַל-פִּי-כֵן קִשָּׁה
לוֹ לְשׁוּב בְּתְשׁוּבָה - עַל-כָּל-פְּנִיָּים יִלֵּךְ בְּדַרְךְ
הַנִּל, לְבַלּוֹת יָמָיו לְדַרֵּשׁ אֶת הַשֵּׁם - לְבַקֵּשׁ
בְּכָל יוֹם תְּמִיד "אִיִּה מְקוּם כְּבוֹדוֹ" וְכוּ', כִּנִּל
- כִּי זֶה עֵקֶר הַתְּשׁוּבָה.

וְכָל-זֶה הוּא בְּחִינַת רֵאשִׁית-הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא
סוּד כְּמוּם וְנִעְלָם וְנִסְתָּר מְאֹד,
בְּחִינַת רֵאשִׁית הַבְּרִיאָה, שֶׁהוּא סוּד בְּרֵאשִׁית
שֶׁהוּא "מְאֻמְרוֹת סְתוּם", בְּחִינַת "אִיִּה" הַנִּל, כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב בְּהַתּוֹרָה הַנִּל (ח"ב יב 'אִיִּה מְקוּם כְּבוֹדוֹ').

וְעַל-כֵּן מִזְכִּירִין אֵז: "לְפָנֶיךָ נִגְלוּ כָּל
תַּעֲלוּמוֹת וְהַמּוֹן נִסְתָּרוֹת
שֶׁמִּבְּרֵאשִׁית" - כִּי "זֶה הַיּוֹם תַּחֲלַת מַעֲשֵׂיךָ".
וְכָל הַבְּרִיאָה, בְּפֶרֶט בְּרִיאַת הָאָדָם שֶׁנִּבְרָא
בְּיוֹם זֶה שֶׁכָּלֹל מִכָּל הַבְּרִיאָה - עֵקֶרוֹ הִיָּה
עַל-יְדֵי בְּחִינַת 'בְּרֵאשִׁית-מְאֻמְרוֹת-סְתוּם', בְּחִינַת

'יום הדין' - לשפט את עצמו

כמו שאמרו חז"ל (נדרים מא. על תהלים קיט, צא):
 "למשפטיך עמדו, אזי הכל עבדיך"
 לעשות דין בזה האדם.

אבל בשופט את עצמו - "כשיש דין
 למטה אין דין למעלה", ואין
 היראה מתלבש בשום דבר לעורר את
 האדם - כי הוא בעצמו נתעורר.

וזהו (תהלים נ, כג): "ושם דרך", "מי ששם
 ארחותיו" (סוטה ה): - הינו: ששופט
 ארחותיו.

על-ידי-זה (תהלים שם): "אראנו בישע
 אלקים" - זה בחינת 'יראה',
 כמו שכתוב (קהלת יב, יג): "את האלקים ירא",
 הינו: בחינת 'יראה' עולה מהקלפה
 ומהאמות, על-ידי 'משפט' - כי מתחלה
 היתה נתלבש בקלפה.

וזהו שהאדם מפחד את עצמו מאיזה
 דבר, משר או מגנבים ושאר פחדים
 - זה הוא שה'יראה' נתלבש בזה הדבר. כי
 אם לא היה נתלבש ה'יראה' בזה הדבר - לא
 היה כח בזה הדבר להפחיד את האדם.

ב.

(ח"א נט, א"ב - על-פי קצור לקוטי-מוהר"ן)
 מי שמשתדל תמיד לקרב בני אדם
 לעבודת השם-יתברך - צריך לשמור
 עצמו שלא יתאחזו בו ה'קלפות' וה'דע' של
 אלו בני-אדם וכו'.

והעצה על-זה: שיזמין מלאכי לבו,
 בחינת 'התלהבות הלב'.

"כי ה' אהב משפט" (ישעיה סא, ח; תהלים לז, כח)
 "מלך במשפט יעמיד ארץ" (משלי כט, ד)
 "למשפטיך עמדו היום כי הכל עבדיך"
 (תהלים קיט, צא)

כשיש דין למטה, אין דין למעלה. ואם אין דין
 למטה, יש דין למעלה. (דברים-רבה ה, ה)

א.

(ח"א טו, א"ב)

מי שרוצה לטעם טעם 'אור הגנוז', הינו
 סודות התורה שיתגלה לעתיד, צריך
 להעלות מידת היראה לשרשה.

ובמה מעלין את היראה? - בבחינת
 'משפט'! - כמו שכתוב (משלי כט, ד):
 "מלך במשפט יעמיד ארץ". ו'ארץ' הוא
 בחינת 'יראה', כמו שכתוב (תהלים עו, ט):
 "ארץ יראה" - הינו: שישפט את כל עסקיו,
 כמו שכתוב (תהלים קיב, ה): "יכלכל דבריו
 במשפט". הינו: שישפט וידין בעצמו כל
 עסקיו.

ובזה יסיר מעליו כל הפחדים, ויעלה
 בחינת יראה ברה ונקיה, ותשאר אף
 'יראת-השם', ולא יראה אחרת.

כי כשיאין אדם דן ושופט את עצמו - אזי
 דנין ושופטין אותו למעלה, כי "אם
 אין דין למטה, יש דין למעלה" (דברים-רבה
 ה, ה).

וכששופטין את האדם במשפט דלעלא
 - אזי הדין נתלבש בכל
 הדברים, וכל הדברים נעשים שלוחים
 למקום לעשות בזה האיש משפט פתוב,

ש'התלהבות' הוא בחינת 'מלאכים', בבחינת (שמות ג, ב): "וירא אליו מלאך ה' בלבת אש".

ו'אש המלאך' ה'זה - נעשה מבחינת 'משפט', הינו: שיראה לשפט עצמו תמיד על כל מה שעשה, אם הוא כהגון או לאו. ויוכיח וייסר עצמו על כל מה שעשה שלא כהגון!

ועל-ידי בחינת 'משפט' ה'זה - נתלהב ה'לב'. ו'אש' של 'התלהבות' הזאת, שרף ה'קלפות' מלהתאחז בו! ואז גם מכניע אותם, מלהתאחז באלו הנפשות שקרבן לעבודת השם-יתברך!

וזהו בחינת (ישעיה סו, טז): "כי באש ה' נשפט". וה'משפט' הוא ב'לב', בבחינת (שמות כח, ל): "ונשא אהרן את משפט בני ישראל על לבו תמיד".

ועל-ידי ש"מכלכל דבריו במשפט", יכול ללמד לתלמידים חכמתו, ולא יזיק להם. כי עקר הלמוד תלוי בזה, ש"יכלכל דבריו במשפט" (תהלים קיב, ה), כמו שאמרו (אבות פ"א מ"א): "חכמים הזהירו בדבריכם וכו', וישתו התלמידים הבאים וכו'".

ג.

(ח"א קטו)

מי שהוא הולך בגשמיות כל ימיו, ואחר כך נתלהב ורוצה לילך בדרך השם-יתברך - אזי 'מדת-הדין' מקטרג עליו, ואינו מניח אותו לילך בדרך השם-יתברך, ומזמין לו מניעה. והשם יתברך "חפץ חסד הוא" (מיקה ז, יח), ומסתיר את-עצמו כביכול בהמניעה הזאת.

"כי השם-יתברך אוהב משפט" (ישעיה סא, ח; תהלים לג, ה; לז, כח), וגם הוא 'אוהב

ישראל'. אך אהבתו שהוא אוהב את ישראל, היא גדולה יותר מהאהבה שהוא אוהב את המשפט.

ועל-כן כשהמדת-הדין מקטרג על מי שאינו ראוי להתקרב להשם-יתברך, לבלי להניחו לכנס לדרך-החיים, להתקרב לצדיק-האמת ולדרך-האמת. ו"השם-יתברך הוא אוהב משפט" - על-כן הוא יתברך מרח פביכול להספיק, להזמין לו מניעות, למונעו מדרך-החיים, כפי הראוי לו לפי מעשיו הרעים, על-פי הדין והמשפט. כי הוא יתברך אינו יכול לדחות את הדין, כי "הוא יתברך אוהב משפט" כנ"ל.

אך מאחר שבאמת הוא יתברך אוהב ישראל, ואותה האהבה של ישראל, היא גדולה יותר מהאהבה של המשפט כנ"ל, מה עושה השם-יתברך, כי הוא מרח פביכול להספיק על המניעות למנעו מן האמת, מחמת הדין והמשפט שעליו, כי הוא "אוהב משפט" כנ"ל?

אבל אף-על-פי-כן באמת לאמתו, רצונו וחפצו יתברך: שאף-על-פי-כן יתקרב האדם אליו יתברך, כי הוא אוהב ישראל יותר מהמשפט כנ"ל. על-כן השם יתברך נותן רשות להזמין לו מניעות, אבל הוא יתברך בעצמו מסתיר את-עצמו כביכול בתוך המניעות.

ומי שאינו 'ברדעת' - בשרואה המניעה, חוזר תכף לאחוריו.

ומי שהוא 'ברדעת' - יכול למצא את השם-יתברך בתוך המניעות בעצמן, כי באמת אין שום מניעה בעולם כלל, כי בתקף המניעות בעצמן נסתר השם-יתברך,

ועל-ידי ה'מניעות' בעצמן דיקא יכולין להתקרב להשם-יתברך, כי שם נסתר הוא יתברך, כנ"ל.

למטה, ואין צריך לירא משום דבר, ואין לו רק 'יראה העליונה', 'יראת הרומונות'.

ה.

(ח"א קסט)

להמתיק הדין - הוא על-ידי שהאדם דן את-עצמו, דהינו: על כל מה שעושה, ידין וישפט בעצמו את-עצמו על כל דבר: "אם כן ראוי לו לעשות!" - ויפשפש במעשיו, ויתקנם כראוי על-פי דין ומשפט התורה.

ועל-ידי-זה ממתיק ומבטל הדין שלמעלה - כי "בשיש דין למטה, אין דין למעלה" (דברים-רבא ה, ה).

ו.

(שיח-שרפי-קדש ח"ו לט)

היה פעם לפני ראש-השנה שהתלהב מזהרנ"ת ז"ל מאימת 'יום-הדין' הקרב. ואמר בהדגשה את הכתוב (תהלים צו, יג): "לפני ה' בי בא, בי בא לשפט הארץ", "הנה הוא בא, הנה הוא בא!" [אט קומט ער, אט קומט ער].

ואמרה באימה כזו, עד שנפל פחד ואימה נוראה על כל השומעים, מ'יום-הדין' הקרב ובא.

ז.

(ח"א קנד)

דע: כי יש 'יראות-נפולות'. וכל היסורין והדינים שיש לאדם, כלם הם מהיראות הנפולות שנפלו לתוך זה הדבר שהוא מתפחד ויש לו יסורין ממנו - מחמת היראה העליונה שנפלה ונתלבשה באלו הדברים. וצריך להעלות ה'יראות-הנפולות', לשרשם למקומם. ומקום היראה היא בלב וכו'.

והנה בתיב (משלי כט, ד): "מלך במשפט יעמיד ארץ" - הינו: על-ידי 'משפט', מעמיד ומעלה ה'יראה', שהיא בחינת 'ארץ', כמו שכתוב (תהלים עו, ט): "ארץ יראה".

ו'משפט' הוא - מה שהאדם שופט ודן עצמו על כל דבר ודבר שעושה, טרם שידינו אותו למעלה.

ועל-ידי-זה נצול מדין שלמעלה - כי "בשיש דין למטה אין דין למעלה" (דברים-רבא ה, ה). וכיון שאין עליו דין - אין צריכה היראה לכל ולהתלבש

ערב ראש־השנה - 'ודוי דברים' לפני הצדיק

א.

(ח"א ד, א-ג ד)

ראוי להדבקים להצדיקהאמת, לדעת:
"שכל מאורעותיו הם לטובתו!"

וכשאדם יודע זאת - זאת הבחינה הוא מעיך עולם־הבא. וזה זוכין על־ידי 'ודוי דברים' לפני התלמיד־הכם. ואז יזכה לידע: שכל מה שעובר עליו כל ימי חייו, הכל לטובתו, כי הכל מחמת אהבה שהקדוש־ברוך־הוא אוהב אותו.

וזה עקר שלמות הדעת של האדם: "שלא יבעט ולא יתבלבל מההרפתקאות שעוברין עליו, רק יאמין שהכל לטובתו הנצחית!"

ב.

(ח"א ד, א-ב ג)

על־ידי 'ודוי דברים' לפני התלמיד־הכם האמת - מעלה בחינת מלכות דקדשה' לשרשה, ומבטל ממשלת העבו"ם.

ועל־ידי־זה זוכה לידע: שכל מאורעותיו הם לטובתו! ויברך על הכל הטוב והמטיב, שזאת הבחינה הוא מעיך עולם־הבא.

ג.

(ח"א ד, ה)

עקר התקון של כל העונות, הוא על־ידי הצדיקהאמת. ומי שרוצה לזכות לאחרית טוב לנצח, צריך להשתדל בכל כחו

להתקרב לצדיקי־אמת ותלמידיהם. ויספר לפני הצדיק כל לבו, הינו 'ודוי דברים'!

ועל־ידי־זה מוחלין לו כל עונותיו! - כי עונותיו של אדם חקוקים על עצמותיו. כי כל עברה יש לה צרוף אותיות, וכשעובר איזה עברה, אזי נחקק צרוף רע על עצמותיו, כפי אותיות הלאו שעבר. ועל־ידי־זה מכניס בחינת הדבור של הלאו הזה שעבר, בתוך הטמאה. ועל־ידי־זה מביא מלכות־דקדשה' לתוך גלות דסטרא־אחרא. וזה הצרוף הרע שנהקק על עצמותיו נוקם בו.

ועל־ידי 'ודוי דברים' לפני התלמיד־הכם - יוצא מעצמותיו האותיות החקוקים עליהם, ונתתקן הכל.

ד.

(ח"א ד, ז)

התלמיד־הכם שהוא בבחינת משה, בחינת 'אין', "שמים עצמו כשירים", בחינת: "והאיש משה עניו מאד" (במדבר יב, ג) - יש לו כח לכפר עונות, כשבאין ומתודין לפניו.

ה.

(ח"א ד, ח)

מי שרוצה לילך בדרך הקדש - צריך לשבר כל המדות־רעות שנגמשיך מה'ארבעה־יסודות'. ויספר לפני התלמיד־הכם כל לבו, הינו 'ודוי דברים'. והתלמיד־הכם יפרש ויברר לו דרך לפני שרש נשמתו.

ו.

(ח"א ד, ח)

ויש שלש בחינות בהתקרבות לצדיקים. שעל־ידי שלש בחינות אלו נתתקן הכל, ואלו הם:

(א) הבחינה הראשונה, בפשוטה את הצדיק - על־ידי־זה מביטל המדות־רעות הנמשכין משני היסודות 'דומם' 'צומח' - הינו: 'עצבות' ו'עצלות' ותולדותיהן, ו'תאוות־רעות'. וזוכין ל'שמחה' ו'זריזות'.

(ב) הבחינה השנייה, ה'צדקה' שנותן לתלמיד־חכם - שעל־ידי־זה נצול מ'מדות־רעות' של שני היסודות 'חי' 'מדבר' - שהן 'דברים־ביטלים' ו'לשון־הרע' ו'גאוה' ותולדותיהן. כי על־ידי 'דברים־ביטלים' ו'לשון־הרע', בא 'עניות'. וגם על־ידי 'גאוה', בא 'עניות'. ועל־ידי 'צדקה' לתלמיד־חכם - מתקנין זאת, וזוכין ל'עשירות'.

(ג) הבחינה השלישית, בפשתודה ו'דוי דברים' לפני התלמיד־חכם - שעל־ידי־זה, התלמיד־חכם מדרין אותו לדרך ישר לפי שרש נשמתו. וזה העקר, כי אז נצול מהכל.

ז.

(ח"א ד, ח)

קדם שהתודה וספר כל לבו לפני התלמיד־חכם, אף־על־פי שהיה אצל התלמיד־חכם ונתן לו ממון, עדין אינו יודע באיזה דרך הוא מהפך, כי "יש דרך ישר לפני איש ואחריתה דרכי מות" (משלי יד, יב).

אבל על־ידי 'ודוי דברים' לפני התלמיד־חכם - על־ידי־זה, התלמיד־חכם

מדרין אותו בדרך הישר לפי שרש נשמתו, ונתתקן הכל.

ח.

(ח"א ד, ט)

בכל־פעם שבא אצל התלמיד־חכם - יספר לפניו כל לבו, ועל־ידי־זה, אתה נכלל בהאין־סוף. ועל־ידי־זה יזכה לידע: שכל מארעותיו הם לטובתו! ויברך על הכל הטוב והמטיב. וזאת הבחינה הוא מעין־עולם־הבא.

ט.

(ספר־המדות, הרהורים ג)

מחשבות־טובות, באים על־ידי 'ודוי דברים' שמתודים לפני התלמיד־חכם.

י.

(פרפראות־לחכמה להרב מטשעהרין ז"ל, ח"א ד)

התקונים שנעשין על־ידי ה'ודוי לפני הצדיק' - נעשה עכשו גם־כן, על־ידי שבאין על ציונו הקדוש, ומרבין שם בתפלות וודוים וכו'.

יא.

(ירח־האיתנים להרב מטשעהרין ז"ל, ח"א ד)

בראש־השנה אנו עוסקין בבנין ה'מלכות־דקדשה' וחרבן ממשלת העכו"ם, באשר אנו מתפללין על־זה הרבה בראש־השנה.

ומחמת שאי־אפשר אלא על־ידי 'ודוי דברים' לפני תלמיד־חכם אמת שיהא בחינת משה - על־כן צריכין לזהר ביותר, לנסע לצדיקים־אמתיים על ראש־השנה, או על־כל־פנים להתפלל על קברי

צדיקים' בערב־ראש־השנה, כמבאר בשלחן־
ערוך (שלחן־ערוך ארבע־חיים תקפא, ד).

כי "גדולים צדיקים במיתתם יותר
מבחייהם" (תליון ז:), כי אז הם נכללים
בביכול באין־סוף־יתברך ממש. ועל־ידי
הודוים שמתודים על קבריהם, ועל־ידי
התפללות והתחנונים שמרבים שם, על־ידי־
זה מחזירין המלכות לשרשה, הינו אל רצון
אין־סוף.

יב.

(שיח־שרפי־קדש החדש ח"א קצד)

באר רבי אברהם בן רבי נחמן: בענין
המפלא שראינו אצל רבנו קדם
שנסע ללעמבערג, שנהג אז בהנהגת ה'ודוי־
דברים'.

שלכאורה איך היה ביכלתם של בחמי־
מאות ושש־מאות אנשים ואף
יותר, שבאו להסתופף בצלו בימי ראש־
השנה - להבנס אליו ולהתודות לפניו,
ולספר לפניו איש איש כל לבו, ויפרש להם
אז רבנו דרך תשובה פראוי להם בזמן מעט
בזה של ערב ראש־השנה?

כי התפלה בבקר התארכה מאד, ותפלת
מנחה של ערב ראש־השנה היה נהוג
אצל רבנו להתחיל להתפלל אותה מקדם
מאד, ובין שחרית למנחה לא היה זמן יותר
מבחמש שעות ל'ודוי־דברים' - ואם־כן
היאך הספיק היום עבור כלל כל הבאים
להתודות בזמן מעט בזה של שלש מאות
דקות לערך (שלפי חשבון זה, היה לכל אחד רק זמן
של פחצי דקה)?!

ואמר רבי אברהם לבאר בזה: שדרך
ה'ודוי־דברים' היתה באפן בזה:

שהיה עומד רבנו בחדרו עם פניו אל הכתל,
כדי שלא יתביש המתודה, ונכנס הנכנס
בפחד עצום ונורא, ואמר לו רבנו: "נו, אמור
מה שהשם־יתברך יודע, ואני יודע, ואתה
יודע!"

ותכף בשהתחיל הנכנס להתודות, נשפע
ונמשך עליו זרון פלאי בזה:
שנזכר כל מה שעבר עליו מעודו, ונתעורר
בבכיה עצומה במרירות הלב נוראה, ובדבור
המעט שהספיק לדבר, כבר היה נכלל כל
ה'שברון־לב' שלו.

ומיד הרים רבנו את ידו פאות לסיום
דבריו, ושיצא. והיה יוצא תכף לחוץ
בעינים בוכיות, וממשיך לבבות ולהתחרט
בחוץ. ונכנס השני. ואשר־על־כן לא ארך
הדבר כ־אם זמן מעט מאד.

ואחר־כך בשעת שמיעת התורה
שנאמרה בראש־השנה לכלל -
היה כל אחד שהתודה מקדם, מוצא את־
עצמו בתוך התורה, כי בתוך התורה היה
כלול כל ה'ודוי־דברים' של כל אחד ואחד,
וכל אחד היה מוצא בתוך התורה כיצד
מדבר רבנו שם ממנו ומענין ודויו, והיה
מוצא בזו התורה מה שהיה נצרך לו.

(ועין עוד בשיח־שרפי־קדש החדש ח"א קצג־קצד, בענין
'ודוי־דברים' אצל רבינו ז"ל בחיים חיותו).

יג.

(אבני־ה־ברזל, שיחות־וספורים מרבנו ז"ל סא)

הרב רבי יצחק מחרשיוואטע שהיה מקרב
לרבנו זצוק"ל, היה לו אח, ולקחו
ראנדאר [מוכסן] אחד לחתן וכו'.

ופעם־אחת נסע רבנו זצוק"ל דרך שם,
והבין האברך הנ"ל: "שזה

גוטער יוד" [אדמו"ר]. וּנְתַבֵּשׁ מְעַט, וְהִתְחִיל לְרוּץ לְבֵיתוֹ.

אָבֵל תִּכְּף רִמְזוֹ רַבְּנוֹ זְצוּק"ל בְּיָדָיו: "שִׁיבֹא אֲצִלוֹ!" - וְהִכְרַח לְבוֹא וְכוּ'.

וְרַבְּנוֹ זְצוּק"ל קָרַב אוֹתוֹ מְאֹד מְאֹד. וְאָמַר: "מִסְתַּמָּא וְזַעֲמֵנוּ וְזַעֲמֵנוּ וְזַעֲמֵנוּ פֶּאֶרְן צוּ מִיר [מִסְתַּמָּא תִרְצָה לְנַסֵּעַ אֵלַי], וְיִהְיֶה לָךְ מְנִיעוֹת, וְתִשְׁבֵּר אוֹתָם, תִּדַע שֶׁעֲנִין שְׁלִי הוּא רַק רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה!"

וְכֵן הָיָה, וּבָא עַל רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה, וְהָיָה עִיף, וְהִנִּיחַ אֶת עַצְמוֹ לִישׁן אֲצֵל הַשְּׁטִיבֵל [בֵּית הַתְּפִלָּה] שֶׁל רַבְּנוֹ זְצוּק"ל קִדְּם הַזְּכֵר־בְּרִית'.

וּכְשֶׁהֱקִיץ, רָאָה רַעַשׁ, שֶׁאֲנָשִׁים נִכְנָסִים עִם פְּדִיוֹנוֹת לְרַבְּנוֹ ז"ל. וְרָצָה גַם־כֵּן לְכַנֵּס, וְשָׂאֵל: "מָה עוֹשִׂין שָׁם"?

וְהִשִּׁיבוּ לוֹ: "שֶׁעוֹשִׂין וְדוּי דְּבָרִים!" - וְרָאָה: שֶׁהָאֲנָשִׁים הִיוּצֵאִים, פְּנִיָהם אֲדָמִים, מִיט אוֹיִסְגֵּעוּ וְיִינְטֵע אוֹיִגָן [עִם עֵינַיִם בְּכוֹיֹת]. וְהָיָה לוֹ חֲרָטָה עַל שֶׁבָּא, וּמָה הָיָה לוֹ לַעֲשׂוֹת.

וְדַחַף אֶת־עַצְמוֹ לְכַנֵּס עִם עוֹד אֶחָד, וְתִכְּף רִמְזוֹ רַבְּנוֹ זְצוּק"ל לְהֶאֱחָד: "שִׁיבֹא!" - וְיִצֵּא.

וּסְגַר רַבְּנוֹ זְצוּק"ל אֶת הַדְּלֵת, וְאָמַר לוֹ: "נִי, זָאג [תְּגִיד] מָה שֶׁהַשָּׁם־יִתְבַּרְךְ וְאֲנִי וְאַתָּה יוֹדְעִים וְכוּ' וְכוּ'. [עִיר־שָׁם הַמְשֻׁךְ הַסְּפוּר].

י.ד.

(שיח־שׁרפֿי־קדֿשׁ ח"ו תענו)

פַּעַם־אַחַת הִתְאַוְּנָן אֶחָד לְפָנָי רַבִּי לוֹי יִצְחָק בְּעֵנְדֵעַר ז"ל וְאָמַר לוֹ:

הִנֵּה בָאתִי וְהִשְׁתַּטַּחְתִּי עַל צִיּוֹן רַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּעֶרְבַּ רֵאשִׁי־הַשָּׁנָה בְּנֶהוּג, וּמִשׁוּם מָה אֵינִי מְרַגֵּשׁ שׁוּם חַיּוֹת, וְאִין לִי שׁוּם חַיּוֹת לְפָרֵשׁ שִׁיחְתִּי לְפָנָי הַשָּׁם כְּרָאוּי.

עָנָה לוֹ רַבִּי לוֹי יִצְחָק ז"ל: שְׁסִפֶּה זֹו נּוֹבַעַת מִטַּעַם זֶה, שֶׁבַתְּפִלְתּוֹ וּבִקְשׁוֹתָיו רַק חוּזֵר וְהוֹלֵךְ, וּמְפָרֵט חֶסְרוֹנוֹתָיו וְעוֹלוֹתָיו שֶׁעָשָׂה בְּמִשְׁךְ כָּל הַשָּׁנָה, וְאֵינּוּ מִתְחִיל בְּדַבְּרוֹ לְשַׁבַּח אֶת הַשָּׁם־יִתְבַּרְךְ עַל כָּל הַטּוֹבוֹת אֲשֶׁר גָּמַל אוֹתוֹ.

וְאָלוֹ מֵעַתָּה יִשְׁתַּדֵּל לְהִתְחִיל בְּדֶרֶךְ זֹו, דְּהֵינּוּ: שֶׁתַּחֲלֶה יוֹדֶה לְהַשָּׁם־יִתְבַּרְךְ עַל כָּל חֶסְדָּיו וְטוֹבוֹת אֲשֶׁר גָּמְלָהוּ, וְעַל אֲשֶׁר זָכָה בְּסִיעֵתָא־דְּשִׁמְיָא לַעֲשׂוֹת הַרְּבָה טוֹב. וְאַחֲרֵכֶךְ יִפְצִיר לְפָנָיו יִתְבַּרְךְ: שִׁיזְכֶּהוּ לְהִתְעַלּוֹת יוֹתֵר וְיִזְתֵּר, וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבַּרְךְ בְּשִׁלְמוֹת יוֹתֵר.

וְאִם יִתְנַהֵג בְּאִפְן כָּזֶה, יִרְגִּישׁ חַיּוֹת וְשִׁמְחָה, וְיִזְכֵּל בּוֹדְאֵי לְפָרֵשׁ כָּל לְבוֹ לְפָנָיו יִתְבַּרְךְ כַּהֲגוֹן.

וְאִכֵּן קִבֵּל הִלָּה אֶת עֲצָתוֹ! - וְהוֹדֶה לוֹ אַחֲרֵכֶךְ: שֶׁהוֹאִיל לוֹ הַדְּבָר מְאֹד.

חֵדֶשׁ תְּשֵׁרִי

יְהִיָּה לָכֶם כְּלִיל הַתְּקַדְּשׁ חֹג, כִּי יִתְעַר שִׁיר
וּנְגִינָא בְּעֶלְמָא, בְּבַחֲיַנַּת 'פ"ה ס"ח' וְכו'.

ג.

(ח"ב בת, יא)

'תְּשֵׁרִי', בְּחִינַת 'תְּפִלָּה בְּבַחֲיַנַּת דִּין',
בְּחִינַת (תְּהִלִּים עד, יג): "אַתָּה פּוֹרְדָּת
בְּעֶזְרָךְ יָם, שְׁבַרְתָּ רָאשֵׁי תַנִּינִים עַל הַמַּיִם",
יָם שְׁבַרְתָּ רָאשֵׁי תַנִּינִים, רָאשֵׁי תַבּוֹת הוּא
צְרוּף תְּשֵׁרִי.

גם 'תְּשֵׁרִי' - בְּחִינַת 'גְּרִים', בְּחִינַת (שְׁמוֹת כג,
ט): "וְאַתֶּם יִדְעֶתֶם אֶת נַפְשׁ הַגֹּר כִּי
גְרִים הֵייתֶם" וְכו', סוֹפֵי תַבּוֹת: 'תְּשֵׁרִי'.

גם 'תְּשֵׁרִי' - בְּחִינַת 'חֲדוּשֵׁי הָעוֹלָם',
בְּחִינַת: "תְּבוֹאֵי תְשׁוּרֵי מֶרֶאֶשׁ אֲמָנָה"
(עֵין בְּפָנִים).

א.

(ח"א כב, ה)

'עֲזוֹת דְּקִדְשָׁה', הוּא בְּחִינַת 'תְּשֵׁרִי'.
וְעַל־כֵּן נִקְרָא 'יְרַח
הָאֲתָנִים', מְלֻשׁוֹן 'תְּקִיפוֹת וְעֲזוֹת' - כִּי אִז
צוּעְקִין יִשְׂרָאֵל קוֹלוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר,
שֶׁהַקּוֹלוֹת כֻּלָּם הֵן בְּחִינַת 'עֲזוֹת'.

וְזֶה: 'תְּשֵׁרִי', בְּגִימַטְרִיא שְׁתֵּי פְעָמִים
'חֹזֶת"ם', עִם הַשְּׁתֵּי תַבּוֹת. וְעַל־כֵּן
בְּ'תְשֵׁרִי' שְׁמַחַת יִשְׂרָאֵל - כִּי 'עֲזוֹת-
דְּקִדְשָׁה' הוּא עַל־יְדֵי הַשְּׁמַחָה'.

ב.

(ח"א מט, ו)

"תְּרִין דְּרוּעִין" (תְּקוּנֵי־זֶהר מ.ה.), הֵם תְּשֵׁרִי
וְנִיֶסֶן. וְהֵם יָמֵי תְשׁוּבָה, כִּי "בְּנִיֶסֶן
עֲתִידִין לְגָאֵל" (רֵאשֵׁי־הַשָּׁנָה יא), וְאֵין הַגָּאֵלָה
אֶלָּא עַל־יְדֵי תְשׁוּבָה וְכו'. וְזֶה לְשׁוֹן 'תְּשֵׁרִי',
לְשׁוֹן 'שִׁירָה'. וְלְשׁוֹן 'פְּסַח', "פָּה סָח" (שְׁעַר
הַכְּנֻזוֹת פְּסַח), כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (יִשְׁעִיָּה ל, כט): "הַשִּׁיר

בְּלִיּוֹת יָמִים נוֹרָאִים

א.

(שיחות-ה"ר"ן פז)

בְּיָמֵי-הַנוֹרָאִים צְרִיכִים לְבָבוֹת הַרְבֵּה,
וְהַעֲקָר הוּא לְהִיּוֹת
בְּבַחֲיִנַת: "נָעַר בְּכַה" (שְׁמוֹת ב, ו) - שְׂיִסְלַק כָּל
חֻקְמָתוֹ וְשִׁכְלוֹ, וַיִּבְכֶּה לְפָנֵי הַשָּׁם-יִתְבָּרַךְ עַל
נִגְעֵי לְבָבוֹ וּמְכַאֲבָיו שִׁוְדָע בְּנַפְשׁוֹ, כְּמוֹ
תִּינוֹק הַבּוֹכָה לְפָנֵי אָבִיו.

וְעַל-יְדֵי-זֶה זֹכִין לְאַתְרוּג נָאֵה. וְכֵן מֵה
שֶׁנִּמְשָׁךְ יוֹתֵר לְבַחֲיִנַת 'נָעַר
בּוֹכָה' וּבּוֹכָה בְּיוֹתֵר - זֹכֶה לְאַתְרוּג נָאֵה'
בְּיוֹתֵר.

ב.

(לקוטי-מוה"ר"ן ח"ב עג)

בְּיָמֵי תְּשׁוּבָה' - דְּהִינּוּ: בְּ'אֵלוֹל' וְעֵשְׂרֵת
יָמֵי-תְּשׁוּבָה' - כָּל יִשְׂרָאֵל עוֹסְקִין
אֲז בְּ'אֵמִירַת תְּהֵלִים', כִּי 'אֵמִירַת תְּהֵלִים'
מִסְגָּל לְתְּשׁוּבָה'.

וְעַל-כֵּן הוּא דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד לְעַסֵּק תָּמִיד
בְּ'אֵמִירַת תְּהֵלִים' - כִּי 'תְּהֵלִים'
הוּא 'הַתְּעוֹרְרוֹת גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד לְהַשָּׁם-
יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁרֵי שִׂיֵּאֲחַז בּוֹ.

ג.

(שיחות-ה"ר"ן פז)

עַל-יְדֵי הַבְּכִיָּה שְׂבוּכִין בְּיָמֵים נוֹרָאִים' -
נַעֲשֶׂה בַּחֲיִנַת 'אֶהְבֶּה', בַּחֲיִנַת
'חֲבוּק יָד יָמִין', בַּחֲיִנַת 'סָפָה'.

ד.

(חיי-מוה"ר"ן, בהקדמת מוהרנ"ת ז"ל;
לקוטי-הלכות 'ספָה' ז, א)

עֲקָר ה'חַיִּים' הוּא 'חַיִּים-אֲמֵתִיִּים', שֶׁהֵיא
'חֻקְמָה אֲמֵתִיית'. וְעֲקָר ה'חֻקְמָה':
לְהַשְׁתַּדֵּל וּלְהַתְיַגֵּעַ לִידַע וּלְהַכִּיר אוֹתוֹ
יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא 'חַי הַחַיִּים'. וְכֵן אֶחָד כְּפִי
קְרוּבוֹ לָזֶה, כֵּן חַיִּיו חַיִּים, וּלְהַפְּךָ לְהַפְּךָ.

וְעַל 'אֵלוֹ הַחַיִּים' - אָנוּ מִתְפַּלְלִים הַרְבֵּה
בְּרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה וְעֵשְׂרֵת-יָמֵי-תְּשׁוּבָה
וְיוֹם-הַכַּפּוּרִים: "זְכַרְנוּ לְחַיִּים", וְכֵתֵב
לְחַיִּים" - שֶׁנִּזְכָּה לְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה
אֲשֶׁר הוּא חַיִּינוּ - כִּי חוּץ מִזֶּה הַכָּל הַכָּל וְאִין
שׁוּם חַיִּים כָּלֵל. וְעַל 'חַיִּים אֵלוֹ' נֶאֱמַר:
'לְמַעַן תַּחֲיֶיהָ' (דְּבָרִים ל, יט). (וְכֵן בְּלִקוּטֵי-הַלְכוּת,
תְּפִלִּין ה, כג - עֵינֵי-שָׁם).

ה.

(לקוטי-הלכות, נטילת-יָדִים-שְׁחָרִית ג, ה)

עֲקָר עֲבוּדָתָנוּ בְּרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה וְיוֹם-הַכַּפּוּרִים
- שְׂאָנוּ עוֹסְקִין רַק לְגַלוֹת מְלֻכוֹתָנוּ,
כְּלֵי שׁוּם חֻקְמָה - כִּי אָנוּ מְסַלְקִין דְּעֵתָנוּ
לְגַמְרֵי, וּמְבַטְלִין עֲצָמָנוּ לְגַמְרֵי.

שְׂזָהוּ עֲקָר עֲבוּדָתָנוּ בְּאֵלוֹ הַיָּמִים-
הַנוֹרָאִים' - שְׂאֲז עוֹסְקִין כָּל יִשְׂרָאֵל
בְּתַפְלוֹת וְתַחֲנוּנִים, וּבְשִׁירוֹת וְתַשְׁבְּחוֹת שֶׁל
סֵפֶר תְּהֵלִים, וּשְׂאָרֵי מִיָּנִי בְּקִשּׁוֹת וְתַחֲנוּנֹת,
וּסְלִיחוֹת, וּפְיוּטִים וְכוּ'.

שְׂכַל-זֶה הוּא בַּחֲיִנַת 'תְּמִימוֹת וּפְשִׁיטוֹת',
כְּלֵי 'חֻקְמוֹת' כָּלֵל. כִּי אָנוּ מְגַלִּין

מלכותו יתברך ב'תמימות' לבד, בלי שום חכמות.

ו.

(לקוטי־הלכות, דברים הנוהגים בסעודה ד, ג)

כל התפללות והסליחות והפיוטים של 'ימים־הנוראים' - כלם הם רק בדרך זה "כעני בפתח" (שחרית ראש־השנה, תפלה לשליח־צבור).

וכן השליח־צבור קדם שמתחיל להתפלל ברבים, מתפלל תחלה תפלתו שנת־סדה מקדמונים שמתחלת: "הנני העני ממעש" וכו' - כי צריכין לבוא לפניו יתברך, רק ברחמים ותחנונים, "כעני בפתח".

וזו שאומרים בתחלת הסליחות קדם ראש־השנה: "לך ה' הצדקה, ולנו בשת־הפנים" וכו', לא בהסד ולא במעשים באנו לפניך, פדלים וברשים דפקנו דלתיך, כי על רחמיך הרבים אנו בטוחים, ועל חסדיך אנו נשענים" וכו'.

ז.

(לקוטי־הלכות שבת ז, נב)

כל התפללות והתחינות ובקשות והסליחות שישראל מרבין לבקש מחילה וסליחה וכפרה בעשרת ימי תשובה, ובפרט ב'יום־כפור' - אין הכונה להתפלל ולבקש על העבר לבד.

רק שצריכין לבקש רחמים ביותר: שיעזרו השם־יתברך מעתה, לדרך־התשובה, שלא יחטא עוד, ולא יפל משום דבר - רק יזכה לבחינת 'דרך־התשובה' באמת, שהוא בחינת 'בקיאות בהלכה', בעיל ונפיק.

ועל־כן מבקשים (בתפלות ליום־הכפורים): "ותן בלבנו לעזב דרך רשע" וכו', וכן: "יהי רצון שלא אחטא עוד" וכו'. וכן הרבה.

וזוהו בחינת (ויקרא טז, ל): "כי ביום הזה יכפר עליכם, לטהר אתכם מכל חטאתיכם, לפני ה' תטהרו". שעקר ה'כפרה', בחינת: "כי ביום הזה יכפר עליכם" - הוא שנוצה על־ידי־זה: "לטהר אתכם מכל חטאתיכם, לפני ה' תטהרו".

הינו: שהשם־יתברך יטהר אותנו להבא מכל חטאתינו, שימשיך עלינו דרך־התשובה הנ"ל, לטהר עצמינו מכל חטאתינו מעתה, שלא נחטא עוד בנ"ל.

וזוהו זוכין כל החפצים באמת, בכח הצדיק־האמת - שזהו בחינת ה'עבודה של יום־כפור', שעל ידי זה ממשיך בקיאות הנ"ל לילך ב'דרך־התשובה' בכל השנה תמיד.

עֲשֶׂרַת יְמֵי תְּשׁוּבָה

בַּעֲשֶׂרַת יְמֵי תְּשׁוּבָה, נִמְשָׁךְ
עַל-יְדֵי הַתְּשׁוּבָה, 'תְּקוּן הַבְּרִית'

א.

(ח"ב ה, יד)

בַּעֲשֶׂרַת יְמֵי תְּשׁוּבָה' - נִמְשָׁךְ עַל-יְדֵי
הַתְּשׁוּבָה שְׁעוֹשִׁין אֵז -
'הַתְּנוּצָצוֹת הַמַּחִין', בְּחִינַת 'תְּפִלִּין', 'הוֹתָם'
דְּקָדְשָׁה, בְּחִינַת 'תְּקוּן הַבְּרִית'.

תְּהֵלִים מְסַגֵּל לַתְּשׁוּבָה - בַּעֲשֶׂרַת יְמֵי
תְּשׁוּבָה' עוֹסְקִין כָּל יִשְׂרָאֵל בְּאִמִּירַת תְּהֵלִים

ב.

(ח"ב עג - על-פי לקוטי-יעצות, תְּשׁוּבָה לב)

מִי שְׂרוּצָה לְזָבוֹת לַתְּשׁוּבָה, יִהְיֶה רָגִיל
בְּאִמִּירַת תְּהֵלִים. כִּי 'תְּהֵלִים' מְסַגֵּל
לַתְּשׁוּבָה.

כִּי יֵשׁ מְנִיעוֹת רַבּוֹת מְאֹד מַפְלַעֲשׁוֹת
תְּשׁוּבָה:

(א) כִּי יֵשׁ אֶחָד שָׂאִין לוֹ הַתְּעוֹדְרוֹת כָּלֵל
לַתְּשׁוּבָה.

(ב) וְאִפְלוּ מִי שְׂמֵתָעוֹרֵר לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה -
יֵשׁ כַּמָּה מְנִיעוֹת לָזָה - כִּי יֵשׁ כַּמָּה
שְׂשַׁעַר הַתְּשׁוּבָה סְגוּר בְּפִנְיָהֶם.

(ג) וַיֵּשׁ שְׂאִינוּ יוֹדַע לְהַגִּיעַ אֶל הַשַּׁעַר
הַשִּׁיף לוֹ - שְׂדֵרָה שֶׁם דִּיקָא צְרִיךְ לָשׁוּב
לְהַשִּׁם-יִתְבָּרֵךְ.

וְכִיּוֹצֵא-בָזָה שְׂאָרֵי מְנִיעוֹת הַמוֹנְעִים אֶת
הָאָדָם מִן הַתְּשׁוּבָה - עַד
שְׂיִכּוֹל חֲסוֹשׁ לְבָלוֹת יָמָיו וְלָמוֹת בְּלֹא
תְּשׁוּבָה חֲסוֹשׁ לְשׁוֹם.

וְעַל-כָּל-זֶה מְסַגֵּל אִמִּירַת תְּהֵלִים:

(א) שְׂאִפְלוּ אִם אֵין לוֹ שׁוֹם הַתְּעוֹדְרוֹת
לַתְּשׁוּבָה - עַל-יְדֵי 'תְּהֵלִים' יִזְכֶּה
לְהַתְּעוֹדֵר לַתְּשׁוּבָה. כִּי כָּל אָדָם וְאָדָם כָּפִי
מָה שֶׁהוּא, יְכוֹל לְמַצֵּא אֶת-עַצְמוֹ בְּתוֹךְ
'אִמִּירַת תְּהֵלִים', וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְהַתְּעוֹדֵר
וְלַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה.

(ב) וְלִבֵּא לְשַׁעַר שֶׁל תְּשׁוּבָה הַשִּׁיף
לְנִשְׁמָתוֹ.

(ג) וְלִפְתַּח הַשַּׁעַר - עַד שְׂיִזְכֶּה לַתְּשׁוּבָה-
שְׂלֵמָה.

וְעַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁוּב הַשִּׁם-יִתְבָּרֵךְ אֵלָיו
וִירַחֲמֵהוּ, אֲשֶׁרֵי לוֹ.

עַל-כֵּן בְּיָמֵי אֶלּוּל וְעֲשֶׂרַת יְמֵי תְּשׁוּבָה'
- עוֹסְקִין אֵז כָּל יִשְׂרָאֵל בְּאִמִּירַת
תְּהֵלִים, כִּי 'אִמִּירַת תְּהֵלִים' מְסַגֵּל
לַתְּשׁוּבָה.

אֲבָל צְרִיכִין לַעֲסֹק גַּם בְּכָל הַשָּׁנָה כְּלָה
בְּאִמִּירַת תְּהֵלִים' בְּכּוֹנֵה - כְּדֵי לְזָכוֹת
לַתְּשׁוּבָה, כַּנֵּ"ל.

– להתענות רק עד אחר חצות –

ולתנסות שם. וכשמרחם על עצמו עכשו, ואינו עושה עוד מה שעשה מקדם, ומשבר תאותו – זהו עקר התשובה.

– לומר אז כל ספרי תנ"ך –

ה.

(שיחות-ה"ר"ן רנא)

בימי אלו ועשרת-ימי-תשובה וימים-נוראים עד הושענא-רבא, צוה לכמה אנשים לומר אז כל ספרי תנ"ך מתחלתם ועד סופם. וגם הוא בעצמו נהג כך כמה פעמים. גם היה גומר כמה ספרים בימים הללו.

אפלו הייתי עובר עברה גדולה ביותר, לא הייתה משלכת אותי כלל

ו.

(חיי-מוה"ר"ן דש)

מה אתם יכולים לעשות תשובה, וכי מספיקים ימיכם ונחכם כלכם לתקן פגם אחד ממה שקלקלתם. רק אני עושה תשובה בשבילכם, ויש לאל ידי לתקן הכל כל מה שקלקלתם עד הנה, רק העקר מעתה לא תעשו עוד.

ואפלו מהיום והלאה – איני מקפיד על השגות שתעברו חס-ושלום, רק העקר שעל-כל-פנים תשמרו עצמכם מ'מזיד'.

ג.

(לקוטי-הלכות' ראש-השנה' ב, ח)

וזה שנהגו העולם על פי גדולי עולם: "שלא להתענות בעשרת-ימי-תשובה, כיון שיש עוד אחר חצות, ואחר-כך אוכלין!" – וכן שמעתי מרבנו ז"ל: "שכן ראוי לנהג!"

[פוכבי-אור, אנשי-מוה"ר"ן ח"ג לד: גם בכל עשרת ימי תשובה הקפיד מאד מוה"רנ"ת ז"ל: "שלא לאכל עד אחר חצות!"]

– על הכל מועיל תשובה –
רק הוא לבד מבין הפשט ב'זהר' הזה!

ד.

(שיחות-ה"ר"ן עא)

בענין מה שכתוב בזהר-הקדוש (וישב קפח. ויחי ריט): "שעל פגם הברית, בפרט מאן דאושיד זרעא בריקניא, [מוציא זרע לבטלה] חס-ושלום וכו', אין מועיל תשובה!" – אמר רבנו ז"ל: "שאין הדבר כן, רק על הכל מועיל תשובה!"

ואמר: "שבזה המאמר זהר, אין שום אדם מבין הפשט, רק הוא לבד!"

והכלל: שבאמת מועיל תשובה בודאי על חטא זה, אפלו אם הרבה לפשע חס-ושלום בזה.

וכבר מבאר בספרים הנדפסים כבר: שעקר התשובה הוא, לבל יעשה עוד מפאן ולהבא. והוא מכרח לעבר באלו המקומות והענינים שהיה בתחלה,

מן החי, ויהיה געזר פעם אחת שני ימים
ולילה אחד רצופים (כמבאר הפל בשיחות הר"ן
קפ"ה).

**ואחר-כך יצא עמו מהבית, והלך עמו
בחוף אנה ואנה, אצל הבית
הכנסת הגדול דשם, ודבר עמו הרבה דברים
המשיבים את הנפש להחיותו ולחזקו
בעבודת-השם, והחיה אותו מאד.**

**ובאמצע השיחה לקחו אדמו"ר ז"ל בידיו
הקדושות סביב כתפיו, וענה
ואמר לו בזה-הלשון: "און ווייטער איז
זייער גוט, אז מ'רעדט זיך אויס דאס הארץ
פאר השם-יתברך, אזוי-ווי מ'רעדט זיך
אויס פאר א אמת'ן גוטן פריינד" וכו'.
[ומעתה טוב מאד, כשמשיחין את לבו לפני השם יתברך
כמו כשמשיחין את לבו לפני חבר טוב אמת].**

**והדבורים האלו נכנסו בלבו כאש בוערת
ממש, והבין תכף: "אשר רק
על-ידי עצה זאת, בודאי יזכה לכל מה
שצריך בעבודת-השם!"**

**כי כל מיני מחשבות שיסבב היצירה
בדעתו, וכל מיני מניעות שימנענו, כלם
יספר לפני השם-יתברך, ויבקש מאתו
רחמים ותחנונים על כל דבר, שיעזרהו
להיות כראוי לאיש ישראל באמת.**

**ואז ב'שבת תשובה' אמר רבנו ז"ל התורה
ו', קרא את יהושע, ואז היה לו
הרגשה גדולה כמבאר בחיי-מוהר"ן.**

**- מה אתם יכולים לעשות תשובה -
על-כל-פנים תשמרו עצמכם ממיזיד**

ז.

(חיי-מוהר"ן תנג)

**אמר רבנו ז"ל: "כמו שאתם רואים אותי,
רצוני-לומר שבודאי אתם מחזיקים
אותי לצדיק גמור, אף-על-פי-כן אם הייתי
עובר חס-ושלום עברה גדולה ביותר - לא
היתה העברה משלכת אותי כלל - רק
הייתי אחר העברה איש פשר כמו קדם, רק
אחר-כך הייתי עשה תשובה!"**

[אט ווי איר זעהט מיך, איך זאל חס-ושלום עובר זיין די
גרעסטע עבירה, וואלט דאס מיך גארנישט
אראפגעווארפן, איך וואלט נאכדעם געווען אזוי א
ערליכער יוד ווי פריער, דערנאך וואלט איך תשובה
געטאן].

**'עשרת ימי תשובה' הראשון שאחרי
התקרבות מוהר"ן ז"ל לרבנו ז"ל**

ח.

(פוכבי-אור, אנשי-מוהר"ן ח"א ד; הקדמת 'השתפכות-
הנפש'; אבני-הפרזל, התקרבות מוהר"ן ז"ל לרבנו ז"ל ט)

בעשרת-ימי-תשובה [שנת תקס"ג, מיד אחר
התקרבותו לרבנו ז"ל]
נכנס מוהר"ן ז"ל לרבנו זצוק"ל לבדו, וספר
לפניו את כל לבו.

**וצוה אז עליו רבנו ז"ל כמה הנהגות לפי
שרש נשמתו: ח"י פרקים משניות
בכל יום, ומעת לעת בשבוע לא יאכל דבר**

המלך

אמרו לפני בראש השנה 'מלכות' - פדי
שתמליכוני עליכם. (ראש השנה טז.)

א.

(ח"א ד, ג ט)

אִי־אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיב הַמְּלוּכָה לְהַקְדוּשׁ־
בְּרוּךְ־הוּא, אֶלָּא עַל־יְדֵי וְדוּי־
דְּבָרִים לְפָנַי תִּלְמִיד־חָכָם, עַל־יְדֵי־זֶה מִתְקַן
וּמַעֲלָה בְּחִינַת 'מַלְכוּת' לְשִׁרְשָׁה.

וְזֶה בְּכָל־פַּעַם שֶׁבָּא אֶצְל־תִּלְמִיד חָכָם
וּמְסַפֵּר לְפָנָיו כָּל לְבוֹ, וְהַתִּלְמִיד־חָכָם
הוּא בְּחִינַת 'מִשָּׁה', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אֵיךְ' וְכוּ' -
עַל־יְדֵי־זֶה אֵתָּה נִכְלָל בְּ'אֵיךְ־סוּף'.

וְזֶה בְּחִינַת (תְּקוּנַיִזְהָר צה: ועוד): "זְרָקָא,
דְּאֶזְדְּרִיקַת לְאַתְר דְּאֵתְנַטִּילַת מִתְמָן",
שֶׁתְּחַזִּיר אֶת הַמְּלָכוּת לְ'אֵיךְ־סוּף', שֶׁהוּא
'רְצוֹן שֶׁבְּכָל הַרְצוֹנוֹת'.

כִּי הַמְּלָכוּת, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אוֹתִיּוֹת
הַדְּבוּרִים', כָּל אוֹת וְאוֹת מְלַבֵּשׁ בָּהּ
'רְצוֹן הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ', שֶׁ'רְצוֹן הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ'
הָיָה, שֶׁזֹּאת הָאוֹת יְהִיָּה לָהּ תְּמוּנָה כְּזוֹ, וְאוֹת
אַחֶרֶת יְהִיָּה לָהּ תְּמוּנָה אַחֶרֶת. נִמְצָא:
'שֶׁרְצוֹנוֹת, הֵינּוּ 'תְּמוּנוֹת אוֹתִיּוֹת, הֵם
הַתְּגַלּוֹת מְלָכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ־שְׁמוֹ.

וְכָל אֵלוֹ הַרְצוֹנוֹת, הֵינּוּ הַתְּמוּנוֹת,
נִמְשָׁכִין מִ'רְצוֹן אֵיךְ־סוּף', שֶׁאֵין בּוֹ
'תְּמוּנָה'. וְכָל הַדְּבָרִים וְהַיְשׁוּת שֶׁבְּעוֹלָם הֵם
מִה'אוֹתִיּוֹת, הֵינּוּ מִ'מְלָכוּת, כִּי 'יְשׁוּת' הוּא
מִחֲמַת הַמְּלָכוּת, שֶׁרְצָה הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא
שֶׁיִּתְגַּלֶּה מְלָכוּתוֹ בְּעוֹלָם, וְעַל־יְדֵי־זֶה בָּרָא
אֶת הָעוֹלָם מִ'אֵיךְ' לִישׁ'.

וְכָל הַרְצוֹנוֹת, הֵינּוּ הַתְּמוּנוֹת, וְכָל
הַיְשׁוּת, הֵינּוּ בְּחִינַת 'מְלָכוּת',
מְקַבְּלִים חַיּוּתָם מִ'רְצוֹן אֵיךְ־סוּף, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ
(מְגִלָּה לא.): "בְּכָל מְקוֹם שֶׁאֵתָּה מוֹצֵא גְדֻלָּתוֹ
שֶׁל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא" - הֵינּוּ 'מְלָכוּתוֹ',
הֵינּוּ 'רְצוֹנוֹת'. "שֵׁם אֵתָּה מוֹצֵא עֲנוּתָנוֹתוֹ" -
הֵינּוּ 'רְצוֹן אֵיךְ־סוּף'.

ב.

(ח"א יז, א)

עַל־יְדֵי שֶׁהַצְּדִיק מְגַלֶּה ה'הַתְּפָאוֹת' שֶׁל
הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ שֶׁמִּתְפָּאֵר עִם עִמּוֹ
יִשְׂרָאֵל, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה נִתְגַּלֵּין כָּל הַרְצוֹנוֹת שֶׁל
הַבְּרִיאָה - עַל־יְדֵי־זֶה נִתְגַּלֶּה הַיְרָאָה
וְהַאֲהָבָה.

כִּי עַל־יְדֵי הַתְּגַלּוֹת ה'הַתְּפָאוֹת', נִתְגַּלֶּה
הַיְרָאָה. וְעַל־יְדֵי־זֶה נִתְגַּלֶּה הַיְרָאָה
אֶפְלוֹ עַל "שֵׁנְאֵנִי שִׁחַק" (פִּיּוּט שְׁחֵרִית רֹאשׁ־
הַשָּׁנָה).

כִּי בְּאֵמַת - מִלְּפָנַי הַמֶּלֶךְ בּוֹדְאֵי הַכֹּל
יִרְאִים וְחֹרְדִים, אֵךְ אֶף־עַל־פִּי־כֵן בְּיּוֹם
הַלְּדוֹת הַמֶּלֶךְ, בְּיּוֹם גְּנוּסִיא דְּמַלְכָּא, שֶׁלּוֹבֵשׁ
הַמֶּלֶךְ בְּגָדֵי הַתְּפָאוֹת - אִזּוֹ נִתְגַּלֶּה הַיְרָאָה
יּוֹתֵר וְיּוֹתֵר. כִּי אֶף־עַל־פִּי שָׁגַם קֹדֶם הַכֹּל הָיוּ
יּוֹדְעִים מִהַמֶּלֶךְ - עִם־כָּל־זֶה מִתְּפַעֵל נִפְשׁ
הַרְוָאָה יּוֹתֵר וְיּוֹתֵר, כִּיְדוּעַ.

כְּגוֹן: כְּשֶׁמְסַפְּרִים לְאָדָם גְּדֻלַּת הַמֶּלֶךְ, אֶף־
עַל־פִּי שִׁיּוֹדַע הַדְּבָרִים בְּבִרוּר, אֶף־
עַל־פִּי־כֵן אֵין מִתְּפַעֵל נִפְשׁוֹ כָּל־כָּף, לְהַתִּירָא
כָּל־כָּף מִהַמֶּלֶךְ, כְּמוֹ בְּעַת שְׂרוּאָה בְּעֵינָיו

ממש את גדלת המלך, כשהוא לבוש ב'בגדי התפארותו', ומנהיג חילותיו וכו' - שאז נופל עליו 'יראה' יותר, כי הנפש מתפעל יותר על-ידי ה'ראיה'.

ועל-כן על-ידי שהצדיק מגלה ההתפארות שמתפאר בישראל, שזה בחינת 'יום הולדת המלך', 'יום גנוסיא דמלכא', דהינו שנולד בחינת ה'מלכות', פי עקר בחינת ה'מלכות' הוא רק על-ידי ישראל, שמקבלין מלכותו, פי "אין מלך בלא עם" (פרקי דרבי אליעזר פי"א).

ואז, ב'יום הולדת המלכות', 'יום גנוסיא דמלכא', דהינו שנתגלה ה'התפארות' של ישראל - אז מתפעל נפש הרואה, ונתגלה ונופל יראתו על כלם, ואפלו על "שנאני שחק".

ועל-ידי התגלות ההתפארות, התגלות ה'יראה' - על-ידי-זה נתגלה ה'רצון' - שזה בחינת 'אהבה'.

כי כן דרך המלך ב'יום גנוסיא דמלכא', ש'לובש' 'בגדי התפארות' - שאז נופל 'יראה גדולה' על כלם, והכל "חרדים וזוחלים" מפניו (פיוט יום א' דסליחות: "זוחלים ורועדים מיום בואך"), שאחר-כך מגלה המלך רצונו לכל אחד ואחד, ומחלק ונותן מתנות ומרומם קרנם, לכל אחד ואחד לפי כבודו ורצונו, כפי רצון המלך ואהבתו שיש לו לכל אחד ואחד, שזהו בחינת 'אהבה'.

וכמו שעל-ידי התגלות ההתפארות' שמגלין הצדיקים, שמתפאר השם-יתברך עם ישראל, על-ידי-זה הם מגלין ה'רצונות' של השם-יתברך שיש בכל דבר ודבר. כן ביום 'גנוסיא דמלכא', שאז הוא 'התגלות ההתפארות' - אזי הוא התגלות

רצונו יתברך, כי אחר-כך הוא מגלה רצונו לכל אחד ואחד, ונותן להם מתנות, ומרומם קרנם, לכל אחד ואחד כפי רצונו, כנ"ל.

וזוה בחינת 'התגלות האהבה' - פי מתחלה בעת 'התגלות ההתפארות', נפל פחדו ויראתו על כלם. ואחר-כך כשרואים רצון המלך וקרבתו לכל אחד ואחד, על-ידי-זה מתקרבים אליו ואוהבים אותו.

ג.

(ח"א מט, א)

קדם הבריאה, היה אור הקדוש-פרוך-הוא אין-סוף, ורצה הקדוש-פרוך-הוא שיתגלה מלכותו, ו"אין מלך בלא עם" (פרקי דרבי אליעזר פי"א), והצריך לברא בני-אדם שיקבלו על מלכותו.

ו'התגלות-מלכותו' אי-אפשר להשיג, אלא על-ידי ה'מדות', שעל-ידי ה'מדות' משיגין אלקותו, ויודעין שיש אדון מושל ומנהיג וכו'.

ובשביל-זה היה ה'צמצום של החלק-הפנוי, כדי שיהיה מקום לבריאת העולמות, כדי שיתגלה מלכותו יתברך וכו'.

ד.

(ח"א עח)

תחלת הבריאה היה, כדי שיתגלה 'מדת מלכותו'. ומחמת גדל הארתו, לא היה באפשרי לקבל, והכרח להתצמצם בתוך עולמות.

וזוה (תהלים קמה, יג): "מלכותך מלכות כל עלמים", הינו: ש'מדת מלכות' התלבש בתוך עולמות, כדי שנוכל לקבל. ואין מי שיקבל על מלכותו, לכן יוצאות

נפשות ישראל, שיקבלו על מלכותו, כי אין
מלך בלא עם" (פרקי דרבי אליעזר פי"א).

ומאין יוצאות נפשות ישראל, מעולם
הדבור. והדבור הוא בחינת
מלכות, כמו שאמר אליהו (תקוני-זהר יז):
"מלכות פה".

ובחינות שכינה גם-כן, כי שוכנת אתם
תמיד בלי הפסק רגע, כמו
שכתוב (ויקרא טז, טז): "השכן אתם בתוך
טמאתם".

והוא בחינת (תהלים קיג, ט): "אם הבנים".
הינו: כמו שה'אם' הולכת תמיד עם
בניה, ואינה שוכחת אותם - כן ה'דבור',
שהוא בחינת שכינה, הולכת עם האדם
תמיד.

וזהו בחינת גלות-השכינה - שהדבור
שהוא בחינת השכינה - בגלות,
ונתאלם. ולכן במה שפגם, יתקן - הינו ודוי-
דברים, שיתודה תמיד בכל לבו. ואזי ישובו
כל הדברים שפגם אל שרשו.

וזהו בחינת יחוד קדשא-ברוך-הוא
ושכינתה' - כי מיחד ה'דבור', שהוא
בחינת השכינה, אל ה'.

וזהו גם-כן שאמר הכתוב (ישעיה מ, ה):
"ונגלה כבוד ה', וראו כל בשר יחדו,
כי פי ה' דבר" - הינו: כשמיחד ה'דבור' עם
ה', שהוא יחוד קדשא-ברוך-הוא ושכינתה',
כנ"ל. אזי: "ונגלה כבוד ה'" - כבוד' זו
שכינה, כנודע. הינו: שנתגלה ונתגדל
ה'ארת-השכינה, שהוא בחינת מלכות'.

כי עכשו נקטן אורה ונחלש פחה וכו'.
אבל כמו שאמרנו [שעל-ידי] שיתקן
פרצוף מלכות, ויחד ה'דבור, שהוא בחינת

מלכות, ובחינת שכינה, עם ה' - יתגלה
ויתגדל אורה של פרצוף מלכות'.

וזהו (משלי טז, טז): "באור פני מלך חיים" -
הינו: [שעל-ידי] שיתן הארה בפרצוף
מלכות, יכול לחיות, כי שואב חיים מ'מדת
מלכות, שהוא שרשו, כנ"ל.

וזהו בחינה של משיח, כי פתוב אצלו
(ישעיה יא, ג): "לא למראה עיניו ישפט"
וכו', אלא הכל ברוח-הקדש' - כי אזי יתקן
פרצוף מלכות בשלמות, ונתקבץ כל
הבחינת מלכות אל שרשו, והיתה לה'
המלוכה" (עובדיה א, כא), "והיה ה' למלך על
כל הארץ" (זכריה יד, ט), ונוכל להפיר את
בוראנו למעלה מכל העולמות, בלא שום
לבוש וציור ותמונה.

וזהו (תהלים מז, ג - שאומרים לפני תקיעת-שופר):
"כי ה' וכו' מלך גדול על כל הארץ" -
הינו: כש'מדת מלכות' יהיה גדול, ויתעלה
אורה מחמת תקון מעשינו - אזי נוכל להפיר
את בוראנו על כל, דהינו למעלה מכל
העולמות, ולא כמו עכשו, כי עכשו הוא
בהתלבשות עולמות, כנ"ל.

[עין באריכות בלקוטי-הלכות, הלכות ראש-חודש, הלכה ה'
- בענין בנית פרצוף המלכות בשלמות באלו הימים-
הנוראים, לעובדא ולמעשה. מובא בקצור בסוף ספר
'השתפכות הנפש'].

ה.

(ח"א קב)

"כל מה שברא הקדוש-ברוך-הוא, לא
ברא אלא לכבודו" (אבות פ"ו מ"ב), כדי
לגלות מלכותו. ועל-ידי-זה, נכפפין הקלפות
תחת השכינה.

ובאיזה ענין נתגלה מלכותו?
כשמשיע רב טוב לישראל"

(ישעיה סג, ז), אז מוֹדִים כָּל אֶחָד וְאֶחָד, כִּי
 "מַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה" (תהלים קג, יט).

וּבַמָּה יְכוּלִים לְהוֹרִיד הַשָּׁפַע, עַל-יְדֵי
 הַתְּפִלוֹת, כִּי הַתְּבוּתָהּ הֵם בְּלִים לְקַבֵּל
 הַשָּׁפַע. וְעַל-כֵּן כָּל אֶחָד יִזְהַר בַּתְּפִלָּתוֹ,
 שְׂתִתְּפִלֵּל בְּאִפֶּן שְׂיוּכַל לְעוֹרֵר הַשָּׁפַע בְּעוֹלָם.
 וּבְאִיזָה עֲנָן יוּכַל לְעוֹרֵר הַשָּׁפַע בְּעוֹלָם? -
 בְּיִרְאָה וְכו'.

ו.

(ח"א קעז)

"בְּעֵלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ, וַיִּמְלִיךָ
 מַלְכוּתָהּ" (קדיש). 'מַלְכוּת' הוּא
 בְּחִינַת 'כְּבוֹד', כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (תהלים קמה, יא):
 "כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמְרוּ".

וְהוּא בְּחִינַת רְצוֹן, כִּי "רְצוֹנוֹ שֶׁל אָדָם
 זֶהוּ כְּבוֹדוֹ" (ירושלמי פאה פ"א).
 וּכְשֶׁהָאָדָם מִסְתַּפֵּק וּמִתְרַצֵּה בְּרְצוֹן הַשֵּׁם -
 יִתְבַּרְךָ, רַק כְּמוֹ שֶׁהוּא יִתְבַּרְךָ רוֹצֵה - אִזִּי
 "מִמְלִיךָ מַלְכוּתָהּ", כִּי עֵקֶר הַמַּלְכוּת,
 מִהָרְצוֹן, כִּנ"ל.

וְזֶהוּ: "בְּעֵלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וַיִּמְלִיךָ
 מַלְכוּתָהּ" - כִּי עֵקֶר הַמַּלְכוּת הוּא
 מִהָרְצוֹן, כִּנ"ל.

אָבֵל כְּשֶׁרוֹצֵה הָאָדָם אִיזָה רְצוֹן אַחֵר, חוּץ
 מִרְצוֹן הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ - עַל-יְדֵיזָה
 נַעֲשֶׂה מַלְכוּת אַחֵרִים שֶׁל הָעַבּוּ"ם, וּכְפִי
 הָרְצוֹן הָאֵחֵר, כֵּן נַעֲשֶׂה אִיזָה מַלְכוּת לְאִיזָה
 עַבּוּ"ם.

כִּי צָרִיךְ הָאָדָם לְבַטֵּל רְצוֹנוֹ לְגִמְרֵי, נֶגֶד
 רְצוֹן הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, שֶׁלֹּא יִהְיֶה לוֹ שׁוּם
 רְצוֹן אַחֵר, רַק כְּמוֹ שֶׁרוֹצֵה הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, הֵן
 שְׂיִהְיֶה לוֹ מְמוֹן וּבְנִים, הֵן לָאוּ חֲסוּשָׁלוֹם,
 וְהֵן כָּל שְׂאָר הָרְצוֹנוֹת, לֹא יִרְצֶה שׁוּם רְצוֹן
 אַחֵר, רַק כְּמוֹ שֶׁרוֹצֵה הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ.

ז.

(ח"א ריט)

'יִרְאָה' בְּחִינַת 'מַלְכוּת', הוּא בְּחִינַת
 'הַכְּנָעָה'. וְזֶה שְׁפָתוֹב (דְּבָרִים י, יב):
 "מָה ה' אֱלֹקֶיךָ שִׂאֵל מֵעַמּוֹךָ, כִּי אִם לְיִרְאָה" -
 שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ מְקַטֵּין אֶת-עַצְמוֹ כְּבִיכּוֹל,
 וְשׂוֹאֵל מֵהֶם יִרְאָה, כִּי "שׂוֹאֵל מֵעַמּוֹךָ" הוּא
 בְּחִינַת 'הַכְּנָעָה וְשִׁפְלוּת', כְּמוֹ הַשׂוֹאֵל
 וּמְבַקֵּשׁ מִחֲבֵרוֹ.

כִּי 'יִרְאָה' הוּא בְּחִינַת 'מַלְכוּת', כְּמוֹ
 שֶׁאָמְרוּ (אבות פ"ג מ"ב): "אֲלֹמְלֵא מוֹרְאָה
 שֶׁל מַלְכוּת". וּמַלְכוּת' הוּא בְּחִינַת 'עֲנִי
 וְהַכְּנָעָה', כִּי "אֵין מְלֶכֶךְ בְּלֹא עֵם" (פְּרָקִי-דְּרַבִּי
 אֱלִיעֶזֶר פ"א), שֶׁזֶּהוּ בְּחִינַת 'עֲנִיּוֹת', "דְּלִית לָהּ
 מְגִרְמָה בְּלוּם" (זִהָר וַיֵּשֶׁב קפא. וַיְחִי רַלג: רמט: וַיִּקְהַל
 רטו. וְעוֹד).

הֵינִי: שֶׁמִּדַּת הַמַּלְכוּת אֵין לָהּ מִצַּד עֲצֻמָּה
 בְּלוּם, כִּי-אִם עַל-יְדֵי הָעוֹלָם נִתְגַּלָּה
 מִדַּת הַמַּלְכוּת, כִּי "אֵין מְלֶכֶךְ בְּלֹא עֵם".

נִמְצָא: שֶׁמִּדַּת הַמַּלְכוּת, שֶׁהִיא בְּחִינַת
 'יִרְאָה', הִיא בְּחִינַת 'עֲנִי וְהַכְּנָעָה'.

וְעַל-כֵּן בְּשַׁעַת 'מִתְנַתְּוֹרָה' שֶׁרְצָה הַשֵּׁם -
 יִתְבַּרְךָ לְגַלוֹת מַלְכוּתוֹ וַיִּרְאָתוֹ,
 הַכְּנִיעַ אֶת-עַצְמוֹ הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ לְיִשְׂרָאֵל
 כְּבִיכּוֹל, וּבִקֵּשׁ מֵהֶם שְׂיִקְבְּלוּ מַלְכוּתוֹ,
 וְהַבְּטִיחַ לָהֶם כְּמָה הַבְּטָחוֹת, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב
 (שְׁמוֹת יט, ו): "וְאַתֶּם תִּתְּהִיוּ לִי מִמְּלֶכֶת כְּהַנִּים
 וְגוֹי קְדוֹשׁ" וְכו' - שֶׁכָּל אֵלוֹ ה' הַבְּטָחוֹת, הֵם
 בְּחִינַת 'הַכְּנָעָה'.

וְכַל-זֶה הָיָה, בְּשִׁבִיל לְגַלוֹת 'מַלְכוּתוֹ'
 וַיִּרְאָתוֹ, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (שָׁם כ, טז):
 "וּבַעֲבוּר תִּתְּהִי יִרְאָתוֹ עַל פְּנֵיכֶם" וְכו', כִּי
 כַּל-זֶה הָיָה בְּשִׁבִיל ה' יִרְאָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת
 'מַלְכוּת', כִּנ"ל, כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ מְקַטֵּין אֶת-
 עַצְמוֹ בְּשִׁבִיל לְגַלוֹת 'מַלְכוּתוֹ', כִּנ"ל.

וְזָהוּ (תהלים צג, א): "ה' מֶלֶךְ גָּאוֹת לְבֶשׂ".
 "ה' מֶלֶךְ" - הינו: בְּשָׂרָצָה הַשָּׁמַיִם -
 יתְבַרֵךְ לְגַלוֹת מַלְכוּתוֹ, אָזִי: "גָּאוֹת לְבֶשׂ" -
 שֶׁהַלְבִּישׁ וְצִמְצַם אֶת גָּאוֹתוֹ, וְהַקְטִין אֶת-
 עֲצָמוֹ בְּבִיכּוֹל, בְּנִלְ.

נִמְצָא: זאת הַבְּחִינָה מַלְכוּת, חוּה',
 בְּשֶׁהִיא מְקַשֶּׁרֶת לְאָדָם, לְבַחֲיִנַת
 מ'ה', הינו לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אָזִי יֵשׁ לָהּ
 'שְׁלֵמוֹת' - כִּי הַשֶּׁכֶל שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 שָׁם בְּהִנְהַגַת מַלְכוּתוֹ, בְּזֶה הוּא מְחַיֶּה אוֹתָהּ,
 כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "הַחֲכֵמָה תַחֲיֶיהָ".

ת.

(ח"ב פב)

"אָחוֹר וְקָדָם צִרְתָּנִי" (תהלים קלט, ה) - זָה
 בַּחֲיִנַת 'בְּסֻדְר' וְשֵׁלֵא-בְּסֻדְר'.
 "קָדָם" - הוּא בַּחֲיִנַת 'בְּסֻדְר', בַּחֲיִנַת 'אֶלְיָף'
 בִּי"ת בְּסֻדְר'. וְ"אָחוֹר" - הוּא בַּחֲיִנַת 'תְּשׁוּר' ק
 שֵׁלֵא-בְּסֻדְר'.

וְזָהוּ (תהלים כד, א): "לֵה' הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ" -
 בְּשֶׁה'אָרֶץ, הינו בַּחֲיִנַת 'חוּה מַלְכוּת',
 מְקַשֶּׁרֶת לְהַשָּׁם, אָזִי הוּא ב'מְלֵאוֹ'
 וּב'שְׁלֵמוֹת'.

וְזָה בַּחֲיִנַת 'אָדָם וְחוּה', 'בְּסֻדְר' וְשֵׁלֵא-
 בְּסֻדְר'.

וּמִי שֶׁמְחַלֵּק בַּחֲיִנַת 'חוּה מַלְכוּת' לְעֲצָמוֹ,
 שֶׁאוֹמֵר: "אֲנִי אֶמְלֹךְ" (מלכים א, ה) -
 בְּזֶה הוּא מְחַלֵּק וּמְפָרִיד אוֹתָהּ מִהַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא, אָזִי אֵינָהּ ב'שְׁלֵמוֹת'. כִּי עֵקֶר
 'חִיּוּתָהּ, מ'ה', הינו ה'שֶׁכֶל'. וְאָזִי הוֹלֵךְ לוֹ
 'שֵׁלֵא-בְּסֻדְר' - כִּי הוּא בְּתוֹךְ בַּחֲיִנַת 'שֵׁלֵא-
 בְּסֻדְר', הינו מַלְכוּת, 'חוּה', 'תְּשׁוּר' ק'.

"הוֹי"ה' בְּמַלְוֵי אֶלְפִי"ן, גִּימְטְרִיא מ'ה' -
 'אָדָם'.

וְזָה (ירמיה י, ז): "כִּי בְּכָל חֲכָמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל
 מַלְכוּתָם, מֵאִין כְּמוֹד". פְּרוּשׁ: שְׁכֵלָם
 אֵין כָּל-כָּף גָּדוֹל לְהַחֲיִיּוֹת אֶת מַלְכוּתָם.

וְ'חוּה' - הוּא בַּחֲיִנַת (תקוני-זוהר יז. פְּתַח
 אֶלְיָהוּ): "מַלְכוּת פֶּה, וְתוֹרָה שֶׁפַּעֲלֵ-
 פֶּה קָרִינֵנו לָהּ". וְ'חוּה' לְשׁוֹן 'דְּבוּר', כְּמוֹ
 שֶׁכָּתוּב (תהלים יט, ג): "וְלִילָה לְלִילָה יַחֲוֶה
 דַּעַת" - הינו: "מַלְכוּת פֶּה".

וּבְשִׂזָּאת הַבְּחִינָה 'חוּה' הִיא מְקַשֶּׁרֶת
 לְה'אָדָם, הינו לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא - אָזִי הוֹלֵךְ לוֹ 'בְּסֻדְר', כִּי "בְּאַתָּר דָּאִית
 דְּכַר, נְקִיבָה לָא אֲדַבְר תַּמָּן" (זוהר חקת קפג:).
נִמְצָא: כִּי בַּחֲיִנוֹת 'חוּה' שֵׁלֵא-בְּסֻדְר'
 נִתְבַטְּלִים עַל-יְדֵי ה'אָדָם בְּסֻדְר'.

כִּי ה'מַלְכוּת' נִקְרָא 'דְּבוּר', עַל-שֵׁם (פְּרָקִי-
 דְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר פ"א): "כִּי אֵין מֶלֶךְ בְּלֵא עִם",
 וְאֵין הָעַם יוֹדְעִים דְּרַצוֹנֵנו, אֶלֵא-אִם-כֵּן
 כְּשֶׁהַמֶּלֶךְ מְגַלֵּה מַחֲשַׁבְתּוֹ וְרַצוֹנֵנו לְתוֹךְ
 'דְּבוּרוֹ'. נִמְצָא: שֶׁעֵקֶר הִנְהַגַת מַלְכוּתוֹ, אֵינוֹ
 אֶלֵא עַל-יְדֵי 'דְּבוּר', וְזֶה פְּרוּשׁ: "מַלְכוּת פֶּה".

וּבְשִׂרוּאָה אָדָם בְּעֲצָמוֹ, שֶׁהוֹלֵךְ לוֹ 'שֵׁלֵא-
 בְּסֻדְר', יָדַע שֶׁיֵּשׁ לוֹ גְּדֻלוֹת,
 הינו "אֲנִי אֶמְלֹךְ" - יַעֲשֶׂה תְּשׁוּבָה וַיִּשְׁפִּיל
 אֶת-עֲצָמוֹ, וַיִּהְיֶה בַּחֲיִנַת מ'ה', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב
 (שְׁמוֹת טז, זח): "וַיִּנְחַנוּ מֶה", וְאָזִי נִחְזַר 'חוּה'
 לְבַחֲיִנַת 'אָדָם', לְבַחֲיִנַת מ'ה', וְנַעֲשֶׂה
 'בְּסֻדְר'.

וְזָה שֶׁאֵנוֹ רוֹאִים שֶׁלְפָעֲמִים הוֹלֵךְ לְהָאָדָם
 'שֵׁלֵא-בְּסֻדְר' - כִּי שְׁלֵמוֹת שֶׁל כָּל
 הַדְּבָרִים, אֵינוֹ אֶלֵא כְּשֶׁהֵם מִיַּחְדִּים וּמְקַשְּׁרִים
 בּוֹ יתְבַרֵךְ וְכוּ', הינו: הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא
 'חִיּוּת' שֶׁל כָּל הַדְּבָרִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (נְחֻמָּה ט,
 ו): "וְאִתָּה מְחַיֶּה אֶת כָּלֵם".

ט.

(שיח־שׁוּפֵי־קֹדֶשׁ הַחֲדָשׁ ח"א רלו)

בְּשֵׁה־פְלִיג פֶּעַם מוֹהֲרֵנִ"ת ז"ל בְּגִדְל מַעֲלַת
 קבוץ אנשי־שְׁלוֹמֵנוּ בְּרֵאש־
 הַשָּׁנָה בְּאוֹמָאן - עָנָה וְאָמַר: "כָּל הָעוֹלָם
 צוֹעֵק בְּרֵאש־הַשָּׁנָה 'הַמְלֶכֶךְ', אוֹלָם
 בְּאוֹמָאן הִיא ה'הַכְּתָרָה"!

[די גאַנצע וועלט שרייט 'המלך', אָפּער אין אוֹמָאן איז
 קריינאָציע].

וְזֶה פְּרוּשׁ (תְּהִלִּים נג, ד): "כָּלֹ סָג יַחְדּוֹ" -
 אָפְלוּ בְּשֵׁאֲנֵי רוּאָה אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל,
 שׁ"סָג מִכָּל וְכָל" מִהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, אִי־
 עַל־פִּי־כֵן צָרִיךְ אָנִי שְׁנֵהֶיָה "יַחְדּוֹ" - צָרִיךְ
 לְיַחַד וּלְקִשָׁר עִמּוֹ. פִּי יֵשׁ בְּחֵינַת 'אַלְקוּת'
 אָפְלוּ בְּדִיּוֹטֵא־הַתְּחִתּוֹנָה, אָפְלוּ ב'עֲשָׂרָה
 בְּתַרְי דְּמִסְאָבוּתָא', לְקִיָּם (תְּהִלִּים קג, יט):
 "וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה".

וְזֶה בְּחֵינַת 'חִירִיק', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּקוּנַיִת־זֶהר
 כה.): "וּבְחִירִיק, לְאַנְחָתָא לָהּ לְתַתָּא,
 לְהַמְלִיךְ לָהּ עַל תַּתָּאִין".

ממעמקים קראתיך ה'

ועל-כך כּשׁאין מוּעיל 'קול צעקה' מחמת 'נפילת האמונה' - אזי צריכין לצעק מן ה'לב' לבד, בלי 'קול', רק מעמקא-דלבא. ועל-ידי-זה נתגלין העצות בנ"ל, שהם בחינת: "מים עמקים עצה" וכו'.

ועל-ידי העצות שנתגלין בעולם, דהינו: שיודעין בעולם לתן עצה לנפשם, כל אחד ואחד מה שצריך - על-ידי-זה גדלה האמונה, בבחינת: "עצות מרחק אמונה אמך", בנ"ל.

ועל-ידי-זה נתתקן ומקבל רפואה לה'מכות המפלאות' וכו'.

[באור-הלכות ח"ב ה, אות ז: גם בשעת אמירת תורתו, שהיה עוסק תמיד באלה התקונים שהוציא מפיו. הבנתי מאבי (שקבל ממוהרנ"ת ז"ל גם תנועת רבנו ז"ל שבאמירת תורתו): שבלשוננו הקדוש ותנועותיו, שהוציא מפיו אלה התיבות [באמירת התורה ח"ב ה, תקעו אמונה]: "דארץ מען שרייען פון דעם הארץ", (צריך לצעק מתוך הלב) - שמשך מאד תבת 'הארץ' [לב]; וכן בתבת "ממעמקים"; ותבות "מעמקא דלבא".]

ב.

(לקוטי-הלכות, בית-הפנסת ה, יז-כד - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב עה, בענין הנהגת הפשיטות) **עקר** העבודה של כל ישראל בראש-השנה ויום-כפור וכל עשרת ימי תשובה - הוא בפשיטות ובתמימות גמור, בלי שום חכמות כלל.

כי אז הכל שבין אל האמת, ומתפללין וצועקין להשם-יתברך מעמק הלב, בפשיטות ובתמימות בלי חכמות כלל, ומבקשים רק מתנת-חנם, כמו שאומרים

טוב לומר בעשרת ימי תשובה, בין לשתבח ליוצר, מזמור "ממעמקים" וכו' - כי בכל יום מאלו העשרת ימים, מתעורר עמק אחד מעשרה עמקים, הנזכר בספר-היצירה (פ"א מ"ה) וכו'.

יום א', עמק ראשית. יום ב', עמק ראשית. יום ג', עמק אחרית. יום ד' עמק טוב ורע. יום ה', עמק דרום. יום ו', עמק צפון. יום ז', עמק מזרח, יום ח', עמק רום, ועומק תחת. יום ט', עמק מערב. יום עשירי, גם-כן עמק מערב. (פרי-עץ חיים, שער הזמירות פ"ו; ושער תפלות ראש-השנה פ"ז; סדור הארץ לרבי שבתאי, לפני ברכו)

א.

(ח"ב ה, ב)

העקר הוא האמונה, וצריך כל אחד לחפש ולחזק את-עצמו באמונה וכו'. והתקון להעלות האמונה מנפילתה הוא: שצריכין לחתור ולמצא המים, שמשם גדלה האמונה.

ואלו המים הם בחינת עצות, שמשם גדלה האמונה, בבחינת (ישעיה כה, א): "אודה שמך כי עשית פלא, עצות מרחק אמונה אמך" - שעל-ידי העצות גדלה האמונה.

ועצות הם בחינת עמק-הלב. הינו: כשנתקלקל ונופל האמונה, עד שאין מוּעיל אפלו 'קול צעקה', שהוא 'קול בלא דבור' - אזי צריכין לצעק מן ה'לב' לבד, בבחינת (איכה ב, יח): "צעק לבם אל ה'" - שהוא 'צעקת-הלב' לבד, בלי 'קול'.

בבחינת (תהלים קל, א): "ממעמקים קראתיך ה'" - מעמקא-דלבא. ועמק-הלב זה בחינת עצות, בבחינת (משלי כ, ה): "מים עמקים עצה בלב איש".

(בפליחות): "לא בחסד ולא במעשים באנו לפניה, גדלים וכרשים דפקנו דלתיך" וכו'; וכן: "כי על רחמיך הרבים אנו בטוחים, ועל חסדיך אנו נשענים" וכו'; וכן הרבה; וכן (תהלים קל, ז): "כי עם ה' החסד והרבה עמו פדות", שאומרים בעשרת ימי תשובה' במזמור 'מעמקים' וכו', וכיצא בזה הרבה.

וזהו שזועקין בראשי השנה:
"מעמקים קראתיך ה'" (תהלים קל, א) - "מעמקים" דיקא, כי מכל מיני עמקים צריכין רק לצעק ולקרא להשם, כדי לזכות לדרך הפשיטות והתמימות, שעל ידי זה עקר קדשת המחשבה.

כי יש עשרה עמקים, עמק טוב ועמק רע" וכו' [ספרי צורה פ"א], ואפלו מעמק טוב צריכין לצעק להשם, כי אפלו מחשבות טובות אסור להעמיק בהם יותר מדאי כידוע, שלא יצא חוץ מן הגבול חס' ושלוש.

ואפלו מי שזוכה למחשבות טובות ולהעמיק בהם בראוי - אף על פי כן צריך בכל פעם לקרא מהם אל השם: שיוציא אותו השם יתברך מהם, ויעלהו למעלה ומדרגה גבוהה יותר.

וזה אי אפשר בראש על ידי תמימות ופשיטות, שמסלק דעתו בכל עת, כאלו אינו יודע, כלל כלל לא, שעל ידי זה זוכה בכל פעם למדרגה יותר גבוהה, על ידי שזועק בכל פעם להשם יתברך בפשיטות ובתמימות, כאלו לא ידע מעולם כלל, במבאר ומובן כל זה בשיחותיו הקדושות של אדמו"ר ז"ל (שבחי הר"ן לג; תימון הר"ן רלט; ועוד).

מכל שפן וכל שפן מי שאין ידיעתו בתכלית השלמות, מכל שפן וכל שפן מי שמתגבר עליו עמק רע' חס' ושלוש פנ"ל, פמה וכמה הוא צריך לצעק **"מעמקים"**, בחינת (תהלים קל, א): **"מעמקים קראתיך ה'"** - כדי שיזכה לביטול העמקות הרע דסטרא אחרא שגפלו לתוכו, בחינת (הושע ה, ב): "ושחטה שטים העמיקו" וכו' פנ"ל.

שזהו בחינת (יונה ב, ג): "מבטן שאול שועתי" הנאמר שם בסוף התורה הנ"ל, שזהו בחינת (איכה ג, נד-נה): "צפו מים על ראשי אמרתי נגזרתי, קראתי שמך ה' מבור תחתיות".

ועל ידי זה זוכה להמשיך על עצמו דרכי התמימות והפשיטות של הצדיק האמת, שעל ידי זה עקר התקון לזכות לכל טוב, אמן.

ג.

(לקוטי הלכות, תפלת המנחה ז, נו - על פי לקוטי מוהר"ן ח"א מט, 'לשמש שם אהל בהם') **לפעמים** האדם בקטנות פזה, עד שאינו יכול להרים קולו כלל, אף על פי כן אל יתיאש עצמו מן התפלה ותחנונים, ויקים (ישעיה כט, ד): "ושפלת מארץ תדברי וכו' ומעפר אמרתך תצפצף".

שזהו בחינת (תהלים קל, א): **"מעמקים קראתיך ה'"** - מעמקי עמקי פנימיות הלב וכו', בחינת (איכה ב, יח): "צעק לבם אל ה'". שזהו בחינת תפלה בלחש - שתקנו חז"ל להתפלל בלחש, בשביל 'קטנים שבקטנים', 'גרועים שבגרועים', ובשביל גדולים שבגדולים.

ד.

(לקוטי-הלכות, ראש-חדש ו, ז - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ה, 'תקעו אמונה')

מי שרוצה לשים לבו על דרכיו להסתכל על תכליתו וסופו, וסוף כל סוף מה שיהיה נעשה עמו - הוא יודע ומבין: שצריכין בכל יום ויום 'עצות עמקות הרבה, להנצל ממה שצריך להנצל, כל אחד כפי עניניו, שיזכה לעבר היום בשלום, כי "יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ויום" (קדושין ל:).

וכמה סבות והרפתקאות שעוברים על כל האדם בכל יום ויום. וכמה וכמה עצות עמקות ותחבולות גדולות צריך בכל יום, שיזכה להנצל מהרוצחים והאורבים האכזרים העומדים עליו בכל יום, שהם היצירה הרע וחילותיו.

וצריכין בכל יום, לצעק הרבה הרבה "מעמקים", מ'עמק-הלב' מאד מאד, בבחינת (תהלים קל, א): "מעמקים קראתיך ה'", בבחינת (איכה ב, יח): "צעק לבם אל ה'".

עד שיזכה להמשיך 'עצות עמקות' מה'צדיק-האמת', שהם בבחינת (משלי כ, ה): "מים עמקים עצה בלב איש", כדי שיזכה לידע לתת עצות לנפשו בכל דבר - באופן שיצליח הצלחה האמתית והנצחית.

ועל-זה צעק דוד המלך עליו-השלום הרבה (תהלים יג, ג): "עד אנה אשית עצות בנפשי" וכו', וכתוב (שם עג, כד): "בעצתך תנחני" וכו', וכתוב (שם טז, ז): "אברך את ה' אשר יעצני" וכו'.

ה.

(לקוטי-הלכות, ראש-השנה א, א - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ט, 'תהמת יבסימו')

'קול' היוצא מן ה'שופר' - הוא בבחינת 'קול אמת' היוצא מ'עמקא-דלבא', בבחינת (תהלים קל, א): "מעמקים קראתיך ה'", בבחינת (שם קיח, ה): "מן המצר קראתי יה'" (עי' פרי-עץ-חיים, שער השופר פ"א).

דהיננו: שמחמת גדל התגברות המסבב מכל צד, אזי פונים עצמן אל האמת, וקוראים אל השם באמת מ'עמק-הלב', שעל-ידי-זה נצולים מן החשך, בבחינת (בראשית ו, טז): "ופתח התבה בצדה תשים".

וזה בבחינת (תהלים שם): "ענני במרחב יה" - שזוכה להרחיב לו ולצאת. פי 'קול השופר' הוא בבחינת 'אמת', שהוא בבחינת 'יעקב', כמו שכתוב (מיכה ז, כ): "תתן אמת ליעקב", בבחינת (בראשית כז, כב): "הקל קול יעקב".

ו.

(לקוטי-הלכות, ראש-השנה ד, ב - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ו, 'קרא את יהושע')

אסרו חז"ל (זהר תצוה קפו. עין פרי-עץ-חיים, שער השופר פ"ה): "להזכיר שום ודוי של חטאים בראש-השנה", כי (זהר אמור צט:): "אז בראש-השנה יעשו בא מצידו" (בראשית כז, ל), שרוצה לקטרג" וכו', ומביא כל החטאים חס ושלום לקטרג, ומתקף-הדין אז אסור להזכיר שום חטא ועון, שלא יתגבר יותר חסו-שלום, כי אז הוא 'התחלת התשובה'.

ועל-כן: "יהיב להון עיטא לתקע בשופר" (זהר וישב קצ. תצוה קפד. פנחס רנח: תקוני-זהר נא): - זה בבחינת (תהלים לג, ז): "דום לה" - כי אז בראש-השנה צריכין לדום

ולשתק ולבלי להרבות בדבור, כמו שפכתב רבנו ז"ל במקום אחר (שיחות הר"ן כא), ואפלו החטאים אסור להזכיר, פנ"ל, וזה בחינת "דם לה".

וזה בחינת תקיעת שופר, שהוא בחינת 'תשובה' - זה בחינת "דם לה", פי "אין לנו פה להשיב", ואי אפשר לנו לדבר שום דבור, לבקש מלפניו על חטאינו, רק אנו קוראים אליו יתברך בקול לבד בלי 'דבור', בבחינת (תהלים קל, א): "ממעמקים קראתיה ה'" - מעמקי דלבא. וזה בחינת 'קול השופר', בחינת (שם קיח, ה): "מן המצר קראתי יה".

פי בתחלת התשובה, שאז אי אפשר לדבר שום דבור פנ"ל, וצריכין רק לדום ולשתק פנ"ל, אז קוראין אליו יתברך רק בקול לבד.

וזה בחינת (שם לז, ז): "דום לה' והתחולל לו" - שמייחלים ומצפים אליו יתברך, "כעיני עבדים אל יד אדוניהם" (שם קכג, ב), וקוראים אליו מעמקהלב לבד בלי שום דבור, בבחינת: "ממעמקים קראתיה ה'".

וזה בחינת 'קול השופר' פנ"ל - פי עקר בחינת ה'שופר', הוא בחינת 'בושה', בבחינת (עמוס ג, ו): "היתקע שופר בעיר, ועם לא יחרדו". וה'יראה' היא 'בושה', בחינת (תקוני אהר צב): "ירא-בשת", כמו שפכתוב במקום אחר (לקוטי מוה"ר ח"א לח).

וה'בושה' - זה בחינת שפובלין חרפות ובושות, ומתבישין על חטאם, ואין להם פה לדבר, רק דוממים להשם, ומייחלים אליו יתברך.

ועל-ידי-זה נעשה בחינת 'אדם' - פי אז בראש-השנה, צריכין לתקן

בחינת 'אדם', פי 'אדם-הראשון' על-ידי חטאו, נאמר עליו (תהלים מט, יג): "אדם ביקר בל יליו, נמשל בבהמות נדמו".

ועל-כך עקר ה'תשובה', על-ידי בחינת "דם לה" - פי צריכין לעשות עצמו כ'בהמה' שאין לה פה לדבר.

ועל-ידי זאת ה'שתיקה' וה'דמימה' - השם-יתברך מרחם עליו, וזוכה על-ידי 'שתיקה' זו, לבחינת 'תשובה', שהיא בחינת 'פטר', שהוא גם-כן בחינת 'שתיקה', פי הוא למעלה-מהדבור.

ז.

(עלים-לתרופה, ה' אמר תקצ"ז)

וכבר מבאר אצלנו: שהאדם צריך עצות עמקות בכל יום - דהינו: לצעק "ממעמקים", מעמקא-דלבא, בבחינת (תהלים קל, א): "ממעמקים קראתיה ה'".

עד אשר יחתר וימשיך 'עצות עמקות' המתחדשים בכל בקר, בבחינת (איוב יב, כב): "גולה [מגלה] עמקות מני חשך", והם עקר ה'חסדים' הנמשכים בכל יום.

ועל-ידי ה'עצות' נמשך 'אמונה', שעל-ידי-זה נמשך 'רפואה-שלמה' וכו'. כמבאר בהתורה תקעו ב' [ח"ב ה המונבא לעיל]. רק הוספתי בזה: שצריכים זאת בכל יום, כמו שפכתוב שם, שזהו בחינת (שבת עז): "כבריתא של עולם, ברישא חשוכא והדר נהורא", שזה נעשה בכל יום.

ח.

(עלים-לתרופה, הושענא-רבא תר"ב)

פי עמק הוא, "עמק עמק מי ימצאנו" (קהלת ז, כד), מה שנעשה בעולם, ובפרטיות עם כל אחד ואחד בכל יום ויום,

ט.

(עלים-לתרופה, ב' חקת תר"ב)

והזכרנו קצת מה שכתוב בהתורה תקעו

ב' (ח"ב ה המוזבא לעיל): שצריכין

לצעק מעמק-הלב, בחינת (תהלים קל, א):

"ממעמקים קראתיך ה'" - פדי לחתור

ה'מים, שמהם גדלה ה'אמונה-הקדושה'.

כי באותו היום ובעת הסמוך, נכנס בלבי

בעמק מאוד מאוד, אלו הדבורים

הקדושים ששמעתי מפיו-הקדוש כשגלה

התורה הנוראה הנ"ל: "אז מען מוז דעביוון

דאס וואסער, וואס פון דארט וואקסט

אמונה" וכו' [שמכרחים לחתור אחר המים שמשם

גדלה האמונה].

מה אמר לך בני חביבי מה שמתנוצץ בלבי

בענין זה וכו', ואי-אפשר לבאר בכתב

ובעל-פה וכו'.

ובפרט בימים-הנוראים הקדושים האלה של
'ירח-האיתנים' הוא 'תשרי', המאמים
ונשגבים מאד מאד כל יום ויום.

ובפרט הסוף והגמר, הוא היום הזה

הקדוש והנורא והנשגב מאד

שנקרא 'הושענא-רבא' - (זהר צו לב.) "בההוא

יומא, וישב יצחק ויחפר את בארת המים'

(בראשית כו, יח), שהם בחינת ה"מים עמקים

עצה בלב איש" (משלי כ, ה), שחותרים אותם

על-ידי שצועקים באמת ובתמימות פשוט

(תהלים קל, א): "ממעמקים קראתיך ה'".

ואם כי בעת פתבי זאת, נתעורר בלבי

בכיה גדולה, בזכרי כמה וכמה

מרחיק גשמיות האדם והעולם, מקדשות

נוראות פאלו וכו' וכו' - עם-פלזה עתה לא

"עת לבבות" (קהלת ג, ד), רק "עת לשמח

ולרקד" (שם), בלב שלם בשמחה רבה.

ויאמרו כלם: "אשרינו, אשריך ישראל" וכו'.

שבת שובה

א.

(חיי-מוהר"ן א"ב)

התורה "קרא את יהושע" בסימן ו'. אמר
ב'שבת-תשובה' שאחר ראש-
השנה בברסלב שנת תקס"ג. והוא היה
ראש-השנה הראשון לישיבתו פה
ולתקרבותי אליו.

ובשעת אמירת התורה, לא דבר כלל
מענין 'פונת אלול', רק אחר-כך
כשגמר אמירת התורה הזאת, אחר
שהתפלל ערבית והבדיל, חזר ודבר
מהתורה הזאת כדרך תמיד.

ואז ענה ואמר לאנשים חשובים זקנים
שישבו אצלו אז שהיו מתפללים
מתוך סדור האריז"ל: "תאמרו לי איך מרמז
בהתורה הנ"ל כל הפונות של אלול!"

והחרישו ולא ענו - כי באמת אי-אפשר
בשום אופן להבין מעצמן סוד
ה'פונות של אלול', איך מרמזים בהתורה
הנ"ל.

וצנה להביא לפניו 'סדור האריז"ל', ופתח
אותו והראה לפניהם ה'פונות של
אלול!"

ואחר-כך פתח פיו הקדוש והנורא,
והתחיל לגלות פלאות: איך כל
ה'פונות של אלול', מרמזים שם בדרך נפלא
ונורא מאד, כמבאר מזה בספר.

אבל אי-אפשר לציר בכתב - את השעור
שבלב, את כל הנעימות והנפלאות

תמים דעים שהרגשתי אז, בעת שזכיתי
לשמע כל זה.

ב.

(חיי-מוהר"ן יב-יג-נט)

בהיותו בדרך, נפטר בתו הקטנה מרת
פינא ז"ל. ובבואו לביתו, העלימו
מפניו ולא הודיעו לו כלל וכו'. וגם בדרך
קדם פניסתו לעיר הבינו מדבריו: "שהוא
יודע ברוח-הקודש שנסתלקה".

ואחר-כך כשנכנס לביתו שאל וחקר את
בני-ביתו, והעלימו מפניו, ולא
נהג אבלות כלל, ולא נודע לו מפי אדם עד
אחר ראש-השנה, ואז נהג שעה אחת אבלות
כדינא וכו'.

ובשבת-תשובה שאחריו (שנת תקס"ה) -
היינו מספקים אם נזכה
שיכנס אלינו מחדרו לישיב עמנו בסעדה-
שלישית לגלות לנו תורה - כי לא היה דרכו
לישיב עמנו בסעדה-שלישית, כי אם בעתים
ידועים.

והיינו עומדים ומצפים סמוך לחדרו.
ובתוך-כך פתח פתאם הדלת
מחדרו בבהלה גדולה, וכל האנשים אשר
עמדו שם בסמוך, נפל עליהם פחד גדול,
ונבהלו ונשתוממו מאד.

וקרא בתחלה שתבוא אצלו בתו הגדולה,
ונכנסה תכף לחדרו. והתחיל לדבר
עמה מענין פטירת בתו הקטנה ז"ל,
והתחילה שוב להכחיש ולהעלים, ואמר:

"הלא כבר אני יודע האמת!" - והכרחי להגיד לו בפרוש.

ולא נכנס מחמת זה לסעדה-שלישית, ונהג שעה אחת אכלות במוצאי-שבת.

אחר-כך נכנס אצלנו לביתו הגדול, ודבר עמנו בדרך. ואז שאל לאחד: "אם בכה בראש-השנה"?! - ואמר אז: "שעקר הבכיה פשהיא מחמת שמחה" - וגלה אז ענין הנפלא "בשמך יגילון כל

היום" (תהלים פט, יז), שהוא ראשי-תבות: 'בכי"ה' במבאר בסימן קע"ה.

ג.

(שיחות-הר"ן קנו)

ליל מוצאי-שבת תשובה שנת תק"ע לפ"ק, דברו ממשית. כי היה מפרסם שאמרו: שבשנה זו יבוא. ודעתו לא היתה נוטה לזה.

הַפְּטֵרַת שַׁבַּת שׁוּבָה

"שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד ה' אֶלְקֶיךָ כִּי כָשַׁלְתָּ בַעֲוֹנֶךָ"
(הושע יד, ב)

א.

(ח"א כב, יא)

לְעֵלוֹת מִדְּרָגָא לְדְרָגָא, צְרִיךְ יְרִידָה' תַּחֲלָה, שְׁהִיא ה'מְכַשׁוּל'. כִּי לְעֵתִיד יִהְיֶה כָּלוּ תְּשׁוּבָה, וְעַל־יְדֵי ה'תְּשׁוּבָה' 'זְדוֹנוֹת נַעֲשִׂין זְכִיּוֹת' (יומא פז:), וְיִהְיֶה נַעֲשִׂה מִעֲבֵרוֹת יִשְׂרָאֵל תּוֹרָה.

וְזֶה (הושע יד, ב): "שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל וְכוּ, כִּי כָשַׁלְתָּ בַעֲוֹנֶךָ" - הִינּוּ: עַל־יְדֵי ה'תְּשׁוּבָה', יִהְיֶה נַעֲשִׂה מִה'עֲבֵרוֹת' - בְּחִינַת 'מְכַשְׁלָה', שֶׁהוּא ה'תּוֹרָה', בְּחִינַת (ישעיה ג, ו): 'וְהַמְכַשְׁלָה הַזֹּאת תַּחַת יָדְךָ', "אֵלוֹ דְבָרֵי תּוֹרָה, שְׂאִין אָדָם עוֹמֵד עֲלֵיהֶם אֶלָּא אִם כִּן נִכְשַׁל בָּהֶם" (שבת ככ. חגיגה יד. גיטין מג.).

ב.

(ספרי-הַמְדוּת, תְּשׁוּבָה צד)

'תְּשׁוּבָה מִרְאָה' - זְדוֹנוֹת נַעֲשִׂין כְּשִׁנְיָוֹת; ו'מֵאֲהָבָה' - נַעֲשִׂין כְּזְכִיּוֹת (יומא פז:).

"קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים, וְשׁוּבוּ אֵל ה', אָמְרוּ אֵלָיו כָּל תְּשׂא עֵוֹן וְקָח טוֹב" (הושע יד, ג)

איני מבקש מכם אלא דברים. (יומא פז: שמות-רבה לח, ד)

ג.

(ח"א ד, ג)

אִי־אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיב ה'מְלוֹכָה' לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ־הוּא, אֶלָּא עַל־יְדֵי 'וְדוּי־דְּבָרִים'

דְּבָרִים לְפָנַי תִּלְמִיד־חֶכֶם, עַל־יְדֵי־זֶה מִתְקַן וּמַעֲלָה בְּחִינַת 'מְלוֹכוֹת' לְשִׁרְשָׁה.

וְזֶהוּ פִּרוּשׁ (הושע יד, ג): "קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים" - זֶהוּ 'וְדוּי־דְּבָרִים', זֶה בְּחִינַת 'מְלוֹכוֹת', כְּמוֹ (סְנֵה־רִין ח.): "דָּבָר אֶחָד לְדוֹר". 'דָּבָר', לְשׁוֹן 'מְנַהִיג' ו'מוֹשֵׁל'.

"וְשׁוּבוּ אֵל ה'" - שְׂיִתְקַנּוּ וְיַעֲלוּ אֶת ה'דְּבָרִים', אֶת בְּחִינַת 'מְלוֹכוֹת', בְּחִינַת 'אֱלֹקִים'. 'אֵל ה'" - הִינּוּ: "בַּה' אֶהְלֵל דָּבָר, בְּאֱלֹקִים אֶהְלֵל דָּבָר" (תְּחִלִּים נו, יא) - הִינּוּ: שְׂיִדַע שֶׁכָּל מְאָרְעוֹתָיו כָּלֵם לְטוֹבָתוֹ, וְיִבְרַךְ עַל כָּל הַדְּבָרִים: 'הַטוֹב וְהַמְטִיב'.

ד.

(ח"א עח)

בַּמָּה שֶׁפָּגַם יִתְקַן, הִינּוּ: 'וְדוּי־דְּבָרִים', כְּמוֹ שֶׁאָמַר הַכְּתוּב (הושע יד, ג): "קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים" - שְׂיִתְּוֹדָה תְּמִיד בְּכָל לְבוֹ "נִכַּח פָּנַי ה'" (איכה ב, יט).

אֲזִי: "וְשׁוּבוּ אֵל ה'" (הושע שם) - שְׂיִשׁוּבוּ כָּל הַדְּבָרִים שֶׁפָּגַם, אֵל שְׂרִשׁוֹ. וְזֶהוּ בְּחִינַת 'יְחוּד קַדְשָׁא־בְּרִיךְ־הוּא וְשְׂכִינְתָּה' - כִּי מִיְחַד ה'דְּבוּר' שֶׁהוּא בְּחִינַת ה'שְׂכִינָה' - "אֵל ה'".

ה.

(ח"א קעח)

עַל־יְדֵי 'וְדוּי־דְּבָרִים' נִתְתַקַּן 'עוֹלָם הַדְּבוּר', כְּמִבְּאֵר בְּמִקוּם אַחַר (ח"א עח ה"ל). כִּי פָּגַם הַחֲטָא בְּנַפְשׁוֹ, וְהַנְּפֶשׁ הוּא

בְּחִינַת ה'דְּבוּר' וְכוּ', וְעַל-כֵּן צְרִיךְ לְהַתְּוֹדוֹת
בְּדְבוּרִים דְּוָקָא, לְתַקֵּן וּלְבַנּוֹת פְּנֵי הַדְּבוּר,
כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (הושע יד, ג): "קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים
וְשׁוּבוּ אֶל ה'".

וְעַל-יְדֵי שְׁנֵתְקוּן וְנִבְנָה הַדְּבוּר עַל-יְדֵי
'דְּוֵי-דְּבָרִים' - נַעֲשֶׂה 'יְהוּד
קֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׁכִינְתָהּ' וְכוּ'.

ו.

(ח"ב ב, ד)

יֵשׁ 'דְּבוּר שֶׁל תְּשׁוּבָה', בְּחִינַת (הושע יד, ג):
"קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל ה'".

[לְקוּטֵי-עֲצוֹת, תְּשׁוּבָה כַּח: הֵינּוּ שְׁצָרִיכִין לְהַרְבּוֹת
בְּדְבוּרִים מְאֹד, עַד שֶׁיִּשְׁפֹּךְ שִׂיחוֹ כְּמִים לְפָנֵי הַשָּׁם-יִתְבָּרֵךְ,
שִׁיזְכֶּה לִ'תְּשׁוּבָה' בְּאַמְת].

וְזֶה בְּחִינַת (שְׁמוֹת ד, י): "גַּם מִתְּמוּל" -
בְּחִינַת 'דְּבוּר שֶׁל תְּשׁוּבָה', כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב
(תְּהִלִּים צ, ג-ד): "וְתֹאמַר שׁוּבוּ בְּנֵי אָדָם, כִּי
אֵלֶּה שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כִּיּוֹם אֶתְמוּל".

ז.

(ח"ב עט - 'דְּאֲשֵׁי-פְּרָקִים' שֶׁל רַבְּנּוּ ז"ל)

"קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ" (הושע יד, ג).
"מֵאֲבְנֵי הַמָּקוֹם" (בְּרֵאשִׁית שָׁם), אֲבָנִים
אוֹתִיּוֹת (סֵפֶר יִצְרָחֵל). "מֵרֵאשִׁיתוֹ" (בְּרֵאשִׁית שָׁם),
מִחֲשָׁבָה מְבַרֵר הַכֹּל.

[בְּאוֹר מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל: "וַיִּשְׁכַּב בְּמָקוֹם" (בְּרֵאשִׁית כח, יא).
וְאֵיִתָּא (תְּקוּנֵי-זִהְרֵל לר): "שְׁתַּבַּת וַיִּשְׁכַּב הוּא בְּחִינַת "יֵשׁ
כ"ב" [אוֹתִיּוֹת] - הֵינּוּ: "כ"ב אֶתְנוֹן דְּאוֹרֵיתָא, שְׁמָהּ כָּל
הַדְּבוּרִים.

וְזֶה מְרַמֵּז עַל 'תְּשׁוּבָה', בְּחִינַת (הושע יד, ג): "קָחוּ עִמָּכֶם
דְּבָרִים וְשׁוּבוּ".

וְזֶהוּ (בְּרֵאשִׁית שָׁם): "מֵאֲבְנֵי הַמָּקוֹם" - "אֲבָנִים אוֹתִיּוֹת"
(סֵפֶר יִצְרָחֵל). הֵינּוּ: 'אוֹתִיּוֹת הַדְּבוּרִים', שֶׁהֵם בְּחִינַת
'תְּשׁוּבָה', בְּחִינַת: "קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ", כְּנ"ל.

וְזֶהוּ (בְּרֵאשִׁית שָׁם): "מֵרֵאשִׁיתוֹ" - 'מִחֲשָׁבָה מְבַרֵר הַכֹּל'.
כִּי עֵקֶר תְּקוּן הַתְּשׁוּבָה, הוּא עַל-יְדֵי 'קֹדֶשֶׁת הַמִּחֲשָׁבָה',
שֶׁמְבַרֵרֶת וּמִתְקַנֶּת כָּל הַפְּגָמִים, כִּי "כָּלֵם בְּמִחֲשָׁבָה
אֶתְבָּרְרוּ" (זִהְרֵל פְּקוּדֵי רַנְדל).

ח.

(לְקוּטֵי-הֶלְכוֹת, קְרִיאַת-שִׁמְעָה, יח)

עֵקֶר הַהִתְרַחֲקוֹת מִהַתְּשׁוּבָה הוּא, מִחֲמַת
שְׁצָרִיכִין שְׁאֵנוּ נִתְעוֹרֵר לְשׁוּב אֵלָיו,
וְהַהִתְעוֹרְרוֹת כְּרֵאוּי קִשָּׁה מְאֹד וְכוּ'.

אֲבָל כְּשִׁיזְדָּעִים וּמֵאֲמִינִים בְּהֶאֱמַת,
שֶׁהַשָּׁם-יִתְבָּרֵךְ בּוֹחֵר בְּזֶה בְּעֲצֻמוֹ,
שִׁיְהִיָּה רְצוֹנָנוּ וְחִפְצָנוּ תָּמִיד לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו,
וְשִׂאִין אָנוּ צְרִיכִין רַק לְקַח דְּבָרִים וְלְשׁוּב
אֵלָיו, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (הושע יד, ג): "קָחוּ עִמָּכֶם
דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל ה'", וְדָרְשׁוּ רַז"ל (יומָא פו:
שְׁמוֹת-רַבָּה לַח, ד): "אֵינִי מִבְּקֵשׁ מִכֶּם אֶלָּא
דְּבָרִים".

וּבְאַמְת גַּם הַדְּבוּרִים בְּעֲצֻמוֹ מְמַנּוּ יִתְבָּרֵךְ,
רַק שְׁאֵנוּ צְרִיכִין לְהַשְׁתַּדֵּל, לְקַח
אוֹתָם עִמָּנוּ, וּלְדַבֵּר בָּהֶם לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ.

וְזֶהוּ: "קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים" - "קָחוּ"
דִּיקָא - הֵינּוּ: שֶׁהַדְּבָרִים כְּבָר מוֹכַנְגִּים
מֵאִתּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהַשָּׁם-יִתְבָּרֵךְ מִבְּקֵשׁ: שֶׁנִּקְחָה
אוֹתָם עִמָּנוּ לְשׁוּב אֵלָיו עַל-יְדֵי-זֶה, וְכְּמוֹ
שֶׁמְפָרֵשׁ וּמְלַמֵּד אוֹתָנוּ שָׁם אֵיךְ נֹאמַר לְפָנָיו,
כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב שָׁם: "אִמְרוּ אֵלָיו כָּל תְּשׁוּאָה
עוֹן" וְכוּ'.

וּמִי שִׁידַע כָּל זֹאת בְּאַמְת - בּוֹדְאֵי בְּקַל
יִשׁוּב לְהַשָּׁם-יִתְבָּרֵךְ מִכָּל מָקוֹם
שֶׁהוּא, אֲפֹלוּ אִם יַעֲבֹר עָלָיו מָה - כִּי תָּמִיד
יֻכַּל לְקַח דְּבוּרִים מֵאִתּוֹ יִתְבָּרֵךְ אִם יִרְצֶה,
עַד אֲשֶׁר סוּף כָּל סוּף יִשׁוּב אֵלָיו וִירַחֲמֵהוּ.

”וּנְשַׁלְמָה פָּרִים שְׁפָתֵינוּ” (הושע יד, ג)

י.
(ח”א נה, ה)

”פָּרָה” (במדבר יט, ב) - זֶה בְּחִינַת אֲתַפְלָה,
בְּחִינַת (הושע יד, ג): ”וּנְשַׁלְמָה
פָּרִים שְׁפָתֵינוּ”.

”אֲרַפָּא מְשׁוּבְתָם אַהֲבָם נְדָבָה” (הושע יד, ה)

יא.
(ח”א עו)

אִי-אֲפָשֶׁר לְהִתְפַּלֵּל בְּשִׁכְל צַח, עַד
שִׁישׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל
חֲטָאֵיו, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (דְּבָרִים ל, ז): ”וַיִּמַּל ה' אֶת
לְבָבְךָ”. וְתַרְגּוּמוֹ: ”וַיַּעֲדֵי ה' יֵת טַפְשׁוֹת
לְבָבְךָ”.

וּבְאִיזָה תִּשׁוּבָה נֶאֱמַר? - בְּתִשׁוּבָה
מֵאֲהָבָה, שֶׁלֹּא יִשְׁאָר שׁוּם רֶשֶׁם
כָּלֵל.

כְּמֵאמֶר חַז”ל (יומא פו.): ”(פְּתִיב, יִרְמְיָה ג, כב)
’שׁוּבֵנוּ בְּנֵי שׁוֹבְבִים’ (וּכְתִיב, יִרְמְיָה
שָׁם; הוֹשֵׁעַ יד, ה) ’אֲרַפָּא מְשׁוּבְתָם’ - דְּקִשָּׁה:
”שׁוֹבְבִים” מִשְׁמַע, דְּמַעֲקָרָא בְּלֹא שׁוּם
רֶשֶׁם. וְ”אֲרַפָּא” מִשְׁמַע, שִׁישְׁאָר רֶשֶׁם”.
וּמִשְׁנֵי: ”פֶּאן מֵאֲהָבָה, פֶּאן מִיִּרְאָה”.

כִּי ’מֵאֲהָבָה’ אֵין נִשְׁאָר שׁוּם רֶשֶׁם, וַיֵּשׁ לוֹ
’שִׁכְל צַח’, וַיְכּוּל לְהִתְפַּלֵּל בְּלֵי עֵיוֹן,
וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם יְכּוּל לְהִתְחַדֵּשׁ מֵחֵו.

יב.
(ספֶר-הַמִּדּוֹת, אַהֲבָה ח”א ד)

כְּשֶׁתִּשׁוּב בְּתַחֲלָה עַל עֲוֹנוֹתֶיךָ, תּוּכַל
לְבֹא לְאַהֲבַת הַשָּׁם-יִתְבָּרֵךְ.

ט.

(לקוטי-הלכות, חדש ד)

”קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל ה'” (הושע
יד, ג) - ”עִמָּכֶם” דִּיקָא, בְּמָקוֹם אֲשֶׁר
אַתֶּם שָׁם, אֲפִלּוּ בְּמָקוֹמוֹת נְמוּכִים וּמְגַשְׁמִים
מְאֹד, אַף-עַל-פִּי-כֵן: ”קָחוּ עִמָּכֶם” דִּיקָא -
”דְּבָרִים”.

וְעַל-יְדֵי-זֶה: ”תִּשׁוּבוּ אֶל ה'” - כִּי כָּל
זְמַן שִׁיחֶיהָ ”עִמָּכֶם
דְּבָרִים” - בְּוֹדָאֵי יֵשׁ לָכֶם תְּקוּהָ תָמִיד לְשׁוּב
אֶל הַשָּׁם. וְכֵמוֹ שֶׁפְּתוּב בְּמִדְרָשׁ (שְׁמוֹת-רַבָּה ל, ח,
ד) עַל פְּסוּק זֶה: ”אֵינִי מִבְּקֵשׁ מִכֶּם אֲלֵא
דְּבָרִים”.

וְזֶהוּ (שָׁם שָׁם, ב): ”שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד ה'
אֲלִקְיָהּ כִּי כָשַׁלְתָּ בַעֲוֹנֶךָ” -
שֶׁהַעֲוֹנוֹת יִהְיֶה נֶחֱשָׁבִין לְשִׁגְגוֹת, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ
רַז”ל (יומא פו:).

וְזֶהוּ: ”קָחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים” - הֵינּוּ כַּנִּלְ: שֶׁ
שֶׁאֲפִלּוּ בְּמָקוֹמְכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם שָׁם,
תִּדְבְּרוּ דְבָרִים קְדוֹשִׁים. וְנִתְהַפְּכִין הָעֲוֹנוֹת
לְשִׁגְגוֹת.

וְאַחֲרֵי-כֵן בְּקַל מַעְלִין אוֹתָן לְטוֹב גְּמוּר,
בְּכַח הַצְּדִיק הַגְּמוּר. וְזֶהוּ:
”אָמְרוּ אֵלָיו כָּל תִּשְׂאָ עוֹן וְקַח טוֹב” -
שֶׁאַחֲרֵי-כֵן מִבְּקָשִׁין: שֶׁהַשָּׁם-יִתְבָּרֵךְ יִשְׂאָ
וַיִּסְלַח לָנוּ כָּל הָעוֹן לְגַמְרֵי, בְּבַחֲיִנוֹת: ”כָּל
תִּשְׂאָ עוֹן”, שֶׁפֶּרֶשׁ רַש”י: ”שֶׁפֶּרוּשׁוֹ כְּמוֹ
’כָּל עוֹן תִּשְׂא’” - הֵינּוּ: שֶׁכָּל הָעוֹן יִשְׂאָ
וַיִּמְחַל לְגַמְרֵי. וְזֶהוּ: ”וְקַח טוֹב” - שִׁיתְהַפֵּךְ
לְטוֹב גְּמוּר.

[הרב מטשעהרין ז"ל ציון לפסוק הנ"ל: "אַרְפָּא מְשׁוּבָתְךָ אֲהַבֶּם נְדָבָה" - על-פי פסוק (שופטים ה, ב): "בְּהִתְנַדֵּב עִם", על-פי רש"י ז"ל שם: "בְּהִתְנַדֵּב לָבֶם לְשׁוּבַת בְּתִשׁוּבָה". (ומביא עוד פסוק, ושע"ה נה, ז: "וַיָּשָׁב אֶל ה' וַיִּרְחַמְהוּ" - מלשון אהבה)].

**"כִּי יִשְׂרָיִם דְּרָכֵי ה', וְצַדִּיקִים יִלְכוּ בָם,
וּפְשָׁעִים יִכְשְׁלוּ בָם" (הושע יד, י)**

יג.

(ח"א א)

**על-ידי התורה, נותן פח ל'מלכות-
דקדשה, ואזי נופל ונתבטל
'מלכות-ה'רשעה, כמו שכתוב (הושע יד, י):
"כִּי יִשְׂרָיִם דְּרָכֵי ה', צַדִּיקִים יִלְכוּ בָם,
וּפְשָׁעִים יִכְשְׁלוּ בָם".**

**הינו: על-ידי "דרכי ה'", הינו ה'תורה' -
על-ידי-זה הצדיקים שדבקים
ב'מלכות-דקדשה, הם נתחזקים ומקבלים
פח על-ידי-זה. "ופשעים יכשלו בם" -
בחינת 'מלכות-ה'רשעה, בחינת ה'יצר-
הרע, שנופל ונכנע על-ידי ה'תורה'.**

יד.

(ח"א לו, ה)

**התורה יש לה שני פחות: להמית
ולהחיות, כמו שאמרו (יומא עב:
קדושין ל: על דברים יא, יח): "וְשִׁמְתֶם - זָכָה,
נַעֲשִׂית לֹא סִם-חַיִּים" וכו', וכתב (הושע יד, י):
"יִשְׂרָיִם דְּרָכֵי ה', צַדִּיקִים יִלְכוּ בָם" וכו'.**

**כך התורה של הצדיק, לכל-אחד כפי
תפיסתו. יש אדם שנעשה לו נשמה
חדשה מהתגלות התורה, ויש אדם שהוא
חסיון-שלום להפוך, כמו שכתוב: "צדיקים**

**יִלְכוּ בָם", הכל לפי הכלי שלו, כפי
תפיסתו, תפיסת המחין שלו וכו'.**

**וזוה הוא כלל גדול: כי "מפי עליון לא
תצא" (איכה ג, לח), כ"אם 'אור פשוט'.
אך לפי בחינת כלי המקבל את האור, כך
נצט"ר האור בתוכו. אם הכלי הוא בשלמות
- אזי הוא מקבל בבחינת "מאורות מלא".
ואם חסיון-שלום הכלי אינו בשלמות - אזי
הוא מקבל בבחינת "מארת חסר וא"ו"
(בראשית א, יד - הקדמת הזכר א: יא. יב: זכר בראשית
יט: לג: ועוד), כמו שכתוב (משלי ג, לג): "מֵאֲרֶת
ה' בְּבֵית רָשָׁע".**

**וזוה הוא: "צדיקים ילכו בם" [וכו'] - כי
אור הפשוט הבא מלעיל, הוא בחינת
"קמץ וסתיים" (תקוני-זכר קכט:). אך לפי בחינת
הכלי המקבלים, הוא בחינת 'צירי' -
שנצט"ר האור לפי בחינת הכלי.**

טו.

(שיחות-ה"ן קיח)

**שמעתי בשם רבנו ז"ל, שאמר בלשון
תמה: על השם-יתברך קשה
קשיות הרבה מאד?! - מה טוב ונעים
להאיש הזה שזוכה לדעת שלם, שיושב לו
ורואה ויודע שאינו קשה שום קשיא כלל,
והכל נכון וישר - "כִּי יִשְׂרָיִם דְּרָכֵי ה'"
(הושע יד, י).**

**וכן אנכי שמעתי פעם אחד שאמר: "על
השם-יתברך קשה קשיות" וכו'?! -
וכונתו היה: כמתלוצץ מזה שקשה לקצת
בני העולם קשיות הרבה וגדולות על השם-
יתברך חסיון-שלום!**

**אבל באמת, בודאי אסור להרהר אחרי
דרכיו יתברך, כי בודאי "צדיק ה'**

בְּכָל דְרָכָיו" וְכו' (תהלים קמה, יז). רק שאי-אפשר לשכל-אנושי, להבין דרכיו והנהגתו את העולם בשום אופן.

טז.

(טיחות-ה'ן רטז)

לְהִתְרַחֵק מִחֻקֵּי הַתּוֹרָה וּלְהִתְחַזֵּק בְּאִמוּנָה וְכו'. הַכֹּל: שְׁכַל הָאֲזָהָרוֹת שֶׁל "מְשָׁלִי" לְהִתְרַחֵק מִ"אִשָּׁה זָרָה" - פּוֹנְתוֹ עַל 'חֻקְמוֹת־הַחִיצוֹנִיּוֹת, שֶׁנִּקְרָאת "אִשָּׁה זָרָה", כִּנְגַד 'חֻקְמוֹת־הַתּוֹרָה' שֶׁנִּקְרָאת "אִשָּׁת חַיִל" (מְשָׁלִי לֹא, י) וְכו'. וְעַל קֵטֵב מְשָׁל זֶה סוֹבֵב רַב סֵפֶר מְשָׁלִי וְכו'.

וְכָל־מְקוֹם שֶׁקוֹרָא "כֹּסִיל" וּפְתִי הַמְהַפְּכִים אֲרָחוֹת יִשְׂרָ" (מְשָׁלִי ב), וְכִיּוֹצֵא בָּזֶה - כָּל פּוֹנְתוֹ: עַל אֵלוֹ הַחֻקְמוֹת לְהִרְעֵ, שֶׁנִּקְרָאוּ "כֹּסִילִים וּפְתָאִים" וְכו'.

וְאִי־אֶפְשָׁר לְהֵאָרִיךְ בָּזֶה - כִּי הֵם אוֹמְרִים בְּהַפֵּךְ מִמֶּשׁ, וּמְבִיאִים רְאִיָּה מִ'מְשָׁלִי' דִּיקָא, וּמִשְׁאָר 'כְּתַב־יְקָדְשׁ', לְדַרְכֵיהֶם הָרָעִים.

כִּי תוֹרַתְנוּ הַקְדוּשָׁה יֵשׁ בָּהּ סֵם חַיִּים לְמִי שֶׁזָּכָה, וְ"לֹא זָכָה, נַעֲשִׂית לּוֹ סֵם מוֹת", כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (יוֹמָא עב): עַל פְּסוּק (דְּבָרִים ד, מד): "אֲשֶׁר שָׁם מוֹשֶׁה", וּכְתִיב (הוֹשַׁע יד, י): "כִּי יִשְׂרָיִם דְרָכֵי ה', צְדִיקִים יִלְכוּ בָּם, וּפּוֹשְׁעִים יִפְשְׁלוּ בָּם".

עַל־כֵּן לְהַמְתַּעֲקֵשׁ לִילֵךְ בְּדַרְכֵיהֶם הָרָעִים - לֹא יוֹעִילוּ רַב הַדְּבָרִים. וּלְהַחֲפֹץ בְּאֵמֶת - יִסְפִּיקוּ דְבָרֵינוּ אֵלָיו, לְחַזֵּק נַפְשׁוֹ וְדַעְתּוֹ, לְעַמֵּד כְּעַמּוּד בְּרָזָל נִגְדָם, וּלְשַׁבֵּר "מִתְלַעֲוֹת עוֹל" (איוב כט, יז). וְהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ יִגְלֶה הָאֵמֶת בְּמַהְרָה, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

יז.

(תִּי־מוֹהַר"ן תַּקְצוֹ)

"אִישׁ בְּעַר לֹא יָדַע וּכְסִיל לֹא יָבִין אֶת זֹאת" (תהלים צב, ז). שְׁאִינָם יוֹדְעִים וּמְבִינִים עֲנָן זֶה הַכֹּסִילִים וְהַבּוֹעֲרִים, מֶה זֶה עָשָׂה ה': "בְּפִרְחָ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב, וַיִּצְיָצוּ כָּל פְּעֻלֵי אֲוֶן לְהַשְׁמִדֵם עַד־עַד" (שָׁם שָׁם, ח) - לָמָּה לוֹ לְהַפְרִיחֵם וּלְהַשְׁמִדֵם עַד־עַד! אֲבָל בְּאֵמֶת: "יִשְׂרָיִם דְרָכֵי ה'" (הוֹשַׁע יד, י), "וְלֹא עוֹלָתָה בּוֹ" (תהלים שם, טז), רַק שְׁאִי־אֶפְשָׁר לְהִבִּין זֹאת בְּשׁוּם שְׁכַל אָנוּשִׁי.

יח.

(ח"א יב, ב"ג)

אִם יִקְשֶׁה לָךְ: הֲלֹא תִּכְפֹּף כְּשֶׁלּוֹמֵד הַלְמָדָן, הַחֲדוּשׁ שֶׁל הַצְּדִיק, הֲיֵה לּוֹ לְחֹזֵר בְּתַשׁוּבָה, וְאֵיךְ מְנִיחַ הַתּוֹרָה שְׁבַע־לִפְנֵי פֶה אֶת הַלְמָדָן לִילֵךְ בְּרַשְׁעוֹתוֹ!?

תַּשׁוּבָה עַל זֶה: שֶׁבְּשָׁעָה שֶׁהֲגִיד הַצְּדִיק הַתּוֹרָה שְׁבַע־לִפְנֵי - הֲגִיד אוֹתָהּ בְּבַחֲיִנוֹת (הוֹשַׁע יד, י): "צְדִיקִים יִלְכוּ בָּם, וּפּוֹשְׁעִים יִפְשְׁלוּ בָּם".

וְזֶה (בְּרֵאשִׁית כט, יב): "כִּי אָחִי אָבִיָּה הוּא" - "בְּרֵמָאוֹת" (רש"י; בְּרֵאשִׁית־רַבָּה ע, ג), בְּבַחֲיִנֹת: "וּפּוֹשְׁעִים יִפְשְׁלוּ בָּם". "וְכִי בָרַב רִבְקָה הוּא" - "הַכְּשָׁרָה" (שָׁם), בְּבַחֲיִנֹת: "צְדִיקִים יִלְכוּ בָּם".

וְלֹא עוֹד: "וַתִּרְצֵן וַתִּגְדַּל לְאָבִיָּה" - הֵינּוּ זֹאת הַבְּחִינָה שֶׁל "וּפּוֹשְׁעִים יִפְשְׁלוּ בָּם", כִּי לֹא בְּנִקְל יוֹתֵר, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (סוֹטָה כא: עַל מְשָׁלִי ח, יב): "אֲנִי חֲכָמָה שֶׁכִּנְתִּי עֲרֻמָּה" - "כִּי כְּשֶׁאָדָם לּוֹמֵד תּוֹרָה, נִכְנָס בּוֹ עֲרֻמִּיּוֹת".

וְזֶה: "וַתִּרְצֵן" - כְּאָדָם שֶׁרָץ בְּמַהֲירוֹת וּבְנִקְל. "וַתִּגְדַּל לְאָבִיָּה" - שֶׁהַתּוֹרָה

היא מגדת לה' למדן' ערמימיות'. - וזהו: "ותרץ ותגד לאביה" - שה' ערמימיות' בא בנקל ובמהירות יותר לאדם. פי ה'קדשה' צריך סיוע מלעלא, כמו שאמרו (שבת קד. עבודה זרה נה.): "הבא לטהר מסייעין לו". אבל ה' ערמימיות', 'פותחין' - [הבא לטמא] "יש לו פתחים הרבה" (שם), ובא לו בנקל.

ואם יקשה לך: אם התנא היה צדיק גמור' - איך בא זה הדבר, שאומר תורתו שייכול לסבל שני משמעות: 'משמעות טוב', דהינו: "צדיקים ילכו בם", ומשמעות להפוך, דהינו: "ופשעים יפשלו בם"!

אבל דע: שה'תנא' היה צדיק גמור', ותורתו זכה מבלי פסלות, ומה שנראה בה משמעות ערמומיות, זה: כי כל העולם מקבלים פרנסתם מ'שמאלה', כמו שכתוב (משלי ג, טז): "משמאלה עשר וכבוד". בשביל-זה נפל התנא בשעת אמירת תורתו, לאיזה שגיאה ודקה פחוטת-השערה, לבחינת 'שמאלה' - כדי שעל-ידי-זו, יקבל שפע ופרנסתו לעולם, ולהמשיך להם עשר וכבוד, כמו שכתוב: "משמאלה עשר וכבוד".

אבל מצד התנא, אין נפתל ועקש.

ועל-זה צריך הלמדן לידע קדם למודו: "שבשעה שיושב ללמד, הצדיק שבגן-עדן צית לקלה" (שירי-השירים ח, יג; זחר לך-לך צב:). ועל-ידי למודו, מתדבק רוח התנא ברוחו. ויתישב בדבר עם רוח התנא: איך לחזר בתשובה, לחדש ימיו שעברו בחשה, בבחינת (תהלים קג, ה): "תתחדש כנשר נעורכי".

אבל 'תלמיד-חכם שד יהודי' - אינו רואה כל אלה, וחושב ואומר: שגם ה'תנא' לא אמר תורתו אלא ב'ערמימיות', ואין בה

שום צד פשרות, וחושב: "שהוא אחיו ברמאות" - שכלו רמאות חסד-ושלום, ואינו רוצה לחזר בתשובה, ודובר "על צדיק עתק בגאונה ובוז" (תהלים לא, ט).

יט.

(ח"א לא, בסוף)

"אם הרב דומה למלאך ה' צבאות, תורה יבקשו מפיהו" (תגינה טו: מועד-קטן יז:). כי אותיות התורה הם פועלים, פי הם החיות של כל דבר וכו'. אך האותיות בעצמן הם בגלם, ואין להם שום תנועה וחיות, ואין להם שום ציור.

ועל-כן יש להתורה שני פחות: "זכה נעשה לו סס-חיים" וכו' (יומא עב:). - כי כל אחד לפי מה שהוא נכסף, כך הוא מציר ומפרש אותיות התורה, כי בהתורה כלול אחיזת טוב ורע, "וצדיקים ילכו בם ופשעים יפשלו בם" (הושע יד, י).

הינו: כל אחד לפי הפסופין שלו, שמהם נעשים נפשות, על-ידי-זה עושה 'נקדות' ל'אותיות התורה', ונצטירו האותיות, ונתפרשו לטוב, או להפך חסד-ושלום. ולפי מה שנצטירין, כך הם פועלים בעולם.

ועל-כן 'אותיות התורה' מבקשים להצטיר מפי צדיק שמדבר הפסופין דקדשה' שלו, שעל-ידי-זה מקבלין ה'אותיות', 'נקדות' - ונצטירין לטוב.

וזהו: "אם הרב דומה למלאך ה' צבאות" - כי הרב צריך גם כן שיהיה לו שני פחות שיש להתורה: "סס-חיים וסם" וכו' - באופן שיהיה אפשר להמתקרב אליו, לקבל פרצונו - "צדיקים ילכו, ופשעים יפשלו".

כֵּן בְּהִכְרַח שְׂיִמְצָא בְּהַצְדִּיק אֶת שְׁלוֹ, שְׂיִמְצָא
דְּבַר שְׂיִקְצֹץ בְּנִטְיֵעוֹת עַל־יָדוֹ - וְעַל זֶה
נֹאמַר: "וּפְשָׁעִים יִפְשְׁלוּ בָם" - כִּי הָרַב
בְּהִכְרַח שְׂיִהְיֶה לוֹ שְׁנֵי הַכַּחוֹת אֵלּוּ, כַּנ"ל.

ג.

(ח"א קט)

"יֵשׁ הֶבֶל אֲשֶׁר נַעֲשָׂה עַל הָאָרֶץ, אֲשֶׁר יֵשׁ
צַדִּיקִים שְׂמַגִּיעַ אֲלֵיהֶם כַּמַּעֲשֵׂה"
וְכוּ' (קִהְלֶת ת, יד). פְּרוּשׁ: 'הֶבֶל פֶּה' הַיּוֹצֵא
מִהַגְרוֹן, מִגְנוּחֵי דִקְנָנָה, כֹּל אֶחָד לְפִי עֵרְבוּ -
"צַדִּיקִים יִלְכוּ, וּפּוֹשְׁעִים יִפְשְׁלוּ" (הוֹשֵׁעַ יד, י)
- יֵשׁ רָשָׁע כֹּל יָמָיו, וּמִתְאַנֵּחַ וְנָה עַל הָעֵבֶר.
וְיֵשׁ חֲסִידֵי שְׁלוֹם צַדִּיק מַעְקְרוֹ, וְתוֹהָא עַל
הָרַאשׁוֹנוֹת, וְנָה וּמִתְאַנֵּחַ גַּם־כֵּן.

וְהֵנָּה יֵשׁ שְׁנֵי חֲבָלִים: 'חֶבֶל דִּקְדָּשָׁה',
וּכְנָגְדוֹ 'דְּטַמְאָה'. וְהַבְּחִירָה חֲפָשִׁית -
מִי שְׂמַקְדֵּשׁ עֲצָמוֹ, מִקְשֵׁר עֲצָמוֹ בְּחֶבֶל
דִּקְדָּשָׁה, וְלַהֲפֹךְ חֲסִידֵי שְׁלוֹם מִי שְׂמַטְמֵא
עֲצָמוֹ, מִקְשֵׁר עֲצָמוֹ בְּחֶבֶל דְּטַמְאָה וְכוּ'.

נא.

(ח"א קנט)

כַּשֶּׁהָאָדָם לֹמֵד, יוֹצְאִים הֶבְלִים וְאָדָם
מִפִּיּוֹ. וְאִפְלוּ אִם לְפַעְמִים אֵינוֹ
מוֹצֵא דְבַר מִפִּיּוֹ, עַל־כִּלְזֵה בְּשַׁעָה שְׂיִוָּשֵׁב
עַל הַסֵּפֶר וּמַעֲיֵן, יוֹצְאִים הֶבְלִים וְאָדָם
מִמֶּנּוּ. וְיֵשׁ בָּהֶם חֲמִימוֹת וְלַחוֹת, בְּחִינַת 'אֵשׁ
וּמִים'.

וּכְשֵׁאִינָם יְכוֹלִים לַעֲלוֹת אֶל הַמָּקוֹם
הַצְּרִיף לָהֶם, כְּשֵׁאִין לְמוֹדוֹ
עוֹלָה לַהֲשִׁיבָנָה - אָזִי בְּלִילָה מִכָּה עֲלִיהֶם
הַ"גְּרָדִינִי נִימוֹסִין שְׂיִוָּצְאִין בְּלִילָה" (זִהַר מִקָּץ
ר:ג), וְנִתְפָּזְרִים בְּאֹוִיר, וּבְנֵי אָדָם שׁוֹאֲבִין
מִהָאֹוִיר, וְאָזִי שׁוֹאֵב כֹּל אֶחָד מִכַּחוֹת הַתּוֹרוֹת
הָאֵלּוּ שְׂנִתְפָּזְרוּ בְּאֹוִיר.

אִם הוּא מְשִׁתּוֹקֵק לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ -
יֻכַּל לְקַבֵּל מִהָרַב דְּרוֹךְ יִשְׂרָה לְעַבֵּד
אֶת הַשֵּׁם. וְאִם לָאוּ, "וְיִטִּינָא יֵשׁ בְּלָבוֹ" (חֲגִיגָה
ש"ס) - יֻכַּל גַּם־כֵּן לְמַצָּא בְּהָרַב, דְּבַר שְׂיִקְצֹץ
בְּנִטְיֵעוֹת, וְיִכְפֹּר בְּכָל חֲסִידֵי שְׁלוֹם.

וְזֶה בְּחִינַת (חֲגִיגָה יד:): "אַרְבַּעַה שְׂנַכְנְסוּ
לְפָרְדִם - רַבִּי עֲקִיבָא נַכְנַס בְּשְׁלוֹם
וַיֵּצֵא בְּשְׁלוֹם, בֶּן עֲזַאִי הַצִּיץ וְנִפְגַּע, בֶּן זֹמָא
הַצִּיץ וְמַת, אַחַר קִצְצֵי בְּנִטְיֵעוֹת".

וְאֵלּוּ ה'אַרְבַּע בְּחִינּוֹת' - נִמְצְאִים בְּכָל בְּנֵי־
אָדָם הָרוֹצִים לְכַנֵּס לְעִבּוּדַת־הַשֵּׁם,
וְלַהֲתַקְרַב לְהַצְדִּיק וְהָרַב שְׂבִדוֹר.

כִּי יֵשׁ מִי שְׂנַכְנַס וְנִתְקַרַב לְהַצְדִּיק -
וּמִקְבֵּל מִמֶּנּוּ דְּרוֹךְ יִשְׂרָה לְעִבּוּדַת־הַשֵּׁם,
לְפִי מְדַרְגָּתוֹ וְעֵרְבוֹ, וְהוּא בְּחִינַת צַדִּיק,
בְּחִינַת "רַבִּי עֲקִיבָא שְׂנַכְנַס בְּשְׁלוֹם וַיֵּצֵא
בְּשְׁלוֹם".

וְיֵשׁ מִי שֶׁהוּא בְּחִינַת "הַצִּיץ וְמַת, הַצִּיץ
וְנִפְגַּע" - הֵינּוּ: שְׂנִתְלַהֵב לָבוֹ מֵאֵד
מִגְדֵּל הָאוֹר וְהַהֲתַלְהָבוֹת שֶׁהָאִיר בּוֹ הַצְדִּיק
בִּיתֵר שְׂאֵת לְמַעַלָּה מִמְדַרְגָּתוֹ - וְעַל־יְדֵי־זֶה
יֻכַּל לָמוֹת.

וְיֵשׁ מִי שְׂיִוָּצָא מִדַּעְתּוֹ - מִחֲמַת שְׁעוֹלָה
לְמַעַלָּה מִמְדַרְגָּתוֹ, וְהוּא בְּחִינַת
"הַצִּיץ וְנִפְגַּע".

אִךְ עַל־כִּלְפָּנַיִם - אִפְלוּ "הַצִּיץ וְמַת הַצִּיץ
וְנִפְגַּע", שְׂנִיחֶם הֵם בְּחִינַת 'צַדִּיק',
וְעֲלִיהֶם גַּם־כֵּן נֹאמַר: "צַדִּיקִים יִלְכוּ בָם" -
רַק שְׁלֹא נַכְנְסוּ וַיֵּצְאוּ בְּשְׁלוֹם כְּמוֹ רַבִּי
עֲקִיבָא'.

וְיֵשׁ מִי שֶׁמִּתְקַרַב לְהַצְדִּיק - וּמִקְצֹץ
בְּנִטְיֵעוֹת וְכוּפֵר בְּכָל־חֵם וְשְׁלוֹם, וְהוּא
נִקְרָא 'רָשָׁע', בְּחִינַת 'אַחַר'. וְזֶה בְּוֹדָאִי
"טִינָא הִיתָה בְּלָבוֹ" (ש"ס טו:) עַל 'אַחַר'. וְעַל־

לְבַזוֹת וּלְחֶרֶף הָעוֹלָם, עַל-יְדֵי שֶׁהֵם יוֹדְעִים
מְזָה, וְהָעוֹלָם הֵם רִיקִים וְחֹסְרִים מְזָה.

נג.

(ח"ב צא)

הַצְּדִיקִים-הָאֲמִתִּים מְדַבְּרִים לְפָעֲמִים
עִם רָשָׁעִים,
וּמְסַפְּרִים עִמָּהֶם מַעֲסָקֵי מַלְחָמוֹת, וְכִיּוֹצֵא
בְּזָה מַעֲסָקֵי הָעוֹלָם. אֵךְ הוּא מְלַבֵּשׁ בְּזָה
הָאוֹר הַגָּדוֹל שֶׁל הַתּוֹרָה, כִּי הוּא מְלַבֵּשׁ
אוֹר-הַתּוֹרָה בְּלְבוּשֵׁים שׁוֹנִים זֶה מְזָה, עַד
שֶׁמְלַבֵּשׁוּ בְּדַבְּרִים הַלְלוֹ, וְהָאוֹר-הַתּוֹרָה
מִתְלַבֵּשׁ בְּצִרּוּפִים אַחֲרֵים.

כִּי אִם הִיָּה הַצְּדִיק מְדַבֵּר תַּכְּף תּוֹרָה
בְּפְרוּשׁ עִם הָרָשָׁע - הִיָּה יָכוֹל לְהַתְּפַקֵּר
יוֹתֵר, וְהִיָּה נֶעֱשֶׂה רָשָׁע יוֹתֵר - "כִּי
צְדִיקִים יִלְכוּ בָּם, וּפְשָׁעִים יִפְשְׁלוּ בָּם" (הוֹשֵׁעַ
יד, י), כִּי "זָכָה, נֶעֱשֶׂה לוֹ סֵם חַיִּים. לֹא זָכָה,
נֶעֱשֶׂה לוֹ סֵם-מָוֶת" (יוֹמָא עב:).

וְעַל-כֵּן אִם הָיוּ מְגַלִּין לוֹ תּוֹרָה בְּמוֹת
שְׁחִיא, הִיָּה מִתְּפַקֵּר יוֹתֵר, כִּי הִיָּה
נֶעֱשֶׂה אֶצְלוֹ סֵם-מָוֶת חֲסוּשָׁלוֹם,
כִּי הוּא רְחוּק מִן הַתּוֹרָה. וְעַל-כֵּן צְרִיכִין
לְהַלְבִּישׁ לוֹ הַתּוֹרָה בְּצִרּוּפִים אַחֲרֵים.

וְכֵן בְּאֵמַת טַל בְּגַשְׁמִיּוֹת יֵשׁ בּוֹ גַּם כֵּן שְׁנֵי
פְחוֹת - טוֹב וְרַע, לְהַמִּית וּלְהַחִיּוֹת,
וְנֶעֱשֶׂה גַּם כֵּן מִהָאֲדִים הָעוֹלָם מִן הָאָרֶץ
וְכוּ'.

וְלִפִּי מַהוּת הָאָדָם שְׁמַנִּיעַ לוֹ מִהַתּוֹרָה
הַזֹּאת, כֵּן נֶעֱשֶׂה מְמִנָּה וְכוּ' - 'ט"ל
תּוֹרָה, אוֹ לְהַפְּךָ ל"ט מְלֹאכוֹת' וְכוּ'.
"וְצְדִיקִים יִלְכוּ בָּם" וְכוּ' (הוֹשֵׁעַ ד, י).

נב.

(ח"א קעא)

עַל-יְדֵי שֶׁנִּתְעוֹרֵר 'שֶׁכֵּל חֲדָשׁ' בְּעִבּוֹדַת-
הַשֵּׁם, מַה שֶּׁלֹּא הָיָה נוֹדֵעַ עַד
עַתָּה, עַל-יְדֵי-זֶה: "רַבִּים מֵיִשְׁנֵי אֲדַמַּת עָפָר
יִקִּיצוּ" (דְּנִיאל יב, ב).

אֵךְ: "אֵלֶּה לְחַיֵּי עוֹלָם, וְאֵלֶּה לְחַרְפוֹת
וּלְדָרְאוֹן עוֹלָם" (שם). כִּי "צְדִיקִים
יִלְכוּ בָּם" (הוֹשֵׁעַ יד, י) - שְׁעוֹבְדִין עִם זֶה הַשֶּׁכֵּל
אֵת הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ. "וּפּוֹשְׁעִים יִפְשְׁלוּ בָּם" -
שְׁאִינָם עוֹבְדִין בְּזָה אֵת הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, רַק
שְׁעַל-יְדֵי-זֶה הֵם מְבַזִּין וּמְחַרְפִּין אֵת הָעוֹלָם,
עַל שֶׁהֵם יוֹדְעִין מְזָה הַשֶּׁכֵּל הַחֲדָשׁ, וְהָעוֹלָם
אִינָם יוֹדְעִין מְזָה.

וְכִמּוֹ שֶׁשְׁמַעְתִּי: "לְחַרְפוֹת וּלְדָרְאוֹן
עוֹלָם" - הִינּוּ: לְחֶרֶף וּלְבַזוֹת הָעוֹלָם,
כִּי אִינָם מִשְׁתַּמְשִׁין עִם זֶה הַשֶּׁכֵּל הַחֲדָשׁ, רַק

יום הנפורים

"התלמיד-חכם גדול מפהן-גדול, כמו שפתוב:
'יקרה היא מפנינים'" (משלי ג, טו - הוריות יג.)

א.

(ח"א יג, ה)

כפי שכתבתי בפעם, הוא נפש החכם שנתפסה, בבחינת (משלי ג, טו): "יקרה היא מפנינים", כמו שדרשו רז"ל (סוטה ד: הוריות יג.): "מפהן גדול שנכנס לפני ולפנים" - כי מחמת שנפש החכם הוא יקר, הוא נתפסה לפני ולפנים, וכל הנפשות נעשין לבושין אצלה.

וזהו: "ואיננו" - כי יהיו כל העונות נכללין ב'אין', הינו: ב'אין-סוף', ששם העונות נתהפכין לזכיות על-ידי התשובה, שזהו בחינת 'ירידה תכלית העליה'.

וזה (הושע יד, ב): "שובה ישראל וכו', כי כשלת בעונך" - הינו: על-ידי ה'תשובה', יהיה נעשה מה'עברות' - בחינת 'מכשלה', שהוא ה'תורה', בחינת (ישעיה ג, ד): "והמכשלה הזאת תחת ירך", "אלו דברי-תורה, שאין אדם עומד עליהם אלא אם כן נכשל בהם" (שבת קכ. חגיגה יד. גיטין מג.).

ג.

(שיחות-הר"ן ג)

הפליג מאד בגדל מעלת התשובה. ואפלו בשנופלים מאד חסו-שלום, וכל אחד נפל למקום שנפל רחמנא-לצלך - אף-על-פי-כן אסור ליאש עצמו.

כי תשובה גבוהה למעלה מן התורה, על-כן אין שום יאוש בעולם! - כי אם יזכה, יהיו נעשין מעוונותיו ענין אחר לגמרי, וכמו שאמרו חז"ל (יומא פו:): "שנתהפכין העוונות לזכיות". ויש בענין זה סתרי נסתרות.

רק הכלל: שמכל הנפילות והירידות שבעולם רחמנא-לצלך, יכולים לחזור אליו יתברך בנקל, כי "לגדלתו אין חקר" (תהלים קמה, ג). והעקר שהכל תלוי בו: שלא יהיה מיאש עצמו מלצעק אל השם, ולהתחנן ולהתפלל אליו יתברך תמיד.

"ביום ההוא יבקש עון ישראל ואיננו" (ירמיה נ, ב)
"זדונות נעשין זכיות" (יומא פו:)

ב.

(ח"א כב, יא)

לעלות מדרגא לדרגא, צריך 'ירידה' תחלה, שהיא ה'מכשול'.

וזה (ירמיה נ, ב): "ביום ההוא יבקש עון ישראל ואיננו" - כי לעתיד יהיה פלו תשובה, ועל-ידי ה'תשובה' "זדונות נעשין זכיות" (יומא פו:), ויהיה נעשה מעברות ישראל תורה.

ועל-כן יבקשו אז העונות, כי יבקשו ויחפשו אז אחר עונות ישראל, איך לוקחין עוד איזה עון כדי לעשות ממנו תורה.

ד.

(ח"ב פג)

"זדונות נעשין פזביות" (יומא פז:ז) - שעל-
 ידי ה'בושה' ו'שפיכות דמים' -
 השכינה מכסה דמהון באהבה, ונתהפכין
 ה'זדונות' ל'זביות', ונתעלו הנשמות
 הנפולות, שהן בחינת 'פשעים' - כי נתעלון
 ונתהפכין ל'זביות' על-ידי 'פסוי דם'
 באהבה'.

ה'לשון של זהורית' מלבין עוונותיהן (יומא פ"ו מ"ח)
 "אם יאדימו כחולע בצמר יהיו" (ישעיה א, יח)

ה.

(ח"א כט, ד"ה בסוף)

על-שם זה נקרא ברית: "זהר הרקיע"
 (דניאל יב, ג; תקוני-זהר א.). כי 'קדם'
 התקון' - אזי ה'רקיע' הוא בבחינת (איוב כ,
 כז): "יגלו שמים עונו". ו'אחר התקון' - אזי
 'מזהיר' ומטהר את ה'רקיע', בבחינת (שבת
 פ"ט מ"ג; יומא פ"ו מ"ח): "לשון של זהורית"
 שהוא מלבין עוונותיהן של שם"ה לאוין,
 בבחינת (ישעיה א, יח): "אם יאדימו כחולע
 בצמר יהיו", ומשפיע לבנונית בהדמים של
 שם"ה גידון, בבחינת (קהלת ט, ח): "בכל עת
 יהיו בגדיה לבנים".

ועל-כן על-ידי 'שבעה גלדי עינא' (תקוני-
 זהר יג; קכח.), מתקנין בחינת (שופטים
 טז, יט): "שבע מחלפות ראשו", שהם
 ה'שערות', בבחינת (דניאל ז, ט): "ושער ראשה
 כעמר נקי", בבחינת "לשון של זהורית",
 שהוא מלבין האדמימות של השם"ה גידון,
 בבחינת: "אם יאדימו כחולע בצמר יהיו".

וזוה בחינת (תהלים קיח, ה): "מן המצר
 קראתי יה", אותיות 'צמ"ר' (טעמי-
 המצות להאריז"ל, פ'רשת קדושים).

"ויאמר ה' סלחתי בדברך" (במדבר יד, כ)

ו.

(ח"א קעז)

"ויאמר יי' סלחתי בדברך" (במדבר יד, כ)
 - ראשי-תבות: 'פוס"י'.

"בדברך" - 'דב"ר' - ראשי-תבות:
 "ד'שנת בשמן ראשי" (תהלים
 כג, ה).

כי יש צדיקים אמתיים, שיש להם כח
 כפשוטין יין לפעמים, למחל עוונות
 על-ידי-זה. כי אמרו רז"ל (יומא עז:ז): "יין, זכה
 נעשה ראש". וכשנעשה ראש' שהוא
 בחינת 'מחין', על-ידי-זה הוא יכול לכפר
 עוונות, כמו שפ'תוב (משלי טז, יד): "ואיש הקם
 יכפרנה".

וזוהו: "ויאמר ה' סלחתי בדברך" - כי
 "דב"ר" הוא ראשי-תבות: "ד'שנת
 בשמן ראשי", שהיא בחינת 'שלמות'
 המחין, בחינת (שמות ל, כה): "שמן משחת
 קדש", בחינת (תהלים קלג, ב): "בשמן הטוב
 על הראש".

וזוהו: "ויאמר יי' סלחתי בדברך" - שהוא
 ראשי-תבות: 'פוס"י' פנ"ל.

וזוהו: "סלחתי בדברך" - שהסליחה
 כד'ב'ר' דיקא. כפי בחינת "ד'שנת
 בשמן ראשי" שאתה זוכה, הינו: כפי
 ה'מחין' שזוכה הצדיקהאמת על-ידי
 'שתיית היין', כמו כן זוכה ל'סליחות'

עוונות. פי עקר ה'סליחה' - על-ידי
החכמה והמחין הקדושים שמקבל,
בבחינת: "ואיש חכם יכפרנה" וכו'.

[לקוטי-הלכות, יום-הכפורים א, א: וכן שמעתי
סגנון פרוש זה בענין אחר, על-פי "סלחתי בדברך": "כפי
הדבור בן הסליחה" - מפי רבנו ז"ל (אולי הפונה לתורה קעז
הנ"ל)].

ז.

(ח"ב סו)

בשנתרצה הקדוש-ברוך-הוא לישראל
ביום-הכפורים ואמר:

"סלחתי בדברך" (במדבר יד, כ), אזי כביכול
נגדל "שמו יתברך המשתף בשמנו" (ירושלמי
תענית פ"ב). ואחר המחילה והסליחה שנעשה
ביום-הכפורים, נגדל שם ה'.

ועל-כן נצטוו תכה אחר יום-הכפורים
על 'שבת' כנ"ל, כי "שבת שמא
דקדשא-ברוך-הוא" (זמר יתרו פח:).

[לקוטי-עצות, מועדי ה' יום-כפור ד: על-ידי
שביום-כפור נתרצה השם-יתברך לישראל וסולח
להם עונותיהם, על-ידי-זזה ממילא הם נצולים מפל
הענשים ומפל הגזרות, שעל-ידי-זזה עקר הגדלת שמו
יתברך].

"בעצם היום הזה, תענו את נפשתיכם"
(ויקרא כג, טז; טז, טז)
"ולו אחד בהם, זה יום הכפורים"
(תהלים קלט, טז; תנא-דבי-אליהו רבה פ"א)
"אחת בשנה" (שמות ל, י; ויקרא טז, לד)

ח.

(ח"א קעט)

כנגד כל מיני 'מחלקת', בגשמיות
וברוחניות, שאינו יכול להתפלל או
לעשות בעבודת-השם - צריך 'תענית'.

פי בבחינת ה'מחלקת' - הוא רצון אחר,
שעומדים עליו לבטל רצונו - וסגלת
ה'תענית' איתא בזהר (אחרי סח: על ויקרא כג, כט);
טז, כט): "בעצם היום הזה, תענו את
נפשתיכם" - "שמעלת התענית, לאכנעא
לבא לאדבקא רעותא דלבא לקדשא-ברוך-
הוא" - שעל-ידי ה'תענית', נכנע ונחלש
הלב, ונתבטל כל הרצונות האחרים שלו,
מפני רצון הקדוש-ברוך-הוא.

ועל-כן על-ידי-זזה נתבטל ה'מחלקת',
שהוא בבחינת "רצונות אחרים
שלא כרצונו" (עיין אבות פ"ב מ"ד).

"ולו אחד בהם" (תהלים קלט, טז), "זה יום
הכפורים" (תנא-דבי-אליהו רבה פ"א),
שהוא תענית שמחיה כל הימים. פי 'יום-
הכפורים' הוא כללות כל הימים, ועליו
נאמר: "בעצם היום הזה, תענו את
נפשתיכם" - הינו הרצונות כנ"ל - פי 'נפש'
הוא בבחינת 'רצון'.

וזזה: "בעצם היום הזה" - על-ידי פנימיות
ה'עצמיות' של היום שהוא כלול
מכל הימים - "תענו".

ועל-ידי ה'תענית' - נבנה קומת וחיות
ה'שמחה'. פי מעלת ה'תענית':
שמעורר ומחיה מתים - הינו: הימים
שעברו בחשך, ואין להם שום חיות וכו'. פי
כל יום הוא בריאה, ויש לו חיות עצמו מלבד
השפע, והוא מוצץ גם חיותו העצמי של
היום, עד שנשארו הימים הכלו פגרים מתים
וכו'. ועל-ידי ה'תענית', הוא מעורר ומחיה
הימים הכלו וכו' (עיין בפנים ובח"א סב).

[לקוטי-עצות, מועדי ה' יום-כפור א: 'יום-כפור'
הוא כלליות כל הימים, והוא מחיה כל הימים, והוא
מכניע הלב לדבק כל הרצונות להשם-יתברך לבד. ועל-

ידייזה נתבטל כל מיני 'מחלוקות' בגשמיות ורוחניות, ונעשה 'שלום', ועל-ידייזה נמשך ששון ושמחה.

"וביום צום כפור יחתמון" (מוסף ל'מים-נוראים)

ט.

(ח"ב ה, יד)

ב'יום-כפור' הוא גמר תקון ה'חותם דקדשה', בבחינת (מוסף ל'מים-נוראים): "וביום צום כפור יחתמון" - שהיא בחינת 'תקון הברית', תקון 'התנוצצות המחין', בחינת 'תפלין' - הפך 'חותם דסטרא-אחרא'.

שב'עשרת-ימי-תשובה' נעשה בחינת 'תקון התפלין', וב'יום-הכפורים' אז הוא גמר תקונם - כי אז נגמר גמר תקון 'חותם דקדשה'.

"סלח נא לעון העם הזה" (במדבר יד, יט)

י.

(ח"ב ז, יא)

כפי ה'סלח נא' שפועלין ביום-הכפורים, שעל-ידייזה נתתקן פגם 'חרבן-הבית' - פן זוכין לקדשת הנפה, בחינת 'הנפת הבית-המקדש'.

כי משה-רבנו בקש (במדבר יד, יט): "סלח נא" - "על חטא המרגלים שגרמו חרבן בית-המקדש" (תענית כט. סוטה לה. סנהדרין קד:).

ובזמן שבית-המקדש היה קיים - היינו נקיים מעוונות, כי "תמיד של שחר

היה מכפר על עברות של לילה, ותמיד של בין-הערבים היה מכפר על עברות של יום" (רש"י ישעיה א, כא).

כי ישראל עם קדוש, לפי גדל רוחניותם ודקותם, אין יכולין לשא עליהם המשא של עון אפלו יום אחד. על-כן אנו צריכין ה'בית-המקדש' שיכפר עלינו בכל יום.

ומעת אשר הרב בית-מקדשנו - אין אנו יכולים לנקות עצמנו מן העוונות, כי אין מי שיכפר בעדנו.

ומשה-רבנו עליו-השלום שידע כל זאת - על-כן מסר נפשו על

ישראל, ובקש (במדבר שם): "סלח נא לעון העם הזה" וכו' - כי ידע: שבזה החטא, תלוי חרבן-הבית.

ובשזכה לפעל בקשתו - מזה נעשה בחינת 'הנפת-הבית', בחינת 'הנפה' - הפך 'חרבן-הבית'.

וכן כל אחד כפי מה שזוכה לפעל בקשת "סלח נא" ב'יום-הכפורים', שעל-ידייזה נתתקן פגם 'חרבן-הבית' - פמו-כן נעשה בחינת 'הנפת-הבית', בחינת 'הנפה'.

[לקוטי-הלכות, ראש-חדש ז, יא: עקר המשכת הנס והישועה של הנפה בכל דור, הוא על-ידי קדשת ראש-השנה ויום-כפור, כמו שכתב אדמו"ר ז"ל. הינו: על-ידי הפשרים השבים בתשובה על 'פגם אמונת-הכמים' - שעל-ידייזה נתרבין ספרים קדושים הרבה, שזה התקון נעשה בראש-השנה ונגמר ביום-כפור (עין בפנים)].

[לקוטי-הלכות, הנפה ג, ג: שמעתי: ששמונת ימי הנפה, הם פגגד שמונה הזאות של הפהר-גדול ביום-הכפורים].

[עלים-לתרופה, ערב יום-כפור תקצ"ג: מלך מוחל וסולח, יזכנו לפעל בקשת "סלח נא", ביום-הכפורים הקדוש והנורא הזה, הבא עלינו לטובה, עד שנזכר

ל'חנכה' טוב, ל'חנפת הבית המקדש' שיבנה במהרה בימינו.

ולעת-עתה נזכה לחגף ה"בית המקדש מעט" (יחזקאל יא, טז) שאנו עוסקין בבנינו, שנוצפה שיגמר בשנה הזאת לטובה בשלמות, ולהתפלל בו בראש-השנה הקדוש הסמוך מאד מאד הבא עלינו.

כי השנה פורחת מאד, ובקרוב יגיע ראש-השנה של שנה הבאה לטובה. מי יתן שנוצפה בשנה הזאת להמשיך עלינו קדשת ראש-השנה העבר והבא, ונזכה לשפך לבנו כמים נוכח פני השם בכל יום, בפרט ביום הגדול והנורא הזה הוא יום-הכפורים הקדוש הזה הבא עלינו לטובה, ונזכה לחתימה טובה לנצח.

מכתבך קבלתי בתחלת הלילה הזאת, ובודאי לא עלה על דעתי לכתב לך עתה דברים אלה. אך מאת ה' היתה, שנוסע מוסר כתב זה עתה בעת חפזון כזה, אשר מלאכים יחפזון וכו', ומחמת הטרדא עתה לא רציתי לכתב, אך נזכרתי אולי זה שיך לקבלת יום-הכפורים הקדוש הבא עלינו לטובה.

ועתה אני רואה זאת בעיני, כי הזמין לי השם-יתברך להזכירך מענין בקשת "סלח נא" כדי לזכות ל'חנכה', ובודאי פדאי וכדאי לכתב עתה דבר נפלא ונורא כזה, שזכינו בחסדיו הנפלאים שנתגלה בימינו סוד כמוס ונעלם ונסתר כזה, שפקמה וכמה עולמות קדושים עליונים לא ידעו מזה, ובימינו בימינו נתגלה סוד חדוש כזה.

ומלבד נעימות קדשת התגלות חדש כזה, הוא נצרך לנו מאד מאד לכל אחד ואחד, בפרט עתה בעת הזאת בערב יום-הכפורים, שאנו צריכים לזכר זאת היטב, לבקש מהשם-יתברך הרבה הרבה "סלח נא" וכו', עד שנוצפה ל'חנכה' טוב, להמשיך עלינו 'הארת בן ותלמיד', שנוצפה כל אחד לידע בכל מקום שהוא, בכל מקום שהוא, בכל עת ורגע, כי השם אתו ועמו וקרוב אליו מאד מאד, כי "מלא כל הארץ כבודו" (ישעיה ג, א).

ויתר מזה תעין או תזכר מעצמך מה שכתוב שם, ואם יש לך פנאי, טוב שתאמר סמוך ליום-הכפורים, או ביום-הכפורים בעצמו, התפלה של התורה הנוראה הזאת וכו'.

ואי-אפשר להאריך עתה בזה, ועוד חזון למועד אם-ירצה-השם לאחר יום-הכפורים הבא עלינו לטובה. והכל פדאי לטרח בערב יום-כפור, כדי שיצמח מזה לכתב לך עתה מענין ה"סלח נא" וכו' הנ"ל, ואם נכפל ונאמר אשרינו וכו' אלפים ורבי-רבבות פעמים על-זה לבד, לא יספיק.

ועלים-לתרופה, ד' ויצא תקצ"ו: וימי חנכה מממששין ובאין, ובודאי נעשה בכל שנה ושנה ענין 'חנפת-הבית' שגלה אדוננו מורנו ורבינו ז"ל: "שכפי הסלח נא של יום-הכפורים" וכו' - כי הלא סוף כל סוף, בודאי יבנה בית-המקדש במהרה בימינו, וכל בנינו יהיה על-ידי בחינת הנ"ל, וכל שנה ושנה נבנה מעט מעט, עד שיהיה נשלם מהרה.

ועל-כן בכל שנה ושנה, צריך שיהיה לכל אחד מישראל חלק ב'חנפת-הבית', וזה זוכה כפי ה"סלח נא" של יום-כפור. וגם עתה עדין צריכין להתפלל: "שיתקבל הסלח נא של יום-כפור" - כי בכל יום צריכין לשוב להשם-יתברך, שזהו בחינת 'קדשת יום-כפור' שממשיכין בכל השנה בלה. וכמו כן זוכין ל'חנפת-הבית', שהוא בחינת 'הארת בן ותלמיד', להודיע לדררי-מעלה ולדררי-מטה, גדלתו ומלכותו יתברך וכו'.

"מחיתי כעב פשעיך וכענן חטאתיך" (ישעיה מד, כב)

יא.

(ח"ב ה, ו)

ה'עוון', הוא בחינת 'ענן' שמהשיך 'אור השמש' שעל-ידיה הרפואה.

וזה בחינת ה'חולאת' - כי עקר ה'חולאת' באה מ'עוונות'.

ועל-ידי ה'תפלה' - נתכפרין ה'עוונות', כי היא במקום 'קררן'.

וכשנתכפרין ה'עוונות' - זה בחינת ש'העננים' פלים והולכים,

בבחינת (ישעיה מד, כב): "מחיתי כעב פשעיך וכענן חטאתיך" וכו'.

ואזי הוא בחינת 'זריחת השמש', שמשם ה'רפואה'.

ל'קוטי-הלכות, חל-המועד ד, ה: 'עשרת-ימי' תשובה, הם כנגד 'עשרה מדרגות של נבואה' שממשיכין אז מראש-השנה עד יום כפור, שאז הוא 'קבלת-התורה', כי הוא יום שנתנו בו לוחות שניות, שעל-ידי-זה זוכין ל'עשרה מיני נגינה'.

וכן מבאר בהאלף-בית החדש (ספר-המדות, תשובה א), וזה לשונו: "יום שהאדם עושה תשובה, הוא למעלה מהזמן, ומעלה כל הימים למעלה מהזמן, וכן יום-הכפורים הוא למעלה מהזמן". נמצא מבאר: ש'תשובה' הוא 'למעלה מהזמן'.

"ולא ארע קרי לכהן גדול ביום הכפורים"
(אבות פ"ה מ"ה)

י.ד.

(ח"ב קיז)

מה שמבלבל את האדם בשנכנס לקדשה גבוהה, בגון פשמתקרב לצדיק-האמת וכיוצא, אזי דיקא יקרה לו מקרה בלתי טהור חס-ושלום. כבר מבאר מזה במקום-אחר (ח"א עב).

ובאמת אדרבא: מחמת שנתקרב לקדשה גבוה מאד, מחמת זה נזדמן לו, ואין לו להתרעם כלל על-זה, כי אדרבא מחמת זה נתגרה בו היצר-הרע.

ועל-כן חשבו רז"ל לנס גדול (אבות פ"ה מ"ה): "מה שלא ארע קרי לכהן-גדול ביום-הכפורים" - פי מחמת שנכנס הפה-הגדול ביום-הכפורים לקדשה גבוה כזו לפני ולפנים - היה בודאי עליו קטרוגים והתגרות הרבה, שמשם נמשך היצר-הרע. על-כן נחשב לנס, מה שנצול הפה-הגדול ממקרה ביום-הכפורים.

ועתה ראה והבן: איך יבלבל את האדם ענין הנ"ל - וכי יש לו להתרעם על שלא היה לו נס כמו לכהן-הגדול ביום-הכפורים!?

ואז ביום-הכפורים העננים כלים, שהם העונות שנמשכו מזהמת-הנפש, כי אז הוא מחילת עונות, בחינת (שעיה מד, כב): "מחיתי כעב פשעיו וכענן חטאתיו" וכו'.

ועל-כן אחר יום-הכפורים זוכין לספות, שהם בחינת "ענני כבוד הקדושים" (ספ"א:), בחינת (שמות טז, י): "וכבוד ה' נראה בענן" - כי נתהפך מעננים הנ"ל, שהם כל מיני חשך שהחשיכו את אור הקדשה ומנעו מלהתפלל, בבחינת (איכה ג, מד): "סכותה בענן לך" וכו' - נתהפך ונעשה סכות, בחינת "ענני כבוד" וכו'.

[לקוטי-הלכות, ספ"ה, ג: על-כן "מתחילין לעסק בספ"ה תכף אחר יום-הכפורים" (שלח-ערוך ארז-חיים תרכ"ה) - כי אז נתבטלין וכלין ה'עננים של הסטרא-אחרא, שהם בחינת 'עונות'.

ואז תכף "כשזה נופל, זה קם" (רש"י גראשית כה, כג) - הינו: על-ידי שנתבטלין וכלין כל ה'עננים של הסטרא-אחרא, על-ידי-זה נתגלין בחינת ה'ענני כבוד', בחינת (שמות טז, י): "וכבוד ה' נראה בענן", שהם בחינת דפנות הספ"ה שבאין על-ידי תקון מחצות המחין, שעל ידם זוכין לבחינת: "וכבוד ה' נראה בענן", בחינת "ענני כבוד".

- אימת יום הכפורים -

י.ב.

(ח"ב מז)

הצדיק-האמת, יש לו 'אימה גדולה' כשאומר תורה, יותר מאימת ראש-השנה ויום-הכפורים.

- יום הכפורים הוא למעלה מהזמן -

י.ג.

(ח"ב עט)

'תשובה', ובחינת 'למעלה מהזמן', דהינו בטול הזמנים - הם בחינה אחת. ועל-ידי-זה זוכין לשמע ה'קול דקדשה', ולהכניע ה'קול דסטרא-אחרא'.

"סכה" (זהר פנחס ריד: פריעץ-חיים, חג הסוכות פ"א).
וזו נעשה על-ידי בחינת "נער ישראל",
בחינת "נער בוכה" כנ"ל.

ולקוטי-הלכות, יום-הכפורים ב, בג (על-פי לקוטי מוהר"ב ח"ב ה, 'תקעו אמונה'): להבין הענין יותר, איך על-ידי בחינת "נער בוכה" בראש-השנה וביום-כפור, נעשה בחינה זו, שיהיו נמשכין המוחין שבראש' אל ה'ששה קצוות, ומשם יהיו נמשכין אל האתרוג?
 !

אך באמת: כל הענין מבאר היטב במאמר תקעו ב' הנ"ל (ח"ב ה), כי זה הענין של האתרוג נאמר בסמוך מיד אחר מאמר 'תקעו הנ"ל, שנאמר בראש-השנה, ותכף אחר יום-הכפורים, ואז לא היה אתרוגים מצויים באותו השנה - אז אמר רבנו ז"ל ענין הנ"ל של האתרוג: "שלפי הימים-נוראים שיהיה לנו, ראוי שיהיה לנו אתרוג נאה" - כי אז בכו הרבה באותן הימים-נוראים וכו'.

כי מבאר במאמר הנ"ל (ח"ב ה): "שצריכין להשליך כל מיני חכמות, לא מבעיא חכמות של שטות של סתם בגי-אדם, אלא אפלו חכמות גמורות, אפלו מי שיש לו מח גדול באמת, כשמגיע לאיזה עבודה - הוא צריך להשליך כל החכמות, ולעסק בעבודתו יתברך בפשיטות".

וזו בחינת 'ראש-השנה ויום-כפור', שאז ישראל הם בבחינת "נער בוכה", ועל-ידי-זה זוכין לאתרוג נאה, כנ"ל.

כי כל אחד כשזוכה לאיזה שכל, אפלו לשכל וחקמה דקדושה, ועקר השכל על-ידי שמעלה לחות ושמנונית הגוף אל המוח שבראש, שזה בחינת מה שנאמר שם קדם במאמר הנ"ל: שצריכין להעלות מבחינת "החתים בשרו" לבחינת 'חותם-דקדושה', בחינת 'תפלין מחיך', עין-שם.

וכשמעלה לחות ושמנונית הגוף אל הדעת, ונתרבה מחו ודעתו - אזי צריך שלא לעמד ולסמוך על דעתו לבד, כי על-ידי הדעת והחכמות של אדם, יכול לפל בטעותים גדולים חס-ושלום, ויוכל על-ידי חכמתו, להטות לגמרי חס-ושלום מדרך-השם, כי אסור לסמוך על דעתו וחקמתו לבד, כמבאר בדברי רבנו ז"ל כמה פעמים.

רק עקר השלמות הוא: כל מה שנתרבה ונתוסף דעתו, ומפיר ביותר בגדלת השם-יתברך, שיראה להמשיך הדעת אל הלב בבחינת (דברים ה, ט): "וידעת היום והשבת אל לבבך" - שצריכין להמשיך הדעת אל הלב וכו'.

הינו: כשזוכה לאיזה דעת - ומשיך הדעת אל הלב, ויסתכל היטב בעצמו, אם מעשיו עולים יפה כפי חכמתו,

"והנה נער בכה, ותחמל עליו" (שמות ב, ו)
- האתרוג והסכה, הם כפי הבניה בימים-נוראים -

טו.

(שיחות-ה'ר"ן פז)

לפי בחינת הימים-נוראים, ראוי שיהיה לנו אתרוג נאה.

כי אמרי אנשי: "כל נער יש לו אשה נאה!" - וה'אתרוג' הוא בחינת 'אשה', כמו שכתוב בזהר (תקוני-זהר כט. נו): ש'אתרוג' הוא בחינת (שיר-השירים ד, ז): **"כלך יפה רעיתי ומום אין בך".**

וב'ימים-נוראים', 'ישראל' הם בבחינת 'נער', כי אזי הם בבחינת: "והנה נער בכה" (שמות ב, ו). מיד: "ותחמל עליו" (שם), כמו שכתוב בתקונים (תקוני-זהר כו): **ועל-כן ראוי שיהיה לישראל אתרוג נאה'.**

ומי שבוכה ביותר, ונכנס ביותר בבחינת "נער בוכה" - ראוי שיהיה לו 'אתרוג נאה' ביותר וכו' וכו'.

ובקדשה - זה בחינת שנמשכין 'שרשי הדעת' אל ה'אתרוג' ועין בכונות (שער-הפניות, סכה ה) 'סוד אתרוג ולולב, עין-שם.

נמצא: ש'עקר הארת האתרוג' בחינת 'מלכות' (זהר פנחס רנו) - על-ידי שנתרבין ומאירין בחינת ה'מוחין שבוי"ו קצוות, על-ידי שנמשך אליהם הארת המוחין שבראש' וכו' וכו'. (עין בפנים).

וזו בחינת 'סכה', 'כי נער ישראל ואהבהו' (הושע יא, א). 'אהבה' זה בחינת 'מין', בחינת "חבוק יד ימין", בחינת

עם גופו כפי דעתו, ואם מעשיו עולים יפה כפי דעתו וחקמתו על-כל-פנים.

ואז בראש-השנה ויום-כפור, שכל ישראל מתעוררים בתשובה, ואז נתעורר לבקיה על-ידי-זה, כי כל אחד רואה בעצמו איך מעשיו אינם עולים יפה כפי חקמתו - שיועד שהשם-יתברך "מלא כל הארץ כבודו", ואף-על-פי-כן נטה מרצונו יתברך, ומכל שכן מי שפגם או חטא חס-ושלום.

וזה בחינת "נער בכה" - דהינו: שמסלקים כל החכמות, ומסתכלים רק על המעשים, אם עבודתו היתה פראוי בשנה זו כפי חקמתו ודעתו על-כל-פנים. ועל-ידי-זה נתעורר לבו לבקיה גדולה' - כי רואה כמה רחוקים מעשיו אפלו מחקמתו ודעתו הקטנה.

וזה שכתב רבנו ז"ל: "שעל-ידי בחינת נער בכה, זוכה לאתרוג נאה", כנ"ל - כי על-ידי "נער בכה", שזה בחינת שממשיך הדעת אל הלב והגוף, להשתדל שיהיו "מעשיו מרבים מחקמתו", כנ"ל, על-ידי זה עקר התגלות מלכותו יתברך, שזהו בחינת הדור האתרוג, שהוא בחינת מלכות.

וזה בחינת "שממשיכין שרשי הדעת אל הששה קצוות, דהינו אל הגוף, ומשם נמשך הדור האתרוג" - הינו כנ"ל, שממשיכין עקר הדעת אל הגוף, להשתדל לעשות מעשים טובים בלי חכמות כנ"ל, ועל-ידי-זה עקר התגלות מלכותו יתברך, שהוא בחינת הדור האתרוג, כנ"ל.

- השעיר המשתלח -

טז.

(שיחות-הר"ן קנה)

אמר: איני יודע איך יכולים לעשות פדיון, כי אי-אפשר לעשות פדיון, בייאם כשיודעין איך היה נוהג הבהן-גדול עם השעיר המשתלח.

ואם לבו שלם עם השם - שיתבטלו כל תאוות וחסדות הגוף, כל מה שלב האדם חומד - כלם יתבטלו נגדו יתברך, ולא יהיה לו שום תאוה וחסדה כלל רק להשם-יתברך, כי כך יפה לו, כפי הדעת שזכה עכשיו להכיר בגדלתו יתברך.

וישתדל עכשיו, לעבד את השם במצות-מעשיות ועבודות-דקדושה, באפן שיהיו "מעשיו מרבין מחקמתו" (אבות פ"ג מ"ט מ"ז), כי "לא המדרש הוא העקר אלא המעשה" (שם פ"א מ"ז), וכמבאר לעיל במאמר הנ"ל: "שצריכין להשליך את כל החכמות, ולעבד השם-יתברך בפשיטות גמור".

נמצא, שכל מה שזוכה לדעת יותר ולהכיר יותר בגדלתו יתברך - הוא ממשיך בכל פעם הדעת אל הלב והגוף, להשתדל לעשות מעשים טובים ועבודות-דקדושה, כפי הדעת שזכה עכשיו. וכל מה שיש לו דעת יותר, עובד ביותר ועושה מעשים טובים ביותר בשביל השם-יתברך, בפשיטות גמור בלי שום חכמות.

ואינו נמשך אחר חקמתו, להיות נשאר עם החכמות לבד חס-ושלום, בלי עבודתו. רק עקר חקמתו הוא, להשליך החכמות.

דהינו: כל מה שזוכה ליותר חכמות, ומכיר ביותר אותו יתברך, הוא משתדל בכל פעם יותר, לעבד אותו יתברך בפשיטות בעבודות בלי חכמות, כי זה עקר עבודתו יתברך. ועל-כן הוא משליך בכל פעם את החכמות בשביל עבודתו יתברך.

נמצא: שממשיך את כל חקמתו אל הלב והגוף, דהינו אל עבודות ועשיות דקדושה, שזה העקר, כנ"ל, ומשם נמשך עקר יפי והדור האתרוג שהוא בחינת מלכות, כי עקר התגלות מלכותו יתברך הוא רק על-ידי מעשים טובים, על-ידי מצוות-מעשיות, כי מלכות הוא בחינת 'עשיה', כידוע בזהר (עין תקוני-זהר ג. כא.): "שמלכות מקננא בעשיה".

וזה עקר עבודתנו בראש-השנה וביום-הכפורים, שאז ישראל הם בבחינת "נער בכה" - דהינו: שמסלקין ומשליכין כל החכמות, רק ממשיכין הדעת אל הלב, ומסתכל כל אחד בעצמו אם לבו קשור לדעתו, דהינו: אם מתנהג בתאוות לבו וגופו כפי הדעת שלו.

כי כל אחד ואחד יודע מהשם-יתברך בכלל, ש"מלא כל הארץ כבודו", וצריך להסתכל בעצמו אם הוא מתנהג כך

– בשנה זו יהיה חלשות רחמנא-לצלך –

יז.

(שיחות-הר"ן קפו)

פַּעַם-אַחַת בַּעֲשַׂרְת־יְמֵי-תְשׁוּבָה אָמַר:
"שְׁבִשְׁנָה זוֹ יִהְיֶה חֲלָשׁוֹת
רַחֲמָנָא-לְצַלְךָ" (בשנת תקס"ז)!

וּכְשִׁיִּצֵּא מֵהַמְּרִחֵץ בְּעֶרְבַּ יוֹם-הַכַּפּוּרִים,
אָמַר: שֶׁהוּא מְמַשֵּׁשׁ בְּרֵאשׁוֹ שֶׁל
עֲצָמוֹ אִם הוּא חַי (היגו: מַחֲמַת הַפֶּחַד שֶׁרֹאָה
חֲלָשׁוֹת גְּדוּלוֹת רַחֲמָנָא-לְצַלְךָ!) – וְכֵן הָיָה, שֶׁבְּאוֹתָהּ
הַשָּׁנָה הָיָה חֲלָשׁוֹת גְּדוּלוֹת רַחֲמָנָא-לְצַלְךָ.

[יְמֵי-מוֹהַרְנ"ת ח"א טז: כִּי בְּאוֹתוֹ הָעֵת הָיוּ חֲלָשׁוֹת
מְצוּיֹת מְאֹד בְּסִבְבוֹתֵינוּ. וְכִבֵּר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל בֵּין כֶּסֶה
לְעֵשׂוֹר בְּשָׁנָה זֹאת (תקס"ז): "שֶׁהוֹלְכִים חֲלָשׁוֹת גְּדוּלוֹת
בְּעוֹלָם". וְכֵן בְּעֶרְבַּ יוֹם-הַכַּפּוּרִים כְּשִׁיִּצֵּא מֵהַמְּרִחֵץ, עֲנָה
וְאָמַר לְהָאִישׁ שֶׁהֵלֵךְ עִמּוֹ מֵהַמְּרִחֵץ לְבֵיתוֹ: "שֶׁהוּא אוֹחֵז
בְּרֵאשׁוֹ וּמְמַשֵּׁשׁ בּוֹ אִם הוּא חַי". כְּפִנְתּוֹ: שֶׁמְרַגֵּשׁ כָּל-
כֶּף צַעַר הָעוֹלָם מֵהַחֲלָשׁוֹת שֶׁנִּמְשָׁכּוּ בְּעוֹלָם רַחֲמָנָא-לְצַלְךָ,
עַד שֶׁאֵינּוּ יוֹדְעֵי אִם הוּא חַי.

וְכֵן הָיָה, שֶׁתַּכֵּף אַחַר יוֹם-הַכַּפּוּרִים בְּעֵת נְסִיעַתִּי
לְמֵאֵהֱלוֹב, רְאִיתִי בְּמִקְוֹמוֹת שֶׁעֲבַרְתִּי שָׁם: שֶׁהָיוּ מְטֹלִים
עַל עֵרֶשׁ דְּוֵי רַחֲמָנָא-לְצַלְךָ וְכו' וְכו'.

– הַמְּקוֹה שֶׁל עֶרְבַּ יוֹם-הַכַּפּוּרִים –

יח.

(שיחות-הר"ן רחץ)

פַּעַם-אַחַת בָּא לְפָנָיו בְּעֶרְבַּ יוֹם-
הַכַּפּוּרִים, אִישׁ אֶחָד מְאֻנָּשׁוֹ
שֶׁנֶּחְלַשׁ בְּאוֹתוֹ הַיָּמִים, וְסִפֵּר לְפָנָיו צִעְרוֹ
וְחֲלָשָׁתוֹ. וְעָמַד שָׁם עוֹד אֶחָד מֵאוֹתוֹ הָעִיר
שֶׁל זֶה הָאִישׁ הַנֶּ"ל שֶׁהָיָה אוֹהֵבוֹ, וְאָמַר לְפָנָיו
רַבֵּנוּ ז"ל: שֶׁהוֹלְאָתוֹ הַכְּבִידָה עָלָיו בְּשִׁבִיל
שֶׁהֵלֵךְ הַיּוֹם לְמִקְוֵה לְטַבֵּל!"

עָנָה רַבֵּנוּ ז"ל וְאָמַר: "לֵמָּה אַתֶּם תּוֹלִים
הַכְּבִידָת הַחוֹלְאָת בְּמִצְוֹת, טוֹב וְרָאוּי
יֹתֵר שֶׁתִּתְּלוּ בְּעִבְרוֹת!"

וְזָה הָיָה בְּעֶרְבַּ יוֹם-כַּפּוּר הַאֲחֵרוֹן שֶׁל קֹדֶם
הַסְּתַלְקוּתוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּאוֹמָאן.

– הַתּוֹרָה חוֹתֵם בְּתוֹךְ חוֹתֵם –
וְאָמַר קִצַּת מְאִיזָה סְלִיחָה שֶׁל יוֹם-כַּפּוּרִים

יט.

(חיי-מוהר"ן יג-נט)

וְזָכִינוּ אַחֲר־כֵּף בְּיוֹם שְׁנֵי (בַּעֲשַׂרְת־יְמֵי-תְשׁוּבָה
שְׁנַת תַּקַּס"ה) שֶׁגָּלָה לָנוּ אֵז הַתּוֹרָה
"חוֹתֵם בְּתוֹךְ חוֹתֵם" שֶׁבְּסִימָן כ"ב.

וְהַתּוֹרָה הַזֹּאת נֶאֱמָרָה פֶּתָאֵם – כִּי בְּתַחֲלָה
יֵשֵׁב וְדַבֵּר עִמָּנוּ כְּדֶרֶכּוֹ, וּמִקֵּדָם
צְוָה לְאִישׁ אֶחָד: לְהֵבִיא לוֹ שֶׁמֶן וּפְתִילָה
לְתַקֵּן לוֹ נֵר שֶׁל שֶׁמֶן-זֵית, וְהַדְּלִיק הַנֵּר.

וְאֵז סְמוּךְ לְהַחֲדִלְקָה, דִּבֵּר עִמָּנוּ בְּאִימָה
גְּדוּלָה, וּבְתוֹךְ-כֵּף צְוָה לְהֵבִיא לְפָנָיו
'סְלִיחָה' [סֵפֶר סְלִיחוֹת], וְהֵבִיאוּ לְפָנָיו וּפְתַחְתָּהּ,
וְאָמַר קִצַּת מְאִיזָה סְלִיחָה שֶׁל יוֹם-כַּפּוּרִים
וְכו'.

בְּתוֹךְ-כֵּף הַתְּחִיל לְדַבֵּר "מֵהֵנּוּ עֵדָן
וְהִגִּיהֶנּוּ שֶׁהֵם בְּזֵה הָעוֹלָם" וְכו'
(נִמְצָא בְּתוֹרָה הַנֶּ"ל), וְנִכְנַס מֵעַנְיָן לְעַנְיָן, עַד
שֶׁגָּמַר כָּל הַתּוֹרָה "חוֹתֵם בְּתוֹךְ חוֹתֵם" הַנֶּ"ל
וְכו'.

המעשה שספר רבנו ז"ל
בערב יום-פפור אחר הפפורות

נ.

(תי-מוהר"ן צה)

בערב יום-פפור אחר הפפורות, ספר רבנו
ז"ל מעשה: שראה שהלך ביער
אחד, והיער היה גדול בלי קץ וסוף, ורצה
לשוב אל עקבו, ובא אליו אחד ואמר לו:
שבזה היער אי-אפשר לבוא לסופו וקצו, כי
היער הזה הוא בלי קץ וסוף, וכל הכלים
שבעולם בלם נעשו מזה היער, והראה לו
דרך איך שיצא מזה היער.

אחר-כך בא לנהר אחד, ורצה להגיע
לסוף הנהר, ובא אליו שוב אחד,
ואמר לו גם-כן: שבזה הנהר אי-אפשר לבוא
לסופו, כי זה הנהר אין לו קצה וסוף, וכל
בני-העולם שותין מאלו המים של זה הנהר.
והראה לו גם-כן דרך וכו'.

אחר-כך בא אל רחם אחת שהיתה
עומדת על אותו הנהר, ובא
אליו גם-כן אחד ואמר לו: שזאת הרחם
טוחנת טחינה על כל העולם בלו.

ואחר-כך חזר ובא אל היער הנ"ל, וראה
שם נפח אחד שקורין
'קאויל', שישב שם ביער ועשה מלאכתו.
ואמרו לו: שזה הנפח עושה כלים בשביל
כל העולם בלו. - והדברים סתומים מאד.

ואמר אז: שהעולם מספרין מעשה, ואני
ראיתי מעשה. - השם-יתברך יזבנו
להבין דבריו הקדושים הנוראים.

- בכל יום-פפור מקריבין אחד לקרבן -

נא.

(תי-מוהר"ן פד, בהשמטות)

וארא בחלום: שהיה יום-הפפורים. וזה
היה פשוט אצלי: שבכל יום-פפור
מקריבין אחד לקרבן, שהפחה-הגדול
מקריב אותו (ראה תוספות מנחות קי.). ובקשו
אחד לקרבן, ונתרציתי אני להיות לקרבן.
ואמרו לי: שאכתב על-עצמי זה בכתב,
והיבתי על-עצמי זה בכתב.

אחר-כך פשרצו להקריב, חזרתי בי,
והייתי רוצה להתחבא. אך
ראיתי: שכל ההמון סביבי, ואיך אפשר
להתחבא. ורציתי לצאת מן העיר. והייתי
יוצא והולך מן העיר, ובתוך יציאתי, חזרתי
ובאתי לתוך העיר. והנה אני מסתכל:
שחזרתי ובאתי לתוך העיר. והייתי רוצה
להתחבא בין פאלק מאסקוויטער [אנשי
מוסקבה]. וחשבתי: שאם יבואו כל העולם
ויבקשו מהם שיתנו אותי, בודאי ימסרו אותי
לידם.

ונמצא אחד שנתרצה להיות קרבן
במקומי, אך אי-על-פי-כן
מתירא על להבא. ולא נכתב בסדר, גם חסר
הסיום.

וכפי ששמענו: היה זה שנתרצה להיות
קרבן במקומו, הרב מבארדיטשוב
ז"ל, כי נסתלק אז (כ"ד תשרי תק"ע). וזה
שאמר: "מתירא אני על להבא!" כי גם הוא
נסתלק בשנה האחרת, אחר פטירת הרב
מבארדיטשוב ז"ל (י"ח תשרי תקע"א).

– הבעלי-תפלות ביום-הכפורים –

כב.

(חיי-מוהר"ן קיד)

וַיְהִי הַיּוֹם, הַתּוֹפֵל אֶחָד נְעִילָה לְפָנָי
הַעֲמוּד בְּיוֹם-כְּפוּר שָׁלֵא בְרָצוֹן רַבְנוּ
ז"ל (בְּזֵלֵאֲטִיפְאֵלִיעַ שְׁנַת תַּקַּס"א), וְנִשְׁתַּקַּל מְלוּלוֹ
בְּאִמְצַע הַתּוֹפֵלָה, וְלֹא הָיָה יָכוֹל לִפְתּוֹחַ פִּי
בְּשׁוּם אֶפֶן, עַד שֶׁהִכְרַח לְהַסְתַּלֵּק בְּחֶרֶף
גְּדוּלָה. וְעָמַד אַחַר תַּחֲתוֹ.

וְאַחֲרֵיכֵן בְּמוֹצָאֵי יוֹם-הַכְּפוּרִים, אָמַר
רַבְנוּ ז"ל דְּבָרֵי צַחוּת נָאֵה
פְּדָרְפוּ, עַל עֲנִין הַבְּעַל־תּוֹפֵלָה שֶׁל אוֹתוֹ
יוֹם-כְּפוּר: שֶׁהוּא "מְטַבֵּעַ שֶׁל אַבְרָהָם אֲבִינוּ,
זָקֵן וְזָקֵנָה מְצַד אֶחָד, בְּחֹר וּבְתוֹלָה מְצַד
אֶחָד" (בְּבֵא-קַמָּא צ:).

כִּי בַתְּחִלָּה הַתּוֹפֵל חוֹתְנוֹ שֶׁל הַבַּעַל נְעִילָה
הַנ"ל, וְאַחֲרֵיכֵן חֹתְנוֹ הַנ"ל, וְשֵׁנִיָּהֶם
הַתּוֹפֵלֹו בְּשִׁבִיל נְשׁוּתֵיהֶם, כִּדִּי לְהַתְּפַד
בְּעֵינֵיהֶם וְכוּ'.

וְאָמַר אַז: שֶׁהוּא הָיָה רוֹצֵה לְעַסֵּק אֶז
בַּתּוֹפֵלָתוֹ אוֹדוֹת ה'פְּרִיפִינְאֵצִיעַ' (מח)
שֶׁהָאֲדוּנִים לְקַחוּ הַמְזִיגָה מִיַּד הַמוֹכְסֵינִים), וְאִם אַתֶּם
יּוֹדְעִים אִיךָ הַסְּמ"ךְ מ"ם עוֹמֵד פִּנְגֵּד דְּבָר
שֶׁבְּקֻדְשָׁהּ, וְאִיךָ הוּא מִתְּגַבֵּר לְמַנַּע וּלְבַלְבֵּל,
וְבֵא זֶה וְעָמַד לְהַתּוֹפֵל, וְדַחֲתִי אוֹתוֹ.

וּמִחֲמַת-זֶה הַתְּרַעַם עַל רַבְנוּ ז"ל, הָאִישׁ
הַזֶּה הַנ"ל, וְהֵלֵךְ וְנָסַע
לְקַהֲלַת קֹדֶשׁ שְׁפֵאלִיעַ, וְהִלְשִׁין עַל רַבְנוּ ז"ל
וְכוּ' וְכוּ'.

– הַנְּגוּן שֶׁל "וְנִתְּנָה תַּקֻּף" –

כג.

(חיי-מוהר"ן תסו)

לִיל שַׁבַּת-חֲזוֹן תַּקַּס"ט, שִׁסְפְּרוּ לְפָנָי
מִגְדֵּל הַצָּרוֹת וּמִמִּיתוֹת מְשֻׁנוֹת שְׁמַתוֹ
בְּנִי-אָדָם בְּאוֹסְטְרָהָא רַחֲמָנָא-לְצֻלָּן בְּשַׁעַת
הַשְּׂרָפָה שֶׁהִיָּתָה שָׁם בְּעֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ
הָעֶבֶר.

אָמַר: לֹא אֶחָד שֶׁסּוֹבֵל צָרוֹת קְשׁוֹת עַל-
יְדֵי הַנְּגוּן. הֵינּוּ הַנְּגוּן שֶׁמְסִימִין
בְּסוּף "וְנִתְּנָה תַּקֻּף", שֶׁקֹּדֶם מְנַגְּנִין בְּנְגוּן
הִידוּעַ: "מִי יְנוּחַ, וּמִי יָנוּעַ", וּמְסִימִין בְּנְגוּן:
"מִי יִשְׁפֹּל, וּמִי יָרוּם", וְאַחֲרֵיכֵן מְסִימִין
בְּנְגוּן לְבַד בְּלֵי תְבוּת, קֹדֶם שֶׁמִּתְחִילִין
"וְתִשׁוּבָה וְתַפְּלָה וְצַדִּיקָה", כִּידוּעַ לְהַעוֹלָם.

וְאוֹתוֹ הַנְּגוּן הַנִּמְשָׁךְ אַחַר הַפִּיּוּם "וּמִי
יָרוּם" – הוּא מוֹרָה גַּם-כֵּן עַל אֵיזָה
גְּזֵרוֹת חֲסִינְשְׁלוֹם. כִּי בַתְּחִלָּה הוּא מְפָרֵשׁ
בְּפִרוּשׁ פְּמָה גְּזֵרוֹת: "מִי יְנוּחַ מִי יִשְׁפֹּל",
וְאוֹמְרִים בְּנְגוּן הִידוּעַ. וְאַחֲרֵיכֵן נִמְשָׁךְ הַנְּגוּן
לְבַד בְּלֵי תְבוּת, כְּמִסִּים בְּרִמְזוֹ הַשְּׂאָר בְּנְגוּן
לְבַד בְּלֵי תְבוּת בְּפִרוּשׁ. וּמִזֵּה הַנְּגוּן בָּאִים
גְּזֵרוֹת חֲסִינְשְׁלוֹם שְׁאִינֶם מְפָרְשִׁים בְּפִרוּשׁ
בְּפִיּוֹט 'וְנִתְּנָה תַּקֻּף', רַק הַחֲזוֹן מְרַמֵּז בְּנְגוּן
לְבַד כִּנ"ל. וְהַעֲנִין מְבַאֵר לְבָקִי בְּנְגוּנִים שֶׁל
יָמִים-הַנּוֹרָאִים.

– הַתּוֹפֵלֹו שֶׁל יָמִים הַנּוֹרָאִים –

כד.

(חיי-מוהר"ן תסז)

פַּעַם-אַחַת הָיָה מְשִׁיחַ בְּעֲנִין הַתּוֹפֵלֹו
שֶׁל יָמִים הַנּוֹרָאִים. אָמַר:

- השרפה בברסלב, יום-כפור תקס"ז -

נו.

(חיי-מוהר"ן קנא; ימי-מוהרנ"ת ח"א יג)

באותו יום-כפור (שנת תקס"ז), היתה השרפה רחמנא-לצלן פה ברסלב בעת תפלת 'כל נדרי', בשעה שהתחיל החזן הפיוטים שאחר ערבית שהיא 'עלה' וכו'. ונתפזרנו כלנו להציל ביתו ורכושו, ונתבלבלה התפלה.

רק אחר גמר השרפה בליכה, נתקבצו פמו מנין, וגם רבנו ז"ל היה עמנו, וגמרנו הפיוטים.

ואז במוצאי יום-כפור אמר רבנו ז"ל: שבאותו יום-כפור רצה לפעל דבר אצל השם-יתברך (הינו שרצה: "שהשם-יתברך יחזר ויאמר לו התורה, פמו לפני משה רבנו עליו-השלו"ם" [השקטות]), והיו לו כמה טענות על-זה, שאלו היו נכתבים, היו נכתבים כמה בוגן [גלינות], ועשיתי לי סדר גדול על הנ"ל, אך על-ידי השרפה נתבלבל הדבר.

וגם אחר שבא מלעמבערג (בפיץ שנת תקס"ח) דבר מענין זה, והיה מובן מדבריו: שמאז שרצה ביום-כפור לפעל זאת, מחמת זה יש עליו קטרוג גדול למעלה. ושהחולאת והיסורין שהיו לו, ושיש לו עדין, הוא מחמת זה. ואמר: אף-על-פי שפונתי בודאי לשם-שמים, אף-על-פי-כן וכו'. - ואף-על-פי שידע שהיסורין והחולאת שלו הוא מחמת הנ"ל, אף-על-פי-כן אינו מתחרט בלבו.

ואמר אחר-כך במוצאי יום הכפורים: שרבי שמואל יצחק שהוא בעת הרב בטשעהרין, הודיע לו מקדם השרפה שיהיה.

שבתחלה הבעל-תפלה מתחיל "המלך!" - ואזי הוא הולך מקדם, והעולם הולכים אחריו. פי הוא אומר תחלה, והעולם אומרים אחריו, וכן מתנהג עוד להלן יותר.

ואחר-כך הוא מסתכל בעצמו: "מי אנכי לילך ולהקדים לפני העולם!" - ועל-כן אחר-כך הוא מתנהג להפך: שהעולם אומרים תחלה, ואחר-כך הבעל-תפלה, כגון "מלך עליון, אמיץ המנשא", וכן "אתה הוא אלקיני בשמים ובארץ", וכן "ונתנה תקף", וכן בכל התפלות - שבכלם העולם אומרים הפיוטים והחרוזים קדם להבעל-תפלה, והבעל-תפלה אחריהם. - ובתחלה היה להפך, כי הוא מסתכל בעצמו וכו'.

הרעש והפחד שיש על כלל-ישראל בערב יום-כפור לעת-ערב

נה.

(חיי-מוהר"ן כז)

ואמר: שבכל עת הקבוצ שהיא צריך לומר תורה לפני אנשיו, אזי ממש הרעש והפחד שיש על כלל-ישראל בערב יום-כפור לעת-ערב בעת שהולכין לבית-הכנסת - ממש פחד ורעש זה נופל עליו, באותו השבת או יום-טוב שהוא צריך לומר תורה ברבים.

מתורה ותפלה ועבודת השם ימים הרבה, בשביל להרויח ממון, ואחר-כך בשביל הקרא אחת, יאבד הכל חס־ושלום, ויצטרך שנית לבטל עצמו הרבה וכו'.

ערב יום הכפורים האחרון
לחיי רבנו ז"ל שנת תקע"א

נח.

(ימי־מוהר"ת ח"א נד־נה)

בערב יום הכפורים [האחרון לחיי רבנו ז"ל בשנת תקע"א - תשע ימים לפני הסתלקותו הקדוש] נכנסנו אליו, וברך אותנו כל אחד ואחד בדרכו תמיד. אבל היה אז מאים קצת, ונפל אימה ובושה גדולה לכל מי שנכנס אליו להתברך.

ואי־אפשר לציר נזראות הדרת קדשת פניו המאירים אז בערב יום הכפורים פשנכנסנו אליו להתברך, אשרינו שזכינו אז לקבל ברכתו, היא הברכה שקבלנו ממנו קדם הסתלקותו.

אחר־כך ביום הכפורים לא נכנס להתפלל עמנו יחד בדרכו תמיד, רק התפלל בחדרו וכו'. - קדם נעילה לא ידענו מי יתפלל נעילה, ואמרנו לשאל אותו ז"ל בעצמו, ונתעוררתי בעצמי לילך אליו לשאלו, כדי לזכות לקבל פניו הנזראות אז. ואמר רבי נפתלי: שגם הוא רוצה לילך בשביל פונה זו.

והלכנו שנינו יחד, ובאנו אליו, ונכנסנו לחדרו באימה וביראה, כי תמיד בכל עת שרצינו לכנס אליו נפל עלינו יראה ובושה, ומחמת זה היה תמיד קשה עלינו

ביום הכפורים בשנת תקס"ז הנ"ל בשעת אמירת כל נדרי, אחר שהתחיל השליח צבור הפזמונים והפליחות שאחר תפלת שמונה עשרה - היה שרפה גדולה פה קהלת קדש ברסלב - ונשרפו פמה וכמה בתים גדולים, והיה רעש גדול מאד ונתבלבל התפלה, כי כלם ברחו למלט נפשם וביתם. אבל ביתו של רבנו ז"ל לא נשרף אז באותה שרפה.

אחר גמר השרפה באותה הלילה של יום הכפורים, היה פחד ורעש גדול מבני־חיל שבאו לבית המדרש שלנו. והכו פמה אנשים בבית המדרש ובחוץ, הפה ופצוע, שילכו להשקיט האש ולכבות האש הנשאר. והיה לנו צער ופחד גדול.

נז.

(חיי־מוהר"ן תקמז)

בעת שהיתה השרפה פה פעם אחת בשבת (ליל שבת ראש־חודש אייר תק"ע - חיי־מוהר"ן קפה), ופעם אחת ביום הכפורים (תקס"ז - חיי־מוהר"ן קנא), היה רצונו: שנקל מאד בענין הצלת ממונו, ולבלי להחמיר בזה כלל (פשוט ורצונו־לומר: באפן המתור על־פי דין בלי חמרות יתרות).

ואחר יום־כפור דבר מזה, ואמר: "שיש פמה שו"ת [שאלות ותשובות] שמקלין ומתירין הרבה בזה". ואמר: "שאיך ראוי להחמיר בענין בזה".

ואמר: זה אני יודע מפבר - שיש אנשים שבשביל חמרא אחת מבטלין הרבה מאד מעבודת השם, במעט הכל. כי הלא פמה האדם מיגע עצמו בשביל חפציו וממונו, ונוסע לדרכים, ומבטל עצמו הרבה

- ערב יום-כפור האחרון אצל מוהרנ"ת ז"ל -
 "בתנת בד קדש ילבש, ומכנסי
 בד יהיו על בשרו" (ויקרא טז, ד)

5.

(ימי-התלאות, הקדמה)

ידידנו המפלא הרב עקיבא זאב
 מנעמירוב, היה רגיל לספר מעצם
 התעוררות שראה ממורנו מוהרנ"ת בערב
 יום-כפור האחרון. כי דבר אז בעת סעודת
 ערב יום-כפור, מענין הד' יסודות, דומם
 צומח חי מדבר.

ואמר: הלא אנחנו רואים: כל מה
 שהמדרגה נמוכה יותר, נמצא בו
 טוב יותר.

כי 'יסוד המדבר' הוא 'האדם', ומקח
 האדם במכירתו לא יעלה כמקח הפוס, ש
 שהוא מ'יסוד החי' הנמוך מה'מדבר' בנודע,
 שנמצא סוס שנותנים במחירו כמה אלפים
 רי"ב (רובל פסוק).

ומקח ה'צומח' יעלה עוד יותר, כי
 נמצאים שושנים ופרחים שמביאים
 ממדינות רחוקות שאין ערוך כלל למחירים
 לשוים.

וביסוד ה'דומם' נמצאים אבנים טובות
 ויקרות העולים עוד יותר, ורואים
 אנו את הטוב והאלקות שנמצא בהם,
 מפקדת התורה על הפה-גדול, שבכל-עת
 פניסתו לבית-המקדש, יהיה לבוש בהשן
 ואפוד שיהיה נתונים בהם כמה אבנים
 טובות.

ואחר הדברים האלה, נכנס מוהרנ"ת ז"ל
 בדרך הקדושה מענין לענין, עד
 שהתחיל לדבר בהתעוררות גדול בשלהבת
 אש נוראה, וצעק בקולו הקדוש בזה הלשון:

מאד תחלת הכניסה לחדרו, ובפרט בעת
 הזאת ביום-הכפורים סמוך לנעילה, סמוך
 להסתלקותו.

כשנכנסנו לחדרו, ועמדנו על הפתח
 בבהלה ובאימה, שאל בקצור:
 "על מה באנו?! - ענינו ואמרנו ביראה: "מי
 יתפלל נעילה?! - ותכף הטח בידו עלינו,
 כאומר: "לכו לכו, אין לי עתה עסק בזה,
 עשו לכם מה שתרצו!"

אחר-כך במוצאי יום-הכפורים נכנסנו
 אליו עם העולם, והיה חלוש
 מאד, ולא הראה פנים שזחקות.

ביום שאחר יום-הכפורים, הוא יום
 שלישי בשבת בבקר, נכנסו אליו
 העולם, והיה בדיחא דעתה. ודבר עם
 העולם בפנים שזחקות וכו'. ואנשי טפליק
 עמדו אז לפניו, וחזק אותם הרבה, וכן דבר
 עם כלנו באהבה ובשמחה.

- הענין שלי הוא יום-כפור -

נט.

(שיח-שרפי-קדש ח"ב תרסב)

מוהרנ"ת ז"ל אמר: "ענין רבנו הוא
 ראש-השנה, והענין שלי הוא
 יום-כפור!" [דעם רעפינ'ס זאך איז ראש-השנה, מין
 זאך איז יום כפור]. (והיו מאנ"ש שנסעו ובאו אליו על
 יום-כפור, אולם ללא רעש ופרסום).

(ג"ב. על-פי הקטעים הבאים נבין היטב למה ענין
 מוהרנ"ת ז"ל הוא יום-כפור).

ולוֹלֵא דְמִסְתַּפִּינָא (יראתי), הייתי אומר:
שָׁזָהוּ שָׁנָם שְׁמוֹ הַקְּדוֹשׁ גִּימְטְרִיָּה
מִכּוּן מִמֶּשׁ מִסְפָּר מִנּוּן הַתְּבוּת "חֲנוּן
הַמְרַבָּה לְסִלַּח".

וְזָה אֲשֶׁר גַּם אֲדַמּוּ"ר הִנְחֵל נוֹבַע מְקוֹר
חֻכְמָה מוֹהֲרָ"ן ז"ל, סָמַךְ יָדוֹ עָלָיו,
וְאָמַר עָלָיו: "שֶׁהוּא יוֹדֵעַ מִמֶּנּוּ יוֹתֵר מִכָּל־סֵפֶר!"
בְּמִבְּאֵר בְּמִקּוֹם אַחֵר.

וְעַל־זֶה זָכָה לְחַבֵּר סֵפֶר 'לְקוּיֵי־הַלְכוֹת'
הַקְּדוֹשׁ, וְתַפְלוּתוֹ הַמְּעוֹרָרִים
וּמְחַזְּקִים כָּל אִישׁ מַגְדוּל וְעַד קָטָן, לְהַטּוֹתוֹ
לְטוֹב לְשׁוֹב בְּתִשְׁבָּה שְׁלֵמָה.

[כּוֹכְבֵי־אוֹר, חֻכְמָה־וּבִינָה לֵט: כֹּאֲשֶׁר נִרְאָה וְנוֹדַע לְכָל
מְבִיט וּמְסַתְּבֵל בְּסִפְרָיו הַקְּדוֹשִׁים, שְׂאֵף־עַל־פִּי שְׁמַרְבָּה
לְדַבֵּר מִכָּל הַמּוֹדוֹת טוֹבוֹת וַיְשׁוּרוֹת, אֲבָל עֵקֶר וְרֵב דְּבָרָיו
יִסּוּבְבוּ עַל עֵינָיו 'הַתְּחַזְּקוֹת', לְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ כָּל הַנְּחָשָׁלִים
וְהַעֲיָפִים וְהַיָּגְעִים, אֲשֶׁר עִמְלַק רוֹדֵף אַחֲרֵיהֶם, לְבַל
יִתְנַאֲשׁוּ עֲצָמָם מִן הַרְחֻמִּים, כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ חֲנוּן וְרַב
לְסִלַּח, וְכֹאֲשֶׁר נִשְׁמַע וְנִרְאָה גַּם בְּעֵת יְצִיאַת נִשְׁמָתוֹ
הַקְּדוֹשָׁה, שְׁעַד נְשִׁימָה הַאֲחֵרוֹנָה, כֹּפֵל וְשֹׁלֵשׁ: "חֲנוּן
הַמְרַבָּה לְסִלַּח", פְּעָמִים אִין מִסְפָּר].

– מוֹהֲרָנ"ת ז"ל לְלִפְנֵי הַסֵּתֶלְקוֹתוֹ הַקְּדוֹשׁ –
"הַבְּהֵן הַגְּדוּל שְׁנַכְנַס לְפָנָיו וּלְפָנֵינוּ, עָמַד בְּמִקּוֹם
שְׁעָמַד, וְנַכְנַס בְּמִקּוֹם שְׁנַכְנַס" (יוֹמָא פ"ה מ"ג-ד)
רָאָה לְפָנָיו מִי אֵתָּה נַכְנַס, אַחַת וְאַחַת "וְכוֹ"
(סִדְר־הָעֲבוּדָה מוּסַף יוֹם־כְּפוּר)
– "חֲנוּן הַמְרַבָּה לְסִלַּח" –

לא.

(עֲלִים־לְתַרוּפָּה, מִכְּתַב הַסֵּתֶלְקוֹת מוֹהֲרָנ"ת ז"ל)
וּבְלִיל־שַׁבָּת (פְּרֻשַׁת מִקְצֵה, לְפָנֵי הַסֵּתֶלְקוֹתוֹ)
אַחַר שֶׁהִלֵּךְ מִהַשְׁלָחוֹ, דִּבֵּר
מִעֵינָיו הָעֲבוּדָה שֶׁל יוֹם־הַכְּפוּרִים, וְהוֹצִיא
מִפִּיו הַקְּדוֹשׁ אֵשׁ שְׁלֵהֶבֶת, וְאָמַר הָעֲבוּדָה'

וְאֵף־עַל־פִּי־כֵן נִמְצָא גְבוּהָ מֵעַל גְּבוּהָ,
קִדְשָׁה נַעֲלָמָה וְנִסְתָּרָה, קִדְשֵׁי־הַקְּדוֹשִׁים,
שֶׁהַבְּהֵן־הַגְּדוּל כְּשֶׁהָיָה צָרִיךְ לְכַנֵּס לְשָׁם,
הָיָה צָרִיךְ לְהַפְּשִׁיט כָּל הַבְּגָדִים הַיְקָרִים, רַק
"כִּתְנַת בַּד קִדְשׁ יִלְבַּשׁ וּמְכַנְסֵי בַד יִהְיוּ עַל
בְּשָׂרוֹ וְכוּ" (וַיִּקְרָא טז, ד!) – וְאָמַר אֵת הַפְּסוּק
הַזֶּה בְּנִגּוּן שֶׁל הַקּוּרָא בְּיוֹם־כְּפוּר.

וְרַבִּי מֵאִיר יְהוּדָה ז"ל מְבַרְסֵלֵב הָיָה רָגִיל
גַּם־כֵּן לְסִפְרָה, כִּי גַם הוּא נַכְנַס אֶז אֶל
בֵּית מוֹרְנוֹ מוֹהֲרָנ"ת. וּבְבוֹאוֹ עַל הַפֶּתַח, וְהָיָה
נִשְׁמַע מִרְחוֹק אֵת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה יוֹצְאִים
מִפִּיו הַקְּדוֹשׁ כְּלַפִּיד אֵשׁ, וְנִשְׁאֵר עוֹמֵד עַל
עַמּוּדוֹ וּמִקּוֹמוֹ, וְיֵרָא לְלִכְתּוֹ יוֹתֵר לְהַתְקַרֵּב אֶל
הַשְּׁלָחוֹ.

וְהֵנָּה עַל שַׁבַּת שְׁלִפְנֵי פְּטִירָתוֹ, בָּא אֵלָיו
שְׁנֵית רַבִּי עֲקִיבָא זָאב, וּבְלִיל־שַׁבַּת
אַחַר הַפְּעוּדָה דִּבֵּר עוֹד הַפְּעַם מְעַבּוּדָת
הַבְּהֵן־הַגְּדוּל מ'יוֹם־כְּפוּר', בְּהַתְּלַהּבוֹת גְּדוּל
וְנוֹרָא, וְהַזְכִּיר אֶז כְּמָה תְּבוּת מִהַפִּיּוּט
שֶׁבְּסִדְר הָעֲבוּדָה: "נַכְנַס לְמִקּוֹם שְׁנַכְנַס,
וְעָמַד בְּמִקּוֹם שְׁעָמַד!" – וְעוֹד כְּמָה תְּבוּת.

וּבְשַׁבוּעַ שְׂאֵחַר זֶה – נִפְטַר וַיִּצְאָה נִשְׁמָתוֹ
בְּאֵלֶּה הַתְּבוּת: "חֲנוּן הַמְרַבָּה
לְסִלַּח!" – בְּיוֹם הָעֵשִׂירִי לְחֹדֶשׁ טִבֵּת.

[כְּמוֹבָא בְּעֲלִים־לְתַרוּפָּה, בְּמִכְתַּב הַסֵּתֶלְקוֹת מוֹהֲרָנ"ת
ז"ל: "וְאַחֲרֵי־כֵן לֹא דִבֵּר עִמֶּנּוּ יוֹתֵר, רַק שְׁמַעְנֵנוּ שְׂאֵמַר
יְבָרְכֵךְ, וַיְבָרַכְתָּ הַמִּפְּיֵל, וְחֲנוּן הַמְרַבָּה לְסִלַּח, וּמִקְדָּשׁ
הַשַּׁבָּת" וְכוּ].

וְהַמּוֹבָן מִכְּלִזָּה: כִּי נִמְצָא בּוֹ מִצַּד
נִשְׁמָתוֹ גַּם כָּל הַסְּלִיחָה וְהַכְּפָרָה
שֶׁל יוֹם הָעֵשִׂירִי מִעֲשֶׂר־יְמֵי־תְּשׁוּבָה, הוּא
'יוֹם־כְּפוּר'! – כִּי הַרְבֵּה הַרְבֵּה 'בְּעֲלֵי־
תְּשׁוּבָה' שְׁבוּדָאֵי נִתְּפַפֵּר לָהֶם עוֹזְנוֹתֵיהֶם,
נַעֲשׂוּ עַל־יְדֵי דְבוּרָיו וּסְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים
שֶׁהַשָּׂאִיר אַחֲרָיו כְּמוֹבָא.

וכו', [הנפח של העבודה מתפלת מוסף יום-הכפורים]:
 "הכהן הגדול שנכנס לפני ולפנים, עמד
 במקום שעמד, ונכנס במקום שנכנס (יזמא
 פ"ה מ"ג-ד), ראה לפני מי אתה נכנס, אחת
 ואחת" וכו' (סדר העבודה במוסף ליום-כפור).
 ו"התלמיד-הכם גדול מכהן-גדול, כמו
 שכתוב: 'יקרה היא מפנינים'" (משלי ג, טו -
 הוריות יג).

ובאר בזה: ששנכנסים לפני ולפנים,
 שמרמז על אחר פטירתו של אדם,
 שאז פושטים ממנו כל 'בגדי הזהב' ואפלו
 את החשן עם האבנים טובות, כי כל אלו
 הדברים אינם נכנסים עם האדם בעת
 שנכנסים לפני ולפנים. ורק נשאר 'בגדי
 הלבן' המרמזים על המעשים-טובים
 האמתיים.

יום-כפור נקבע למחילה ולסליחה, על-ידי 'תקון-
 הברית' שנעשה בו - פי אז נמול אברהם אבינו

לב.

(עלים-לתרופה, מכתב הסתלקות מוהרנ"ת ז"ל)
 ואחר-כך (בליל-שבת פרשת ויגש, שעה וחצי
 לפני הסתלקותו) לא דבר עמנו
 יותר, רק שמענו שאמר: 'ברכה', ו'ברכת
 המפיל', ו'חנון המרבה לסלח' ו'מקדש
 השבת' וכו'.

לד.

(לקוטי-הלכות, יום-הכפורים א, א)
 יום-כפור נקבע למחילה ולסליחה, על-
 ידי 'תקון-הברית' שנעשה בו,
 כי "בעצם היום הזה נמול אברהם" (בראשית
 יז, כו). והוא היה ראשון לתקון-הברית, כי
 לאברהם נתנה בראשונה ברית-מילה.
 ומחמת שנעשה ביום זה (פרקי-דרבי-אליעזר כט).
 על-כן נקבע יום הזה לדורות ליום-כפור
 וסליחה - כי על ידי תקון-הברית נתלבגין
 העונות (לקוטי-מוהר"ן ח"א כט).

[חכמה-ותבונה, דף יא: בליל-השבת שבגמר החנכה,
 והוא השבת האחרון שהיתה לו בימי חייו הקדושים,
 עסק אז מוהרנ"ת ז"ל בתפלת יום-הכפורים, שהוא
 בפעלת ה'סלח נא' השיף לזה, ואחר-כך נגש ונתעלה
 ונסתלק במאור רבו ביום ו' פרשת ויגש, ויצאה נשמתו
 ב"ח'גזון' המרבה לסלח" שבמספר שמו הקדוש, כי
 "חנון המרבה לסלוח" עולה כמספר שמו "נתן".]

"זהבים מעביר ולבנים לובש, שעבודת
 היום בבגדי לבן" (מוסף סדר-העבודה יום-כפור)

לג.

(שיח-שרפי-קדש ח"ב תרסד)
 מוהרנ"ת ז"ל דבר פעם בערב יום-כפור
 דבורים גלהבים, והזכיר מה
 שאומרים בפיוט של מוסף בסדר העבודה:
 "זהבים מעביר ולבנים לובש, שעבודת
 היום בבגדי לבן!"

וזוה שאמרו רז"ל (יזמא פה:): "עצומו של
 יום מכפר" בחינת: "בעצם היום הזה
 נמול אברהם" כנ"ל.
 וזוה הוא בחינת בגדים לבנים שלובשין
 ביום-הכפורים, וכן "כל עבודת היום
 בבגדי לבן" (מסכת יזמא), כי על ידי תקון-
 הברית, נעשין בחינת 'בגדים לבנים' (לקוטי-
 מוהר"ן שם).
 וזוה פרוש (במדבר יד, כ): "סלחתי כדברך" -
 "כדברך" דיקא, כפי תקון הדבור כן

הסליחה, כי 'תקוני-הדבור' הוא גם-כן בחינת 'תקוני-הברית' (לקוטי-מוהר"ן שם).

ועל-כן כל עבודות יום-הכפורים בכהן-גדול - כי ה'כהנים' הם בבחינת 'שמירת-הברית' (עין זהר פנחס רכ:), כמו שכתוב (דברים לג, י): "יורו משפטיך ליעקב ותורתך כו' כי שמרו כו' ובריתך ינצרו" - ועל-כן מזוהרים על 'קדשת-הברית' ביותר.

ועל-כן עבודות יום-הכפורים פדי לכפר עוונות, אינה כשרה אלא בו - כי הוא יכול להרים הדעת על-ידי 'קדשת-הברית', להמשיך לבנונית להלבין עוונות.

כל השנויים שבאדם וזמן ומקום - נכללים יחד - על-ידי הנהן-גדול שכלול מפל ישראל, שנכנס ביום-הכפורים שכלול מפל ימי השנה, לפני ולפנים' שכלול מפל המקומות שבעולם

לה.

(לקוטי-הלכות, ברכות-הראיה ושאר ברכות-פרטיות ד, ו)

במקום האבן-שתייה נכנס הנהן-הגדול ביום-הכפורים, שהוא יום אחד בשנה שכלול מפל השנה, כמו שכתוב (תהלים קלט, טז): "ימים יצרו ולו אחד בהם" - "זה יום הכפורים" (תנא-דביי-אליהו-רבה פ"א). כי יום-הכפורים כלול מפל ימי השנה, כמו שכתב רבנו ז"ל בהתורה (ח"א קעט).

והוא כולל ומחבר כל ימי השנה, שכולל כל שנויי הזמן, ומחבר אותם וכוללם יחד באחד במקום האבן-שתייה, שכולל כל שנויי המקומות ביחד.

ובל-זה נעשה על-ידי הנהן-הגדול, שהוא המבחר מפל ישראל,

שמדתו שלום ואחדות, בחינת אהרן' שהיה הנהן-הגדול הראשון שהיה אוהב שלום ורודף שלום.

ועל-כן על-ידי הנהן-הגדול ביום-הכפורים - נכללין בו כל בית ישראל באהבה ושלום. כי ביום-הכפורים כל ישראל מרצין ומפיסין זה את זה, והם כלם באהבה ואחדות אחד.

ואז נכללין כל השנויים שבאדם וזמן ומקום' - נכללים יחד על-ידי הנהן-הגדול שכולל כל בני-אדם - כי הוא כלול מפל ישראל. שנכנס ביום-הכפורים - שהוא יום שכלול מפל הימים. לפני ולפנים למקום האבן-שתייה - שהוא מקום שכלול מפל המקומות שבעולם.

ואז נכללים כל השנויים יחד ברצון אחד - והכל על-ידי התענית הקדושה של יום-הכפורים, שעליו נאמר (ויקרא כג, כט): "בעצם היום הזה" וכו', "לאכללא בלא גופא ונפשא" וכו', ויהא רעותא דילהון בקדשא-בריך-הוא" וכו' (זהר אחרי סח:). - כמבאר בהתורה הנ"ל.

- ענין הגורל לעזאזל -

לו.

(לקוטי-הלכות, תשעה-בבב ושאר-תעניות ד, כג - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א סא, 'חדי רבי שמעון')

בענין 'המתקת-הדינים' שצריכין להמתיק על-ידי השכל-הכולל העליון, יש בזה כמה בחינות. ועקר פח השכל להמתיקו, הוא על-ידי שזה השכל, מקבל פח מהשכל-העליון הכולל וכו'.

וְצָרֶיךָ לְהִיזֹת אִישׁ חֵיל, שִׁיְהִי לּוֹ בַח
לְעֹלֹת לְשֹׁכֵל-הָעֲלִיּוֹן, שֶׁהוּא
שֹׁכֵל-הַכּוֹלֵל, שֶׁשָּׁם אֵין בַּח לְהַדְיָנִים לְעֹלֹת
לְנֶק מִשָּׁם, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִמָּתִיק כָּל הַדְיָנִים
וְכוּ'.
וְאִי-אֶפְשָׁר לְכַנֵּס לְשָׁם, בִּי-אִם עַל-יְדֵי
הַגֹּזֵר לְשׁל הַבַּיִת-הַמְקֻדָּשׁ,
”שָׁנַתְךָ עַל שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים גְּרֻלֹת וְכוּ'” (ויקרא
טז, ח).

כִּי הַגֹּזֵר לְדַקְדָּקָה הוּא בְּחִינַת 'תְּקוּן-
הַעֲצָה', כִּי לְפַעֲמִים מִתְגַּבְּרִים הָעוֹזְנוֹת
כְּלִכּוּד, עַד שֶׁאִי-אֶפְשָׁר בְּשׁוּם אַפָּן לְתַת עֲצָה
בְּנַפְשׁוֹ, כִּי עֲצָתוֹ חֲלוּקָה מְאֹד, אֲבָל זֶהוּ
בְּעֲצֻמוֹ עֵקֶר הָעֲצָה: לְצַעֵק לְהַשְׁמִי-תְּבַרֵךְ
(תהלים יג, ג): ”עַד אָנֹכָה אֲשִׁית עֲצוֹת בְּנַפְשִׁי”
וְכוּ', וְלִהְיוֹת לְיָהוּ עַל הַשְׁמִי-תְּבַרֵךְ, וְלִסְמֹךְ
עָלָיו יְתַבָּרֵךְ לְבַד.

וְזֶהוּ בְּחִינַת 'גֹּזֵר' - שֶׁמִּשְׁלִיךְ עֲצָתוֹ עַל
הַשְׁמִי-תְּבַרֵךְ, כְּפִי מַה שִׁיֵּצֵא גֹזֵר לּוֹ
מִהַשְׁמִי-תְּבַרֵךְ, בְּבְחִינַת (תהלים טז, ח): ”אֲתָה
תּוֹמִיךְ גֹּזֵר לִי”, וְכִמּוֹ שֶׁכְּתוּב (משלי טז, לב):
”בְּחִיק יוֹטֵל אֶת הַגֹּזֵר”.

וְזֶהוּ בְּחִינַת הַגֹּזֵר שֶׁל יוֹם-הַכַּפּוּרִים -
שֶׁמִּחְמַת רַבּוּי הָעוֹזְנוֹת שֶׁל כָּל
יִשְׂרָאֵל שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה, שֶׁצָּרִיכִין לְהַתְּוֹדוֹת
עֲלֵיהֶם עַל הַשְּׁעִיר לְעֲזָאזֵל, מִחְמַת זֶה קָשָׁה
לְבַרֵר הָאֱמֶת, אֵיזָה לֵה' וְאֵיזָה לְעֲזָאזֵל, כִּי אִם
עַל-יְדֵי הַגֹּזֵר.

וְעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא נִתְבַּרֵר הָעֲצָה
הָאֱמֶתִית, וְעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא
נִכְנָס הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל לְפָנָיו וְלְפָנֵינוּ, לְבְחִינַת
'מְקַדְּשֵׁי-קֹדְשִׁים' לְהַאֲבֹן-שִׁתִּיה' לְלוּחֹת
הָאֲבֹן שֶׁעָמְדוּ שָׁם. וְאֵז נִכְלָל עִם הַתּוֹרָה
בְּקֹדֶשׁ הָעֲלִיּוֹן, וְעַל-יְדֵי-זֶה הַמְּשִׁיךְ הַמְּתַקֵּה

לְכָל הַדְיָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת סְלִיחַת
כָּל הָעוֹזְנוֹת, שֶׁכָּל הַתְּגַבְּרוֹת הַדְיָנִים עַל-יָדָם.

- עֲנִין אֲכִילַת עֵרֵב יוֹם-הַכַּפּוּרִים -

לז.

(לְקוּטִי-הַלְכוּת, רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה ב, ו - עַל-פִּי
לְקוּטִי-מִזֵּהר"ן ח"א סו, וְיִהְיֶה נָא פִּי שְׁנַיִם')

זֶהוּ ”שִׁמְצוּהָ לֶאֱכֹל בְּעֵרֵב יוֹם-הַכַּפּוּרִים”
(בְּרֻכּוֹת ח:): - כִּי עֵקֶר הַחֲשֵׁק נַעֲשֶׂה עַל-
יְדֵי הַמְּנִיעָה, כִּי עַל-יְדֵי שִׁמּוּנֵי-הַדָּבָר מִמְּנוֹ,
הוּא חוֹשֵׁק בִּיזוּת, כִּי הַמְּנִיעָה הוּא רַק
בְּשִׁבִיל הַחֲשֵׁק. כִּי עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה כְּלִי
לְקַבֵּל אֹר הַקֹּדֶשׁ בְּהַדְרָגָה וּבְמִדָּה.

וְעַל-כֵּן קָדָם יוֹם-הַכַּפּוּרִים, צָרִיכִין דִּיקָא
לֶאֱכֹל בְּעֵרֵב יוֹם-כַּפּוּר - כִּי בְיוֹם-
הַכַּפּוּרִים שֶׁצָּרִיכִין לְזַכּוֹת לְנַחֲשֵׁק גָּדוֹל -
צָרִיכִין לְבַטֵּל עֲצֻמוֹ מִכָּל וְכָל, כִּי אִי-אֶפְשָׁר
לְקַבֵּל הָאֹר הַגָּדוֹל שֶׁל יוֹם-הַכַּפּוּרִים, בְּחִינַת
'כְּתֹר', כִּי אִם עַל-יְדֵי 'בְּטוּל גְּמוּר', אֲבָל
בְּאֵמֶת הַבְּטוּל צָרִיךְ שִׁיְהִי בְּבְחִינַת דְּצוּא
וְשׁוּב' - לְקַבֵּל הָאֹר בְּתוֹךְ בְּחִינַת כְּלִי
בְּהַדְרָגָה וּבְמִדָּה, עַל-כֵּן צָרִיכִין לֶאֱכֹל בְּעֵרֵב
יוֹם-כַּפּוּר, וְהָאֲכִילָה שֶׁמְחַיֵּבִים לֶאֱכֹל בְּעֵרֵב
יוֹם-כַּפּוּר, הוּא בְּחִינַת 'מְנִיעָה', כְּנֶגֶד קִדְשׁוֹת
הַתְּעִנִית שֶׁל יוֹם-הַכַּפּוּרִים.

בְּבְחִינַת (יומא לח:): ”הִבָּא לְפָתְהָר מְסִיעִין לּוֹ,
אוֹמְרִים לּוֹ הַמִּתָּן” - כִּי לְפִי גָדֹל

קִדְשׁוֹת יוֹם-הַכַּפּוּרִים, מְגַדֵּל הַחֲשֵׁק וְהַכַּפּוּרִים
וְהַשְׁתַּוִּקְקוֹת לְקִדְשָׁה כְּזוֹ שֶׁל יוֹם-
הַכַּפּוּרִים, בּוֹדָאֵי הָיוּ רַב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִפְּרִישִׁין
עֲצֻמָּן בְּקִדְשָׁה יְתָרָה וּבְפְרִישׁוֹת גָּדוֹל סְמוּךְ
לְיוֹם-הַכַּפּוּרִים, שֶׁהוּא יוֹם קְדוֹשׁ וְנוֹרָא בְּזָה,
וּבּוֹדָאֵי לֹא הָיָה אֶפְשָׁר לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת

וְלִהְתַּעַנֵּג בְּעֶרְבַּיּוֹם כְּפֹרִי, מְגַדֵּל הַחֹשֶׁק
וְהַפְּסוּפִין לְקֹדֶשֶׁת יוֹם־הַכְּפֹרִים.

אָבֵל הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ מְנַע אוֹתָנוּ מִזֶּה, וְגָזַר
לְאָכֵל דִּיקָא בְּעֶרְבַיּוֹם כְּפֹרִי,
בְּבַחֲיִנַת: "הִבָּא לְטָהַר מְסִיעִין לוֹ, אוֹמְרִים לוֹ
הַמֵּתָן", בְּחִינַת 'מְנִיעָה' - כִּי גַם בְּהַקְדָּשָׁה
בְּעֶצְמָה יֵשׁ בְּחִינַת 'מְנִיעָה', שְׁגַם הַמְּנִיעָה
בְּעֶצְמָה הוּא קֹדֶשׁ, אֲךָ הַמְּנִיעָה הוּא בְּשִׁבִיל
קִיּוּם הָאָדָם, שֶׁלֹּא יִתְבַטֵּל לְגַמְרִי, כְּדֵי שְׂיֻכַּל
לְקַבֵּל הָאוֹר עַל־יְדֵי כָּלִי בַמֶּדֶה וּבַהֲדַרְגָּה.

וְזֶה בְּחִינַת אֲכִילַת עֶרְבַיּוֹם כְּפֹרִי - שְׁזֶה
בְּחִינַת 'הַמֵּתָן', בְּחִינַת 'מְנִיעָה', כְּדֵי
שְׂיֻכַּל אַחֲר־כֵּן בְּיוֹם־הַכְּפֹרִים, לְקַבֵּל הָאוֹר
הַגָּדוֹל, עַל־יְדֵי גְדֹל הַחֹשֶׁק וְהַבְּטוּל שֶׁל יוֹם־
הַכְּפֹרִים, וְאִי־עַל־פִּי־כֵן לֹא יִתְבַטֵּל לְגַמְרִי,
מֵאַחַר שֶׁכָּבַר נַעֲשֶׂה כָּלִי עַל־יְדֵי בְּחִינַת
הַמְּנִיעָה, דִּהְיִנוּ אֲכִילַת עֶרְבַיּוֹם כְּפֹרִי.

וְזֶה שְׂאִיתָא בְּכַתְּבִים (עֵין פְּרִי־עֵצִי־חַיִּים, יוֹם־
כְּפֹרִי פ"א): "שְׂאִילַת עֶרְבַיּוֹם כְּפֹרִי
נַעֲשֶׂה כָּלִי לְקַבֵּל בְּתוֹכוֹ אוֹר הָעֲנוּי" - הֵינּוּ
כַּנֵּ"ל: כִּי עַל־יְדֵי הָעֲנוּי, נִתְבַטֵּלִין וּמְקַבְּלִין
אוֹר הַגָּדוֹל, אֲךָ אִי־אֶפְשֶׁר לְקַבֵּלוֹ כִּי אִם עַל־
יְדֵי 'מְנִיעָה', שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲכִילַת עֶרְבַיּוֹם כְּפֹרִי,
שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה נִתְגַּדֵּל הַחֹשֶׁק בְּיוֹתֵר,
עַל־יְדֵי הַמְּנִיעָה, כַּנֵּ"ל. וְעַל־יְדֵי גְדֹל הַחֹשֶׁק
וְהַמְּנִיעָה, נַעֲשֶׂה כָּלִי, שֶׁמְקַבְּלִין בְּתוֹכוֹ אוֹר
קֹדֶשֶׁת יוֹם־הַכְּפֹרִים, שְׂזוּכִין עַל־יְדֵי הָעֲנוּי
וְהַבְּטוּל.

וְעַל־כֵּן הֵם חֲמֹשֶׁה עֲנוּיִים, כַּנֵּגֵד חֲמֹשֶׁה
מוֹצְאוֹת הַפֶּה שְׁנִשְׁלָם בְּיוֹם־
הַכְּפֹרִים - כִּי עַל־יְדֵי הָעֲנוּיִים נִשְׁלָם הַדְּבֹר
לְגַמְרִי, כִּי אֵין שְׁלֵמוֹת לְהַדְּבֹר כִּי אִם עַל־יְדֵי
הַנְּקֻדוֹת כָּלָם, שֶׁהֵם תִּשְׁעֵי נְקֻדוֹת, וּבְיוֹם־
הַכְּפֹרִים זוֹכִין לְנִקְדָּה הָעֲלִיוֹנָה - כִּי מִחֲמַת

שֶׁמְבַטְּלִין עֶצְמָן מִכָּל תְּאוֹזוֹת עוֹלָם־הַזֶּה עַל־
יְדֵי הָעֲנוּיִים, עַל־יְדֵי־זֶה נִתְרַבֵּה מְאֹד הַחֹשֶׁק
וְהַפְּסוּפִין לְהַתְּדַבֵּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִז נִשְׁלָם
הַדְּבֹר.

הַחֲזָאוֹת שֶׁל הַפְּהֶן־גָּדוֹל, הוּא בְּחִינַת
'אוֹר הָאֱהָבָה שְׂבִדְעַת'

לח.

(לְקוּטִי־הַלְכוֹת חֲנֻכָּה ג, ג'ד)

וְזֶה בְּחִינַת הַחֲזָאוֹת שֶׁל הַפְּהֶן־גָּדוֹל בְּיוֹם־
הַכְּפֹרִים לְפָנַי וּלְפָנִים וּבְהִיכָל, שֶׁהֵיוּ
"אַחַת לְמַעְלָה וְשִׁבְעֵי לְמַטָּה" (יוֹמָא פ"ה מ"ג) -
כְּדֵי שְׂיֵאִיר 'אוֹר הָאֱהָבָה שְׂבִדְעַת', שֶׁהוּא
בְּחִינַת 'אַחַת לְמַעְלָה', בְּשִׁבְעֵי שְׁלֵמָטָה,
שֶׁהֵם בְּחִינַת 'שִׁבְעֵי מַדּוֹת', 'שִׁבְעָה יָמִים',
שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אֱהָבָה שְׂבִדְעַת וְזִמְן'.

כִּי שְׂמַעְתִּי: "שְׂשִׁמוֹנַת יָמֵי חֲנֻכָּה, הֵם כַּנֵּגֵד
שְׂמוֹנֶה הַחֲזָאוֹת שֶׁל הַפְּהֶן־גָּדוֹל בְּיוֹם־
הַכְּפֹרִים" - הֵינּוּ כַּנֵּ"ל.

וְעַל־כֵּן הָיָה מוֹנֶה הַחֲזָאָה הָרֵאשׁוֹנָה
שְׁלֵמָטָה, עִם כָּל הַשִּׁבְעֵי
שְׁלֵמָטָה, כְּמוֹ שְׂאוֹמְרִים: אַחַת, אַחַת וְאַחַת,
אַחַת וְשִׁתִּים וְכוּ', כְּדֵי שְׂיֵאִיר 'אוֹר דְּלַעֲלָא',
בְּחִינַת הָאֱהָבָה־שְׂבִדְעַת, בְּחִינַת 'אַחַת
לְמַעְלָה', בְּשִׁבְעֵי שְׁלֵמָטָה, בְּבַחֲיִנַת 'שִׁבְעָה
יָמִים וּמַדּוֹת', כַּנֵּ"ל.

כִּי הַפְּהֶן־גָּדוֹל, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'אֱהָבָה
גְּדוֹלָה הָעֲלִיוֹנָה', הָיָה נִכְנָס בְּיוֹם־
הַכְּפֹרִים לְפָנַי וּלְפָנִים, אֶל מְקוֹם הָאָרוֹן
וְהַלְוִחוֹת, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַדְּעַת־עֲלִיוֹן. כִּי
הַבֵּית־הַמְּקֻדָּשׁ בְּכֹלֵל, הוּא בְּחִינַת 'דְּעַת',
כְּמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ ז"ל כְּמָה פְּעָמִים (ח"א ו; ח"א

פא; ח"ב עב; ח"ב עז), כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (בְּרֻכּוֹת לג.): "כָּל מִי שֵׁישׁ בּוֹ דַּעַה, כָּאֵלוֹ נִבְנָה בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ בְּיָמָיו".

אך גם בבחינת 'דעת', יש כִּמְה וְכִמְה מְדַרְגּוֹת, כִּי בְּחִינַת 'אַהֲבַה־שְׂבֻדַּעַת' שֶׁבְּמְדַרְגָּה הַתַּחְתּוֹנָה, הוּא בְּחִינַת 'אַהֲבַה שְׁבִימִים', בְּמְדַרְגָּה הָעֲלִיּוֹנָה.

וְעַל-כֵּן הָיָה בְּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ עֲצֻמוֹ, כִּמְה וְכִמְה קַדְשׁוֹת, בְּחִינַת כִּמְה מְדַרְגּוֹת, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (בְּלִים פ"א, מ"ו; מ"ט): "עֲזַרְתָּ יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁת מִמֶּנּוּ וְכוּ', מְקוֹם דְּרִיסַת רַגְלֵי הַפְּהָנִים מְקַדְּשׁ מִמֶּנּוּ וְכוּ', בֵּין הָאוֹלָם וְלִמְזַבַּח וְכוּ', הַחֵיכַל וְכוּ', עַד לִפְנֵי וְלִפְנֵים מְקַדְּשׁ מִמֶּנּוּ, שְׂאִין נִכְנָס לְשֵׁם אֱלֹהֵי הַבְּהֵן-גָּדוֹל בְּיוֹם-הַכְּפוּרִים".

כִּי שֵׁם תְּכַלִּית הַקְּדוּשָׁה, תְּכַלִּית הַדַּעַת עֲלִיּוֹן, וְשֵׁם הָיָה עוֹמֵד הָאָרוֹן וְהַלְוֹחוֹת שֶׁקִּבַּל מֹשֶׁה רַבְּנוֹ עָלְיוֹה־הַשְּׁלוֹם, מִיָּדָיו שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-שְׁרׁוּדֵי-הוּא, וְשֵׁם עֶקֶר אֲהַבְתָּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל עִם אֲבִיהֶם שְׁבַשְׁמִים, בְּחִינַת (שִׁיר-הַשִּׁירִים א, יג): "בֵּין שְׂדֵי יְלִין", "שֶׁהֵם בְּדֵי הָאָרוֹן" (מְנַחֵת צח: שִׁיר-הַשִּׁירִים רַבָּה א, סב), שֶׁשֵּׁם הָיָה נוֹתֵן הַבְּהֵן-גָּדוֹל הַקְּטָרֶת עַל הָאֵשׁ בְּיוֹם-הַכְּפוּרִים, וְשֵׁם הַזֶּה אֶת הַהֲזָאוֹת אַחַת לְמַעַלָּה וְשֶׁבַע לְמַטָּה לְכַפֵּר עַל כָּל יִשְׂרָאֵל. (עֵינ־שֵׁם עוֹד).

כִּי כָּל הַכְּפּוּרוֹת עַל כָּל הַחֲטָאִים, תְּלוּיִים בְּפְהָנִים שֶׁהָיוּ מְקַרְיָבִים הַקְּרִבָּנוֹת עַל יִשְׂרָאֵל, כִּי "הַבְּהֵן אִישׁ חֶסֶד" (זֶהר נֶשֶׂא קִמָּה): וְכוּ', הוּא בְּחִינַת 'גְּבוּר כַּח' שֶׁכִּפָּה אֶת יִצְרוֹ, וְזָכָה לְאַהֲבַה־שְׂבֻדַּעַת, בְּחִינַת (מְלָאכִי ב, ז): "כִּי שִׁפְתַי כַּהֵן וְשִׁמְרוֹ דַּעַת", בְּחִינַת הַצְּדִיק־הָאֱמֵת.

וְעַל-כֵּן הָיָה עֶקֶר הַכְּפּוּרָה בְּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ, כִּי שֵׁם הוּא בְּחִינַת 'דַּעַת', בְּחִינַת 'אַהֲבַה־שְׂבֻדַּעַת', שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה עֶקֶר הַכַּח שֶׁל הַצְּדִיק לְהַכְנִיעַ הָרַע וּלְבַטְלוֹ מִיִּשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי שְׂזָכָה לְבְּחִינַת 'אַהֲבַה־שְׂבֻדַּעַת'.

וְכָל מָה שֶׁצְּרִיכִין כְּפָרָה גְּדוּלָּה בְּיוֹתֵר, צְרִיכִין שִׁיתַּעֲסֵק בּוֹ צְדִיק גְּדוֹל בְּיוֹתֵר, כְּדֵי שֶׁיּוּכַל לְהַמְשִׁיךְ 'אֹזֶר הָאַהֲבַה־שְׂבֻדַּעַת' הָעֲלִיּוֹן יוֹתֵר, וְעַל-כֵּן בְּיוֹם-הַכְּפוּרִים שֶׁאֵז צְרִיכִין כְּפָרָה עַל כָּל הָעוֹוֹנוֹת עַל כָּל-יִשְׂרָאֵל, עַל-כֵּן כָּל הָעֲבוֹדוֹת שֶׁל יוֹם-הַכְּפוּרִים לֹא הָיוּ כְּשָׂרִים אֲלָא בְּכַהֵן-גָּדוֹל, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַצְּדִיק הַגָּדוֹל, שֵׁישׁ לוֹ כַּח לְכַנֵּס לִפְנֵי וְלִפְנֵים, לְהַמְשִׁיךְ מִשָּׁם 'אֹזֶר הָאַהֲבַה־שְׂבֻדַּעַת' הָעֲלִיּוֹן מְאֹד.

וְעַל-יְדֵי-זֶה הָיָה מְכַפֵּר עַל כָּל יִשְׂרָאֵל, כִּי הָיָה לוֹ כַּח לְהַכְנִיעַ וּלְבַטֵּל כָּל הָרַע שֶׁל כָּל הָעוֹוֹנוֹת שֶׁל כָּל יִשְׂרָאֵל, וּלְגַלּוֹת הַטּוֹב, הֵינּוּ הַיָּמִי-טוֹב, וְלְהַאִיר בּוֹ אֹזֶר רַב מְלֵעָלָא, בְּחִינַת הָאַהֲבַה־שְׂבֻדַּעַת, שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת "אַחַת לְמַעַלָּה וְשֶׁבַע לְמַטָּה" וְכוּ', כַּנ"ל.

עבודת יום הכפורים - הוא הפסופין הטובים

לט.

(לקוטי הלכות, אַמְנִין ד, יג"ד)

"שְׁלֹשָׁה סְפָרִים נִפְתָּחִין בְּרֵאשִׁי-הַשָּׁנָה, צְדִיקִים גְּמוּרִים נִכְתָּבִין לְאַלְתֵּר לְחַיִּים, רְשָׁעִים וְכוּ', בֵּינּוֹנִים תְּלוּיִים עַד יוֹם-הַכְּפוּרִים (רֵאשִׁי-הַשָּׁנָה זז:).

הֵינּוּ: כִּי הַצְּדִיקִים שֵׁישׁ לָהֶם 'כְּפוּרִין טוֹבִים וְקְדוּשִׁים', שֶׁמֵּהֶם נַעֲשִׂים

נפשות ונקודות טובות ונצטירים אותיות התורה לטוב, בבחינת (יומא עב:): "זכה, נעשה לו סם-חיים" - על-פן בודאי הם נכתבין לאלתר לחיים, כי הם נכתבין ממילא לחיים, מאחר שמצירין אותיות התורה לטוב בבחינת סם חיים, וכנ"ל.

וכן להפך: רשעים שעושין נפשות ונקודות לא טובות מפסופין-רעים - על-פן הם נכתבין תכף למיתה, מאחר שמצירין אותיות התורה להפך, בבחינת (שם): "לא זכה, נעשה לו סם-מות".

בינונים תלויים ועומדים עד יום-כפורים - כי בינונים, הוא שיש בהם טוב ורע, שלפעמים מחבר בהם נפשות קדושות, שהם פסופין טובין; ולפעמים להפך, על-פן הם תלויים ועומדים עד יום-כפור, אם יחזרו בתשובה.

הינו: שצריכין להתגבר בכל עשרת ימי תשובה, להגביר הפסופין-טובים על הפסופין-רעים, שזהו עקר התשובה, להגביר הטוב על הרע, עד שיתגברו הנפשות קדושות, ויצירו האותיות לטוב, בבחינת סם-חיים. ועל-ידי-זה יזכו גם-כן להיות נכתבין ונחתמים בספר החיים, וכנ"ל.

ועל-פן גמר החתימה ביום-הכפורים - כי אז הוא בחינת קבלת-התורה. כי ביום-הכפורים נתנו לוחות אחרונות, שנאמר בהם טוב (בבא-קמא נה.), כי אז נצטירו אותיות התורה לטוב, שזהו עקר בחינת קבלת-התורה.

ועל-פן אז הוא מחילת-עונות - כי עקר פגם כל העונות הוא, שעל-ידי העונות הנעשים על-ידי תאות וכסופין רעים, פגם באותיות התורה וציר אותם

להפך. אבל ביום-הכפורים, שאז הוא גמר קבלת-התורה - אז זוכים על-ידי ה'תשובה, לחזר ולתקן הפגם של העונות, ולציר אותיות התורה לטוב.

ועל-פן "בינונים תלויים ועומדים עד יום-כפורים" - שאז יש להם פח לחזר ולציר אותיות התורה לטוב, פנ"ל. כי עקר ה'תשובה, הוא בחינת פסופין-טובים.

כי עקר ה'תשובה היא ה'הרטה' שמתחרט על העברה, והלואי שלא היה עושה אותה, שזהו רק רצון וכסופין טובים, ועל-ידי-זה מוחל לו השם-יתברך, כי עקר הוא הפסופין, שעל-ידי-זה מצירין אותיות התורה לטוב, ועל-ידי-זה נתתקן הכל.

ועל-פן כל העבודה של יום הכפורים, הוא על-ידי ה'כחן-הגדול, שהוא בחינת צדיק-הדור, שהוא בחינת תכלית שמירת-הברית בשלמות - כי ה'כחן-הגדול מצוה על קדשת-הברית יותר מכל ישראל, כי "אסור אפלו באלמנה".

כי עקר אלו הנפשות, שהם בחינת פסופין-טובים, נמשכין על-ידי הצדיק שומר-הברית, בחינת (מלאכי ב, ז): "כי שפתי כהן ישמרו דעת, ותורה יבקשו מפיהו", אם הרב דומה למלאך ה' צבאות וכו'.

כי הרב נקרא כהן, שהוא בבחינת קדשת-הברית יותר מכל ישראל והכחן-הגדול מקדש יותר מכלם, והוא בבחינת הרב והצדיק שבדור שהוא בתכלית שמירת-הברית.

ועל-פן כל העבודה של יום-הכפורים, אינה בשרה אלא בו - כי ביום-הכפורים, אז הוא גמר החתימה לחיים, שאז

צריכין לגמר התקון הנעשה על-ידי ה'כפופין-טובים', שהם נפשות והבלים דקדשה, שעל-ידיה מצירין אותיות התורה לטוב, בבחינת 'סם-חיים'.

שזהו בחינת ספר החיים שנקתבין ונחתמין בו בראש-השנה ויום-הכפורים לחיים - שזה נעשה על-ידי שמצירין אותיות התורה לחיים, על-ידי הבלים ונפשות הנעשין מ'כפופין-טובים' של ישראל, שנתעוררין באלו הימים, וכנ"ל. על-כך אז ביום הכפורים, עקר התקון על-ידי ה'כהן-הגדול' שהוא בבחינת 'קדשת-הברית' - כי עקר אלו ה'נפשות', יוצאין על-ידי ה'צדיק', שהוא בבחינת 'שמירת-הברית', כנ"ל.

וזה שאומרים בתחלת יום הכפורים: "אור זרע לצדיק" וכו' (תהלים צז, יא), שהוא בחינת 'תקון-הברית', כמובא (פרי-עץ-חיים, יום-הכפורים פ"ב) - כי אז צריכין להמשיך בחינת 'תקון-הברית' מהצדיק-האמת, שעל-ידיה עקר התקון הנגמר ביום-הכפורים, על-ידי 'נפשות-טובות'.

"כיושב בסתר לחלות פני מלך, מראה כהן"
(מוסף יום-כפור)

מ.

(שיח-טרפי-קדש ח"ב רסד)

בתחלת התקרבותו של מוהרנ"ת לרבנו, שלח אותו רבנו לרבי אהרן, באמרו אליו: "לך נא וראה מה שלום אהרלע שלי" [גיי זעה וואס מאכט מיין אהרלע]. כשנכנס אליו מוהרנ"ת, פגש אותו כשהוא יושב בדבקות עם עינים בוכיות להשם-יתברך.

כשהזר ושאלו רבנו לשלומו, ענהו מוהרנ"ת: "שפגש אותו בוכה!" - המליץ עליו רבינו את הנאמר ביום-הכפורים בשבח כהן-הגדול (מוסף ליום-הכפורים): "כיושב בסתר לחלות פני מלך, מראה כהן".

והינו: שהכהן-הגדול בעת שנכנס לקים עבודתו לפני ולפנים, ביום המיוחד בשנה, ובמקום המקדש ביותר, ובהקריבו את קרבן הקטרת המעלה מכל הקרבנות, היו דומות פניו, כזה היושב בסתר ומחלה פני מלכו של עולם! - כלומר: שהיושב בסתר ומתבודד, גדול יותר.

בליל יום-כפור, נופלת יראה אימה בכל העולם, עד שאפלו הדגים שבמים רועדים מפחד!

מא.

(שיח-טרפי-קדש ח"ב תקנח)

כשספרו למוהרנ"ת, שהרב מבארדיטשוב אמר: "שבליל כל-נדרי, היינו בליל יום-כפור, נופלת יראה אימה בכל העולם, עד שאפלו הדגים שבמים רועדים מפחד!" - הפטיר על זה ואמר: "אם-כן כמה כבר צריכים לרעד, כשאין רועדים" [וויפיל דארף מען שוין ציטערן, אז ס'ציטערט זיך נישט].

"למען נחדל מעשק ידינו"
(תפלת נעילה)

מב.

(שיח-טרפי-קדש ח"ב תרז)

פעם בתפלת-נעילה של יום-כפור בעת שאמר מוהרנ"ת את התבות: "למען נחדל מעשק ידינו!" - אמרה בשאגה גדולה.

וּלְאַחַר הַתַּפְּלָה אָמַר לוֹ רַבֵּנוּ: "אֵין הַדְּבָר קָשָׁה כְּלִיכָּהּ!" - כִּי כָּפִי צָעֲקוֹתוֹ הָיָה נִרְאָה שֶׁאֵין תַּקְוָה לְשׁוּב מֵעֲשָׂק יְדִינוּ - וּפְיָסוֹ רַבֵּנוּ בְּכָךְ.

- תּוֹדָה לְקַל, שְׂאֲחַר רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה בַּיּוֹם-כְּפוּר -

מג.

(אָבְנֵי הַבְּרָזֵל, שִׁיחֹת-וּסְפוּרִים מִמוֹהֲרַנ"ת ז"ל סד; שִׁיחֵ-שְׂרָפֵי-קֹדֶשׁ ח"ב תרסח)

מוֹהֲרַנ"ת ז"ל נִעְנָה וְאָמַר פַּעַם, לְעֵנִין הַמְּנִיעוֹת שֵׁישׁ לְכֹל אֶחָד מֵאֲנִישׁ מִבְּנֵי בֵּיתוֹ בְּעֵנִין הַנְּסִיעָה לְקַבּוּץ עַל רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה בְּאוֹמָאן: "אֵ דַאֲנִק גָּאט, אַז נֶאָדָּר רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה קוֹמֵט יוֹם-כְּפוּר" [תּוֹדָה לְקַל, שְׂאֲחַר רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה בַּיּוֹם-כְּפוּר], וְאִז נִשְׂאָרִים אֲנִישׁ בְּבֵיתָם וּמִשְׁלִימִים בְּנֵי הַבַּיִת וְסוֹלְחִים אֶחָד לְשָׁנִי, וְעַל-יְדֵי-זֶה חוֹזֵר הַשְּׁלוֹם לְמִקּוֹמוֹ. וְאָמַר זֹאת לְרַבִּי יִצְחָק בֵּנוּ, שֶׁהָיָה לוֹ מְנִיעוֹת גְּדוּלוֹת מִבְּנֵי-בֵּיתוֹ בְּעֵנִין זֶה.

הַסְּפוּר מֵהַחֶרֶם בּוּיִלְנָא בְּלִיל יוֹם-כְּפוּר, וּמוֹהֲרַנ"ת מְחִזְקוֹ

מד.

(שִׁיחֵ-שְׂרָפֵי-קֹדֶשׁ ח"ב תשפה)

אַחַר שֶׁדִּבֶּר פַּעַם מוֹהֲרַנ"ת ז"ל מִגְּדֹל עֵנִין חָיִיב הַהִתְחַזְּקוֹת, שֶׁצָּרִיךְ הָאָדָם לְהִתְחַזֵּק וּלְהַמְשִׁיךְ לְכַסּוֹף וּלְהַשְׁתַּוְּקָק לְזָכוֹת לְטוֹב כְּרֵאוֹי, אִם אֵם יַעֲבוֹר עָלָיו מֵה, וּמִגְּדֹל הָעֵנִין שֶׁגָּלָה וְאָמַר רַבֵּנוּ: "שֶׁאֵין שׁוֹם יֵאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל וּכְלָל".

פְּנָה אֵלָיו אֶחָד מֵהַשׁוֹמְעִים וּמִשְׂאֵלָתוֹ בְּפִיו: הֵיזֶה שְׁלֹפְנִים הֵיזֶה דָּר בְּעִיר

וּלְנָא, וְשֵׁם בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת הַגְּדוֹל שְׁבַעִיר, הָיוּ כַּמָּה וְכַמָּה סְפָרֵי-תּוֹרוֹת מְעוֹטְרִים בְּכַתְרֵי-תּוֹרָה עֲשׂוּיִים מְזָהָב, וְכֵן עוֹד תַּכְּשִׁיטֵי תּוֹרָה יִקָּרִים שֶׁהָיוּ שְׂוִים הוֹן רַב, גְּבָאֵי בֵּית-הַכְּנֶסֶת הָיוּ שׁוֹמְרִים מְאֹד עַל הַמְּקוֹם, וְהָיוּ מְצִיבִים שׁוֹמְרִים לְשֹׁמֵר עֲלֵיהֶם.

אוֹלָם בְּלִיל יוֹם-כְּפוּר הַתְּרַשְׁלוּ בְּשִׁמְרֵת הַמְּקוֹם, כִּי מַחְמַת אֵימַת יוֹם-הַדִּין הַנּוֹרָא, לֹא עָלָה עַל לִבָּם שֶׁיִּהְיֶה שׁוֹם בַּר יִשְׂרָאֵל לְגִנוּב וּלְשִׁדּוּד אֶת דְּבָרֵי הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב הָעוֹטְרִים אֶת סְפָרֵי-הַתּוֹרָה. - אוֹלָם כַּמָּה גְּנָבִים שֶׁהִרְגִּישׁוּ בָּזָה, בְּחָרוּ לְעַצְמָם לְפָרוֹץ וּלְשִׁדּוּד אֶת דְּבָרֵי הַזָּהָב וְדוֹקָא בְּלִיל זֶה.

לְמַחֲרַת כְּשֶׁהִגִּיעוּ הַמַּתְּפַלְלִים לְבֵית-הַכְּנֶסֶת, וְהִרְגִּישׁוּ בְּמַעֲשֵׂה נַפְשָׁם זֶה, הִזְדַּעְזְעוּ לְנַפְשָׁם מְאֹד, שֶׁיַּעֲזִיב בַּר יִשְׂרָאֵל לְגִנוּב אֶת תַּכְּשִׁיטֵי סְפָרֵי-הַתּוֹרוֹת בְּלִיל יוֹם-הַכְּפוּרִים הַנּוֹרָא? - כִּי הִבִּינוּ שֶׁיֵּד יִשְׂרָאֵל הֵיטָה בְּמַעַל זֶה.

דָּנוּ רַבֵּנֵי הָעִיר בְּדָבָר, וְהַכְּרִיזוּ חֶרֶם נּוֹרָא, הֵן עַל הַגְּנָבִים, וְהֵן עַל הַיּוֹדֵעַ מִי גָּנַב, שֶׁיִּהְיוּ מוֹחֲרָמִים מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת.

וְהַמְּשִׁיךְ הִלָּה וְאָמַר לְמוֹהֲרַנ"ת: אֲנִי לֹא גְּנָבְתִי, אוֹלָם יוֹדֵעַ הֵיטָה מִי הָיוּ הַגְּנָבִים. וְעַתָּה עֵבֶר כְּבֹר זְמַן רַב, וּכְבֹר אֶחָזְנִי הַיְאוּשׁ לְגַמְרִי, אוֹלָם עַתָּה מַחְמַת שֶׁשְׂמַעְתִּי דְּבָרֵיכֶם הַנְּלַהֲבִים בְּעֵנִין הַהִתְחַזְּקוֹת, שׁוֹאֵל אֲנִי אֶתְכֶם לְעֶצָה וְתַקּוּן.

לֹא יוֹדֵעַ מֵה יַעֲץ וְצוּה עָלָיו מוֹהֲרַנ"ת, אוֹלָם סִדֵּר לוֹ דָּרָךְ תְּשׁוּבָה כְּרֵאוֹי לוֹ.

"אתה יודע רזי עולם" (תפלת ודוי)

מה.

(אבנ"ה-הברזל, שיחות וספורים ממוהרנ"ת ז"ל טו)

פעם-אחת היה ישן רבי נחמן מטולטשין ז"ל בחדר מוהרנ"ת, ושמע שמוהרנ"ת אמר אז 'תקון חצות', ואמר: **"אתה יודע רזי עולם!"** - "דו ווייסט דעם סוד פונעם רבין, ווי דער רבי איז א סוד ביי דער וועלט!" [אתה יודע את הסוד של הרבי, איך שרבי הוא סוד אצל אנשי העולם], ואותי קרבת לרבי כזה!

והתחיל לבקש להשם-יתברך: "שיצית רבנו ז"ל, ויתקרב אליו באמת!"

במשך השנה בלה, קשה לו להאמין שביום אחד אפשר להתנקות ולהטהר מכל החטאים. מגיע יום-כפור, "עצומו של יום מכפר" (יומא פה:), היהודי הופך לנקי וטהור לגמרי, אבל לבו מסרב להאמין שבאמת השם סלח לו על הכל.

לכן תקנו לנו לפני צאת היום-הקדוש, לבקש: **"ישמיענו סלחתי"** - 'שמיעה' לשון 'הבנה', כשפעת תפלתנו היא: שגדע בידיעה ברורה, שהשם-יתברך קבל את תשובתנו, וסלח לנו, ועתה אנו טהורים לגמרי ללא שמץ עון.

- השמחה במוצאי יום-הכפורים -
"עצומו של יום-הכפורים מכפר" (יומא פה: פרייתות ז:)

"ישמיענו סלחתי" - שנשמע ונבין
שאכן "סלחתי כדברך"

מו.

(זקני אג"ט, בשם רבי נאשקע מטולטשין ז"ל נכד מוהרנ"ת, מובא בספר 'שלהבת-כפור', עמוד 75)

מוהרנ"ת ז"ל אמר: בסוף פיוטי תפלת נעילה, אנו מבקשים: **"ישמיענו סלחתי יושב בסתר עליון"**.

הקשה מוהרנ"ת: אחרי שבתפלת יום-כפור, ובתפלת נעילה עצמה בתחלתה, אמרנו שוב ושוב: **"סלחתי כדברך"**, פעת בסוף נעילה, מבקשים: **"ישמיענו סלחתי!"** - הלא היה ראוי להיות להפך, שבתחלה נבקש: **"ישמיענו סלחתי"**, ואחר-כך נאמר את דבר השם למשה עבדו: **"סלחתי כדברך!"**

מז.

(באור-הלכותים, השמטות בסוף הספר)

מוהרנ"ת ז"ל היה אומר על השמחה שבאה במוצאי יום-כפור: שאצלו עקר החרטה הוא, עד שיהיה בטוח מכאן והלאה על הענין שלא יבא עוד ליד חטא, כי מה שעבר אין והעקר על להבא. - ואם-כן מהו השמחה כל-כך במוצאי יום-כפור!?

אמר הרב רבי אברהם ז"ל: כי באמת ביום-כפור "עצומו של יום מכפר, לחד מאן דאמר. ולאידך מאן דאמר, דוקא בתשובה מכפר" (יומא פה: פרייתות ז:). - וזמר אמר חדא וזמר אמר חדא ולא פליגי. כי מהו עצומו של יום, שאז מאיר אור היזבל, בינה עלאה, בחינת תשובה עלאה שבא מלמעלה לכל-אדם מישראל ומעוררים

אלא ענה מוהרנ"ת: כשיהודי מעלה על זכרונו, את רבוי חטאיו ופשעיו

מט.

(ספר-המדות - עניני 'יום הכפורים')

[א] 'המתקת-הדינים', הוא על-ידי ה'גורל'
כמו 'לעזאזל' (המתקת-דין צד).

(פרוש הדבר, שמעתי מפיו-הקדוש: שיקח שני מטבעות
ויפיל עליהם גורל, "גורל אחד לה' וגורל אחד לעזאזל"
(ויקרא טז, ח). והמטבע שעלה עליה הגורל לה', יתן אותה
לצדקה. והשניה שעלה עליה הגורל לעזאזל, ישליך
אותה לאבוד. ועל-ידי-זה נמתק הדינים).

[ב] מי ששערוותיו מרבים שלא על-פי
הטבע, זה עלול לנזקים הרבה ולפגעים
רעים מהסטר-א-א-הרא - סגלתו: שיקרא
הפרשה שקורין ביום-כפורים (ויקרא טז, כב)
(טבע ח"ב ב; סגלה ח"ב ו).

[זהר אחרי נז: תאנא אמר רבי יוסי, בהאי יומא דכפורי,
אתתקן למקרי פרשתא דא, לכפרא לישראל בגלותא, בגין
דא, סדרא דיומא דא, הקא אתסדר, ובגין דמיתתהון דבני
אחרון, מכפרא על ישראל וכו'].

[ג] יום שהאדם עושה תשובה, הוא למעלה
מהזמן, ומעלה כל הימים למעלה מהזמן.
וכן 'יום-הכפורים' הוא למעלה מהזמן
(תשובה ח"ב א).

נ.

(ספר-המדות - עניני 'מחילת עונות')

[א] על-ידי 'אמונה', הקדוש-ברוך-הוא
יסלח לה על כל עוונותיה (אמונה לג).

[ב] 'מזבח', מזיח גזרות רעות ומכפר עונות
ומזין ומחבב" (על-פי כתבות י), זה "שלחן
דומה למזבח" (על-פי ברכות נה. תגיגה כז. מנחות
צז). (אכילה ז).

[ג] על-ידי 'מחילת עונות', תזכה ל'בר-
לבב" (תהלים כד, ד) (הרהורים ח"א כא).

[ד] כשמבטל 'הרהורי עבודה-זרה', על-
ידי-זה מוחלין לו כל עוונותיו (הרהורים ח"ב
זט).

לתשובה. נמצא שהוא מכפר, כי על-ידי-זה
עושה תשובה.

אכן שצריך לשוב בתשובה גמורה עד
שלא יחטא עוד, וזהו גם-כן על-ידי
'קדשת יום-כפור', על-כן אז מאיר בחינת
יובל, בחינת כלליות בן ותלמיד כמובא
בלקוטי תנינא סימן ז', בחינת 'דעת' המציל
את האדם מהעברות וכו'.

ועל-ידי הארת הדעת שביום-כפור,
בחינת שנת היובל - נצול האדם
מהעברות תמיד, כי "אין אדם חוטא אלא
אם כן נכנס בו רוח שטות" (סוטה ג), על-כן
באמת ראוי לשמח במוצאי יום-כפור, על-
ידי הארת הדעת הקדוש האמתי לנצח.

עשרה בני הקבוץ של הבעל-תפלה,
עשרת ימי תשובה

מח.

(באור-הלכות, השמטות בסוף הספר)

"דרשו ה' בהמצאו" (ישעיה נה, ז), "אלו
עשרת-ימי-תשובה שבין ראש-
השנה ליום-הכפורים" (ראש-השנה יח. יבמות
מט: קה). - ואז הזמן שנמצאים עשרה בני
הקבוץ הקדוש של הבעל-תפלה שספר
רבנו ז"ל במעשה י"ב.

כי 'ראש-השנה' שהוא נגד 'מדת הדין' -
נגד ה'גבור' שהלך לכבש מדינות, ולא
היה רוצה ביי-אם 'הכנעה' וכו' והיה מניחם,
ואם לאו היה מחריבם וכו'. וזה פונת הפתוח
(ויקרא כו, מא): "או אז יבנע לבבם הערל ואז
ירצו את עונם".

[יב] הַבוֹכָה וּמִתְאַבֵּל עַל אָדָם כְּשֶׁר, מוֹחֲלִין לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו (תְּשׁוּבָה פח).

[יג] הָעוֹנָה "אָמֵן יִהְיֶה שְׁמִיָּה רַבָּא" בְּכָל כַּחוֹ, אֲפֹלוּ יֵשׁ בּוֹ שִׁמְץ שֶׁל עֲבוּדָה-זָרָה, מוֹחֲלִין לוֹ (תְּשׁוּבָה פח).

[יד] עַל-יְדֵי תְּשׁוּבַת יְחִיד, מוֹחֲלִין לוֹ וְלְכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ" (תְּשׁוּבָה צו).

[טו] 'בְּעַל-תְּשׁוּבָה' יִתְפַּלֵּל עַל הַגְּשָׁם, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְכַפְּרִין לוֹ עַל עֲוֹנוֹתָיו (תְּשׁוּבָה קא).

[טז] מִי שֶׁמִּתְפַּלֵּל עַל יִשְׂרָאֵל - הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְכַפֵּר לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו (תְּפִלָּה סג).

[ה] אֵין אָדָם עוֹלָה לְגִדְלָה אֶל־אִם-כִּין מוֹחֲלִין לוֹ כָּל עֲוֹנוֹתָיו (הַתְּנַשְׁאוֹת ח"א ו).

[ו] מִי שֶׁמְקַשֵּׁר תְּמִיד בִּירְאֵת-הַשֵּׁם, וְאִינוֹ שָׂכוּחַ מִמֶּנּוּ, מוֹחֲלִין לוֹ כָּל עֲוֹנוֹתָיו (יְרָאָה כ).

[ז] הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל עֲוֹנוֹת יִשְׂרָאֵל בְּשִׁבִיל הַצְּדִיקִים (צְדִיק קלג).

[ח] עַל יְדֵי הַפְּרָנְסָה שֶׁמְפָרְנִסִּין אֶת הַצְּדִיק, נִמְחָל לָהֶם כָּל עֲוֹנוֹתֵיהֶם, כְּמוֹ (יְבָמוֹת צ): "הַכֹּהֲנִים אוֹכְלִים, וּבְעֵלִים מִתְּכַפְּרִים" (צְדִיק רט).

[ט] הָעוֹשֶׂה דְּבַר עֲבָרָה, וּמִתְחַרֵּט בָּהּ, מוֹחֲלִין לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו" (תְּשׁוּבָה כו).

[י] הַנוֹשֵׂא וְנוֹתֵן בְּאִמּוֹנָה, מוֹחֲלִין לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו (תְּשׁוּבָה כז).

[יא] עַל-יְדֵי תְּפִלָּה שֶׁהִיא בְּשׁוּעָה, יִמְחַל לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא (תְּשׁוּבָה עט).

ודוי ביום הכפורים

א.

(ח"א ד, ה)

על-ידי 'ודוי-דברים', יוצא מעצמותיו האותיות החקוקים עליהם, ונעשה מהם הדבור של הודוי. פי הדבור יוצא מעצמותיו, כמו שכתוב (תהלים לה, י): "כל עצמותי תאמרנה". ומחריב הבנין והצורה הרע, ובונה מהם 'מלכות-דקדשה', ומעלה ה'מלכות' מהפטר-א-אחרא.

ב.

(ח"א ו, ג)

וצריך לאחז תמיד במדת התשובה, כי "מי יאמר זביתי לבי טהרתי מחטאתי" (משלי כ, ט). כי בשעה שאדם אומר: "חטאתי, עויתי, פשעתי", אפלו זה אי-אפשר לומר ב"בר-לבב" (תהלים כד, ד) בלי פניה.

וזהו: "מי יאמר זביתי לבי, טהרתי מחטאתי". הינו: מי יוכל לומר שלבו זה וטהור מפניות, אפלו בשעה שאומר: 'חטאתי' וכו'.

וזהו: "מי יאמר וכו': טהרתי מחטאתי" - הינו: שיהיה טהור מן ה"חטאתי, עויתי, פשעתי" שאמר - כי גם אז אינו זה וטהור בלי פניות.

נמצא: שצריך לעשות תשובה על התשובה הראשונה, הינו: על "חטאתי, עויתי, פשעתי" שאמר, כי עליו נאמר (ישעיה כט, יג): "בשפתיו כבודני", כי

על-ידי 'תשובה' זוכה ל'כבוד השם'. "ולבו רחק ממני" (שם).

ואפלו אם יודע שעשה 'תשובה-שלמה' - אף-על-פי-כן צריך לעשות 'תשובה' על 'תשובה הראשונה'.

כי מתחלה פשעשה תשובה, עשה לפי השגתו, ואחר-כך בודאי מפיר ומשיג יותר את השם-יתברך. נמצא: לפי השגתו שמשגיג עכשו, בודאי השגתו הראשונה הוא בבחינת 'גשמיות', נמצא: שצריך לעשות תשובה על השגתו הראשונה, על שהתגשם את רוממות אלקותו.

ג.

(ח"א עח)

במה שפגם יתקן, הינו: 'ודוי דברים', כמו שאמר הכתוב (הושע יד, ג): "קחו עמכם דברים" - שיתודה תמיד בכל לבו "נכח פני ה'" (איכה ב, יט).

אזי: "ושובו אל ה'" (הושע שם), שישונו כל הדברים שפגם, אל שרשו.

וזהו בחינת 'יחוד קדשא-ברוך-הוא ושכינתה' - כי מיחד ה'דבור' שהוא בחינת ה'שכינה', אל ה'.

ד.

(ח"א קעח)

דע: כי צריך דוקא 'ודוי דברים', כי צריך לפרט את החטא, וצריך להתודות בדברים בכל-פעם על כל מה שעשה. ויש לזה מניעות רבות. לפעמים נשכח מאתו

החטא. ויש שזוכר את החטא, ויכבד עליו
מאד וקשה לו להוציא הדבור להתודות,
ועוד מניעות רבות.

והתקון לזה: לשמח הרבה בשמחה של
מצוה - כגון חתנה של מצוה, או
שאר מצוה בשמחה. שיתגבר לשמח
בשמחה גדולה, עד שירקד הרבה מחמת
שמחה. ועל-ידי-זה זוכה להתודות
בדבורים, ועל-ידי-זה יתקן פנים הטאיו.

כי 'שמחה' הוא קומה שלמה מרמ"ח
אברים ושם"ה גידים. ועל-כן כששמח
או מרקד, צריך לראות שיעבר בכל
השמחה, מראש ועד עקב.

כי לפעמים השמחה רק ברגליו, ולפעמים
בלב, או בהמחין וכו'. אך עקר
השמחה, שיעבר בכל הקומה שיש
בהשמחה. וצריך לזה מצוות רבות, כי שרש
נקדות כל המצוות היא השמחה וכו'.

ועל-כן אם פגם באיזה מצוה, עשה או
לא-תעשה - אזי כששמח ועובר
והולך בקומת השמחה, אזי כשפוגע בזה
האיבר שהוא כנגד אותה מצוה שעבר, אי-
אפשר לו לשמח שם, מחמת שפגם שם
באותה המצוה שנקדתי שמחה, ואדרבא,
יש לו דאגה' שהוא הפך השמחה וכו', ועל-
כן על-ידי-זה מרגיש ונזכר החטא שעשה
מקדם.

אך על-ידי רבוי המצוות וכו' - נתבטל
הדאגה של החטא המונעת השמחה,
כי רבוי אור השמחה של רבוי מצוות שלוו,
מבטל המניעות של החטא. ואזי יכול
להתודות.

ועל-ידי 'והוי דברים' - נתתקן עולם
הדבור, כמבאר במקום אחר (ח"א
עח), כי פגם החטא בנפש, וה'נפש' הוא
בחינת ה'דבור' וכו'. ועל-כן צריך להתודות
בדבורים דוקא, לתקן ולבנות פגם הדבור,
כמו שפיתוב (הושע יד, ג): "קחו עמכם דברים
ושובו אל ה'".

ועל-ידי שנתקן ונבנה הדבור על-ידי
'והוי דברים', נעשה 'יהוד
קדשא בריך הוא ושכינתה' וכו'.

וזה (ישעיה נא, ג): "ששון ושמחה ימצא בה,
תודה וקול זמרה" - הינו: שנמצא
בתוך ה'ששון ושמחה' - 'תודה', בחינת
'והוי דברים', ו'קול זמרה'.

ה.

(ספר-המדות - עניני 'והוי')

[א] על-ידי 'והוי-דברים' גורמין: שהקדוש-
ברוך-הוא מזמין מלמדי-תינוקות
שלומדים באמונה (דרך ח"ב א; ודוי-דברים ח"ב א).

[ב] על-ידי 'והוי-דברים', זוכה ל'התנשאות'
(התנשאות ח"ב יא; ודוי-דברים ח"ב ג).

[ג] על-ידי 'והוי', תצליח (הצלחה טו).

[ד] על-ידי 'והוי-דברים', גורמין שנתקנים
הדרכים ממכשולות (ודוי-דברים ח"ב ב).

[ה] מי שאינו מתודה על עונותיו, מורא בא
עליו (ודוי-דברים ח"ב ד).

[ו] על-ידי 'והוי', יתבטל מעליה מהשבות
שונאיה (מריבה לג).

[ז] הקדוש-ברוך-הוא נתפס על-ידי 'והוי',
ודומה פאלו בנה מזבח והקריב קרבן (תשובה

מפְטִיר יוֹנָה

"ויקם יונה לברח לברח תרשישה" (יונה א. ג)

א.

(ח"א לז, ו)

ה'נביאים', יניקתם מבחינת 'פרבים',
בחינת תינוקות, בחינת הכל
ש'אין בו חטא, בחינת 'אורא דארץ'
ישראל, ששם מקבלין 'רוח הקדש',
כמובא בזהר (לד"ל פה. על יונה א. ג): "ויקם
יונה לברח תרשישה".

(כל אנוני נביאים דהוי פה הוא זמנא, לא נטלו נבואה אלא
באתרה דקאמרן. ובגין כן 'יונה' הוה ערק לבר מארעא
קדישא, דלא יתגלי עליה נבואה, ולא יהו בשליחותא
דקודשא-ברייהו. ובזהר שם פד: "ווי למאן דאסתתר
מקמי קודשא-ברייהו וכו', והוא אתי למערק
מקמיה").

ג.

(שיחות הר"ן שב)

פעם אחת עמדתי לפניו, והוא ז"ל היה
מנח על מטתו, ונזרקו
דבורים אלו מתוך פיו הקדוש, ואמר בזו
הלשון: "העקר הוא: מבטן שאול שועתי"
(יונה ב, ג) (דער עיקר איז: "מבטן שאול שועתי").

ד.

(חיי-מזהר"ן רעא)

ואפלו הצעקה "מבטן שאול" (יונה ב, ג),
גם-כן אינו נאבד. וכמו שאיתא
בזהר-הקדוש (נח סט: על תהלים פט, י): "בשוא
גליו אתה תשבחם" - שמה שהאדם מנשא
עצמו וממשיך עצמו לאיזה מדרגה, אף-
על-פי שאינו מגיע אליה, זה בעצמו
שמתיגע ורודף להשיג ולגלות לאיזה
קדשה, היא שבחא דילה ויקרא דילה".

ה.

(עלים-לתרופה, התצוה תקצ"ב)

כי בודאי צריך כל-אחד לקיים מה
שהזהיר רבנו ז"ל: "לחזק עצמו
תמיד". ואמר בפרוש (שיחות הר"ן שב):
"שהעקר הוא "מבטן שאול שועתי"!"

וכל-אחד נופל בדעתו כל-כף, עד
שנדמה לו באלו עליו לא
נאמר זאת, באלו ירד יותר מבטן שאול'
חס-ושלום, וכאלו אין בכחו לצעק עוד,
וכאלו כבר צעק הרבה מאד ואינו מועיל לו,
ועוד דחיות הרבה באלה וכאלה.

ב.

(ח"ב עח)

אפלו מי שהוא במדרגה התחתונה
לגמרי, חס-ושלום רחמנא-לצלן,
אפלו אם מנח בשאול-תחתיות רחמנא-
לצלן, אף-על-פי-כן אל יתיאש עצמו,
ויקיים: "מבטן שאול שועתי" (יונה ב, ג).
ויחזיק עצמו במה שיוכל וכו', והעקר: לחזק
עצמו בכל מה שאפשר, פי אין שום יאוש
בעולם כלל (קייך יאוש איז גארנישט פארטאנדן).

"מבטן שאול שועתי שמעת קולי" (יונה ב, ג)

וּבְאֵמֶת לֹא כֵן הוּא - כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ הָאֵמֶת:
 "שֶׁהוּא ז"ל כּוֹן בְּכָל דְּבָרָיו גַּם
 עָלֶיךָ בְּפִרוּשׁ, וְעַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד" וכו'.

1.

(ספר-המדות, דרך יא)

תַּפְּלָה שֶׁל 'יוֹנָה הַנְּבִיא' (יוֹנָה ב, ב-י), הִיא
 סִגְלָה לְזִמְרָה עַל הַיָּם.

2.

(שבחי-הר"ן ח"ב טו)

וְנִתְעוֹרֵר עוֹד הַפַּעַם רוּח־סַעֲרָה גְּדוֹלָה,
 וְהִבִּיא הַסְּפִינָה אַחֵר שְׁנֵי מַעֲתֵ-
 לַעֲת לְאֶרֶץ-הַקְּדוּשָׁה, לְסַפֵּר יְרוּשָׁלַיִם,
 לְעִיר-הַקְּדוֹשׁ יְפוֹ. וְרָצָה רַבְּנוּ ז"ל לִירֵד שָׁם
 מִהַסְּפִינָה, לְלַכֵּת אֶל יְרוּשָׁלַיִם וְכו'. וּמֵאֵת ה'
 הִיָּתָה סִבָּה, וְלֹא הִנִּיחוּהוּ הַיִּשְׁמַעְאֵלִים
 שֶׁיִּכְנַס אֲלֵיהֶם וְכו'. וְנִשְׁאָר רַבְּנוּ ז"ל עַל
 הַסְּפִינָה.

וְהָיָה בְּדַעַת הַקַּפִּיטָן [הַקַּבְרָנִיט] לְהִתְעַבֵּב
 שָׁם עִם הַסְּפִינָה, לְהִיזֵת עוֹמֵד לְפִוּשׁ
 אֵיזָה יָמִים. וְאִזּוּ הָיָה שְׁנֵי יָמִים קִדְּם רֵאשִׁי-
 הַשָּׁנָה. אִךְ הַסְּפִינָה לֹא יָכְלָה לְעַמֵּד שָׁם

מִחֲמַת גְּלִי הַיָּם שָׂרְצוּ לְהַפְכָּה, וְלֹא הוֹעִיל
 שׁוּם עֲצָה וְתַחְבּוּלָה לָזֶה. וְהָיָה הַדָּבָר לְפָלֵא
 גְּדוֹל בְּעֵינֵי הַקַּפִּיטָן [הַקַּבְרָנִיט]. וְשָׂאֵל: "מָה
 זֶה, וְעַל מָה זֶה?"!

וְהִשִּׁיבוּ הַחֲכָמִים שֶׁל הַסְּפָרָדִים: "שֶׁקִּבְּלָה
 בְּיָדָם אִישׁ מִפִּי אִישׁ: שִׁבְזָה
 הַמְּקוֹם נִשְׁלַךְ 'יוֹנָה בֶן אָמִתִּי הַנְּבִיא"! (בַּעֲת
 הַסַּעֲרָה). - וְלֹא יָכְלָה הַסְּפִינָה לְעַמֵּד שָׁם
 אוֹתָהּ הַלִּילָה, וְהִכְרִחוּ לָזוּז עִם הַסְּפִינָה
 מִשָּׁם.

וְהִלְכוּ מִשָּׁם, וּבָאוּ בְּעֶרְבַי לַיִל זְכוּר
 בְּרִית, לְעִיר-הַקְּדוֹשׁ 'חֵיפָה' וְכו'.

וְאִזּוּ נִכְנַס רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ ז"ל לְאֶרֶץ-
 הַקְּדוּשָׁה, וּבָא אֶל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר נִכְסַף
 אֵלָיו וְהִשְׁתַּוְּקַק אֵלָיו בְּהִשְׁתַּוְּקוּת וְכַסּוּפִין
 וְנַעֲגוּעִים גְּדוֹלִים מְאֹד מְאֹד, וּמָסַר נַפְשׁוֹ
 אֶלְפִים וְרַבְּבוֹת פְּעָמִים בְּשִׁבִיל זֶה, וְהִשְׁלִיךְ
 נַפְשׁוֹ מִנֶּגֶד עֵבֹר זֶה וְכו' וְכו'.

מִחְרַת יוֹם הַכַּפּוּרִים

א.

(ח"ב סו)

זֶה שְׁקוּרֵינּוּ הָעוֹלָם אֶת 'מִחְרַת יוֹם-הַכַּפּוּרִים': "שֵׁם ה'" - כִּי אַחַר 'יוֹם-הַכַּפּוּרִים', אֵז נִתְגַּלָּה בְּחִינַת "שֵׁם ה'".

וְזֶה שֶׁנִּצְטוּנוּ תַּכְּפָּה לְ'מִחְרַת יוֹם-הַכַּפּוּרִים' עַל שַׁבַּת - כִּי "לְמִחְרַת יוֹם-הַכַּפּוּרִים נִתְרַצָּה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְיִשְׂרָאֵל וְהִזְהִירָם עַל מְלֹאכֶת הַמִּשְׁכָּן, וְאָזִי הִקְהִילָם מִשָּׁה וְהִזְהִירָם עַל שַׁבַּת, בְּדִי שֶׁלֹּא יִטְעוּ לֹאמֹר שֶׁמְלֹאכֶת הַמִּשְׁכָּן דוֹחָה שַׁבַּת" (רש"י שְׁמוֹת לז, א"ב).

נִמְצָא: שֶׁתַּכְּפָּה לְ'מִחְרַת יוֹם-הַכַּפּוּרִים' הִזְהִירוּ עַל 'שַׁבַּת'. וְ"שַׁבַּת שְׂמָא דְקַדְשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא" (זֶהר יתרו פח:) - כִּי אֵז אַחַר 'יוֹם-הַכַּפּוּרִים', נִתְגַּלָּה בְּחִינַת "שֵׁם ה'".

כִּי כְּשֶׁמְעִינִישִׁין אֶת אֶחָד, עוֹקְרִין אוֹתוֹ מִשְׁרֵשׁ חֵיוֹתוֹ וְכוּ', וְהַשֵּׁם הוּא ה'חַיּוֹת', בְּבְחִינַת (בְּרֵאשִׁית ב, יט): "נִפְשׁ חַיָּה הוּא שְׂמוֹ", וְ"שְׂמוֹ מִשְׁתַּף בְּשִׁמְנוֹ כְּבִיכּוֹל" (ירושלמי תענית פ"ב).

וְעַל-כֵּן כְּשֵׁישׁ לְיִשְׂרָאֵל אֵיזָה עֲנֵשׁ חֶסֶד וְשָׁלוֹם, נוֹגַע אֶת-עַצְמוֹ יִתְבָּרַךְ כְּבִיכּוֹל. וְכְשֵׁישׁ לָהֶם צָרָה חֶסֶד-וְשָׁלוֹם, לֹא צָר כְּבִיכּוֹל, כִּי "בְּכָל צָרָתָם לֹא צָר" (ישעיה סג, יט), כִּי הֵם "חֶלֶק אֵלּוֹק מִמַּעַל" (איוב לא, ב). נִמְצָא: כְּשֵׁיִעֲנִישׁ אוֹתָם, נוֹגַע אֶת-עַצְמוֹ יִתְבָּרַךְ כְּבִיכּוֹל.

נִמְצָא: כְּשֶׁנִּתְרַצָּה הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל בְּיוֹם-הַכַּפּוּרִים וְאָמַר: "סִלַּחְתִּי כְּדָבָרְךָ" (במדבר יד, כ) - אָזִי כְּבִיכּוֹל, נִגְדַל שְׂמוֹ יִתְבָּרַךְ הַמִּשְׁתַּף בְּשִׁמְנוֹ. - וְעַל-כֵּן נִצְטוּנוּ תַּכְּפָּה 'אַחַר יוֹם-הַכַּפּוּרִים' עַל 'שַׁבַּת' כִּי "שַׁבַּת שְׂמָא דְקַדְשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא" כִּי כֵּן.

וְעַל-כֵּן קוֹרִין 'מִחְרַת יוֹם-הַכַּפּוּרִים': "שֵׁם ה'" - כִּי אַחַר הַמַּחִילָה וְהַסְּלִיחָה שֶׁנַּעֲשָׂה בְּיוֹם-הַכַּפּוּרִים, נִגְדַל שֵׁם ה'.

[לְקוּטִי-עֲצוֹת, מוֹעֲדֵי ה' יוֹם-כַּפּוּר ד: מַה שְׁקוּרִין מִחְרַת יוֹם-כַּפּוּר 'שֵׁם הַשֵּׁם!' - כִּי אֵז אַחַר יוֹם-הַכַּפּוּרִים, הוּא עֵקֶר הַגְּדֻלַּת שְׂמוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יַדֵּי שְׁבִיּוֹם-כַּפּוּר נִתְרַצָּה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְיִשְׂרָאֵל וְסוֹלַח לָהֶם עוֹנוֹתֵיהֶם, וְעַל-יַדֵּי-זֶה מִמִּילָא הֵם נִצְוִלִים מִכָּל הָעֲנָשִׁים וּמִכָּל הַגְּזֵרוֹת, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה עֵקֶר הַגְּדֻלַּת שְׂמוֹ יִתְבָּרַךְ].

[חַי-מוֹהַר"ן נט; יְמֵי-מוֹהַר"ת ח"א לט: (הַתּוֹרָה ח"ב) סִימָן ס"ו "הַצַּדִּיק מְכַרָּח לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה", נֹאמֵר בֵּין יוֹם-כַּפּוּר לְסִכּוֹת תַּק"ע - וּמְבַאֵר שֶׁם הָעֲנָן מַה שְׁקוּרִין 'מִחְרַת יוֹם-הַכַּפּוּרִים': "שֵׁם ה'".

וּבְאוֹתוֹ הַלִּילָה שֶׁהִבְאֵתִי לְפָנָיו הַתּוֹרָה מֵעֲנָן 'מִחְרַת יוֹם-הַכַּפּוּרִים שֶׁנִּקְרָא "שֵׁם ה'", אֵז נִסְתַּלַּק הָרֵב הַצַּדִּיק מִבְּאֵרְדֵיטְשׁוּב ז"ל, כִּי הַתּוֹרָה הַחַיָּה הִיא מְקַשְׂרֶת וּמְחַבֵּרֶת עִם הַתּוֹרָה 'בְּרֵאשִׁית' הַסְּמוּכָה אֶתְרֵיו (ח"ב סו), וְאֵז רְאִיתִי וְהִבְנֵיתִי נִפְלְאוֹת הַשֵּׁם, אִיךְ הַכָּל גְּלוּי לְפָנָיו, וְהַכָּל מְבַאֵר בְּתוֹרָתוֹ].

ב.

(שִׁיחַ-שְׂרָפֵי-קֹדֶשׁ ח"ג קעג)

כְּשֶׁסָּפְרוּ לְפָנָיו מוֹהַר"ת ז"ל מִגְדֹּל עֲבוֹדוֹתָיו הַנְּשָׁגְבוֹת וְהִגִּיעוֹת שֶׁל רַבֵּי שְׂמוּאֵל אֵיזִיק תַּלְמִיד רַבְּנוּ ז"ל,

ג.

(לקוטי־הלכות, ספה ב, א)

עַל־כֵּן "תִּכְרַף בְּמוֹצָאֵי יוֹם־הַכַּפּוּרִים
מִתְחִילִין לְעֶסֶק בַּסֶּפֶה מִיָּד" (שְׁלַח־

ערוך ארחה־חיים תרכד, ה), וְכָל הָאֲרֻבָּעָה יָמִים
שֶׁבֵּין יוֹם־הַכַּפּוּרִים לְסִפּוֹת עוֹסְקִים בְּבִנְיָנָה -
כִּי "בְּכָל אֶלּוֹ הָאֲרֻבָּעָה יָמִים, אֵין מְחַשְׁבִּין
בָּהֶם הָעוֹזְנוֹת" (תְּנַחֲמָא אַמּוֹר כב).

וְעַל־כֵּן הֵם 'אֲרֻבָּעָה יָמִים' - כְּנֶגֶד 'אֲרֻבָּעָה
בְּגָדֵי לְבָן' שֶׁנִּמְשָׁכִין בְּיוֹם־
הַכַּפּוּרִים, שֶׁעַל־יְדֵיהֶם נִמְשָׁךְ הַלְבָנוּנִיּוֹת לְכָל
אֶלּוֹ הָאֲרֻבָּעָה יָמִים, וְעַל־כֵּן "אֵין מְחַשְׁבִּין
בָּהֶם הָעוֹזְנוֹת".

וּמַחְמַת־זָה עוֹסְקִים בְּכָל אֶלּוֹ הָאֲרֻבָּעָה
יָמִים בְּבִנְיָן הַסֶּפֶה' - כִּי אִז
יֵשׁ לָנוּ כַּח לְבָנוֹת הַסֶּפֶה וְלַחֲקִימָה, עַל־יְדֵי
הַתְּלַבְנוֹת הָעוֹזְנוֹת וְהַדְּמִים.

שֶׁעֲבַד אֶת הַשֵּׁם בְּכַחוֹת עֲצוּמוֹת לְאֵין־שְׁעוֹר,
עַד שֶׁאָמַר פֶּעַם: "אֵלּוֹ יָדַעְתִּי שֶׁלְּמַחְרַת
אֶקְרָא קְרִיאַת־שְׁמַע בְּהַיּוֹם - הֲרִי שְׁמוּטָב לִי
לְהַנִּיחַ רֵאשִׁי עַל הַחֶרֶב, שֶׁיִּקְטְעוּ אוֹתוֹ!"

הַפְּטִיר מוֹהַרְנָ"ת ז"ל וְאָמַר: "אוֹתוֹ
הַדְּרִיךְ רַבְּנוּ בְּחַד הַחֶרֶב וְעַמֵּד בּוֹ!
- וְאוֹתָנוּ לְפֹד רַבְּנוּ: "שָׂאֵם לֹא זָכִינוּ
וְהַתְּפַלְלָנוּ הֵיטֵב בְּיוֹם־כַּפּוּר, מִתְּפַלְלִים
הֵיטֵב בְּ"שֵׁם ה'"! (מְחַרַת־יוֹם־כַּפּוּר הָיָה נִקְרָא
בְּאוֹקְרֵינָא "שֵׁם ה'", כִּפִּי הַמְּבָאָר בְּלִקוּטֵי־מוֹהַרְנָ"ן ח"ב
סו).

[אִים הָאֵט דְּעַר רַבִּי גְּעַפִּירְט אוֹיפֵן שְׂאָרְף פּוֹן דְּעַם
שְׁוועַרד, אוֹן אִיז בֵּיגְעֶשְׁטאַנְען! - אוֹנֵז הָאֵט דְּעַר רַבִּי
זְכְרוֹנוֹ־לְבָרְכָה גְּעֶלְעַרְנֵט: "אִז מ'דַּאוּנֵט נִישְׁט יוֹם־כַּפּוּר,
דַּאוּנֵט מְעַן גָּאטְס־נְאָמְען].

לקוטי תפלות

חדש אלול

אליה. ותזכני לעולם-הבא, ליום שכלו שבת, כלו תשובה.

ועזרני יהוה אלהי, להיות תקיף ואמיץ וחזק בעבודתך תמיד. ואל תניחני לפול חסו־שלוֹם לעולם. "אל תשליכני מלפניך, ורוח קדשך אל תקח ממני".

וזכני להיות עייל ונפיק. ואזכה להיות בקי בהלכה, בקי ברצוא, בקי בשוב, בקי בעייל, בקי בנפיק. ובכל מקום אוכל למצא אותך, בין בעליה בין בירידה. כמו שכתוב: "אם אסק שמים שם אתה, ואצעה שאול הנך". ואזכה לאחוז בך ולהתדבק בך תמיד. ויקים בי מקרא שכתוב: "אני ל'דודי ו'דודי לי".

א [א] לקוטי-תפלות ח"א ו

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ו, 'קרא את יהושע')

זכני ברחמיך הרבים, להיות בתשובה תמיד, שאזכה לעשות תמיד תשובה, על תשובה הראשונה. ואזכה לתקן בכל פעם, פגם תשובה הראשונה, עד שאזכה ברחמיך הרבים, לתשובה-שלמה, תשובה עלאה באמת כראוי.

ואז תפתח את לבי ודעתי, לדעת את שמך. ואז אדע באמת, כי עדין לא התחלתי לעשות תשובה, כפי עצם גדלתך ורוממותך שתזכני להשיג אז.

ואז תזכני באמת לעשות תשובה על תשובה, שאזכה לעשות תשובה בכל פעם על השגה הראשונה, על שהייתי מגשם את רוממות אלקותך, לפי עצם רוממותך שאזכה להשיג אחר-כך בכל פעם.

באפן שאזכה להיות כל ימי בתשובה תמיד, עד היום אשר תאספני

ב [ב] תפלות-ותחנונים

- השמטה ללקוטי-תפלות ח"א ו -

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ו, 'קרא את יהושע')

רבונו של עולם. זכני לתשובה-שלמה
תמיד, בפרט בימי אלול
הקדושים, שאז פתח לנו משה רבנו
עליו-השלום דרך כבושה לתשובה.

והדרך הזה כלול משני הבקאות
הנזכרים-לעיל, ומשני השמות
הקדושים שהם שם הוי"ה ושם אהי"ה
במלואם, שהם שם ס"ג הקדוש ושם
קס"א הקדוש, ומשני הנקודות הקדושות
בחינת נקדה העליונה ונקדה התחתונה,
שהם עקר שלמות התשובה, בחינת
'תשובה', ו'תשובה על תשובה'. בחינת
'תשובת עולם-הזה' ו'תשובת עולם-
הבא' שהזכרתי לפניך.

על-כן זכנו אז בימי אלול הקדושים,
לתשובה-שלמה. ונזכה שימשך
עלינו קדשת אלול, על כל השנה כלה,
עד שנזכה להיות בתשובה-שלמה לפניך
תמיד, ולילך בכל דרכי התשובה
בשלמות כל ימינו לעולם.

ואתה תקבל את כל בחינות ומדרגות
תשובותינו, ברחמיך הרבים
וחסדיך הגדולים, באהבה וחבה גדולה,
ויקים בנו מקרא שפתוב: "נחפשה
דרכינו ונחקרה ונשובה עד יהוה. פי
ימינך פשוטה לקבל שבים".

⊗ [ג] תפלות-ותחנונים ⊗

- השמטה ללקוטי-תפלות ח"א כא -

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כא, 'עתיקא טמיר וסתים')

רבונו של עולם, אתה ידעת כמה וכמה
אורבים עלינו מכל צד ומצדי
צדדים, והעקר על השכל והמחשבה
שהוא עקר האדם. ובמקום שחושב
השכל, שם כל האדם.

על-כן חוס וחמל עלינו, שמרה נפשי,
והצילנו מכל מיני מחשבות
פגומות ובטלות, ומכל-שפן מכל מיני
מחשבות רעות חס-ושלום.

וזכנו לחשב רק מחשבות טובות
וקדושות, ותהיה מחשבתי
רודפת להשיג בכל פעם, ידיעה חדשה
באלקותך תתברך.

ואזכה להמשיך בכל פעם מקיפין
חדשים, ולהכניסם לתוך
פנימיות השגת שכלי, והשכליים
המקיפים יהיו בבחינת לבושים קדושים
לשכלי, אשר נמשכים בשרשם מאור
החשמ"ל הקדוש שהוא בגימטריא
מלבו"ש, אשר ממנו בורחים כל
המשחיתים.

ועל-ידי-זה אזכה להנצל מכל אורב
ומסטין, הן ברוחניות הן
בגשמיות. ויקים בי מקרא שפתוב: "עז
והדר ל'בושה ו'תשחק ל'יום א'חרון".

רבונו של עולם, אתה הודעתנו:
שעקר הזמן המסגל לזה ביותר
להמשיך אורות המקיפין האלו, הוא
בחדש אלול.

על-כן זכנו לקבל קדשת חדש אלול
בזמנו פראוי, ולהשתדל בו

בְּעֵינַי זֶה בְּיוֹתֵר, עַד שְׁאֲזַכֶּה גַם בְּכָל
הַשָּׁנָה לַעֲסֹק רַק בְּזֶה, לְהַמְשִׁיךְ בְּכָל פַּעַם
מִקִּיפֵי חַדְשִׁים, וְלִהְיוֹת בְּכָל פַּעַם הַשָּׁגָה
יְתָרָה וַיִּדְעָה חֲדָשָׁה בְּהַשְׁגַּת אֱלֻקוֹתָךְ
תִּתְבָּרֵךְ.

נְשָׁמוֹת עֲרֻטְלָאִין בְּמְדוּר הַקְּלָפוֹת,
וְנִבְרָאִין מִכָּל טֶפֶה וְטֶפֶה מִזִּיקֵי עֲלָמָא
רַחֲמָנָא-לְצִלָּן רַחֲמָנָא-לְצִלָּן. וְשָׂאֵר פְּגָמִים
עֲצוּמִים וְנוֹרָאִים הַנֶּעֱשִׂים עַל-יְדֵי-זֶה.

כִּי כָל הַתּוֹרָה תְּלוּיָהּ בְּתִקּוּן-הַבְּרִית
שֶׁהוּא יְסוּד הַכֹּל. וּבְעוֹן זֶה פּוֹגְמִין
בְּכָל הַכ"ב אֲתוֹן דְּאוֹרֵייתָא שֶׁהִטְפָּה
כְּלוּלָה מֵהֶם וְכו'.

וּבַאֲמַת לְבִי אָטוּם וּמְבַלְבֵּל וּמְעַקֵּם
כָּל-כַּף, עַד שְׁאִינִי מְרַגֵּשׁ כָּלֵל
כָּאֵב עוֹנוֹתֵי הָעֲצוּמִים וְהַרְבִּים וְהַגְּדוּלִים
מְאֹד מְאֹד, אֶפְלוּ כְּשֶׁאֲנִי מְדַבֵּר מֵהֶם. אוֹי
לִי וַי לִי, אוֹי לִי וַי לִי. וְאִם אוֹמֵר אֶלְפֵּי
פְּעָמִים 'אוֹי לִי וַי לִי', עַדִּין אֵינִי מְרַגֵּשׁ
כָּלֵל. מָה אוֹמֵר מָה אֲדַבֵּר מָה אֶתְאוּנָן,
מָה אוֹמֵר מָה אֲדַבֵּר מָה אֶצְטַדֵּק.

אֲךָ אַתָּה מְרַחֵם עַל כָּל בֶּשֶׂר, וְאַתָּה
צוֹפֵה וּמְבִיט עַד סוֹף כָּל הַדּוֹרוֹת,
וְאַתָּה עֲתִיד לְתַקֵּן אוֹתָנוּ כְּלָנוּ כְּאֶשֶׁר
הִבְטַחְתָּנוּ. עַל-כֵּן שִׁטְחֵתִי אֵלֶיךָ כְּפִי,
גּוֹאֵל חֲזַק הִיָּה בְּעֲזָרִי, וּלְמַדְנִי וְהוֹרֵנִי
בְּכָל-עֵת, בְּאִיזָה דְרָךְ בְּאִיזָה אַפֵּן אֲזַכֶּה
לָשׁוּב אֵלֶיךָ בְּאֲמַת, מֵרַע לְטוֹב, מִמּוֹת
לְחַיִּים, כִּי מֵר לִי מְאֹד.

אָבִי יוֹצְרִי וְגּוֹאֲלִי וּפּוֹדִי, עֲזָרְנִי
וְהוֹשִׁיעֵנִי חַיֵּשׁ קָל מִהֲרָה, שְׁאֲזַכֶּה
לָשׁוּב אֵלֶיךָ בְּאֲמַת וּבְלֵב שָׁלֵם, וּמִל אֶת
עֲרַלְת לְבִי הָרַע, וְתִפְתַּח אֶת לְבִי, בְּאֶפֶן
שְׁאֲזַכֶּה לְהַרְגִישׁ כָּאֵב וּמְכָאוֹב עוֹנוֹתֵי
הָעֲצוּמִים, עַד שְׁאֲזַכֶּה לְצַעֵק מִן הַלֵּב
זַעֲקָה גְדוּלָה וּמְרָה, כְּמוֹ שְׂרָאוּי לִי לְזַעֵק

❁ [ד] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א פה ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קמא,
'אם יזכה שירגיש כאב חטאיו')

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי
אֲבוֹתַי, שֶׁתַּעֲזֹרְנִי וְתִזְכְּנֵי בְּרַחֲמֶיךָ
הַרְבִּים וּבְחַסְדֶּיךָ הָעֲצוּמִים, שְׁאֲזַכֶּה
מִהֲרָה לְהַרְגִישׁ בְּאֲמַת, כָּאֵב חֲטָאִי
וְעוֹנוֹתֵי וּפְשָׁעֵי, הַרְבִּים וְהַגְּדוּלִים
וְהָעֲצוּמִים מְאֹד מְאֹד עַד גְּבַהֵי שְׁמַי
שָׁמַיִם, וְעַמְקוֹ מִתְּהוֹם רַבָּה וְכַבְדּוֹ מִחוּל
יָמַי, וְרַבּוֹ מֵעַפְר הָאָרֶץ, וְעַצְמוֹ מִשְׁעֵרוֹת
רְאִשֵׁינוּ, וְגַבְהוֹ מִנְשַׁמַּת רוּחַ אֲפִנוּ.

וּבַכְּרַמֵּי הַחֲטָאִים שֶׁל פְּגָם-הַבְּרִית, פָּגַם
טְפֵי הַמַּח, שֶׁיֵּצְאוּ מִמֶּנִּי
לְבַטְלָה בְּשׁוֹגֵג וּבְמִזִּיד בְּאַנְס וּבְרִצּוֹן.

אֲשֶׁר אִם הָיִיתִי מִתְחִיל לְהַרְגִישׁ עֲצָם
הַכָּאֵב שֶׁל הַפְּגָם הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָא
הַזֶּה, אֵינִי יוֹדֵעַ אִם הָיִיתִי יְכוֹל לְחַיּוֹת
אֶפְלוּ שְׁעָה אַחַת.

כְּאֲשֶׁר הוֹדַעְתָּ לָנוּ עַל-יְדֵי צְדִיקֶיךָ
הָאֲמִתִּיִּים עֲצָם הַפְּגָם הַזֶּה,
אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה מְאָרִיכִין חֲרַבֵּן בֵּית-
הַמִּקְדָּשׁ, וּמְעַכְבִּין הַגְּאֻלָּה, וּמוֹרִידִין אֶת
הַשְּׁכִינָה בַּגְּלוּת חֶסֶד-וְשָׁלוֹם, וּמְמַשִּׁיכִין

וְלַצֶּעַק עַל עֲוֹנוֹת רַבִּים וּגְדוּלִים כְּאֵלֶּה,
אוי אוי אוי.

וְאִזְעַק וְאֶצְעַק וְאֶשׁוּעַ אֵלַיךָ בְּאֵמֶת
וּבְלֵב שָׁלֵם, בְּלֵב נִשְׁכָּר וְנִדְכָּה
מִקִּירוֹת הַלֵּב, עַד שִׁירְגִישׁוּ גַם כָּל
הַלְּבָבוֹת שֶׁל כָּל הַטְּפוֹת שֶׁנִּמְשְׁכוּ מִמֶּנִּי
לְכָל מְקוֹם שֶׁנִּמְשְׁכוּ, הֵן אוֹתֵן הַטְּפוֹת
שֶׁנִּמְשְׁכוּ בַּהֲתַר וְנִתְהוּוּ מֵהֶם בְּנֵי שְׂיִחִיו
לְאַרְךָ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבִים, הֵן לְהַבְדִּיל
אוֹתֵן הַטְּפוֹת שֶׁיֵּצְאוּ מִמֶּנִּי לְבִטְלָה בְּשׁוֹגֵג
אוּ בְּמִזִּיד, וְנַעֲשֶׂה מְכַל טְפָה וְטְפָה מֵהַ
שֶׁנַּעֲשֶׂה, אוי לי וי לי.

וּבְכֻלָּם יִהְיֶה נִמּוּל לְבָבְךָ, וַיִּרְגִישׁוּ כָּלֶם
בְּכָל מְקוֹם שֶׁהֵם אֶת עֵצֶם כְּאֶבֶם
וְצַעֲרָם, וְהִיכֵן הֵם מִנְחִים בְּשִׂאוֹל-
תַּחֲתִיּוֹת, בְּמִקְוֹמוֹת הַמְטַנְּפִים שֶׁלֹּא נִתֵּן
לְהַזְכֵּר.

וַיִּהְיֶה נַעֲשֶׂה רַעַשׁ גָּדוֹל בֵּינֵיהֶם,
וַיִּתְעוֹרְרוּ כָּלֶם לָשׁוּב לְהַשֵּׁם-
יִתְבָּרַךְ בְּאֵמֶת, וַיִּתְחִילוּ לְהִתְגַּעְגַּעַע
וְלְהַצְטַעַר וְלִכְסֹף בְּאֵמֶת לְהִתְתַּקֵּן וְלָשׁוּב
אֶל יְהוָה בְּאֵמֶת, עַד שֶׁתְּעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ
הַטּוֹבִים, רַחֲמֶיךָ הַגְּנוּזִים, רַחֲמֶיךָ
הַפְּשׁוּטִים, רַחֲמֶיךָ הַרַבִּים, עָלֵי וְעַלֵּיהֶם.

וְתַעֲסֶם בְּתַקוּנָנוּ, וְתִגְאָלְנוּ מִהֲרָה
מִבְּאֵר שַׁחַת, מִטֵּיט הַיּוֹן, וּמִכָּל
מְקוֹמוֹת הַמְטַנְּפִים וְהַמְקַלְקָלִים, מִכָּלֶם
תִּגְאָלְנוּ וְתִפְדְּנוּ וְתוֹצִיאֵנוּ לְשָׁלוֹם
וְתִתְקַנְנוּ, וַיִּשִׁיב הַמֶּלֶךְ אֶת נִדְחָיו מִהֲרָה,
כִּי אַתָּה חוֹשֵׁב מִחֲשָׁבוֹת לְבַל יִדַּח מִמֶּךָ
נִדַּח.

וּמִלֵּךְ אֶת לְבַבְנוּ לְאַהֲבָה אֶת שְׁמֶךָ, כְּמָה
שֶׁכָּתוּב: "וּמִלֵּךְ יְהוָה אֱלֹקֶיךָ אֶת
לְבַבְךָ וְיֵאֵת לְבַב זִרְעֶךָ, לְאַהֲבָה אֶת יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבַבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ לְמַעַן
חַיֶּיךָ".

אֲבִינוּ מִלְּפָנֶיךָ, אֵל חַי חֲלֻקְנוּ צוּרֵנוּ,
צוּרָה לְהַצִּיל יְדִידוֹת שְׂאֲרֵינוּ
מִשַּׁחַת, לְמַעַן בְּרִיתְךָ אֲשֶׁר שָׁמַת בְּבִשְׂרָנוּ.

זַכְּנֵי מִהֲרָה לְמוֹל אֶת עַרְלַת לְבָבִי וּלְבַב
זִרְעִי, וּבִפְרָט בִּימֵי אֱלוֹל
הַקְּדוּשִׁים. זַכְּנֵי מַעֲתָה שְׂאִזְכָּה לְהַכִּין
עֲצָמֵי בְּאֵמֶת, בְּאִפְּן שְׂאִזְכָּה בִּימֵי אֱלוֹל
הַקְּדוּשִׁים, שְׂיִהְיֶה נִמּוּל בְּשָׁלוֹמוֹת לְבָבִי
וּלְבַב זִרְעִי בְּאֵמֶת.

עַד שְׂאִזְכָּה בְּחַיִּים חַיּוּתִי, שְׂיִתְקַנְנוּ אוֹתִי
הַצְּדִיקִים אֲמִתִּים בְּשָׁלוֹמוֹת, אוֹתִי
וְאֶת זִרְעִי וְאֶת כָּל הַתְּלוּיִם בִּי, לְמַעַן לֹא
אֲבוֹשׁ וְלֹא אֶכְלֵם וְלֹא אֶכְשַׁל לְעוֹלָם וָעַד,
וְלֹא אֶעוֹל בְּכִסּוּפָא קַמָּךְ.

וְלֹא יִהְיֶה כַח לְהַחֲטֹאת, לְרַבֵּץ עַל פֶּתַח
קְבְּרֵי חֲסִדֵּי שְׁלוֹם, רַק אִזְכָּה לְתַקֵּן
הַכָּל בְּחַיִּים חַיּוּתִי, בְּכַח וּזְכוּת הַצְּדִיקִים
אֲמִתִּים, כִּי אֵין לִי שׁוֹם תְּקוּהָ וּסְמִיכָה,
כִּי אִם עַלֵּיהֶם לְבַד, וּבְכַחֶם וְהַבְּטַחְתָּם
אָנוּ מְצַפִּים עֲדִין לְכָל טוֹב.

מִלֵּא רַחֲמִים, חוּס וְרַחֵם עָלַי, וְהַצִּילֵנִי
מִחֲרָפוֹת וּבִזְיוֹנוֹת, שֶׁלֹּא יִהְיֶה כַח
לְשׁוֹם מִזִּיק וּמִשַּׁחִית לְהִתְקַרֵּב אֵלַי בְּעַת
מִיתָתִי, וְלֹא יִלְכוּ אַחֵר מִטְּתִי חֲסִדֵּי שְׁלוֹם,
רַק בְּרַחֲמֶיךָ הַרַבִּים תִּגְרָשֵׁם מִמֶּנִּי
וְתִבְטְלֵם בְּבִטּוֹל גָּמוּר מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם.

☉ [ה] לקוטי תפלות ח"ב לו ☉

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב עג, 'תהלים מסגל לתשובה')

מה רב טובך אשר עשית עמנו, מה נשיב ליהוה כל תגמולוהי עלינו. וברחמיך הרבים גלית לנו: "אשר על-ידי אמירת תהלים זוכין לתשובה". פי חפץ חסד אתה, ורוצה אתה בתשובתם של רשעים, ואין אתה חפץ במיתתם.

על-בן הקדמת תרופה למכותנו, וחוננת אותנו בספר תהלים הקדוש הזה, הפותח לנו כל שערי רחמים, כל שערי התשובה, שהם חמשים שערי תשובה, פנגד חמשים שערי בינה.

רבנו של עולם, אב הרחמן, זכנו ברחמיך הרבים, שנזכה לעסק באמירת תהלים כל ימינו. ותעזרנו אותי ואת כל בני ביתי בכלל ישראל עמך, שאזכה בכל יום ויום, לומר תהלים הרבה, בהתעוררות גדול בלב שלם באמת.

ואזכה להטות לבבי היטב, להשמיע לאזני מה שאני מוציא בפי, באפן שאזכה למצא עצמי בכל דרגא ודרגא, בתוך פסוקי תהלים הקדושים, הכלולים מפל נשמות ישראל, ומכל המדריגות שבעולם, מן תכלית מדריגה העליונה עד תכלית דיוטא התחתונה.

אשר כל הנופלים והרחוקים בתכלית הרחוק, כלם יכולים למצא את עצמם בתוך ספר תהלים. וכל אחד יכול

ותחום עלי בחמתך הגדולה ובחנינותיך העצומים, שאזכה לתקן בחיי את כל אשר שחתתי. ותחוס ותמחל ותסלח לי על הכל בחיים חיותי, באפן שלא יהיה עלי שום דין ומשפט אחר-כך.

אם אמנם ידעתי באמת כי אני רחוק מישועה כזאת, כי במה יזכה נער כמני לזה. אך על רחמיך הרבים אני בוטח, ועל חסדך אני נשען, ולסליחותיך אני מקנה, ולישועתך אני מצפה, בכח וזכות הצדיקים אמתים שבדורנו, ובזכות כל הצדיקים אמתים שוכני-עפר, עליהם אנו נשענים, בהם תמכתי יתדותי לשאל כל אלה מלפניך.

על-בן עדין אני עומד ומצפה ומקנה ומיחל לישועתך הגדולה, שאזכה מהרה לכל מה שבקשתי מלפניך, כי אתה צופה לרשע וחפץ בהצדקו.

ואם אני מתמהמה הרבה לשוב, ועוד הוספתי קלקולים ועונות הרבה גדולים ועצומים בכל יום, אף-על-פי-כן עדין אני מחכה בכל יום שיבא גאלתי ופדות נפשי, שאזכה מהרה להתעורר משנתי, ולקום מנפילתי, ולעמד מירידתי, ולחיות ממיתתי, ולשוב אליך באמת ובלב שלם להיות פרצונך הטוב באמת, אני וזרעי וזרע זרעי, וכל זרע עמך בית-ישראל, מעתה ועד עולם, אמן סלה.

❁ [ו] לקוטי-תפלות ח"ב מא ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב פב,
'כי תצא למלחמה, בסדר ושלא בסדר')

רבנו של עולם, מה אומר מה אדבר
מה אצטדק, "כי אין מלה
בלשוני הן יהוה ידעת כלה, אחר וקדם
צרתני ותשת עלי כפכה, פליאה דעת
ממני נשגבה לא אוכל לה", איך יזכה
נער כמוני, לבטל בחינת 'שלא בסדר'
לבחינת 'בסדר'.

במה יזכה נער כמוני, לקשר עצמי
בכל-עצ להשם-יתברך באמת,
לקשר השם-יתברך במחשבתי תמיד,
שאזכה בכל-עצ לחשב בו יתברך,
ולדבקה בו באמת, ולבטל עצמי וכל
ישותי, וכל תאותי ומדותי, נגדו יתברך,
בבטול גמור באמת, ולהיות כאין וכאפס
ממש, ולידע שפלותי באמת.

עד שאזכה להיות בבחינת 'מ"ה'
באמת, ולהתקשר ולהכליל בו
יתברך באמת, עד שישוב הכל בסדר,
ויתבטלו כל הרצונות של כל המתנגדים
והחולקים כנגד רצוני, שיהיה כרצוני
באמת.

ובכן באתי לפניך יהוה אלהינו ואלהי
אבותינו, שתעזרני ותושיעני
בזכות וכח דרך התשובה שהמשיכו
משה רבנו עליו-השלום וכל הצדיקים
אמתיים בעולם, שאזכה גם אנכי מעתה,
לשוב בתשובה-שלמה לפניך באמת
ובלב שלם.

לעורר לבבו לשוב בתשובה-שלמה
להשם-יתברך על-ידי אמירת תהלים,
ולבא להשער של תשובה השיך לו,
שהוא מכון כנגד האות שלו שיש לו
בארבעים-ותשעה אותיות של שמות
שבטי יה, שהם ארבעים-ותשעה אותיות,
כנגד ארבעים-ותשעה שערי תשובה
שאנו צריכים לשוב על-ידם להשם-
יתברך.

עד שנזכה על-ידי-זה, שהשם-יתברך
ישוב אלינו בתשובה-שלמה, לרחם
עלינו בחסדים רבים ורחמים גדולים,
לסיענו ולעזרנו בכל-עצ, להתקרב אליו
יתברך תמיד, מכל המקומות שנפלנו
בהם, ולשוב אליו בתשובה-שלמה,
תשובה על תשובה תמיד.

רבנו של עולם, זכני להיות רגיל מאד
באמירת תהלים הרבה בכל יום,
בכונה גדולה, בהתעוררות נפלא, בכונת-
הלב באמת, עד שאזכה על-ידי-זה
להרגיש כאב עונותי, ולשוב עליהם
בתשובה-שלמה.

ואזכה לשמחה גדולה על-ידי אמירת
תהלים, ולעורר עלי כל
ה'עשרה מיני נגינה' שנאמר בהם ספר
תהלים, שהם רפואת ה'בת-מלך', שהיא
'כנסת-ישראל', ונגינותי אנגן כל ימי
חיי על בית יהוה, בקול רנה ותודה, כי
טוב יהוה כי לעולם חסדו".

כִּי אַתָּה יוֹדֵעַ נִפְלְאוֹת הַדְרָכִים שֶׁל
תְּשׁוּבָה שֶׁהַמְּשִׁיכּוֹ בְּעוֹלָם, שֶׁהוֹרִידוּ
אֶת עֲצָמָן וְקִשְׁרוּ אֶת עֲצָמָן עִם הַפְּחוֹת-
שֶׁבַּפְּחוֹתֵימָם, אֶפְלוּ עִם פְּחוֹת כְּמוֹנֵי בְּכָל
מְקוֹם שָׂאֲנֵי שָׁם, וְעַדִּין הֵם מְקַשְׁרִים
עֲצָמָם עִמִּי בְּמְקוֹמִי שָׂאֲנֵי שָׁם עִתָּה,
וּמִצְדָּם לֹא יִבְצָר לְהוֹצִיאֲנִי מִגְּלוּתִי,
וְלִהְיוֹתִי וְלִהְכַנְיִסְנִי לְתוֹךְ הַקִּדְשָׁה
בְּאַמֶּת, וְלִהְיוֹת אוֹתִי מֵעֵלָה מֵעֵלָה.

וְהֵן בְּבַחֲיַנְתָּ עֲלֵיָהּ, כִּפְּאֲשֶׁר תִּרְחַם עָלַי
וְתַעֲלֵנִי מֵעֵלָה מֵעֵלָה, בְּכָל עֲלֵיָהּ
וְעֲלֵיָהּ אֲזַכֶּה לְמִצְאָה אוֹתָךְ תָּמִיד.

וְאַתָּה קָרַב אֵלַיךְ תָּמִיד בְּכָל הַבְּחִינּוֹת,
בֵּין בְּטִיבוֹ בֵּין בְּעִקְוֵי חֶסֶד-
וְשָׁלוֹם, בֵּין בִּירִידָה בֵּין בְּעֲלֵיָהּ, כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב: "אִם אָסַק שָׁמַיִם שָׁם אַתָּה,
וְאַצִּיעָה שָׁאוֹל הַנֶּגֶד".

בְּאַפְּן שְׂאֲזַכֶּה לְתְּשׁוּבָה-שְׁלֵמָה בְּאַמֶּת
מֵעֵתָה וְעַד עוֹלָם, וּבְפֶרֶט בְּחוֹדֵשׁ
אֱלוֹל הַקִּדּוּשׁ, שֶׁהֵם יְמֵי רְצוֹן שְׁעָלָה
מִשָּׁה לְקַבֵּל לוֹחֹת אַחֲרוֹנוֹת, וּפְתַח דְרָךְ
כְּבוֹשָׁה לִילָךְ בָּהּ.

רַחֵם עָלַי מֵעֵתָה, שְׂאֲזַכֶּה לְהַכִּין אֶת
עֲצָמֵי מֵהַיּוֹם, לְהַמְשִׁיךְ עָלַי
קִדְשַׁת חֹדֶשׁ אֱלוֹל הַקִּדּוּשׁ, קִדְשַׁת הַדְרָךְ
תְּשׁוּבָה שֶׁהַמְּשִׁיךְ מִשָּׁה רַבָּנוּ וְכָל
הַצְּדִיקִים אֲמֵתִיִּם בְּעוֹלָם, בְּדַרְכֵי
נִפְלְאוֹתֵיהֶם הַנּוֹרְאוֹת.

כִּי אֵין לִי שׁוֹם תְּקוּנָה, כִּי אִם עַל-פִּי דְרָךְ
זֶה שֶׁהוּא יְדוּעַ לָךְ וְלַצְּדִיקִיךָ
הַגְּדוֹלִים הָאֲמֵתִיִּים לְבַד, וְהַטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם
עָשׂוֹ עִמִּי, "וְאֲנִי תָּמִיד אֶיֶחַל, עַד יִשְׁקִיף
וַיֵּרָא יְהוָה מִשָּׁמַיִם".

כִּי אַתָּה יוֹדֵעַ נִפְלְאוֹת הַדְרָכִים שֶׁל
תְּשׁוּבָה שֶׁהַמְּשִׁיכּוֹ בְּעוֹלָם, שֶׁהוֹרִידוּ
אֶת עֲצָמָן וְקִשְׁרוּ אֶת עֲצָמָן עִם הַפְּחוֹת-
שֶׁבַּפְּחוֹתֵימָם, אֶפְלוּ עִם פְּחוֹת כְּמוֹנֵי בְּכָל
מְקוֹם שָׂאֲנֵי שָׁם, וְעַדִּין הֵם מְקַשְׁרִים
עֲצָמָם עִמִּי בְּמְקוֹמִי שָׂאֲנֵי שָׁם עִתָּה,
וּמִצְדָּם לֹא יִבְצָר לְהוֹצִיאֲנִי מִגְּלוּתִי,
וְלִהְיוֹתִי וְלִהְכַנְיִסְנִי לְתוֹךְ הַקִּדְשָׁה
בְּאַמֶּת, וְלִהְיוֹת אוֹתִי מֵעֵלָה מֵעֵלָה.

רַחֵם עָלַי וְזַכְּנִי, לְהַתְקַשֵּׁר לַצְּדִיקִים
קְדוּשִׁים כְּאֵלוֹ תָּמִיד, וְיִתְגַּלֶּה לִּי
דְרָךְ הַקִּדּוּשׁ דְרָכֵי הַתְּשׁוּבָה שֶׁהֵם
מִמְּשִׁיכֵי בְּעוֹלָם, בְּאַפְּן שְׂאֲזַכֶּה מֵעֵתָה
לְשׁוּבָה בְּתְּשׁוּבָה-שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ בְּאַמֶּת,
וְלִקְשֹׁר וְלִדְבֹק עִצְמִי אֵלַיךְ תָּמִיד בְּאַמֶּת,
בְּתַכְלִית הָעֲנָוָה וְהַבְּטוּלָה בְּאַמֶּת.

וְתִשְׁמְרֵנִי וְתִצִּילֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ, שְׁלֹא
יְהִיָּה כַח לְשׁוֹם בְּחִינַת
יְרִידָה, וְלֹא לְשׁוֹם בְּחִינַת עֲלֵיָהּ, לְרַחֲקֵנִי
חֶסֶד-וְשָׁלוֹם מִמֶּךָ.

כִּי לְפַעְמִים נִתְרַחַק הָאָדָם חֶסֶד-וְשָׁלוֹם
עַל-יְדֵי הָעֲלֵיָהּ שְׂאֵתָה מֵעֵלָה אוֹתוֹ,
דְּהִינּוּ עַל-יְדֵי רַבּוּי הָעֶשֶׂר וְהַטּוֹב שְׂאֵתָה
מִשְׁפִּיעַ לוֹ, אוֹ עַל-יְדֵי רַבּוּי הַדַּעַת בִּידִיעַת
רוּמְמוֹתָךְ, כִּי רַבּוּי הָאֹר מִכָּהָה עֵינָיו
וּמִזִּיק לוֹ חֶסֶד-וְשָׁלוֹם.

עַל-כֵּן בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ מִמֶּךָ, שֶׁתִּגַּן עָלַי
בְּכַפְּךָ, וְתִשְׁמְרֵנִי וְתִצִּילֵנִי וְתִגַּן
בְּעַדִּי, שְׁלֹא יִזִּיק לִי שׁוֹם דָּבָר, וְלֹא
אֶתְרַחַק מִמֶּךָ לְעוֹלָם.

הֵן בְּבַחֲיַנְתָּ יְרִידָה חֶסֶד-וְשָׁלוֹם אֶפְלוּ
בְּדִיוּטָא הַתַּחְתּוֹנָה, אֶפְלוּ בְּעֶשְׂרָה

אלול, באפן שנוזפה מהרה לתקון-הברית בשלמות.

ותרחם על כל ישראל עמך, ותשים שלום בין כל ישראל ובפרט בין איש לאשתו.

ותעזור לכל ישראל הצריכים למצא זיוגם, בזכות אברהם אבינו עליו-השלום, שרמז הסוד הזה של פונת אלול בעת ששלח את אליעזר עבדו לבקש הזיוג של יצחק בנו, ובזכות הצדיקים שגלו הסוד הנורא הזה.

שיזכה כל אחד למצא זיוגו באמת מהרה, ותהיה כרצונו, ולא תהיה מנגדת כנגדו כלל.

רק תהפך רצונה אליו, בשלום ואהבה באמת, בלי ערמה ומרמה, ובלי שום שנאה ושנוי רצון בלב כלל.

ויתנהגו בקדושה ובטהרה, ויצאו מהם דורות רבים, בנים ובנות חיים וקיימים, עושי רצונך באמת, ויעסקו בתורתך ועבודתך באמת כל ימיהם לעולם.

ויגלו ויפרסמו ויודיעו אלהותך וממשלתך בעולם כמו שכתוב: "דור לדור ישבח מעשיך וגבורותיך יגידו".

🌀 [ז] לקוטי-תפלות ח"ב מד 🌀

(על-פי לקוטי-מוהר"ך ח"ב פז, 'פונות אלול הם תקון-הברית')

"אני לדודי ודודי לי הרועה בשושנים". יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי, שתאיר עיני בתורתך, ותורני ותלמדני, שאזכה לידע ולהשיג ולהבין דברי תורתך הקדושה, אשר צוית עלינו לכון פונות אלול בשביל תקון-הברית, "כי בער אנכי מאיש ולא בינת אדם לי" ואיני יודע הדרך כלל לכון פונות.

רחם עלי למען שמך, וקדשני בקדשתך העליונה, ופתח לבי בתלמוד תורתך, ועזרני וזפני, ללמד ולהבין כל הפונות אלול, וכל התורות השיכים לזה. ואזכה למצא בהם דרך נכון וישר להתקרב אליך תמיד בכל עת.

ואזכה להיות בקי בהלכה, בקי ברצוא, בקי בשוב, בקי בעיל, בקי בנפיק, ולקיים באמת ובשלמות מקרא שכתוב: "אם אסק שמים שם אתה, ואציעה שאול הנך", עד שאזכה לילך בדרכי התשובה באמת תמיד.

ואתה ברחמיך תפתח ידך, ותהיה ימינך פשוטה לקבל שבים, עד אשר נזכה להמשיך ולתקן כל התקונין הנמשכין על-ידי היחודים והפונות של

לקוטי תפלות

מזמור "לְדָוִד ה' אֱוִי"

☪ [א] לקוטי-תפלות ח"א ט ☪

"ה' אורי וישעי" (תהלים כז, א)

"אורי" - בראש-השנה. "וישעי" - ביום-הכפורים.

(מדרש תהלים, מזמור כז)

שנזכה למצא ה'פתחים' בחשך - על-ידי דבור של
אמת, שהוא אור המאיר, בחינת "ה' אורי וישעי"

ותעזרני ותושיענו בחסדיך הנוראים
והנפלאים, שנזכה לקיים עצה
הקדושה הזאת, שנזכה להוציא מפינו
'דבורי אמת' לפניך, בתפלותינו
ותחנותינו ובקשתינו, עד אשר לא יהיה
שום פח לשום חשך ואפלה, למנע אותנו
חס-ושלום מתפלתנו ועבודתנו.

ובכל מיני חשך ואפלה הרוצים
להתגבר עלינו בכל-עת, ובפרט
בשעת התפלה, בכלם נוכל למצא
הפתחים, על-ידי דבור האמת שנוציא
מפינו, לצאת על-ידו מאפלה לאורה,
מחשך לאור גדול. "כי אתה תאיר נרי
יהוה אלהי יגיה חשפי". ויקים מקרא
שפתוב: "יהוה אורי וישעי ממי אירא,
יהוה מעוז חיי ממי אפחד".

כי אתה ידעת יהוה אלהי: אשר אין לי
שום פתח הצלה אחרת, כי אם על-
ידי-זה, על-ידי שתזכה אותי לדבר
'דבורי אמת' לפניך כראוי.

ותעזרני ברחמיך הרבים, לילך בדרך-
אמת תמיד, ואזכה שלא יצא
דבר שקר מפי לעולם, ותשמרני ברחמיך
הרבים, שלא יצא שום שקר מפי, אפלו
בטעות שלא בכונה, רק כל דבורי יהיו
דבורי אמת תמיד.

ותיחד את לבבי אליך, שאזכה תמיד
להטות דעתי ומחשבתי אל
האמת לאמתו, ואתה תסיעני מן-השמים,
לדרוך ולילך בנתיב האמת תמיד, ולא
אטה מדרך האמת ימין ושמאל.

"הדרריבני באמתך, ולמדני כי אתה
אלהי ישעי, אותך קויתי כל
היום. שלח אורך ואמתך המה ינחוני,
יביאוני אל הר קדשך ואל משכנותיך,
ואל תצל מפי דבר אמת עד מאד, כי
למשפטיך יחלתי".

לְהִתְקַרֵּב אֵלַיךָ בְּאֵמֶת מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם,
וּלְעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ, אֲנַחְנוּ
וְצֹאצְאֵינוּ וְצֹאצְאֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל.

☪ [ב] לְקוּטֵי־תַפְלוֹת ח"ב יג ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב יג, 'להיות שמח וטוב-לב בשבת')

"ה' מעוז חיי ממי אפחד" (תהלים כז, א)

שִׁנְזָכָה שְׁלֵא נִפְחַד מִשׁוּם־דָּבָר
שֶׁבְעוֹלָם, רַק מֵהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ לְבַד

וּתְעַזְרֵנִי וְתוֹשִׁיעֵנִי, לְהָרִים וּלְהַגְבִּיהַ
עַל־יַדֵּי הַדַּעַת הַקְּדוֹשׁ, אֵת כָּל
הַיְרָאוֹת הַנְּפוּלוֹת אֵלַיךָ לְבַד תִּתְבָּרַךְ.

שְׁלֵא יִהְיֶה לִי שׁוּם יִרְאָה נְפוּלָה, שְׁלֵא
אֶפְחַד וְלֹא אֶתִירָא מִשׁוּם בְּרִיאָה
שֶׁבְעוֹלָם, לֹא מִשׁוּם שָׂר וְאֲדוֹן, וְלֹא
מִשׁוּם אָדָם, וְלֹא מִשׁוּם חַיָּה רְעָה
וְלִסְטִים, וְלֹא מִשׁוּם דָּבָר שֶׁבְעוֹלָם, רַק
מִמֶּךָ לְבַד אִירָא וְאֶפְחַד בְּאֵמֶת, וְתִהְיֶה
יִרְאָתְךָ עַל פְּנֵי לְבַלְתִּי אַחְטָא.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, זַפְנֵי לִירְאָה שְׁלֵמָה
וְאֵמֶתִית, "לִירְאָה אֵת הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד
וְהַנּוֹרָא הַזֶּה, אֵת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ", אוֹתוֹ
לְבַד אִירָא, וְבוֹ אֶבְטַח וְאֶשְׁעַן, וְלֹא אֶפְחַד
מִשׁוּם־דָּבָר שֶׁבְעוֹלָם.

וַיִּקְרֵם בִּי מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "יְהוָה אֲרִי
וַיִּשְׁעֵי מִמִּי אִירָא, יְהוָה מְעוֹז חַיֵּי
מִמִּי אֶפְחַד. וְנֹאמַר: יְהוָה לִי לֹא אִירָא, מֵה
יַעֲשֶׂה לִי אָדָם". וְנֹאמַר: "בְּאֱלֹהִים בְּטַחְתִּי
לֹא אִירָא, מֵה יַעֲשֶׂה בְּשָׂר לִי". וְנֹאמַר:
"הִנֵּה אֵל יִשׁוּעָתִי אֶבְטַח וְלֹא אֶפְחַד, בִּי
עָזִי וְזִמְרַת יְהוָה יְהוָה וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה.
וְשִׂאבְתֶּם מִים בְּשִׁשׁוֹן מִמַּעֲיָנֵי הַיִּשׁוּעָה".

וְאִזְכָּה תָּמִיד, לְשַׁפֵּךְ שִׁיחִי וּתְפַלְתִּי
וּתְחַנְתִּי לְפָנֶיךָ בְּאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ,
וּתְעַזְרֵנִי שְׂאוּכַל לְפָרֵשׁ כָּל שִׁיחָתִי לְפָנֶיךָ
בְּאֵמֶת. וְאֵת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבִי אֲשִׁיחָה
לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי.

כִּי אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת לְבַבְנוּ, כִּי צָרְכֵי הַמָּה
מְרַבִּים מְאֹד, וְדַעְתִּי קִצְרָה לְבָאֵר
וּלְפָרֵשׁ. אֵלּוּ כָּל הַיָּמִים דָּיו וְכָל אֲגָמִים
קוֹלְמָסִין, אִי־אֶפְשֶׁר לְבָאֵר וּלְפָרֵשׁ אֶפְס
קִצָּה מִצָּרְכֵינוּ הַמְרַבִּים מְאֹד.

כִּי עֲדִין לֹא הִתְחַלְנוּ לְהַכְנִיעַ וּלְבַטֵּל שׁוּם
מִדָּה רְעָה וְשׁוּם תְּאוּה רְעָה מֵאַתְנוּ,
וְאֲנַחְנוּ רְחוּקִים מִמֶּךָ בְּתַכְלִית הָרְחוּק.

וְאֶת־עַל־פִּי־בֵן בְּכָל־עַת שְׁאַנְחָנוּ בְּאִים
לְפָרֵשׁ שִׁיחָתְנוּ לְפָנֶיךָ,
נִסְתָּם פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵינוּ, וְאִין אָנוּ יְכוּלִים
לְדַבֵּר שׁוּם דְּבוּר כְּרֵאוּי לְפָנֶיךָ.

יְהוָה אֱלֹהִים, אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת לְבַבְנוּ,
וּלְפָנֶיךָ נִגְלוּ כָּל תַּעֲלוּמוֹת. חַנּוּנוּ
וְעַנּוּנוּ, וְהִכֵּן לְבַבְנוּ, וְזַפְנֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים
לְדְבוּרֵי־אֵמֶת לְפָנֶיךָ, בְּאֶפֶן שִׁיפְתַּח לָנוּ
אוֹרְךָ הַגָּדוֹל עַל־יְדֵי־זָה, שֶׁהוּא עֶצֶם הָאֵמֶת.

וְנִזְכָּה עַל־יְדֵי־זָה, לְפָרֵשׁ שִׁיחָתְנוּ
וּתְחַנּוּתֵינוּ לְפָנֶיךָ תָּמִיד בְּאֵמֶת
כְּרֵאוּי, וְנִזְכָּה לְהוֹצִיא מִפִּינוּ בְּאֵמֶת כָּל
צָרְכֵינוּ. וְכָל מֵה שֶׁחָסַר לָנוּ בְּגוּף וּנְפֶשׁ,
הַכֹּל נוּכַל לְפָרֵשׁ וּלְבָאֵר לְפָנֶיךָ בְּאֵמֶת פִּינוּ.

עַד שִׁנְזָכָה לְשַׁפֵּךְ לְבַבְנוּ כַּמִּים נוּכַח פָּנֶיךָ
יְהוָה, בְּתַפְלוֹתֵינוּ וּתְחַנּוּתֵינוּ,
וַיִּתְעוֹרְרוּ רַחֲמֶיךָ עָלֵינוּ, וְתִאֲזִין שׁוּעָתֵנוּ,
וְתִקְשִׁיב תְּחַנּוּתֵנוּ, וְתִמְלֵא כָּל מִשְׁאֲלוֹת
לְבַבְנוּ לְטוֹבָה בְּרַחֲמִים, בְּאֶפֶן שִׁנְזָכָה

לקוטי תפלות

סליחות ושליש-עשרה מדות

☪ [א] לקוטי-תפלות ח"ב מח ☪

(על-פי שיחות-ה"רן פט, 'לדבק עצמו
בשליש-עשרה מדות של רחמים')

"אל תזכר לנו עונות ראשונים, מהר
יקדמונו רחמיה כי דלוננו מאד".

רבוננו של עולם, בעל הרחמים ובעל
הסליחות, "אל מלך יושב על
פסא רחמים, מתנהג בחסידות, מוחל
עונות עמו, מעביר ראשון ראשון, מרבה
מחילה לחטאים וסליחה לפושעים". רב
חסד ומרבה להטיב, אשר רחמיה וחסדיה
אינם כלים לעולם.

למדנו והורנו, איך להמשיך עלינו
באמת בשלמות, שליש-עשרה
מדותיה של רחמים.

באופן שנוזפה כל אחד ואחד, אפלו
הגרוע שבגרועים והפחות
שבפחותים, אפלו כמוני היום, להמשיך
עלינו רחמיה וחסדיה הפשוטים שאין
בהם שום תערכת דין כלל.

באופן שתמחל ותסלח ותכפר לנו, על
כל חטאתינו ועונותינו ופשעינו,
שחטאנו ושעינו ופשענו לפניך
מעודנו עד היום הזה.

ותעביר ראשון ראשון, עד אשר
יתבטלו ויתכפרו כל העונות
ממילא לגמרי.

רבוננו של עולם, מה אומר לפניך יושב
מרום, ומה אספר לפניך שוכן
שחקים. אתה יודע כמה וכמה חטאים
ועונות ופשעים ופגמים גדולים ונוראים
שעשיתי מעודי עד היום הזה, עד אשר
נעשו מהם כמה וכמה חבילות חבילות
של עברות.

ואתה לבד יודע כל עברה ועברה איך
נגררה ונמשכה מהעברה
הראשונה השיכה אליה, וכן מעברה
לעברה הסמוכה לה, עד אשר נעשית
חבילה של עברות.

ובעונותי הרבים, חזרתי ועשיתי
מחדש עברה, שהיא

ראשונה לחבילה שניה, כי על-ידי חזרו ונמשכו ונגררו כמה וכמה עברות, ועברות מעברות, רחמנא-לצלן, עד שחזרה ונעשית חבילה שניה של עברות.

ובן עשיתי כמה פעמים, עד אשר השתרגו עלו על צוארי חבילות חבילות של עברות.

אוי לי וי לי, אוי, מי יעצר פח לזכור חלק אלה ורכבה ממעשי הרעים ויוכל לחיות, אם לא בדרך נסיה ונפלאותיה הנוראות.

ועתה אבי שבשמים. אבי שבשמים מה אעשה, אבי אב הרחמן מה אפעל, להיכן אפנה, להיכן אשוטט, להיכן אברח.

במה אזכה להמשיך פלאי רחמיך וחסדיך הפשוטים עלי, באפן שאזכה על-כל-פנים מעתה, להנצל ולהשמר מפל מה שאני צריך להנצל ולהשמר.

רבנו של עולם, רבנו של עולם, רבנו דעלמא כלא, מי כמוך מרבה להטיב, מי כמוך רב להושיע, רב סליחות ובעל הרחמים.

עשה למענך, וסלח לנו, ומחל לנו, וכפר לנו, כל העונות הראשונים שבכל חבילה וחבילה, ותעביר ראשון ראשון, באפן שכל העונות הנשארים שבכל חבילה וחבילה, ישובו אליך, ולא יקטרגו עוד עלינו כלל.

ואתה תרחם עלינו ותחזר ותתן אותם, על הראשון לעונות ראשונים,

ש"הוא עשו" "הוא אדום", אשר אנחנו בגלות אצלו. אשר הוא הגורם הראשון לכל העונות הראשונים והאחרונים, על-ידי עצם הגלות המר שמתגבר עלינו בכל יום, אשר "כשל פח הסבל".

אשר כמעט בכל יום מוציאין הדמים מקרב עמך ישראל, על-ידי רבוי המסים וארנוניות והנתינות שונות והגזילות והשחדים שמוציאין מעמך ישראל, אשר זאת היה בעוכרנו, כי על-ידי-זה באנו לכמה וכמה עונות, פאשר הודעת לנו על-ידי חכמיך הקדושים.

רבנו של עולם, רבנו של עולם, רחם עלי ועל כל ישראל בעת צרה הזאת, "כי באו בנים עד משבר, וכח אין ללדה".

רחם עלי למען שמך, באפן שאזכה על-כל-פנים מעתה לפעל בקשתי ברחמים אצלה, שתעשה את אשר בחקיך אלך ואת מצותיך אשמר, ולא אשוב עוד לכסלה.

רחם עלי מלא רחמים, ברחמים הידועים לך, שיש בהם פח להוציאני מפל המקומות שירדתי בהם, ולשוב אליך באמת מעתה ועד עולם.

חמל עלי בחסדיך, והורני דרכיך, וזפני לאחז במדותיך הקדושות, ובדרכי טובך ורחמיך, הפלולים בשלש-עשרה מדות של רחמים' שאתה מתנהג בהם עם בריותיך, שאזכה גם אנכי לילך בדרכיך, לרחם על הבריות ברחמנות

אֲמַתִּי, בְּכֹל מִיָּנִי רַחֲמָנוּת הַכְּלוּלִים
בִּשְׁלֹש־עֶשְׂרֵה מְדוּת שֶׁל רַחֲמִים'.

וְאִזְכָּה לְהִיּוֹת טוֹב לְכֹל, וְלִהְשִׁיעַ
צְדָקָה, וְטוֹב, וְחֶסֶד, וְרַחֲמִים,
לְכֹל הַצְּרִיכִים חֶסֶד.

בְּאַפֵּן שְׂאֵזְכָּה לְעוֹרֵר וְלִהְמָשִׁיךְ עָלַי
'שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה מְדוּתֶיךָ שֶׁל
רַחֲמִים'. שֶׁתִּרְחַם עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל
בְּכֹלָם, וְתִמְחַל וְתִסְלַח וְתִכַּפֵּר לָנוּ, עַל כָּל
חַטָּאתֵינוּ וְעוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ הָרָאשׁוֹנִים
וְהָאַחֲרוֹנִים, וְלֹא יִהְיֶה נִשְׂאָר מֵהֶם שׁוּם
זָכַר וְרֶשֶׁם כָּלֵל. וְתִמְהַר וְתַחֲיֵשׁ לְגַאֲלָנוּ
וְלִהְצִיאָנוּ מִהַגְּלוּת הַמֵּר וְהָאָרֶץ הַזֹּאת.

וְתִשְׁמְרֵנוּ וְתִצְלִלְנוּ מֵעַתָּה, מִכָּל מִיָּנִי
חַטָּאִים וְעוֹנוֹת וּפְשָׁעִים,
בְּשׁוֹגֵג וּבְמִזִּיד בְּאוֹנֵס וּבְרָצוֹן, וְתִשְׁיַכְנוּ
אֵלַיךְ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, עַד אֲשֶׁר נִזְכָּה
לְהִיּוֹת כְּרָצוֹנְךָ הַטוֹב בְּאַמֶּת תָּמִיד, אֲנַחְנוּ
וְזָרְעֵנוּ וְזָרַע זָרְעֵנוּ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

וְתִתְּיָה בְּעִזְרִי וְתוֹשִׁיעֵנִי, שְׂאֵזְכָּה לְזַכּוֹת
גַּם אַחֲרַיִם, שְׂאֵזְכָּה "לְלַמֵּד
פוֹשְׁעִים דְּרַכֶּיךָ", שְׁיִלְכוּ בְּכֹל בְּדַרְכֶּיךָ
הַקְּדוּשִׁים, לְאַחֵז בְּדַרְכֵי טוֹבָךָ וְרַחֲמֶיךָ,
לְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת בְּכֹל מִיָּנִי רַחֲמָנוּת
וְחֶסֶד הַכְּלוּלִים בִּשְׁלֹש־עֶשְׂרֵה מְדוּת שֶׁל
רַחֲמִים', וַיִּקְרָא בִּי מִקְרָא שְׁכָתוֹב:
"אֲלַמְּדָה פּוֹשְׁעִים דְּרַכֶּיךָ וְחַטָּאִים אֵלַיךְ
יָשׁוּבוּ".

מִלֵּא רַחֲמִים, אַתָּה יוֹדֵעַ כִּמָּה אֲנִי רַחוּק
מִרַחֲמָנוּת, מִלְּרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת
כְּרָאוּי, כִּי עָנִי וְאֲבִיוֹן אֲנִי דֵל וְנִשְׁחַת,
וְאִין בְּיָדִי לְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת וְלִגְמַל

עִמָּהֶם חֶסֶד וְלִהְרַבּוֹת בְּצְדָקָה, אֲפִלוּ חֵלֶק
אֶחָד מֵאַלְפֵי וּרְבֻבָה מִהָרְאוּי לְפִי רַבּוּי
עוֹנוֹתִי.

וְגַם מְעַט דְּמַעַט שֵׁישׁ בְּיָדִי לְפַעֲמִים
לְתַן צְדָקָה וְלִגְמַל חֶסֶד, רַבּוּ
הַמְּנִיעוֹת כְּנִגְדֵי בְּלִי שְׁעוֹר, כִּי נִתְקַלְקַל
הַרְבֵּה הַרַחֲמָנוּת אֲצִלִּי, עַל-יְדֵי חֶסְרוֹן
דַּעֲתִי וְעֲנִיוֹתִי בְּגִשְׁמִיּוֹת וְרוּחָנִיּוֹת.

וְעַתָּה מֵאִין יָבֵא עֲזָרִי, מֵאִין תִּבְא
תְּשׁוּעָתִי, בְּמָה אִזְכָּה לְהִמָּשִׁיךְ
עָלַי 'שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה מְדוּתֶיךָ שֶׁל רַחֲמִים'.

עַל-בֵּן בָּאתִי לְפָנֶיךָ בְּעַל הַרַחֲמִים,
יְהִמוּ נָא מַעֲיָךְ וְרַחֲמֶיךָ עָלֵינוּ
לְמַעַן שְׂמֹךְ, וְתִמָּשִׁיךְ עָלֵינוּ 'שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה
מְדוּתֶיךָ שֶׁל רַחֲמִים', בְּעֶצְמָךְ וּבְכַבּוּדְךָ,
בְּלִי אַתְעָרוּתָא דְלִתְתָּא כָּלֵל. כִּי בְדִלוּתֵנוּ
אִין בָּנוּ כַּח לְעוֹרָרֵם מִלְּמַטָּה עַל-יְדֵי
רַחֲמָנוּתֵנוּ, כִּי דְלוּנוּ מְאֹד, וְאָנוּ רַחוּקִים
מִרַחֲמָנוּת.

לְמַעַנְךָ לְמַעַנְךָ עֲשֵׂה, וְלֹא לָנוּ. רֵאָה
עֲמִידַתְנוּ דְלִים וְרַקִּים. עוֹשֵׂה
צְדָקוֹת עִם כָּל בֶּשֶׁר וְרוּחַ, לֹא כְרַעוּתֵנוּ
תְּגִמּוּל. מִהֵר יִקְדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ מֵעֶצְמָךְ, כִּי
דְלוּנוּ מְאֹד, וְאִין לָנוּ כַּח לְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ
עַל-יְדֵי רַחֲמָנוּתֵנוּ.

רַחֵם מִלֵּא רַחֲמִים, וְזָכוֹר לָנוּ בְּרִית
שְׁלֹש־עֶשְׂרֵה, וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ
וְחַטָּאתֵינוּ וְעוֹנוֹתֵנוּ מִנִּגְדַי עֵינֶיךָ, וְתִמְחַל
וְתִסְלַח וְתִכַּפֵּר לָנוּ עַל כָּלָם, וְלֹא יִהְיֶה
נִשְׂאָר מֵהֶם שׁוּם רֶשֶׁם כָּלֵל, רַק תִּתְּפֹךְ
אוֹתָם לְטוֹבָה, שְׁיִהְיוּ כָּל עוֹנוֹתֵינוּ

נתהפכין לזכיות, פאלו עשינו תשובה
שלמה הראויה להפך עונות לזכיות.

"כי לא על צדקותינו אנהנו מפילים
תחנונינו לפניך, כי על רחמיך
הרבים", בכח וזכות הצדיקים האמתיים
אשר המשיכו דרכי טובך ורחמיך
בעולם, וגלו לנו לבקש אותך, ולצעק
אליך, ולהפציר אותך תמיד, יהיה איך
שיהיה, בכחם הגדול לבד בטחנו לבא
ולהתחנן לפניך על כל אלה.

ואתה הטוב בעיניך עשה עמנו, כי
"אנהנו החומר ואתה יוצרנו
ומעשה ידך כלנו. זכור רחמיך יהוה
וחסדיך כי מעולם המה. אל תזכר לנו
עונות ראשונים, מהר יקדמונו רחמיך כי
דלוננו מאד. אתה יהוה לא תכלא רחמיך
ממני, חסדך ואמתך תמיד יצרוני".
"יהיו לרצון אמרי-פי והגיון לבי לפניך,
יהוה צורי וגואלי".

❁ [ב] לקוטי-תפלות ח"ב נז ❁

(על-פי שיחות-ה"רן ח"ב פז, 'לפי הבכיה
בימים-הנוראים כן יש לו אתרוג נאה')

רבוננו של עולם, מלא רחמים, שומע
קול בכיות עמו ישראל ברחמים,
עזרנו לבכות הרבה בכל יום ויום, בלב
נשבר ונדכה באמת, בלב נשבר הבא
מתוך שמחה.

עזרנו שאזכה לבכות לפניך בכל-עת
בדמעות-שליש כבן הבוכה לפני
אביו, על גדל רחוקי ממך, באפן שיהמו

מעיד ויכמרו רחמיך האמתיים עלי,
והשיבנו אליך בתשובה שלמה מהרה.

רבוננו של עולם, בעל הרחמים, מלך
מתרצה בדמעות, אתה יודע
עצם הרחמנות שעלי, וכמה וכמה אני
צריך לבכות לפניך על גדל רחוקי ממך
בלי שעור כאשר אתה ידעת.

רחם עלי ופתח לבי, שאזכה להרגיש
כאבי באמת, עד שאבכה לפניך
הרבה בכל יום ויום, ובפרט בימים
הנוראים, שהם: ימי אלול, וראש-השנה,
ועשרת-ימי-תשובה, ויום-הכפורים,
והושענא-רבא, שהם ימי רצון, ימי
תשובה, ימים קדושים ונוראים מאד.

עזרני והושיעני ברחמיך הרבים,
לבכות בהם הרבה בלב שלם
באמת, "פלגי מים תרד עיני, על לא
שמרו תורתך".

ואזכה להשליך מאתי כל החכמות
וכל המחשבות המבלבלים
ומטרידים ומונעים מתמימות מנקדת
האמת בכל-עת, כלם אזכה לשבר ולבטל
ולהשליכם מאתי לגמרי, ואזכה להתפלל
ולעסק בעבודתך בפשיטות ובתמימות
באמת.

מלא רחמים, זפני בכלל ישראל,
שאהיה בכל הימים הנוראים
בבחינת: "נער בוכה". ואתה תחמל עלי
בחמלה גדולה וברחמים רבים, באפן
שאזכה מעתה על-כל-פנים להשליך כל
הרע והבלבולים מאתי, ואעזב דרכי הרע
ומחשבותי המגנות והמבלבלות.

רחם עלי מלא רחמים, וזפני להתנהג
בתמימות באמת בכל-עת, באפן
שאשוב על-ידי-זה אליך באמת מהרה.

זפני לבפות הרבה בראש-השנה, ויום-
הכפורים, והושענא-רבה, ובכל
ימי אלול, ועשרת-ימי-תשובה, באפן
שיתעוררו רחמיה עלי, ותחמל עלי ועל
כל ישראל, בחמלה גדולה ואהבה יתרה.

⊗ [ג] תפלות-הבקר א ⊗

(על-פי 'לקוטי-הלכות' השכמת-הבקר א - הבנויה על-פי
לקוטי-מוהר"ן ח"א רפב, 'אזמרה לאלקי בעודי')

וזפני לעורר ה'שלש-עשרה מדות של
רחמים'. שעל-ידי ה'שלש-
עשרה מדותיך הקדושים', זוכין לתקן
חטא העגל, שבו תלויין כל החטאים
והפגמים של כל הדורות. ואפלו מה
שנעשה עמי השפל והפגום, הכל הוא
על-ידי חטא העגל.

ועל-ידי שאיש הישראלי זוכה
להתעורר משנתו ולקום
בחצות ולשפך לבו לפניך - על-ידי-זה
אתה מעורר 'שלש-עשרה מדותיך
הקדושים', ואתה בעצמך מברר ומלקט
כל הטוב שנמצא בכל אחד מישראל,
ואתה בונה מזה המשפן הקדוש, "מה
טבו אהליך יעקב משכנתיך ישראל".

שעל-ידי-זה נתקן חטא העגל, ועל-
ידי-זה אתה מתפאר עם

רחם עלי למען שמך מלא רחמים, ותן
לי ימים נוראים טובים קדושים
וטהורים באמת. זפני להתקדש מעתה,
בפרט באלו הימים הנוראים הקדושים
הנשגבים מאד.

זפני לשפך את לבי כמים נכח פניך
יהוה תמיד, בפרט ברבוי
הסליחות והתפלות שמרבים באלו הימים
הנוראים המרעידים ומרעישים מאד.

מי לא יירא מי לא יפחד בימים כאלו
המלאים פחד ואימה ויראה חיל
ורעדה וחלחלה מפניך. מי לא נפקד
בימים ההם, פי הם נוראים ואימים מאד
מאד, ומלאכים בהם יחפזון, וחיל ורעדה
יאחזון, ויאמרו הנה יום הדין.

רבוננו של עולם, רבוננו של עולם, איום
ונורא, תן לי דבורים חדשים
עתה, תן לי דבורים עתה לרצותך בהם
ממקום שאני שם עתה עתה, שאזכה
לשוב אליך באמת מעתה.

עורני מלא רחמים, הושיעני הושיעני
מלא ישועות, משכני לתוך
תמימות ופשיטות באמת, ולא אחשוב
שום מחשבות חיצוניות, ולא שום
מחשבות יתרות (שקורין: איבערטראכטן).

רק אעשה עצמי כאיני יודע, פי באמת
[אין אני יודע] אינו ידוע לי כלל מה
נעשה עמי, מפל-שפן מה שנעשה
בעולם, פי "מאד עמקו מחשבותיך".

כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב:
 "יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאֵר".

❁ [ד] תפלות-הבקר י ❁

(על-פי 'לקוטי-הלכות' ציצית א - הבנויה על-פי
 לקוטי-מוהר"ן ח"א כט, 'האי גברא דאזל בעי אתתא')

וְעַל-יְדֵי עֲטִיפַת נַפְשִׁי בְּהַטְלִית, אֶזְכֶּה
 לְעוֹרֵר הַשְּׁלֹש-עֶשְׂרֵה מְדוֹת
 שֶׁל רַחֲמִים, וְלְהַלְבִּישׁ אֶת הַשְּׂכִינָה
 בְּלְבוּשֵׁי דְנְהִירִין.

❁ [ה] תפלות-הבקר יא ❁

(על-פי 'לקוטי-הלכות' ציצית ב - הבנויה על-פי
 לקוטי-מוהר"ן ח"ב יב, 'ואיה הששה לעולה')

וְנִזְכָּה, שְׁגַם אַתָּה תִּתְבַּרְךָ תִּתְעַטֵּף
 בְּטִלִּית לְבָן, שֶׁהוּא טִלִּית שֶׁל
 רְצוֹן, וְתִסְדֵּר הַשְּׁלֹש-עֶשְׂרֵה מְדוֹת שֶׁל
 רַחֲמִים עַל-יְדֵי הַצִּיצִית, וְתִמְלֵא עָלֵינוּ
 רַחֲמִים וְרְצוֹן וְסְלִיחָה וְכַפָּרָה, וְתִכַּפֵּר לָנוּ
 עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ.

"כִּי אַתָּה סָלַחְתָּ לְיִשְׂרָאֵל וּמָחַלְתָּ לְשִׁבְטֵי
 יִשְׂרָאֵל בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, כִּי אֵין לָנוּ
 מִלֶּךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אֶלָּא אַתָּה". "בְּרוּךְ
 יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן".

לקוטי תפלות

ראש השנה

**נְסִיעָה לְצַדִּיקִים-אֲמֵתִים
עַל רֹאשׁ-הַשָּׁנָה**

תַּכֵּן הַעֲבִיבִים

[א] נְסִיעָה לְצַדִּיקִים-אֲמֵתִים עַל רֹאשׁ-הַשָּׁנָה

[ב] רֹאשׁ הַשָּׁנָה

[ג] תְּקִיעַת שׁוֹפָר

[ד] עֲרֹב רֹאשׁ-הַשָּׁנָה - וְדוּי דְבָרִים

[ה] עֲרֹב רֹאשׁ-הַשָּׁנָה - סֵדֶר פְּדִיּוֹן נַפֶּשׁ

[ו] כָּלִלְיוֹת חֹדֶשׁ תְּשׁוּרֵי, יָמִים הַנּוֹרָאִים,
וְעִשְׂרֵת יָמֵי תְּשׁוּבָה

[ז] יוֹם הַדִּין

[ח] "הַמֶּלֶךְ" - שֶׁתְּמַלִּיכוּנִי עָלֵיכֶם

[ט] מִמַּעַמְקִים קָרְאתִיךָ ה'

☪ [א] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א כב ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כב, 'חותם בתוך חותם')

אֲתָה יָדַעְתָּ אֶת לְבַבְנוּ, קוֹמָה בְּעִזְרָתְנוּ
בְּעֵת צָרָה הַזֹּאת בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים,
וְעִזְרָנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, וְחַמַּל נָא עָלֵינוּ, אֲדוֹנֵנוּ
אֱלֹהֵינוּ, אָבִינוּ מִלְכֵנוּ צוּרְנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ.

וְרַחֵם עָלֵינוּ בְּזִכּוֹת צַדִּיקֵי-אֱמֶת שְׁבַדוֹר
הַזֶּה. וּבְזִכּוֹת צַדִּיקֵי-אֱמֶת
הַקְּדוּשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּה, אֲשֶׁר אָנוּ
וְכָל עַמּוּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל הוֹלְכִים וְסוֹכְבִים
וּמִשְׁתַּטְּחִים עַל קְבְרֵיהֶם וְצִיּוֹן שְׁלָהֶם
בְּכָל עֲרֹב רֹאשׁ-הַשָּׁנָה, וּפּוֹרְשִׁים כְּפִינוּ
לְפָנֶיךָ, וּמִתְפַּלְלִים וּמִתְחַנְּנִים אֵלֶיךָ, בְּקִידָה
בְּכִרְיעָה בְּהִשְׁתַּחֲוִיָּה, בְּלֵב נִשְׁבָּר וְנֹדֵפָא.

☪ [ב] לקוטי תפלות ח"א סא ☪

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א סא, 'חדי רבי שמעון')

וְעִזְרָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, שְׁנִזְכֶּה לְנִסְעֵ
לְצַדִּיקִים-אֲמִתִּים עַל רֵאש־
הַשָּׁנָה, וְשֵׁם יְהוָה נִכְלָלִים כָּל נַפְשׁוֹתֵינוּ
יַחַד בְּכָל־לֵיּוֹת גְּדוֹל וּבְאֵהָבָה רַבָּה.

וְנִזְכֶּה לְאַהֲבַת הַחֲבֵרִים, שְׂיִהְיֶה בֵּינֵינוּ
שְׁלוֹם וְאַהֲבָה גְּדוֹלָה בְּאֵמֶת, עַד
שְׁנֵהְיֶה כָּלֵנוּ נִכְלָלִים יַחַד בְּאַהֲבָה וְאַחֻוּהַ
וְרַעוּת בְּתוֹךְ נַפְשׁוֹת הַצַּדִּיקִים-הָאֲמִתִּים
תָּמִיד, וּבִפְרָט בִּימֵי רֵאש־הַשָּׁנָה הַקְּדוּשִׁים.

וְנִזְכֶּה לְהַכְּלִיל יַחַד בְּתוֹךְ הָאֲבָן-שְׁתִּיָּה,
בְּתוֹךְ קְדוּשֵׁי-קְדוּשִׁים, בְּתוֹךְ
הַשְּׂכָל-הַכּוֹלֵל, שֶׁהוּא חֲכָמָה עֲלֵאָה.

וְעַל-יְדֵי-זֶה יְהִיו נִמְתָּקִין כָּל הַדֵּינִים
וְכָל הַצְּמָצוּמִים מֵעָלֵינוּ,
וַיַּעַל כָּל עֲמֻדָה בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְכָל מְקוֹם
שֶׁנִּמְצָא אֵיזָה צְמָצוּם וְדִין וּגְזֵרָה שְׂאִינָה
טוֹבָה עַל עֲמֻדָה יִשְׂרָאֵל בְּכָל־אוֹ בִּפְרָט -
הַכֹּל יִהְיֶה נִמְתָּק וְנִתְבַּטֵּל עַל-יְדֵי אֹר
הַשְּׂכָל-הַכּוֹלֵל, הַשְּׂכָל הָעֲלִיּוֹן, הַיּוֹצֵא מִבֵּית
יְהוָה, וַיְהִיו נִמְתָּקִין כָּל הַדֵּינִים בְּשֶׁרֶשֶׁן.

וְתִבְתַּבְּנוּ בִּימֵי רֵאש־הַשָּׁנָה הַקְּדוּשִׁים,
לְחַיִּים טוֹבִים וְאַרְפִּים, לְשָׁנָה
טוֹבָה וּמְתוֹקָה, שְׁנִזְכֶּה לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ
בְּאֵמֶת, וְלִקְבֹּל עַל מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ תָּמִיד.
חוּס וְחַמֵּל עָלֵינוּ, וְעִזְרָנוּ לְהִיּוֹת פְּרִצוֹנְךָ
הַטוֹב בְּאֵמֶת.

זַכֵּנוּ שְׂיִהְיוּ נַפְשׁוֹתֵינוּ נִכְלָלוֹת יַחַד
בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה, בְּתוֹךְ נַפְשׁוֹת
הַצַּדִּיקִים-הָאֲמִתִּים, עַד שְׁנִזְכֶּה עַל-יְדֵי-

זֶה לְשִׂמְחָה גְּדוֹלָה וְחֻדוּהַ רַבָּה וְעִצּוּמָה,
כְּמוֹ שְׂכָתוֹב: "אֹר צַדִּיקִים יִשְׂמַח".

וּבִיּוֹתֵר בִּימֵי רֵאש־הַשָּׁנָה הַקְּדוּשִׁים,
נִזְכֶּה לְשִׂמְחָה יְתָרָה וְעִצּוּמָה,
כְּמוֹ שְׂכָתוֹב: "אֲכָלוּ מִשְׂמָנִים וּשְׁתוּ
מִמֵּתִקִּים, וְשִׁלְחוּ מְנוֹת לְאִין נָכוֹן לוֹ, כִּי
קְדוּשׁ הַיּוֹם לְאֲדַנֵּינוּ, וְאֵל תַּעֲצֹבוּ, כִּי
חֻדוֹת יְהוָה הֵיא מֵעַזְכֶּם".

וְנֹאמֵר: "אֲשֶׁרֵי הָעַם יִדְעֵי תְרוּעָה,
יְהוָה בְּאוֹר פְּנֵיךָ יִהְלָכוּן. בְּשִׁמְךָ
יִגִּילוּן כָּל הַיּוֹם, וּבְצַדִּיקְתְּךָ יְרוּמוּ. כִּי
תִפְאָרֶת עֲזָמוּ אַתָּה, וּבְרִצוֹנְךָ תְרוּם קְרַנְנוּ.
כִּי לִיהוָה מִגִּנְנוּ, וְלִקְדוּשׁ יִשְׂרָאֵל מִלְּפָנוּ".

☪ [ג] לקוטי תפלות ח"א עו ☪

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א ריא, 'מה
שהעולם נוסעים על ראש השנה לצדיקים')

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאַל־הִי
אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתִּזְכְּנֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים,
לִילְךָ וְלִנְסֵעַ לְצַדִּיקִים-אֲמִתִּים עַל רֵאש־
הַשָּׁנָה, וְלִהְיוֹת מְקֻשָּׁר תָּמִיד לְצַדִּיקִים-
אֲמִתִּים. וְעַל-יְדֵי-זֶה אֲזַכֶּה לְקַדְּשׁ אֶת
דַּעְתִּי וּמַחְשַׁבְתִּי בְּקַדְּשָׁה גְּדוֹלָה.

וְתַחֲמַל עָלַי בְּחַמְלַתְךָ הַגְּדוֹלָה, וְתַהֲיֶה
בְּעִזְרִי, וְתַצִּילֵנִי מֵעַתָּה מִכָּל
מִינֵי מַחְשַׁבוֹת-זְרוּת, וּמִכָּל מִינֵי פָגַם-
הַדַּעַת שְׂפַעוּלָם, וְתַחַנְּנֵנִי מֵאַתָּה חֲכָמָה
דַּעַה בִּינָה וְהַשְּׂכָל, וְתִזְכְּנֵנִי מִהֲרָה לְקַדְּשׁת
הַמַּחְשָׁבָה בְּשִׁלְמוֹת בְּאֵמֶת.

וּבְרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים תִּמְתִּיק וּתְבַטֵּל כָּל
הַדֵּינִים מֵעֲלֵינוּ, וּמַעַל כָּל
עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

וְנִזְכָּה לְקַבֵּל קִדְשַׁת רֵאש־הַשָּׁנָה עַל-
יְדֵי הַצְּדִיקִים-אֲמִתִּיִּים, וּלְתַקֵּן
כָּל הַתְּקוּנִים שְׁצָרִיכִין לְתַקֵּן בְּרֵאש־
הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא מְקוֹר הַדֵּינִים שֶׁל כָּל
הַשָּׁנָה. וְתִהְיֶה מַחְשַׁבְתָּנוּ קְדוּשָׁה וּטְהוֹרָה
תָּמִיד, וּבִפְרָט בְּרֵאש־הַשָּׁנָה הַקְּדוּשָׁה.

אָנָּה רַחוּם, בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים תִּרְחַם
עָלֵינוּ, וְתִזְכְּנוּ וְתַחַנְנוּ אֶז לְקִדְשַׁת
הַמַּחְשָׁבָה בְּיוֹתֵר. וְתִשְׁמְרֵנוּ וְתִצְלִלְנוּ,
שֶׁלֹּא יַעֲלֶה אֶז עַל מַחְשַׁבְתָּנוּ, שׁוֹם
מַחְשָׁבָה-זָרָה וְחִיצוֹנָה כָּלֵל.

רַק בְּשִׁמְךָ נִגִּיל כָּל הַיּוֹם, בְּאִימָה
וּבִירְאָה, בְּקִדְשָׁה וּבִטְהָרָה גְּדוּלָּה,
בְּמַחְשָׁבוֹת קְדוּשׁוֹת וְזָכוֹת וְצַחוֹת,
בְּתַכְלִית הַזְּכוֹת וְהַבְּהִירוֹת.

עַד שְׁנִזְכָּה בְּכַח הַתְּקַשְׁרוֹת הַצְּדִיקִים-
הָאֲמִתִּיִּים, לְתַקֵּן וּלְבַרֵּר כָּל הַבְּרוּרִים
בְּרֵאש־הַשָּׁנָה, לְבַרֵּר כָּל נְצוּצוֹת הַקְּדוּשָׁה
מֵעַמְּקֵי הַקְּלָפוֹת, וּלְהַמְתִּיק וּלְבַטֵּל כָּל
הַדֵּינִים שֶׁבְּעוֹלָם מֵעֲלֵינוּ, וּמַעַל כָּל עַמְּךָ
בֵּית יִשְׂרָאֵל, וַיִּמְשַׁךְ עָלֵינוּ אֶךְ טוֹב וְחֶסֶד
וַיִּשׁוּעָה וְרַחֲמִים גְּדוּלִים, "מֵרֵאשִׁית הַשָּׁנָה
וְעַד אַחֲרֵית שָׁנָה".

וְתִבְתַּבְּנוּ וְתַחַתְּמֵנוּ אֶז לְחַיִּים טוֹבִים
אֲרָפִים וּלְשָׁלוֹם, לְחַיִּים-
אֲמִתִּיִּים, חַיִּים שְׂיֵשׁ בָּהֶם יִרְאֵת-שָׁמַיִם.

חַיִּים שְׁנִזְכָּה בָּהֶם לְשָׁמֵר מִצְּוֹתֶיךָ
וּלְעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּאֵמֶת וּבְלֵב שָׁלֵם,

וּלְתַקֵּן כָּל מָה שְׁפָגַמְנוּ מֵעוֹדְנוּ עַד הַיּוֹם
הַזֶּה, וְתִשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ פְּרִנְסָה טוֹבָה
וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְכָל טוֹב.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲתָה יוֹדֵעַ גְּדוֹל הַחַיּוֹב
לְנִסֵּעַ עַל רֵאש־הַשָּׁנָה לְצְדִיקִים-
אֲמִתִּיִּים, וְגַם אֲתָה יוֹדֵעַ אֶת עֶצֶם רְבוּי
הַמְּנִיעוֹת שֶׁמִּתְגַּבְּרִים עַל-זֶה מְכָל הַצְּדָדִים.

חֹמֶל דְּלִים, חוֹס וְחַמֵּל עָלֵינוּ, וְעִזְרָנוּ
וְזַכְּנוּ לְשַׁבֵּר כָּל הַמְּנִיעוֹת, וְהוֹרְנוּ
דְּרָכֶיךָ, וְהִדְרִיכְנוּ בְּאֵמֶתְךָ וּלְמַדְנוּ, שְׁנִזְכָּה
לִילֶךְ וּלְנִסֵּעַ לְצְדִיקִים-אֲמִתִּיִּים עַל רֵאש־
הַשָּׁנָה, בְּאֶפֶן שְׁנִזְכָּה עַל-יָדֶם לְקִדְשַׁת
הַמַּחְשָׁבָה בְּאֵמֶת.

כִּי אֲתָה יוֹדֵעַ, שְׁעַכְשָׁו בְּעוֹקְבוֹת
מְשִׁיחָא, עָקַר סְמִיכְתָּנוּ וַיִּשׁוּעָתָנוּ,
הִיא רַק עַל יְמֵי רֵאש־הַשָּׁנָה הַקְּדוּשִׁים,
אֲשֶׁר בָּהֶם אָנוּ נִשְׁעָנִים לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ,
וּלְהַמְשִׁיךְ אֱלֹהוֹתְךָ וּמַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מֵרֵאש־
הַשָּׁנָה עַל כָּל הַשָּׁנָה כָּלָּה.

וְאֲנַחְנוּ לֹא נִדַּע מָה נַעֲשֶׂה בִימֵי רֵאש־
הַשָּׁנָה הַקְּדוּשִׁים, וְאִיךָ לְרַצּוֹת
אוֹתְךָ אֶז כְּרֵאוּי, שְׁנִזְכָּה לְהַמְלִיכְךָ עָלֵינוּ
בְּאִימָה וּבִירְאָה, וְאִיךָ לְעַמֵּד כְּנֶגֶד כָּל
הַשׁוֹנְאִים וְהַמְקַטְרְגִים, לְסַתֵּם פִּי מִסְטִינְנוּ
וּמְקַטְרְגֵינוּ.

כִּי אִם בְּזָכוֹת וּכְחַ הַצְּדִיקִים-אֲמִתִּיִּים,
עָלִיהֶם אָנוּ נִשְׁעָנִים וּבָהֶם אָנוּ
סְמוּכִים, כִּי הֵם יִלְחָמוּ לְפָנֵינוּ, וַיִּכְנִיעוּ
וַיִּפִּילוּ כָּל שׁוֹנְאֵינוּ וְרוֹדְפֵינוּ, וַיִּמְשִׁיכוּ
עָלֵינוּ קִדְשַׁת רֵאש־הַשָּׁנָה בְּשָׁלְמוֹת.

עַל-כֵּן רַחֵם עָלֵינוּ לְמַעַן שְׁמֹךְ, וְהִיָּה
בְּעִזְרָנוּ, שְׁנִזְכָּה לְשַׁבֵּר כָּל

המניעות, ונזכה לבא לצדיקים-אמתיים על ראש-השנה, ולהתקשר אליהם באמת, ולזכות לקדשת המחשבה בשלמות על-ידם, ונזכה להמתיק ולבטל כל הדינים, ולהמשיך עלינו חסדים טובים.

ותזכנו להפיר ולדעת רוממותך וממשלתך עלינו, ותמלך עלינו בכבודך מהרה, "וידע כל פעול כי אתה פעלתו, ויבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו, יהוה אלהי ישראל מלך, ומלכותו בכל משלה", ותטהרנו ותקדשנו בקדשתך העליונה מעתה ועד עולם, אמן סלה.

☪ [ד] תפלות-ותחנונים ☪

השמטה ל'לקוטי-תפלות' ח"ב ה

(על-פי לקוטי-מזהר"ן ח"ב ה, 'תקעו אמונה')

רבונו של עולם, זכנו להיות בכלל הקבוץ-הקדוש שמתקבצין בכל שנה ושנה, אל הצדיק והרב-האמת על ראש-השנה, שאז עקר זמן הקבוץ.

ונזכה על-ידי-זה לקבל קדשת המחין בשלמות מהרב-האמת, ויהיה לנו חלק גם בתקון והתחדשות המחין הקדושים של הרב-האמת עצמו, על-ידי קבוץ התלמידים אליו, כמו שאמרו רבותינו-זכרונם-לברכה: "ומתלמידי יותר מכלם".

ונזכה, שעל-ידי הקבוץ של התלמידים אל הרב והצדיק-האמת על

ראש-השנה - יתתקנו כל החמשה חושים של המח.

ועל-ידי שנזכה לראות אור פניו הקדושים של הרב-האמת, בבחינת: "והיו עיניך ראות את מוריך" - על-ידי-זה יתתקן 'חוש הראות' - ומשך עלינו קדשה גדולה משרשו העליון.

ועל-ידי שנזכה לשמע דברי-תורה ומוסר מהרב-האמת - יתתקן 'חוש השמיעה' שלנו.

ועל-ידי הטרחות והיגיעות שיש לכל אחד - על-ידי-זה יתתקן 'חוש הריח'. ויקים בנו מקרא שכתוב: "אף חכמתי עמדה לי", ודרשו רבותינו-זכרונם-לברכה: "חכמתי שבאף עמדה לי", דהינו על-ידי טרחות ויגיעות. פי אי-אפשר לקבל מהרב, פי-אם על-ידי טרחות ויגיעות.

ועל-ידי מה שנזכה לטעם טעם מתיקות אמרי נעם של הרב - על-ידי-זה יתתקן 'חוש הטעם'.

ועל-ידי ההוצאות שיש לכל אחד שמוציא ממונו ויגיע פפו בשביל לבא להצדיק-האמת - על-ידי-זה יתתקן חוש המשוש.

ועל-ידי תקון החמשה חושים של המח, על-ידי קבוץ התלמידים אל הרב על ראש-השנה - על-ידי-זה יהיה נמשך הארה גדולה ויתרה, גם על תקון החמשה חושים של המח שנמשך על-ידי קדשת ראש-השנה.

וְכַן עַל-יְדֵי קְדוּשַׁת רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה - יִהְיֶה נִמְשָׁךְ הָאָרֶז גְּדוּלָּה וַיִּתְרָה, עַל עֲנַן תִּקּוּן הַחֲמִשָּׁה חוֹשִׁים שְׁנַת־תִּקּוּנִים עַל-יְדֵי קְבוּץ הַתְּלֻמִּידִים אֶל הָרֶב־הָאֲמֵת.

וַיֵּאֵירוּ כָּל הַתִּקּוּנִים הָאֵלֹהִים זֶה בְּזֶה - וַיִּחְזְקוּ זֶה אֶת זֶה - וַיִּכְלְלוּ זֶה בְּזֶה - עַד אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-כָּל-זֶה, נִזְכָּה לְתִקּוּן הַמַּחֲזִין הַקְּדוּשִׁים בְּשִׁלְמוֹת.

גַּם הַחוֹתֵם-דְּקְדוּשָׁה שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּפִלִּין - יִתְתַּקֵּן גַּם עַל-יְדֵי קְבוּץ הַתְּלֻמִּידִים אֶל הָרֶב־הָאֲמֵת, בְּבְחִינַת: "חֲתוּם תּוֹרָה בְּלִמְדֵי".

☪ [ה] לְקוּטֵי-תְפִלוֹת ח"ב כט ☪
 (על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב מ, מי שיודע מארץ-ישראל)

וְזַכְּנוּ בְּרַחֲמֵיךָ הָרַבִּים וַחֲסִדֶיךָ הָעֲצוּמִים, שְׁנִזְכָּה בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה לְנִסְעַ עַל רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה לְצַדִּיקִים-אֲמִתִּיִּים. וְאִזְכָּה לִהְיוֹת נִמְנָה גַם-כֵּן בֵּין עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל הַכְּשָׁרִים וְהַתְּמִימִים הַמְּתַאֲסָפִים וּמִתְקַבְּצִים לְצַדִּיקִים-אֲמִתִּיִּים עַל רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה.

כִּי אַתָּה לְבַד יוֹדַע מַעֲלַת הַקְּבוּץ שֶׁל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה לְצַדִּיקִים-אֲמִתִּיִּים. אַתָּה לְבַד יוֹדַע כַּמָּה וְכַמָּה הַתְּפָאֲרוֹת וְשִׁעְשׁוּעִים גְּדוּלִים וְנוֹרָאִים, אֲשֶׁר אַתָּה מְקַבֵּל בְּכָל רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה וְרֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה, מִהַקְּבוּץ הַקְּדוּשׁ שֶׁל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲצֶל הַצַּדִּיקִים-הָאֲמִתִּיִּים.

וְזַכְּנוּ בְּרַחֲמֵיךָ הָרַבִּים וַחֲסִדֶיךָ הָעֲצוּמִים, שְׁנִזְכָּה אֲנַחְנוּ נְכֻלָּיִם גַּם-כֵּן בְּהַתְּפָאֲרוֹת וְהַשִּׁעְשׁוּעִים הָאֵלֶּה, וְאֵל יִמְנַעֲנוּ מִזֶּה שׁוּם מוֹנַע, וְאֵל יַעֲכִבְנוּ שׁוּם עֹבֵב, וְאֵל יִטְרִידֵנוּ שׁוּם טְרִדָּא בְּעוֹלָם.

רַק נִזְכָּה תָּמִיד בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, לִילָךְ וּלְבֹא וּלְהִתְאַסֵּף אֶל הַקְּבוּץ הַקְּדוּשׁ וְהַנוֹרָא שֶׁל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל הַכְּשָׁרִים, הַמְּתַאֲסָפִים וּמִתְקַבְּצִים אֲצֶל הַצַּדִּיקִים-הָאֲמִתִּיִּים בְּכָל רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה. וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה, שְׁתִּתְפָּאֵר בְּנוֹ תָּמִיד, וְתִמְשִׁיךְ עָלֵינוּ קְדוּשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל תָּמִיד.

וְתִזְכְּנוּ וְתַעֲזְרֵנוּ, שְׁנִזְכָּה לְהִסְתַּכַּל עַל פְּאֵר יְפֵי הַדֶּרֶת פְּנֵי הַצַּדִּיקִים-הָאֲמִתִּיִּים, אֲשֶׁר הֵם כְּלִילַת יְפֵי, כִּי הֵם כְּלוּלִים מִכָּל הַהַתְּפָאֲרוֹת וְהַשִּׁעְשׁוּעִים שֶׁל כָּל-יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר אַתָּה מְקַבֵּל עַל-יָדֶם, עַל-יְדֵי שֶׁהֵם עוֹסְקִים תָּמִיד לְקַרְבְּךָ אֵלֶיךָ.

וְזַכְּנוּ בְּרַחֲמֵיךָ הָרַבִּים, לְהִסְתַּכַּל עַל פְּנֵיהֶם תָּמִיד בְּאֲמֵת, וּבְפֶרֶט בִּימֵי רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה הַקְּדוּשִׁים, שְׂאֵז הוּא עֶקֶר הַהַתְּפָאֲרוֹת, וְאֵז פְּנֵיהֶם מְאִירוֹת מְאֹד, בְּאוֹר כָּלֵל הַהַתְּפָאֲרוֹת וְהַשִּׁעְשׁוּעִים, שֶׁל כָּל הַקְּבוּץ-הַקְּדוּשׁ הַמְּתַקַּבְּצִים אֵלֵיהֶם.

אֲנִי יְהוָה, בְּרַחֲמֵיךָ הָרַבִּים, זַכְּנוּ לְהִסְתַּכַּל עַל פְּאֵר הַדֶּרֶת פְּנֵיהֶם הַקְּדוּשִׁים וְהַנוֹרָאִים בְּאֲמֵת, בְּאִפְּן שְׁנִזְכָּה עַל-יְדֵי-זֶה לְקַבֵּל וּלְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ גַם-כֵּן הָאָרֶז נְפִלְאָה מִהַתְּפָאֲרוֹת הַזֹּאת, עַד אֲשֶׁר נִזְכָּה שִׁימְשִׁיךְ עָלֵינוּ תָּמִיד קְדוּשַׁת הַתְּפִלִּין הַנוֹרָאִים.

וּפְאָר קִדְשַׁת הַתְּפִלִּין יִהְיוּ בּוֹקְעִים
 בְּעֵינֵינוּ, עַד שְׁנֹזְפָה גַם בְּכָל-
 מְקוֹם שְׁאַנְחָנוּ נִסְתַּפֵּל וְנִבִּיט שָׁם,
 שְׂיִתְקַדַּשׁ הַמְּקוֹם הַהוּא בְּקִדְשַׁת אֶרֶץ-
 יִשְׂרָאֵל.

עַד אֲשֶׁר כָּל מִי שְׂיִודַע מִטַּעַם אֶרֶץ-
 יִשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשׁ, יִרְגִישׁ קִדְשַׁת אֶרֶץ-
 יִשְׂרָאֵל בְּכָל מְקוֹם שְׂיִתְוַעַד עִמָּנוּ יַחַד, עַד
 אֲשֶׁר יִפִּיר אוֹתָנוּ, וַיִּדַע וַיִּבְחִין, שְׁאַנְחָנוּ
 זְכִינוּ לְהִיּוֹת אֶצֶל צְדִיקִים-אֲמִתִּיִּים עַל
 רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה.

וְעֲזָרְנוּ וְזַכְּנוּ לָשׁוּב בְּתִשְׁבּוּבָה שְׁלֵמָה,
 וְלִתְקַן מִהֲרָה כָּל מַה שְׁפָגַמְנוּ
 לְפָנֶיךָ בְּעֵינֵינוּ, מִנְּעוּרֵינוּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה,
 אֲשֶׁר הִרְבִּינוּ לִפְשַׁע בְּזֵה, שֶׁהִסְתַּכַּלְנוּ
 בְּעֵינֵינוּ חוּץ מִגְּבוּל הַקְּדוּשָׁה, וּבָאנוּ עַל-
 יְדֵי־זֶה לְחַטָּאִים וְעוֹנוֹת וּפְגָמִים גְּדוֹלִים
 הִרְבָּה מְאֹד, וְהָרַע בְּעֵינֶיךָ עָשִׂינוּ.

אִוִּי לָנוּ כִּי חָטָאנוּ, שְׁפָגַמְנוּ בְּעֵינֵים
 קְדוֹשִׁים כְּאֵלוּ הַנִּמְשָׁכִין מֵעֵינֵי
 יְהוָה, שְׂיִכּוּלִים לְזָכוֹת לְהִסְתַּפֵּל בָּהֶם עַל
 הַהִתְפָּאָרוֹת שֶׁל הַשָּׁם-יִתְבָּרַךְ וְהַצְדִּיקִים,
 וְלִהְמָשִׁיךְ עַל-יְדֵי־זֶה קִדְשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל
 בְּכָל מְקוֹם שְׂמִבִּיטִים שָׁם.

וּבָרַב אוֹלְתָנוּ, לְקַחְנוּ עֵינֵים קְדוֹשִׁים
 וְנוֹרְאִים כְּאֵלוּ, וְהִסְתַּכַּלְנוּ בָּהֶם
 בְּמָה שֶׁהִסְתַּכַּלְנוּ, עַד אֲשֶׁר בָּאנוּ לְמָה
 שְׂבָאנוּ בְּעוֹנוֹתֵינוּ-הַרְבִּים.

מִלֵּא רַחֲמִים, לְמַדְנוּ הַדְּרֵךְ לְתַקַּן כָּל-
 זֶה, וְעֲזָרְנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, שְׁנֹזְפָה
 לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׂ וּלְמַצֵּא צְדִיקִים-אֲמִתִּיִּים
 הַשְּׂיָכִים לְשָׂרֵשׁ נִשְׁמוֹתֵינוּ, וְלִילֵךְ וּלְנִסְעַ

אֲלֵיהֶם תָּמִיד, וּבִפְרָט עַל רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה
 הַקְּדוֹשׁ, שֶׁהוּא עֶקֶר זְמַן הַקְּבוּץ הַקְּדוֹשׁ.

זַכְּנוּ שְׁנֵהִיָּה נִמְנִין גַּם-כֵּן בְּכָלֵל עִמָּךְ
 יִשְׂרָאֵל הַכְּשָׁרִים הַמְתַּאֲסָפִים
 אֲלֵיהֶם, וְנֹזְפָה עַל-יְדֵי־זֶה לָשׁוּב בְּתִשְׁבּוּבָה
 שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ בְּאֵמֶת, וְנֹזְפָה לְהִסְתַּפֵּל עַל
 פְּנֵיהֶם הַקְּדוֹשִׁים, וּלְתַקַּן עַל-יְדֵי־זֶה כָּל
 הַפְּגָמִים שְׁפָגַמְנוּ בְּעֵינֵינוּ מִנְּעוּרֵינוּ עַד
 הַיּוֹם הַזֶּה.

וְתִמְשִׁיךְ עָלֵינוּ אֹר קִדְשַׁת הַהִתְפָּאָרוֹת
 הַכְּלוּל בְּפְנֵיהֶם הַקְּדוֹשִׁים,
 וְעַל-יְדֵי־זֶה נֹזְפָה לְהִמְשִׁיךְ קִדְשַׁת אֶרֶץ-
 יִשְׂרָאֵל בְּכָל-מְקוֹם שְׁנִסְתַּפֵּל שָׁם, עַד
 אֲשֶׁר יִתְקַדְּשׁוּ כָּל מְקוֹמוֹת יִשְׂרָאֵל,
 בְּקִדְשַׁת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל.

ראש השנה

[א] לקוטי-תפלות ח"א כב
 (על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כב, 'חותם בתוך חותם')

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲתָה יַדְעָתָ שְׁכָל
 קִדְשָׁתְנוּ תְלוּיָהּ בִּימֵי רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה
 הַקְּדוֹשִׁים, שֶׁהוּא הַתְּחִלַּת הַשָּׁנָה, יוֹם
 רֵאשׁוֹן בְּשָׁנָה, "זֶה הַיּוֹם תְּחִלַּת מַעֲשֵׂיךָ
 זְכָרוֹן לְיוֹם רֵאשׁוֹן", אֲשֶׁר מִשָּׁם נִמְשָׁךְ
 הַקְּדוּשָׁה עַל כָּל הַשָּׁנָה כְּלָהּ.

חֹם וְחַמֵּל עָלֵינוּ, וְעֲזָרְנוּ וְזַכְּנוּ לְקַבֵּל
 רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה, בְּקִדְשָׁה גְּדוֹלָה,
 וּבְשִׂמְחָה גְּדוֹלָה.

וְתַעֲזְרֵנוּ, שְׁנֹזְכָה לְטָהָר וּלְקִדְשׁ
מִחֲשַׁבְתָּנוּ מְאֹד בְּרֹאשׁ-
הַשָּׁנָה, בְּקִדְשָׁהּ וּבְטַהְרָהּ גְדוּלָּהּ וְעֲצוּמָהּ
מְאֹד בְּאֵמֶת, כְּרֹאוֹי בְּרֹאשׁ-הַשָּׁנָה, כְּאֲשֶׁר
אַתָּה יְדַעַת אֵיךְ צְרִיכִים לְהִזְהָר לְשָׁמֵר אֶת
הַמִּחְשָׁבָה בְּקִדְשָׁהּ בְּרֹאשׁ-הַשָּׁנָה.

וְנִזְכָּה בְּזָכוֹת וְכַח צְדִיקֵי אֱמֶת, שְׁיִהְיֶה
נִשְׁלָם עַל יְדִינוּ, כָּל הַתְּקוּנִים
וְהִיחֻדִים וְהַקְדָּשׁוֹת שְׁצִרִיכִים לְתַקֵּן
וְלִיחַד לְמַעַלָּה בְּרֹאשׁ-הַשָּׁנָה וַיּוֹם-
הַכְּפוּרִים, וְלִהְיוֹת קִדְשָׁהּ עָלֵינוּ, וְעַל
כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, מִרֹאשׁ-הַשָּׁנָה, עַל
כָּל הַשָּׁנָה כְּלָה, "מִרֹאשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד
אַחֲרִית שָׁנָה".

כִּי אַתָּה יְדַעַת, כִּי בְּגִלוּתָנוּ הֵמָּר הִזָּה
בְּעוֹקְבָא-דְּמִשְׁיַחָא, אֵינן לָנוּ שׁוֹם כַּח
וְהַתְּחִיבֵנוּ דְקִדְשָׁהּ, כִּי אִם עַל-יְדֵי רֹאשׁ-
הַשָּׁנָה הַקְדוֹשׁ אֲשֶׁר נָתַתָּ לָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ
מִתְּנָה טוֹבָה וַיְקַרְהָ. וְאַנְחָנוּ בְּעֵינֵינוּ, אֵינן
לָנוּ שׁוֹם שְׁכָל וְדַעַת, אֵיךְ וּבְאִיזָה אַפֵּן
לְהִמְשִׁיךְ עָלֵינוּ קִדְשָׁת רֹאשׁ-הַשָּׁנָה
כְּרֹאוֹי.

אַתָּה יְדַעַת אֶת לְבַבְנוּ, קוּמָה בְּעִזְרָתָנוּ
בְּעֵת צָרָה הַזֹּאת בְּאַחֲרִית הַיָּמִים,
וְעִזְרָנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, וְחַמַּל נָא עָלֵינוּ, אֲדוּנָנוּ
אֱלֹהֵינוּ, אֲבִינוּ מִלְּכָנוּ צוּרָנוּ וְגוֹאֲלָנוּ.

וְרַחֵם עָלֵינוּ בְּזָכוֹת צְדִיקֵי-אֱמֶת שְׁבִדוֹר
הַזֶּה. וּבְזָכוֹת צְדִיקֵי-אֱמֶת
הַקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר בְּאַרְצֵי הַמָּה, אֲשֶׁר אָנוּ
וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל הוֹלְכִים וְסוֹבְבִים
וּמְשַׁתְּחִים עַל קְבָרֵיהֶם וְצִיּוֹן שְׁלָהֶם
בְּכָל עָרֵב רֹאשׁ-הַשָּׁנָה, וּפּוֹרְשִׁים כְּפִינוּ

לְפָנֶיךָ, וּמִתְפַּלְלִים וּמִתְחַנְּנִים אֵלֶיךָ, בְּקִידָה
בְּכָרִיעָה בְּהַשְׁתַּחֲוִיָּה, בְּלֵב נִשְׁבָּר וְנִדְפָא.

חֹסֶה עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, וְתַעֲזָר
לֵב נִשְׁמַת כָּל הַצְּדִיקִים-אֱמֶתִיִּים
אֲשֶׁר נִשְׁמַתִּם בְּגִבְהֵי מְרוֹמִים, בְּרוּם
הַמַּעְלֹת, בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים הַקְדוֹשִׁים.

שְׁכָּל נִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים הַקְדוֹשִׁים
הָאֱמֶתִיִּים, יִרְדוּ לְמַטָּה בְּרֹאשׁ-
הַשָּׁנָה, וַיְהִיו עִמָּנוּ בְּקִרְבַּ עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל,
וַיַּעֲזְרוּ אוֹתָנוּ לְהַתְּפַלֵּל וּלְהַתְּחַנֵּן בְּרֹאשׁ-
הַשָּׁנָה, וּלְהַכְנִיעַ וּלְגַרֵּשׁ הַשָּׁטָן בְּרֹאשׁ-
הַשָּׁנָה, וּלְשַׁבֵּר וּלְבַטֵּל כָּל מִינֵי עֲזוֹת
דְּסִטְרָא-אַחֲרָא, מִעָלֵינוּ וּמִעַל כָּל עַמְּךָ
בֵּית יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי הַתְּפִלוֹת וְהַתְּקִיעוֹת
שֶׁל רֹאשׁ-הַשָּׁנָה הַקְדוֹשׁ.

עַד שְׁנֹזְכָה לְהִמְשִׁיךְ עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמְּךָ
בֵּית יִשְׂרָאֵל קִדְשָׁהּ וְטַהְרָהּ, מִרֹאשׁ-
הַשָּׁנָה, עַל כָּל הַשָּׁנָה כְּלָה.

וְנִזְכָּה לְתַקֵּן שְׁנֵי הַחֻתְמוֹת דְּקִדְשָׁהּ,
חֻתְמֵם בְּתוֹךְ חֻתְמֵם, בְּיַרְחֵ-
הָאִיתָנִים, בְּרֹאשׁ-הַשָּׁנָה וַיּוֹם-הַכְּפוּרִים
וְסִכּוֹת וְהוֹשַׁעְנָא-רַבָּא וְשְׁמִינֵי-עֶצְרָת.
וַיַּעֲלוּ קוּלָנוּ לְפָנֶיךָ לְרִצּוֹן, וְנִזְכָּה לְשִׁמְחָה
דְּקִדְשָׁהּ בְּשִׁלְמוֹת תְּמִיד.

וְתִכְתֹּב וְתַחַתֵּם אוֹתָנוּ וְאֶת כָּל עַמְּךָ
בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים
וְאַרְפִּים וּלְשָׁלוֹם, חַיִּים שֶׁל יְרֵאת-שָׁמַיִם,
חַיִּים אֱמֶתִיִּים, חַיִּים שְׁנֹזְכָה בָהֶם לְחַיֵּי
עוֹלָם, לְחַיִּים נְצַחִיִּים.

וְנִזְכָּה לְהִיּוֹת שְׂמֵחִים וְטוֹבֵי-לֵב בְּרֹאשׁ-
הַשָּׁנָה, בְּכָל הַיּוֹם כְּלוּ, עַד

שנתעורר בבכייה גדולה מתוך השמחה העצומה בשמך הגדול, ויקים בנו מקרא שפתוב: "ב'שמך יגילון כ'ל ה'יום, ובצדקתך ירומו. כי תפארת עצמו אתה, וב'רצונך תרום קרננו".

⊗ [ב] לקוטי-תפלות ח"ב א ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב א, 'תקעו ממשלה')

וב'כן תרחם עלינו ברחמיך הרבים ובחסדיך העצומים, שנוזכה לקבל ראש-השנה הקדוש, בקדשה ובטהרה גדולה, ב'ראה וב'אהבה ובשמחה וב'חדוה רבה.

כי אתה ברחמיך בחרת בנו מכל העמים, וקדשתנו במצותיך, ועשית עמנו חסד גדול הזה, ונתת לנו מתנה טובה הזאת, שהיא ראש-השנה הקדוש, יום קדוש ונורא ואים מאד, אשר "בו תנשא מלכותך, ויפון ב'חסד כ'סאך, ותשב עליו ב'אמת".

וברחמיך הרבים וחסדיך העצומים, קבעת לנו את יום ראש-השנה הגדול והקדוש, יום-הדין הגדול והנורא, בראש-חדש תשרי, שהוא חסד גדול ונפלא מאתך, בעל החסד והרחמים, אשר אתה חושב מרחוק להטיב אחריתנו, ואתה טוב ומטיב לרעים ולטובים, והקדמת תרופה וצרי למפותינו.

כי ידעת, כי ב'שר ודם אנהנו, ומחמר קרצנו, "הן בעון חוללנו וב'חטא

יחמתנו אמנו", ו"יצר לב האדם רע מנעריו", ו"אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא". אף כי קטני ערך, שפלי קומה, חלושי כח, עצובי רוח, עוללים לא ראו אור, המלכלכים ב'חטאת נעוריהם, מלאים חטא ועון ופ'שע.

אשר לולא רחמיך וחסדיך העצומים והנוראים מאד, לא היה לנו חס-ושלום שום תקוה כלל, כי איככה נפצה פה, ואיך נשא עין, ואיך היינו יכולים לבא לפניך ב'חטאתינו, ולהעזי פנינו, ולהקשות ערפנו, לבא ולהתודות לפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, ולהתחרט על מעשינו ועונותינו.

אבל חסדיך רבים מאד, "חסדיך יהוה מלאה הארץ. חסדי יהוה כי לא תמנו, כי לא כלו רחמיך לעולם. כי ה'הרים ימוש ו'הגבעות תמוטינה, וחסדיך מאתנו לא ימוש" לעולם, אף אם עשינו מה שעשינו.

על-כן גלית לנו מרחוק, עצם פלאי חסדיך העצומים והרבים והנוראים והגדולים מאד מאד, בלי שעור וערך ומספר, עד אין-סוף ואין-תכלית, וקבעת לנו יום ראש-השנה הקדוש יום-הדין הגדול והנורא, בראש-חדש.

שאז אתה בעצמך מבקש כפרה כביכול, כמו שאמרו רבותינו-זכרונם-לב'רכה: "הביאו עלי כפרה על שמעטתי את ה'רח", ואתה בעצמך מתחרט כביכול על מעשיך, על שמעטת

את הלבנה, אשר משם נמשכים כל חטאינו.

על-כן נתת לנו פתחון-פה, לבא ולהתודות לפניך, ולהתחרט על מעשינו, ביום-הדין הגדול שהוא ראש-השנה, כי הלא גם אתה בעצמך מתחרט ומבקש כפרה אז.

על-כן באנו לפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, אלהי החסד והרחמים, זכנו ברחמיך הרבים וחסדיך העצומים, שנזכה לקבל החסד הגדול הזה, בראש-השנה הקדוש הבא-עלינו-לטובה. רחם עלינו למען שמך, וזכנו לקבל ראש-השנה הקדוש, בקדשה גדולה.

כי אתה יודע: שבדורות הללו בעוקבא דמשיחא, אין לנו שום תקוה, כי אם על קבוץ ראש-השנה הקדוש, שאנו מתקבצים יחד בכל מקומות ישראל במושבבותיהם.

יודע תעלמות, בוחן לבבות, אדון החסד, מלא רחמים, למדנו והורנו, איך להמשיך חסדיך הגדולים עלינו, באפן שנזכה לשוב אליך באמת ובלב שלם.

ואם חטאנו עוינו ופשענו לפניך הרבה מאד, ופגמנו בכבודך הרבה, והלכנו אחר תאוות לבנו, והמשכנו עלינו את היצר-הרע, ופגמנו וקלקלנו מה שקלקלנו, עד אשר אין לנו שום מליץ-ישר ושום זכות, על-פי דת המשפט הקדוש.

הן על-זה באנו לפניך לחלות פניך, ולהשתטח לפני רחמי כסא-כבודך, ואנו תולים עינינו אליך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שתעשה למען רחמיך וחסדיך הפשוטים, ותשב בעצמך על משפטנו, "כי המשפט לאלהים הוא".

ולא תתן כח ורשות חסוּשֵׁלום לשום אדם שבעולם, ולא לשום בית-דין שלמעלה ושלמטה, ולא לשום מלאך ושרף, ולא לשום נברא שבעולם, לשפט ולדון אותנו חלילה.

"חללה לך מעשת כדבר הזה", כי אם אתה לבד תדין ותשפט אותנו ברחמיך הרבים ובחסדיך הגדולים, "מלפניך משפטנו יצא עיניך תחזינה מישרים".

כי אתה לבד יודע את מקומנו, כי אתה מקומו של עולם ואין העולם מקומך, ורק אתה לבד יודע לדון אותנו כלנו לכף-זכות תמיד.

"רחמיך רבים יהוה כמשפטיך חייני", כי אתה יודע את מקומו של כל אחד ואחד מאתנו עמך ישראל, איך נולד ואיך נמשך נשמתו לזה העולם, ובאיזה מקום היה בגשמיות וברוחניות מעודו עד היום הזה, ואתה מלא רחמים, ומטה כלפי חסד תמיד.

אבינו שבשמים, רחמן אמת, חסדן אמת, חמל עלינו בעת צרה הזאת, אשר "באו בנים עד משבר, וכח אין ללדה", עשה עמנו חסד-חנם ממה שלא יחסר עמך, וזכנו מעתה להיות

כְּרִצוֹנְךָ בְּאֵמֶת, לְסוּר מֵרַע, וְלַעֲשׂוֹת הַטּוֹב
בְּעֵינֶיךָ תָּמִיד.

וּבְרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, תִּמְשִׁיךְ עָלֵינוּ קִדְשֵׁךָ
רֵאשֵׁה־שָׁנָה תָּמִיד, וְתִמְחַל
וְתִסְלַח לָנוּ עַל כָּל פְּשָׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ
וְעוֹנוֹתֵינוּ. וְתִמְלֵא פְּגִימַת הַלְּבָבָה, וְלֹא
יִהְיֶה בָּהּ שׁוֹם מְעוֹט, וַיִּהְיֶה אֹר הַלְּבָבָה
כְּאֹר הַחֲמָה, כְּאֹר שְׂבַעַת יְמֵי בְּרֵאשִׁית,
כְּמוֹ שֶׁהִיְתָה קֹדֶם מְעוֹטָה.

וְתִזְכְּנוּ וְתַעֲזְרֵנוּ, שְׁנִזְכֶּה לְאַחַז עֲצָמֵנוּ
בְּכִסְא־הַכְּבוֹד, בְּשָׂרָשֵׁי נַשְׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל, עַד שִׁיְהִי לָנוּ כַּח לַעֲשׂוֹת רֵאשֵׁ-
הַשָּׁנָה, לְהַמְשִׁיךְ וּלְהַאֲרִיךְ עָלֵינוּ, וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל, קִדְשֵׁךָ רֵאשֵׁה־שָׁנָה תָּמִיד.

וְנִזְכֶּה לְדוֹן אֶת כָּל אָדָם לְכַף־זְכוּת
תָּמִיד, וְלְהַכְרִיעַ אֶת כָּל הָעוֹלָם
כְּלוֹ לְכַף־זְכוּת, לְזַכּוֹת אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד
לְפִי מְקוֹמוֹ. וְנִזְכֶּה לִידַע בְּאֵמֶת מְקוֹמוֹ
שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְלְהַמְשִׁיךְ זְכוּת וְחֶסֶד
וְרַחֲמִים, עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִכָּל־לֵוִית
יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ, אֲשֶׁר בָּהֶם בְּחִרְתָּ,
אֲפֹלוּ עַל הַגְּרוּע־שִׁבְגְּרוּעִים וְהַפְּחוּת־
שִׁבְפָּחוּתִים.

וְתִפְתַּח לָנוּ אוֹר־הַדְּעוּת, שְׁנִזְכֶּה לְמַצֵּא
זְכוּת לְכֻלָּם. וְתִרְחַם עָלֵינוּ,
וְתִשְׁמְרֵנוּ וְתִצְלִילֵנוּ תָּמִיד, שֶׁלֹּא נִדְבַר סָרָה
חֶסֶד־וְשָׁלוֹם, עַל שׁוֹם בְּרֵי־יִשְׂרָאֵל שִׁבְעוֹלָם.
וְתִצְלִילֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ, מִלְּשׁוֹן־הָרַע, וְאִבְקַ
לְשׁוֹן־הָרַע, וְלֹא נִתְחִיל לְדוֹן שׁוֹם בְּרֵי־
יִשְׂרָאֵל לְחֻבָּה חֶסֶד־וְשָׁלוֹם.

רַק נִזְכֶּה לְדוֹן אֶת הַכֹּל לְכַף־זְכוּת
תָּמִיד, וְלְהַכְרִיחַ עֲצָמֵנוּ בְּכָל

כַּחוֹתֵינוּ, עַד שְׁנִזְכֶּה לְמַצֵּא זְכוּת וְחֶסֶד
וְטוֹב לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, אֲפֹלוּ בְּתַכְלִית
הַדִּיּוּטָא הַתַּחְתּוֹנָה, בְּתַכְלִית הַגְּרִיעוֹת
וְהַפְּחִיתוֹת, וְלְהַכְרִיעַ הַכֹּל לְכַף־זְכוּת תָּמִיד.

מְלֵא רַחֲמִים, מְלֵא מִשְׁאֵלוֹתֵינוּ לְטוֹבָה
בְּרַחֲמִים, וְתִתֵּן לָנוּ כָּל חֶפְצֵנוּ
וּבִקְשׁוֹתֵינוּ לְטוֹבָה חֵישׁ קָל מְהֵרָה.
וְתִתְפָּאֵר עִם כָּל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם,
מִגְּדוֹל וְעַד קָטָן, כִּי כָּל־יְקָרִים וְחַבִּיבִים
בְּעֵינֶיךָ כְּבַבְתָּ־עֵינַי, וּבִיָּדְךָ הַכֹּל, הֵן "כָּל
תּוֹכֵל וְלֹא יִבְצֹר מִמָּךְ מְזֻמָּה".

וּבְעֵצָם שְׁפֹלוֹתֵנוּ, וּגְרִיעוֹתֵנוּ, וּפְחִיתוֹתֵנוּ,
וְדַחְקֵינוּ, וְעַמְלֵינוּ, וְעֵצָם רַחוּמֵנוּ
מִמָּךְ עַל־יְדֵי עוֹנוֹתֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ הַרְבִּים
וְהַעֲצוּמִים, עִם־כָּל־זֶה אַתָּה יָכוֹל לְהַגְּבִיחֵנוּ,
וְלְהַעֲלוֹת וְלְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ קִדְשָׁה וְטָהָרָה,
וְלְהַחֲזִירֵנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ,
וְלְקַרְבְּנוּ לְעַבְדוּתְךָ בְּאֵמֶת, עַד שְׁנִזְכֶּה
לְהַגִּיעַ לְכָל מָה שֶׁבִקְשָׁנוּ מִלְּפָנֶיךָ.

כִּי אַתָּה "מְקִים מַעֲפָר דָּל, מְאַשְׁפוֹת
יָרִים אֲבִיוֹן, לְהוֹשִׁיבֵי עִם נְדִיבִים עִם
נְדִיבֵי עַמּוֹ". וְאַתָּה מִשְׁפִּיל גְּאִים, וּמַגְּבִיָּה
שְׁפָלִים, וְאַתָּה מְלֵא רַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל תָּמִיד בְּכָל עֵת וּבְכָל רִגַע, וְאַתָּה
עוֹשֶׂה נִפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת לְבִדְךָ, כִּי לְעוֹלָם
חֲסִדְךָ, "עוֹשֶׂה גְּדוֹלוֹת עַד אֵין חֶקֶר, נְסִים
וּנְפִלְאוֹת עַד אֵין מִסְפָּר".

כְּאִמּוֹר: "אֵין קְדוֹשׁ כִּיְהוָה כִּי אֵין
בְּלִתֵּךְ, וְאֵין צוּר כִּי אֵין בְּאֵלֵינוּ.
יְהוָה מְמִית וּמְחִיָּה, מוֹרִיד שָׁאוֹל וַיַּעַל.
יְהוָה מוֹרִישׁ וּמַעֲשִׂיר, מִשְׁפִּיל אֶף

מְרוֹמִם. מְקִיִּם מֵעֶפֶר דָּל, מְאַשְׁפוֹת יָרִים
אֲבִיוֹן, לְהוֹשִׁיב עִם נְדִיבִים, וְכֶסֶף כְּבוֹד
יִנְחִילֵם, כִּי לַיהוָה מִצְקֵי אֶרֶץ וַיִּשֶׁת
עֲלֵיהֶם תָּבֵל. רַגְלֵי חֲסִידָיו יִשְׁמַר, וְרַשְׁעִים
בַּחֲשֵׁךְ יִדְמוּ, כִּי לֹא בְכַח יִגְבֵּר אִישׁ. יְהוָה
יַחֲתוּ מְרִיבָיו עֲלָיו, בְּשָׁמַיִם יִרְעַם יְהוָה,
יִדִין אֶפְסֵי אֶרֶץ, וַיִּתֵּן עֵז לְמַלְכוֹ, וַיִּרַם קֶרֶן
מִשִּׁיחוֹ.”

וְנֹאמַר: “מְקוּלוֹת מַיִם רַבִּים, אֲדִירִים
מִשְׁבְּרֵי יָם, אֲדִיר בְּמָרוֹם
יְהוָה. עֲדוּתֶיךָ נֶאֱמַנּוּ מְאֹד, לְבֵיתְךָ נֶאֱוָה
קִדְשׁ, יְהוָה לְאֶרֶץ יָמִים.” “יְהִי לְרִצּוֹן
אִמְרֵי פִי, וְהַגִּיזוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרֵי
וְגוֹאֲלֵי”, אֲמֵן כֵּן יְהִי רִצּוֹן.

⊙ [ג] לְקוּטֵי תַפְלוֹת ח"ב ה ⊙

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ה, 'תקעו אמונה')

וְתַעֲזְרֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ וְחֲסִדֶיךָ הַרְבִּים,
שְׁנֹזְפָה לְקַבֵּל רֵאשׁ-הַשָּׁנָה
הַקְדוּשָׁה וְהַנּוֹרָא מְאֹד, בְּקִדְשָׁהּ וּבִטְהָרָהּ
גְדוֹלָה. וּבְזָכוֹת קִדְשַׁת רֵאשׁ-הַשָּׁנָה, נִזְכָּה
לְאִמוּנָה-שְׁלֵמָה בְּאֵמֶת.

וְתַעֲזְרֵנוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ, שְׂיִתְקַבְּצוּ יַחַד, כָּל
חֻלְקֵי נְצוּצוֹת הָאִמוּנָה
הַקְדוּשָׁה, עַל-יְדֵי קְבוּץ הַקְדוּשָׁה שֶׁל עַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל, הַמִּתְקַבְּצִין בְּכָל הַקְהָלוֹת הַקְדוּשׁוֹת
יַחַד, בִּימֵי רֵאשׁ-הַשָּׁנָה הַקְדוּשִׁים. וַיִּקְיֵם
מִקְרָא שְׁפָתוֹב: “וַיּוֹדוּ שָׁמַיִם פְּלֹאֵךְ יְהוָה,
אִף אִמוּנָתְךָ בְּקַהֵל קִדְשִׁים.”

וְנִזְכָּה עַל-יְדֵי-זֶה לְתַקּוֹן הַמַּחֲזִין
הַקְדוּשִׁים. וְתַעֲזְרֵנוּ וְתִזְכְּנוּ,

שְׂיִמְשֵׁךְ עָלֵינוּ קִדְשָׁה גְדוֹלָה, בְּכָל
הַחֲמִשָּׁה חוֹשִׁים הַנִּמְשָׁכִים מִמַּחֲנוֹ, שֶׁהֵם
'חוֹש־הָרְאוֹת', וְ'חוֹש־הַשְּׁמַע', וְ'חוֹש־
הָרִיחַ', וְ'חוֹש־הַטַּעַם', וְ'חוֹש־הַמְּשׁוֹשׁ',
שְׂיִמְשֵׁךְ קִדְשָׁה גְדוֹלָה עַל כָּל הַחֲמִשָּׁה
חוֹשִׁים שְׁבַמַּח, מִשְׁרָשֵׁם הָעֲלִיוֹן שְׁבַקִּדְשָׁה.

וְתַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ הַשְּׂגָתְךָ הַשְּׁלֵמָה,
מֵרֵאשׁ-הַשָּׁנָה, עַל כָּל הַשָּׁנָה
כְּלָה. וְתַשְׁגִּיחַ עָלֵינוּ בְּעֵיִן חֲמֻלְתְּךָ תָּמִיד,
כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: “תָּמִיד עֵינֵי יְהוָה אֶלְהִיךָ
בָּה, מֵרֵאשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרֵית שָׁנָה.”

וְתַשְׁמַע קוֹל תַּפְלוֹתֵינוּ, וְתַחֲנוּתֵינוּ,
וְזַעֲקוֹתֵנוּ, וְשׁוֹעוֹתֵנוּ, וְאַנְחוֹתֵינוּ,
וְקוֹל תְּרוּעַת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים.

וְתַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ יְרֵאתְךָ הַגְּדוֹלָה, וְתַרִּיחַ
אוֹתֵנוּ בְּיְרֵאת יְהוָה, וַיִּקְיֵם
בְּנוֹ מִקְרָא שְׁפָתוֹב: “וְהַרִּיחוּ בְּיְרֵאת
יְהוָה.” וְתִתֵּן פַּחַדְךָ יְהוָה אֶלְהֵינוּ עַל כָּל
מַעֲשֵׂיךָ, וְאִימָתְךָ עַל כָּל מַה שְׁבָרָאתָ,
וַיִּירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים, וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל
הַבְּרוּאִים, וַיַּעֲשׂוּ כָּלֵם אֲגָדָה אַחַת לַעֲשׂוֹת
רִצּוֹנְךָ בְּלִבְבֵי שָׁלֵם.

וְנִזְכָּה לְהַרְבוֹת בְּמַצּוֹת וּבְמַעֲשִׂים-
טוֹבִים בְּכָל הַשָּׁנָה, עַד שְׁנֹזְפָה
שְׂתַטְעֵם בְּרֵאשׁ-הַשָּׁנָה, טַעַם מַצּוֹתֵינוּ
וּמַעֲשֵׂינוּ הַטוֹבִים. וְתִזְכְּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ, לְתַקּוֹן
וְלַעֲשׂוֹת לְךָ מִטַּעֲמִים טוֹבִים כְּאֲשֶׁר
אֶהְבֶּתָּ, מִפְּקוּדֵיִךְ דַּעֲשָׂה. וְתַהֲיֶה יָדְךָ
כְּשׁוֹטָה לְקַבֵּל שָׁבִים, וְתַחֲזִירֵנוּ וְתַקַּבְּלֵנוּ
בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ.

[ד] לקוטי תפלות ח"ב ח

(על-פי לקוטי מוה"ר"ן ח"ב ח, 'תקעו תוכחה')

וּתְזַכְּנוּ לְקַבֵּל רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה, בְּקִדְשָׁהּ
וּבְטָהֳרָה גְדוֹלָה, וּבְשִׁלְמוֹת
גְּדוֹל. וְנִזְכָּה בִּימֵי רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה הַקְּדוּשִׁים,
לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ קִדְשַׁת הַתְּפִלָּה, בְּבַחֲנֵינָה
דִּין שֶׁל הַבַּעַל-כַּח הָאֱמֵתִי, עִם כָּל
הַקְּדוּשׁוֹת וְהַתְּקוּנִים הַנַּעֲשִׂיין עַל-יְדֵי-זֶה.

עַד שְׁנִזְכָּה לְתִקּוּן-הַבְּרִית בְּשִׁלְמוֹת,
וּלְתִקּוּן-הַדַּעַת, לְתִקּוּן כָּל הַשְּׁלֵשָׁה
מַחֲזִין שְׁבָרָא שִׁינוּ, שִׁיְהִיו שְׁלֵשָׁה מַחֲצוֹת
פְּרוּסוֹת בְּפָנֵי תַאֲוֹת-נְאוּף, לְהִגָּן בְּפָנֵינוּ
עַל-יְדֵי הַדַּעַת וְהַשְּׁכַל-הָאֱמֵת, שֶׁלֹּא תִהְיֶה
לְתַאֲוָה הַזֹּאת, שׁוֹם שְׁלִיטָה וְאַחִיזָה בָּנוּ
כָּלֵל, מִעַתָּה וְעַד עוֹלָם. רַק נִזְכָּה כְּלָנוּ,
אֲנִי וְכָל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, לְהִיּוֹת קְדוּשִׁים
וְטַהוּרִים בְּאֱמֵת, וּלְפָרֵשׁ מִתַּאֲוָה הַזֹּאת
לְגַמְרֵי.

וְנִזְכָּה לְתְּפִלָּה בְּשִׁלְמוֹת, וְתִהְיֶה
תְּפִלַּתְנוּ תְּמִיד, רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים
לְפָנֵי הַמָּקוֹם בְּרוּךְ-הוּא.

וְתִשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ רַחֲמִים, שִׁיְהִי לָנוּ
רַחֲמָנוֹת אֱמֵתִי, עַל עֲנִיִּים
הַגּוֹנִים, וְעַל כָּל מִי שֶׁצָּרִיכִין לְרַחֵם עָלָיו,
כְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב.

וְתַעֲזָרְנוּ, שְׁנִזְכָּה לַעֲשׂוֹת בְּעֲלִי-תְשׁוּבָה
וְגָרִים הַרְבֵּה בְּעוֹלָם, כְּרִצּוֹנְךָ
הַטּוֹב, וּלְגַדֵּל כְּבוֹדְךָ, וּלְפָרֵס אֱלֹהוּתְךָ
בְּעוֹלָם.

עַד שְׁנִזְכָּה לְרוּחַ נְבוּאָה אֱמֵתִית
בְּקִדְשָׁהּ גְּדוֹלָה, לְבָרַר הַכַּח-
הַמְּדַמָּה, שִׁיְהִי הַכַּח-הַמְּדַמָּה בְּרוּר וְזָךְ
וְצַח אֲצִלְנוּ, בְּזִכּוֹת וּבְבִהֲרוֹת גְּדוֹל, בְּאִפְךָ
שְׁנִזְכָּה לְסִדֵּר תַּאֲרִים וּשְׂבָחִים לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל
וְהַקְּדוּשׁ כְּרֵאוֹי בְּקִדְשָׁהּ גְּדוֹלָה, וּנְבָרְךָ
שֵׁם כְּבוֹדְךָ הַמְּרֻמָּם עַל כָּל בְּרָכָה וְתַהֲלָה.

וְתִתְנַבֵּר וְתִתְחַזַּק אֲמוֹנַת חֲדוּשֵׁי-הָעוֹלָם,
עַד שְׁנִזְכָּה לְחֲדוּשֵׁי-הָעוֹלָם
שֶׁלְעֵתִיד, וְיִתְנַהֵג כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ עַל-יְדֵי
הַשְּׂגָחָה וּנְפִלְאוֹת לְבַד, שֶׁלֹּא כְּדֶרֶךְ-הַטֵּבַע
כָּלֵל. וְיִתְעַר שִׁיר חֲדָשׁ בְּעוֹלָם, שִׁיר שֶׁל
נְפִלְאוֹת, "וַיִּפְצְחוּ הָרִים רִנָּה".

וּתְזַכְּנוּ לִירְאָה שְׁלֵמָה בְּאֱמֵת תְּמִיד.
וּבְכִרְט בִּימֵי רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה
הַקְּדוּשִׁים שֶׁהֵם יְמֵי יְרָאָה, תְּרַחֵם עָלֵינוּ
וְתַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ יְרָאָה וּפְחָד, וְאִימָה
דְּקִדְשָׁהּ גְּדוֹלָה וְעֲצוּמָה. וּבְכִרְט בַּעַת
שְׁמִיעַת קוֹל שׁוֹפָר, תְּזַכְּנוּ שִׁיבֵא בְּלִבְנוּ
יְרָאָה גְּדוֹלָה.

וְתִשְׁפִּיעַ פְּחָדְךָ וְאִימַתְךָ וְיְרָאָתְךָ,
עָלֵינוּ, וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְעַל
כָּל בְּאֵי עוֹלָם. "וַיִּירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים,
וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים, וַיַּעֲשׂוּ כָּלֵם
אֲגָדָה אַחַת, לַעֲשׂוֹת רִצּוֹנְךָ בְּלִבְבֵי שָׁלֵם".

אֲבִינוּ מִלְּכָנוּ, זַכְּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ, לְקַבֵּל
וְלְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ קִדְשַׁת רֵאשֵׁי-
הַשָּׁנָה, בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, בְּשִׁמְחָה
וּבְחִדּוּה, וּבְבִכּוּיָה גְּדוֹלָה מִתּוֹךְ שִׁמְחָה,
וּבְקִדְשַׁת הַמַּחְשְׁבָה בְּיוֹתֵר, בִּירְאָה גְּדוֹלָה.

☪ [ה] תפלות ותחנונים ח"א כט ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קעה, 'בכיה מתוך שמחה')

"בְּשִׁמְךָ יִגִּילוּן כָּל הַיּוֹם, וּבְצַדִּיקְתְּךָ יְרוּמוּ". רבונו של עולם, זכנו להיות בשמחה תמיד, ולהזכיר עצמנו בכל עת, את כל החסדים ונפלאות שאַתָּה עוֹשֶׂה עִמָּנוּ בְּכָל עֵת.

וְעַל כָּלֵם, אֲשֶׁר בְּחַרְתָּ בָנוּ מִכָּל הָעַמִּים, וְרוּמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדְשָׁתָנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקִרְבָּתָנוּ מִלְּפָנֶיךָ לְעִבּוּדְתְּךָ, וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עָלֵינוּ קִרְאתָ.

וְנִזְכָּה לְשִׂמְחָה בְּזֶה כָּל-כָּךְ, עַד שְׁעַל-יְדֵי-זֶה עֲצָמוּ, נִזְכָּה לְהִתְחַרְט בְּאַמֶּת, עַל אֲשֶׁר מְרַדְּנוּ נִגְדָךְ כָּל-כָּךְ, בְּעוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ הַמְּרַבִּים, וְאַתָּה גְּמַלְתָּנוּ הַטּוֹבוֹת בְּכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה, וְאַנְחָנוּ גְּמַלְנוֹךְ הָרְעוֹת.

וְנִזְכָּה לְהִתְחַרְט וּלְהִתְגַּעְגַּע עַל-זֶה כָּל-כָּךְ, עַד שְׁיִתְעוֹרַר אֲצִלְנוּ בְּכִיָּה גְּדוֹלָה, מִחֲמַת רַב הַשְּׂמִחָה, וְגִדְל הַחֲרָטָה וְהַגְּעָגוּעִים, אֲשֶׁר יִהְיוּ לְאַחַדִּים בְּיַדֵּינוּ. כִּי אַתָּה הוֹדַעְתָּ לָנוּ: "אֲשֶׁר זֶה עָקַר שְׁלֵמוֹת הַבְּכִיָּה, שְׂתִהִיָּה מִחֲמַת רַב הַשְּׂמִחָה בְּשִׁמְךָ יִתְבַּרְךָ".

וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה, שְׁיִהִיָּה נִמְתָּק הַבְּכִיָּה, שְׁלֵא יִהְיוּ לְהַעֲצָבוֹת וְהַדִּינִים שׁוֹם אַחִיזָה בְּכִיָּה שְׁלָנוּ.

רַק אֲדַרְבָּא, עַל-יְדֵי הַבְּכִיָּה מִתּוֹךְ הַשְּׂמִחָה, יִהְיוּ נִמְתָּקִין כָּל הַדִּינִים בְּשִׁרְשָׁן הָעֲלִיּוֹן שְׁבִינָה, שְׁשֵׁם שֶׁרֵשׁ הַבְּכִיָּה וְהַשְּׂמִחָה, וְיִתְעוֹרְרוּ עָלֵינוּ

מִלְּמַעְלָה בְּרַחֲמִים גְּדוֹלִים, בְּכַחֲנִינָת: "וְהִנֵּה נֶעַר בָּכָה וַתַּחַמַּל עָלָיו", וַיִּקֵּים בָּנוּ מִקְרָא שְׂפָתוֹב: "בְּבִכְיִי יָבֹאוּ וּבַתְּחַנּוּנִים אוֹבִילִים", אָמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן.

☪ [ו] תפלות-הבקר ח ☪

(על-פי 'לקוטי-הלכות' נטילת-ידיים-שחרית ג; הבנויה על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב פב, 'פי תצא למלחמה - פסדר ושלא פסדר')

וּבְכֵן תַּעֲזָרֵנִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, לְקַבֵּל עָלַי קִדְשַׁת רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה, בְּקִדְשָׁהּ וּבְטָהֳרָהּ, וּבִירְאָה שְׁלֵמָה.

כִּי אַתָּה יוֹדֵעַ: שְׁעָקַר קִדְשָׁתָנוּ, הוּא בְּיָמִים-הַנוֹרָאִים הַבָּאִים לְקִרְאתָנוּ לְשָׁלוֹם, וּבְפָרֵט יָמֵי רֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה הַקְּדוֹשִׁים. שְׂאֵז צָרִיךְ הָאָדָם לְהִתְחַיֵּל לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְלָשׁוּב מִפְּנֵי הַגְּדֻלוֹת, וְלְהַשְׁפִּיל אֶת-עֲצָמוֹ, וְלְהִרְגִישׁ שְׁפָלוֹתוֹ וּפְחִיתוֹתוֹ בְּאַמֶּת, וְלִשְׁבֹּר אֶת לְבוֹ, וְלְהַכְנִיעַ אֶת עֲצָמוֹ בְּאַמֶּת לְפָנֵי הַשָּׁם-יִתְבַּרְךָ.

וְאַתָּה יוֹדֵעַ, שְׁהַבְּעַל-דָּבָר אוֹרֵב עָלֵינוּ דוֹקָא בְּיָמִים הַקְּדוֹשִׁים הָאֵלֶּה, עַד שְׂאִין אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְפָתַח אֶת פִּינוּ וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּךָ, שְׁנִרְגִישׁ בְּאַמֶּת קִדְשַׁת הַיָּמִים הַנוֹרָאִים וְהַמְּאֹוִיָּמִים, וְלִשְׁבֹּר לְבָנוּ לְפָנֶיךָ בְּאַמֶּת, וְלָשׁוּב עַל כָּל הַחֲטָאִים וְהָעוֹנוֹת וְהַפְּשָׁעִים שְׁחָטָנוּ לְפָנֶיךָ בְּשׁוֹגֵג וּבְמִזִּיד, וּבְפָרֵט עַל עוֹן הַגְּדֻלוֹת, שֶׁהוּא חֶסֶד-וְשָׁלוֹם כָּאֵלוֹ עוֹבֵד עֲבוּדָה-זָרָה, כְּמוֹ שְׂאִמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ-זְכוּרָנָם לְבִרְכָה.

עלינו לטובה, ושאתחיל מעתה לשוב
בתשובה שלמה לפניך.

עד שאזכה בימי ראש-השנה הקדושים,
לבטל את עצמי לגמרי נגדך. ועל-
ידי-זה אזכה לשוב בתשובה שלמה,
ובפרט על עון הגדלות, שממנו באים כל
החטאים חסוֹשֵׁלוֹם.

ועל-ידי שאזכה לבטל את עצמי, אזכה
לבטל כל הדינים והיסורים
וכל הגזרות רעות שנגזרו עלינו, עד שכל
מה שמתנהג עמי הוא הכל שלא-כסדר.

על-כן אבקש ממך, שתזכני לבטל את
עצמי בימי ראש-השנה, שהוא
יום ראשון לבריאת אדם-הראשון, בכטול
גמור, כאלו אין לי שום דעת כלל.

רק אזכה - לצעק אליך בלב נשבר
באמת; ולהמליכך עלינו בתמימות
ובפשיטות באמת; ולתקן כל הפגמים;
ולקבל עלי שלא אחטא עוד; ולקשר את
ה'שלא-כסדר' ל'כסדר'. ועל-ידי-זה
יתקנו כל העולמות.

ולקשר [ואזכה לקשר] את-עצמי לחכמה
הקדושה באמת; ואזכה
להרים כל העולמות לשרשן; ולבטל כל
הדינים ממני ומכל ישראל; ולכלל הכל
ב'כסדר'; ולבטל את-עצמנו באמת
להשם-יתברך; ולעשות תשובה שלמה
על כל חטאתינו, ובפרט על עון הגדלות.

רבוננו של עולם, אתה יודע הרחמנות
שעלי, אשר כבר באתי בימים,
ועדין לא התחלתי לעשות רצונך באמת,
אפלו בימי התשובה בימים-נוראים, אשר
מי לא יירא בימים ההם, כי הם נוראים
ואימים, "ומלאכים בהם יחפזון, וחיל
ורעדה יאחזון".

והיצר-הרע מתגבר עלינו אז גם-כן,
ואינו מניח לתן ללבנו:
"מה יהיה הסוף ממני, הלא עתיד אני
לתן דין וחשבון, על כל יום ויום ועל כל
רגע ורגע מימי חיי", "ומה אעשה ליום
פקודה", ומה אשיב, ואיך אטמן מפני
בשתי, כאשר אנכי יודע מעשי הרעים.

ואף-על-פי שאני יודע כל-זה באמת,
אף-על-פי-כן הבעל-דבר
מסית אותי עוד, שיהיה לי גדלות וגסות
חסוֹשֵׁלוֹם.

ואני יודע במה יש לי להתגאות, הלא
אנכי יודע כל מעשי, אשר הייתי
נצרך להכניע ולהשפיל את-עצמי, אפלו
לפני קטן-שבקטנים ושפל-שבשפלים,
ולזעק ולצעק לפניך כל היום וכל הלילה
תמיד, אולי אזכה לצאת מתאוות גופי
המגשמים והמכערים, על-ידי מעשי אשר
עשיתי.

על-כן אבקש ממך אבי אב הרחמן,
שתתן בלבי רחמנות, שאזכה
לרחם עלי מעתה, להכין את עצמי,
לקבל ימי ראש-השנה הקדושים הבאים-

❁ [ב] לקוטי תפלות ח"א כב ❁

(על-פי לקוטי מוה"ר"ן ח"א כב, 'חותם בתוך חותם')

וְתַעֲזֹר לָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לְהַתְּפַלֵּל
בְּכוֹנָה גְדוֹלָה תָּמִיד, וּבְפָרֵט
בִּירַח־הָאֵיתָנִים, בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה וְיוֹם־
הַכַּפּוּרִים וְהוֹשַׁעֲנָא־רַבָּא, עֲזָרְנוּ לְהַתְּפַלֵּל
אֲזַ בְּכַח גְּדוֹל וּבְכוֹנָה גְּדוֹלָה וְעֲצוּמָה.

וְתוֹמִין לָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה
וְיוֹם־כַּפּוּר, מִתְּפַלְלִים וְתוֹקְעִים
הַגּוֹנִים וְכַשְׂרִים, שְׁיִהְיֶה לָּהֶם פֶּחַ לְרִצּוֹתֶיךָ
וּלְפַתּוֹתֶיךָ וּלְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ.

וְתַעֲזָרְנוּ לְשִׁמְעַ קוֹל שׁוֹפָר בְּרֹאשׁ־
הַשָּׁנָה, בְּכוֹנָה שְׁלֵמָה פְּרָאוּי.
וְנִזְכָּה לְקַיֵּם מִצְוֹת שְׁמִיעַת קוֹל שׁוֹפָר
בְּשִׁלְמוֹת, עִם כָּל פְּרֻטְיָהּ, וְדַקְדּוּקִיָּהּ,
וְכוֹנוּתִיָּהּ, וְתַרְי"ג מִצְוֹת הַתְּלוּיִים בָּהּ,
וּבְלֵב־טוֹב, וּבְשִׁמְחָה גְּדוֹלָה.

וְנִזְכָּה לְשִׁמְעַ קוֹל הַשׁוֹפָר בְּעֲצֻמוֹ, וְלֹא
שׁוֹם קוֹל הַבָּרָה. וַיִּכַּנֵּס קוֹל
הַשׁוֹפָר הַקְּדוֹשׁ בְּלִבְנוֹ הַיָּטִב, וַיִּמְשֹׁךְ
עָלֵינוּ קְדוּשָׁה גְּדוֹלָה, עַל־יְדֵי כָּל הַקּוֹלוֹת
הַקְּדוֹשִׁים שֶׁל הַשׁוֹפָר, וַיִּתְגַּבֵּר וַיִּתְחַזַּק
קוֹל הַשׁוֹפָר הַקְּדוֹשׁ בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה, "הֵן
יִתֵּן בְּקוֹלוֹ קוֹל עֵז".

וַיִּפֹּל עָלֵינוּ פֶּחַד וַחֲרָדָה וְאִימָה וַיִּרְאֶה
וּבּוֹשָׁה גְּדוֹלָה וְעֲצוּמָה מִפְּנֵיךָ עַל־
יְדֵי קוֹל הַשׁוֹפָר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "אִם יִתְקַע
שׁוֹפָר בְּעִיר וְעַם לֹא יִחַרְדּוּ".

וְקוֹל הַשׁוֹפָר יִהְיֶה "הוֹלֵךְ וְחֹזֵק מְאֹד",
עַד שִׁכְנִיעַ וַיִּשְׁבֵּר וַיִּבְטֵל, כָּל
מִינֵי עֲזוֹת דְּסִטְרָא־אֲחָרָא, הֵן עֲזוֹת הַגּוֹף,
הֵן עֲזוֹת שֶׁל הָעֵזִי־פָּנִים שֶׁבְּדוֹר.

❁ תְּקִיעַת שׁוֹפָר ❁

❁ [א] תפלות ותחנונים ❁

הַשְּׁמָטָה לְלִקּוּטֵי־תַפְלוֹת ח"א ה

(על-פי לקוטי מוה"ר"ן ח"א ה, 'פחצצרות')

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, מָלֵא רַחֲמִים, זַכְּנוּ
לְשִׁמְעַ קוֹל שׁוֹפָר, בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה
הַקְּדוֹשׁ, מִתּוֹקְעִים הַגּוֹנִים, יִרְאִים
וַחֲרָדִים לְדַבַּר יְהוָה.

וְקוֹל הַשׁוֹפָר הַקְּדוֹשׁ יִפְגַּע בְּהַמְחִין
שְׁלָנוּ, וְהַקּוֹל הַזֶּה יִהְיֶה בְּבַחֲיַנֵּת
רַעֲמִים, עַד שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה תִּפּוֹל עָלֵינוּ
אִימָה וּפֶחַד גְּדוֹל, מִפֶּחַד יְהוָה וּמִהַדָּר
גְּאוּנוֹ.

וְנִזְכָּה שְׁיִתְפַּשֵּׁט עַל־יְדֵי־זֶה, כָּל מִינֵי
עַקְמִימוֹת שֶׁבְּלִבְנוֹ, וְנִזְכָּה
לְיִשְׁרוֹת לֵב, וּלְשִׁמְחָה גְּדוֹלָה דַּקְדּוּשָׁה,
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "וְלִישְׂרֵי לֵב שִׁמְחָה".

וַיִּקְיֵם בָּנוּ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב: "אֲשֶׁרֵי הָעַם
יִדְעֵי תְרוּעָה, יְהוָה בְּאוֹר פְּנֵיךָ
יִהְלִכּוּן. בְּשִׁמְךָ יִגִּילוּן כָּל הַיּוֹם, וּבְצַדִּיקְתֶּךָ
יִרְוּמוּ".

וְעַל־יְדֵי שְׁמִיעַת קוֹל שׁוֹפָר בְּרֹאשׁ־
הַשָּׁנָה מֵאִישׁ יִרָא וַחֲרָד,
תִּשְׁמְרְנוּ וְתִצְלִינוּ בְּכָל הַשָּׁנָה, מִכָּל מִינֵי
פְּחָדִים, וּמִכָּל מִינֵי הַזְּקוֹת הַבָּאִים
לְפַעֲמִים עַל־יְדֵי בְּרָקִים וְרַעֲמִים חֹס־
וְשָׁלוֹם, כְּמוֹ שְׁאוּמְרִים: "בְּקוֹלוֹת
וּבְרָקִים עָלֵיהֶם נִגְלִית, וּבְקוֹל שׁוֹפָר
עָלֵיהֶם הוֹפַעַת".

❁ [ד] לקוטי תפלות ח"א מב ❁

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א מב, זינרא בצער להם)

וְתַמְתִּיק וְתַבְטֵל מֵעֲלִינוּ, וּמַעַל כָּל
עֲמֻךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל, כָּל הַדִּינִים
שֶׁבַעוּלָם, וְתַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ שְׁפַע טוֹבָה,
וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשְׁלוֹם וְכֹל טוֹב,
וְתַגְמְלֵנוּ חֲסָדִים טוֹבִים תָּמִיד.

וּזְבַנּוּ בְּרַחֲמֶיךָ, לְשִׁמְעַ קוֹל שׁוֹפָר
בְּרֵאש־הַשָּׁנָה, מִתּוֹקֵעַ הַגּוֹן וְכָשֶׁר
וַיִּרְא-אֱלֹקִים מְרַבִּים.

וַיַּעֲלֶה לְפָנֶיךָ קוֹל הַתְּקִיעָה וְהַשְּׁבָרִים
וְהַתְּרוּעָה, וַיַּעֲזְרוּ אֶת זְכוֹת
אֲבוֹתֵינוּ אֲבָרָהִם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב, וְתַבִּיט
בְּזְכוֹתָם, וְעַל-יַד־יָזָה תִּשְׁכַּךְ וְתַמְתִּיק
וְתַבְטֵל חֲמַתְךָ מֵעֲלֵינוּ, וְתָשִׁיב אֵלֵינוּ,
וְתֹאִיר פָּנֶיךָ בָּנוּ.

❁ [ה] תפלות זותחנונים ❁

הַשְּׁמִטָּה לְלַקּוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א ס

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א ס, פתח רבי שמעון)

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, זַכְּנוּ לְשִׁמְעַ קוֹל
שׁוֹפָר בְּרֵאש־הַשָּׁנָה, מִתּוֹקֵעַ
הַגּוֹן וְכָשֶׁר. וְנִזְכָּה לְהַתְּעוֹרְרוֹת הַשָּׁנָה עַל-
יְדֵי הַשׁוֹפָר.

וְנִזְכָּה לְשִׁמְעַ כָּל הַקּוֹלוֹת הַקְּדוּשִׁים
שֶׁל הַשׁוֹפָר בְּשִׁלְמוֹת, הֵן קוֹל
תְּקִיעָה, הֵן קוֹל שְׁבָרִים, הֵן קוֹל תְּרוּעָה.

וְנִשְׁמַע הַיֵּטֵב, וְנִקְבַּל בְּלַבְנוּ, קְדֻשַׁת כָּל
הַקּוֹלוֹת הַלְלוּ, עַד שִׁיְהִיוּ

וְנִזְכָּה לְשִׁמְעַ כָּל הַקּוֹלוֹת הַקְּדוּשִׁים
שֶׁל הַשׁוֹפָר הַקְּדוּשׁ בְּשִׁלְמוֹת, הֵן
קוֹל תְּקִיעָה, הֵן קוֹל שְׁבָרִים, הֵן קוֹל
תְּרוּעָה. וְנִשְׁמַע הַיֵּטֵב וְנִקְבַּל בְּלַבְנוּ
קְדֻשַׁת כָּל הַקּוֹלוֹת הַלְלוּ, עַד שִׁיְהִיָּה
נִשְׁבָּר עֲזוֹת גּוֹפְנוּ עַל-יַד־יָזָה, וַיַּתְּעוֹרֵר
לַבְנוּ בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ.

וְנִזְכָּה לְהִיּוֹת שְׂמֵחִים וְטוֹבֵי לֵב בְּרֵאש־
הַשָּׁנָה בְּכֹל הַיּוֹם כָּלוּ, עַד
שְׁנַתְעוֹרֵר בְּבִכָּיָה גְדוּלָה מִתּוֹךְ הַשְּׂמֵחָה
הָעֲצוּמָה בְּשִׁמְךָ הַגְּדוֹל, וַיִּקְיֵם בָּנוּ מִקְּרָא
שְׁכַתוֹב: "בְּשִׁמְךָ יִגִּילוֹן כָּל הַיּוֹם,
וּבְצַדִּיקְתְּךָ יְרוּמוּ. כִּי תַפְאֶרֶת עֲזָמוּ אֶתָּה,
וּבְרִצּוֹנְךָ תָּרוּם קַרְנֵנוּ".

❁ [ג] לקוטי תפלות ח"א לה ❁

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א לה, אשרי העם - זרקא)

וּזְבַנּוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לְשִׁמְעַ קוֹל
שׁוֹפָר בְּרֵאש־הַשָּׁנָה, מִתּוֹקֵעַ הַגּוֹן
וְכָשֶׁר. וַיְהִיָּה לָנוּ כַּח בְּשַׁעַת הַתְּקִיעוֹת,
לְעוֹרֵר אִוְרוֹת מְפָנִים עָלֵינוּ, עַד שִׁיְאִיר
אוֹר פְּנֵי הַתּוֹקֵעַ בְּאוֹר פָּנֶיךָ.

וְנִזְכָּה לְהַתְּעוֹרְרוֹת הַשָּׁנָה עַל-יְדֵי
הַתְּקִיעוֹת, וּלְחַדֵּשׁ שְׁכֻלְנוּ
וְנִשְׁמוֹתֵינוּ אָז, וּלְהַמְשִׁיךְ וּלְקַבֵּל עָלֵינוּ
שְׁכָל וְחֲכָמָה חֲדָשָׁה וְנִשְׁמָה חֲדָשָׁה
מֵאוֹר־הַפְּנִים. וַיִּקְיֵם מִקְּרָא שְׁכַתוֹב:
"אֲשֶׁרֵי הָעָם יִדְעֵי תְרוּעָה, יְהוּה בְּאוֹר
פָּנֶיךָ יִהְלְכוּ".

יהוה באור פניך יהלכון. האירה פניך על עבדך. הושיעני בחסדך".

❁ [ו] לקוטי תפלות ח"ב ה ❁

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב ה, 'תקעו אמונה')

וּזְכַנּוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לְשָׁמַע קוֹל שׁוֹפֵר בְּרֵאש�ׁה־שָׁנָה, מִתּוֹקֵעַ הַגּוֹן וְכָשֶׁר. וְנִזְכָּה לְקִיּוֹם מִצּוֹת שְׁמִיעַת קוֹל שׁוֹפֵר בְּרֵאש�ׁה־שָׁנָה בְּשִׁלְמוֹת, בְּקִדְשָׁהּ וּבִטְהָרָה גְדוֹלָה, בְּחֻדוּהָ וּבְשִׁמְחָה רַבָּה וְעִצּוּמָהּ, בְּאִמָּהּ בִּירְאָהּ, וּבְאַהֲבָהּ גְדוֹלָהּ.

וְתַעֲזָרְנוּ, שְׁנִזְכָּה לְתַקֵּן כָּל הַתְּקוּנִים הַקְּדוּשִׁים שְׁצָרִיכִין לְתַקֵּן עַל-יְדֵי קוֹל הַתְּקִיעָה וְהַשְּׁבָרִים וְהַתְּרוּעָה.

וּבְזִכּוֹת הַתְּקִיעָה הַקְּדוּשָׁה - נִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ קִדְשַׁת הַחֲכֻמָּה וְהַתְּבוּנָה וְהַדַּעַת, וְנִזְכָּה לְצַחֲצַח נַשְׁמוֹתֵינוּ, בְּשִׁבְעַת הַצַּחֲצָחוֹת הָעֲלִיוֹנוֹת הַקְּדוּשׁוֹת.

וּבְזִכּוֹת הַתְּרוּעָה הַקְּדוּשָׁה - תִּזְכְּנוּ לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ קִדְשַׁת "מִשָּׁה הָיָה רָעָה", שֶׁהוּא הַרְוּעָה יִשְׂרָאֵל הָאֲמִתִּי, וְנִזְכָּה בְּזִכּוֹתָו וְכַחוֹ וּקְדוּשָׁתוֹ, לְקִדְשַׁת-הַבְּרִית בְּאַמֶּת.

וּבְזִכּוֹת הַשְּׁבָרִים הַקְּדוּשִׁים - נִזְכָּה לְחַלּוּמוֹת צוּדִקִּים וְאֲמִתִּים, לְחַלּוּם עַל-יְדֵי מִלְּאָךְ הַקְּדוּשָׁה. וְתִשְׁמְרֵנוּ וְתַצִּילֵנוּ עַל-יְדֵי-יְהוָה, מִפְּגַם-הַבְּרִית וּמִמְקָרָה-לִּילָה בְּכָל הַבְּחִינּוֹת. וְנִזְכָּה עַל-יְדֵי-יְהוָה לְתַקּוּן-הַמִּשְׁפָּט.

נִמְשָׁכִין עָלֵינוּ עַל-יְדֵי-יְהוָה כָּל הַתְּקוּנִים הַלְלוּ. הֵינּוּ: שְׁנִזְכָּה לְהַתְּעוֹרֵר מִשְׁנָתְנוּ בְּאַמֶּת, וְלִשְׁמַע הֵיטֵב כָּל הַהַתְּעוֹרְרוֹת שֶׁל הַצְּדִיקִים וְהַחֲכָמִים אֲמִתִּים שְׁעוֹסְקִים עִמָּנוּ לְעוֹרֵר אוֹתְנוּ מִשְׁנָתְנוּ.

וְעַל-יְדֵי-יְהוָה נִזְכָּה, שְׁיִהְיוּ נִפְתָּחִים כְּלֵי הַדְּבוּר שְׁלָנוּ, עַד שְׁנִזְכָּה לְדַבֵּר דְּבוּרִים קְדוּשִׁים תָּמִיד בְּכַח גְּדוֹל, וְאֵלּוּ הַדְּבוּרִים יָבֹאוּ לְתוֹךְ כְּלֵי הַהוֹלָדָה, שֶׁהֵם בְּטַחְנֵי הַדּוֹר. וְעַל-יְדֵי-יְהוָה יִהְיֶה נַעֲשֶׂה 'פְּקִידַת עֲקָרוֹת' בְּעוֹלָם. וְתִתְגַּלֶּה יְרֵאתְךָ בְּעוֹלָם.

וְנִזְכָּה לְהַרְחִיב וּלְהַאֲרִיךְ יָמֵינוּ, בְּתוֹסֶפֶת קְדוּשָׁה יִתְּרָה בְּכָל עֵת, וַיְקִיּוֹם בָּנוּ מִקְּרָא שְׁכָתוֹב: "מִן הַמִּצַּר קָרָאתִי יְהוָה, עֲנֵנִי בְּמִרְחַב יְהוָה".

וְתִהְיֶה חֲשׁוּבָה לְפָנֶיךָ מִצּוֹת תְּקִיעַת שׁוֹפֵר שְׁלָנוּ בְּרֵאשִׁה־שָׁנָה, כְּאֵלּוּ כּוֹנְנֵנוּ כָּל הַכּוֹנְנוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁיֵּשׁ בְּמִצְוָה זוֹ. וַיַּעֲלוּ כָּל תְּקִיעַתְנוּ לְרִצּוֹן לְפָנֶיךָ כִּסְא־כְבוֹדְךָ.

וְנִזְכָּה עַל-יְדֵי הַהֲבָלִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַשׁוֹפֵר, שֶׁהֵם בְּחִינַת הַתְּגִלּוֹת הִירְאָה הַקְּדוּשָׁה, לְהַכְנִיעַ עַל-יְדֵי-יְהוָה אֶת כָּל מִינֵי הַבָּל הַיְפִי. וְתִקְדָּשְׁנוּ בְּקִדְשָׁתְךָ הָעֲלִיוֹנָה תָּמִיד. וְתִשְׁמְרֵנוּ וְתַצִּילֵנוּ תָּמִיד, מִשְׁקַר הַחַן וְהַבָּל הַיְפִי, וַיְקִיּוֹם מִקְּרָא שְׁכָתוֹב: "שְׁקַר הַחַן וְהַבָּל הַיְפִי, אֲשֶׁה יְרֵאת יְהוָה הִיא תִתְהַלֵּל".

וְתִמְשִׁיךְ עָלֵינוּ אוֹרוֹת הַקְּדוּשִׁים מֵאוֹר־הַפְּנִים הָעֲלִיּוֹן, וַיְקִיּוֹם מִקְּרָא שְׁכָתוֹב: "אֲשֶׁרִי הָעַם יִדְעִי תְרוּעָה,

וְתַעֲזְרֵנוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ לְהַשְׁקוֹת אֶת הַלֵּב
בְּקִדְשָׁה גְדוֹלָה, וּלְכַבּוֹת
חֲמוּם הַלֵּב הַבּוֹעֵר אֶל הַתְּאוֹת־רָעוֹת,
וּבְפָרֵט לְתְאוֹת־נְאוּף.

וְתַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ מִימֵי הַחֶסֶד וְהַרְחָמִים,
מִימֵי הַדַּעַת וְהַתְּבוּנָה,
וְתִשָּׂאב לָנוּ מִים בְּשִׁשׁוֹן מִמַּעֲיָנֵי הַיְשׁוּעָה,
וְתִשְׁבֵּר וְתִשְׁקֶה וְתִכְבֶּה צְמָאוֹן וְחַמִּימוֹת
הַלֵּב דְּסִטְרָא־אֲחָרָא, וְנִזְכָּה לְתַקוּן־
הַמְּשֻׁפָּט, וַיְקִים מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "וַיִּגַּל
כַּמִּים מְשֻׁפָּט, וַצְדָקָה כָּנַחַל אֵיתָן".

וְנִזְכָּה לְקִים מְצוֹת שְׁמִיעַת קוֹל שׁוֹפֵר
בְּקִדְשָׁה גְדוֹלָה בְּשִׁלְמוֹת פְּרָאוֹי,
עִם כָּל פְּרִטְיָה וְדִקְדוּקִיָּה וְכוֹנְנוּתִיָּה וְתִרְיָ"ג
מְצוֹת הַתְּלוּיִים בָּהּ, וּבְאִימָה וּבִירָאָה
גְדוֹלָה.

כְּמוֹ שְׁכָתוֹב: "אִם יִתְקַע שׁוֹפֵר בְּעִיר
וְעַם לֹא יַחֲרְדוּ".

וְנֹאמֵר: "אֲשֶׁרֵי הָעַם יִדְעֵי תְרוּעָה,
יְהוּה בְּאוֹר פְּנִיךָ יִהְלְכוּן.
בְּשִׁמְךָ יִגִּילוּן כָּל הַיּוֹם, וּבְצִדְקָתְךָ יְרוּמוּ.
כִּי תַפְאֶרֶת עֲזָמוֹ אָתָּה, וּבְרִצוֹנְךָ תָרוּם
קַרְנֵנוּ". "כִּי לִיהוּה מְגַנְנוּ וְלִקְדוֹשׁ
יִשְׂרָאֵל מְלַכְנוּ".

וְנֹאמֵר: "בְּחִצְצָרוֹת וְקוֹל שׁוֹפֵר הָרִיעוּ
לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְהוּה".

וְנֹאמֵר: "תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפֵר, בַּכֶּסֶה
לְיוֹם חַגְנוּ. כִּי חֵק לְיִשְׂרָאֵל
הוּא, מְשֻׁפָּט לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב".

וְנִזְכָּה לְסִדֵּר לְפָנֶיךָ מְלַכְיֹת וְזִכְרוֹנוֹת
וְשׁוֹפְרוֹת, בְּכוֹנָה גְדוֹלָה וּבְשִׁלְמוֹת
גְדוֹל, עַד שְׁנִזְכָּה לְרִצּוֹת אוֹתְךָ, שְׁתַּבִּיא לָנוּ
אֶת מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ חַיֵּשׁ קָל מְהֵרָה, וַיְקִים
מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "וְהִרִיחוּ בִירָאת יְהוּה".

וְתַמְחֵר וְתַחֲיֵשׁ לְגַאֲלָנוּ, וְתִכְבֶּה לָנוּ אֶת
בֵּית קְדָשְׁנוּ וְתַפְאֶרְתְּנוּ, וְנִשׁוּב
בְּגִילָה וְרִנָּה לְאַרְצֵנוּ, וְשֵׁם נַעֲבֹדְךָ בִירָאָה
כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קְדָמוֹנִיּוֹת, "הִשִּׁיבֵנוּ
יְהוּה אֱלֹהֵיךָ וְנִשׁוּבָה, חֲדָשׁ יְמֵינוּ כְּקֶדֶם".
"יְהִי לְרִצּוֹן אֲמִרֵי־פִי, וְהִגִּיזוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ,
יְהוּה צוּרֵי וְגֹאֲלֵי", אָמֵן וְאָמֵן.

⊗ [ז] לְקוּטֵי־תַפְלוֹת ח"ב ח ⊗
(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ח, 'תקעו תוכחה')

וְתִזְכְּנוּ לִירָאָה שְׁלֵמָה בְּאֵמַת תְּמִיד,
וּבְפָרֵט בִּימֵי רֵאש־הַשָּׁנָה
הַקְדוּשִׁים שֶׁהֵם יְמֵי יְרָאָה, תִּרְחַם עָלֵינוּ
וְתַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ יְרָאָה וּפְחַד וְאִימָה
דְּקִדְשָׁה גְדוֹלָה וְעֲצוּמָה.

וּבְפָרֵט בְּעַת שְׁמִיעַת קוֹל שׁוֹפֵר, תִּזְכְּנוּ
שְׁיַבֵּא בְּלַבְנוּ יְרָאָה גְדוֹלָה,
וְתִשְׁפִיעַ פְּחַדְךָ וְאִימָתְךָ וִירָאתְךָ עָלֵינוּ
וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל וְעַל כָּל בְּאֵי עוֹלָם,
וַיִּירָאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים, וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל
הַבְּרוּאִים, וַיַּעֲשׂוּ כָּלֵם אֲגָדָה אַחַת לַעֲשׂוֹת
רִצּוֹנְךָ בְּלִבְב שָׁלֵם.

אֲבִינוּ מְלַכְנוּ, זְכֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ לְקַבֵּל
וְלַהֲמִשִּׁיךְ עָלֵינוּ קְדֻשַׁת רֵאש־
הַשָּׁנָה בְּתַכְלִית הַשְׁלָמוֹת, בְּשִׁמְחָה
וּבְחִדּוּה, וּבְבִכּוּיָה גְדוֹלָה מִתּוֹךְ שִׁמְחָה,
וּבְקִדְשַׁת הַמַּחְשְׁבָה בְּיֹתֵר בִּירָאָה גְדוֹלָה.

☪ [ח] לקוטי תפלות ח"ב מד ☪

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב פח,
'המלאכים מחפשים אחר האבדות')

רבוננו של עולם, מלא רחמים, חושב
מחשבות לבל ידח ממך נדח,
רחם עלינו למען שמך, וקבץ נדחנו
מארבע פנפות הארץ, בקש ברחמיך צאן
אובדות, צאן נדח ואין מקבץ. רבוננו של
עולם, "תעיתי כשה אובד בקש עבדך".

וברחמיך הרבים תצוה למלאכיך
הקדושים האוחזים בידם
שופרות, הממנים לבקש ולחפש ולחפר
ולחתר אחר אבדות.

שישתדלו בתקון נפשנו, ויבקשו
ויחפרו אחר כל האבדות
שאבדנו בענינו מעודנו עד היום הזה,
על-ידי תאותינו הרעות, ובפרט על-ידי
פגם-הברית, את כל מה שאבדנו בגלגול
זה ובגלגולים אחרים.

הכל יחפרו ויחפשו וימצאו כלם
מהרה, ויחזירו אותם לנו, באפן
שיתקנו נפשותינו על-ידי-זה בתכלית
התקון באמת כרצונך הטוב.

אנא יהוה מלא רחמים, עזרנו ושמרנו
מעתה, שלא נאבד עוד כלל על-
ידי תאות רעות חסו-שלום, רק נזכה
מעתה, לשבר ולבטל מאתנו כל התאות-
רעות. ותצוה ברחמיך, להחזיר ולהשיב
לנו כל האבדות שאבדנו מפכר, הן
בגלגול זה הן בגלגולים שעברו.

וּזְכַנּוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לְקִים מְצוֹת
תְּקִיעַת שׁוֹפָר בְּרֹאשׁ-הַשָּׁנָה,
בְּשִׁלְמוֹת כְּרָאוּי, בְּכָל פְּרֻטִיָּה, וּדְקֻדּוּקִיָּה,
וּכְוֹנֹתִיָּה, וְתַרְי"ג מְצוֹת הַתְּלוּיִים בָּהּ,
בְּאִמָּה וּבִירְאָה, וּבְאַהֲבָה וּבְשִׂמְחָה וּבְחֵדוּה
גְדוֹלָה.

וְתַזְמִין לָנוּ תְּמִיד תּוֹקְעִים הַגּוֹנִים
בְּרֹאשׁ-הַשָּׁנָה צְדִיקִים וְכֹשְׁרִים,
שְׂיִהִיָּה לָהֶם כַּח לְעוֹרֵר עַל-יְדֵי קוֹל
הַשׁוֹפָר, אֶת קוֹל הַשׁוֹפָר הָעֲלִיּוֹן אֲשֶׁר
אָתָּה עֲתִיד לְתַקֵּעַ בּוֹ לְחֵרוּתְנוּ. וְעַל-יְדֵי-
זֶה תִּקְבֹּץ נְדַחֵינוּ, וְתָשִׁיב לָנוּ אֶת כָּל
אֲבֹדוֹתֵינוּ שְׁאֲבַדְנוּ מֵעוֹלָם עַד הַיּוֹם הַזֶּה.

אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, תִּקַּע בְּשׁוֹפָר
גְּדוֹל לְחֵרוּתְנוּ, וְשֵׂא נֶס לְקַבֵּץ
גְּלוּיֹתְנוּ, וְקַרְב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם,
וּנְפּוּצוֹתֵינוּ כִּנְס מִיִּרְכַּתֵי אֶרֶץ, וְקַבְּצֵנוּ יַחַד
מִהֲרָה מֵאַרְבַּע פְּנֻפּוֹת הָאֶרֶץ לְאַרְצֵנוּ.

וַיִּקְרָא מִהֲרָה מִקְרָא שְׂכָתוֹב: "וַיְהִי
בַיּוֹם הַהוּא יִתְקַע בְּשׁוֹפָר גְּדוֹל,
וּבָאוּ הָאֲבָדִים בְּאֶרֶץ אֲשׁוּר וַהֲנַדְּחִים
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, וַהֲשִׁתְּחוּ לַיהוָה בְּהַר
הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלַיִם".

וּנְאֻמֶּר: "וַיְהִי אֱלֹהִים בְּשׁוֹפָר יִתְקַע
וַהֲלֵךְ בְּסַעְרוֹת תִּימָן, יְהוָה
צְבָאוֹת יִגַּן עֲלֵיהֶם", כֵּן תִּגַּן עַל עַמֶּךָ
יִשְׂרָאֵל בְּשִׁלּוּמֶךָ". עֲשֵׂה שְׁלוֹם בְּמֵרוֹמָיו,
הוּא בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ, וְעַל כָּל
יִשְׂרָאֵל, וְאָמְרוּ אָמֵן.

⊗ [ט] תפלות הבקר ח ⊗

(על-פי 'לקוטי-הלכות' נטילת-ידיים-שחרית ג; הבנויה על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב פב, 'פי תצא למלחמה - פסדר ושלא פסדר')

וְנִזְכָּה לְקַיֵּם מִצְוֹת שְׁמִיעַת קוֹל שׁוֹפָר,
בְּקִדְשָׁה וּבִטְהָרָה וּבְתִשְׁבּוּבָה
שְׁלֵמָה.

וְעַל-יְדֵי שְׁמִיעַת קוֹל שׁוֹפָר בְּקִדְשָׁה,
נִזְכָּה שְׂיִהְיוּ נִמְשָׁכִין הַמַּחֲזִין
הַחֲדָשִׁים, וְעַל-יָדָם יִהְיוּ נֶעֱשִׂין כָּל
הַיְחֻדִים וְכָל הַפְּוֹנוֹת שֶׁל תְּקִיעַת שׁוֹפָר
עַל יְדִינוּ, עַל-יְדֵי שְׁנַבְטָל עֲצָמֵנוּ נִגְדָּה,
וְלִהְיוֹת בְּעֵינֵי עֲצָמֵנוּ כְּלֹא מִמֶּשׁ. רַק נִזְכָּה
לְהַמְלִיכָה בְּתַמִּימוֹת וּבִכְפִּישִׁיטוֹת בְּאַמֶּת.

וְעַל-יְדֵי שְׁמִיעַת קוֹל שׁוֹפָר, נִזְכָּה
לְמַחֲזִין גְּדוּלִים בְּקִדְשָׁה, עַד
שְׂיִתְגַּלֶּה מַלְכוּתָהּ לְעֵינֵי כָל בְּדַעַת שָׁלֵם.
וְלִידַע, וְלִהְוִידֵעַ, וְלִהְוִידַע, שְׂאַתָּה הוּא
הַיּוֹצֵר הוּא הַבוֹרֵא כָּל הָעוֹלָמוֹת, וְאַתָּה
הוּא רֹאשׁוֹן אַתָּה הוּא אַחֲרוֹן, וְאַתָּה מְנַהֵג
עוֹלָמָהּ בְּכָל עֵת בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים.

וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְהַמְתִּיק אֶת ה'שְׁלֹא-
פְּסָדֵר', וְיִהְיֶה נִכְלָל 'שְׁלֹא-
פְּסָדֵר' בְּ'פְּסָדֵר', וּלְחַבֵּר כָּל הַדְּבוּרִים
שְׁבַעֲוֹלָם, אֲלֵיךָ תִּתְבָּרֵךְ. וְאַזְכָּה לְחַבֵּר אֶת
ה'קוֹל' עִם ה'דְּבוּר', וְלֹא אֲדַבֵּר שׁוֹם
דְּבָרִים-בְּטָלִים כָּלֵל חֲסִדִּשְׁלוֹם, רַק כָּל
דְּבוּרֵי יִהְיוּ רַק בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה בְּאַמֶּת.

וְאַזְכָּה לומר 'מַלְכִּיּוֹת' 'זְכוֹרוֹנוֹת'
'שׁוֹפְרוֹת', בְּרֹאשׁ-הַשָּׁנָה הַקִּדְוִשׁ
הַבֹּא-עָלֵינוּ-לְטוֹבָה, בְּקִדְשָׁה וּבִטְהָרָה,
וּבְתִשְׁבּוּבָה שְׁלֵמָה, בְּלִב־נִשְׁבָּר בְּאַמֶּת.
וְלִקְבֹּל עָלַי עוֹל מַלְכוֹת שְׁמַיִם בְּאַמֶּת.

עַד שְׂאֲמִשִּׁיךְ קִדְשָׁת רֹאשׁ-הַשָּׁנָה, עַל
כָּל הַשָּׁנָה בְּאַמֶּת, וּלְקַשֵּׁר כָּל דְּבוּרֵי,
רַק לְחַכְמָתֶךָ הַקִּדְוִשָׁה שֶׁהִיא הַתּוֹרָה,
וּלְקַשֵּׁר אֶל־הוֹתֶךָ בְּמַחְשַׁבְתִּי תָמִיד.

וְאַזְכָּה לְקַיֵּם מִקְרָא שְׁכָתוּב: "וְהָיוּ
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה עַל לְבָבְךָ",
וְנֹאמַר: "וְהִגִּיתָ בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה", וְנֹאמַר:
"לֹא יִמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זֶרַעַךָ וּמִפִּי זֶרַע
זֶרַעַךָ אָמַר יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם" אָמֵן
וְאָמֵן.

עַרְב רֹאשׁ הַשָּׁנָה
'וְהָיוּ דְבָרִים' לְפָנֵי הַצְּדִיק

⊗ [א] לקוטי-תפלות ח"א ד ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ד, 'אנכי ה' אלקיך')

אָנָּה יְהוָה, "אָמְנָה חֲטָאתִי לִיהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל", חֲטָאתִי עִוִּיתִי
וּפְשַׁעֲתִי, וְהִרַע בְּעֵינֶיךָ עֲשִׂיתִי, וְכִזַּאת
וְכִזַּאת עֲשִׂיתִי. וּבִפְרָט (ויפרט את חטאיו, כי
צריך לפרט את החטא).

"לָךְ יְהוָה הַצְּדָקָה וְלָנוּ בִּשְׁת הַפָּנִים
כִּיּוֹם הַזֶּה", מָה אָמַר מָה אֲדַבֵּר
מָה אֲצַטְדֵּק, הִרַעוֹתִי אֶת מַעֲשֵׂי וּקְפַחְתִּי
אֶת טוֹבְתִי וְקִדְשְׁתִּי, וּפְגַמְתִּי הִרְבָּה מְאֹד,
"גְּדוֹל עוֹנֵי מִנְשָׂא". עֲצָמוּ חֲטָאֵי מִסְפָּר.

וְהִנְנִי עֵתָה בְּעוֹנוֹתֵי הָרַבִּים "כְּאִישׁ
שָׁפוּר וּכְגֹבֵר עֲבָרוּ יַיִן, כִּי עוֹנוֹתֵי
עֲבָרוּ רֹאשִׁי כְּמִשָּׂא כְּבֵד יִכְבְּדוּ מִמֶּנִּי".

אָבֶק פּוֹרַח, מְרֻדְתִּי נֶגֶד אֵל עוֹלָם יִתְבָּרֵךְ
שְׁמוֹ לְעַד.

וְהִנְנִי מֵאֲמִין בְּזֶה: שָׁאֵם הָיִיתִי מִתְחִיל
לְהִרְגִישׁ חֶלֶק אֶחָד מֵאֲלֹפִים
וּרְבֻבוֹת, מֵעֶצֶם מְרִירוֹת וּכְאֵב אֶחָד מִחֻטָּאֵי
וְעוֹנוֹתֵי הַמְרַבִּים, בּוֹדְאֵי לֹא הָיָה מְקוֹם
שְׂיוּכָל לְסַבֵּל אֶת קוֹל זַעֲקָתִי, וְלֹא הָיִיתִי
יָכוֹל לְסַבֵּל אֶת קוֹל זַעֲקָתִי, וְעֶצֶם כְּאֵבִי
וּמְרִירַת לְבִי, אֲפִילוֹ רִגַע קָלָה, וְכָל הָעוֹלָם
כֵּלֹא לֹא הָיָה יָכוֹל לְסַבֵּל אֶת קוֹל זַעֲקָתִי.

אֹי, אֹי, אֹי, אוֹיָה עַל נַפְשִׁי, "נַעֲוִיתִי
מִשְׁמַע נִבְהַלְתִּי מֵרֵאוֹת", וְהִסְכַּלְתִּי
הַרְבֵּה מְאֹד. וְעַל-יְדֵי מַעֲשֵׂי הָרָעִים וּפְשָׁעֵי
הַמְרַבִּים, פָּגַמְתִּי בְּתוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה
וְהִטְהוֹרָה וְהִתְמִימָה, וְקִלְקַלְתִּי וְהִפְכַּתִּי
צְרוּפֵי אוֹתִיוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשִׁים, וְהִכְנַסְתִּי
אוֹתָם בְּמִקְוֹמוֹת אֲשֶׁר לֹא נָתַן לְהִזְכֹּר.

וְהִצְרוּפִים הָהֵם אֲשֶׁר הִפְכַּתִּי "דְּבָרֵי
אֱלֹהִים חַיִּים", נִחְקְקוּ עַל
עֲצוֹמוֹתֵי. וְעַל-יְדֵי-זֶה נָתַתִּי חֶסֶד וְשָׁלוֹם כַּח
לְהַעֲכוּ"ם, וְנָתַתִּי לָהֶם מְשָׁלָה, וְהִאֲרַכְתִּי
אֶת הַגְּלוֹת עַל-יְדֵי עוֹנוֹתֵי הַמְרַבִּים. וְעַתָּה
"מָה יֵשׁ לִי עוֹד צְדָקָה, וְלִזְעַק עוֹד אֵל
הַמֶּלֶךְ".

אָבֶל אֶף-עַל-פִּי-כֵן, עֲדִין לֹא אֶבְדָּה
תְּקוּמֹתֵי וְתוֹחַלְתִּי מִיְהוָה, "כִּי חֲפֵץ
חֶסֶד הוּא". כִּי אַתָּה רוֹצֵה בְּתִשׁוּבַת
רְשָׁעִים, וְאִין אַתָּה חֲפֵץ בְּמִיתָתָם.

וּבְרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְמִדְתָּנוּ, לְהַתְּנוּדוֹת
לְפָנֶיךָ עַל כָּל חַטָּאתֵינוּ
וְעוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ, וְהוֹרִיתָ לָנוּ עַל-יְדֵי
חַכְמֶיךָ הַקְּדוּשִׁים אֲשֶׁר בְּאָרֶץ הַמָּה,

"וְאֵם זְכַרְתִּי וְנִבְהַלְתִּי, תַּעֲהָ לְבָבִי פְלָצוֹת
בְּעַתְתָּנִי, רָחַפוּ כָּל עֲצָמוֹתַי. כִּי אִין
שָׁלוֹם בְּעֲצָמֵי מִפְּנֵי חַטָּאתִי". וְתָהִי
עוֹנוֹתֵי חֲקוּקִים עַל עֲצָמוֹתֵי. "מִכֶּף-רַגְלִי
וְעַד רֹאשׁ אִין מְתוּם" בְּעֶצֶם מֵעֲצָמֵי מִפְּנֵי
חֻטָּאֵי וּפְשָׁעֵי הַמְרַבִּים, כִּי כָּל עֲצָמוֹתֵי
נִשְׁבְּרוּ וְנִנְסְרוּ עַל-יְדֵי עוֹנוֹתֵי הַמְרַבִּים
אֲשֶׁר נִחְקְקוּ עֲלֵיהֶם.

אֹי לִי וִי לִי, אֹי לִי וִי לִי, מֵר לִי מְאֹד,
מֵר מְאֹד. מֵר מְמוֹת, מֵר מְכָל מִינֵי
מְרִירוֹת שְׁבַעֲוֹלָם.

וּבְאֵמֶת עֲדִין לֹא הִתְחַלְתִּי לְהִרְגִישׁ
כָּלֵל כְּאֵב אֶחָד מֵעוֹנוֹתֵי, אֲפִלוֹ
חֶלֶק אֶחָד מֵאֲלֹף אֲלֹפֵי אֲלֹפִים וְרַבִּי
רְבֻבוֹת. כִּי עַל-יְדֵי עוֹנוֹתֵי הַמְרַבִּים,
נִטְמָטֵם לְבִי וְנִתְבַּלְבַּל דַּעְתִּי, עַד אֲשֶׁר אִין
אֲנִי יוֹדֵעַ כָּלֵל מִמִּנֵּי וּמֵעֲצָמֵי.

וְאֵלֹו זְכִיתִי לִידַע וּלְהִרְגִישׁ קִצַּת מְעַט
דְּמַעַט מֵעֶצֶם כְּאֵב אֶחָד מִחֻטָּאֵי
וְעוֹנוֹתֵי הַמְרַבִּים, אֲשֶׁר קִלְקַלְתִּי וּפָגַמְתִּי
בְּשֶׁרֶשׁ נַפְשִׁי וְרוּחִי וְנִשְׁמַתִּי וּבְעוֹלָמוֹת
עֲלִיוֹנִים, וּמְרֻדְתִּי נֶגֶד אֲדוֹן כָּל, אֲשֶׁר
"הַשָּׁמַיִם וְהַשָּׁמַיִם הַשָּׁמַיִם לֹא יִכְלָלְהוּ".

אֲשֶׁר כָּל מְלֹאכֵיו גְּבוּרֵי כַח, וּשְׂרָפִים,
וְאוֹפָנִים, וְחַיּוֹת הַקּוֹדֶשׁ, וְעוֹלָמוֹת
עֲלִיוֹנִים, וְעוֹלָמוֹת לְמַעְלָה מִהָעוֹלָמוֹת,
גְּבוּהָ מֵעַל גְּבוּהָ עַד אִין שִׁיעוֹר וְעָרָךְ,
כָּלֵם יִרְעָדוֹן וְיִפְחָדוֹן מֵאֵימַת שְׁמוֹ, וְכָלֵם
עוֹשִׂים רְצוֹנוֹ בְּאֵימָה בִּירְאָה וְאֶהְבָּה.

וְאֲנִי בְרִיָּה קָלָה וּשְׁפֵלָה שְׁבָכָל
הַנִּבְרָאִים, טְפָה סְרוּחָה, גּוֹשׁ עֶפְר,

לְהַתְּוֹדוֹת וְדוּי-דְבָרִים לְפָנַי הַתְּלַמִּיד-חֶכֶם
וְהַצַּדִּיק-הָאֱמֶת שְׁבַדוֹר.

לְמַעַן עַל-יְדֵי-זֶה תִּכְפֹּר לָנוּ עַל כָּל
עֲוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב:
"חַמַּת מֶלֶךְ מְלֹאכֵי מוֹת וְאִישׁ חֶכֶם
יִכְפָּרָנָה". וְכְמוֹ שְׁכַתוֹב: "וְעִבֵר עַל פֶּשַׁע
לְשֹׂאֲרִית", "לְמִי שְׁמֵשִׁים עֲצָמוֹ
כְּשִׁירִיִּים", שֶׁהוּא הַצַּדִּיק-הָאֱמֶת הַחֶכֶם
שְׁבַדוֹר, שֶׁהוּא "עָנּוּ מְאֹד מִכָּל הָאָדָם
אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה".

וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא יָכוֹל לְהַעֲלוֹת וְדוּי
דְבָרָנוּ לְפָנֶיךָ, וּלְכַפֵּר כָּל
עֲוֹנוֹתֵינוּ, וּלְהוֹצִיא כָּל הַצְּרוּפִים רְעִים
שֶׁנֶּחֱקְקוּ עַל עֲצָמוֹתֵינוּ עַל-יְדֵי עֲוֹנוֹתֵינוּ,
וְלִהְפֹךְ כָּל הַצְּרוּפִים רְעִים מֵרַע לְטוֹב.
שִׁיחֵיו נַעֲשִׂים מֵהֶם צְרוּפִים קְדוֹשִׁים
כְּבַתְּחִלָּה, עַל-יְדֵי וְדוּי דְבָרָנוּ לְפָנֶיךָ.

וְאִזּוּ יִתְחַבְּרוּ וְיִתְרַפְּאוּ שְׂבָרֵי עֲצָמוֹתֵינוּ,
וְיִשׁוּבוּ כָּל אֶחָד לְמְקוֹמָם בְּשָׁלוֹם,
וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְהַכְּלִיל בְּךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
בְּאוֹרֶךְ הָאֵיךְ-סוּף.

וְנִזְכָּה בְּרַחֲמֶיךָ וּבְחַסְדֶיךָ הַרְבִּים, לְהִתְקַרֵּב
לְצַדִּיקֵי-אֱמֶת, וּלְרְאוֹת אֹר
פְּנֵיהֶם הַמְּאִירוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכְּנוּ
בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לְהַצִּיל נַפְשֵׁנוּ הָאֲמֻלָּה,
מִן הַקּוֹצִים וּמִן הַפְּחָתִים. שֶׁהֵם הַתְּאוּוֹת-
רְעוֹת, וְעֲצָבוֹת, וְעֲצָלוֹת, וְתוֹלְדוֹתֵיהֶם.

וְעַל-יְדֵי שֶׁתִּזְכְּנוּ לְרְאוֹת פְּנֵים הַמְּאִירוֹת
שֶׁל צַדִּיקֵי-אֱמֶת וּלְהִתְקַרֵּב
אֲלֵיהֶם, עַל-יְדֵי-זֶה תִּנְצַל נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן
הַמְּדוֹת-רְעוֹת הָאֵלוֹ.

וְנִזְכָּה בְּחַסְדֶיךָ, לְסַלֵּק וּלְשַׁבֵּר כָּל
הַתְּאוּוֹת מֵאִתָּנוּ, שְׁלֹא יִהְיֶה לָנוּ
שׁוֹם תְּאוּוָה וְתִשׁוּקָה לְשׁוֹם דְּבַר שְׁבַעוֹלָם,
כִּי אִם אֲלֵיךָ. וְכָל תְּאוּוֹתֵנוּ וְתִשׁוּקָתֵנוּ
וְחִפְצָנוּ וּרְצוֹנָנוּ, יִהְיֶה רַק בְּךָ וּבְעַבּוֹדְתֶיךָ.

וְנִזְכָּה לְהִיּוֹת זְרִיזִים בְּעַבּוֹדְתֶיךָ בְּתַכְלִית
הַזְּרִיזוֹת, וּלְהִיּוֹת שְׂמֵחִים וְטוֹבֵי-
לֵב תְּמִיד, שְׁלֹא תִפֹּל עָלֵינוּ שׁוֹם עֲצָלוֹת
וְעֲצָבוֹת לְעוֹלָם. רַק נְגִילָה וְנִשְׂמָחָה בְּךָ,
וְנִזְכָּה לְעַבּוֹד אֶת יְהוָה "בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב
לֵבָב מְרַב כָּל", וּלְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תְּמִיד.

וּבְכֵן תִּזְכְּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לְתֵן צְדָקָה
לְצַדִּיקֵי-אֱמֶת, לְמַעַן נִזְכָּה עַל-
יְדֵי-זֶה לְהַנְצִיל מִחַיָּה-רָעָה וּמִלְּסָטִים.
שֶׁהֵם לְשׁוֹן-הָרַע, וְדְבָרִים-בְּטָלִים, וְגֵאוּהָ,
וְתוֹלְדוֹתֵיהֶם.

וְעַל כָּל אֵלֹהִים, תִּזְכְּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ, לְהִתְוֹדוֹת
וְדוּי-דְבָרִים לְפָנַי הַצַּדִּיק-הָאֱמֶת
וְהַחֶכֶם שְׁבַדוֹר, עַל כָּל חַטָּאוֹתֵינוּ
וְעֲוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ, שֶׁחָטָאנוּ וְשָׁעוּנוּ
וְשִׁפְשַׁעְנוּ לְפָנֶיךָ מִנְּעוּרָנוּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה,
לְמַעַן יִכְפֹּר עָלֵינוּ עַל-יְדֵי חַכְמָתוֹ
וְעֲנוּתָנוֹתוֹ, וְיוֹרֶה לָנוּ הַדֶּרֶךְ הַיָּשָׁר
וְהָאֱמֶת, "אֶת הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר נִלְךָ בָּהּ וְאֶת
הַמַּעֲשֵׂה אֲשֶׁר נַעֲשָׂה".

וְעַל-יְדֵי תִזְכָּה אוֹתָנוּ לְהִיּוֹת נְכֻלָּל
בְּאֵיךְ-סוּף. וְנִזְכָּה לְבַטֵּל
עֲצָמָנוּ בְּאֱמֶת, עַד אֲשֶׁר נִבְּא לְהִתְפַּשְּׁטוֹת-
הַגְּשָׁמִיּוֹת, וְנִזְכָּה לְשׁוֹב וּלְעֲלוֹת אֶל
הַמְּקוֹם אֲשֶׁר נִחְצַבְנוּ מִשָּׁם. וְתִפְתַּח לָנוּ
אֶת אוֹרֶךְ הַגְּדוּל אֲשֶׁר אֵיךְ לוֹ סוּף, וְנִזְכָּה
לְהַכְּלִיל בּוֹ בְּרִצּוֹא וְשׁוֹב.

וְתַעֲזֹר לָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לְבַטֵּל רְצוֹנָנוּ מִפְּנֵי רְצוֹנְךָ, שְׁלֹא יִהְיֶה לָנוּ שׁוּם רְצוֹן אַחֵר בְּעוֹלָם, רַק רְצוֹנָנוּ יִהְיֶה כְּרְצוֹנְךָ תָּמִיד.

וְנִזְכָּה לְדַעַת כִּי "יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים", וְלִידַע כִּי כָּל מְאוֹרְעוֹתֵינוּ כָּלָם הֵם לְטוֹבָתָנוּ, וּלְבָרְךָ עַל הַכֹּל הַטוֹב וְהַמְּטִיב, כְּמוֹ שְׂיִהְיֶה לְעֵתִיד-לְבָא, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "בִּיהוָה אֶהְיֶה לְדָבָר, בְּאֱלֹהִים אֶהְיֶה לְדָבָר".

וְנִזְכָּה לְהַעֲלוֹת הַמַּלְכוּת לְמְקוֹמָהּ, שְׂיִתְגַּלֶּה מַלְכוּתְךָ בְּעוֹלָם, וּלְבַטֵּל מַלְכוּת הָרְשָׁעָה, וּלְשַׁבֵּר וּלְבַטֵּל מַלְכוּת וּמַמְשַׁלְת כָּל הָעֶפְרוֹם מֵעַלֵינוּ וּמֵעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְתַמְלוֹךְ אֶתְּהָ יְהוָה לְבַדְּךָ עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ.

רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, יְהוָה אֱלֹהִים, אֶתְּהָ יְדַעְתָּ, כִּי לְכֹל הַמַּעֲלוֹת הָאֵלֶּה הֵינָנוּ יְכוּלִים לְזַכּוֹת עַל-יְדֵי צַדִּיקֵי-אַמֶּת.

וּבְכֵן תַּחֲנֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, לְגַלוֹת לָנוּ וּלְהִרְאוֹת לָנוּ אֶת צַדִּיקֵי-הָאֱמֶת שְׁבַדוֹר הַזֶּה, וּלְזַכּוֹת אוֹתָנוּ לְהִתְקַרֵּב אֵלֵיכֶם, לְמַעַן תִּזְכָּה אוֹתָנוּ עַל יָדָם לְכֹל אֲשֶׁר בִּקְשָׁנוּ מִלְּפָנֶיךָ.

וְאִם חֲסוֹשְׁלוֹם חֲטָאֵתֵינוּ הַמְּרַבִּים גָּרְמוּ לַעֲשׂוֹת מִסָּךְ הַמַּבְדִּיל בֵּינֵינוּ וּבֵין הַצַּדִּיקֵי-אַמֶּת, שְׂיִהְיוּ נֶעְלָמִים וְנִסְתָּרִים מֵעֵינֵינוּ חֲסוֹשְׁלוֹם, וְאִין אָנוּ יְכוּלִים לְהוֹצִיא לְאוֹר תַּעֲלוּמוֹת וְהִסְתָּרַת צַדִּיקֵי-הָאֱמֶת.

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׂאֵתְהָ בְּעַצְמְךָ בְּרַחֲמֶיךָ

הַרְבִּים, תִּזְכָּה אוֹתָנוּ וְתַעֲזֹר לָנוּ, לְזַכּוֹת וּלְהַגִּיעַ לְכֹל מַה שְׁבִקְשָׁנוּ מִלְּפָנֶיךָ. וּדְוִי-דְבָרִים שֶׁהַתּוֹדֵתִי לְפָנֶיךָ, יִהְיֶה חָשׁוּב וּמְקַבֵּל לְפָנֶיךָ, כְּאִלוֹ הַתּוֹדֵתִי לְפָנֶיךָ הַחֲכָם וְהַצַּדִּיק-הָאֱמֶת שְׁבַדוֹר.

וְכֹל הַמַּעֲלוֹת וּמַדּוֹת טוֹבוֹת, וּבִטּוֹל תַּאֲוֹת וּמַדּוֹת רָעוֹת, וְכֹל שְׂאֵר הַמַּעֲלוֹת טוֹבוֹת שֶׁהֵינָנוּ יְכוּלִים לְזַכּוֹת עַל-יְדֵי צַדִּיקֵי-הָאֱמֶת, הֵן מַה שְׁבִקְשָׁנוּ מִלְּפָנֶיךָ, וְהֵן מַה שְׁלֹא הִזְכַּרְנוּ לְפָנֶיךָ, עַל הַכֹּל תַּעֲזֹר לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, כִּי אֶתְּהָ אָבִינוּ, וְאִין לָנוּ עַל מִי לְהַשְׁעֵן, כִּי אִם עָלֶיךָ אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים.

כִּי גְלוֹי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ: שְׂרָצוֹנִי וְכֹסְפִי חֲזַק מְאֹד לְהִתְקַרֵּב לְצַדִּיקֵי-הָאֱמֶת, אֲךָ בְּעוֹנוֹתֵי הַרְבִּים אֵינִי זוֹכֶה לְדַעַת מִי הוּא וְאֵיפֹה הוּא, "מִי יִתֵּן יָדְעֵתִי וְאֶמְצָאֶהוּ", הֵייתִי "מְדַלֵּג עַל הַהָרִים מְקַפֵּץ עַל הַגְּבָעוֹת" לְבֹא לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו. "מִסְפָּר צְעָדֵי אֲגִידָנוּ".

מִלֵּא רַחֲמִים, "רְאֵה עֲנִי וְעֲמָלִי, רְאֵה עֲנִי וּמְרוּדִי לַעֲנָה וְרֹאשׁ, שְׂקִדְתִּי וְאֶהְיֶה כְּצַפּוֹר בּוֹדֵד עַל גֶּגֶז". כִּי אִין לִי לְמִי לְפָנֹת לְהוֹשִׁיעַ, רַק לָךְ לְבַד עֵינִי תְלוּיּוֹת.

חֹם וְחַמֵּל נָא עָלַי, וְסַלַח נָא וּמַחֵל נָא וְכַפֵּר נָא עַל חֲטָאֵי וְעוֹנֵי וּפְשָׁעֵי הַמְּרַבִּים. "לִיְהוָה אֱלֹהֵינוּ הַרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת כִּי מְרַדְּנוּ בּוֹ. לְמַעַן שְׂמַךְ יְהוָה וְסַלַחְתָּ לְעוֹנֵי כִּי רַב הוּא. כִּי עַמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּנָּרֵא".

וְעִזְרָנוּ וְזַכְּנוּ וְתַתֵּן לָנוּ בְּמִתְנַת־חַנּוּם
 וְנִדְבַת־חֶסֶד כָּל מָה שְּׁבִקְשָׁנוּ
 מִלְּפָנֶיךָ. וְאִם שָׁגִיתִי בְּלִשׁוֹנִי, אַתָּה יְהוָה
 תִּכְפֹּר בְּעַדִּי. וְתִזְכְּנוּ גַם בְּעוֹלַם־הַזֶּה,
 לְטַעַם מֵעֵין־הָעוֹלָם־הַבָּא, לְהִתְבַּטֵּל
 אֵלֶיךָ, וְלִדְעַת שְׁכָל מְאֹרְעוֹתֵינוּ הַכֹּל
 לְטוֹבָתֵנוּ, כִּי "טוֹב יְהוָה לְכָל".

וְתִזְכְּנוּ לְגִלוֹת מְלֻכוֹתֶךָ בְּעוֹלָם, "לְמַעַן
 דַּעַת כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ, כִּי יְהוָה
 הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד. וְהִיא יְהוָה לְמֶלֶךְ
 עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה
 אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד". "יְהִי לְרִצּוֹן אִמְרֵי־פִי,
 וְהִגִּיזוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי".

שְׂפָא־צִילוֹת: הַיּוֹ"ה (פְּשׁוּט), בְּמִלּוּאוֹ,
 וּמְלוֹי דְּמְלוֹי:

יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ, שְׂיִמְתְּקוּ הַדֵּינִים
 וְהַגְּבוּרוֹת הַקְּשׁוֹת מֵעַל (פב"פ), עַל־יְדֵי
 פְּלֵא עֲלִיוֹן, שֶׁהוּא חֲסָדִים גְּדוֹלִים
 וְרַחֲמִים גְּמוּרִים וּפְשׁוּטִים שְׂאִין בּוֹ
 תַעֲרַבֶת דִּין כָּלֵל, אָמֵן:

א [א] לקוטי-תפלות ח"א מא
 (על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א מא, 'רקודין')

וְתִזְכְּנוּ לְתַתֵּן תְּמִיד מַעוֹת עַל פְּדִיוֹן,
 לְצַדִּיקֵי־הַדּוֹר הָאֲמִתִּיִּם. וְתַעֲזֹרֵר
 בְּרַחֲמֶיךָ שְׂרֵשׁ הַיָּדִים הַקְּדוּשִׁים שְׂבִינָה,
 שָׁהֵם: "יָד הַגְּדוֹלָה, וְיָד הַחֲזָקָה, וְיָד
 הַרְמָה".

וְיַתְעוֹרֵר בְּרַחֲמֶיךָ שֵׁם שֶׁל מ"ב,
 שֶׁהוּא: "אֲנָא בְּכַח גְּדֻלַּת
 יְמִינֶךָ תִּתִּיר צְרוּרָה. קִבֵּל רְנַת עַמֶּךָ
 שְׂגָבְנוּ מִתְרַנּוּ גוֹרָא. נָא גְבוּר דוֹרְשֵׁי יַחֲוּדֶךָ
 כְּבַבַּת שְׂמָרִם. בְּרַכֵּם מִתְרַם רַחֲמֵי
 צְדָקָתֶךָ תְּמִיד גְּמֻלָּם. חֲסִין קְדוּשׁ בְּרַב
 טוֹבֶךָ נִחַל עֲדָתֶךָ. יַחֲוִד גְּאָה לְעַמֶּךָ פְּנִיָה
 זוֹכְרֵי קִדְשֶׁתֶךָ. שׁוֹעֲתֵנוּ קִבֵּל וּשְׁמַע
 צַעֲקוֹתֵינוּ יוֹדַע תַּעֲלוּמוֹת".

וּבְזֻכוֹת כָּל הַשְּׁבָעָה שְׁמוֹת, שְׁכָל אֶחָד
 שֶׁל שְׂשָׁה אוֹתִיּוֹת הַמְצַרְפִּים
 בְּתַפְלָה זוֹ בְּרֵאשֵׁי־תְבוֹת שֶׁהוּא שֵׁם שֶׁל
 מ"ב, עַל־יְדֵי־זֶה יִמְתְּקוּ הַדֵּינִים בְּשָׂרְשָׁן.
 וְיַתְעוֹרֵר בְּרַחֲמֶיךָ, רַחֲמִים הָעֲלִיּוֹנִים
 מְאֹר־הַפְּנִים, וְתַעֲזֹרֵר ש"ע

עֲרַב רֵאשׁ הַשָּׁנָה
סֵדֶר פְּדִיוֹן נַפְשׁ

עֲרַב רֵאשׁ־הַשָּׁנָה, רָאוּי לְתַתֵּן עַל פְּדִיוֹן.
 (שיחות-הַר"ן ריד)

'סֵדֶר פְּדִיוֹן נַפְשׁ' מִבְּתִבֵּי־ד רַבְּנוּ ז"ל
 [יְנִיחַ יָדָיו עַל הַמַּעוֹת וַיֹּאמֶר]:

מַעוֹת, וְאֵת תִּיקוּם אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיהֶם,
 צָדֵק יִקְרָאֵהוּ לְרַגְלוֹ, צָדֵק
 מְלֻבוֹתָא קְדִישָׁא, דִּינָא דְּמְלֻכוֹתָא דִּינָא.
 שְׂרֵשׁ הַדֵּינִים בִּינָה, אֲנִי בִּינָה לִי גְבוּרָה,
 אֵין תְּדִין נִמְתֵּק אֲלָא בְּשָׂרְשׁוֹ. שְׁלֵשָׁה יָדִים
 בְּבִינָה: יָד הַגְּדוֹלָה, יָד הַחֲזָקָה, יָד הַרְמָה.
 שְׁלֵשׁ פְּעָמִים יָד גִּימְטְרִיא שֵׁם שֶׁל מ"ב.
 מ"ב שְׂבִי צִירָה: שֵׁם שֶׁל אֲנָא בְּכַח. מ"ב
 שְׂבִי בְּרִיאָה: שְׁנֵי פְּעָמִים אִקִּי"ק. מ"ב

❁ [ב] לקוטי-תפלות ח"א קכג ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קפ, 'ענין סגלת הפדיון')

יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, שְׂיִמְתְּקוּ הַדֵּינִים
וְהַגְּבוּרוֹת הַקְּשׁוֹת מֵעַל (פב"פ), עַל-
יְדֵי פֶלֶא עֲלִיּוֹן, שֶׁהוּא חֲסָדִים גְּדוּלִים
וְרַחֲמִים גְּמוּרִים וּפְשׁוּטִים שְׂאִין בּוֹ
תַּעֲרֹבֶת דִּין כָּלֵל. וְתִמְתִּיק וְתִבְטֵל כָּל
הַדֵּינִים מֵעָלָיו, בְּזִכּוֹת הַמַּעוֹת שֶׁנָּתַן לְיְדֵי
עַל פְּדִיּוֹן.

רַחֲמֵינוּ, וַיְהִי נֶחֱשָׁב הַמַּעוֹת שֶׁנָּתַן
לְיְדֵי, כְּאִלוֹ הַגִּיעַ הַמַּעוֹת לְיְדֵי
הַצְּדִיקִים הַקְּדוּשִׁים שְׂיִוָּדְעִים לַעֲשׂוֹת
פְּדִיּוֹן וְלַהֲמַתִּיק וְלִבְטֵל הַדֵּינִים, עַל-יְדֵי
שְׁלֹוֹק־חַיִּים בְּיָדָם הַמַּעוֹת שֶׁבּוֹ אַחִיזֹת
הַדֵּינִים, כִּי אֲנִי מוֹסֵר יְדֵי וְכֹל כּוֹנֵת לְבִי
וְדַעְתִּי עֲלֵיהֶם, וַיְהִי עֲשִׂיתִי כַעֲשִׂיתָם,
וַיְדִי כִידָם, וּפְּי כַפֵּיהֶם.

וְהֵם יְכוֹנּוּ בְּעַדְנוּ לְטוֹבָה לַעֲשׂוֹת פְּדִיּוֹן
כְּרָאוּי, עַל-יְדֵי הַמַּעוֹת הַזֶּה שֶׁבָּא
לְיְדֵי, וַיִּמְתְּקוּ וַיִּבְטְלוּ כָּל הַדֵּינִים מֵעַל
(פב"פ) בְּשֶׁרֶשֶׁן הָעֲלִיּוֹן שֶׁבְּבִינָה עֲלָאָה.

וַיְהִיו נִמְתְּקִין הַדֵּינִים שֶׁבְּזֶה הָעוֹלָם
הָעֲשִׂיָה, עַל-יְדֵי הַשְּׁלֵשָׁה יְדִים
שֶׁבִּיצִירָה שְׁעוֹלִים מ"ב, שֶׁהֵם שֵׁם שֶׁל
מ"ב שְׁבָרָא-שִׁי-תְבוֹת שֶׁל תְּפִלַּת רַבִּי
נְחוּנְיָא בֶּן הַקְּנָה, שֶׁהוּא: "אֲנָא בְּכַח
גְּדִלַת יְמוּנָה תַתִּיר צְרוּרָה. קַבֵּל רַנַּת עַמְךָ
שֶׁגִּבְנוּ מִתְּרַנּוּ נוֹרָא. נָא גְבוּר דּוֹרְשֵׁי יַחֲוּדָךְ
כְּבַבַּת שְׁמָרָם. בְּרַכֵּם מִתְּרַם רַחֲמֵי
צְדָקָתְךָ תְּמִיד גְּמֵלָם. חֲסִין קְדוּשׁ בְּרַב
טוֹבָךְ נִחַל עֲדָתְךָ. יַחֲיד גְּאָה לְעַמְךָ פְּנֵה

נְהוּרִין שֶׁל הַפָּנִים הָעֲלִיּוֹנִים ו"חֵית חוֹרְתָא"
שֶׁהֵם מְסַפֵּר בְּשֵׁלוֹ"ם. וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּמְתִּיק
וְתִבְטֵל כָּל הַדֵּינִים מֵעָלֵינוּ וּמֵעַל כָּל עַמְךָ
בֵּית יִשְׂרָאֵל תְּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד.

וְתִמְשִׁיךְ וְתַחֲבֵר וְתַקְשֵׁר הַוּוּי"ן שֶׁל
הַשְּׁבָעָה שְׁמוֹת אֱלוֹ עִם
הָעַמּוּדִים, וַיִּתְחַבְּרוּ וַיִּתְקַשְּׁרוּ יַחַד בְּסוּד
"וּו"י הָעַמּוּדִים וְחֲשׂוּקֵיהֶם כְּסָף".

וְעַל-יְדֵי-זֶה יְהִי נִמְשָׁךְ עָלֵינוּ הַחֶסֶד
הָעֲלִיּוֹן, שֶׁהוּא סוּד הַכְּסָף
הַטְּהוֹר וְהַקְּדוּשׁ. וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְבְּטְלוּ כָּל
הַדֵּינִים מֵעָלֵינוּ, וּמֵעַל זְרַעֲנוּ, וּמֵעַל כָּל
זֶרַע עַמְךָ יִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם.

וְתִרְחַם עָלֵינוּ, וְתַעְזֹר לָנוּ, וְתִקְדְּשֵׁנוּ
בְּקִדְשֶׁתְךָ הָעֲלִיּוֹנָה, וְתִזְכְּנוּ
בְּרַחֲמֶיךָ, וְתִתֵּן לָנוּ כַּח מֵאֲתָךְ, שִׂיְהִיָּה
לְאֵל יְדִינוּ גַם-כֵּן, לַעֲשׂוֹת פְּדִיּוֹן לְהַמְתִּיק
דֵּינִים מִכָּל יִשְׂרָאֵל בְּכִלְלִיּוֹת וּבַפְּרָטִיּוֹת,
וְלַהֲמַשִּׁיךְ חֶסֶד לְכָל הַצְּרִיכִים חֶסֶד, עַל-
יְדֵי שְׂאֵקְבֵל כְּסָף הַפְּדִיּוֹן לְתוֹךְ יְדֵי.

וְתַעְזֹר לִי וְתוֹשִׁיעֵנִי, וְתִרְחִיב אֶת יְדֵי,
שְׂאֵזְכָה לְתַן לְתַלְמִידֵי-חֲכָמִים
וְצְדִיקִים-אַמְתִּיִּים, מַעוֹת הַרְבֵּה, עַל פְּדִיּוֹן
נַפְשִׁי וְנַפְשׁ בְּנֵי וּבְנוֹתֵי וְכֹל יוֹצְאֵי-חֲלָצִי,
בְּתוֹךְ נַפְשׁוֹת כָּלְלִיּוֹת עַמְךָ יִשְׂרָאֵל.

עַד שֶׁנִּזְכָּה בְּרַחֲמֶיךָ, שִׂיְהִיו נִמְתְּקִין כָּל
הַדֵּינִים בְּשֶׁרֶשֶׁן, וַיִּתְגַּבֵּר מִדַּת-הַחֶסֶד
עַל מִדַּת-הַדִּין. וְתַעֲזֹר בְּרַחֲמֶיךָ הַחֶסֶד
הָעֲלִיּוֹן עָלֵינוּ, וּמִשָּׁם יְהִיו נִמְשָׁכִין עָלֵינוּ
חֲסָדִים טוֹבִים תְּמִיד וְצְדָקָה וּבְרָכָה
וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם.

זוֹכְרֵי קִדְשְׁתֶּךָ. שְׁוַעֲתִינוּ קִבֵּל וּשְׁמַע
צַעֲקָתֵנוּ יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת. בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד
מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד."

וּבְעוֹלָם הַבְּרִיאָה, יִהְיוּ נִמְתָּקִין הַדֵּינִים,
עַל-יְדֵי הַשְּׁלֵשָׁה יָדִים שֶׁהֵם
שְׁנֵי שֵׁמוֹת (אהי"ה יה"ו) שְׁעוֹלָיִם מ"ב.

וּבְאַצִּילוֹת יִהְיוּ נִמְתָּקִין, עַל-יְדֵי שֵׁם
הַיְיָ הַפְּשוּט, וּמְלֵא, וּמְלֵא
דְּמֵלֵא, שְׁעוֹלָה מ"ב אוֹתִיּוֹת.

רַחֵם מְלֵא רַחֲמִים, עַל הַדּוֹר הָעֲנִי הַזֶּה,
אֲשֶׁר אֵין מִי יַעֲמֵד בְּעַדְנוּ. וְתִמְתִּיק
וְתִבְטֵל כָּל הַדֵּינִים מֵעַל כָּל יִשְׂרָאֵל,
”פְּדֵה אֱלֹהִים אֶת יִשְׂרָאֵל מִכָּל צָרוֹתָיו”.

כִּי אֵין לָנוּ עַל מִי לְהִשָּׁעַן כִּי אִם עַל
אֲבִינוּ שֶׁבְּשָׁמַיִם, כָּמוֹ שֶׁכָּתוּב: ”יַחַל
יִשְׂרָאֵל אֶל יְהוָה, כִּי עִם יְהוָה הַחֶסֶד
וְהִרְבָּה עִמּוֹ פְּדוֹת. וְהוּא יַפְּדֵה אֶת יִשְׂרָאֵל
מִכָּל עֲוֹנוֹתָיו”.

**כָּל לַיּוֹת חֲדָשׁ תִּשְׂרִי, יָמִים
הַנּוֹרָאִים, וְעִשְׂרַת יָמֵי תְּשׁוּבָה**

א [א] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א כב
(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כב, 'חותם בתוך חותם')

וְנִזְכָּה לְתַקֵּן שְׁנֵי הַחוֹתְמוֹת דְּקִדְשָׁה
חוֹתֵם בְּתוֹךְ חוֹתֵם, בְּיַרְח-
הָאֵיתָנִים, בְּרֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה וַיּוֹם-הַכַּפּוּרִים
וְסִכּוֹת וְהוֹשַׁעְנָא-רַבָּא וּשְׁמִינֵי-עֶצְרַת.
וַיַּעֲלוּ קוֹלָנוּ לְפָנֶיךָ לְרַצּוֹן, וְנִזְכָּה לְשִׁמְחָה
דְּקִדְשָׁה בְּשִׁלְמוֹת תָּמִיד.

וְתִכְתֹּב וְתַחַתֶּם אוֹתָנוּ וְאֵת כָּל עַמְּךָ
בֵּית יִשְׂרָאֵל, לְחַיִּים טוֹבִים
וְאַרְכִּים וְלְשָׁלוֹם, חַיִּים שֶׁל יְרֵאת-שָׁמַיִם,
חַיִּים אֲמִתִּיִּים, חַיִּים שֶׁנִּזְכָּה בָּהֶם לְחַיֵּי
עוֹלָם, לְחַיִּים נְצַחִיִּים.

ב [ב] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א מט
(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א מט, 'לשמש שם אהל בהם')

וְתִזְכְּנֵי לְקִדְשׁ עֲצָמֵי בְּיוֹתֵר בְּשָׁנֵי
הַחֲדָשִׁים הַקְּדוּשִׁים, שֶׁהֵם שְׁנֵי
רֵאשִׁימֵי שֶׁל הַשָּׁנָה, שֶׁהֵם 'נִיסָן' וְ'תִשְׂרִי',
שֶׁהֵם יָמֵי תְּשׁוּבָה.

שְׁאֵוֹבָה בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה לָשׁוּב בָּהֶם
בְּתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְלִהְיוֹת קִדְשׁ
בָּהֶם בְּקִדְשָׁה יְתָרָה וּבְשִׁמְחָה גְּדוּלָה.

וְאֵוֹבָה לְהַמְשִׁיךְ עָלֵי קִדְשָׁה גְּדוּלָה
וְתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה תָּמִיד מִשְׁנֵי
הַחֲדָשִׁים הָאֵלּוּ, עַל כָּל הַשָּׁנָה כְּלָה.

ג [ג] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"ב ה
(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ה, 'תקעו אמונה')

אֲבִינוּ מֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיִם, אֵל חַי חֲלֻקָנוּ
צוּרָנוּ, צִוָּה לְהַצִּיל יְדִידוֹת
שְׂאֵרֵינוּ מִשַּׁחַת לְמַעַן בְּרִיתְךָ אֲשֶׁר שִׁמַּתָּ
בְּבִשְׂרָנוּ, כִּי אַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ, חֲתַמְתָּ אוֹתָנוּ
בְּחוֹתֵם אוֹת בְּרִית-קִדְשׁ.

רַחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַגְּדוֹלִים וְהַנּוֹרָאִים,
וְעֲזָרְנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ וּשְׁמַרְנוּ מֵעַתָּה,
שֶׁנִּזְכָּה מֵעַתָּה לְשָׁמֵר אֶת הַחוֹתֵם הַקְּדוּשׁ

הזה. הצילנו נא מחותם דסטרא-אחרא. ותן לנו כח ה"מגיני-ארץ", שנזכה לברר ולהעלות מ'חותם-דקלפה' ל'חותם-דקדשה'.

ובזכות כל הצדיקים-האמתיים, נזכה לשבר ולבטל תאות-נאוף מאתנו, ולשבר החותם-דקלפה, ולתקן בכל מיני תקונים החותם-דקדשה. חתמנו לחיים-אמתיים, מלך חפץ בחיים, למענה אלהים חיים.

רבנו של עולם, רבנו של עולם, אתה לבד יודע, מי ומי עומדים עלינו בכל עת, אשר רוצים להתגבר חס-ושלום, לסגר ולחתום אותנו חס ושלום, בכמה וכמה חותמות דסטרא-אחרא, חותם על חותם, "גדר בעדי ולא אצא, הכביד נחשתי".

אבל אתה יהוה אלהים אמת, וחותמך אמת, בך לבד בטחנו, ועל חסדך הגדול באמת נשעננו. בידיך נפקיד רוחנו, פדה אותנו יהוה אל אמת, באמתך הצמיתם.

שבר תשבר כל חותמיהם אשר חתמו עלינו, הוציאנו נא מחותם-דקלפה, העלנו מהרה, וקדשנו וטהרנו, מפל הטמאות ומפל הזהמות. זכנו לשבר תאות-נאוף לגמרי באמת.

חתמנו נא בחותם-דקדשה, חותם על חותם, לבל יגעו בנו זרים מעתה ועד עולם. וחתם לחיים טובים כל בני בריתך, בזכות הצדיקים-האמתיים

אשר הם חותמך, אשר בהם בראת וחתמת עולמך מראש ועד סוף.

בזכותם וכחם תמשיך עלינו כח ה"מגיני-ארץ", עד שנזכה על-ידם להעלות ולברר, מ"החתים בשרו" ל'חותם-הקדשה', ויתנוצצו המחין שלנו בקדשה ובטהרה גדולה בשכל זך וצח. ויהיה שכלנו ומחננו "הולך ואור עד נכון היום".

⊗ [ד] לקוטי-תפלות ח"ב ה ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ה, 'תקעו אמונה')

ובכן תעזרנו ותזכנו לקדשת ראש-השנה ויום-הכפורים וסכות ושמני-עצרת, שנזכה לקבל הימים הנוראים הקדושים והטהורים האלו, בקדשה נוראה, בקדשה גדולה מאד, בשמחה ובחדוה רבה ועצומה מאד מאד.

ותעזרנו לקיים כל המצוות הקדושות הנוהגות בימים הנוראים הקדושים הללו, בשמחה גדולה, וביראה, ובאהבה, ובלב טוב, ובכונה עצומה, ובשלמות גדול, עם כל פרטיהם ודקדוקיהם וכונותיהם ותרי"ג מצוות התלוים בהם, באפן שנזכה לתקן כל התקונים הקדושים שצריכין לתקן בימים הקדושים הללו.

ותרחם עלינו, ותעזרנו ותושיענו, שנזכה לשוב ביותר בתשובה שלמה באמת בעשרת-ימי-תשובה.

וְנִזְכָּה לְתַקֵּן בְּעִשְׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה, כָּל
הַפְּגָמִים שֶׁפָּגַמְנוּ בְּכָל הַשָּׁנָה
כְּלָה, וּבִפְרֵט פָּגַם הַבְּרִית.

אָנָּה רַחוּם, בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, זָכְנוּ
לְהִתְקַדֵּשׁ בְּקִדְשָׁה גְדוֹלָה וְנוֹרְאָה
כִּיּוֹתֵר בְּעִשְׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה, אֲשֶׁר בָּהֶם
אַתָּה נִמְצָא לְכָל דּוֹרְשֶׁיךָ בְּאַמֶּת, כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב: "דַּרְשׁוּ יְהוָה בְּהִמְצָאוֹ, קִרְאוּהוּ
בְּהִיּוֹתוֹ קָרוֹב".

כִּי אַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ וּבְחַמְלַתְךָ הַגְּדוֹלָה,
נָתַתָּ לָנוּ מִתְּנָה טוֹבָה הַזֹּאת, אֵלּוּ
עִשְׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה הַקְּדוּשִׁים, כִּי יִדְעָתָּ,
כִּי בְשֵׁר-וּדָם אָנַחְנוּ וּמַחֲמֵר קִרְצָנוּ, וְ"אֵין
צְדִיק בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה טוֹב וְלֹא יִחַטָּא".

עַל-כֵּן הִקְדַּמְתָּ תְּרוּפָה וְצָרִי לְמַכּוֹתֵינוּ,
וּמִרְאשִׁית כְּזֹאת הוֹדַעְתָּ, וּמִלְפָּנֶיךָ
אוֹתָהּ גָּלִיתָ, וְנָתַתָּ לָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים
וּחֲסִדֶיךָ הָעֲצוּמִים בְּתַחֲלַת הַשָּׁנָה, עֲשֶׂרָה
יָמִים הַקְּדוּשִׁים הֵלְלוּ מִרְאשֵׁי הַשָּׁנָה עַד
יוֹם הַכַּפּוּרִים, שֶׁהֵם עִשְׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה.

אֲשֶׁר בָּהֶם יִהְיֶה לָנוּ כַּח בְּיּוֹתֵר, לְשׁוֹב
בְּתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ, וּלְתַקֵּן
כָּל הַפְּגָמִים, וְכָל הַחַטָּאִים וְהָעֲוֹנוֹת
וְהַפְּשָׁעִים, שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה כְּלָה.

עַל-כֵּן זָכְנוּ נָא, חַנּוּנוֹ נָא, לְבַל נֶאֱבֹד
חֲסִדְּשְׁלֹום מִתְּנָה טוֹבָה הַזֹּאת.
כִּי בְּעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים מִתְּגַבֵּר עָלֵינוּ הַבַּעַל
דָּבָר גַּם בְּעִשְׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה, עַד אֲשֶׁר
חָלְפוּ וְעָבְרוּ אֶצְלָנוּ כְּמָה שָׁנִים בְּלִי
תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֶפְלוּ בְּעִשְׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה.

אֵת גַּם בְּעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, כְּמָה וְכְמָה
פְּגָמִים פָּגַמְנוּ לְפָנֶיךָ בְּעִשְׂרֵת יְמֵי-

תְּשׁוּבָה בְּעֲצָמָן, וּבְכָל הַיָּמִים הַקְּדוּשִׁים,
בְּרֵאשֵׁי הַשָּׁנָה, וּבְיוֹם הַכַּפּוּרִים, וּבְסִכּוֹת,
וּבְשִׁמְנֵי עֲצֻרַת, וּבְשִׁמְחַת תּוֹרָה.

כִּי גַם יָמִים הַקְּדוּשִׁים הֵלְלוּ, לֹא זָכְנוּ
עֲדִין לְשִׁמְרָם כְּרְאוּי בְּלִי פָּגַם,
וּפָגַמְנוּ גַם בָּהֶם הַרְבֵּה מְאֹד, בְּמַחֲשָׁבָה
דְּבוּר וּמַעֲשֶׂה, בְּשׁוּגָג וּבְמִזִּיד, בְּאִנּוּס
וּבְרִצּוֹן.

וְעַתָּה "מָה יֵשׁ לִי עוֹד צְדָקָה, וְלִזְעַק
עוֹד אֶל הַמֶּלֶךְ", "גְּדוֹל עֲוֹנֵי
מִנְשָׂא", עֲצָמוּ חַטָּאֵי מִסְפָּר. לֹא
רַחֲמֶיךָ וּחֲסִדֶיךָ, "אֲזִ אֲבִדְתִּי בְּעֲנִי".

מָלֵא רַחֲמִים רַבִּים, זָכְנוּ מֵעַתָּה, לְחִזּוֹר
וּלְבַקֵּשׁ וְלִמְצָא, אֶת כָּל הָאֲבֹדוֹת
שֶׁאֲבִדְתִּי, מִיּוֹם הַיּוֹתֵי עַל הָאָדָמָה עַד
הַיּוֹם הַזֶּה.

זָכְנוּ, עֲזָרְנִי מֵעַתָּה, לְהִטָּהֵר וּלְהִתְקַדֵּשׁ
בְּקִדְשָׁה גְדוֹלָה בְּכָל הַשָּׁנָה כְּלָה,
וּכִיּוֹתֵר בְּיָמִים הַנוֹרְאִים הַקְּדוּשִׁים הָאֵלּוּ
מִרְאשֵׁי הַשָּׁנָה עַד שִׁמְחַת תּוֹרָה.

וְתִזְכְּנוּ לְתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּאַמֶּת בְּעִשְׂרֵת
יְמֵי תְּשׁוּבָה, לְתַקֵּן אֶת כָּל אֲשֶׁר
שָׁחַתְתִּי. וְנִזְכָּה אֲזִ לְתַקֵּן פָּגַם הַבְּרִית
בְּשִׁלְמוֹת בְּאַמֶּת, לְתַקֵּן תְּקוּן הַחוֹתֵם-
דְּקִדְשָׁה.

☪ [ה] לְקוּטֵי תְּפִלוֹת ח"ב לוּ ☪
(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב עג, 'תהלים מסגל לתשובה')

אַתָּה יִצְרַת עוֹלָמְךָ מִקֶּדֶם, בְּשִׁבִיל
יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ אֲשֶׁר בָּהֶם בְּחִרְתָּ,

וּבְרַחֲמֵיךָ הָרַבִּים זָכִיתָ אוֹתָנוּ, וְנָתַתָּ לָנוּ אֶת תּוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה, עַל-יְדֵי מֹשֶׁה נְבִיאֲךָ נֶאֱמַן בֵּיתְךָ, "לְחִיתָנוּ כִּהְיוּם הַזֶּה", לְמַעַן נִזְכָּה עַל-יְדֵיךָ, לְיוֹם שְׁפָלוּ טוֹב וְכָלוּ אַרְךָ.

וּבְחֶסֶדְךָ הָעֲצוּמִים הוֹסַפְתָּ לָנוּ חֲסָדִים וְטוֹבוֹת נִפְלְאוֹת וְנוֹרָאוֹת,

עַל-יְדֵי כָּל הַצְּדִיקִים שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר, אֲשֶׁר כָּלָם עָשׂוּ אֲזָנִים לַתּוֹרָה, מִשְׁמֶרֶת לְמִשְׁמֶרֶת.

כִּמָּה מַעֲלוֹת טוֹבוֹת לְמָקוֹם עָלִינוּ, עַד אֲשֶׁר זָכִינוּ גַם זָכִינוּ, לְחֶסֶדִים

רַבִּים וְרַחֲמִים גְּדוֹלִים, "חֲסִדֵי דָוִד

הַנֶּאֱמָנִים", אֲשֶׁר הוֹסַפְתָּ לָנוּ חֶסֶד וְטוֹב,

וְתַגְדֵּל חֲסִדְךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּנוּ, לְהַחֲיֹת אֶת נַפְשָׁנוּ, וְשַׁלַּחַת לָנוּ מוֹשִׁיעַ וְרַב, "מְשִׁיחַ

אֱלֹהֵי יַעֲקֹב, וְנֹעִים זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל".

הוּא דָוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הַחַי וְקַיִם, אֲשֶׁר כָּתַב לָנוּ סֵפֶר תְּהִלִּים הַקְּדוּשׁ

וְהַנּוֹרָא, חֲמִשָּׁה סִפְרִים כַּנֶּגֶד חֲמִשָּׁה חוֹמְשֵׁי תּוֹרָה.

מָה רַב טוֹבְךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּנוּ, מַה נָּשִׁיב לִיהוָה כָּל תַּגְּמוּלוֹהִי עָלֵינוּ.

וּבְרַחֲמֵיךָ הָרַבִּים גָּלִיתָ לָנוּ: "אֲשֶׁר עַל-יְדֵי אֲמִירַת תְּהִלִּים, זוֹכִין לְתִשׁוּבָה", כִּי חֲפִץ

חֶסֶד אַתָּה, וְרוּצָה אַתָּה בְּתִשׁוּבַתְּךָ שֶׁל רְשָׁעִים, וְאֵין אַתָּה חֲפִץ בְּמִיתַתְּךָ.

עַל-כֵּן הַקְּדַמְתָּ תְּרוּפָה לְמַכּוֹתֵנוּ, וְחוֹנְנַת אוֹתָנוּ בְּסֵפֶר תְּהִלִּים

הַקְּדוּשׁ הַזֶּה, הַפּוֹתַח לָנוּ כָּל שְׁעָרֵי רַחֲמִים, כָּל שְׁעָרֵי הַתִּשׁוּבָה, שֶׁהֵם חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי

תִּשׁוּבָה, כַּנֶּגֶד חֲמִשִּׁים שְׁעָרֵי בִּינָה.

רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אָב הַרַחֲמָן, זָכֵנוּ בְּרַחֲמֵיךָ הָרַבִּים, שֶׁנִּזְכָּה לְעַסֵּק

בְּאֲמִירַת תְּהִלִּים כָּל יְמֵינוּ. וְתַעֲזָרְנוּ אוֹתִי וְאֶת כָּל בְּנֵי בֵּיתִי בְּכָל־יִשְׂרָאֵל עִמָּךְ, שְׂאֲזָכָה בְּכָל יוֹם וְיוֹם, לֹאֹמַר תְּהִלִּים הַרְבֵּה, בְּהַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹל, בְּלֵב שָׁלֵם בְּאֵמֶת.

וְאֲזָכָּה לְהַטּוֹת לְבָבִי הַיָּטִב, לְהַשְׁמִיעַ לְאָזְנִי מַה שְּׂאֲנִי מוֹצִיא בְּפִי,

בְּאִפֶּן שְׂאֲזָכָה לְמַצֵּא עֲצָמִי בְּכָל דְּרָגָא וְדְרָגָא בְּתוֹךְ פְּסוּקֵי תְּהִלִּים הַקְּדוּשִׁים,

הַכְּלוּלִים מִכָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמִכָּל הַמְּדַרְגּוֹת שֶׁבְּעוֹלָם, מִן תְּכֵלִית מְדַרְגָּה

הָעֲלִיוֹנָה, עַד תְּכֵלִית דְּיוֹטָא הַתַּחְתּוֹנָה.

אֲשֶׁר כָּל הַנוֹפְלִים וְהַרְחוּקִים בְּתְּכֵלִית הַרְחוּק, כָּלָם יְכוּלִים לְמַצֵּא אֶת-

עֲצָמָם בְּתוֹךְ סֵפֶר תְּהִלִּים.

וְכָל אֶחָד יְכוּל לְעוֹרֵר לְבָבוֹ לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְהִשָּׁם-יִתְבָּרַךְ עַל-

יְדֵי 'אֲמִירַת תְּהִלִּים', וְלִבָּא לְהַשְׁעֵר שֶׁל תִּשׁוּבָה הַשִּׁיךְ לוֹ, שֶׁהוּא מְכוּן כַּנֶּגֶד הָאוֹת

שֶׁלוֹ שִׁישׁ לוֹ בְּאַרְבָּעִים-וְתִשְׁעָה אוֹתִיּוֹת שֶׁל שְׁמוֹת שְׁבַטֵי-יִהּ, שֶׁהֵם אַרְבָּעִים-

וְתִשְׁעָה אוֹתִיּוֹת, כַּנֶּגֶד אַרְבָּעִים-וְתִשְׁעָה שְׁעָרֵי תִשׁוּבָה שְׂאֵנוּ צְרִיכִים לְשׁוּב עַל-

יָדָם לְהִשָּׁם-יִתְבָּרַךְ.

עַד שֶׁנִּזְכָּה עַל-יְדֵי-זֶה, שֶׁהִשָּׁם-יִתְבָּרַךְ יָשׁוּב אֵלֵינוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, לְרַחֵם

עָלֵינוּ בְּחֲסָדִים רַבִּים וְרַחֲמִים גְּדוֹלִים, לְסִיעָנוּ וְלַעֲזָרְנוּ בְּכָל-עֵת לְהַתְּקַרֵּב אֵלָיו

יִתְבָּרַךְ תָּמִיד, מִכָּל הַמְּקוֹמוֹת שֶׁנִּפְלָנוּ בָּהֶם, וְלָשׁוּב אֵלָיו בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה,

תִּשׁוּבָה עַל תִּשׁוּבָה תָּמִיד.

אָנָּה אָבִי אָב הַרַחֲמָן. כָּל דְּרָכֵי עֲצוּתֶיךָ אֲשֶׁר גָּלִיתָ לָנוּ עַל-יְדֵי צְדִיקֶיךָ

הַאֲמֵתִיִּים, בְּכֹל־מִיּוֹם פְּגַמְתִּי בְּהֵם הַרְבֵּה,
כַּאֲשֶׁר אֶתָּה יֹדַעְתָּ. אֲבָל אֲנִי יוֹדֵעַ וּמֵאֲמִין
בְּאִמוּנָה שְׁלֵמָה, שְׁבֹאֲמַת אִי-אֶפְשָׁר
לְקַלְקֵל עֲצוּתֶיךָ בְּשׁוּם אֶפֶן בְּעוֹלָם.

עַל-כֵּן עֲדִין אֲנִי עוֹמֵד וּמִצְפֶּה לִישׁוּעָה
שְׁלֵמָה בְּכָל-עֵת, שְׁתִּקְרַבְנִי אֵלֶיךָ,
וְתַחֲזִירְנִי בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ, עַל-יְדֵי
כָּל הַדְּרָכִים וְהַעֲצוֹת הַנִּפְלְאוֹת וְהַנּוֹרְאוֹת
הַתְּמִימוֹת וְהַפְּשׁוּטוֹת, אֲשֶׁר גְּלִיתָ לָנוּ עַל-
יְדֵי צַדִּיקֶיךָ הָאֲמֵתִיִּים, בְּאֶפֶן שְׁאֲזַכֶּה
מֵעַתָּה לְהִיּוֹת כְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב תָּמִיד.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, זַכְּנֵנוּ לְהִיּוֹת רְגִיל מְאֹד
בְּאֲמִירַת תְּהִלִּים הַרְבֵּה בְּכָל יוֹם,
בְּכּוֹנֵה גְדוּלָּה, בְּהַתְּעוֹרְרוֹת נִפְלָא, בְּכּוֹנֵת
הַלֵּב בְּאֲמַת, עַד שְׁאֲזַכֶּה עַל-יְדֵי-זֶה
לְהִרְגִישׁ פֶּאֶב עוֹנוֹתֵי, וְלָשׁוּב עֲלֵיהֶם
בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה.

וְאֲזַכֶּה לְשִׂמְחָה גְדוּלָּה עַל-יְדֵי אֲמִירַת
תְּהִלִּים, וְלַעֲוֹרֵר עָלַי כָּל
הַעֲשָׂרָה מִיְּמֵי נִגְיֵנָה שֶׁנֶּאֱמַר בְּהֵם סֵפֶר
תְּהִלִּים, שֶׁהֵם רְפוּאֵת ה' בְּתִמְלִיךְ, שֶׁהִיא
כְּנֶסֶת-יִשְׂרָאֵל, "וּנְגִינוֹתַי אֲנַגֵּן כָּל יְמֵי חַיֵּי
עַל בֵּית יְהוָה. בְּקוֹל רִנָּה וְתוֹדָה. כִּי טוֹב
יְהוָה, כִּי לְעוֹלָם חֲסֵדוֹ".

וּבִפְרָט בְּיָמֵי הַנּוֹרְאִים הַקְּדוּשִׁים
וְהַמְּאִיִּמִים מְאֹד מְאֹד, שֶׁהֵם
יְמֵי אֱלֹל, וְרֵאשֵׁי-הַשָּׁנָה, וְעֲשָׂר־יְמֵי-
תְּשׁוּבָה, וְיוֹם-הַכְּפוּרִים, שֶׁהֵם אַרְבַּע־
יְמֵי רְצוֹן, שֶׁבָּהֶם נִתְרַצִּית לְמֹשֶׁה רַבְּנוּ
עַל-יְהוָה שְׁלוֹם, וְנִתְּתָ לּוֹ אֶת הַלּוּחוֹת
[שְׁנִיּוֹת] הָאֲחֵרוֹנִים.

רַחֵם עָלֵינוּ, וְעֲזָרְנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, שְׁנִזְכֶּה
לְקַבֵּל הַיָּמִים הַקְּדוּשִׁים הַנּוֹרְאִים
הַלְלוּ בְּקִדְשָׁהּ וּבְטַהֲרָה גְדוּלָּה, וְנִזְכֶּה
לָשׁוּב בָּהֶם בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה בְּאֲמַת,
וְלְקַבֵּל עָלֵינוּ בְּאֲמַת וּבְלֵב שָׁלֵם, לִילְךָ
בְּדַרְכֶיךָ, וְלִקְרִיב מִצּוֹתֶיךָ, וְלַעֲסֹק בְּתוֹרָתְךָ
בְּאֲמַת, כֹּל יְמֵי חַיֵּינוּ, וְלִהְיוֹת לָנוּ בְּכּוֹנֵה
שְׁלֵמָה.

❁ [ו] לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת ח"ב נז ❁

(על-פי שיחות-הַר"ן ח"ב פז, 'לפי הבכיה
בימים-הַנּוֹרְאִים כִּן יֵשׁ לוֹ אֲתֵרוּג נְאֻה')

"שְׂמַעְתָּ תְּפִלַּתִּי יְהוָה, וְשׁוּעַתִּי הֲאִזִּינָה,
אֵל דְּמַעַתִּי אֵל תַּחֲרֹשׁ, כִּי גֵר
אֲנִכִּי עִמָּךְ תּוֹשֵׁב כְּכֹל אֲבוֹתַי. סוּרוּ מִמֶּנִּי
כָּל פּוֹעֲלֵי אֶזְרוֹן, כִּי שָׁמַע יְהוָה קוֹל בְּכִי".

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, מְלֵא רַחֲמִים, שׁוּמַע
קוֹל בְּכִיּוֹת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים,
עֲזָרְנוּ לְבִכּוֹת הַרְבֵּה בְּכָל יוֹם וְיוֹם, בְּלֵב
נִשְׁבָּר וְנִדְכָּה בְּאֲמַת, בְּלֵב נִשְׁבָּר הַבֹּא
מִתּוֹךְ שִׂמְחָה.

עֲזָרְנוּ שְׁאֲזַכֶּה לְבִכּוֹת לְפָנֶיךָ בְּכָל-עֵת
בְּדַמְעוֹת-שְׁלִישׁ כְּכֵן הַבּוֹכָה לְפָנֶי
אֲבִיו, עַל גְּדֹל רַחוּמֵי מִמֶּךָ, בְּאֶפֶן שִׁיחֵמוּ

❁ [ה] לְקוּטֵי-תְּפִלוֹת ח"ב נד ❁

(על-פי לקוטי-מִזְהַר"ן ח"ב סו, 'הצדיק
הוא מְכַרְחַח לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה בְּעֵד יִשְׂרָאֵל')

עֲשֵׂה לְמַעַן שְׂמֶךָ, וְקַדֵּשׁ אֶת שְׂמֶךָ,
וְהִיָּה עִמָּנוּ וְעֲזָרְנוּ, שְׁנִזְכֶּה מְהֵרָה
לָשׁוּב אֵלֶיךָ בְּאֲמַת וְלֵב שָׁלֵם.

מעיקר ויכמרו רחמיך האמתיים עלי,
והשיבנו אליך בתשובה שלמה מהרה.

רבוננו של עולם, בעל הרחמים, מלך
מתרצה בדמעות, אתה יודע
עצם הרחמנות שעלי, וכמה וכמה אני
צריך לבכות לפניך על גדל רחוקי ממך
בלי שעור כאשר אתה ידעת.

רחם עלי ופתח לבי, שאזכה להרגיש
כאבי באמת, עד שאבכה לפניך
הרבה בכל יום ויום, ובפרט בימים
הנוראים, שהם: ימי אלול, וראש-השנה,
ועשרת-ימי-תשובה, ויום-הכפורים,
והושענא-רבא, שהם ימי רצון, ימי
תשובה, ימים קדושים ונוראים מאד.

עזרני והושיעני ברחמיך הרבים,
לבכות בהם הרבה בלב שלם
באמת, "פלגי מים תרד עיני, על לא
שמרו תורתך".

ואזכה להשליך מאתי כל החכמות
וכל המחשבות המבלבלים
ומטרידים ומונעים מתמימות מנקדת
האמת בכל-עת, כלם אזכה לשבר ולבטל
ולהשליכם מאתי לגמרי, ואזכה להתפלל
ולעסק בעבודתך בפשיטות ובתמימות
באמת.

מלא רחמים, זפני בכלל ישראל,
שאהיה בכל הימים הנוראים
בבחינת: "נער בוכה". ואתה תחמל עלי
בחמלה גדולה וברחמים רבים, באפן
שאזכה מעתה על-כל-פנים להשליך כל
הרע והבלבולים מאתי, ואעזב דרכי הרע
ומחשבותי המגנות והמבלבלות.

רחם עלי למען שמך מלא רחמים, ותן
לי ימים נוראים טובים קדושים
וטהורים באמת. זפני להתקדש מעתה,
בפרט באלו הימים הנוראים הקדושים
הנשגבים מאד.

זפני לשפך את לבי כמים נכח פניך
יהיה תמיד, בפרט ברבוי
הסליחות והתפלות שמרבים באלו הימים
הנוראים המרעיידים ומרעישים מאד.

מי לא יירא מי לא יפחד בימים כאלו
המלאים פחד ואימה ויראה חיל
ורעדה וחלחלה מפניך. מי לא נפקד
בימים ההם, פי הם נוראים ואימים מאד
מאד, ומלאכים בהם יחפזון, וחיל ורעדה
יאחזון, ויאמרו הנה יום הדין.

רבוננו של עולם, רבוננו של עולם, איום
ונורא, תן לי דבורים חדשים
עתה, תן לי דבורים עתה לרצותך בהם
ממקום שאני שם עתה עתה, שאזכה
לשוב אליך באמת מעתה.

עזרני מלא רחמים, הושיעני הושיעני
מלא ישועות, משכני לתוך
תמימות ופשיטות באמת, ולא אחשוב
שום מחשבות חיצוניות, ולא שום
מחשבות יתרות (שקורין: איבערטראכטן).

רק אעשה עצמי כאיני יודע, כי באמת
[אין אני יודע] אינו ידוע לי כלל מה
נעשה עמי, מכל-שכן מה שנעשה
בעולם, כי "מאד עמקו מחשבותיך".

רחם עלי מלא רחמים, וזפני להתנהג
בתמימות באמת בכל-עת, באפן
שאשוב על-ידי-זה אליך באמת מהרה.

יָוֵם הַיְדִיךְ

⊙ [א] לְקוּטֵי־תַפְלוֹת ח"א טו ⊙

(על-פי לקוטי־מוֹהַר"ן ח"א טו, 'אור־הַגְנוּז')

יְהִי רְצוֹן מִלְפָּנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, הָאֵל הַגָּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא, אֲשֶׁר יִרְאֶתְךָ וְאֵימָתְךָ עַל כָּל שְׂנְאֵי שַׁחַק, וְעַל כָּל הַשְּׂרָפִים וְאוֹפָנִים וְחַיּוֹת הַקֶּדֶשׁ, וְעַל כָּל הָעוֹלָמוֹת כְּלָם, וְעַל כָּל בְּרוּאֵי מַעְלָה וּמַטָּה, כְּלָם יִרְעֶדוּן וַיִּפְחַדוּן מֵאֵימַת שְׁמֶךָ.

אֲנֵא יְהוָה, זַכַּנִּי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וְחִסְדֶּיךָ הָעֲצוּמִים, לְכַל אֲאָבֵד אֶת עוֹלָמִי חֲסִי־וְשָׁלוֹם, וְלֹא אֵיגַע לְרִיק, וְלֹא אֵלֵד לְבַהֲלָהּ.

וְאֶזְכָּח לְהִסְתַּפֵּל עַל־עַצְמִי תָמִיד, וְלֵיִשֵׁב דַּעְתִּי הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב, מִה אֲנִי עוֹשֶׂה בְּעוֹלָם־הַזֶּה, עוֹלָם הָעוֹבֵר בְּהַרְף־עֵינַי. וְלִחְשׁוֹב דַּרְכֵי, וְלִשְׁפֹּט בְּעַצְמִי, אֶת כָּל הַמַּעֲשִׂים אֲשֶׁר אֲנִי עוֹשֶׂה, בְּכָל עֵת וּבְכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה, לְהַשְׁפִּיט בְּעַצְמִי עֲלֵיהֶם בְּכָל עֵת, אִם אֲנִי עוֹשֶׂה בְּהוֹגֵן, אִם לֹא חֲסִי־וְשָׁלוֹם.

לְמַעַן אֶזְכָּח עַל־יְדִי־זֶה, לְרַחֵם עַל־עַצְמִי, וְלִשׁוֹב מִמַּעֲשֵׂי הָרָעִים וּמִמַּחְשְׁבוֹתֵי הַמְּגַנּוֹת, לְהִיּוֹת סוּר מִרַע בְּאֵמַת, הֵן בְּמַחְשְׁבָה הֵן בְּדַבּוּר הֵן בְּמַעֲשֶׂה, וְלַעֲשׂוֹת רַק הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ תָּמִיד.

עֲנֵנִי יְהוָה עֲנֵנִי, עֲזָרְנִי עֲזָרְנִי, חֲנִנִי חֲנִנִי, הוֹשִׁיעֵנִי הוֹשִׁיעֵנִי, תֵּן לִי חֲנִינָה וְלֹא אֲבֵד, זַכַּנִּי וְעֲזָרְנִי לְשׁוֹב אֵלֶיךָ

זַכַּנִּי לְכַפּוֹת הַרְבֵּה בְּרֹאשׁ־הַשָּׁנָה, וַיּוֹם־הַכַּפּוּרִים, וְהוֹשַׁעְנָא־רַבָּה, וּבְכָל יְמֵי אֵלוֹל, וְעִשְׂרֵת־יְמֵי־תְשׁוּבָה, בְּאֶפֶן שִׁיתְעוֹרְרוּ רַחֲמֶיךָ עָלַי, וְתַחֲמַל עָלַי וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, בְּחַמְלָה גְּדוֹלָה וְאַהֲבָה יִתְרָה.

מָרָא דְעֵלְמָא כָּלָא, מָלָא רַחֲמִים חֲדָשִׁים בְּכָל עֵת, "שִׁטְחֵתִי אֵלֶיךָ כָּפִי, פִּרְשֵׁתִי יְדֵי אֵלֶיךָ, נִפְשִׁי בְּאֶרֶץ עֵינֶפָה לְךָ סֵלָה".

עֲזָרְנוּ וְהוֹשִׁיעֵנו אוֹתִי וְאֶת כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, בְּזַכּוֹת וּכְחַ הַדְּמָעוֹת וְהַבְּכִיּוֹת שֶׁל הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִיִּים וְשֶׁל כָּלל יִשְׂרָאֵל.

עֲזָרְנוּ שִׁיגְמְרוּ הַצְּדִיקִים הָאֲמֵתִיִּים עִמָּנוּ מַה שָּׂרְצוּ, שִׁיתְקִנוּ אוֹתָנוּ כְּלָנוּ מִהֲרָה בְּשָׁלְמוֹת כְּרִצּוֹנָם הַטּוֹב וְהַקֶּדוֹשׁ, לֹא כְּמַעֲשֵׂינוּ הָרָעִים. עֲזָרְנוּ לְמַעַנְךָ וְלְמַעַנָּם, וְהַחֲזִירְנוּ בְּתְשׁוּבָה שְׁלָמָה לְפָנֶיךָ מִהֲרָה.

"הַדְּרִיבֵנִי בְּאֵמַתְךָ וּלְמַדְנִי, כִּי אַתָּה אֱלֹהֵי יִשְׁעִי, אוֹתְךָ קוֹיֵתִי כָּל הַיּוֹם". זַכַּנִּי לְתַמִּימוֹת וּפְשִׁיטוֹת בְּאֵמַת, עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ, עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרַתְךָ.

"עֲזָרְנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ, וְהַצִּילְנוּ וּכְפַר עַל חַטָּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ. בְּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת לְבָדוּ. וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם, וַיִּמְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כָּל הָאֶרֶץ, אֲמֵן וְאֲמֵן".

הדינים שבעולם, שלא יהיה להם שום פתחון-פה לעורר דין ומשפט חסוֹשֶׁלוֹם.

רק תזכני, שאני בעצמי אשפט עצמי היטב בכל-עת, לעורר עצמי לתשובה שלמה באמת תמיד, עד שאזכה להיות כרצונך הטוב באמת לאמתו.

ותצילנו ברחמיך הרבים, מפל מיני יראות חזוניות, מיראות נפולות, שלא אירא ואפחד משום שר ואדון, ולא משום מין חיה רעה ולסטים, ולא משום דבר שבעולם. כי אם ממך לבד אירא ואפחד, ותהיה יראתך על-פני תמיד לבלתי אחטא.

אנא יהוה, מלא רחמים. חמל עלי וחסני מאתך דעה שלמה, שאזכה לדעת שלם דקדשה, למען אדע את שמך באמת, ואירא ממך תמיד, ואזכה ליראה-עלאה, יראת-הרומוֹמות.

☉ [ב] לקוטי-תפלות ח"א נט ☉

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א נט, 'היכל הקדש')

"אשרי שומרי משפט, עושה צדקה בכל עת. צדק ומשפט מכון

פסאך, חסד ואמת יקדמו פניך."

רבונן של עולם, מלא רחמים, אוהב משפט. זכני ברחמיך הרבים ל'משפט-דקדשה', שאזכה לשפט עצמי בכל עת, על כל הדברים אשר אני עושה, ולחשב דרכי, ולישב דעתי היטב, בכל יום ויום. להשפט בעצמי, הן על העבר, הן על העתיד.

באמת בתשובה שלמה, ועשה את אשר בקיך אלך ואת משפטיך אשמר.

וזכני ל'משפט-דקדשה' באמת, שאזכה לישב דעתי בכל יום תמיד, ואשפט את-עצמי היטב, ואדון בעצמי את כל העסקים והענינים והמעשים אשר אני עושה: 'אם כף ראוי לי לעשות, לבלות ימים במעשים כאלה חסוֹשֶׁלוֹם'.

ואזכה לאחז את דעתי היטב זמן מסים, בישוב-הדעת הזה ובמשפט הזה, ולא אניח את דעתי ומחשבתי לברח מזה מהרה, רק אזכה לכנס בישוב-הדעת הזה, ובמשפט הזה, היטב היטב.

עד שאזכה שיתחזק ישוב דעתי באמת, בתקף גדול ובהתגברות חזקה, באפן שאזכה לסור ולשוב מעתה תכף-ומיד, מפל המעשים הרעים ומפל המחשבות הרעות, ולאחז רק במעשים-טובים תמיד.

ועל ידי-זה תזכני ברחמיך ליראה שלמה, "ליראה את השם הנכבד והנורא הזה, את יהוה אלהינו". ותהיה יראתי ברה ונקיה בלי שום פסלת, ויהיה לי רק יראת יהוה לבד.

ותגדל חסדך עמי, ותמתיק ותבטל מעלי, ומעל זרעי, ומעל כל עמך בית-ישראל, כל-מיני דינים שבעולם. ואל תדינני כמעשי, ואל תשפטני כמפעלי. "אל תבוא במשפט עמי, כי לא יצדק לפניך כל חי".

רק תגזר בחסדיך הגדולים והמרבבים, לבטל מעלי כל המשפטים וכל

עד שאזכה להוציא משפטי לאור,
 לברר לי דרך ישרה שאלך בה,
 באפן שאזכה לעשות רצונה, ולשמר חקיך
 ומשפטיך באמת, ולא איגע לריק, ולא
 אילד לבהלה. ולא אטה מן המשפט האמת
 והישר, ולא אטעה את-עצמי חסוֹשְׁלוֹם.
 רק אזכה לשפט ולדון את כל עסקי
 ומעשי באמת לאמתו, למען אזכה
 לשוב אליך באמת כרצונך הטוב,
 "כמשפטיך חניני, ואשמרה עדות פיך".

חום וחמל עלי בחסדיך העצומים,
 ותזכני שיהיה יצר הטוב שופטי,
 ואזכה להתבודד בכל יום, ולהסתכל על-
 עצמי היטב היטב, ולרחם עלי, ולהשפט
 בעצמי על כל המעשים אשר עשיתי
 מעודי עד היום הזה.

ולחשב עצות ותחבולות, איך למלט
 נפשי מני שחת, ולקבל עלי
 קבלה חזקה בלב שלם באמת, לשמר
 מצותיך וחקיך ומשפטיך תמיד.

עד שיתלהב לבי, בהתלהבות גדול
 וחזק מאד אליך באמת כרצונך
 הטוב, עד שאזכה על-ידי התלהבות-
 הלב, לכלות ולשרף ולבוער כל הרע
 שנאחז בי.

הן הרע שנאחז בי על-ידי מעשי
 הרעים, הן הרע שנאחז בי על-ידי
 אחרים, שאני עוסק לדבר עמהם ביראת-
 שמים לקרבם לעבודתך.

כאשר גזרת עלינו על-ידי חכמיך
 הקדושים: "שכל אחד מישראל,

מחייב להשתדל לקרב בני-אדם לעבודתך,
 כי כל ישראל ערבים זה בזה".

אבל אתה יודע רבוי המניעות שיש
 על-זה, וגדל התגרות הרע
 שמתגרה בזה האיש העוסק לקרב
 רחוקים לעבודתך, כי הרע של אלו
 האנשים רוצה להתאחז בלב המקרבם
 חסוֹשְׁלוֹם, להטות לבבו חסוֹשְׁלוֹם
 מהשם-יתברך.

על-כן באתי לפניך, להפיל תחנתי מול
 קדשתך, שתרחם עלינו ברחמיך
 הרבים, ותחמל עלינו בחמלתך הגדולה,
 ותשפיע עלינו חכמה ובינה ודעת
 דקדשה, וימשך עלינו מעין החכמה
 היוצא מבית יהוה.

ותזכנו למשפט-דקדשה, ולכלכל
 דברינו במשפט, עד שיתעורר
 'אש המשפט', וישרף כל הרע, של כל
 הרחוקים המתקרבים לעבודתך על-ידינו.

ויהיה לנו כח, להחזיר אנשים רבים
 בתשובה שלמה לפניך, ולקרב
 נפשות רבות לעבודתך באמת, ולבנות
 מהם 'היכל הקדש', לגדל ולרומם
 ולנשא ולהעלות כבודך הגדול על-ידם

כי זה עקר כבודך, כשהרחוקים
 מתקרבים לעבודתך, כמו שכתוב:
 "רם על כל גוים יהוה, על השמים
 כבודו".

ולא יזיק לנו הרע שלהם כלל, רק נזכה
 להכניע ולשרף ולבוער הרע
 מלבבנו, על-ידי 'אש המשפט דקדשה'.
 ויתלהב הלב בהתלהבות גדול, וישב על

כפא המִשְׁפָּט, ויהיה נִשְׁרָף כָּל הָרַע לְגַמְרִי, וְלֹא יִהְיֶה שׁוֹם כַּח לְהָרַע וְהַקְּלָפוֹת לְהִתְאַחַז חֶסֶד וְשָׁלוֹם, לֹא בְלִבְבָנוּ, וְלֹא בְּלֵב הַנְּפֹשׁוֹת הַמִּתְקַרְבִּים לְעִבּוֹדְתֶךָ וְרוֹצִים לָשׁוּב בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ.

וְנִזְכָּה שִׁיתְעוֹרֵר כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ לְעִבּוֹדְתֶךָ בְּאַמֶּת, וְיַעֲשׂוּ כָלֵם אֶגְדָּה אַחַת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵב שָׁלוֹם. וְיִשְׁמְעוּ רְחוּקִים וְיִבּוֹאוּ, וְיִפְרִיחוּ כַח מְלִכּוֹתֶךָ. וְיִקְרָא מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "וְיִהְיֶה הַנְּשֹׂאֵר בְּצִיּוֹן, וְהַנּוֹתָר בִּירוּשָׁלַיִם, קְדוֹשׁ יֵאמַר לוֹ, כָּל הַכֶּתוּב לַחַיִּים בִּירוּשָׁלַיִם."

וְיִתְבַטֵּל הָרַע לְגַמְרִי, וְתִשָּׁיב שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרָא שׁוֹנָה, וְיִוָּעֲצִינוּ כְּבַתְחִלָּה, וְתִמְלֹךְ אַתָּה יְהוָה לְבַדְּךָ, בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים בְּצֶדֶק וּבִמְשָׁפֵט. וְיִקְרָא מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "וְיִהְיֶה לְעוֹלָם יֹשֵׁב, כּוֹנֵן לַמְּשַׁפֵּט כְּסָאוֹ". וְתִבְטַל כָּל הַקְּלָפוֹת וְכָל הַסְטָרִין-אוֹחֲרֵנִין מִן הָעוֹלָם.

וְתִזְכְּנוּ לְהַעֲמִיד תְּלַמִּידִים הַרְבֵּה, וְתִתֵּן לָנוּ חֲכָמָה וְשִׁכְל דְּקַדְשָׁה, שְׁנִזְכָּה לִידַע אֵיךְ לְדַבֵּר עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְלִכְלֹכַל דְּבָרֵנוּ בִּמְשַׁפֵּט, בְּאִפְּן שְׁלֵא יִזְיָקוּ לָהֶם דְּבָרֵינוּ, רַק יַעֲוֹרְרוּ אוֹתָם לְשִׁמְךָ וְלְעִבּוֹדְתֶךָ בְּאַמֶּת, וְיִטּוּ לְבַבְכֶם אֵלֶיךָ וְיִשׁוּבוּ כָלֵם בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ כְּרְצוֹנְךָ הַטּוֹב.

אָבִי שְׁבִשְׁמִים, מִלֵּא מִשְׁאֵלוֹתֵי בְּרַחֲמִים, וְזַכְּנִי לְמִשְׁפָּט-דְּקַדְשָׁה, לְשַׁפֵּט עֲצָמֵי בְּכָל עֵת כְּרְצוֹנְךָ הַטּוֹב, עַד שִׁיתְעוֹרֵר 'אֵשׁ הַמְּשַׁפֵּט', וְיִשְׁרָף כָּל הָרַע הַנֶּאֱחָז בִּי, וְאֶזְכָּה לְהִיּוֹת כְּלוֹ טוֹב בְּאַמֶּת.

וְתַעֲזֹרְנִי לְקָרֵב נְפֹשׁוֹת רַבִּים אֵלֶיךָ וְלַגְדֵּל כְּבוֹדְךָ תָּמִיד, וְיִגְדֵּל שְׁמֶךָ עַד עוֹלָם. וְלֹא יִזְיָק לָנוּ לְעִבּוֹדְתֵינוּ כָּלֵל, הָעֶסֶק שֶׁנַּעֲסֵק לְקָרֵב רְחוּקִים לְעִבּוֹדְתֶךָ בְּאַמֶּת, כִּי אַתָּה יוֹדֵעַ כִּי כּוֹנְנֵתֵינוּ בְּזֶה לְטוֹבָה, לְמַעַן שְׁמֶךָ לְבַד בְּאַמֶּת.

⊗ [ג] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א סא ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א סא, 'חדי רבי שמעון')

וְתִרְחַם עָלַי וְתוֹשִׁיעֵנִי, וְתִזְכְּנֵי לְאַמוֹנַת-חַכְמִים בְּאַמֶּת כְּרְצוֹנְךָ הַטּוֹב, וְאֶזְכָּה לְהֵאֱמִין בְּכָל הַחַכְמִים הָאֱמִתִּיִּים, בְּאַמוֹנָה שְׁלֵמָה בְּאַמֶּת וּבְלֵב שָׁלוֹם, וְלֹא אֶסוּר מִדְּבָרֵיהֶם יָמִין וּשְׂמָאל.

וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכְּנֵי לְמִשְׁפָּט-דְּקַדְשָׁה, שְׁאֶזְכָּה לְשַׁפֵּט עֲצָמֵי בְּאַמֶּת, וְתוֹצִיא מִשְׁפָּטִי לְאוֹר. וְאֶזְכָּה לְלַמֵּד תּוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה לְשִׁמָּה תָּמִיד, לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד לְשִׁמּוֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דְּבָרֵי תּוֹרַתְךָ בְּאֵהָבָה.

וְתִאִיר עֵינַי בְּתוֹרַתְךָ, וְתִתֵּן לִי חֲכָמָה וּבִינָה וְדַעַת דְּקַדְשָׁה, לְהִבִּין וְלַהֲשִׁיב לְמִכָּל הַלְמוּדִים שְׁאֶזְכָּה לְלַמֵּד בְּכָל סְפָרֵי תּוֹרַתְךָ הַקְּדוּשָׁה, לְהִבִּין וְלַהֲוֹצִיא מִכָּלֵם מִשְׁפָּטֵי הַנְּהַגוֹת יִשְׂרָאֵל בְּאַמֶּת.

וְלֹא אֶטָּה וְלֹא אֶסוּר מִן הָאֱמֶת יָמִין וּשְׂמָאל, רַק אֶזְכָּה לְכוֹן תָּמִיד רְצוֹנְךָ בְּאַמֶּת, וְלִידַע תָּמִיד אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בְּכָל דְּבַר עַל-יְדֵי לְמוּדֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

☪ [ד] לקוטי-תפלות ח"א קכב ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קסט, וְהָיָה עֲקֵב תִּשְׁמַעוּן)

עֲנֵנִי יְהוָה עֲנֵנִי. עֲנֵנִי עוֹנֶה בְּעַת צָרָה
עֲנֵנִי, כִּי אַתָּה יְהוָה עוֹנֶה בְּעַת
צָרָה. עֲנֵנִי יְהוָה כִּי קָרָאתִיךָ, עֲזֵרְנִי
וְהוֹשִׁיעֵנִי לְמַעַן שְׁמִיךָ.

לְמַדְרֵנִי וְהוֹרֵנִי אֵיךְ אֲזַכֶּה לְדוֹן וְלִשְׁפֹט
אֶת עַצְמִי בְּעַצְמִי, עֲתָה בְּעַת
הַזֹּאת, בְּעַת צָרָה הַזֹּאת, אֲשֶׁר אֲנִי מִנְחָה
כָּמוֹ בְּמִכְבֵּשׁ מִמֶּשׁ, וְאֵינִי יוֹדֵעַ לְשִׁית
עֲצוֹת בְּנַפְשִׁי לְהַצִּיל אֶת-עַצְמִי עַל-כָּל-
פְּנִים מֵעֲתָה.

אֲוִי לִי וַיְ לִי, "כִּי כָלוּ בִּיגוֹן חַיִּי, וּשְׁנוֹתַי
בְּאַנְחָה, כָּשָׁל בְּעוֹנֵי כַחִי, וְעַצְמִי
עָשָׂשׁוּ."

וְעֲתָה אֵיךְ לֹקַחִים עֲצָה, אֵיךְ אֲזַכֶּה
עֲתָה לְפִשְׁפֹּשׁ בְּמַעֲשֵׁי, וְלִשְׁפֹט
אֶת-עַצְמִי עַל כָּל מַעֲשֵׁי וְהִנְהַגוֹתַי, מֵאַחַר
שָׂאֵנִי יוֹדֵעַ בְּעַצְמִי שָׂרֵב מַעֲשֵׁי מְקַלְקְלִים
וּפְגוּמִים מְאֹד.

וּבְפָרְטִי מַחְשְׁבוֹתַי הָרַעוֹת, וְרַעֲיוֹנֵי
הַמְּבַלְבְּלִים הַמְּפַזְרִים וְטְרוּדִים
בְּמָה שְׁטְרוּדִים, רַחֲמָנָא-לְצֻלָּן מֵעֲתָה,
וְנִדְמָה בְּדַעְתִּי כְּאֵלוֹ אֵינִי בְיַדִּי חֵס-
וְשָׁלוֹם. וְזֶה כְּמָה שָׂאֵנִי חוֹתֵר חֲתִירוֹת
לְהַצִּיל אֶת-עַצְמִי וְלֹא עֲלָתָה בְיַדִּי.

עֲתָה אֵיךְ זוֹכִין לְמִשְׁפָּט-דְּקַדְשָׁה,
שְׂאֲזַכֶּה לְפִשְׁפֹּשׁ וְלִמְשַׁמֵּשׁ בְּדַעְתִּי
בְּמַעֲשֵׁי, וְלִשְׁפֹט אֶת-עַצְמִי בְּעַצְמִי, בְּאַפְּן
שְׂאֲמַצָּא עֲצָה וְתַחֲבוּלָה טוֹבָה בְּכָל-עֵת
שְׂאֲזַכֶּה לְקִימָה, בְּאַפְּן שְׂאֲשׁוּב וְאֶסוּר

מְהֵרָה, מִמַּעֲשֵׁי הָרָעִים, וּמִמַּחְשְׁבוֹתַי
הָרַעוֹת וְהַפְּגוּמוֹת.

וְעֲתָה "מֵאֵין יָבֵא עֲזָרִי", מֵאֵין תָּבֵא
תְּשׁוּעָתִי, מֵאֵין אֲבָקֶשׁ עֲזָר
וְתִרְוּפָה, לְחוֹלָה מְדַכָּא כְּמוֹנִי. שׁוֹטְטִיתִי
בְּאַרְבַּע פְּנוֹת, תִּרְוּפָה לֹא מִצָּאתִי, שְׁבִתִּי
אֵלַיךָ בְּבִשְׁת פְּנִים, לְשַׁחֲרֹךְ אֶל בְּעַת צָרָתִי.

וְאַתְנַפֵּל וְאַתְחַנֵּן לְפָנֶיךָ מְלֹא רַחֲמִים
בְּכָל-עֵת, מְלֹךְ אוֹהֵב צְדָקָה
וּמִשְׁפָּט, שְׁתַּזְכְּנִי וְתַעֲזָרְנִי וְתוֹשִׁיעֵנִי,
וְתִלְמַדְנִי וְתוֹרֵנִי בְּכָל-עֵת, דְּרַכִּי ה' מִשְׁפָּט-
דְּקַדְשָׁה, שְׂאֲדַע וְאֶבִּין וְאֶשְׁפִּיל, אֵיךְ לְדוֹן
וְלִשְׁפֹט אֶת-עַצְמִי בְּעַצְמִי בְּכָל יוֹם וְיוֹם
עַל כָּל הַדְּבָרִים שֶׁעָשִׂיתִי, וְלִמְצָא דְרָךְ
וְעֲצָה נְכוֹנָה וְאַמְתִּיית, שְׂאֲזַכֶּה לְקִימָה.

בְּאַפְּן שְׂאֲשׁוּב מֵעֲתָה, מִכָּל דְּרַכִּי
הָרָעִים וּמִמַּחְשְׁבוֹתַי הָרַעוֹת, וְלֹא
אֲשׁוּב עוֹד לְכַסְלָה, בְּאַפְּן שְׂאֲזַכֶּה לְשׁוּב
בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ בְּאַמְת, וְלַעֲסֵק
תְּמִיד בְּמִשְׁפָּט-דְּקַדְשָׁה, לִשְׁפֹט אֶת-
עַצְמִי כְּרֵאוּי, כְּרַצוֹנְךָ וְכַרְצוֹן הַצְּדִיקִים-
הָאַמְתִּיִּים.

עַד שְׂאֲזַכֶּה עַל-יַדִּי הַמִּשְׁפָּט, שְׂאֲשְׁפֹט
אֶת-עַצְמִי בְּעַצְמִי, לְסַלֵּק וּלְבַטֵּל כָּל
הַמִּשְׁפָּטִים וְהַדִּינִים שְׁלֵמָה מִמֶּנִּי, שְׁלֹא
יְהִיָּה כַח לְשׁוּם מְעַרְעֵר וּמְקַטְרֵג, לְעוֹרֵר
שׁוּם דִּין וּמִשְׁפָּט עָלַי כָּלֵל.

רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, יִדְעֵתִי כִּי אֵין בִּי כַח
לְזֶה, לְסַלֵּק כָּל הַדִּינִים
וְהַמִּשְׁפָּטִים מֵעָלַי, עַל-יַדִּי מִשְׁפָּטִי וְדִינִי,
כִּי אֵינִי עוֹסֵק בְּזֶה כְּרֵאוּי.

אך על־זה באתי לבקש ולהתחנן לפניך
בעל הרחמים, שדברי אלה שאני
מדבר לפניך, יהיה במקום המשפט שאני
צריך לשפט את־עצמי.

ותעורר כח ה'משפט־דקדשה', של
כל הצדיקים והיראים
האמתיים שעסקו בזה כל ימיהם, ודנו
ושפטו את עצמם יותר ויותר ממה שהיה
מגיע להם כמה פעמים, וקבלו על־עצמם
וסבלו יסורים וצרות וענווים קשים
ומרים עבור כלל־ישראל, והרבה מהם
מתו ונהרגו על קדוש־השם, ביסורים
קשים ומרים מאד.

בזכותם וכחם, תגרש ותשבר ותמתיק
ותבטל, כל המשפטים
והדינים, ממני ומכל בני־ביתי, ומכל
הנלויים אלי, ומכל ישראל. ותבטל כל
הצרות, בכלל ובפרט, בגשמיות
וברוחניות, בגוף ונפש וממון.

ולא תתן כח לשום 'שלוחי־הדין',
הנקראים 'רצים', בחינת 'רגלין',
שילכו לעשות איזה דין בישראל חס־
ושלום, לא לכלל־ישראל, ולא לכל יחיד
ויחיד מישראל.

ואפלו הדינים והמשפטים והגזרות,
שכבר נמסרו ל'רצים'
ול'שלוחי־הדין' חס־ושלום, ואפלו אם
כבר יצאו "ה'רצים', מבהלים ודחופים
בדבר המלך", לעשות איזה דין ומשפט
בישראל חס־ושלום.

אנא רחום ברחמיה הרבים, חמל על
עמך בית־ישראל, בזכות הצדיקים־

האמתיים ששפטו ודנו את־עצמן כראוי,
ובזכות כל הקדושים שנהרגו על קדשת
שמך.

ותחזור ותבטל ותטל ותקח מכל
'שלוחי־הדין', את כח המשפט
והדין שמסרת להם, "ותאמר למלאך
הרף ידיך, וישוב חרבו אל נדנה".

כי אתה אוחו ביד, מדת משפט, כמו
שכתוב: "ותאחו במשפט ידי".
ואפלו כשאתה זורק חץ, אתה יכל
להחזירה ברחמיה.

רחם עלי, ועל כל התלויים בי, ועל כל
ישראל, ובטל מעלינו כל מיני
צרות ודינים שבעולם, בטל מעלינו כל
גזרות קשות, ובפרט כל הגזרות קשות
ומרות הנשמעין, שרוצים לגזר על
ישראל חס־ושלום.

אוי לנו שראינו זאת, אוי ואבוי, עינינו
דאבה מני עני הצרה הזאת. מרא
דעלמא פלא, מי יכל לסבל צרה כזאת,
אוי, אוי, אוי, מי יכל לשער מרירות
הצרה הקשה הזאת. אוי מי יעמד בזה.

אי שמים - הקיצו לצערנו, אי שמים -
הפגינו בעדנו. מלאכי רחמים
משרתי עליון - חלו נא פני אל במיטב
הגיון, אולי יחוס עם עני ואביון, אולי
ירחם. אולי יחוס, אולי ירחם, אולי אולי
ירחם, אולי ירחם.

צדיקי יסודי עולם - קומו כל שוכני־
עפר, להעתיר בעדנו בעת צרה
המרה הזאת. אבות העולם, שבעה

☪ [ה] לקוטי תפלות ח"ב א ☪

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב א, 'תקעו ממשלה')

– נמצא לעיל במערכת 'ראש השנה' –

☪ [ו] לקוטי תפלות ח"ב ה ☪

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב ה, 'תקעו אמונה')

רועים, אברהם, יצחק, יעקב, משה, אהרן, יוסף, דוד. וכל האמהות, שרה, רבקה, רחל ולאה. ושנים עשר שבטי-יה. וכל הזקנים והנביאים ראשונים ואחרונים, וכל התנאים ואמוראים, וכל הצדיקים האמתיים והקדושים והיראים והתמימים שֶהיו בכל הדורות עד היום הזה.

עמרו נא, עוררו נא כלכם מקטן ועד גדול, אל תחרישו ואל תשקוטו, התיצבו נא בעזרתנו, בעת צרה הזאת, השתדלו והרבו תחנה ובקשה לפני מלך אל רם ונשא, יזכר אהבתכם ויחיה זרעכם, ויבטל מאתנו כל גזרות קשות, ואין לנו על מי להשען, כִּי-אם על רחמי השם יתברך, ועל כחכם הגדול והקדוש.

גואל ומושיע, פודה ומציל, ומפרנס, ועונה ומרחם בכל-עת צרה וצוקה, שמרנו והצילנו ופדנו, מכל הצרות ומכל הדינים שבעולם, ובפרט מהצרות והגזרות אשר בעת הזאת רחמנא-ליצלן רחמנא-לישזבן.

חוסה יהוה על שארית ישראל עמך, והצילנו מכל רע, ומכל הגזרות קשות שבעולם, ותסלק ותסיר ותבטל כל המשפטים והדינים מישראל.

עד שנזכה על-ידי בטול הדינים, לשמחה גדולה, שתגדיל השמחה עד שתגיע לתוך הרגלין, שנזכה לרקד הרבה מתוך שמחה.

ובכן תרחם עלינו מלא רחמים, ותצילנו ותשמרנו, אותנו ואת כל עמך ישראל, מרפנים ודינים שאינם כשרים והגונים במעשיהם.

כי אתה יודע את כל מה שהם גורמים לנו בעוונותינו הרבים, ואין מי שיעמד בעדנו, כי אין בנו כח וגבורה להכניעם ולהשפילם.

אנא יהוה, ברחמיך הרבים, המלך המשפט, זכנו ל'משפט-דקדשה', והצילנו מדינים ורפנים שאינם הגונים, המקלקלים את המשפט, ופוגמים במרפכה העליונה, ב"כסאות למשפט", אשר שם האהבה הקדושה שורה.

ועל-ידי-זה נופלים 'אהבות-נפולין' משם, ומכניסים תאות-נאוף בעולם, ומביאין חס-ושלום טמאת מקרה-לילה, על-ידי עונות דינם.

אנא רחום צדיק, יהוה אוהב משפט, אוהב עמו ישראל. אתה יודע מה שיש לנו מעצמנו, מה שתאות גופנו רודפים אחרינו בכל-עת, עד אשר נכשלנו ואין עוזר, אף גם זאת גורמים

לָנוּ מַה שְׁגוּרָמִים הַפְּגָמִים הַנִּמְשָׁכִין
מִכְּלָלִיּוֹת־הָעוֹלָם.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, עָלֶיךָ הַשְּׁלַכְנוּ אֶת
יְהִיבֵנוּ, הַצִּילֵנוּ שְׁמֵרְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ,
שְׁלֵא יִזִּיק לָנוּ כָּלֵל עוֹוֹת מִשְׁפָּטָם.
וְתַצִּילֵנוּ מֵאֲהָבוֹת הַנְּפוּלִין, וְנִזְכָּה לְהַעֲלוֹת
וּלְבָרֵךְ אֶת כָּל הָאֲהָבוֹת, לְהַעֲלוֹתָם
וּלְהַחֲזִירָם אֶל שְׂרָשָׁם שֶׁבְקִדְשָׁה בְּאַמֶּת.

וְתַעֲזָרְנוּ וְתִזְכְּנוּ לְתַקֵּן אֶת הַמִּשְׁפָּט,
בְּקִדְשָׁה וּבְטָהָרָה גְּדוּלָּה,
בְּתַכְלִית הַתְּקוּן בְּשִׁלְמוֹת.

וְתִהְיֶה עִמָּנוּ תְּמִיד, וְתִשְׁמְרֵנוּ וְתַעֲזָרְנוּ
וְתוֹשִׁיעֵנוּ, שְׁלֵא נִפְגַּם אֶת
הַתְּפִלִּין וְהַמַּחֲזִין שְׁלָנוּ, וְלֹא יַעֲלֶה אֶל
הַמַּח, יַחֲוֹת וְשִׁמְנוּנֵיּוֹת רְעוֹת, שֶׁהֵם
בַּחֲנִינֵי טַפְּת עֲשׂוּ וַיִּשְׁמָעֵאל.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה יוֹדֵעַ שְׂאִין בִּי
דַעַת אֵיךְ לְהַתְּפַלֵּל עַל־זֶה, רַק
עָלֶיךָ לְבַד אָנִי מִשְׁלִיךְ יְהִיבִי.

"שְׁפִטְנִי אֱלֹהִים וְרִיבָה רִיבִי, מִגּוֹי לֹא
חָסִיד, מֵאִישׁ מְרָמָה וְעוֹלָה
תְּפַלְטֵנִי. שְׁפִטְנִי כְּצִדְקָה יְהוָה אֱלֹהֵי, וְאֵל
יִשְׁמָחוּ לִי. צְדָק וּמִשְׁפָּט מְכוּן כְּסֵאֶךָ,
חֶסֶד וְאַמֶּת יִקְדְּמוּ פָּנֶיךָ. מִלְּפָנֶיךָ מִשְׁפָּטִי
יֵצֵא, עֵינֶיךָ תַּחֲזִינָה מִיִּשְׂרָאֵל."

מִלֵּא רַחֲמִים, רַחֵם עָלֵינוּ לְמַעַן שְׂמֶךָ
לְבַד, אֶף־עַל־פִּי שְׁעָשִׂינוּ מַה
שְׁעָשִׂינוּ, עַד אֲשֶׁר אֵין לָנוּ חֶסֶד־וְשָׁלוֹם
שׁוֹם מִלֵּיץ־יִשְׂרָאֵל. אַתָּה יְהוָה לְבַד תִּגַּן
בְּעַדֵּינוּ, וְתִשְׁמְרֵנוּ וְתַצִּילֵנוּ מִכָּל מַה שְׂאָנוּ
צָרִיכִים לְהַנְצִיל בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת,

וְתַצִּילֵנוּ מִשְׁגָּגוֹת וּמִזִּידִין וּמִרְדִּים, בְּאַפֵּן
שְׁנִזְכָּה לְתַקוּן־הַבְּרִית בְּאַמֶּת.

בְּאֵין מִלֵּיץ יִשְׂרָאֵל מוֹל מַגִּיד פֶּשַׁע, תִּגִּיד
לִיעָקֹב דְּבַר חֶק וּמִשְׁפָּט, וְצַדִּיקֵנוּ
בְּמִשְׁפָּט הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט, הָאוֹחֵז בְּיַד מִדַּת
מִשְׁפָּט.

וְתִשְׁמְרֵנוּ וְתַצִּילֵנוּ, מִרְבָּנִים וּדְיָנִים
שְׂאִינָם הַגּוֹנִים, וְתַבְטֵל כְּחֵם
וּמִמְשַׁלְתָּם מִן הָעוֹלָם.

חֹסֶה עָלֵינוּ כָּרַב רַחֲמֶיךָ, וְזַכְּנוּ, שְׁיִהְיֶה
לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל, רַבָּנִים וּדְיָנִים
כְּשָׂרִים, שְׁיַעֲמִידוּ הַדַּת עַל תְּלוּ, וַיְדוּנוּ
דִּין אֶמֶת לְאַמֶּתוֹ.

בְּאַפֵּן שְׁנִזְכָּה לְתַקוּן־הַמִּשְׁפָּט בְּאַמֶּת,
וְנִזְכָּה לְתַקוּן־הַבְּרִית בְּשִׁלְמוֹת
בְּכָל הַבְּחִינֹת בְּאַמֶּת כְּרִצוֹנְךָ הַטּוֹב.

רַחֵם עָלֵינוּ לְמַעַן שְׂמֶךָ, וּמִלֵּא כָּל
מִשְׁאָלוֹתֵינוּ לְטוֹבָה. אִם כְּבָנִים
אִם כְּעַבְדִּים. אִם כְּבָנִים, רַחֲמֵנוּ כְּרַחֵם אָב
עַל בָּנִים. וְאִם כְּעַבְדִּים, עֵינֵינוּ לְךָ
תְּלוּיּוֹת, עַד שֶׁתַּחֲנֵנוּ וְתוֹצִיא כְּאוֹר
מִשְׁפָּטֵנוּ, אִיוֹם קְדוֹשׁ.

וְתָבִיא לָנוּ אֶת מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ בְּמַהֲרָה
בְּיָמֵינוּ, וַיֵּאִיר בָּנוּ אוֹר חֲכָמָתוֹ
הַקְּדוּשָׁה. עַד אֲשֶׁר נִזְכָּה לְדַעַת אֶת
דְּרָכֶיךָ, לְהַשִּׁיג הַשְּׂגַת צְדִיק וְטוֹב לוֹ צְדִיק
וְרַע לוֹ, רָשָׁע וְטוֹב לוֹ רָשָׁע וְרַע לוֹ. וְנִדַּע
וְנִבִּין וְנִשְׁיֵג אֲרָחוֹת מִשְׁפָּטֶיךָ הַקְּדוּשִׁים,
"כִּי צְדִיק אַתָּה יְהוָה וַיִּשְׂרַם מִשְׁפָּטֶיךָ."

וְנִזְכָּה לְתַקוּן־הַמִּשְׁפָּט בְּשִׁלְמוֹת, עַל־
יְדֵי מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ שְׂיַבֵּא בְּמַהֲרָה

בְּיָמֵינוּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "לְשַׁלְּמָה אֱלֹהִים, מִשְׁפָּטֶיךָ לְמֶלֶךְ תָּן, וְצַדִּיקְתָּךְ לְבֵן מְלֶךְ. יִדִּין עַמֶּךָ בְּצִדִּיק, וְעַנִּיֶיךָ בְּמִשְׁפָּט, יִשְׁפֹּט עַנְיֵי עָם, יוֹשִׁיעַ לְבָנֵי אֲבִיוֹן וַיִּדְכֵּא עוֹשֵׂק".

וְתִזְכְּנוּ לְהַשִּׁיג סְתָרֵי-תוֹרָה, וּלְהַעֲלוֹת וּלְהוֹצִיא הַמִּשְׁפָּט-דְּקִדְשָׁהּ מֵעַמְּקֵי תְהוֹם תַּחֲתִיּוֹת, תְהוֹם אֶל תְהוֹם יִקְרָא אֲבַע מִימֶיךָ. וְתָשִׁיב וְתַעֲלֶה הַמִּשְׁפָּט מֵעַמְּקֵי תְהוֹמוֹתֶיךָ, וְיָשׁוּב הַמִּשְׁפָּט-דְּקִדְשָׁהּ עַל מְכוֹנוֹ. וַיִּקְיֵם מִקְרָא שֶׁכָּתוּב: "וַיִּגַּל כַּמִּים מִשְׁפָּט".

🌀 [זו] תפלות וְתַחֲנוּנִים ח"א יא 🌀
(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קטו, וַיַּעֲמֵד הָעָם מִרְחֹק)

"הַשִּׁיבֵנוּ אֲבִינוּ לְתוֹרָתְךָ, וְקַרְבָנוּ מִלְכָנוּ לְעִבּוּדְתְךָ, וְהַחֲזִירֵנוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ".

רְבוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה יָדַעְתָּ מַה שֶׁגָּרַמְנוּ לָנוּ בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ-הָרַבִּים. כִּי נִתְרַחַקְנוּ מִמֶּךָ מְאֹד, כִּי הִלְכְנוּ אַחֲרֵי שְׂרִירוֹת לְבָנוּ, וְאַבְדְנוּ כָּל יָמֵינוּ, בְּתַאֲוֹת הַגּוֹפְנִיּוֹת וְהַגְּשָׁמִיּוֹת.

עַד אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה, אֶפְלוּ אִם לְפַעְמִים בָּא לָנוּ אֵיזָה הַתְּעוֹרְרוֹת בְּלַבְנוּ, לְעֹזב אֶת דְּרָכֵינוּ הָרָעִים, וְאֶת אֹן מַחֲשַׁבוֹתֵינוּ, וְלָשׁוּב וּלְהִתְקַרֵב אֵלֶיךָ, אֲזִי מִדַּת-הַדִּין מְקַטְרֵג עֲלֵינוּ, בְּאֲשֶׁר שָׂאִין אֲנַחְנוּ רְאוּיִים לְהִתְקַרֵב אֵלֶיךָ, וּלְכַנֵּס לְדָרְךָ-הַחַיִּים וּלְהִתְקַרֵב לְצַדִּיק-הָאֱמֶת וּלְדָרְךָ-הָאֱמֶת. וְאַתָּה "אוֹהֵב מִשְׁפָּט",

עַל-כֵּן הִתְקַרַח כְּבִיכּוֹל, שָׁגַם אַתָּה תְּסַפִּים לְזֶה, לְהַזְמִין לָנוּ מְנִיעוֹת, לְמַנְעֵנוּ מִדְּרֹךְ-הַחַיִּים, כְּפִי הָרְאוּי לָנוּ לְפִי מַעֲשֵׂינוּ עַל-פִּי הַדִּין וְהַמִּשְׁפָּט.

אַךְ אַתָּה הוֹדַעְתָּ לָנוּ עַל-יְדֵי חֲכָמֶיךָ הַקְּדוּשִׁים: "שְׁהֲאֵהְבָה שְׂאֵתָה אוֹהֵב אֶת יִשְׂרָאֵל, הִיא גְדוּלָה יוֹתֵר מִהֲאֵהְבָה שְׂאֵתָה אוֹהֵב אֶת הַמִּשְׁפָּט".

עַל-כֵּן אַף-עַל-פִּי שְׂאֵתָה בְּעַצְמְךָ מְסַפִּים כְּבִיכּוֹל עַל הַמְּנִיעוֹת, לְמַנְעֵנוּ מִדְּרֹךְ הָאֱמֶת. אֲבָל מִגְדֹּל אֵהְבָתְךָ שְׂאֵתָה אוֹהֵב אֶת יִשְׂרָאֵל, וְאַתָּה "חוֹשֵׁב מַחֲשָׁבוֹת לְבַלְתִּי יִדַּח מִמֶּךָ נִדַּח", "כִּי לֹא תַחֲפֹץ בְּמוֹת הַמֵּת, כִּי אִם בְּשׁוֹב רָשָׁע מִדְּרָכּוֹ וְחָיָה". וְאַתָּה חָפֵץ מְאֹד שְׁכֹל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל אֶפְלוּ הַגְּרוּעֵ-שֶׁבְּגְרוּעִים, יָשׁוּב וַיִּתְקַרֵב אֵלֶיךָ לְעַבְדְּךָ בְּלִבְבִי שָׁלֵם.

עַל-כֵּן אַתָּה בְּעַצְמְךָ כְּבִיכּוֹל מְסַתִּיר אֶת-עַצְמְךָ בְּתוֹךְ הַמְּנִיעוֹת, עַד אֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה, מִי שֶׁהוּא בְּרִדְעָת, הוּא יָכוֹל לְהִסְתַּפֵּל בְּהַמְּנִיעוֹת, וּלְמַצֵּא אוֹתְךָ בְּתוֹךְ הַמְּנִיעוֹת בְּעַצְמָן, כִּי בְּאֱמֶת אֵין שׁוֹם מְנִיעָה בְּעוֹלָם כָּלָל, כִּי בְּתַקְּףָה הַמְּנִיעוֹת בְּעַצְמָן אַתָּה נִסְתָּר שָׁם כְּבִיכּוֹל, וְעַל-יְדֵי הַמְּנִיעוֹת בְּעַצְמָן יְכוֹלִין לְהִתְקַרֵב אֵלֶיךָ כָּל הַחֲפֵץ בְּאֱמֶת.

אֲבָל אַתָּה יָדַעְתָּ קִטְנוֹת דַּעַתְנוּ, וְכִסְיֹלוֹת שְׁכַלְנוּ, עַד אֲשֶׁר קָשָׁה וְכָבֵד עֲלֵינוּ לְשַׁבֵּר שׁוֹם מְנִיעָה בְּעוֹלָם, כִּי תַכְּף שְׂאֵנוּ רוֹאִין הַתְּגַבְּרוֹת הַמְּנִיעוֹת, אָנוּ נִסְוָגִים אַחֲרַי חֲסִדֵּי-שְׁלוֹם, וְחוֹזְרִין תַּכְּף לְאַחֲרֵינוּ, וְנִמְנָעִין מִלְּהִתְקַרֵב אֵלֶיךָ.

על-בין חוס וְחַמַּל נָא עָלֵינוּ, וְחַנּוּנוּ
מֵאַתָּה חֲכָמָה בִּינָה וְדַעַת, וְנִזְכָּה
לְהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ, דִּיקָא מִתּוֹךְ תַּקְרָף
הַתְּגַבְרוּת הַמְּנִיעוֹת, וְנִזְכָּה בְּרַחֲמֶיךָ
הָרַבִּים לְשַׁבְּרָם וּלְבַטְּלָם בְּבִטּוֹל גָּמוּר, כִּי
אַתָּה "אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט חֶסֶד, יְהוָה
מְלֶאכֶה הָאָרֶץ". וְנֹאמַר: "אַתָּה כּוֹנֵנֶת
מִיִּשְׂרָאֵל, מִשְׁפָּט וְצְדָקָה בִּיעֲקֹב אַתָּה
עֹשֵׂית".

על-בין קָרַבְנוּ אֵלֶיךָ בְּצְדָקָה וּבְמִתְנַת-
חַנּוּם וְנִדְבַת-חֶסֶד, וְתֵן לָנוּ כַח
לְשַׁבֵּר כָּל הַמְּנִיעוֹת הַבָּאִים מִבְּחִינַת הַדִּין
וְהַמִּשְׁפָּט.

עַד שְׁעַל-יְדֵי-זֶה תִּסְכְּיָם גַּם מִדַּת-הַדִּין
עַל הַתְּקַרְבוֹתֵינוּ אֵלֶיךָ, וְתִמְתִּיק
וְתִבְטֵל כָּל הַדִּינִים מֵעָלֵינוּ וּמֵעַל כָּל עַמְּךָ
בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְאֵל יִמְנַעֲנוּ עוֹד שׁוּם מוֹנֵעַ
מִלְּהִתְקַרֵּב אֵלֶיךָ בְּאַמֶּת, וְצַדִּיקוֹ בְּמִשְׁפָּט.
בְּרוּךְ אַתָּה, מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט.

שְׁתַּמְּלִיכוּנִי עֲלֵיכֶם הַמֶּלֶךְ

[א] לקוטי-תפלות ח"א ד (על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ד, 'אנכי ה' אלקיך')

וְתַעֲזֹר לָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, לְבַטֵּל
רְצוֹנֵנוּ מִפְּנֵי רְצוֹנְךָ, שְׁלֹא יִהְיֶה
לָנוּ שׁוּם רְצוֹן אַחֵר בְּעוֹלָם, רַק רְצוֹנֵנוּ
יִהְיֶה כְּרְצוֹנְךָ תָּמִיד.

וְנִזְכָּה לְדַעַת כִּי "יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים",
וְלִידַע כִּי כָּל מְאוֹרְעוֹתֵינוּ כָּלָם
הֵם לְטוֹבָתֵנוּ, וּלְבָרֶךְ עַל הַכּוֹל "הַטּוֹב
וְהַמְּטִיב", כְּמוֹ שְׂיִהְיֶה לְעֵתִיד-לָבוֹא, כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב: "בִּיהוָה אֶהְלֵל דָּבָר, בְּאֱלֹהִים
אֶהְלֵל דָּבָר".

וְנִזְכָּה לְהַעֲלוֹת ה' מַלְכוּתוֹ לְמְקוֹמָה,
שְׂיִתְגַּלֶּה מַלְכוּתְךָ בְּעוֹלָם,
וּלְבַטֵּל מַלְכוּת-הַרְשָׁעָה, וּלְשַׁבֵּר וּלְבַטֵּל
מַלְכוּת וּמִמְשַׁלַּת כָּל הָעֶפְרוֹם, מֵעָלֵינוּ
וּמֵעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְתִמְלֹךְ אַתָּה
יְהוָה לְבַדְּךָ עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ.

וְתִזְכְּנוּ גַם בְּעוֹלָם-זֶה, לְטַעַם מַעֲיָן
הָעוֹלָם-הַבָּא, לְהַתְּבַטֵּל אֵלֶיךָ,
וְלְדַעַת שֶׁכָּל מְאוֹרְעוֹתֵינוּ הַכּוֹל לְטוֹבָתֵנוּ,
כִּי "טוֹב יְהוָה לְכָל".

וְתִזְכְּנוּ לְגַלוֹת מַלְכוּתְךָ בְּעוֹלָם. "לְמַעַן
דַּעַת כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ, כִּי יְהוָה
הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד. וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ
עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה
אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד. יִהְיוּ לְרְצוֹן אִמְרֵי כִּי
וְהִגִּיזוּן לְבֵי לְפָנֶיךָ, יְהוָה צוּרֵי וְגוֹאֲלֵי".

[ב] לקוטי-תפלות ח"א ל (על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ל, 'מישראל דספינא')

וְאַזְכָּה בְּרַחֲמֶיךָ לְגַלוֹת וּלְפָרְסָם
אֱלֹהוֹתֶיךָ וְרוּמְמוֹתֶיךָ וְאַדְנוּתֶיךָ
לְכָל בָּאֵי עוֹלָם, וְיִדַּע כָּל פְּעוּל כִּי אַתָּה
פְּעַלְתָּו, וְיִבִּין כָּל יְצוּר כִּי אַתָּה יְצַרְתָּו.
וְיִתְבָּרֶךְ וְיִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ מְלַכְנוּ בְּפִי כָל,
וְיִתְגַּלֶּה וְיִתְרוּמָם וְיִתְפָּאֵר

ויתנשא ויתעלה מלכותך לעולם ועד,
ויאמר כל אשר נשמה באפו: יהוה אלהי
ישראל מלך, ומלכותו בכל משלה.

⊗ [ג] לקוטי תפלות ח"א פ ⊗

(על-פי לקוטי מוה"ר"ן ח"א עה, זינגן עז למלכו')

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי
אבותינו, שנשמר חקיך ומצותיך
בעולם הזה, ונזכה ונחיה ונראה, ונירש
טובה וברכה, לשני ימות המשיח, ולחיי
העולם הבא.

ונזכה להגדיל ולנשא ולפאר ולרומם
מלכותך בעולם, ולגלות
ולפרסם מלכותך לכל באי עולם,
ולהעלות המלכות דקדשה לשרשה,
ותשיב אל דודה באהבה ואחזה ורעות.
ויהיה נעשה יחוד קודשא בריך הוא
ושכינתיה ביחודא שלים על ידינו תמיד.

"ימלא פי תהלתך, כל היום תפארתך.
אברכה את יהוה בכל-עת,
תמיד תהלתו בפי. תהלת יהוה ידבר פי,
ויברך כל בשר שם קדשו לעולם ועד.
ואנחנו נברך יה, מעתה ועד עולם
הללויה".

⊗ [ה] לקוטי תפלות ח"ב ח ⊗

(על-פי לקוטי מוה"ר"ן ח"ב ח, תקעו תוכחה')

⊗ [ד] לקוטי תפלות ח"ב ה ⊗

(על-פי לקוטי מוה"ר"ן ח"ב ה, תקעו אמונה')

ותעזרנו ותזכנו, ותתן לנו כח, לחזק
ולגדל את האמונה הקדושה,
בכל עז ותעצמות, עד אשר יפלו

ויתבטלו כל האמונות כוזביות שבעולם,
כלם יכרעו ויפלו, ולכבוד שמך יקר יתנו.

ותעביר גלולים מן הארץ, והאלילים
פרות יפרתון, לתקן עולם
במלכות שדי, וכל בני בשר יקראו
בשמך, להפנות אליך כל רשעי ארץ.

ויתוספו גרים רבים בכל עת, גרי צדק
על בני ישראל עמך, ורבים
מעמי ארץ יהיו מתיידיים ומתגירים
לשמך הגדול באמת. ויאתיו כל לעבדך,
ויפירו כח מלכותך, ויהיה נעשין גרים
בכח ובפעל.

וגם אותם שלא יזכו להתגיר, יפירו
וידעו בכל מקום שהם, את יקר
תפארת גדלתך. וידעו כל באי עולם,
שיש יחיד קדמון, יתברך ויתעלה שמו
לעולמי עד ולנצח נצחים.

וישתוקקו כלם לאמונתך האמתית,
וידע כל פעול פי אתה
פעלתו, ויבין כל יצור פי אתה יצרתו,
ויאמר כל אשר נשמה באפו: יהוה אלהי
ישראל מלך, ומלכותו בכל משלה.

ויתגירו גרים רבים אמתיים, ויתוספו
על עמך ישראל, ויפירו כל
אמות העולם כח מלכותך, "וידעו כלם,
כי אתה הוא יהוה לבדך, עליון על כל
הארץ".

וַיִּתְגַּדַּל וַיִּתְקַדַּשׁ וַיִּתְרוֹמַם וַיִּתְנַשֵּׂא
וַיִּתְעַלֶּה כְּבוֹדָךְ עַל כָּל בָּאֵי
עוֹלָם, וְכָל בְּנֵי בְשָׂר יִקְרְאוּ בְשִׁמְךָ, וְ"כָל
אֲשֶׁר נִשְׁמַת רוּחַ חַיִּים בְּאִפְיוֹ", כָּלֵם
כְּאֶחָד יִתְּנוּ כְבוֹד וְהִדָּר לְשִׁמְךָ, וּכְבוֹד
יְהוָה יִמְלֵא כָּל הָאָרֶץ.

וַיִּתְפָּרְסוּם וַיִּתְגַּלֶּה אֱלֹהוּתְךָ וְאֲדֹנוּתְךָ
לְכָל בָּאֵי עוֹלָם, וַיְהִיֶּה רַעַשׁ
גָּדוֹל וּפְרוֹסוּם שֵׁם כְּבוֹדְךָ בֵּין כָּל בְּנֵי-
אָדָם, וַיִּשְׁמְעוּ רְחוּקִים וַיָּבִיאוּ, וַיִּכִּירוּ כַח
מַלְכוּתְךָ.

❁ [זו] תפלות-ותחנונים ח"א ט ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קב, 'אתה תהיה על ביתי')

רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תֵּן פִּחְדְּךָ וְאִמְתְּךָ
בְּלִבְנוֹ תְּמִיד, וְזַפְנוֹ לְהִיּוֹת בְּבַחֲיִנַת
"צַדִּיק מוֹשֵׁל יִרְאֵת אֱלֹהִים". הֵינּוּ שְׂלֵא
נִצְטָרְךָ לְהַמְתִּין עַד שֶׁתִּשְׁפִּיעַ יִרְאַתְךָ
עָלֵינוּ מִלְּמַעְלָה, רַק נִזְכָּה בְּעַצְמָנוּ לְהַמְשִׁיךְ
עָלֵינוּ בְּכָל-פַּעַם יִרְאַתְךָ הַקְּדוּשָׁה.

וְנִזְכָּה לִירְאָה מִלְּפָנֶיךָ תְּמִיד, בְּכָל עֵת
וּבְכָל שָׁעָה, בִּירְאָה אֲמִתִּית,
יִרְאָה שְׁלֵמָה, יִרְאָה עֲלֵאָה, יִרְאֵת-הֶרֶם מוֹת.
וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה, שֶׁתִּקְבַּל כָּל תְּפִלוֹתֵינוּ
בְּרַחֲמִים וּבְרַצוֹן, וְתִשְׁמַע
קוֹל תְּחִנוּנֵינוּ תְּמִיד. כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ
זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה: "כָּל מִי שֵׁישׁ בּוֹ יִרְאֵת-
שָׁמַיִם, דְּבָרָיו נִשְׁמָעִין".

וַיְהִיֶּה לָנוּ כַח לְעוֹרֵר שִׁפְעַת בְּעוֹלָם,
שֶׁעַל-יְדֵי תְּפִלָּתֵנוּ תִּשְׁפִּיעַ "רַב
טוֹב לְבֵית יִשְׂרָאֵל".

וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיוּ נִכְנָעִין וְנִכְפָּפִין, כָּל
הַקְּלָפוֹת וְהַסְטָרָא-אֲחֵרָא,
תַּחַת הַשְּׂכִינָה-הַקְּדוּשָׁה, "וְכָל הַרְשָׁעָה
כָּלָה כְּעֵשֶׂן תִּכְלָה, כִּי תַעֲבִיר מִמְּשַׁלַּת
זְדוּן מִן הָאָרֶץ. וְתִמְלֹךְ אֲתָה הוּא יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ מִהֲרָה לְבִדְךָ, עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ".

וְכַיִּים מִקְרָא שְׁפָתוֹב: "כִּי יְהוָה עָלִיּוֹן
נוֹרָא, מֶלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל הָאָרֶץ".
וְנֶאֱמַר: "יְהוָה בְּשָׁמַיִם הִכִּין כִּסְאוֹ,
וּמַלְכוּתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה". וְנֶאֱמַר: "יִשְׁמַחוּ
הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ, וַיֹּאמְרוּ בְּגוֹיִם יְהוָה
מֶלֶךְ". וְנֶאֱמַר: "יְהוָה מֶלֶךְ עוֹלָם וָעַד,
אֲבָדוּ גוֹיִם מֵאַרְצוֹ". וְנֶאֱמַר: "וְהָיָה יְהוָה
לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיֶּה
יְהוָה אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד".

❁ [זו] תפלות-ותחנונים ח"א לא ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קעז, 'ויאמר ה' סלחתי כדברך')

וְזַכְּנוּ לְקַבֵּל עָלֵינוּ עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם
שְׁלֵמָה, וּלְבַטֵּל כָּל הַרְצוֹנוֹת שְׁלָנוּ
נֶגְדַת רְצוֹנְךָ, שְׂלֵא נִרְצָה שׁוֹם רְצוֹן אַחֵר
חוּץ מִרְצוֹנְךָ, וְנִהְיֶה מְסַתְּפָקִים וּמְתַרְצִים
בְּאַמֵּת רַק בְּמָה שֶׁאַתָּה רוֹצֶה. וְנִדְעַ
וְנֶאֱמִין בְּאַמוּנָה-שְׁלֵמָה, שֶׁכָּל מָה דְּעַבִּיד
רַחֲמָנָא לְטַב עַבִּיד, כִּי "טוֹב יְהוָה לְכָל,
וּרְחַמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו".

וְנִזְכָּה שִׁיתְעַלֶּה וַיִּתְגַּדַּל כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ
עַל יְדֵינוּ תְּמִיד, וּמַלְכוּת-הַרְשָׁעָה
מִהֲרָה תַעֲקֹר וְתִשְׁבֵּר וְתִשְׁפִּילֵם וְתִכְנִיעֵם
בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ.

וְתַמְלִיךְ אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מִהֲרָה
 לְבַדְּךָ עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, בְּהַר צִיּוֹן
 מִשְׁפַּן כְּבוֹדְךָ, וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קִדְשֶׁךָ,
 כְּפָתוּב בְּדַבְרֵי קִדְשֶׁךָ: "יִמְלֶךְ יְהוָה
 לְעוֹלָם אֱלֹהֵיךָ צִיּוֹן, לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ".

⊗ [ח] תפלות וְתַחֲנוּנִים ח"א לו' ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ריט, 'בצע אַמְרָתוֹ')

"יְהוָה מֶלֶךְ גָּאוֹת לְבַשׁ, לְבַשׁ יְהוָה עַז
 הַתְּאָזֵר". רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה
 לְבַד יָדַעְתָּ גְדֻלְתְּךָ וּגְאוּתְךָ, כִּי מִי יוּכַל
 לְשַׁעַר קִצְת רֹמְמוֹת גְּדֻלְתְּךָ וְתַפְאֲרֶתְךָ,
 כְּמוֹ שְׁפָתוּב: "גְּדוֹל יְהוָה וּמַהֲלָל מְאֹד,
 וְלִגְדֻלְתוֹ אֵין חֶקֶר".

אַךְ מִגְדֵּל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים וַחֲסָדֶיךָ
 הַגְּדוֹלִים, רְצִיתָ לְגַלוֹת מַלְכוּתְךָ לְכָל
 בְּאֵי עוֹלָם, וְאַתָּה בְּחַרְתָּ בָנוּ מִכָּל הָעַמִּים,
 וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת, וְקִדְשָׁתָנוּ
 בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְקִרְבַּתָּנוּ מִלְּפָנֶיךָ לְעִבּוּדְתְּךָ,
 וְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל וְהַקְּדוֹשׁ עָלֵינוּ קְרָאתָ.

וְצִמְצַמְתָּ וְהִלְבַּשְׁתָּ אֶת גְּדֻלְתְּךָ וּגְאוּתְךָ,
 כְּדֵי שְׁנוּכַל לְסַבֵּל וּלְקַבֵּל עַל
 מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ, וְתַתֵּן לָנוּ מִגַּן יִשְׁעֶךָ,
 וַיִּמְיֶנֶךָ תְּסַעֲדָנוּ, וְעֲנֹתְךָ תִּרְבְּנוּ, וְלִבְשֵׁת
 מִדַּת הָעֲנוּוָה וְהַקְּטָנוֹת כְּבִיכּוֹל, וַיְרַדְתָּ עַל
 הַר סִינַי לְלַמֵּד לְעַמֶּךָ תּוֹרָה וּמִצְוֹת,
 וְתִשְׁמִיעַם אֶת הוֹד קוֹלְךָ וְדַבְּרוֹת קִדְשֶׁךָ
 מִלְּהַבּוֹת אֵשׁ.

וְהִבְטַחְתָּ לָהֶם קָדֵם מִתֵּן תּוֹרָה
 הִבְטַחְתָּ גְּדוּלוֹת מְאֹד, כְּמוֹ
 שְׁפָתוּב: "וְהֵייתֶם לִי סִגְלָה מִכָּל הָעַמִּים

וְכוּ'. וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי מִמְּלַכְת כְּהַנִּים וְגוֹי
 קְדוֹשׁ וְכוּ'".

שָׁכַל אֱלוֹ הַהִבְטָחוֹת וְהַהֲגָלוֹת, הָיוּ
 בְּחִינַת הַכְּנָעָה וְקִטְנוֹת כְּבִיכּוֹל,
 וְכַל־זֶה בְּשָׁבִיל שְׂיִקְבְּלוּ יִשְׂרָאֵל עַל
 מַלְכוּתְךָ וַיִּרְאֶתְךָ עֲלֵיהֶם בְּשָׁלְמוֹת, כְּמוֹ
 שְׁפָתוּב: "כִּי לְבַעֲבוֹר נְסוֹת אֶתְכֶם בְּאֵ
 הָאֱלֹהִים, וּבַעֲבוֹר תִּהְיֶה יִרְאָתוֹ עַל פְּנֵיכֶם
 לְבַלְתִּי תַחֲטְאוּ".

עַל-כֵּן חוּס וַחֲמַל נָא עָלֵינוּ, וְזַפְנוּ
 לְזִכֹּר כָּל-זֶה הַיֵּטֵב, וְלָשׁוּם זֹאת
 עַל לִבֵּנוּ בְּכָל פְּעַם.

וְנִזְכָּה לְהַתְּעוֹרֵר עַל-יְדֵי-זֶה בְּאַמֶּת,
 לְקַבֵּל עַל מַלְכוּתְךָ וַיִּרְאֶתְךָ
 עָלֵינוּ, אֲשֶׁר זֶה עֵקֶר רְצוֹנְךָ, וְכְבִיכּוֹל אַתָּה
 מִקְטִיץ אֶת-עַצְמְךָ וְשׂוֹאֵל וּמִבְקֵשׁ דָּבָר זֶה
 מֵאַתָּנוּ, כְּמוֹ שְׁפָתוּב: "וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל, מַה
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שְׂאֵל מֵעַמֶּךָ, כִּי אִם לִירְאָה
 אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְכוּ'".

עַל-כֵּן זַפְנוּ לְמַלְאוֹת שְׂאֵלְתְךָ זֹאת
 בְּשָׁלְמוֹת, וּבְכֵן תֵּן פַּחַדְךָ יְהוָה
 אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל מַעֲשֵׂיךָ, וְאִימְתֶךָ עַל כָּל
 מַה שְׁבָרְתָּתָּ, וַיִּירְאוּךָ כָּל הַמַּעֲשִׂים,
 וַיִּשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל הַבְּרוּאִים, וַיַּעֲשׂוּ כְּלֵם
 אֲגָדָה אַחַת, לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלִבְב שָׁלֵם.

וְעֲזָרְנוּ שְׁנִזְכָּה לְמִדַּת הָעֲנוּוָה וְהַשְּׁפָלוֹת
 בְּאַמֶּת, וְלִהְיוֹת שְׁפַל-רוּחַ בְּפָנֶי
 כָּל אָדָם; וְנִזְכָּה לְהַזְכִּיר עַצְמָנוּ בְּכָל עֵת,
 בְּרוֹמְמוֹת גְּדֻלְתְךָ וְתַפְאֲרֶתְךָ, וּגְדֵל מַעֲלַת
 טוֹבְךָ וְעֲנֻתְנוֹתְךָ, עַד אֲשֶׁר מִגְדֵּל אֶהְבֶּתְךָ
 אֶת יִשְׂרָאֵל, רְצִיתָ לְגַלוֹת מַלְכוּתְךָ עֲלֵיהֶם,
 וּמִחֲמַת-זֶה הִלְבַּשְׁתָּ וְצִמְצַמְתָּ אֶת גְּאוּתְךָ

וּגְדַלְתָּהּ, בְּבַחֲיִנַת "יְהוָה מֶלֶךְ גְּאוֹת לְבַשׁ", שֶׁהַלְבָּשָׁתָּ וְצִמְצַמְתָּ גְּאוֹתָהּ, כְּדֵי שְׂיִתְגַּלֶּה מַלְכוּתָהּ עָלֵינוּ.

וְעַל-יְדֵי-זֶה שְׁנִזְכֹּר זֹאת הַיֵּטֵב, עַל-יְדֵי-זֶה נְבוֹא מִמִּילָא לְמִדַּת הָעֲנוּה וְהַשְּׁפָלוּת נִגְדַּת גְּדַלְתָּהּ וְרוּמְמוֹתָהּ, וְנִגְדַּת גְּדַל מִדַּת טוֹבָהּ וְעֲנוּתְנוֹתָהּ, עַד שְׁנִזְכֶּה לְבַטֵּל עֲצֻמְנוּ אֵלֶיךָ בְּבִטּוֹל גְּמוּר, עַד שְׁנִהְיֶה בְּבַחֲיִנַת 'אֵין' מִמֶּשׁ.

וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכֶּה בְּיוֹתֵר, לְהַמְשִׁיךְ אֹרֶךְ אֱלֹהוּתָהּ וּמַלְכוּתָהּ וּיְרֵאתָהּ עָלֵינוּ, עַל-יְדֵי שְׁגָם אֶתְּהָ כְּבִיכּוֹל תְּצַמְצַם וְתִקְטִין אֶת-עֲצָמָהּ אֵלֵינוּ, בְּכֵדֵי שְׁנוּכַל לְקַבֵּל בְּיוֹתֵר אֹרֶךְ הַשְּׁגָתָהּ וּיְרֵאתָהּ.

וְנִזְכֶּה שְׂיִתְגַּלֶּה עַל-יְדֵינוּ, אֹרֶךְ אֱלֹהוּתָהּ וּמַלְכוּתָהּ וּיְרֵאתָהּ, לְכָל בָּאֵי עוֹלָם, וְיִקְבְּלוּ כָּלֵם אֶת עַל מַלְכוּתָהּ עָלֵיהֶם, וְתִמְלֹךְ עָלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי הַמַּלְכוּת שְׁלֶךְ הִיא, וְלְעוֹלָמֵי עַד תִּמְלֹךְ בְּכַבוֹד, כְּפָתוּב בְּתוֹרָתָהּ: "יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד". וְנֹאמַר: "וְהָיָה יְהוָה לְמֹלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, בַּיּוֹם הַהוּא יְהִיָּה יְהוָה אֶחָד וְשִׁמוֹ אֶחָד".

מִמַּעַמְקִים קָרְאתִיךָ ה'

⊙ [א] לְקוּטֵי-תְפִלוֹת ח"ב ה' ⊙
(על-פי לקוטי-מוה"ר"ן ח"ב ה', 'תקעו אמונה')

"מִמַּעַמְקִים קָרְאתִיךָ יְהוָה, אֲדַנִּי שְׁמָעָה בְּקוֹלִי, תַּהֲיִינָה

אֲזַנֶּיךָ קְשׁוּבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנָי". יַחֲיד וּמִיחָד, אֲדוּן כָּל, לְעֵלָא מִן כָּלָא וְלִית לְעֵלָא מִנָּךְ.

מִלְכֵי וְאֱלֹהֵי, אֵלֶיךָ אֲתַפְּלֵל, אֵלֶיךָ אֲשׁוּעַ, אֵלֶיךָ אֲזַעַק, אֲתַחֲנוּן, לְפָנֶיךָ אֲשַׁתַּטַּח, לְפָנֶיךָ אֲשַׁתַּחֲוֶה וְאֶכְרַעָה, אֶבְרַכָּה לְפָנֶיךָ יְהוָה עוֹשֵׂי, אֵלֶיךָ שְׁטַחְתִּי אֶת כַּפֵּי, "פִּרְשְׁתִּי יָדַי כָּל הַיּוֹם, נַפְשִׁי כְּאֶרֶץ עַיִפָּה לָךְ סֵלָה".

לְבִי יִצְעַק אֶל יְהוָה, מִעַמְקָא דְלִבָּא אֲנִי קוֹרָא אֵלֶיךָ, מִעַמְקֵי עַמְקִים אֲנִי מִצְפָּצֵף לְרַחֲמֶיךָ וְחַנּוּנוֹתֶיךָ הָאֲמִתִּיּוֹת. "כִּי־אֵיל תַּעֲרֹג עַל אֲפִיקֵי מַיִם, כֵּן נַפְשִׁי תַעֲרוֹג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים". כִּיּוֹנִים הוֹמוֹת "מִתּוֹפְפוֹת עַל לְבַבְהֶן", כֵּן יִהְיֶה לְבַבִּי לְהַמוֹן רַחֲמֶיךָ וְחַסְדֶּיךָ.

"כִּי־אֲשֶׁר יִהְיֶה הָאָרֶזֶה וְהַכִּפִּיר עַל טְרַפּוֹ, אֲשֶׁר יִקְרָא עָלָיו מְלֹא רַעִים, מִקּוֹלָם לֹא יִחַת וּמִהַמוֹנָם לֹא יַעֲנֶה, כֵּן אֲשָׂאג, וְאֲזַעַק, וְאֲצַעַק, וְאֲשׁוּעַ, וְאֶנְהֵם, וְאֶעֱרַג, וְאֲצַפְצֵף, וְאֶקְוֶה, וְאֶיַּחַל, וְאֲצַפֶּה, וְאֶחַפֶּה, לְרַחֲמֶיךָ וְיִשׁוּעָתֶיךָ.

לֹא אַחֲרִישׁ וְלֹא אֲשַׁקֵּט מִלְקֵרָא תָמִיד אֵלֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי, כִּי "הֲצִיִקְתַּנִּי רוּחִי", "וְעֶצֶר בְּמַלְיָן" לֹא אוּכַל. "קָרְאתִי שְׁמֶךָ יְהוָה מִבּוֹר תַּחֲתִיּוֹת, קוֹלִי שְׁמָעָתָהּ אֵל תַּעֲלֹם אֲזַנְךָ, לְרוּחְתִּי לְשׁוּעָתִי. שְׁמַע יְהוָה קוֹלִי אֶקְרָא, וְחַנּוּנֵי וְעַנּוּנֵי".

אֲנָא נוֹרָא, קְדוֹשׁ, מְלֹא רַחֲמִים רַבִּים, זְכַנּוֹ לְצַעַק אֵלֶיךָ בְּאַמְתָּ, מִעַמְקֵי-

הלב, מעמקי עמקים, כאשר אנחנו צריכים לקרא אליך עתה, כאשר נגלה לפניך אדון כל, את כל נגעי לבבינו, של כל אחד ואחד בפרטיות.

עורנו לצעק אליך מן הלב, בקול עמק באמת, ב"קול דממה דקה", באפן שנזכה לעורר עלינו, פלאי רחמיך וחסדיך וחנוותיך וישועותיך והצללותיך הנפלאות והנוראות מאד.

עד שנזכה לעורר ולגלות, עצות אמיתיות, עצות עמוקות, מתוך עמק החשך אפלה הזאת שנלפדנו בו מאד בעונותינו הרבים.

כי אתה עושה נפלאות גדולות לבדך, עושה גדולות עד אין חקר, נסים ונפלאות עד אין מספר. ואתה "גולה עמקות מני חשך", ומוציא לאור צלמות.

הוציאני מאפלה לאורה, עשה עמנו פלאות, ותשפיע עלינו ותגלה לנו עצות מרחוק, באפן שנזכה לגדל האמונה הקדושה על-ידי-זה.

ורחם עלינו ברחמיך הרבים, וחנונו מאתך חכמה בינה ודעת דקדושה, באפן שנזכה לחתר ולגלות המים שמהם גדלה האמונה הקדושה, שהם "מים עמקים עצה בלב איש".

שנזכה כלנו, אנחנו וכל עמך בית ישראל, לגלות ולהאיר עצות עמוקות, מתוך עמק החשך. ותתקננו בעצה טובה מלפניך, ותשפיע ברחמיך עצות טובות בעולם.

ותציל אותי ואת כל עמך ישראל, מספקות ובלבולים, שלא יפלו עלינו ספקות בשום דבר שבעולם. רק תמיד נזכה במהירות ובנקל, לעצות שלמות, עצות אמיתיות, פרצונך הטוב, בגשמיות ורוחניות, בגוף ונפש וממון.

באפן שנזכה להצליח להצליח האמתית והנצחית בזה העולם העובר, לילך בדרךיך הטובים, ולהתקרב אליך באמת ובלב שלם. ונזכה לקיים עצותיך האמתיות והנכונות, "בעצתך תנחני, ואחר כבוד תקחני".

ותרחם עלינו אבינו אב הרחמן, ותשלח לנו איש תבונות, שיש לו נשמה קדושה, שיהיה לו כח לדלות ולשאב לנו עצות קדושות, עצות עמוקות, כמו שכתוב: "מים עמקים עצה בלב איש, ואיש תבונה ידלנה".

ונזכה לגלות ולהאיר עלינו ועל כל ישראל, עצות טובות, עצות עמוקות, עצות נפלאות, פלאי פלאות, הנמשכין מעמקי עמקים. עצות שלמות, ונכונות, אמיתיות, ישרות, וברורות. עצות קדושות שאי-אפשר להפרן ולסותרן בשום-אפן בעולם, באפן שנזכה לעורר ולגדל על-ידם האמונה הקדושה.

רבנו של עולם, מלא רחמים, "גדל העצה ורב העלילה. פלא יועץ אל גבור, אבי עד שר שלום. נורא תהלות עשה פלא". אשר אתה עושה נפלאות בכל-עת, וכבר עשית עם ישראל, נסים ונפלאות גדולות ונוראות בכל דור ודור.

רַחֵם עָלֵינוּ עֲתָה בְּדוֹר הַזֶּה, בְּצוֹק
הַעֲתִים הַלָּלוּ, אֲשֶׁר הָאֱמוּנָה
הַקְּדוּשָׁה נִפְגְּמָה מְאֹד בְּעוֹנוֹתֵינוּ-הַרְבִּים,
וְרַבִּים מִבְּנֵי עַמְּךָ נִכְשְׁלוּ, כְּאֲשֶׁר אַתָּה יוֹדֵעַת.

עֲשֵׂה עִמָּנוּ נִפְלְאוֹת, וְזַכְּנוּ לְעֲצוֹת טוֹבוֹת
אֲמִתִּיּוֹת, בְּאִפֶּן שְׁנִזְכֶּה עַל-יְדֵי-זֶה
לְאֱמוּנָה שְׁלֵמָה בְּאֵמֶת וּלְתִקּוּן כָּל פְּגָמֵי
הָאֱמוּנָה. וַיְקִים מְקָרָא שְׁכָתוֹב: "יְהוָה
אֱלֹהֵי אַתָּה אַרְוִמְךָ, אוֹדָה שְׁמֶךָ פִּי
עֲשִׂיתָ פֶּלֶא, עֲצוֹת מְרַחוֹק אֱמוּנָה אִמֵּן".

וְנֹאמֶר: "אוֹדָה יְהוָה בְּכָל לְבִי, אֲסַפְּרָה
כָּל נִפְלְאוֹתֶיךָ, אוֹדֶךָ עַל פִּי
נוֹרְאוֹת נִפְלִיתֵי, נִפְלְאִים מַעֲשֶׂיךָ, וְנִפְשֵׁי
יוֹדַעַת מְאֹד".

וְנִזְכֶּה לְהַעֲלוֹת הָאֱמוּנָה הַנְּפוּלָה,
וּלְתַקֵּן כָּל פְּגָמֵי הָאֱמוּנָה,
וּתְתַגְדֵּל וּתְתַחַזַּק הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה בְּכָל
עַז וְתַעֲצוּמוֹת.

לקוטי תפלות

יום הכפורים

מלא רחמים, זפני לקדשת יום-
הכפורים האים והנורא והנשגב
מאד, כי הוא יום זה גדול וקדוש ונורא
ואים ואדיר, יום אחד בשנה, אשר בחרת
בו לעמד, לסלח עונותיהם ולכפר
פשעיהם ביום הנורא הזה.

רחם עלינו, וזכנו לקבל יום הגדול
והנורא הזה פראוי, ולשוב
בתשובה שלמה באמת, באפן שתסלח
ותמחל ותכפר לנו על כל חטאתינו
ועונותינו ופשעינו העצומים והרבים
והכבדים יותר מחול הים.

ותעזרנו בזכות עצם קדשת היום
הקדוש הזה, ובזכות התענית
הקדוש של יום הנורא הזה, יום צום
הכפורים, שגזקה על-ידי-זה להכניע
אצלנו כל הרצונות אליה תתברך, להכניע
ולשבר ולבטל כל מיני רצונות שלנו
פנגד רצונך, עד שלא יהיה לנו שום רצון
ולא שום תאוה פנגד רצונך כלל, באפן

יום הכפורים

[א] לקוטי-תפלות ח"א קג
(על-פי לקוטי-מוהר"ך ח"א קעט, תענית מבטל מחלקת)

וזכני ברחמיך הרבים, לקבל יום-
הכפורים הקדוש, בקדשה גדולה
ובשמחה רבה וחדוה עצומה.

ואזכה לקים כל החמשה ענויים ביום-
הכפורים בתכלית השלמות
פראוי, ולהתפלל כל החמשה תפלות
ביום-הכפורים בכונה עצומה ונוראה.

ולתהירות בכל מיני ודוים, ולהתחרט
על העבר בחרטה גמורה,
ולעזב באמת דרכי הרע ומחשבותי
הרעות והמבלבלות, ולקבל עלי בקבלה
חזקה ונכונה לבל אשוב עוד לכסלה,
ולבל אעשה עוד הרע בעיניך פאשר
עשיתי, ולשוב בתשובה שלמה לפניך
באמת בשמחה ביראה ואהבה, ולבכות
הרבה מתוך שמחה.

שְׁנוּזָפָה לְהִיּוֹת כְּרִצּוֹנָךְ תָּמִיד, וְלִבְלִי לָסוּר
מִרִּצּוֹנָךְ יָמִין וּשְׂמָאל.

וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה, שְׂאֵתָה בְּרַחֲמֶיךָ
תִּבְטַל רִצּוֹן אַחֲרִים מִפְּנֵי
רִצּוֹנֵנוּ, וְיִתְבַטַּל מֵאַתָּנוּ כָּל מִינֵי מַחְלָקֶת
שְׁבַעֲוֹלָם, הֵן מַחְלָקֶת מִבְּנֵי הָעוֹלָם, הֵן
מַחְלָקֶת שְׁבַעֲצָמִי, אֲשֶׁר עָתָה "אֵין שָׁלוֹם
בְּעַצְמֵי מִפְּנֵי חֲטָאתֵי", וְכֹל מֵה שְׂאֵנִי
רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת אִיזָה דָּבָר שְׁבִקְדָּשָׁה יֵשׁ לִי
מְנִיעוֹת רְבוֹת וְעֲצוּמוֹת בְּלִי שְׁעוֹר, וְעַקֵּר
הוּא מְנִיעוֹת הַמַּח וְהַלֵּב.

וְהַבֵּל אֲזָכָה לְבַטֵּל עַל-יְדֵי הַתַּעֲנִית
הַקְּדוֹשׁ שֶׁל יוֹם-הַכְּפוּרִים הַכְּלוּל
מִכָּל הַיָּמִים שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב:
"גְּלָמִי רָאוּ עֵינַיִךְ וְעַל סִפְרֶךָ כָּלֵם יִכְתְּבוּ,
יָמִים יִצְרוּ וְלוֹ אֶחָד בָּהֶם", וְדַרְשׁוּ רְבוּתֵינוּ-
זְכוּרֵנוּם-לְבָרְכָה: "זֶה יוֹם-הַכְּפוּרִים".

רַחֵם עָלֵינוּ, וְזַכְּנוּ לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה
שְׁלֵמָה בְּאַמֶּת בְּכָל הַשָּׁנָה, וּבִפְרָט
בְּיוֹם-הַכְּפוּרִים הַקְּדוֹשׁ.

וְעֲזָרְנוּ לְהַתְעַנּוֹת הַתַּעֲנִית שֶׁל יוֹם-
הַכְּפוּרִים בְּקִדְשָׁה נִוְרָאָה
וְעֲצוּמָה, וּבִשְׂמִיחָה וְחִדּוּה רַבָּה בְּאַמֶּת,
בְּאַפֵּן שְׂאֲזָכָה עַל-יְדֵי-זֶה לְקַדֵּשׁ עַצְמֵי
מֵעַתָּה, וְלִידַע אֵיךְ לְהַתְנַהֵג בְּעֵנִין
הַתַּעֲנִית בְּכָל הַשָּׁנָה כְּלָה, וְלִהְיוֹת
כְּרִצּוֹנָךְ הַטּוֹב בְּאַמֶּת, לְמַעַן לֹא אֲבוֹשׁ
וְלֹא אֶכְלָם וְלֹא אֶפְשַׁל לְעוֹלָם וָעַד.

מִלֵּא רַחֲמִים, אֵתָה יוֹדַע כִּמָּה יָמִים
מֵתִים וּפְגָרִים מִמָּשׁ, הַמִּנְחִים
בְּמָקוֹם שְׂמִנְחִים, עַל-יְדֵי רַבּוּי

וְעֲצָם פְּשָׁעֵי הָעֲצוּמִים וְהָרַבִּים מְאֹד מְאֹד,
שְׁעִשִׁיתִי מֵעוֹדֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה.

אַתָּה יוֹדַע אֵיךְ הוֹצֵאתִי חַיּוֹת מֵיָמִים
הַרְבֵּה, בְּאַכְזָרִיוֹת גְּדוֹל מְאֹד. וְלֹא
דֵי שְׁלֹא הוֹסַפְתִּי עַל הַיָּמִים חַיּוֹת
מִלְּמַעְלָה עַל-יְדֵי תוֹרָה וְעִבּוּדָה, אַף גַּם
הוֹצֵאתִי מֵהֶם עֲצָם חַיּוֹת לְגַמְרִי, עַל-יְדֵי
רַבּוּי עֲוֹנוֹתַי שְׁעִשִׁיתִי בָהֶם, אֲשֶׁר תִּקְוֶן כָּל
אֵלוֹ הַיָּמִים הַמֵּתִים, הוּא עַל-יְדֵי תַעֲנִיתוֹת
הַרְבֵּה, כְּאֲשֶׁר גָּלִית לָנוּ עַל-יְדֵי חֲכָמֶיךָ
הַקְּדוֹשִׁים.

רַחֵם עָלֵי, וְעֲזָרְנִי וְהוֹשִׁיעֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ
הָעֲצוּמִים וּבְחֶסְדֶיךָ הַנוֹרָאִים
וְהַנִּפְלְאִים, שְׂאֲזָכָה בְּכַח הַתַּעֲנִית הַקְּדוֹשׁ
שֶׁל יוֹם-הַכְּפוּרִים, וּבְכַח שֶׁל כָּל
הַתַּעֲנִיתִים שְׂתוֹכְנֵי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים
לְהַתְעַנּוֹת בְּחַיִּי, שְׂאֲזָכָה עַל-יָדֶם לְתַקֵּן כָּל
אֵלוֹ הַיָּמִים הַמֵּתִים.

וְאַזְכָּה לְהַתְעַנּוֹת הַרְבֵּה כָּל-כֶּךָ, עַד
שְׂאַצְטָרֶךְ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ עִם כַּח שֶׁל
יָמֵי הַיְּנִיקָה, בְּכַח הַחֵלֶב שִׁינְקֵתִי מִמְּעֵי
אִמִּי, בְּאַפֵּן שְׂאֲזָכָה לְהַחִיּוֹת וְלִהְיוֹת
וְלְתַקֵּן כָּל הַיָּמִים אֲשֶׁר עָבְרוּ עָלַי מִיּוֹם
הַיּוֹתֵי עַד הַנֵּה.

וְאַזְכָּה בְּיוֹם צֵאתִי מִן הָעוֹלָם, לְבֹא
וְלִכְנֵס לְפָנֶיךָ עִם כָּל הַיָּמִים שֶׁל
כָּל יָמֵי חַיִּי בְּקִדְשָׁה גְּדוֹלָה, וְיִהְיוּ כָּל
הַיָּמִים שְׁלֵמִים וְקְדוֹשִׁים וְטָהוּרִים
וּמְתַקְנִים בְּתַכְלִית הַתְּקוּן כְּרִצּוֹנָךְ הַטּוֹב,
וְלֹא אִיעוֹל בְּכִסּוּפָא קַמָּךְ.

☪ [ב] לקוטי תפלות ח"ב ה ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ה, 'תקענו אמונה')

אבינו מלך אל חי וקים, אל חי חלקנו צורנו, צוה להציל ידידות שארינו משחת למען בריתך אשר שמת בבשרנו, כי אתה ברחמיך, חתמת אותנו בחותם אות ברית-קדש.

רחם עלינו ברחמיך הגדולים והנוראים, ועזרנו והושיענו ושמרנו מעתה, שנזכה מעתה לשמר את ה'חותם-הקדוש הזה. הצילנו נא מ'חותם-דס'רא-א'ח'רא'. ותן לנו כח ה"מגיני-ארץ", שנזכה לברר ולהעלות מ'חותם-דק'לפ'ה ל'חותם-דק'דש'ה, פאמור: "גא'וה אפיקי מגנים, סגור חותם צר".

ובזכות כל הצדיקים-האמתיים, נזכה לשבר ולבטל תאות-נאוף מאתנו, ולשבר ה'חותם-דק'לפ'ה, ולתקן בכל מיני תקונים ה'חותם-דק'דש'ה. חתמנו לחיים-אמתיים, מלך חפץ בחיים, למענה אלהים חיים.

גואל ממות ופודה משחת, הצילנו מבאר שחת. הצילנו נא ברחמיך הרבים, מן השאול-תחתיות. פדה אותנו מעזות התאות-רעות, ובפרט מעזות הרע של תאות-נאוף. פדה עמך מעזים, צאנך מיד גוזזים, עשה עמנו פלא לחיים.

רבנו של עולם, רבנו של עולם, אתה לבד יודע, מי ומי עומדים עלינו בכל עת, אשר רוצים להתגבר חס ושלום, לסגר ולחתם אותנו חס ושלום, בכמה

וכמה חותמות דס'רא-א'ח'רא, חותם על חותם, "גדר בעדי ולא אצא, הכביד נחשתי".

אבל אתה יהוה אלהים אמת, וחותמך אמת, בך לבד בטחנו, ועל חסדך הגדול באמת נשעננו. בידיך נפקיד רוחנו, פדה אותנו יהוה אל אמת, "באמתך הצמיתם".

שבר תשבר כל חותמיהם אשר חתמו עלינו, הוציאנו נא מ'חותם-דק'לפ'ה, העלנו מהרה וקדשנו וטהרנו מפל הטמאות ומפל הזהמות. זכנו לשבר תאות-נאוף לגמרי באמת.

חתמנו נא ב'חותם-דק'דש'ה, 'חותם על חותם', לבל יגעו בנו זרים מעתה ועד עולם. וחתם לחיים טובים כל בני בריתך, בזכות הצדיקים-האמתיים אשר הם חותמך, אשר בהם בראת וחתמת עולמך מראש ועד סוף.

בזכותם וכחם תמשיך עלינו כח ה"מגיני-ארץ", עד שנזכה על-ידם, להעלות ולברר מ"החתים בשרו" ל'חותם-הקדש'ה, ויתנוצצו המחין שלנו בקדש ובהרה גדולה בשכל זך וצח. ויהיה שכלנו ומחנו "הולך ואור עד נכון היום".

ותזכנו לתשובה שלמה באמת בעשרת-ימי-תשובה, לתקן את כל אשר שחתתי. ונזכה אז לתקן פגם-הברית בשלמות באמת, לתקן תקון ה'חותם-דק'דש'ה.

⊗ [ג] לקוטי תפילות ח"ב ז ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ז, 'כ"י מרחמם ונהגם')

וּתְעַזְרֵנוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה, שְׁנֵזֶכֶה לַפְּעַל
בְּקִשְׁתָּנוּ וּמִשְׁאַלֹתֵינוּ לְטוֹבָה
בְּיוֹם-הַכְּפוּרִים הַקָּדוֹשׁ, שֶׁתְּמַחַל וְתִסְלַח
לְעוֹנוֹתֵינוּ וְלְעוֹנוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל,
וְתַעֲבִיר אֲשֶׁמוֹתֵינוּ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה.

"סִלַּח נָא לְעוֹן הָעַם הַזֶּה כְּגֹדֶל חֲסִדְךָ,
וּכְאֲשֶׁר נִשְׁאַתָּה לְעַם הַזֶּה
מִמִּצְרַיִם וְעַד הַנְּהַ"ו, וְשֵׁם נֶאֱמָר: "וַיֹּאמֶר
יְהוָה סִלַּחְתִּי כְּדַבְּרְךָ."

סִלַּח נָא, מְחַל נָא, כְּפָר נָא, עַל כָּל
חַטֹּאתֵינוּ וְעוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ
שֶׁחָטָאנוּ וְשָׁעוּינוּ וְשִׁפְשַׁעְנוּ לְפָנֶיךָ
מִנְּעוּרֵנוּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה, "חֲנֻנֵי אֱלֹהִים
כְּחִסְדְּךָ, כְּרַב רַחֲמֶיךָ מִחַה פֶּשְׁעֵי. הַרְבֵּ
כְּבִסְנֵי מַעֲוֹנֵי, וּמִחַטָּאתֵי טְהַרְנֵי. הַסְּתַר
פָּנֶיךָ מִחַטָּאֵי, וְכָל עוֹנֹתֵי מַחַה."

וּנְזַכֶּה עַל-יְדֵי הַמְּחִילָה וְהַסְּלִיחָה שֶׁל
יוֹם-הַכְּפוּרִים, לְקַבֵּל עַל-יְדֵי-זֶה
קְדֻשַׁת יְמֵי הַחֲנֻכָּה הַקָּדוֹשִׁים, שֶׁהֵם חֲנֻכַּת
הַבַּיִת. וּנְזַכֶּה לְהַמְּשִׁיךְ עָלֵינוּ בְּיְמֵי
הַחֲנֻכָּה, קְדֻשַׁת הַבַּיִת-הַמְּקֻדָּשׁ.

וּתְרַחֵם עָלֵינוּ, וְתִבְנֶה לָנוּ אֶת בֵּית
קְדֻשָּׁנוּ וְתַפְאַרְתָּנוּ בְּמַהֲרָה
בְּיָמֵינוּ, וְשֵׁם נִקְרִיב לְפָנֶיךָ אֶת קַרְבָּנוֹת
חֹבוֹתֵינוּ, לְטְהַרְנוּ מִעוֹנוֹתֵינוּ וְלִסְלַח
חַטֹּאתֵינוּ.

וּנְזַכֶּה לְהַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּכָל יוֹם וְיוֹם,
קַרְבָּנוֹת הַתָּמִיד בְּבִקְרָה וּבְעָרֵב.
וּבְזָכוֹת הַתָּמִיד שֶׁל שַׁחַר, תְּמַחַל לָנוּ עַל

עַד שְׁנֵזֶכֶה בְּיוֹם הַקָּדוֹשׁ, בְּיוֹם צוּם
הַכְּפוּרִים, יוֹם גָּדוֹל וְנוֹרָא, שֶׁבֵּית
שְׁבַתוֹן, יוֹם מְחִילַת חַטָּא וְסְלִיחַת עוֹן
וְכַפֶּרֶת פֶּשַׁע, לְגַמֵּר בּוֹ גְּמֵר תְּקוּן
ה'חֹתֶם-דְּקִדְשָׁה' בְּשִׁלְמוֹת.

וּתְעַזְרֵנוּ וְתִזְכְּנוּ, לְקַבֵּל יוֹם צוּם
הַכְּפוּרִים הַקָּדוֹשׁ וְהַנוֹרָא
מְאֹד, בְּקִדְשָׁה וּבְטְהָרָה גְּדוּלָּה, וּבְשִׁלְמוֹת
גְּדוּלָּה.

וּנְזַכֶּה לְשׁוּב אֲזוּ בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה,
וּלְבִכּוֹת מִתּוֹךְ שְׂמִיחָה וְחִדּוּהַ
בְּשִׂמְךָ הַגָּדוֹל, וְלְהַתְּוֹדוֹת לְפָנֶיךָ בְּכָל מִינֵי
וְדוּוּיִים, וּלְפָרֵט כָּל חַטֹּאתֵינוּ וְעוֹנוֹתֵינוּ
וּפְשָׁעֵינוּ לְפָנֶיךָ, וְלְהַתְּחַרֵּט עֲלֵיהֶם
בְּחִרְטָה גְּדוּלָּה מִעֲמָקָא דְּלִבָּא בְּאַמַּת
גְּמוּרָה, וְלְעִזּוֹב אוֹתָם עֲזִיבָה גְּמוּרָה.

וּלְקַבֵּל עָלֵינוּ בְּאַמַּת וּבְלֵב שְׁלֵם, שֶׁלֹּא
לַעֲשׂוֹתָם עוֹד בְּשׁוּם אִפְסָן, וְלֹא
נָשׁוּב עוֹד לְכִסְלָה, אִם אֲוֹן פָּעַלְנוּ לֹא
נֹוֹסִיף.

וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, תְּמַחַל וְתִסְלַח
וְתִכְפֹּר לָנוּ, עַל כָּל חַטֹּאתֵינוּ
וְעוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ שֶׁחָטָאנוּ וְשָׁעוּינוּ
וְשִׁפְשַׁעְנוּ לְפָנֶיךָ, וְתִתְקַן בְּרַחֲמֶיךָ כָּל
ה'חֹתֶמוֹת דְּקִדְשָׁה', וְתִשִּׁים אוֹתָנוּ עִמְּךָ
בֵּית יִשְׂרָאֵל "כְּחֹתֶם עַל לִבְךָ, כְּחֹתֶם עַל
זְרוּעֶךָ."

וְתַחֲתַמְנוּ לְחַיִּים טוֹבִים אֲרָפִים
וּלְשָׁלוֹם, לְחַיִּים אֲמִתִּיִּים,
חַיִּים שְׁנֵזֶכֶה לַעֲשׂוֹת בָּהֶם רְצוֹנְךָ בְּאַמַּת,
וְתַחֲתַמְנוּ בְּסִפְרָן שֶׁל צְדִיקִים אֲמִתִּיִּים.

כָּל הָעוֹנוֹת שֶׁל לִילָה. וּבִזְכוּת הַתְּמִיד שֶׁל
בֵּין הָעֲרִבִים, תִּמְחַל לָנוּ עַל כָּל הָעוֹנוֹת
שֶׁל הַיּוֹם.

כִּי אַתָּה יוֹדֵעַ גְּדוֹל הַרְחֲמָנוּת שֶׁעַל
יִשְׂרָאֵל כְּשֶׁהֵם נוֹפְלִים בְּעוֹנוֹת חֶסֶד-
וְשָׁלוֹם, אֲשֶׁר אֵין רְחֲמָנוּת בְּעוֹלָם גְּדוֹל
מִזֶּה.

כִּי אַתָּה יוֹדֵעַ עֵצָם קִדְשָׁתָנוּ בְּשִׁרְשָׁנוּ,
וְעֵצָם דִּקְוֹתָנוּ וְרוּחָנוּתָנוּ, שְׂאֲנוּ
רְחוּקִים לְגַמְרֵי מַעוֹן, וְאֵין עוֹן שִׁיךְ לָנוּ
כָּלֵל, וְאֵין אָנוּ יְכוּלִין לְשֹׂא עָלֵינוּ עַל
מִשְׁאוּי הָעוֹנוֹת, אֲפֹלוּ יוֹם אֶחָד.

וְעַקֵּר הַרְחֲמָנוּת הַגְּדוֹל מִכָּל מִינֵי
רְחֲמָנוּת, הוּא לְהוֹצִיא אוֹתָנוּ
מִעוֹנוֹת וְחֲטָאִים וּפְגָמִים, אֲשֶׁר רַק זֶה
הוּא עֵקֶר הַרְחֲמָנוּת הָאֱמֵתִי, וְאֵין שׁוֹם
רְחֲמָנוּת בְּעוֹלָם נֶחֱשָׁב כָּלֵל כִּנְגֵד זֶה
הַרְחֲמָנוּת.

עַל-כֵּן בְּרַחֲמֶיךָ נִתְּתָ לָנוּ אֶת בֵּית-
הַמִּקְדָּשׁ, לְכַפֵּר עַל כָּל עוֹנוֹתֵינוּ.
וּמַעַת אֲשֶׁר חָרַב בֵּית-הַמִּקְדָּשׁנוּ, חָשְׁכוּ
עֵינֵינוּ, וְאֵין אָנוּ יְכוּלִים לְנַקוֹת עֲצָמָנוּ
מִעוֹנוֹת, כִּי אֵין מִי שְׂיִכַפֵּר בְּעִדְנוּ, אֲשֶׁר
צָרָה הַזֹּאת גְּדוּלָה מִכָּל הַצָּרוֹת שֶׁבְּעוֹלָם,
כְּאֲשֶׁר נִגְלָה לְפָנֶיךָ אֲדוֹן כָּל. וּכְבָר חָלְפוּ
וְעָבְרוּ קְרוֹב לְאַלְפִים שָׁנָה מִיּוֹם הַחֲרָבָן,
אֲשֶׁר אָנוּ הוֹלְכִים תּוֹעִים וְחֹשְׁכִים
כִּיתוּמִים וְאֵין אָב.

אֲדוֹן, הִקַּל עָלֵנוּ, וּשְׁלַח יְשַׁע לְגַאֲלָנוּ,
חוֹס וְחַמֵּל וְרַחֵם עָלֵינוּ, וְאָמַר
לְצָרוֹתֵינוּ דִּי. וְתַמְהַר וְתַחֲיֵשׁ לְגַאֲלָנוּ

גְּאֻלָּה שְׁלֵמָה, בְּגִשְׁמִיּוֹת וְרוּחָנוּיּוֹת, בְּגוֹף
וּנְפֶשׁ וּמְמוֹן.

וְתִגְאֹל וְתִפְדֶּה נַפְשָׁנוּ מִכָּל הַחֲטָאִים
וְהָעוֹנוֹת וְהַפְּשָׁעִים, וּמִכָּל מִינֵי
פְּגָמִים שֶׁבְּעוֹלָם, וּמִכָּל הַתְּאוּת וְהַמַּדוּת
רָעוֹת. וְתִבְנֶה לָנוּ אֶת בֵּית-הַמִּקְדָּשׁנוּ בְּנִין
עוֹלָם עֲדֵי עַד, וְיִשׁוּבוּ כַּהֲנִים לְעַבּוֹדְתֶם,
וְלוֹוִיִּם לְדוֹכָנָם, וְיִשְׂרָאֵל לְמַעֲמָדָם.

⊗ [ד] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"ב ח ⊗

(על-פי לקוטי-מזוהר"ן ח"ב ח, 'תקעו תוכחה')

וְתִמְחַל וְתִסְלַח וְתִכַּפֵּר, לְכָל חֲטָאֵינוּ
וְעוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ, שֶׁחֲטָאֵנוּ
וְשָׁעוּינוּ וְשִׁפְשָׁעָנוּ לְפָנֶיךָ, מִנְּעוּרָנוּ עַד
הַיּוֹם הַזֶּה.

וַיַּעַלּוּ וַיִּרְאוּ וַיִּרְצוּ לְפָנֶיךָ, תַּפְלוֹתֵינוּ
וְתַחֲנוּנוֹתֵינוּ, כְּעוֹלוֹת וְכִזְבָּחִים,
לְכַפֵּר עַל כָּל עוֹנוֹתֵינוּ, וְתַהַפֵּךְ כָּל
עוֹנוֹתֵינוּ לְזָכוּיּוֹת. וַיִּקְּם מִקְרָא שְׁכַתוֹב:
"וְהִבִּיאוֹתִים אֶל הַר קָדְשִׁי, וְשִׁמַּחְתִּים
בְּבֵית תַּפְלֹתִי, עוֹלוֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרִצּוֹן
עַל מִזְבְּחִי, כִּי בֵיתִי בֵּית-תַּפְלָה יִקְרָא לְכָל
הָעַמִּים".

וְתִמְשִׁיךְ רַפּוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם,
לָנוּ וּלְכָל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל.
וְתִמְחָה פְּשָׁעֵינוּ כְּעָב וְכַעֲנָן, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב:
"מִחִיתִי כְּעָב פְּשָׁעֶיךָ, וְכַעֲנָן חֲטָאֲתֶיךָ,
שׁוּבָה אֵלַי כִּי גֹאֲלֶיךָ".

וְתַעֲבִיר וְתִסְלַק כָּל הָעֲנָנִים הַמַּחֲשִׁיכִים
אֶת אֹר הַשָּׁמֶשׁ הַקְּדוֹשָׁה,

ותוציאנו מאפלה לאורה, מחשך לאור גדול.

"ובאור בקר, יזרח שמש" צדקה ומרפא עלינו, כמו שכתוב: וזרחה לכם יראי שמי, שמש צדקה ומרפא בכנפיה". ויקים מהרה מקרא שכתוב: "ובל-יאמר שכן חליתי, העם היושב בה נשא עוין".

◉ [ד] לקוטי תפלות ח"ב נד ◉

(על-פי לקוטי מוה"רן ח"ב סו, 'הצדיק הוא מכרח לעשות תשובה בעד ישראל')

עשה למען שמך, וקדש את שמך, והיה עמנו ועזרנו, שנזכה מהרה לשוב אליך באמת ולב שלם, ובפרט בימים הנוראים הקדושים והמאימים מאד מאד, שהם ימי אלול, וראש השנה, ועשרת ימי תשובה, ויום הכפורים, שהם ארבעים ימי רצון, שבהם נתרצית למשה רבנו עליו השלום, ונתת לו את הלוחות [שניות] האחרונים.

עד שביום האחרון נתרצית לו בשלמות, ואמרת לו בשמחה 'סלחתי כדברך', ונקבע ליום מחילה וסליחה לדורות, הוא יום הכפורים הקדוש והנורא והנשגב, יום אחד בשנה. והכל עשית למען שמך הגדול והקדוש שנקרא עלינו.

רחם עלינו, ועזרנו והושיענו, שנזכה לקבל הימים הקדושים הנוראים הללו בקדשה ובטהרה גדולה.

ונזכה לשוב בהם בתשובה שלמה באמת, ולקבל עלינו באמת ובלב שלם, לילך בדרךך, ולקים מצותיך, ולעסק בתורתך באמת, כל ימי חייו, ולהתפלל בכונה שלמה. ונשפך לבנו כמים נכח פני יהוה, פלגי מים תרד עינינו, על חטאתינו ועונותינו ופשעינו, ועל רבוי צרותינו.

עד אשר נזכה לרצות ולפיס אותך, שתמחל ותסלח ותכפר לנו, את כל חטאתינו ועונותינו ופשעינו, שחטאנו ושעונו ושפשענו לפניך.

ותעקך ותשבר ותבטל, כל הגזרות שאינם טובות מעלינו, הן אותם שכבר נגזרו, הן אותם שרוצים לגזר חס-ושלום, עד שנזכה שיתגדל ויתקדש שמך הגדול על ידינו תמיד.

ובשם שענית למשה רבנו ואמרת לו ביום הכפורים בשמחה 'סלחתי', בין תתרצה ותתפיס לעמך ישראל ביום הכפורים, ותענה ותאמר להם 'סלחתי' בשמחה וחדוה רבה, ויגדל שמך עד עולם.

עד שנזכה במחרת יום הכפורים - שיהיה ראוי לקרותו "שם השם" באמת לאמתו, על-ידי שיגדל בו שם השם לנצח על-ידי המחילה והסליחה של יום הכפורים, ועל-ידי בטול כל הגזרות וכל הצרות מעלינו, שאז דיקא שמך הגדול בשלמות, כאשר הודעת לנו על-ידי חכמיך הקדושים, זכותם יגן עלינו.

❁ [ו] תפלות הבקר י ❁

(על-פי 'לקוטי-הלכות' ציצית א; הבנויה על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א כט, 'האי גברא דאזל בעי אתתא')

רבנו של עולם, זכני לבגדים לבנים,
ובפרט בימים הנוראים הבא
עלינו לטובה. ואזכה להלביש את נשמת
בבגדים נקיים וטהורים, ואזכה לעשות
תשובה שלמה באמת, ובפרט בימים
הקדושים.

ואזכה לכבס ולטהר כל הכתמים
והלכלוכים שלכלכתי את
נשמת עולמי עונותי הרבים. ואבכה
לפניך בכל לבי בכל יום באמת, עד
שאכבס בגדי נשמת.

ואזכה להמשיך לבנונית מקדשת יום-
הכפורים על-ידי תשובתי באמת,
ויקים בנו: "אם יהיו חטאיכם כשנים
כשגל ילבינו, ואם יאדימו כתולע כצמר
יהיו".

ותבנה לנו בית-מקדשנו, "והשב את
העבודה לדביר ביתך", ושם
נעבדך ביראה ובאהבה, ונזכה לקדשת
לשון של זהרית שהוא מלבין את כל
עונות עמך בית ישראל.

❁ [ז] תפלות הבקר יא ❁

(על-פי 'לקוטי-הלכות' ציצית ב; הבנויה על-פי
לקוטי-מוהר"ן ח"ב יב, 'ואיזה השעה לעולה')

וזכני לקדשת יום-כפורים, שאזכה
לעשות תשובה שלמה על כל
מעשי הרעים, ואזכה לקבל עלי קדשת

ונזכה על-ידי-זה, לקבל ימי חג הסוכות
ושמיני-עצרת ושמחת-תורה,
בשמחה וחדוה גדולה, בקדשה ובטהרה,
ביראה ואהבה, ולקיים כל המצוות הנוראות
הנוהגות בימים האלו, בשלמות גדול,
ובשמחה עצומה בשמך הגדול והקדוש.
"אשמחה ואעלצה בך, אזמרה שמך
עליון. יודו שמך גדול ונורא,
קדוש הוא".

❁ [ח] תפלות הבקר ט ❁

(על-פי 'לקוטי-הלכות' נטילת-ידיים-שחרית ד;
הבנויה ע"פ ליקו"מ ח"א סה, 'ויאמר בעז אל רות')

רבנו של עולם, עזרני לקיים לקרא
אליו מן המצר והדחק. הינו:
שדוקא מן המצר והדחק והיסורים
שמתגברים עלי מאד, אזכה לקרא אליך,
ולהפלל ולהתדבק בך, ולהתבטל אליך
בבטול גדול, עד שאזכה להפלל בהתכלית
שהוא פלו טוב, עד שאבטל כל היסורים
על-ידי-זה.

ואזכה לקבל עלי 'תקוני עתיק' המרמז
בפסוק: "מן המצר קראתי יה",
ואזכה לרחמים גמורים וגדולים. שעל-ידי
'תקוני עתיק', נתהפכין עונות לזכיות,
ונתהפך הכל לטובה. ואזכה לקדשת יום-
הכפורים, ללשון של צמר שהוא מלבין
עונות של כל ישראל, ועל-ידי-זה יהיו
נבטלין כל היסורים והצרות.

יום-כפורים הקדוש, בקדושה ובטהרה
ובתשובה שלמה.

ואתה ברחמיך, תעורר ותסלח לכל
פשעינו, לקים מקרא שכתוב:
"כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם
מכל חטאתיכם לפני יהוה תטהרו".
ויהיה נראה לפניך אפרו של יצחק אבינו
שגלה העצה הקדושה: "ואיה השנה
לעולה".

ואזכה ביום-הכפורים הקדוש, להתעטף
בציצית כל היום, שעל-ידי-זה

יתכפרו כל העונות שלי ושל כל עמך בית
ישראל.

ונזכה, שגם אתה תתברך, תתעטף
בטלית לבן, שהוא טלית של
רצון, ותסדר השלש-עשרה מדות של
רחמים על-ידי הציצית, ותמלא עלינו
רחמים ורצון וסליחה וכפרה, ותכפר לנו
על כל עונותינו.

"כי אתה סלחן לישראל ומחלן לשבטי
ישרון בכל דור ודור, כי אין לנו
מלך מוחל וסולח אלא אתה". "ברוך
יהוה לעולם אמן ואמן".

על-כן זכני ברחמיך הרבים, להיות
בתשובה תמיד, שאזכה לעשות
תמיד תשובה על תשובה הראשונה.
ואזכה לתקן בכל-פעם, פגם תשובה
הראשונה.

עד שאזכה ברחמיך הרבים לתשובה-
שלמה, תשובה-עלאה באמת
כראוי. ואז תפתח את לבי ודעתי לדעת
את שמך, ואז אדע באמת, כי עדין לא
התחלתי לעשות תשובה, כפי עצם
גדלתך ורוממותך שתזכני להשיג אז.

ואז תזכני באמת לעשות תשובה על
תשובה, שאזכה לעשות תשובה
בכל-פעם, על השגה הראשונה, על
שהייתי מגשם את רוממות אלהותך, לפי

❦ ידני ביום הכפורים ❦

❦ [א] לקוטי-תפלות ח"א ו ❦

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ו, 'קרא את יהושע')

וזכני להיות כל ימי בתשובה תמיד. כי
"מי יאמר זפיתי לבי טהרתי
מחטאתי". כי אתה ידעת את לבבנו, כי
הלב מערבב בפסולת ובפניות הרבה.

ואפלו בשעה שאני מתודה ואומר
"חטאתי לפניך" - גם אז באים
בלבי מחשבות-זרות ופניות גדולות, עד
שאי-אפשר לי לדבר דבור אחד באמת
כראוי. ואפלו להתודות על חטאתי מה
שחטאתי ופשעתי באמת לפניך, גם זה
נמנע ממני.

עצם רוממותך שאזכה להשיג אחר-כך בכל-פעם.

באפן שאזכה להיות כל ימי בתשובה תמיד, עד היום אשר תאספני אליך. ותזכני לעולם-הבא, ליום שכלו שבת, פלו תשובה.

[ב] לקוטי-תפלות ח"א פט

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קעח, 'ודוי דברים')

"אורה יהוה מאד בפי ובתוף רבים אהללנו. כי יעמד לימין אביון להושיע משופטי נפשו".

רבוננו של עולם, חנון המרבה לסלח, הרוצה בתשובה, למדני איך להודות לך עתה, ואיך לשמח נפשי עתה. באפן שאזכה על-ידי השמחה, להתודות לפניך, ולפרט את כל חטאי לפניך, שעשיתי מעודי עד היום הזה, באפן שאזכה לשוב אליך באמת.

רבוננו של עולם, אב הרחמים, אתה יודע: כי חדוה תקועה בלבי מסטרא חדא ועציבו מסטרא חדא, וגדל השמחה והחדוה שיש לי לשמח על חלקי הוא בלי שעור וערף ומספר, אשר זפיתני ברחמיך הרבים להיות מזרע ישראל, עם הנבחר מכל העמים ומרממים מכל הלשונות, אשר אתה מחבב אותנו בכל לשונות של חבה, ואתה אוהב עמך ישראל אהבה רבה ואהבת עולם לעולמי עד ולנצח נצחים.

ומאהבתך ומחמלתך את עמך ישראל, הרבית לנו תורה ומצות, אשר אין קץ להשמחה שיש לנו לשמח ולשיש ולגיל מאד בכל מצוה ומצוה, המשיבין את הנפש ומשמחין את הלב, כמו שכתוב: "פקודי יהוה ישירים משמחי לב".

אבל מרבוי עונותי ופשעי העצומים, נופלים עלי בכל-עת, עצבות ודאגות ומרה-שחורה, "כי עוני אגיד אדאג מחטאתי".

ואתה יודע: כי זאת העצבות והמרה-שחורה מזיק מאד לעבודתך, כי מחמת העצבות נטמטם לבי ונתבלבל דעתי, עד שאיני יכל להתעורר לשוב אליך באמת.

ואפלו להתודות לפניך ולפרט חטאי ולפרש שיחתי לפניך, קשה מאד וכבד עלי, מחמת שנטמטם לבי על-ידי העצבות והמרה-שחורה.

על-כן באתי לפניך מלא רחמים, אדון השמחה והחדוה, שתרחם עלי ותלמדני איך לשמח נפשי בכל-עת.

כי כבר למדתנו ברחמיך הרבים על-ידי צדיקים הקדושים: שאפלו אם האדם הוא כמו שהוא, אפלו אם עשה מה שעשה, וגם עתה הוא כמו שהוא. אף-על-פי-כן באשר הוא שם, הוא מחיב להכריח עצמו בכל הפחות להרחיק העצבות ולשמח את נפשו בכל-עת, על אשר זכה על-כל-פנים להיות מזרע ישראל.

וְגַם צָרִיךְ לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא בְּעֵצְמוֹ
נְקֻדּוֹת טוֹבוֹת, מִכָּל הַמְצוֹת הַרְבוֹת
שְׂזָכָה לַעֲשׂוֹת מֵעוֹדוֹ, כִּי כָל אֶחָד וְאֶחָד
מִיִּשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ מְצוֹת רַבּוֹת, כִּי אָפְלוּ
"פּוֹשְׁעֵי-יִשְׂרָאֵל, מִלְּאִים מְצוֹת כְּרֵמוֹן".
וּבְזֶה רָאוּי לְשֹׂמֵחַ וְלְשׂוֹשׁ הַרְבֵּה כָּל אֶחָד
מִיִּשְׂרָאֵל, אָפְלוּ הַפְּחוֹת-שְׂבַפְחוֹתֵיהֶם
וְהַגְּרוּעַ-שְׂבַגְרוּעֵיהֶם.

מָרָא דְעֵלְמָא כְּלָא, אֲדוֹן הַנִּפְלְאוֹת, אָבִי
אָב הַרְחֻמָּן, אֲשֶׁר עַז וְחֻדוֹהָ
בְּמִקְוֵיךָ.

הָיָה בְּעֲזָרֵי וְהוֹשִׁיעַנִי, שְׂאֲזָכָה לְאַסֵּף
וּלְקַבֵּץ כָּל חֲלָקֵי הַשְּׂמֻחָה, מִכָּל
הַמְצוֹת וְהַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שְׂזָכִיתִי בְּרַחֲמֶיךָ
מֵעוֹדֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה, וְיִתְקַבְּצוּ אֵלַי כָּל
חֲלָקֵי הַשְּׂמֻחוֹת הָאֵלוּ יַחַד, וְיִתְגַּבְּרוּ בְּכָל
עַז עַל הָעֲצָבוֹת וְהַמְרָה-שְׁחוּרָה שֶׁל
עוֹנוֹתֵי-הַרְבִּים.

עַד שְׂאֲזָכָה עַל-יְדֵי-זֶה לְשֹׂמֵחַ בְּכָל עַז
תְּמִיד. וְאֲזָכָה לְהַתְּגַבֵּר וּלְהַתְּחַזֵּק
בְּשֹׂמֵחַ וְחֻדוֹהָ תְּמִיד, בְּכָל מִינֵי דְרָכִים
וְעֲצוֹת, אֲשֶׁר לְמַדְתָּנוּ עַל-יְדֵי צְדִיקֶיךָ
הַקְּדוֹשִׁים.

וְתַעְזָרְנִי לְהַתְּגַבֵּר בְּשֹׂמֵחַ גְּדוֹלָה כָּל-
כָּךְ, עַד שְׂאֲזָכָה לְרַקֵּד מִחֲמַת
שְׂמֻחָה.

וְתַזְכֵּנִי לְשֹׂמֵחַ שֶׁל מְצוֹה תְּמִיד, הֵן
לְשֹׂמֵחַ בְּשֹׂמֵחַ חֲתָנָה שֶׁל
מְצוֹה לְשֹׂמֵחַ חֲתָן וְכֻלָּה הַכְּשָׁרִים, הֵן
לְשֹׂמֵחַ בְּשֹׂאֵר שְׂמֻחוֹת שֶׁל מְצוֹה.

וְתִהְיֶה בְּעֲזָרֵי וְתוֹשִׁיעַנִי תְּמִיד, לְהִיּוֹת
שְׂמֵחַ בְּכָל-עֵת בְּשֹׂמֵחַה שֶׁל
מְצוֹה, בְּחֻדוֹהָ גְּדוֹלָה וּבְשֹׂמֵחַה רַבָּה כָּל-
כָּךְ, עַד שְׂאֲזָכָה לְרַקֵּד הַרְבֵּה מִחֲמַת
שְׂמֻחָה.

וְאֲזָכָה לְשֹׂמֵחַ וְלְרַקֵּד כָּל-כָּךְ, עַד
שְׂאֲזָכָה לִילֵךְ וּלְעֵבֵר בְּכָל קוֹמַת
הַשְּׂמֻחָה וְהַרְקוּדִין, שְׂכֻלוֹלָה מִרְמ"ח
אֲבָרִים וּשְׂס"ה גִּידִין, כִּי הַשְּׂמֻחָה הִיא
שֶׁרֶשׁ נְקֻדַּת כָּל הַתְּרִי"ג מְצוֹת שְׂבַתוֹרָה,
כְּמוֹ שְׂפָתוֹב: "פְּקוּדֵי יְהוָה יִשְׂרִים מִשְׂמַחֵי
לֵב".

זְכֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, שְׂיִתְּלֶהֱב בִּי
הַשְּׂמֻחָה שֶׁל כָּל הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת
הָאֲמִתִּיּוֹת שְׂבִי, מִכָּל הַמְצוֹת אֲשֶׁר זְכִיתָנִי
מֵעוֹדֵי בְּחֻסְדֶּיךָ הַגְּדוֹלִים.

עַד אֲשֶׁר תִּאִיר הַשְּׂמֻחָה בְּאוֹר גְּדוֹל
וְנִפְלָא, עַד אֲשֶׁר יִתְבַטְּלוּ עַל-יְדֵי-זֶה
הַחֶשֶׁךְ וְהַמְּנִיעָה וְהַדְּאָגָה וְהָעֲצָבוֹת שֶׁל
רְבוּי הַחֲטָאִים וְהָעוֹנוֹת וְהַפְּשָׁעִים
הָעֲצוּמִים שְׂחֲטָאתִי וְשַׁעוֹתֵי וְשִׁפְשַׁעֵתִי
לְפָנֶיךָ מִנְּעוֹרֵי עַד הַיּוֹם הַזֶּה.

וְאִם הֵם רַבִּים וְעֲצוּמִים מְאֹד מְאֹד, עִם-
כָּל-זֶה מְדָה טוֹבָה מְרַבָּה, וּבְכַחֲךָ
הַגְּדוֹל אַתָּה יָכֹל לְהוֹסִיף אוֹר גְּדוֹל
בְּהַשְּׂמֻחָה שֶׁל הַמְצוֹת וְהַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת
שְׂבִי, עַד אֲשֶׁר יִתְגַּבְּרוּ עַל הַחֶשֶׁךְ
וְהַדְּאָגוֹת וְהָעֲצָבוֹת שֶׁל רְבוּי הָעוֹנוֹת שְׂלִי,
עַד שְׂיִתְבַטְּלוּ הָרַע לְגַבֵּי הַטּוֹב, שְׂיִתְבַטְּלוּ
עֲצָבוֹת הָעוֹנוֹת כְּנֶגֶד שְׂמֻחַת הַמְצוֹת.

וְאֶזְכָּה לְשִׁמְחָה וְלִרְקֹד הַרְבֵּה בְּשִׁמְחָה
שֶׁל מִצְוֵה תְּמִיד, עַד שְׂאֵזְכָּה
לְשִׁמְחָה שְׁלֵמָה בְּאַמֶּת, וְלֵהֲשִׁלִּים כָּל
קוֹמַת הַשִּׁמְחָה וְהַרְקוּדִין בְּשִׁלְמוֹת בְּאַמֶּת.

וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכְּנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים,
לְהַתְּוֹדוֹת לְפָנֶיךָ בְּכָל-עֵת
וּלְפָרֵט אֶת כָּל חֲטָאֵי בְּפִרוּשׁ, בְּפֶה מְלֵא.

וְאֵל יִמְנַעֲנִי מִזֶּה שׁוֹם מוֹנַע וְעַכּוֹב, וְאֵל
יַעֲבִירֵנִי הַשְּׂכָחָה לְשִׁכְחָה אִיזָה חֲטָא
מִלְּפָרְטוֹ לְפָנֶיךָ, וְאֵל יִבְלַבֵּל אוֹתִי מִזֶּה
שׁוֹם בְּלָבוֹל, רַק אֶזְכָּה לְהַתְּוֹדוֹת לְפָנֶיךָ
בְּאַמֶּת וּלְפָרֵט אֶת הַחֲטָא בְּפִרוּשׁ.

וְאַתָּה מְלֵא רַחֲמִים, תְּהִיָּה בְּעֶזְרִי,
שְׂאֵזְכָּה עַל-יְדֵי יְהוָה דְּבָרִים,
לְבָנוֹת וְלֵהֲשִׁלִּים אֶת הַדְּבֹר בְּתַכְלִית
הַשְּׁלֵמוֹת. וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְעוֹרֵר הַקּוֹל
הַעֲלִיּוֹן וַיִּתְיַחַד עִם הַדְּבֹר בְּיַחְוֹד שְׁלָם.

בְּאֶפֶן שִׁיתְתְּקֵנוּ עַל-יְדֵי-זֶה כָּל חֲטָאֵי
וְעוֹנֵי וּפְשָׁעֵי שְׁחָטָאֵתִי וְשַׁעוֹתֵי

וְשִׁפְשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ מִיּוֹם הַיּוֹתֵי עַד הַיּוֹם
הַזֶּה, וְתִמְלֵא כָּל הַשְּׁמוֹת שְׁפָגַמְתִּי בְּשִׁמְךָ
הַגְּדוֹל.

רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, מִי
יְשׁוּם לִי פֶה לְדַבֵּר עִתָּה, לְפָרֵשׁ
עִתָּה כָּל שִׁיחָתִי לְפָנֶיךָ, אֵיךְ לֹקַחִין כַּח
עִתָּה לְשִׁפְךָ לְבִי כַּמִּים נוֹכַח פָּנֶיךָ יְהוָה.

רְבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, מְלֵא רַחֲמִים, "מְלִכִי
וְאֱלֹהֵי, אֵלֶיךָ אֶתְפַּלֵּל". לְמַדְנִי
אֵיךְ לְנַצַּח אוֹתְךָ, שֶׁתַּחֲזִירֵנִי בְּתִשׁוּבָה
שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ בְּאַמֶּת.

אָבִי צוּרֵי גּוֹאֲלֵי וּפּוֹדֵי, הַצּוֹפֶה לְהַטִּיב
אֲחֵרִיתִי, עֲזֵרֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הָעֲצוּמִים
וּבִישׁוּעָתְךָ הַגְּדוֹלָה, וּבְדַרְכֵי עֲצוֹתֶיךָ
הַנִּפְלְאוֹת, שְׂאֵזְכָּה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תְּמִיד.
"שִׁמַּח נַפְשׁ עַבְדְּךָ, כִּי אֵלֶיךָ יְהוָה נִפְשִׁי
אֲשָׂא".

